Rubica

quos sūt car
multis alijs
mationem dif
sūt spōsalia
ōs nuptiarū
ambulū . Q
l.i.t.ij.ff.d
ōsi,pmissa.
ppue nō d
ante carna
moniū.p
si ꝓxerit
cū cōtrar
vt in.l.cū
mōnij
la cōsūma
ari copulā
spōsa.i.p
ꝗ iura que
vt in.c.per
mōnij
sensu.qñ
ōstione fa
Q Per
maritata
quidaz d
ōba de f
one pate
pellatiōe
hoc bo.
os.t vid
q.ij.in p

D

do diffinit
de tracta d
fz cōsuetu
tones vtū
gt ōtr fuit
ntz fuit gd
legis subij
pere cōpel
nū cū alio
respectu f

Rubrica de sponsalibus ⁊ matrimonijs.

SUpra visuz ē in precedēti libro de actib⁹ ⁊ gestib⁹ spectātibus ad clericos: merito nūc restat videre de spectātib⁹ ad laicos. Et hec rubrica hēt duas ptes. In pma dicit de spōsalibus. In scda ō matrimonijs ⁊ dīa ē iter illa maxia. Quid āt sit mrīmoniū. vñ dicat. vbi fuit īstitutū ⁊ p quē. ⁊ quot sūt cause īstituendi mrīmonij. ⁊ de īpedimētis ipi⁹ ⁊ multis alijs vide bonā glosam. xxvij. q. i. ī fum. Et declarationem diffinitionis, psequit glo. ea. q. ij. in pn. Quid sint spōsalia vide per tex. xxx. q. v. ī. c. nrates. sūt. n. futurarū nuptiarū, pmissio. vñ se hūt ad mrīmoniū vt quoddā p̄ambulū. Et dicūtur a spondeo es. qō idē ē qō, pmitto vt ī l. i. ⁊ ij. ff. de spōsalibus. hinc spōsus q̄si, pmissus ⁊ sponsa q̄si, pmissa. sed post ꝯctuz mrīmonij adipleta ē, pmissio. vñ, pprie nō dicuntur spōsus ⁊ sponsa sz maritus ⁊ vxor etiā ante carnalē copulā. nā solus cōsensus animorū facit mrīmoniū. xxvij. q. ij. c. sufficiat. ⁊ iō si legatur alicui certū qd si ꝯxerit matrimoniū cum berta debetur illico sibi legatuz cū cōtraxit p verba de pñti lz mrīmoniū nō consūmauerit. vt in. l. cū fuerit. ff. de condi. ⁊ demō. Nñqz tñ appellatiōe mrīmonij cōprehenditur mrīmoniū dūtaxat carnali copula cōsūmatū. vt ē tex. in. c. ex publico de cōuer. cōiug. vnde añ copulā pñt lz īpropie appellari spōsi. nā videt mulier spōsa. i., pmissa respectu carnalis copule ⁊ sic possunt ītelligi iura que tales nuptias appellāt spōsalia p vba de pñti. vt in. c. penul. j. eo. Añ scōm subiectā materiā appellatōne mrīmonij qñqz cōprehenditur matrimoniū ꝯctū solo consensu. qñqz carnali copula cōsūmatū vt plenissime tetigi in q̄stione facti. de qua vide qō dixi in dcō. c. ex publico.

Ider p̄dcā determinat alia questio. dicit statutū mulier maritata nō admittatur ad successionē patris cū fratribus quidaz decessit relictis filijs masculis ⁊ filia despōsata per vba de futuro querit nūquid ista debeat excludi a successione paterna. ⁊ dicēdū ē q̄ nō qz exquo agitur de odio appellatiōe maritate nō venit spōsa. sec⁹ si ageret ō fauore. p boc bo. tex. in. l. nō fine. C. de bonis q̄ lib. ⁊ ibi p Ci. ⁊ alios. ⁊ vide bonaz glo. insti. de nup. in. §. sed si vxor. ⁊. xxvij q. ij. in prin. secus si diceretur de filia dotata q̄ nō succederet quia inest doti.

De francia.

Mrīmoniū cōsensu contrahit nec īualidat si consuetudo patrie nō seruet. prio pōit casuz. secūdo diffinit. ibi diffiniuit. Casus lr̄alis. Quidā iuuenis de frācia duxit in vxorē quādā nobilē mulierē de saxonia sz cōsuetudinē saxonū. Sz qz diuersis cōsue. frācigie ⁊ saxones vtūt ī mrīmonijs ꝯhēdis. ⁊ iste q̄ ñ sua sz saxonū lege ꝯxit fuit accusat⁹ q̄ dimissa aliā supduxit. In cōcilio q̄ stuz fuit qd ō ꝶ fieri deberet statuit vt trāsgressor euāgelice legis subijciatur pnie: ⁊ a secūda vxore sepet: ⁊ primā recipere cōpellatur Iber. Nō ꝶ q̄ valet mrīmonium cōtractū cū alienigena ⁊ intellige de alienigena respectu patrie ñ respectu fidei. nā tūc nō teneret matrimonium vt in. c. caue xviij. q. i. Debēt. n. esse maritus ⁊ vxor eiusdē fidei vt ibi. Secūdo nō. iūcta glo. prima ⁊ secūda q̄ appellatiōe legis cōprehenditur cōsuetudo. nā cōsuetudo ē quedaz lex. vt in. l. de qbus. ff. de legi. ⁊. i. di. cōsuetudo. Tertio nō q̄ defectus seu omissio cōsuetudinis patrie nō vitiat matrimoniū de quo. j. latius. Quarto nō q̄ cā mrīmonialis pōt tractari ī cōcilio. Ex quo infertur qō cōciliū hz iurisdictionē etiam in causis decidendis. Itē nō ibi sancta synodus. q̄ cōstitutio vel diffinitio cōcilij editur. sub noīe totī⁹ cōcilij ⁊ nō pape tñ. p boc facit tex. ī. c. ofius de elec. ⁊. c. i. §. de pac. cū similibus. qñqz tñ editur sub noīe pape cuz cōsilio cōcilij. vt ī. c. lz de elec. ⁊. c. aduersus de īmunitate ecclesia. ⁊ vide bo. glo. in. c. ad apostolice de re iudi. li. vi. p Inno. ⁊ hostiē. in. c. ex gestis de cle. nō resi. Ptñs antoni⁹ in. d. c. i. de pac. p illuz tex. simpliciter colligit q̄ cōstitutio editur sub noīe cōcilij. qz lz papa sit ibi vt caput tñ ptās dependet ex toto cōcilio. sz in cōtrariū faciūt ea q̄ statuz allegaui. Sed puto dicēdū q̄ aut materia originat a toto cōcilio ⁊ tūc fiat statutū sub noīe totius concilij. ⁊ ita loquant iura ꝶ allegata ⁊ vide bo. tex. i. q. vi. cōuenētib⁹. ⁊. c. adrianus lxiij. di. Aut materia originat a solo papa sz cū cōsilio cōcilij ⁊ habeant locū iura secūdo loco inducta. Ultio nō q̄ notorius peccator pōt cōpelli p ecclesiā ad agendū penitētiā. pro boc. c. ad audiētiā. j. e. ⁊ vide gl. xxxiij. q. ij. qcūqz. Itē pōt nōri ex fine līe q̄ maritus pōt cōpelli p ecclesiā vt redeat ad vxorē. ⁊ pōdera qz nō dicit p censurā ecclesiasticā. sed pure redire cogat. Ex quo pōt īferri q̄ precise pt cōpelli vxor vel maritus vt in vnū redeat. nā cū ista obligatio descēdat ex lege diuina ⁊ humana. pōt qs precise cōpelli ad factū iuxta nō. p bar. ⁊ alios in. l. stipulatiōes nō diuiduntur. ff. de ver. ob. In glo. iij. in fi. ex hac gl. pōt colligi rō dubitādi ⁊ decidendi. sed reuoco in dubiū vtra glo. nūqd cōsuetudo p̄ie possit disponere circa mrīmoniū. In no. dicit q̄ circa substātiā mrīmonij disponere nō pōt. arg. hic sed circa dotē forte q̄ fic. ar. in. c. raynucius. §. de testa. Do. an. latius exorditur mām dicēs q̄ aut statutū p̄ie disponit circa substātialia mrīmonij. puta īualidando ꝯctum vel inualidādo personas ⁊ nō valet statutū vt hic. Ex quo pōt notari q̄ leges ciuiles, phibētes mrīmoniū iter tutorē ⁊ pupillā rectorē, puincie ⁊, puīcialē ⁊ inter similes p̄sonas non teneāt. de quo vide latius p fede. cōsi. xxxv. vbi gnāliter tz q̄ statuta ⁊ leges laicorū circa mrīmoniū nullius sūt momēti qz hec mā nō. est de foro seculari sz ecclesiastico vt in. c. tuā. de ordi. cogni. facit q̄ nōt bar. in. l. ticia. ff. so. ma. ⁊ p doc. in. c. fi. de secū. nup. Nñqz statutuz disponit circa penā erga substantialia mrīmonij ⁊ si hoc facit apponendo penā de nouo ⁊ sic inferendo dānū non tz vt disputat Io. an. late in. c. statutū ō bereti. li. vi. Et hec faciūt ad qōnē. In hac ciuitate senēsi caueť q̄ ꝯhens mrīmoniū cū puella añ. xxv. ānos sine cōsensu duorū agnatorum incidit in certā penā. nūqd valeat tale statutū. Bas. de cal. ī. c. ij. j. de clandest. despon. recitat in simili qōne fuisse cōsultū q̄ sic. nam erat statutuz q̄ cōtrahēs mrīmoniū cū puella ante. xxv. annos absqz p̄sentia. x. p̄sonarū ad minus īcurreret certā penā. sed aliq tenuerunt oppositū ⁊ placet mihi opi. Io. an.

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

q̃ talia statuta non teneant cũ per hoc ĩtimidetur mr̃imoni
um qd̃ debet esse liberum vt in.c.cũ locũ.j.eo. Itez qz lai
ci nõ pñt disponere circa mr̃imonij materiã.vt.s̃.dixi. qñ
qz statutũ ĩponit penã auferẽdo lucrũ qd̃ lex secularis at
tulerat ⁊ tz.do.an.q̃ valeat statutũ ⁊ hoc sequẽdo gl.ord.
Jo.an.in.c.cuz secũdũ leges de bereti.li.vi. Sed gl.est in
ꝓriuz.xxvi.q.ij.de puellis.⁊ apte sensit fede.de senis.i cõ
sil.preal.⁊ hoc mihi placet plus. Quãdoqz statutũ laicoꝝ
disponit circa dotez ⁊ valet vt.s̃.tz Inno. Quãdoqz circa
solẽnitates ⁊ tenet do.an.valere statutũ ⁊ peccãt nõ seruan
tes illaz solẽnitatẽ. Sed tu aduerte naz decre.h̃ non loqui
tur de statuto sed de cõsuetudine p̃rie.vnde ego crederem
q̃ statutũ laicoruz sit nulluz qz mã nõ pertinet ad laicos.
secus in cõsuetudine quia in ea interuenit consensus ep̃i et
torius cleri.vnde nõ ꝓuãtes clericalẽ cõsuetudinẽ saltẽ vbi
est talis ex cuius ẽt p̃teritiõe ecclia redditur ĩcerta de con
tractu peccãt mortaliter ⁊ sic intelligo dictũ doc.h̃. ¶ Sz
dubitaꝫ circa predicta maxime,p declaratiõe tex.qd si cõ
suetudo mariti ⁊ vxoris est diuersa.pone florẽtinus cõtra
xit matrimoniũ cũ senẽsi h̃ senis.⁊ alia cõsuetudo est huius
ciuitatis a consuetudine florẽtina nũquid attẽdemus con
suetudinẽ vbi mr̃imoniũ ẽ cõtractũ vel cõsuetudinẽ mariti.
Franc.vercel.dicit vt h̃ recitat Jo.an.q̃ si ĩ loco cõtract⁹
est certa consuetudo illa ꝓuabitur.viij.di.q̃ ꝗ.⁊.xij.di. illa.
⁊ ibi glo.si nulla est consuetudo in loco cõtractus ꝓuabitur
cõsuetudo loci mariti.qz maritus est caput mulieris. Sed
dic latius ⁊ clarius q̃ aut consuetudo disponit sup solẽni
tate cõtrahẽdi ⁊ debet semper obseruari consuetudo p̃rie
vbi mr̃imoniuz ꝗbitur ẽt si ambo ꝓtrahentes sint forenses
qz nõ debẽt peregrini violare ꝓsuetudinẽ p̃rie cuz scãdalo
aliorũ vt in dcõ.c.que ꝗ.facit.l.si fundus.ff.de euic.⁊ .l.ij.
C.quẽadmo.testa.ape. Aut ꝓsuetudo seu statutũ disponit
super executione.vel sup alijs obseruandis post ꝓtractuz
⁊ debet attẽdi consuetudo domicilij ipsius mariti.ratio qa
vxor sequitur domiciliũ mariti.l.fi.§. idẽ rescripserunt.ff.
ad municip.vnde animi destinatione mr̃imonium vĩ ꝗctũ
in domicilio mariti.ar.in.c.romana.§.cõtrahẽtes. de for.
cõpe.li.vi.⁊ in.l.ꝗrisse.ff.de act.⁊ obli.vnde si cõsuetudo
vel statutũ domicilij mariti hz q̃ maritus superueniens dz
lucrari dimidiuz dotis ꝓuabituz ibi illa cõsuetudo licet ĩ lo
co vbi fuit cõtractũ matrimoniũ sit alia cõsuetudo vel statu
tũ.⁊ hec sũt de mente bar.ĩ.l.exigerẽ.ff.d̃ iudi.vbi fuit tex.
cuz glo.⁊ in.l.cunctos populos.C.de sum. trini. sequitur
ĩ effectu do.an.h̃ q̃ dic se putare qd̃ si maritus mutaret do
miciliũ post cõtractũ mr̃imoniũ qd̃ attẽditur ꝓsuetudo do
micilij tpe cõtractus ⁊ nõ domicilij vbi dissoluit mr̃imoni
um quia debet attendi locus vbi fuit orta obligatio ⁊ ñ vbi
recipit purificationẽ.⁊ pro hoc optime facit tex.iũcta gl.hz
intellectum quẽ sequitur in.l.si vxor.ff.de iudi.⁊ p̃ hoc po
tes dicer quo ad tex.nostruz que consuetudo erat obseruã
da an francorum an saxonum.

Preterea Spõsalia de futuro soluuntur
si sponsi se dissoluũt etiã si fue
rint iurata hoc dicit.p̃rio iubet moneri.scdo dif
finit ibi si autẽ. ¶ Casus lr̃alis. Duo sine omni cõditione
fide bincinde data ma.cõtrahere,p̃miserũt. mutata postea
sn̄ia banc fidẽ inuicẽ remittere cupiũt.querit an isti sint ad
p̃stitã fidẽ seruãdã cõpellendi:vel an eãdẽ iuicẽ sibi remit
tere possint. Rñdet papa q̃ cõmonẽdi sũt ⁊ modis oib⁹ ĩdu
cendi vt fidẽ prestitã seruẽt.si ãt hoc facere noluerit nõ sũt
cõpellẽdi:ne deterius inde cõtingat.vt illã ducat quã odit
sed ad instar eorũ qui societatẽ cõtrahũt fide prestita clara.
⁊ postea illã sibi remittũt Ber. ¶ Nõ p̃mo qd̃ ꝗctus dici
tur oino purus ⁊ sine omni cõditiõe exquo nõ fuit certa cõ
ditio expressa lz substẽt multe tacite cõditiões.nã in spõsa
libus multe cõditiões subintelligunt.vt in.c.quẽadmo.de
iureiur. Conditio ergo subintellecta nõ facit ꝗctũ cõditiona
lẽ vt in.l.cõditiões que extrisecus.ff.de cõdi.⁊ demõ.⁊ in
c.si gnificasti ⁊ qd̃ ibi nõ.de elec. ¶ Nõ scdo q̃ p̃ hec vba
moneas ⁊ iducas nõ inducit p̃cisa coactio. ¶ Tertio nota

q̃ iuramẽtũ p̃stitũ ad cõmodũ hoĩs põt remitti ab hoĩe ad
cuius cõmodũ fuit iuratũ. Ex quo infertur q̃ si iuraui tibi
soluere tali die nõ incido in p̃iuriũ si remittis mihi iuramẽ
tũ vel dilationẽ ad soluendũ prestitã facit.c.i.de iureiur.et
c.significauit.de censi. ¶ In glo.ij.ibi ⁊ ẽt cõpellẽdi si iu
rassent.vult ergo glo.restringere istũ tex.qñ in sponsalib⁹
iteruenit fidei prestatio ⁊ nõ iuramẽtũ.sz hoc nõ procedit
qñ respectu coactiõis fiẽde p̃ ecclesiã nõ est dzia iter iura
mẽtũ ⁊ fidei prestationẽ in.c.puenit.s̃.de fideius.in fi. Itẽ
ipsamet glo.ĩ v̄.interpositiõe sensit q̃ ista eqpollent.⁊ vide
ad hoc qd̃ plene dixi in.c.ad aures.qd̃ me.cã.⁊ p̃ Archi.
xxij.q.v.iuramẽti.⁊ ad.c.ex lr̃is alle.p̃ ꝗ.dic q̃ ibi tñ vn⁹
dissentiebat iõ precise cõpellit ad ꝗbẽdum matrimoniũ.et
ad.c.requisiuit.dic vt ibi nõ.⁊ ad.c.fi.j.e.dic q̃ ibi priora
spõsalia fuerũt sublata p̃ cõtractũ mr̃imonij cũ alia p̃ v̄ba
de pñti. Sed nõ.ex glo.iũcto tex.qd̃ dixi ĩ notabilib⁹ q̃ p̃
hec verba moneas ⁊ inducas nõ daꝫ ptãs cobercẽdi lz fe
de.multũ dubitet cõsilio.ciij.⁊ se. ¶ In glo.fi.in fi.ex hac
glo colligunt due lec.ad tex.vna vt,pcedat de iure cõi.⁊ sic
sine aliquo peccato possint spõsi pari cõsẽsu dissoluere spõ
salia ẽt iurata. Alia lec.ẽ vt,pcedat ex ꝗpatiua p̃missiõe q̃si
sine peccato spõsi hoc facere nõ pñt sed ecclesia tolerat ne
deterius inde cõtingat. Alij ponũt tertiã dicẽtes q̃ non p̃
cedit ex ꝗparatiua p̃missiõe sed d̃ iure. spe.in ti.de le.in.§.
nũc oñdendum.v̄.hoc quoqz sentit q̃ de mero iure.⁊ hec
opi.vĩ cõior ⁊ mihi plus placet.nã si tex.,pcederet ex tole
rantia papa nõ induxisset filitudinẽ in dissolutiõe societatis
sicut ergo mero iure socij possũt sibi remittere iuramẽtum
ita spõsi.⁊ ad tex.cũ dicit in patientia.dic q̃ hũit respectuz
ad vulgi opinionẽ.nã vulgares putãt q̃ isti incurrãt p̃iuri
um ⁊ pp hoc isti sint monẽdi ⁊ iducẽdi ad ꝗctũ.hãc opi.q̃si
cõez sensit Inno.q̃ dixit q̃ aut iuramẽtũ p̃stat deo ⁊ ñ põt
remitti ab hoĩe sed a solo deo. Aut p̃stat hoĩ ⁊ põt remitti
ab hoĩe vt hic.⁊ in.c.i.de iureiur. Et dz prestitũ deo qñ qs
iurat volẽs p̃ncipaliter cõplacere deo.si ãt intẽdit ad tpale
cõmodũ hoĩs tũc dz prestitũ hoĩ. Et aduerte qz lz oẽ iura
mẽtũ p̃ncipaliter tẽdit in deuz.qz obligatio p̃maria acqrit
deo.vt in.c.debitores de iureiur.tñ qñ cõcernit cõmoduz
hoĩs de⁹ recipit iuramẽtũ ad illius cõmodum ⁊ sic illo re
mittente deus ẽt remittit.⁊ hec v̄ba nõ ex quibus põt iferri
q̃ si intuitu dei iuraui ducere aliquã mulierẽ in vxorẽ nõ
põt mihi illa remittere iuramentum.⁊ vide latius ad mate
riam predictã q̃ nõt spe.in.d.§.h̃ quoqz.

Iuuenis. Si maior septẽnio cũ proxima
septẽnio ĩ qua malicia supplet
etatẽ spõsalia cõtrahit ex his oritur iusticia pu
blice honestatis maxime si cõmisceri rẽtauerũt.
ita cõiter sũmatur.sed in veritate sũmariũ nõ colligit ex lr̃a
vt patebit clarius ex ĩfra dicendis sed inherendo lr̃e põt sic
sũmari. Si maior septẽnio duxit in vxorẽ minorẽ septẽnio
⁊ eã traduxit ad domũ orit ex tali ꝗctu publice honestatis
iusticia. Diuidit.p̃rio narrat fcũm ⁊ casuz dubiũ.scdo du
plici rõne diffinit.ibi qz igit. ¶ Casus lr̃alis. Quidã iuue
nis duxit quãdaz puellã nondũ.vij.annorũ spõsalia cõtra
hendo cũ ipsa:⁊ attentauit cũ ipsa quod cõplere nõ potuit
tãdẽ mortua fuit.vel dcũs iuuenis ab ea recessit anteqz for
te spõsalibus cõsentiret.⁊ cũ alia cõsanguinea illius puelle
matrimoniũ cõtraxit.querebat vtrũ possũt insimul rema
nere. Respondet papa:q̃ in his que dubia sunt quod cer
tius ẽ seruari debet ⁊ ideo,ppter honestatẽ ecclie: qa dice
batur spõsa ipius ⁊ ppter dubiuz predictũ debẽt abinuicẽ
separari Ber. ¶ Nõ p̃rio q̃ ĩ cõcernẽtibus periculũ aĩe
debemus in dubijs semp tenere qd̃ certius ẽ ⁊ qd̃ sine pe
riculo aĩe explicari pot.vnde in istis illa pars ẽ mitior q̃ est
tutior.ad hoc vide bonã gl.in.c.i.de scruti.⁊ tex.in cle.exi
ui de verbo.obli. ¶ Nota secũdo qd̃ in matrimonio ꝗbẽ
do magis consideratur honestas q̃z rei veritas.vnde alibi
dicit tex.iuris ciuilis q̃ in cõditionibus nõ qd̃ liceat sz qd̃
deceat cõsiderandum ẽ vt in.l.semp.ff.de ritu nup. ¶ Itẽ
nõ ibi cõplere nõ potuit.q̃ magis cõsiderat ipm fcũz quã

iuris effectus. ¶ Ult mo nō q; ex spōsalibus oriť publice honestatis iusticia inter ipm spōsū 7 ꝓsanguineos spōse. et ecōtra iter sponsaz 7 oēs consanguineos sponsi vsqz ad q̄rtū gradū habilis ad ipediendū 7 dirimēdū mrimoniū iter eos ꝓrabēdū. ad hoc. c. sponsaz. j. e. 7 clarius i. c. eo. ti. li. vi. ¶ Et scias q; hoc ipedimētū non causať ex ꝓsanguinitate nec ex affinitate. qr ātē ꝓsūmationē mrimonij seu carnis ꝓmixtionez non est orta affinitas sz oriť ex ꝓsensu pstito in sponsalibus. 7 fuit inductū hoc ipedimētū ab eccēa ꝓpter honestatez dūtaxat. qr qñqz oriebātur graues inimicitie inter ꝓsāguineos cū vni desponsatā alius ꝓsāguineorū ārebat ducere i vxorē 7 appellauit ecclesia illud ipedimētum publica honestas. qr ñ poterat dari ꝓgruētius nomen cuz ñ posset attribui alicui ex cognationib⁹. s. legali vel spūali vel carnali. nā triplex est cognatio. istud ergo ipedimētum est de p se ex sola honestate ab ecclesia inductū. ō quo vide p Io. an. in. d. c. i. li. vi. ¶ In glo. i. in fi. glo. ista non clare aperit intellectum. c. sed vt clare habeamus mām aduertē duz est. q; aut spōsalia fuerūt ꝗcta iter maiores septēnio et in dubio oritur illud ipedimētū publice honestatis. nec exigitur hoc casu q; spōsus tentauerit cognoscere spōsaz. vt i c. spōsaz. j. e. 7 preaille. c. i. 7 iste nō est casus noster. ¶ Qñqz spōsalia cōtrahūtur iter minores septēnio fere nullā discretionē hñtes. sicut solet fieri qñ parētes cōtrahūt spōsalia, p filijs 7 nullū oriť impedimētū qr talia spōsalia fūt nulli⁹ effect⁹ ex defectu ꝓsēsus. vt i pal. c. i. 7 h ñ ē casus nr. ¶ Qñqz maior ꝗbit spōsalia cū minori septēnio., prima tñ septēnio. 7 gl. ista videť sentire q; discretio suppleat etatez 7 clarius h sentit. j. eo. spōsam. 7 sentiūt hic doc. ¶ Ex qbus iferť q;, prima septēnio pōt cōtrahere spōsalia. sed certe hoc dcm̄ nulli bi, pbatur. nā. c. lras. 7. c. duo pueri. 7. c. attestatōes. j. ti., pri. aperte inuūt oppositū. videnť. n. precise requirere septēniū ad validitatē spōsaliorū, p hoc facit q; septēniuz reqriť qr in tali etate presumiť discretio cū exeat qs tūc infantiam sed vbi certa etas reqriť respectu discretiōis illa preueniri nō pōt vt apte pz in etate statuta ad cōfectionē testi. vt legi. 7 nō. in. l. qua etate. ff. de testa. Itē pz ex notatis in. c. pnbe res. j. ti., pri. 7 in. l. ad rēpublicā. ff. de mu. 7 ho. Itē p totū ti. C. qñ tu. vel cura. esse desinat. nullibi āt habemus ꝗriuz sed solū istū tex. q hoc nō, pbat. nā tex. iste fūdat se sup dubio tentatus qr forte tentauit 7 c. nā istā puellaz traduxerat ad domū. Itē fundat se sup honestate ecclie qr illa dicebať cōiunx istius. vnde si recte pōderetur lra hic fuit cōtractuz mrimoniū p verba de pñti lz de fcō vt pz ibi duxit 7 ibi cōiunx ipsi⁹ 7 c. Et hūc vltimū itellectū ad tex. hic tenet do. an. lz et ipe sequať pmū dcm̄ sz vt dixi iure ñ, pbať cū ergo illa diffinitio fundet se sup duplici cā. alia cessante cessat dispositio vt nō. in. c. qñ. in. §. si vero. s. vt lit. nō conte. sed casus magis dubius ē si fuerūt ꝗcta spōsalia cū minore septēnio 7 interuenit tentatus vel saltz sit dubiū vt qr secū cohabitauit spōsus 7 videť q; oriať h publica honestas ex quadam etate. trā hoc iure nō, pbať qr cessat alia rō lre dū dicit q; illa dicebať ꝗunx isti⁹. Tñ do. an. tz pmū sz vt prediri lz sit equū nō tamē iure probatur. ¶ Nicolaus Abbas.

A B audiētiā. Ex spōsalibus cōtractis cū ꝓsanguinea oritur publice honestatis iusticia primo narrat factū. secūdo decidit ibi sz qñ. ¶ Casus lrālis. Quidā ciuis papiēsis noīe henricus volebat copulare filiam suā i vxorē. cuidā filiorū cuiusdā cōciuis sui noīe. l. iurauit q; si ille aliquo casu eā hre nō posset alteri filio quam de alia vxore genuerat. eādē mrimōio copularet. 7 sic ꝗcerūt spōsalia postea quidā, pbauerūt ꝓsanguinitatē iter eos vñ prefatus. h. eandē filiā dare vult alteri filio vt iurauit. Queritur an possit. Rñdet papa scriptū ē q; frater spōsaz fris habere nō pōt. mādat q; ille, p positū suū nō adimpleat. et penitētiā accipiat de illicito iurameto. 7 si opus fuerit p excōicatiōis siniam cōpellať Ber. ¶ Nō prio quēlibet de populo posse cōparere ad ipediēdū mrimoniū ꝗhēdū subsistētē ipedimēto legitimo ad hoc. c. fi. j. de clā. despō. 7. j. eo. preterea. 7 vī inuere tex. q; in hoc casu idē pōt eē denūciator 7 testis, put hic facit. c. i oī. s. de testi. ¶ Secō nō q; publica honestas oriť ex spōsalib⁹ oīno nullis de iure positiuo dūmō fint aliqua de iure nāli. satis ē enīz ad ꝗhēdum h ipedimētū q; spōsalia teneāt rōne cōsensus. 7 hoc clari⁹ habeť. j. eo. ti. c. i. li. vi. Ex quo colligit ibi gl. q; ex spōsalibus ꝗctis p sacerdotē oriť hoc ipedimētū sic q; nullus de cōsanguinitate sacerdotis possit illā ducere in vxorē. nā talia sponsalia nō peccāt in cōsensu naturali sed annullanť impedimēto iducto p ecclesiā. ¶ Itē nō q; spōsaz fratris frater habere nō pōt. 7 licet tex. hic dixerit de fratre idē ē i oībus ꝓsanguineis spōsi vsqz ad quartū graduz. vt in. d. c. i. 7 ex hoc tex. colligiť clare q; post mortē spōse nō pōt sponsus ducere in vxorē sororē defūcte. nā publica honestas fuit orta iter ipsū spōsuz 7 cōsanguineos sponse. vt. j. e. sponsaz. 7 in. d. c. vnico. Ex spōsalibus aūt cōditionaliter ꝗctis nō oriť hoc ipedimētū añ existētiā cōditiōis vt dicit tex. i p alle. c. i. 7 iō itellige istū tex. qō spōsalia fuerūt hic pure contracta nō aūt sub illa cōditiōe sub qua iurauit pus pī naz si cōditio iter cessisset in ꝗctu potuisset postmodū ꝗhere cum alio filio, p quo vide bo. gl. in. d. c. vnico. ¶ Vltimo nō qō temere iurans peccat mortaliter 7 pōt cōpelli p ecclesiam ad agēdū penitētiā. vide qō legitur 7 nō. xxij. q. iiij. q sacramento. ¶ In glo. in ver. hre in fi., p hoc facit qr i spōsalib⁹ seu mrimonijs ꝗhendis cōsiderať semp honestas vt in. l. semp ff. de ritu. nup. Itē potius cōsiderať fcūz q̄z iuris effectus vt in. c. nup de biga. ex quo ergo spōsalia tenuerūt de iure naturali nō ē honestū vt aliqs cōsanguineoꝝ illaz ducat in vxorē. 7 si diceres ex ꝗctu inito lege resistēte nulla oriť obligatio vt nō. in. l. cū lex. ff. de fideius. Rñdetur qō h nō ē orta obligatio iter cōtrahentes. sed ex illo contractu induciť quedā honestas vt nō liceat matrimoniū cōtrahere cuz aliquo ex consanguineis sponsi vel econtra.

D E illis. Si spōsus de futuro ante copulā ad remota se trāsfert sponsa libere cū alio ꝓtrahit si tamē p eā sterit quo min⁹ perficereť mrimoniū sibi penitētia iponiť. h. d. Cōis diuisio. scda ibi hoc tibi. ¶ Casus lrālis. Quidā, p mittūt iuramēto iterposito se ducturos in vxores aliquas mulieres 7 postea antequā mrimoniū cōtrahāt trāsferūt se ad ptes alias. Querebať qd faceť debēt ille mulieres vtz possint cū alijs cōtraheť. Rñdet papa q; si āplius nō fuit in fcō, pcessū liberū ē illis mulieribus cū alijs ꝗhere: recepta penitētia de piurio. si p eas stet quominus illi mrimonium adimplerent. Ber. ¶ Nō q; p vba futuri tpis seu tractū hñtia ad futurū nō ꝓtrahitur matrimoniū de pñti sz dūtaxat spōsalia de futuro vt dicaz. i. c. ex parte. j. eo. 2° nō q; si spōsus transferat domiciliū ad loca remota pōt sponsa sine alterius licentia cū alio matrimoniū ꝗhere. 7 h denotat verbū liberū positū in tex. nō eiz ei esset liberuz si haberet exposcere alterius licētiā vt nō i. c. de multa. de p ben. 7 i. c. lz eps eo. ti. li. vj. secⁿ ē in sponsa de pñti. vt i. c. i pñtia. j. e. 7 q; ibi nō. ¶ Itē nō q; tenet matrimoniū cōtractū ꝗ iuramētū 7 sic piuriū nō ipedit ꝗctuz matrimonij Et ex h iferť q; ēt act⁹ spūalis gestus cōtra iuramētū nō est nullus sz tenet mero iure lz de piuro sit pñtia mutanda. 7 concordare vī. c. sicut. j. eo. qō ē ꝗ theorica Inn. i. c. dilecto de preben. 7 vide ad hoc nō. Io. an. in regula. q; semel placuit de reg. iur. li. vi. in mercur. ¶ In glo. i. i fi. dic q; spōsa nō teneť seq spōsuz vt hic 7 in. l. ij. C. de repudi. 7 in vxore dic aut sciebat maritū vagabūdū qñ secū ꝗxit puta qr erat iuxta locū mariti 7 nō teneť eū seq. vt in. c. vnaqq. xiij. q. ij. 7 ibi bona glo. Aut ignorabat vel ex post fcō ē factus vagabundus 7 nō teneť eū sequi. vt nō. i. d. c. vnaqq. Si tñ ex cā se trāffert ad alia loca vel ēt sine cā mutādo domiciliū teneť maritū sequi. vt in. c. vnaquaqz. 7 vide qō legi. 7 nō. in. c. ex multa. s. de voto. in casu tamē in quo non tenetur sequi maritus non pōt cū alio matrimoniū ꝗhere viuente prio ēt si matrimoniuz nō sit cōsūmatū vt in. c. i p senuiu. 7 qō ibi nō. j. eo. 7 ex his hēs vnā dñaz iter spōsalia

⁊ mrimonii de futuro. ¶ In gl.ij.ibi fz leges pōdera bſi
hec vba q̄ pōt intelligi glo. vt velit notare ī hoc dīaz inter
leges ⁊ canones vt fm leges teneatur ſpōſa expectare per
triēnū. ſecus fm canones. ſcdo pōt intelligi vt velit ſupple
re iſtū canonē p legē. ⁊ hūc vltimū intellectū vī ſentire Jo.
an. qui dicit expectādū eſſe fm tp̄s legale niſi in contractu
ſpōſalioz fuit additum certū tp̄s. nā tunc illud fuabit vt in
c. ſicut. j. eo. Et intelligo qñ a principio fuerunt reſcripta ad
certuz diē. ſi. n. fuiſſent pure pactra lz ſpōſus ⁊ ſpōſa po-
ſtea cōuenerint de certa die ꝗbendi mrimonium non puto
q̄ poſt lapſuz illius diei ſit diſſoluta obligatio. de quo ī. c.
ſicut. j. eo. dicit etiā Jo. an. q̄ tp̄s triēnij hz locuz qñ neſci-
tur vbi eſt ſpōſus vel ſcit ⁊ nō detinet ī pedimēto, pbabili.
alias debet expectari donec ceſſauerit ī pedimētuz vt ī. l. ſe
pe. ff. eo. ⁊ ſic trāſeunt cōiter doc. hic. Sed aduerte q̄ ī ꝗ-
riuz vī tex. in. l. ij. C. eo. vbi ſoluz dī de biēnio. ⁊ Ci. ibi tā-
dē reſidet in illa opi. vt ſi abſ̄ns detinet ī pedimēto neceſſa-
rio tenet ſpōſa expectare dōec ceſſet impedimētuz vt ī. d.
l. ſepe. ſed ñ detinet ſola voluntate tun ſatis ē expectare biē
nuz vt in. d. l. ij. nec ob. l. ij. alle. in gl. q̄ narrat fcm fz Ci.
nō autez ponit iuris miniſteriuz. ⁊ hoc mihi plus plz fz le
ges. Sed dubito vtrū hoc procedat fm canones. nā papa
hic ſimpliciter rndit liberū eſſe ſpōſe tranſire ad illa vota ſi
ſponſus trāſtulit ſe ad alias ptes. nō. n. ē liberū ſpōſe ſi te-
net expectare p biēnū vel triēnū. ⁊ forte papa cōſiderauit
periculū fornicatiōis qd̄ iminet ſpōſe ar. in. c. qm̄. §. porro
vt li. nō cōte. intellige tñ tex. qñ nō ē ſpes de, primo reditu
⁊ hoc denotat illud ver. trāſferētes. nā ſi papa voluiſſet itel
leriſſe cum tēperamēto legis ciuilis nō diriſſet liberū. ſz fe
ciſſet mōtionē de tēpore. ar. in. c. ad audiētiā de deci. ⁊ forte
hoc voluit gl. dū dicit fm leges. ¶ In glo. ſi. in fin. ⁊ alios
plures caſus vide per Jo. an. in ſum. ſua.

De muliere.

Cōiter non ſūmatur quo ad titulū ſed quo ad lr̄am
h. d. Incerto q̄ſito non pōt dari certa rnſio. ſed
quo ad titulū ſūmarez ſic. Nō oīs violētia īpedit cōtractū
mrimonij. ¶ Caſus lr̄alis. Quedā mulier p viz tradita fu
it viro ⁊ detenta. q̄rebat an inter eos eēt mrimoniū. rndet
pa. q̄ inter vim ⁊ vim differentia ē. nec cōſtat an poſt violē-
tiā cōſenſus iteruenerit. ⁊ iō papa certū nō pōt dare reſpō
ſuz Ber. ¶ Nō p̄ ar. p doc. pīulēte vt ſi caſus narrat ī ge
nere nō teneat diſtiguere p oēs caſus q̄ poſſunt ſub gene-
re cōprehēdi ſed petere vt deſcēdatur ad ſpeciez. potuiſſet
tñ hic papa rndere p diſtinctiōez, put fecit in. c. lr̄as de reſt.
ſpo. ⁊ in mltis alijs iuribus. ſz noluit hic forte īpedit mul-
ta verba fruſtra effundere. ¶ Scdo nō ar. q̄ violētia certo
caſu impedit cōtractū mrimonij. vñ in mrimonio nō hz lo-
cū illa regula coacta volūtas volūtas ē. de q̄ ī. c. merito. xv.
q. i. ⁊ eſt rō quia in mrimonio requirit de ſubſtātia liber cō
ſenſus. vt in. c. cū locū. j. eo. vnde cōſenſus coactus ē bn̄ con
ſenſus ſed nō liber. ⁊ ſic deficit qualitas libertatis q̄ ē d̄ ſub
ſtātia cōſenſus mrimonialis. ad hoc facit tex. cū glo. xxxiij.
q. ij. c. notificaſti. ⁊ qd̄ le. ⁊ nō. ī. l. ſi mulier. §. ſi doſ qd̄ me.
cau. Aliqui tñ voluerūt q̄ mrimoniū teneat lz fit p viz cō-
tractū ſz venit reſcidendū offō iudicis vel intentata actiōe
q̄ me. cau. qd̄ ego nō puto verū vt pleniſſime dicā ī. c. cum
locū. j. e. vbi tangā plura iura reſtrigēda. ¶ Vltrio nō q̄ cō-
ſenſus ſupueniēs purgat metū precedētem ⁊ c. ī ꝗctu mrī-
monij facit. c. ad id qd̄. j. eo. ¶ Abbas.

Ex litteris.

Si aliqui apti ad matrimo
nium ꝗbunt per verba ob-
ſcura cōem verborū itellectū ſequi tenētur. pri-
mo ponit cōſultatio. ſcdo rnſio ibi rndemus.
¶ Caſus lr̄alis. Quidā vir ⁊ mulier cōtraxerint ſpōſalia.
nec alter itellexit qd̄ alter, ppoſuit. q̄rebat qd deberet obſ
uari. ¶ rndet pa. iudex p̄mo videre debet vtrū illi cōtraben
tes ſint idonei ad hoc diſcretiōe ⁊ etate. vt p hoc preſumat
pro eo qd̄ dicūt vel cōtra: quo fcō ſeu cognito: ſi alter non
intellexit qd̄ alter, ppoſuit recurrendū ē ad cōez itelligenti
am verborū: ⁊ vterq̄z cōpellat verba plata in eū ſenſuz re-

tinere quē ſolēt recte itelligentib⁹ generare Ber. ¶ Nō p
duo que requirunt ad ſubſtātiā mrimonij. ſcia. ſ. ⁊ etas et
capit hic ſcia, p diſcretiōe nā idiſcretus nihil ſcit. nō. n. req-
rit ſciētia poſitiua. naz ⁊ ad iudicādū neceſſario ñ requirit
illa ſcia ſatis enī eſt q̄ habeat peritiā iudicādi p exercitium
vt in. l. certi. C. de iudi. ⁊ nō. in. c. ſciſcitatus. §. de reſcript.
¶ Scdo nō ibi ad cōem ⁊ c. q̄ verba dubia, plata ī ꝗctu in
telligi debēt nō fz opi. ſingularē ſz cōez ad qd̄ vide qd̄ nō.
bar. in. l. labeo. ff. de ſupel. le. Et facit ille tex. ī ar. vt in de-
ciſiōe cārū iudex nō ſequat opi. ſingularē docto. ſed cōem.
vñ ſi errat ſequēdo cōem excuſatur. ſecus ſi errat ſequēdo
ſingularē. ad hoc facit qd̄ nō. glo. iſti. de obli. que ex quaſi
delict. naſ. poſt. prin. ⁊ in. l. qui ſolidū. ff. d̄ leg. ij. ⁊ vide qd̄
dixi in. c. vt debitus. §. de appel. Et adde nōbile dcm̄ Jo.
an. in. c. i. de cōſti. vbi dicit q̄ ſi cōis opi. doc. ē notorie fal-
ſa vel pōt cōuinci apertiſſimis rōnibus licite iudex ſequit
opi. ſingularē ſpernēdo cōem. ¶ Nō ibi recte intelligenti-
bus. q̄ verba nō debent intelligi ſophiſtice ēt ſi cōiter ſic ī
telligunt ſed ſūt referēda ad ſenſuz hoīs bene ſenſati. ¶ In
gl. i. in fi. h glo. allegādo. c. i. §. e. vī intelligere tex. qñ pctra
bentes erāt diuerſe lingue ſed glo. q̄rta videt itelligere qñ
etiā erāt eiuſdē lingue. ⁊ dic q̄ vtroqz mō poteſt intelligi.
Si enī erāt diuerſe lingue p̄mo poſſūt ꝗbere per iterpretē
vt ſenſit glo. quarta quā notabis vt quēadmodū alij cōtra-
ctus poſſūt explicari p interpretē vt in. l. i. de ver. obli. ita ⁊
cōtractus matrimonij. Itē ſine iterprete vt ſi q̄ſq̄z profert
verba ī idiomate ſuo ⁊ hoc caſu ſi alter poſtmoduz dicat ſe
nō itellexiſſe verba alterius recurrēduz ē ad cōez intelligē
tiā verborū cōſiderādo. ſ. verba p̄cedētia tractatū locuz ⁊
tp̄s nam ſi preceſſiſſet tractatus matrimonialis ⁊ poſt tra-
ctatū maſculus porrigit annulū dicēdo verba ī vulgari ſuo
⁊ mulier preparat digitū ⁊ recipit ānuluz dicēdo in vulga-
ri ſuo verba certe ſatis iudicabitur pro mrimonio licz alter
alleget nō intelleriſſe verba alterius. nam ⁊ muti poſſunt ꝗ
bere per ſigna vt in. c. cū apud. j. eo. ⁊ fortius poſſūt iſti cō-
trahere p ſigna et primēdo vba fm propriuz idioma. Se-
cūdo caſu quādo ſūt eiuſdē lingue poteſt tex. multipliciter
figurari. primo ſi alter dicat nō itelleriſſe verba. i. vim ver-
borū vt q̄ nō putabat q̄ ſpōſalia ſeu mrimoniū haberent
tm̄ effectuz ſed credebat poſſe ad libitū relinquere mulie-
rē. ⁊ hoc caſu dicit notāter Inno. recurrēdū eſſe ad iuris ī
tellectū. nō enī excuſat ꝗbentez iuris ignorātia. ¶ Notabis
bene hoc verbū. facit eti cōtra ruſticos q̄ poſt pfectū con-
tractū dicūt ſe nō cōcepiſſe vim verborū ⁊ effectū per nota
riū prolatorum. debent enīz verba hīe ſuā vim ⁊ ,pprieta-
tem, ſm iuris diſpōnez. nec excuſat cōtrahētem iuris igno
rantia. Et ex hoc etiā inferr q̄ ſi alter cōtrahentiuz diceret
q̄ credebat cōtrahere p illa verba ſpōſalia ⁊ nō mrimoniū
vel ecōtra nō eſt ſibi acquieſcendū ſed accipientur verba ſe
cūdum rectū ⁊ verū intellectū. ¶ Scdo principaliter poteſt
tex. intelligi. quādo alter, ppoſuit verba ſophiſtica forte ad
decipiendū reliquuz. vt puta promitto tenere te pro legiti-
ma cōiuge donec terra cooperiet oculos meos. nō enī ſuf-
ficit ad diſſolutionē matrimonij q̄ ipe viuens terram ſuis
oculis ſupponat. nā a recte intelligentib⁹ illa verba capiun
tur, p morte nāli. ⁊ idem dic in ſimilibus ⁊ nō hūc itellectū
q̄ eſt generalis ad oēs pctractus. Ipe. ⁊ Abbas ponebāt
exēplū qñ maſculus dixit placet mihi habere talez ī vxorē
⁊ mulier iterrogata idē rndit. nā pōt dubitari vtrū hec vēr
ba inducāt mrimoniū de preſenti. Et vī pe. q̄ nō q̄ aliud
eſt vendere ⁊ aliud velle vendere. ar. in. l. ī vēditiōibus. ff.
de ꝗben. emp. ſed hoſti. poſt multa tz pctrariū dicēs q̄ per
hec vba volo te habere in vxorē vel placet mihi te habere ī
vxorez cōtrahit mrimonium de preſenti. Jo. an. diſtinguit
q̄ aut fuit dictuz placet mihi te deſponſare vel tecū ꝗbere ⁊
procedit prima opi. Aut fuit dictū placet mihi te hīe ī vxo-
rem ⁊ procedit ſecūda. quaſi plus īportent hec vltima ver-
ba q̄z pora Jo. an. multū inſtat ſup proprietate hoz ver-
boruz dicit enīz in effectu q̄ verbuz plz ⁊ verbum volo ſi-
gnificāt fm tp̄s de pñti. Itē verbuz infinituz eſt aptum cō-

phēdere tps pñs ⁊ futuruz sm vba adiecta. nā de se ifinituz verbuz nihil perfecte significat sed determinat sm verba se quēntia. His premissis dic q̄ si verbo volo vel verbo plz adijcit infinitū denotās actū nō depēdētē a libera voluntate, pferentis tūc nō īducitur dispō de pñti sed declarat dispositio in futurū. Exēplū si dico placet mihi ascēdere ī arborē. Nūqz vbo volo vel placet adijcit vbuz infinitum denotās actū depēdētez a libera volūtate, pferentis. ⁊ tunc si verba denotāt principiū actus nō īducit dispō de pñti vt puta si dico volo vel placet mihi te despōsare seu tecū habēre ⁊ in hoc videt ipe acquiescere opi. Io. an. Nūqz verbū infinitum denotat executionē actus. ⁊ tunc īducit dispō de p̄senti. vt si dico volo habere te in vxorez. nā non possum velle te habere in vxorē nisi tecū prius cōtrahā. ⁊ tūc īducitur mrimoniū. Et circa hoc multū istat. sed tu vide plenio per Bar. in. l. cūctos populos ī pri. C. de sum. trini. ⁊ in. l. seruī electiōe de le. i. ⁊ hec sufficiāt. qz multū longa ē mā. Ingl. in v. ppofuit. ibi vt reus itelligit. Nō glo. ⁊ vide bonū tex. in decretis in. §. si ergo. el. ij. ⁊ in. §. itē obijcit. xxij. q. v. ⁊ vide Inno. i. c. venēs. de iureiu. vbi inter cetera ponit nōbile verbū dicēs q̄ in foro aīe iuramentū recipit iterpretationē sm itentionē iurātis. sed in foro iudiciali sz ius. ita ēt quo ad, ppositū dicit h̄ host. ⁊ bene q̄ siquis cū nō intendebat ꝗhere matrimoniū vsus fuit vbis sophisticis vt deciperet mulierē nō erit mrimoniū in foro aīe qz sine cōsensu nō pōt mrimoniū cōsistere. ⁊ de hoc ē casus notabilis ī. c. tua. j. e. sed in foro iudiciali iudicabit, p mrimonio qz nō est sibi credēdū sed recurrendū ad rectū sensuz verborū. vt in d. c. tua. Et ī fi. glo. dic q̄ lex cū qdā. facit qz ibi disiūcta ponit, p copulatiua. ⁊ sic fit iterpretatio ꝗ cōem intelligētiā. sed dic q̄ ibi fit illa expositio. nū ex cōiecturata mēte testatoris. tū vt cesset absonus intellectus ⁊ res potio valeat q̄z pereat. ⁊ idē dic ad. c. ī calice. In gl. fi. ibi credit actori potius q̄z reo. dic melio q̄ respectu, ppositōis nō ē dōia ī ter actorē ⁊ reū sed semp debemus itelligere vba vt cōueniāt intētioni, pferētis ⁊ sic, ppie loquit tex. i. l. siquis itentione ābigua. ff. de iudi. vbi plenius vide p bar. sed in probationibus fit iterpretatio ꝗ actorē nō in odiū ipius. sz qa dubia probatio non releuat probantem. ⁊ idē ē in reo, pbāte exceptionem suam vt in. c. in presentia de proba. ⁊ cōiunge istam cum precedenti.

Spōsam. Breue est ⁊ pōt p alia vba sic summari. Inter sponsaz ⁊ consanguineos spōsi orit ipedimētuz publice hōestatis ipediēs ⁊ dirimens matrimoniū iter eos cōtrahēdū h. d. Quero primo pro intellectu lte vtrū hoc, pcedat in spōsis de futuro an aūt de pñti. dic secūdū doct. q̄ vtroqz casu, pcedit dispō. c. nam si non lz ducere spōsā consanguinei de futuro multo fortius si est de pñti. nā maior est honestas vt nō ducat sponsa de presenti cū qua mrimoniale viculū ē cōtractū q̄z spōsam de futuro cui soluz fcā ē, pmissio futurarū nuptiarū. verba tamē huius tex. proprie adaptātur ad spōsā de futuro. qz loquit de ea que non erat adhuc pubes ⁊ sic nō poterat cōtrahere mrimoniū. Et ex his nō q̄ tā ex spōsalibus de futuro q̄z ex mrimonio de pñti orit publica honestas inter spōsaz seu maritatā ⁊ ꝗsanguineos spōsi seu mariti. supueniēte vero iter eos carnis copula oritur aliud vinculū. s. affinitatis. vñ oēs consanguinei mariti sūt affines vxoris ⁊ ecōtra. j. de cōsangui. ⁊ affi. sup bis. et durant hec vincula ēt post mortē alterutrius. vt ī. c. fraternitatis. xxxv. q. x. ⁊ ī. c. i. e. ti. li. vi. Sic ergo cautus maxime ī ipetrāda dispēsatione. naz q̄ñqz orit publica honestas sine affinitate. q̄ñqz affinitas simul cū honestate publica vt pz ex predictis. q̄ñqz affinitas sine publica honestate vt si citra spōsalia seu matrimoniū quis cognoscat mulierē nā iter eū ⁊ oēs cōsanguineos mulieris orit affinitas ⁊ ecōtra. vt in. c. discretionē. j. de eo q̄ cogno. cons. vxo. sue. nec orit in hoc casu publica honestas. ⁊ de his vide que nō. gl. sup arbore cōsanguinitatis. ⁊ qō dicā in. c. nō dz de cōsan. ⁊ affi. vbi tractabo an sufficiat in dispensatiōe facere mēntionem de affinitate tm̄ si publica honestas cōcurrit cū affinitate. Secūdo querit qz ter. dicit nullo cōsāguineoz ⁊c. nunqd istud ipedimētū publice honestatis ꝓcernat oēs cōsanguineos in ifinitū. dic q̄ nō. nā si vinculū cōsanguinitatis ⁊ affinitatis nō extendit hodie vltra quartū gradum respectu prohibitiōis mrimonij multo fortius nec istud ipedimētum publice honestatis. restringatur ergo hec lra ad terminos dicti. c. non debet. nā si intelligeretur generaliter sequeret q̄ inter hoīes nō possit cōtrahi mrimoniū cū oēs hoīes sint cōsāguinei cū ex eodē sāguīe, pcesserūt oēs sz respectu, phibitiōis mrimonialis illa ipedimēta sūt restricta ad quartū gradū. vt in. d. c. nō debet. Ultimo querit ter. dicit q̄ nō possunt cōsanguinei cōtrahere ⁊c. qd si de facto cōtraherēt nūquid teneat matrimoniū. dic q̄ nō. vñ hoc ipedimētū ipedit ⁊ dirimit mrimoniū cōtrahēduz vt dixi in sūmario ⁊, pbat hodie clario ī. c. vnico eo. ti. li. vi.

Ex parte. Si vir ⁊ mulier sibi, pmittunt q̄ ab eo tēpore se pro cōiugibus habebūt ꝗctū est matrimoniū de pñti ⁊ est casus nōbilis. vt. j. patebit. prio ponit casū narratū. scdo diffiniēdū cōmittit. scda ibi qz igit. Casus lra lis. Quidā qui vocabatur andreas iuramentū pstitit q̄. e. mulierem ab eo tpe in antea, p vxore haberet ⁊ ei fidez seruaret. ⁊ illa ecōuerso simili mō, pmisit eidez. quo fcō dcūs andreas eā dimisit ⁊ aliaz superduxit. vnde mulier illa dño pape fuit cōquesta. dicit papa nemini licere vxorē suam dimittere sine manifesta cā fornicatiōis. ⁊ tūc aut debet illā sibi recōciliare: aut viuere cōtinenter ea viuēte. vnde mādat dictū andreā cōpelli vt illā quā supinduxit dimittat ⁊ ad suam vxorē redeat: ⁊ affectu maritali pertractet Iber. Nō sm̄o q̄ vbi actus depēdet a mera volūtate loquētis paria sūt dicere q̄ talē vult pro vxore seu pro ciue q̄z dicere duco te in vxorē vel facio te ciuē. ⁊ facit ad illā. q. dicit statutuz q̄ talis debeat hī pro ciue. nūquid ex hoc fit creatus ciuis ⁊ videt q̄ sic. ar. optimū hic. facit qō nō. p bar. in. l. si maritus. ff. de adul. ⁊ in. l. si is q, p emptore. ff. de vsuca. Nō scdo q̄ dictio tāquā qñqz ponit veritatē nō aūt denotat similitudinē seu ipropriētatē. ⁊ hoc qñ vba ex subiecta materia hoc patiunt. nā hic ista mulier, pmisit huic viro q̄ ei tāquā viro proprio fidē seruaret. nec per hoc denotat similitudo sed veritas. ⁊ hoc notabis quia facit ad multa. Si ergo dicit statutū q̄ tāquā ciues scholares debēt tractari vī q̄ per hoc sint creati ciues. ex quo actus dependet a mera voluntate disponētis. Tertio nō ibi habiturā ⁊ ibi seruaturaz q̄ p verba futuri tēporis cōtrahit q̄ñqz mrimoniū de presenti qñ. s. verba denotant executionē mrimonij nō aūt pricipiū cōtractus nā qui vult cōsequēs tacite videt velle ⁊ antecedēs. vt in. c. preterea. ⁊. c. prudentiā. d̄ offi. dele. l. illud. ff. de acqui. here. cū similibus. ⁊ de hoc clarius. j.

Nō q̄ propter adulteriuz cōiugis nō dissoluitur mrimoniuz quo ad vinculuz sed quo ad thorum duntaxat. vñ tenetur quilibet cōtinere. ad hoc. xxxij. q. vij. ī. c. ij. Itez nō ibi maritali affectiōe. q̄ ecclesia potest cōpellere laicum nedum vt redeat ad vxorez suam quā iniuste dimisit sed ēt vt eā tractet affectione maritali. ad hoc. c. illud de presumi. In gl. i. ibi decetero habebo te ⁊c. aduerte qz lz prima fronte videatur glo. replicare qōnem tex. tā habet maiorē dubitationez q̄z questio decisa in tex. qz in illa in text. concurrebant duo. nam promiserat illā tenere in coniugem et ei sicut vxori fidē seruare. h aūt vltimuz non ponit in qōne glo. Determinat glo. q̄ matrimoniū ꝗbatur per verba de presenti lz nō addantur illa verba. ⁊ satis bene facit tex. in auc. q. mo. nā. effi. legi. ī. §. siquis diuinis. de quo facit mēntionē ista glo. ⁊ Gratia. īcorporauit ī decreto ī loco h̄ alle. ī glo. ⁊ h̄ opi. Io. cōiter tenetur hic per doc. lz bar. Lau. ⁊ magister sententiarum ī. iiij. sententiārū tenuerūt oppositū ⁊ vide p archi. ī. §. siquis diuinis alle. in glo. Et qz in fi. glo. oppo. de. c. de illis. s. e. ⁊ nō soluit tu dic clare itelligendo mentē decre. q̄ q̄ñqz verba ī cōtractu, pferūtur de pñti. ⁊ tunc ī dubio illico cōtrahitur mrimoniū. vt si vir dicit accipio te ī

vxorē ⁊ ecōtra vt in.c.pe.j.e. Nūqz verba sonāt ī futuruz ⁊ tūc aut denotāt pncipiū actꝰ ⁊ in dubio solū ꝑbūtur sponsalia de futuro. vt si dicit, pmitto q̄ te ducā in vxorē vel meductūrū talē vel quid simile. ⁊ iste ē casus. c. de illis. §. eo. ⁊ j.c.pe. Nūqz verba sonāt in futurū sed denotant executionē actus cōsūmati seu perfecti. exēplū promitto q̄ habebo te pro legitima cōiuge vel vxore. nā non pōt bri p legitima cōiuge nisi pcedat mrīmoniū. hec enīz verba ⁊ similia ōnotant executionē mrīmonij vñ tacite exquo obligat se ad executionē vī de presenti ꝑbere. ar. optimū in. d. c. illud. ⁊ eoq̄ que nō. doc. ī. c. cū. m. de cōsti. vbi dicūt q̄ si prebēda q̄ solet cōferri tantū canonico cōferī extraneo vī tacite collatus canonicatus. ⁊ hoc, pcedit maxime si apponat verbū ab ꝶtpe. vel verbū decetero. nā imediate se obligat ad executionē mrīmonij. ergo tacite ꝑbit de pñti sed idē est si nō apponātur illa verba denotātia extremitatē tpis. qm̄ si in obligatiōe nō apponat dies vī incontinēti obligatio ꝑcta vt in. l. ī oibus. ff. de reg. iur. ⁊ in. l. eū q calēdis. ff. de vb. ob. ⁊ iste vī proprius casus huius. c. quē notabis q̄ facit ad multa. hec, pcedunt nisi hec verba denotātia executionē sequantur sponsalia de futuro vtputa, pmitto q̄ ducā te ī vxorē ⁊ tenebo te pro legitima cōiuge. nā propter verba precedētia restringuntur sequētia in tps mrīmonij cōtracti. i. cum matrimoniū erit cōtractū. ar. optimū in. l. fi. §. cui dulcia. ff. ō vino triti. ⁊ oleo lega. ⁊ in. c. sedes de rescrip. ⁊ ī cle. nō pōt ō procu. ¶ Et per hoc pōt decidi qō satis dubia. quidaz dixit mulieri promitto q̄ nō habeo aliā mulierē in vxorē nisi te. nunquid p hec verba sit cōtractū cū illa matrimonium. ⁊ de hoc in spec. e. ti. in pn. ⁊ ibi per Io. an. in addi. q̄ sentit matrimoniū esse cōtractū q̄ dictio nisi cum sequit negatiuā facit positionē. vt nō. glo. in regula peccatū de reg. iu. li. vi. Io. an. vī hic sentire oppositū dicens q̄ dictio nisi facit positionē qñqz fm̄ habituz qñqz fm̄ actū. vnde cū illa verba sint de futuro q̄ non habebo aliam nisi te videtur sentire ⁊ alias se disponere q̄ in futurū si est cōtractuꝰ ꝑbet cū illa. sed si verba fuissent prolata de presenti vt quia dixisset nolo aliā habere in vxorē nisi te. tunc dictio nisi denotat actum de presenti. sed p predicta videt mihi cōcludendū pro prima pte. nā si dixisset promitto q̄ te habebo ī vxorē stātē eēt cōtractuz mrīmoniū vt. §. dixi ergo idē si dico q̄ nō habebo aliā nisi te. nā videt velle q̄ istā habebit in vxorē. ergo incōtinēti cū non sit apposita dies vt. §. dixi. multa alia obscura tractāt hic doc. ¶ In glo. in verbo sint manifesta ibi ⁊ sniā secuta. nō bene glo. nam relata ad tex. aptissime sēt q̄ nō lz marito, ppria auctoritate dimittere vxorē etiaz si adulterium vxoris sit manifestū. de quo vide p gl. xxxij. q. i. c. i. sed gl. cōtrariā hēs ⁊ latiorē in. c. fi. de adul. quā tenebis mēti ⁊ illā sequit host. ibi ⁊ sentit Inno. in. c. ī quisitiōi de sen. ex. ⁊ illa plus mihi plz per. c. dixit. xxxij. q. i. ⁊ c. agatosa. xxvij. q. ij. vide que dixi in. c. gaudemus. de cōuer. cōiuga. ⁊ latius tetigi in. d. c. fi. de adul.

Ex litteris. Qui iurauit cū aliqua contrahere si non subest impedimētū per cēsurā ecclesiasticā contrahere compellitur. primo ponit casum narratū. scō committit ipsius diffinitionē ibi q̄ igit. ¶ Casus lrālis. Duo nobiles viri: saluaū. ēpatus. g. f. ⁊ b. filios ⁊ filias impuberes habebant: cōuenerūt inter se q̄ eos adinuicem copularent: ⁊ hoc tam parentes q̄z filij iurauerūt se facturos. vnꝰ illorū. f. B. filiā alterius consentiēte patre iurauit ducere ī vxorē: postmodū volebat aliā ducere in vxorē. ēps cōpellebat ipm illā accipere quā iurauit accipere. quesiuit ēpus a papa quid iuris eēt. Rñdet papa periculosuz eē dicto. g. contra iuramētum suū venire: mādat pictaū. ēpo: vt si de ꝶ cōstiterit ei: moneat illū ⁊ cōpellat q̄ recipiat quā iurauit et eā maritali affectu pertractet: nisi rationabilis cā impediat Ber. ¶ Nō primo q̄ licite potest, pmittere pī cū iuramēto se daturū alicui filiā in vxorē. lz ergo pater nō possit obligare filiā ad cōtractū mrīmonij ea renitēte vt ī. c. vnico de despō. īpu. li. vi. xxx. q. ij. c. vbi. tamē licite, pmittit ⁊ iurat q̄ vī, pmittere se curaturū q̄ztuz in eo erit ⁊c. de quo cum glo. i. ¶ Nō ibi cōsentiēte pre. q̄ filia nō ꝑbit ēt spōsalia nisi patre cōsentiēte qō ītellige de honestate. xxxij. q. ij. bonorant. sz ad substātiā mrīmonij seu spōsaliorū nō reqrit pārētū cōsensus vt ī. c. sufficiat. xxxij. q. ij. ⁊ ī. d. c. vbi palle. facit. c. si annū de iudi. li. vi. ¶ Nō tertio ibi suū iuramētuz q̄ vbi spōsalia nō sunt iurata ecclia nō cōpellit alterū pcise ad cōtrahēdū. nā hoc. c. ⁊. c. requisiuit. j. e. ⁊. c. pterea. §. e. cuz multis similib⁹ semp ī cōpulsiōe pōderāt iuramētū seu fidei interpositionē. sz ego ꝑruz arbitror q̄ cū hec cōpulsio fiat rōne peccati ecclesia cōpellit nō solū iurantē sed pactū nudū faciētē. vt ī. c. i. ij. ⁊. iij. §. de pac. ⁊ in. c. iuramenti xxij. q. v. vbi dicit q̄ deus nō facit dīaz inter iuramētuz et simplicē, pmissionē. nā vtroqz casu trāsgrediēs peccat minor taliter licet magis peccet veniēs cōtra iuramētū vt nō. in. c. pe. de iureiur. ⁊ ad hec iura rñdeo q̄ narrant facti cōtingentiā. tñ satis pōt dici q̄ nō ita studiose ecclesia cōpellit alterū vbi nō interuenit iuramētū. ⁊ facit ad mām. c. requisiuit. j. eo. ¶ Itē nō q̄ ecclesia pōt adiri per laicū vt spōsam cōpellat p excōicationē ad cōtrahendū mrīmoniū fm̄ pmissionē ⁊ rōne peccati ecclesia se impedit cōtra laicum. Credo etiā q̄ iudex secularis pōt adiri vbi nō verteretur in dubiū de validitate spōsaliorū: sed solū peteret vt alter adipleret promissionē etiā iuratā. nā ⁊ iudex secularis potest adiri vt cōpellat laicum ad obseruationem iuramenti vt ī. c. lz de iure iur. li. vi. ⁊ facit qō nō. bar. in. l. ticia. ff. solu. ma. ¶ Vltio nō q̄ si alter ex sponsis nō vult perficere matrimoniū pōt ad petitionem alterius cōpelli per iudicez. ⁊ compellit q̄s precise ad factum maxime q̄ hic non potest solui interesse quia spiritualia non capiunt estimationē facit qō dixi. §. e. c. preterea. ¶ In glo. i. in fi. vult ergo glo. q̄ parētes promittendo pro filijs vident promittere se curaturos bona fide q̄ filij contrahent ⁊ sic potius promittūt factum proprium. Sed aduerte q̄ istud non satisfacit cōtrario supra formato. nam iura similia dicunt q̄ si promitto simpliciter factum alienum in nullo obligor. vnde vt fim obligat⁹ ad curandum oportet q̄ specifice hoc promittam. vt insti. ō iuti. stipu. §. siquis alium ⁊ in. l. stipulatio ista. §. sigs. ff. de ver. obli. do. an. dicit q̄ sicut equitas pretoria facit vt in stipulationibus pretorijs promittendo simpliciter factum alienū indubio videtur promittere se facturum ⁊ curaturum. vt ī l. quotiens de ver. obli. ita equitas iuris canonici hoc induxit in materia canonica. hoc est notabile dictum: sed iure nō probatur. Sed quo ad istum tex. ⁊ similes pōt dari alia solutio melior ⁊ tutior vt in iuramēto ꝶ, pcedat. nā iuramētuz ꝶz viz clausule si nō valet qō ago vt ago valet vt valere pōt vt in. c. quāto. ⁊ in. c. ad mām de iureiu. nō in. l. cū pī in. §. filius mrem. ff. de le. ij. iō in dubio, pmittēdo fcm̄ alienum debemus interpretari q̄, pmiserit se curaturū q̄ztum in eo erit fateor tamē eqssimū eē hoc obseruari ī oī materia canonica: ar. in. c. dilecti. §. de iudi. ¶ In glo. in ver. quaz filij. ibi sz si alias sint doli capaces. nō bene glo. maxime iuncto tex. ex qua habes q̄ īpubes doli capax obligatur ex iuramento suo. ex quo infertur q̄ si doli capax cōtrahit ⁊ iurat cogitur seruare cōtractum ⁊ facit ad ītellectū auc. sacramēta puberū. C. si aduer. vendi. vt hēat locum ēt in doli capace. de quo ibi per doc. ⁊ p Hosti. in. c. cum cōtingat de iureiu. ¶ In fi. gl. ex hac vltima. q. pñt elici due opi. vna q̄ ille nō cogat istā quā cognouit ducere q̄ cum ea nunqz fuerunt spōsalia nec matrimoniū ⁊ hanc opi. tz Inno. dicens q̄ libere potest cū alia cōtrahere cū nūc fit conditio restricta ad illā personam dūtaxat quā cognouit. Secda opi. ī q̄ residet glo. est vt nō vrute sponsaliorū sed virtute iuramenti cogatur illam ducere. ⁊ hanc opi. sequit Io. an. spōsalia enim semp fuerunt nulla. cum enim nō pñt cōsistere ex pte vnius tantum oporteret dicere q̄ cuz oibus sororib⁹ eēnt contracta sponsalia ⁊ sic nullam possit ducere obstante publice honestatis iusticia. Hostiē. lz uarie loquat sentit tertiam opini. ut copula cum una superueniēs declarauerit sen certificauerit sponsalia prius dubia ⁊ eodez momento se

cerit illa transire in mrimoniũ psumptum ar. in. c. is q. j. e. Io. an. videbat pmo sentire hanc opi. sed tãdẽ residet in opi. glo. ⁊ Io. an. exquo illa spõsalia, prius fuerunt nulla. Credo q opi. Hosti. satis possit sustẽtari. nã spõsalia transeunt in mrimoniũ p carnis copulam. nõ trñ vtute spõsaliorum qztũ ex psumpto cõsensu vt in. d. c. is q. j. e. sz exquo iurauit ducere vnã ex filiab⁹ ticij ⁊ postmodũ vnam ex eis cognouit satis vr illã elegisse ⁊ in eã iam ꝓsensisse. nã in dubio nõ debemus psumere duplex peccatuz. s. stupri ⁊ periurij. sed potiꝰ in fauorẽ maxime mrimonij debemus psumere copulam fuisse licitã ⁊ q ille voluerit adimplere iuramẽtum suũ. naz in dubio semp iudicat, p mrimonio vt in. c. lz ex q̃dam. s̃. de testi. ⁊ in. c. fi. s̃. de re iudi. Item facim⁹ semper iterpretationẽ vt euitet peccatũ vt in. c. estote. j. de re. iur. secus dic ꝗz Hosti. ꝗs iurasset ducere vnã ō certo loco. nam tũc cognoscẽdo certã nõ vr cũ illa ꝯbere cuz possit hoc casu ꝯbendo cũ alia adiplere iuramẽtũ. nõ trñ singulariter ex opi. glo. q lz iuramẽtũ nõ sit restrictum ad certã pso nam: trñ ecclia ꝓpellit iurantẽ ad obseruationẽ iuramẽti lz finis iuramẽti cõcernat vtilitatẽ ꝓuati. ⁊ hoc fit vt iurans euitet peccatũ. ex q̃ rõne iudex, pcedit ex officio vt in. c. i. ō of fi. ordi. Jn glo. in v. ꝓpellas ibi ecce crimia. h dz continuari finis glo. in v. hoc qdem vsqz ad fi. ⁊ ex pncipio ⁊ fi. glo. colligunt q̃tuor solõnes ad. c. reqsiuit. j. e. vbi dr q si sponsus vel spõsa pcise resistit ⁊ nõ vult ꝯbere mrimoniuz cũ sponso pcise nõ est ꝓpellẽda ⁊ tene tertiaz solõnem glo. vt ex cã ecclia non cõpellat. vtputa si ita abhorret sponsam vel eꝯ q ex inuitis nuptijs vehemẽter psumeret scãdaluz futuz nam tũc ecclia dz sustinere minus maluz vt maiꝰ euitet. ar. in. c. duo mala. xiij. di. Et hanc solõnem tz glo. in. §. sed cõcedat. xxvij. q. ij. ⁊ hosti. in. d. c. reqsiuit ⁊ vr satis, p bari iudicio meo in tex. illius. c. in rõne sui. Jn ea. gl. ibi sed ẽt cõmittenda, phibere. nõ bene ex glo. q ecclia ipedit se de peccato laici nedũ post peccatũ ppetratũ sed ẽt añ vt peccatũ euitet. nam pro futuris culpis põt ferri excõicatio si est aliqua psumptio de pñti vt in. c. romana. §. caueãt de sen. ex. li. vi. Sed credo aliã solõnẽ posse dari ad tex. nã cũ iste pure, pmiserit illã ducere in vxorẽ statim fuit obligatus ad ducẽdũ vt in. l. in omnib⁹. ff. de reg. iur. peccat q̃ sponsus si reqsitus vt ꝯbat sine cã differt. facit. l. sepe. ff. ō v. sig. ⁊ j. e. pterea. ꝓpulsio ergo hic fit rõne, pmissionis instãs: ⁊ nõ trñ rõne mali euitandi.

Non est. Per cẽsuram ecclĩasticã pater cõpellit restituere filio eius vxorem quã iniuste detinuit vel detinet. p narrat factuz. 2°, puidet ibi nos. Casus lr̃alis. Inter regẽ anglox ⁊ filios eiꝰ fuit discordia. pp qõ rex detinebat vxores filiox ipsiꝰ: ita q mariti eax ad eas accedere nõ valebãt: cõquesti sũt do. pa. filij regis. Mãdat pa. archiepis ⁊ cpis p angliã cõstitutis q cũ sit iustũ ⁊ equũ vt viri suas petãt vxores q̃tenus eũdem regẽ ad eas restituẽdas sollicite moneant vt si ifra ꝓstitutũ terminũ nõ restituerit ex tũc ĩ quacũqz terra vel, puicia detinent vt trãsferant: donec ibi fuerint nulla diuĩa officia celebrent vel pmittant aliquatenus celebrari: pter baptisma puulox ⁊ pnias moriẽtium. Per. Nõ p q lz filius sit in ptãte pris nõ trñ p hoc põt pr detinere muito filio ipsiꝰ vxorẽ. nã qztũ ad ista spiritualia filiꝰ nõ censet in ptãte pris: vt in. c. fi ãnuz de iudi. li. vi. item si castrẽsia põt filiꝰ libere tractare pre iuito. ff. de cast. pecu. q̃si p totũ. fortiꝰ ista spũalia. ⁊ nõ. hodie de sepul. lib. vi. in. c. lz. Scõo nõ q in istis spũalibꝰ põt filius agere ꝯ prem. ⁊ qznis gl. in. c. si ecclia. xxxiij. q. iiij. dicat q de iure canonico filiꝰ põt agere ꝯ prem. ⁊ ecõuerso. p. c. querit. ij. q. vij. ⁊ sequit Bas. de cal. hoc dictum. trñ nõ vr vex nisi vbi subest peccatũ. nam rõne peccati hoc est admittenduz alias secus vt apte videt de mente lre in. d. c. si annũ. arguẽdo p locũ a spãli. ad h. l. lis nulla. ff. de iudi. ⁊ quod ibi nõ. Tertio nõ ⁊ tene mẽti q vxor põt repeti corã iudice ecclesiastico ẽt ꝯ laicũ detinẽtẽ qzqz nõ disputet de validitate ⁊ subã mrimonij ⁊ de h. j. cũ glo. Quarto nõ q ex facto pncipis põt pria subijci iterdicto: ⁊ sic indirecte puniunt populi ex facto pncipis. de quo vide qõ nõ. gl. xxiiij. q. iij. in sum. Jtẽ nõ q appellatiõe diuinox officiox cõprehẽdunt baptisma paruulox ⁊ pnia moriẽtiũ: alias non esset bona excepcio que fit ĩ tex. In gl. i. ibi p offiñ iudicis vl p cpm loci. põdera bene hãc alternatiuã glo. videt cuz de mente glo. q siue vxor detineat inuita seu volẽs põt maritus adire tam iudicẽ secularẽ qz ecclĩasticũ. Exquo enĩ nõ cõtendit de substantia vinculi mrimonialis tam ecclĩastic⁹ qz secularis iudex est iudex cõpetẽs, put ẽt sentit Io. an. ĩ addi. spe. in ti. q fi. sint legi. in. §. i. ⁊ de iudice ecclĩastico satis, pbat hic. Et respectu actionis intentãde dicit Hosti. q fm canones nõ est curãdum de actiõe p. c. dilecti de iudic. põt enĩ maritus dicere peto q vxor ⁊c. Sed nunquid maritus possit vẽdicare vxorẽ adiecta cã de iure diuino seu canonico. Io. an. in pal. loco in v. cõpetit. dicit qõ nõ quia vxor de iure ciuili oino non est in ptãte mariti sed in officio trñ vt in. l. sicut. ff. de op. liber. p hoc bo. tex. in. l. si vxorẽ. C. de cõdi. inser. vbi dicit q vxor est in ptãte sui pris ⁊ non mariti nisi quo ad debituz. ⁊ qznis multi sequant hãc opi. ego trñ ꝯrium concludo in. c. illud ō presũ. qz lz vxor nõ sit in potestate mariti sicut filius in potestate pris. tamẽ maritus hz multa iura in persona vxoris adeo q tex. in. c. non debz. j. de consangui. ⁊ affi. dicit q vxor non hz potestatẽ sui corporis: sed maritus ⁊ eꝯ. ⁊ sunt verba apostoli. ⁊ alibi dicit q vxor est pene famula viri ⁊ in. c. hec imago ⁊. c. mulierem. xxxiij. q. v. vnde rõne istius iuris poterit maritus vendicare vxorem ⁊ vxor maritum adiecta cã de iure diuino seu canonico: sicut in simili habetis per tex. ⁊ gl. nõbilem in. l. i. §. per hanc. ff. de rei. ven. ⁊ dixi ō regula. licz. Jn glo. in ver. donec ibi ad tempus. dic q in cãu illius l. remanet infamia vt ibi pz. hic autez suspensio diuinorum stringit solũmodo vxoribus detentis in loco. Aduerte tamen quãtũcunqz excõicatio ferat ad tempus semper reqrit absolutio post tempus. secus in interdicto vel suspensione. vnde si dicit suspendo te donec satisfeceris post satisfactionem non requirit absolutio. secus in excõmunicatione. de quo vide tex. iuncta glo. nõbili in cle. i. de deci. ⁊ per Inno. in. c. cum bone de etate ⁊ quali. Jn fi. glo. hodie dic vt plenius habet in. c. fi. de sen. excom. li. vi. Jn glo. in v. baptisma. dic q a quolibet interdicto censent excepta quattuor sacra vt baptismus ⁊ non solum paruulox sed ẽt adultorum vt hodie habetur in. c. quoniam de sen. excom. Scõm est pnia moriẽtiũ vt hic. Certiũ est cõfectio crismatis. nam exquo cõceditur baptismus p pris cõceditur crismatis cõfectio cum fine crismate nõ fiat baptismus vt i. d. c. qñ. Quartum est corpus christi. de quo in. c. quod ĩ te. j. de pe. ⁊ re. ⁊ de his vide tex. cum glo. in. c. fi. de sen. excõ. li. vi. vbi disputatur de matrimonio nũquid possit ꝯbi tempore interdicti. cõiter concluditur q fic. Sed de solẽnitate mrimoniali dubitatur ⁊ sic babes qnqz sacramẽta excepta tẽpore iterdicti. Dubitatur de sexto. s. de ordinũ collatiõe ⁊ videt h velle Inno. q laicis nõ possint cõferri ordines. sed alias clerici poterunt, pmoueri ad maiores cuz ipsi nõ sint interdicti. Aduerte qz h dictuz est satis obscurum ⁊ sine rõne. nam cuz interdicitur locus nec laici nec clerici sũt interdicti. vnde extra locum licite percipiunt diuina. qñqz enĩz persone sunt iterdicte ⁊ tunc quocũqz se conferant interdictum sequit eos de quo in. c. si pnia. de sen. excom. li. vi. ⁊ sic non videt dria iter clericos ⁊ laicos in hoc. vnde ĩ casibus huius. c. possent clerici ⁊ laici alibi ordinari. possz etiam attentari q ex necessitate poterunt ordinari in loco interdicto qz exquo concedunt aliqua que non possunt conferri nisi per clericos ergo idirecte permittit ordinatio clericorum. sicut de confectiõe crismatis vt dixi. Aduerte tamen q in casu huius. c. non est proprie iterdictum. sed cessatio a diuinis fm Inno. ⁊ bene. ⁊ pro dria inter ista vide tex. cum glo. in cle. i. de sen. excõ. ⁊ qõ nõt Joã. an. in. c. si canonici de off. ord. li. vi. Ultimo nota istam glo. i fi. dũ vult q pnia possit in necessitate recipi ab heretico sed ꝯrũ

sentit glo.xxxiij.di.c.vex.⁊ illā puto verior̄ ne adducat il
lum penitēt̄ ad error̄ ⁊ desperationez ⁊ in necessitate non
nocet si ꝑtermittit oris ꝓfessio vt in.c.quē penitet ō pe.di.
i.nōt glo.in.c.pastoralis de offi.ord.

Preterea. Dictū vnius asserētis ꝑedi
mētū ꝑedit mr̄imoniū ꝗbendum nō iuratū:⁊ est casus nōbilis ꝑmo cōsulta
tio.2° rn̄sio ibi taliter. ¶ Casus lr̄alis. Quidaz
vir volebat ꝗbere cū quadam muliere: ꝓsanguineo illi⁹ vi
ri dicebat se dcligsse cū ea:sz illud nō audebat publice cō
fiteri ,ꝑpter potētiā mulieris.q̄rit̄ qd iuris sit.rn̄det pa. q
mr̄imoniū illud fieri nō ꝑmittat̄ ne deterius inde cōtingat:
nisi iuramētū interuenisset. Ber. ¶ Nō ꝑmo q spōsa ꝑe
titur a spōso vt ꝗbat mr̄imōiū sicut,ꝑmisit ⁊ facit tex. ad id
qd dixi in.c.ex lr̄is.s.e. ¶ Secdo nō q ꝑ illicitū coitum ꝗ
bitur affinitas inter mulierē ⁊ cōsanguineos viri q̄ qdez af
finitas ꝑedit mr̄imonū ꝗbēdū. Et pōt colligi ar.hic q af
finitas supueniēs dissoluit spōsalia de futuro.nā hic nō ex
primit̄ vtrū cognouisset post sponsalia vel ante.q̄ generali
ter dz intelligi.nam supuenit fortius vinculū.ad hoc .c.di
scretionē ⁊.c.i.⁊.ij.j.de eo q cogno.cōsan.vxo.sue.⁊ aptis
sime ,ꝑbat̄ in.d.c.ij. ¶ Nō tertio casum valde nōbilem in
quo credit̄ dicto vnius.lz publice dictū non effundat.⁊ sic
valet dictū testis absqz publicatiōe sui nomis de quo.j. ⁊
ex hac lr̄a pōt colligi ar.q vbicūqz agit̄ de peccato vitādo
absqz magno incōmodo alterius credit̄ dicto vnius etiam
absqz publicatiōe nōis si ex cā timet,ꝑdire in publicum.
¶ Vltimo nō ⁊ tene mēti q facili⁹ ꝑmittit̄ dissolutio spon
salioz nō antecedēte iuramēto q̄z si spōsalia essent iurata.⁊
facit ad mām.c.reqsiuit.j.eo.vt ecclia facili⁹ abstineat a cō
pulsiōe spōsi seu spōse:qn̄ iuramētū nō ꝑteruenit ⁊ timetur
aliqd malū futuz.facit ad ea que dixi.s.e.c.ex lr̄is. Ex his
ēt habes q ecclia ēt facit dr̄iam inter iuramētū ⁊ simplicem
,ꝑmissionē.nam vt hic vides facilius ꝑmittit̄ ꝗuentio ꝗ nu
dam,ꝑmissionē q̄z ꝗ iuramētū. ¶ In glo.i.i fi.aduerte.nā
hec glo.nō videt̄ hīe rōnē in se ⁊ de directo ꝑma frōte vī ꝗ
tex.nā rōnes ipsius etiaz m litant qn̄ in secreto fit cōfessio.
imo fortius qr ꝑsumptio est ꝗ occulte loquētez.⁊ de mente
lr̄e potius ista clādestinitas ꝓparat̄ ad detractionē fidei ipi
us q̄z ad augmentū.nā magis credit̄ testi qn̄ iurat in pn̄tia
partis ⁊ dictū suū postea publicat̄ q̄z qn̄ in occulto depōit
vt satis colligit̄ ex.c.ij.de testi.sed forte glo.intellexit in ca
su in quo iteruenisset iuramētū.vt tunc nō credat̄ isti etiam
si publice cōfiteret̄. Sed qcqd glo.senserit dicendū q iste
tex.ponit casum valde spālem rōne peccati euitandi.atten
to q incōmodū magnū nō surgit si mr̄imoniū inter istos n̄
sequit̄.vn̄ tex.iste pōt itelligi dupliciter. ¶ Prio q iste ve
niebat vt denūciator.⁊ tūc habes casum nōbilē q pro pec
cato euitādo admittat̄ denūciator occult⁹.lz sit criminosus
⁊ alleger turpitudinē suā.sed pro peccato cōmisso crimino
sus nō admittit̄ iuxta nōta in.c.nouit de iudi.⁊ ꝑ Goff. in
sum.de accu.in fi. ¶ Secdo pōt itelligi q iste depōebat vt
testis ⁊ tūc cōcurrūt tria spālia.ꝑmū q nō iurat in pn̄tia ꝑ
tis ꝗ.c.ij.de testi. Secōm q dictū suū cū noie non publicat̄
ꝗ.c.qual.ter in.§.dz de accu.3m qr statur dicto vnius in p̄
iudicium alterius.ꝗ.c.lz ⁊.c.veniēs.s.de testi. ¶ Pōt addi
quartū spāle qr audit̄ allegās turpitudinē suā ꝗ.c.inter di
lectos de dona. Et hec oia admittunt ꝑ peccatū euitādū
qr magis est pōderandū piculum aiaruz q̄z corporz ⁊ hoc
cāu itellige vt sentit Io.an.q iste iurauit corā iudice lz no
mē suū nō ,ꝑpalabit̄ in publico ex quo vīsimiliter timet po
tentiā partis. ¶ Et facit hoc ad nōbilē.q.nunqd possint re
cipi testes sine publicatione nōis qn̄ verisimiliter qs timet
potentiā aduersarij vel aliud scādalū. Io.an.dicit se cre
dere q in mā peccati dūtaxat hoc esset admittēdū ⁊ de hoc
q̄ri vī ꝗ tex. Sed ,ꝑ ⁊ ꝗ pōt adduci.c.fi.de hereti.li.vi. vbi
in cā heresis,ꝑter timorē scādali futuri subricent̄ nōia te
stiuz.vn̄ ꝑ locuz a spāli possumus dicere aliud esse in alijs
causis.sed ꝑ arg.a simili possz colligi ꝗrium sed ꝑmū plus
placet.adde tu vnū dictū Hostiē.singulare qd sequit Io.

an.in.c.qm̄ in p̄n.vt lit.nō cōte.vbi dicit q ꝗ actor timeret
cōuenire reum ꝑ ipsius potētiā p̄nt testes de quorz mor
te vel abn̄tia timet̄ recipi in p̄uato ⁊ facient fidē ꝑe quo lis
poterit incohari. ¶ Item dicit Host.hic q in cāu hui⁹ .c.
etiā vbi interuenit iuramētū erit arbitrariū an ꝑediat̄ mr̄i
moniū ꝓsideratis circūstantijs ꝑsonarz. Sed ego nō disce
derem a vbis lr̄e vt ad dictū vnius solius nō ꝑediant̄ spō
salia iurata.bene fateor q dictū vni⁹ qn̄qz nō est sufficiens
etiam si non sint iurata vt si aliqs est vilis ꝑsona vel mulier
reperit̄ virgo vel quid simile.

Veniens Si mulier inuita cuz aliquo ꝗ
bat nec in eū postea cōsentit tz
mr̄imoniū si alteri postea nubit.ita cōiter sūma
tur.⁊ ꝗz hunc itellectū esset ꝗ casus apt⁹ q mr̄i
moniū metu ꝗctū eēt ipo iure nullū.ꝗ tn̄ clare n̄ colligit̄ ex
lr̄a.vt.j.patebit.ꝗ narrat factū.2° diffinitionem ꝓmittit.ibi
mandamus quatenus inuitā ⁊ reclamantē ⁊c. ¶ Casus lit
teralis. Quedā mulier.m.noīe i tn̄ adamauit quēdā iuue
nem q vterqz illorz in pn̄tia trīū testiū ꝑstitit iuramētuz de
mr̄imonio iuicē ꝗbēdo.parentes mulieris hoc ignorantes
eaz inuitā ⁊ reclamātez cuidā alij in vxorē tradiderūt:sz il
la in tn̄ ipm exhorruit q nullo modo se ab eo cognosci ꝑ
misit;⁊ cepit publice ꝓfiteri q a ꝑ viro cognita ⁊ iurata fue
rit.tandē eps dioc.cognito q illi essent consanguinei ipos
abiuicē sepauit.sed dum cā illa tractabat̄ ⁊ illa nollet cōsen
tīre viro cui a parētib⁹ tradita fuerat ipe vir aliā duxit i vxo
rez.⁊ illa cuidā alij.t.noīe publice fuit desponsata.de quo
postmodū filiū genuit.pr̄ illi⁹ viri ei opposuit qd filiū suuz
hīe in vix nō poterat eo qd ab alio viro q iaz defunct⁹ erat
fuerat despōsata. Vn̄ mulier illa ad do.pa.accessit exponēs
sibi oia supdicta. Mādat pa.qbusdā.q̄te.si inuenerint qd
dicta mulier a pōre viro iudicio ecclie fuerat separata ⁊ ab il
lo.t.sine ꝗdictiōe ecclie in vxorē traducta.⁊ ille cui a paren
tibus tradita fuit vita decessit.moneant dictū.t.⁊ cōpellāt
vt ꝑfatā.m.recipiat in vxorē.⁊ eā maritali affectu ꝑtractet
qd si nō fecerit eū ⁊ supinductā ⁊ pr̄em ipsi⁹ si ꝗdixerit ex
cōicatiōi subijciant. Ber. ¶ Nō ꝑmo q illicitus amor ꝑ
cedens nō tollit libez consensum in mr̄imonio ꝗbendo.vi
des.n.hic q hec iuuenis adamauit illū adolescētez illicite.
ꝑ hunc amorē ꝗxit secū sponsalia q̄ valuissent ⁊ tenuissent
nisi obstitisz cōsanguinitas. Et nō hoc dictuz qr quotidie
accidit inter adolescētes. ¶ Secdo nō ibi q parētes ⁊c. q
de iure canonico tenēt̄ spōsalia ꝗcta ꝑ puellā ēt illicito amo
re ductā parētibus ignorantibus. Ad substātiā ꝗ mr̄imo
nij de iure canonico nō requirit̄ q filius ꝗbat de ꝓsensu vī
scīa pr̄is ad ꝗ.c.cū locū.j.e.⁊.xxx.q.ij.c.vbi. ¶ Tertio nō
ibi inuitā ⁊ reclamātē.dr̄iaz inter ista ⁊ dic q inuita dī que
ostendit volūtatē animi cū alio signo q̄z voce. Reclamans
vero dicit̄ q voce aut alio signo ostēdit animi desistētiā.⁊ ō
hoc vide bo.glo.lxxiij.di.in.c.i. ¶ Nota q̄rto q coactio
ꝑedit vires mr̄imonij ēt si inferat̄ a parentibus.nō.n. pn̄t
parētes iferre violētiaz liberis in mr̄imonio ꝗbendo ēt de
iure ciuili vt in.l.nec filiū.C.de nup.⁊.ff.de ritu nup .in.l.
si patre. Aduerte tn̄ qr si filius ꝗbit mr̄imonium cū puella
ne icurrat indignationē pr̄is ita q alias nō fuisset ꝗcturus
nisi ob reuerētiaz pr̄nam tz nihilominus mr̄imoniū ex quo
nō interuenit metus q possit cadere in cōstantez. de hoc vi
det̄ mihi tex.nōbilis iuncta glo.in.d.l.si pr̄e.qd tene mēti
qr videt̄ multū limitare tex.in.l.i.§.que bonorāde cum ibi
nō.ff.quar re.ac.non de. ¶ Itē nō ibi cognosci ꝑmisit iū
cta glo.q carnis copula sequens purgat metum precedē
tem ⁊ coniualidat mr̄imoniuz saltem vt exnunc.quod intel
lige quādo copula non fuit oīno coacta sed voluntaria. se
cus si per viz fuissz puella cognita vt nō.in.c. consultatiōi.
j.e. ¶ Itē nō q resistētes executiōi snie pn̄t excōicari ēt ꝑ
delegatū.de quo in.c.i.de of.dele. ¶ In glo.in v.decesse
rit in fi.nō glo.vult enim apte relata ad tex.q mr̄imonium
ꝗctuz ꝑ metū fit ipso iure nullū ita q nō fit opus petere re
scissionem ꝑ actionē qd me.cau.nam fm istum intellectū ꝗ
est casus apertus.qr ꝗ puella cōtraxit cum tertio non pe-

tita rescissione scdi mrimonij ꝛcti p violentiã ⁊ q̃z q̃z dictuz sit vex in se vt dicã latius in.c. pxi. nõ tñ pbat p istaz lraz sed potius pót sumi ꝛzium qꝛ papa mandat inqri si secundus decesserit. ⁊ forte ad istum finẽ: qꝛ noluit vt discutere nũc de violẽtia sine effectu. nã si tertius maritus cohabitauit cũ ista muliere post mortẽ secũdi vꝛ ratificasse mrimonium psupposito q̃ pus habuissz aliquã dubitationẽ. p hoc q̃ le. ⁊ nõ. in.c.i.j. de eo q dux. in ma. ⁊ hec nõ qꝛ limitant. c.fi.e.ti. ¶ Vltimo scias q̃ Inno. hic tractat nunqd ista superinducta a tertio viro potuisset opponere ꝛ istaz mariotam pponẽdo de iure suo. ⁊ cõcludit q̃ sic dicẽs q̃ potuisset assistere viro suo in iudicio ⁊ pponere de iure suo ⁊ etiã appellare a snia ar. in.l.a diuo pio in. §. si sup rebus. ff. de re iudi. ⁊ in.c. cũ sup eo. ti. facit. l.a snia. ff. de ap. dicit etiaz aliud dictũ satis nõbile si esset vex q̃ si mariotta egissz possessorio nõ fuisset audita ista supinducta, pponẽs de pprietate iuris sui ad effectũ impediẽdi restitutionẽ nisi voluissz incõtinẽti, pbare ar. in.c. lras de resti. spo. ⁊ reddit rõnem pma fróte nõbilem dñs an. s. qꝛ ius istius supinducte ẽ ita coniunctũ cũ iure spoliantis q̃ nõ posset audiri ista supinducta quo minus, pdesset spoliatoꝛi. secus vbi ius tertij cõparẽtis nõ esset ita cõiunctũ cũ iure spoliãtis. hoc dictũ nũ quã mihi placuit. vt plene dixi in.c. itẽ cũ qs de resti. spoli. qꝛ odiũ spoliatoꝛ nõ dz obesse tertio q non fuit in culpa ⁊ potius dz tolerari odiosus quã inocens puniri vt.c. sacris de sepul. ⁊. xxiij. q. iiij. in.c. q̃z magnũ. facit. l. abñtem. ff. ꝺ penis. Item q̃stio pprietatis excludit in cã restitutoria in odium spoliantis vt in cle. i. de cã. poss. ⁊ pprie qꝺ cessat ꝶ respectu tertij ⁊ maxie qa ista tertia erat in possessiõe. ⁊ sic potuisset impedire etiam executionẽ snie, pponẽdo de iure suo vt in.c. veniẽs de testibus. ⁊ in.d. §. si sup rebus ⁊ i.d. c. cum super.

Cum locum

Si timet inferri violẽtia puelle de cui⁹ mrimonio agit dz iudex, puidere sibi locũ tutum ⁊ honestũ donec cã terminet. h.d. pncipalr. ¶ Primo ponit regulã. scꝺo infert genus. tertio spẽm ibi mrimoniuz. ⁊ ibi quocirca. ⁊ est tex. multũ allegabilis. ⁊ quotidie accidit iste casus. ¶ Casus lralis. Inter duos ciues Pbapiẽses q̃dam questio vtebat sup mrimonio cuiusdam puelle. vter q̃z illoꝛ dicebat se cũ illa mrimoniũ ꝛxisse. mulier illa timebat violẽtiã sibi inferri a pdictis q ipam petebant. q̃ situz fuit a pa. qd fieri deberet. rñdet vbi metus vel coactõ intercedat psensus locũ hẽ nõ pót. sed vbi psensus reqrit coactio siue metus dz repelli. ⁊ mrimoniũ solo cõsensu cõtrahit ⁊ sic oĩs metus vel coactio dz repelli ne p timoꝛẽ dicat sibi placere qꝺ odit. vñ mãdat pa. epo papiensi. vt puellam illã de cuius mrimonio queritur: ponat in domo aliqua vbi nullo modo timeat: ⁊ eã faciat custodiri honeste donec cã fuerit p sniam terminata ⁊ snia fine ꝛdictiõe cuiusq̃z executioni missa. Ber. ¶ Nõ ꝑ regulaz ex pncipio hẽ q̃ metus vel coactio excludit cõsensum: ⁊ p pns ãnullat actuz a psensu dependẽtẽ. sed intelligo hãc regulaz in mrimonio ⁊ in alijs casibus spũalibus vbi regritur psensus liber. naz regulariter metus nõ excludit cõsensum nec ãnullat actum ipo iure qꝛ coacta volũtas. volũtas est. vt plene le. ⁊ nõ. in l. si mulier in. §. pe. in fi. ff. qꝺ me. cau. ⁊ in.c. abbas. eo. ti. vbi plene p glo. ⁊ qꝺ voluerit tex. patet ex illatiõe quã facit in vsi. mrimoniũ ant ⁊c. Idẽ videt in electiõe vt in.c. vbi pculũ in. §. cetex de elec. li. vi. ¶ Nõ ꝛ° q̃ ad substãtiã vinculi mrimonialis solus psensus ꝛbẽtiũ sufficit vt hic ⁊ i.c. cũ apud. j. e. ⁊. j. de spon. du. c. vl. vñ reqrunt ad substantiam alie solẽnitates. vt in.c. i. s.c. p hoc. xxvij. q. ij. c. sufficiat. vbi dicit q̃ sufficit cõsensus. ⁊ de significato hui⁹ verbi sufficit est vt nihil aliud reqrat ad essentiã actus. vt dicit glo. nõbilis in.c. statutuz in pn. de rescrip. li. vi. ¶ Nõ ibi plena debet securitate. q̃ ad mrimoniũ ꝛbendum nõ sufficit purus cõsensus. sed dz esse cum plena libertate ⁊ securitate. pro hoc facit qꝺ statim dicet. Item nõ q̃ vbi est indagandus aĩus puelle sup ꝛctu mrimonij dz iudex ex officio puidere vt collocet in domo in qua nullũ metum nullãq̃z violentiam habeat timere. ¶ Ex quo ĩfero q̃ si timetur de violẽtia ⁊ metu parẽtum puta qꝛ puella ꝛrit clã parentib⁹ inscijs q̃ ad petitionẽ sponsi iudex dz puellaz surripere de prãte parentũ ⁊ collocare eaz in aliqua honesta domo puta in monasterio monialiũ vt in.c. penul. de pba. vel apud honestos cõsanguineos puelle. ⁊ ita posset itelligi lra ista si bene ponderent vba ipsius lz glo. habuerit aliũ intellectũ ⁊ ex hoc nõ casuz in quo libera psona q̃si sequestrat. ¶ Dz hic reuoco in dubiũ nunqd mrimoniũ sit ipo iure nullũ si interuẽit metus vel coactio. Et scias q̃ met⁹ pprie ꝶz Inn. est qñ pter violẽtiã corpalem seu captionẽ metus infertur. Coactio vero est qñ fit cũ captura seu violentia corporali. Glo. cõiter tenuerũt q̃ ipo iure mrimoniũ sit nullũ dũmodo interueniat metus q̃ bz cadere in cõstãtem. Et q̃ regratur talis metus tam in masculo q̃z in femia ẽ tex. de masculo in.c. j. pxi. in fi. de femina nõ. in.c. psultationi. j. e. tñ dicit hic glo. i. q̃ est multũ notanda. q̃ minoꝛ metus excusat mulierem q̃z masculũ. qꝛ fragilioꝛ est rõne sexus. pro hoc. c. i dignant. xxxij. q. vi. ⁊ sequit Post. in sũma in ti. de matri. §. qualiter. v. si vo. Ideo dicẽdum q̃ ex parte mulieris requirit metus q̃ possit cadere in cõstantẽ mulierẽ ideo tex. i pal. c. psultationi. dicit solũmodo de cõstãti. Hãc opi. q̃ matrimoniũ sit ipo iure nullũ pprter talem metũ tz glo. s. ti. p xi. ⁊ in. d. c. abbas. ⁊ in.c. inter cetera. xxij. q. iij. ⁊ gl. iuris ciuilis in. l. si mulier. §. si dos. ff. qꝺ metus cã. ⁊ in. l. si pie. ff. de rit. nup. ⁊ est cõis snia doc. preter do. Car. q̃ in. d. c. abbas dixit q̃ de mero iure posset sustẽtari q̃ mrimoniuz teneat lz veniat rescindendũ actiõe qꝺ metus cã. motus p regulam gnãlez. qꝛ oĩa que fiunt p metũ tenẽt ⁊ p illud. c. inter cetera. vbi tex. multũ stringit. Sed semp sequut⁹ suz opi. cõem, p qua allego casum aptuz in.c. significauit. j. de eo q dux. in matri. vbi tenuit 2ᵐ mrimoniũ nõ obstante primo p metũ ꝛcto nulla petita rescissiõe pòris. ad idem. j. c. primũ. videt. n. tex. ꝺ iure ciuili in. d. l. si pie. vbi dicit tex. q̃ mrimoniũ iter iuitos nõ ꝛbit. ad idẽ iste tex. dũ dicit q̃ plena dz securitate gaudere. naz vbuz dz de sui nã iportat necessitatẽ vt est glo. nõbilis in cle. antẽdentes de sta. regu. notant doc. in.c. i. de despõ. ipub. ⁊ bar. in. l. creditoꝛ. ff. ꝺ pigno. Itẽ vbi reqrit cõsensus cum q̃litate libertatis non sufficit cõsensus nisi adsit qualitas libertatis vt nõ. gl. quã tenebis mẽti. xxxij. q. v. notificasti. Et ad. c. inter cetera. respõde, put nõt ibi glo. ⁊ in. d. c. abbas. ¶ Sed est pulchrũ videre rõnem quare regulariter teneat q̃ fiunt p metuz ⁊ ñ sic in matrimonio. multe ratiões possunt assignari. sed dic post Bas. de cal. q̃ in matrimonio reperiũtur tria bona. fides, ples ⁊ sacramentũ vt in.c. fi. de condi. appo. xxvij. q. ij. in.c. omne. que omnia metus intercedẽs habet excludere. Nã pmo matrimoniũ est sacramẽtuz. qꝛ significat vnionem inter xpm ⁊ ecclesiã. vt in.c. debitũ de biga. vnde sicut xps voluntarie assumpsit carnẽ humanã. ita ⁊ mrimonium illaz vnionez designãs dz esse volũtariũ vt signũ correspõdeat signato. ar. insti. de dona. in. §. est ⁊ aliud. scꝺo metus impedit, pcreationem sobolis que est fm bonũ matrimonij. qꝛ, pprter displicentiaz non intendit, pcreationi, plis seu sobolis. tertio est cõtra bonũ fidei. nam fides est vnum ex bonis matrimonij vt nulluz sit adulteriũ. sed, pprter metuz seu inuitas nuptias de facili coniuges labunt in adulteriũ. qꝛ quod quis non diligit facile contẽnit vt in.c. pns. xx. q. ij. Item est cõtra scꝺam institutionẽ mrimonij. fuit. n. matrimonium scꝺo institutum vt euitaret fornicatio. sed si nuptie inuite valerent non sequeret iste effectus imo ꝛrius. ⁊ ideo iura induxerũt vt mrimoniũ sit ipo iure nulluz. nec mirum cum ⁊ ipa dos metu pstituta nõ valet vt in. d. §. si dos lz Bar. reddat ibi rõnem minus sufficientem. intelligo q̃ si interueniret stipulatio valeret dos metu constituta. sed hodie hoc est inutile cum ius fingat semper stipulationem interuenire. l. vnica. C. de rei vx. ac. Item tex. i. d. §. si dos loquitur indistincte. ⁊ hec notabis. ¶ Innoc. hic dicit plura. queritur. n. quid de alijs actis gestis p metum. vt pone

q̃ aliquis est in carcere an teneat quod egit. Innoc. q̃ vbi
metꝰ infertur sup eo sup quo detinetur non valet. tex. est in
l. q in carcere. ff. qd me. cau. sed si metus sunt diuersi bene
valet puta qs est in carcere pro debito pōt ꝗbere mrimoni
um. l. metũ. §. qd lz. ff. qd me. cau. exquo nō fuit reclusus
vt ꝗberet mrimoniũ. ⁊ sic mrimoniũ ꝗctũ etiã in carcere va
let ⁊ tz dūmodo nō sit ibi reclusus ⁊ mrimoniũ ꝗbat. secus
qñ est etiaz captus ab hostibus: tūc nō tz mrimoniũ. tñ q̃
teneat in ꝗzium ẽ tex. in. c. dñs de sponsis nup. dictũ tñ Inn.
pōt saluari quo ad p̃cedentia. s. q̃ nō possit ꝗstituere ,pcu-
ratorem ad mrimoniũ ꝗbendum.

Veniens. Sponsalia de futuro si sequu-
ta est copula nō soluunt p spō
salia de pñti. alias tenēt spōsalia de pñti nisi per
metũ q potuisset cadere in cōstantē ꝗcta sunt. p
ponit casum. 2° diffimēdũ cōmittit ibi ideoqz. ¶ Casus lit-
teralis. Quidã noie. gu. quandã mulierẽ in domo sua rece
pit de qua ,plem habuit ⁊ ei postmodũ fidẽ dedit q̃ eã du-
ceret in vxorẽ. post hoc accessit ad domũ vicini sui. ⁊ sic cuz
nocte illa in domo vicini stetisset. inuẽtus fuit cũ filia vicini
dormiuisse: pater puelle inuenies illos simul in lecto cōpu
lit illũ accipe in vxorẽ filiã suã p vba de pñti. Iste. gu. acces
sit ad pa. ⁊ exposuit ei p̃dicta. vñ mãdat papa ep̃o loci q̃te-
nus si iuenerit q̃ p̃mã mulierẽ post fidẽ datazꝝ cognouerit
cũ ea remanear. si vo ipam post fidẽ p̃stitã nō cognouit ma
neat cũ sponsa nisi p talẽ metũ fuisset cōpulsus eam accipe in
vxorem q̃ possit cadere in cōstantez viz. Ber. ¶ Nō p q̃
spōsalia de futuro nō trãseũt in mrimoniũ p p̃cedẽtẽ copu-
lam. ,pbans q̃ spōsalia ⁊ copulã simpliciter nō cōcludit ma
trimoniũ cũ copula potuerit p̃cedere vt hic. ⁊ ,pbatio dz
ꝗcludere necessario vt in. c. i pñtia de ,pba. ¶ Nō secdo q̃
p ista vba ,pmitto te ducere in vxorẽ nō ꝗbit mrimonium
de pñti: sed solũ spōsalia de futuro. secus si diceret ,pmitto
te tenere in vxorẽ vt in. c. ex parte. ⁊ qd ibi dixi. s. c. ¶ Nō
ibi despōsare. q̃ vbum despōso pōt ꝗgruere mrimonio d
pñti. ⁊ pōt tūc dici despōsatio. i. ,pmissio rspectu traductio
nis ad domũ ⁊ copule future. nō aūt respectu ꝗctus ⁊ esse-
tie mrimōij. qz ,ppe spōsus idẽ ẽ qd futurꝰ maritus. ¶ Nō
ibi ꝗstantẽ. ⁊ tene mẽti q̃ metus q̃ non cadit in cōstantẽ nō
bz ipedire actũ et sūmã libertatẽ regrẽtez nō q̃ excludit li-
bertas p metũ q̃ nō posset cadere in cōstãtẽ. ¶ Itez nō q̃
mrimoniũ p̃sumptũ bz tantã viz quãtã mrimoniũ vex. nã
vides hic q̃ si cōcurrit p̃sumptũ cũ vo p̃ferr prius tẽpore.
Ex hoc iferr qd dispositũ in cãu vo bz locũ i cãu p̃sumpto
facit qd legit ⁊ nō. in. l. si possessor. C. de relig. ⁊ sump. fu.
⁊ in. l. certe. ff. de p̃ca. ¶ Itẽ pōt hic nōri tex. aprus q̃ mri
moniũ metu ꝗctũ est ipo iure nullũ. nam vt hic vides nulla
petita fuit rescissio p actionẽ qd metus cã. sed simplr papa
rndet qd iuris. ¶ In gl. fi. i fi. b ꝗziũ soluit trib⁹ modis. p
vt sentit bost. q̃ pñi licitũ ẽ occidere turpiter iuẽtuz cũ filia
qñ eos cōmiscẽtes repit: sed hic repit eos in eodẽ lecto nō
aūt i eadẽ carne. sed b solutio nō ẽ bona qz tex i. l. q̃ ait. ff.
de adulte. p̃stat hanc facultatẽ pñi et si repit eos i actib⁹ ve-
nereis. i. actib⁹ p̃paratorijs vt sunt colloqa oscula ⁊ similia
vt ibi nō. in gl. ⁊ iō si repit istos in lecto vel solos in camera
iuste poterat cōmiari mortẽ ⁊ iō talis metꝰ vt a iure appro
batus nō bz excusare vt i. l. si mulier alle. in gl. Secdo solui
tur p Abba. ⁊ Hos. q̃ spāle est i mrimonio i p̃rogatiuam
ipsius mrimonij. ⁊ b solo multũ mihi plz pp ea q̃ dixi. s. c.
,prio. nã metꝰ repugnat oibus trib⁹ bonis mrimonij. iō
ab oi coactione dz esse libex. Tertiã solonẽ ponit idẽ Hos.
q̃ lz de iure ciuili pñi pmittit illa vidicta nō tñ fit sine pecca
to exquo nō cōcurrit auctoritas iuris diuini vel cãonici. ad
b tex. cũ gl. nōbili. xxxiij. q. ij. inter hec. vbi dr q̃ pñi non lz
sine peccato filiã occidere seu adulteruz iuste q̃ potuit iste
iuuenis timere mortẽ. ⁊ hec solo posz tolerari. p̃cedens tñ
melior ⁊ quotidie casus huius. c. euenit. Abbas.

Cõmissum. Qui iurauit cuz aliq̃
ꝗbere si vult religio-
nẽ igredi dz p ꝗbere vt iuramẽtũ fuet: ante co-
pulam monasterium igredi poterit. cõis diuisio secunda
ibi fraternitati. ¶ Casus lralis. Quidã dedit fidẽ cuidam
mulieri q̃ eã duceret i vxorẽ ⁊ q̃ cuz ea p vba de pñti ꝗbe
ret ifra biẽniũ iterposito iuramento. postea vo puata lege
ductus volebat religionẽ itrare. dubitabat an posz pp iu
ramẽtũ. rndet pa. q̃ tutius est illi religionẽ iuramẽti fuare
vt pus ꝗbat ⁊ postmodũ poterit religionẽ itrare dūmodo
carnalis copula iter eos nō iteruenerit. Ber. ¶ Nō q̃ ,p
positũ nō ꝗsumandi mrimoniũ nō ipedit vires mrimonij.
dūmodo b ,ppositũ nō deducat i pactũ exp̃ssum. ⁊ sic itel
lige. c. fi. j. de ꝗdi. appo. Et ex b inuit q̃ iter beatã virginẽ
⁊ iosepb fuit vex mrimoniũ. lz oio beata virgo i copulã ñ
cōsenserit. In b tñ sunt multe opiones. de qbꝰ vide p tex.
⁊ doc. xxvij. q. ij. in. §. cũ g ⁊. c. beata. ⁊ ibi doc. ¶ Facit et
ad qōnẽ quotidianã. nã multi bñites filios ex cōcubis amo
re ,plis legitimãde iducunt in articulo mortis cum oio de
sperãt de salute ⁊ d morte sunt securi ad ꝗbẽdũ cũ illis mri
moniũ nunqd iter istos fit vex mrimoniũ cũ nō videat cō
sensus i copulã. ⁊ certe p p̃dicta vz dicẽdũ q̃ sic de quo vi
de qd nō. in. c. tãta q̃ fi. fint legi. ⁊ in regula sine culpa d re.
iur. li. vi. p Io. an. in mercu. ¶ In gl. fi. i fi. ex hac glo. pñt
colligi duc lectu. ad tex. vna vt sit necesse pus ꝗbere exquo
vtrũq̃z bonũ simul explicari pōt. Secda q̃ ꝗbere ẽ posituz
i ꝗsilio ⁊ nō i necessitate. ⁊ ꝗsiliũ fit ne notet piurio quo ad
vulgi opinionẽ. vñ sine peccato potuisset itrare religionez
⁊ nō ꝗbere. ⁊ hec soluto mihi plz ⁊ ,pbo alia rōne. i iuramẽ
to de ꝗbẽdo mrimoniũ itelligit ꝗdito si res i eodẽ statu p
mãserit: vt in. c. quẽadmodũ de iureiur. sed b nō p̃mãsit in
eodẽ statu. nã si post ꝗctũ mrimoniũ p vba de pñti lz itrar
religionẽ spōsa inuita. vt in. c. ij. ⁊. c. ex publico de cōuersa.
ꝗiuga. fortiꝰ hoc fieri pōt post spōsalia de futuro. qz turpi
ius eijcit q̃z nō admittit hospes. d. c. quẽadmodũ. Tertiaz
solonez ponit hic Inno. ꝟm aliquos q̃ iste nolebat de pñti
itrare religionẽ sed pus disponere de factis suis vel in do-
mo ,ppria experiri austeritatẽ religionis vñ cũ istaret tps
ꝗbẽdi mrimoniũ papa ꝗsuluit vt ꝗbat: secus aūt si de pñti
voluisz religionẽ itrare. qz tūc dixisset papa vt statim itra
ret ⁊ nō ꝗberet cuz talis ꝗctꝰ b cãu videat deceptorius ,p
quo facit. l. q̃ sic solutũ. ff. de solu. ⁊ vtraqz solo sustieri pōt
,p p̃cedẽti. tñ mlrũ facit. c. scripture d vo. ⁊. c. puẽit d iurriu.

Requisuit. Qui iurauit cũ aliq̃ ꝗbere
mõeri potius dz q̃z ꝗpel-
li vt ꝗbat. b. d. iherẽdo lre. sz itellige vt. j. dicet
⁊ secda ps ibi ad qd. ¶ Casus lralis. Qdulier q̃-
dã iuramẽto iterposito ,pmisit cuidã viro q̃ cũ eo mrimo-
niũ ꝗberet. pꝰ ea vo volũtate mutata nolebat cũ eo ꝗbere.
q̃rit q̃ cẽsura sit ad b ꝗpellẽda. Rndet pa. q̃ mrimonia li-
bera debẽt eẽ ⁊ nō coacta ⁊ iō monẽda potiꝰ q̃z cogẽda: qz
coactiões huiusmōi frequẽter solent hze difficiles exitꝰ vel
pus ẽ admonẽda: ⁊ nisi acgeuerit ꝗpellenda. Ber. ¶ Nō
q̃ mrimoniũ dz eẽ libex nō solũ i p̃ncipio ꝗctꝰ spōsaliox:
sz et ex postfacto i ꝗctu mrimonij. ¶ Ber b infero q̃ si is
q̃ spōte ꝗxit spōsalia de futuro ꝗpellat metu ad ꝗbẽdũ mri
moniũ p vba de pñti q̃ tale mrimoniũ nō teneat. ¶ Secdo
nō casuz i quo ecclia nō cōpellit quẽ ad pnia z sz patit ali-
quẽ stare i peccato vt euitet maiꝰ malũ futux. ⁊ vz notãter
,pbare hec lza q̃ tolerãdus ẽ minꝰ malum de pñti de quo
ecclia certa ẽ vt euitet maiꝰ maluz visilr futux: lz illud pos-
set nō cōtigere. ¶ In glo. fi. Post. dic q̃ regulr spōsa ẽ cō
pellẽda. sz omittit ꝗpulsio qñq̃z pp aliquã rōnabilẽ cãz: sz
q̃ dicat rōnabilis relinqt arbitrio iudicis qd. n. si spōsus ,p
segit spōsaz odio capitali vel ecōuerso: ita q̃ timet ex iuitis
nuptijs furux homicidiũ vel adulteriũ vl guerra iter parẽ
tes vtriusqz. bis. n. ⁊ similib⁹ casib⁹ dz ecclia desistere a cō
pulsiõe ⁊ hãc solutionẽ sentit glo. i. c. ex lzis. cl. ij. s. eo. ⁊ in
§. sed concedatur. xxvij. q. ij. ¶ Sed cōtra hoc oppono. d
l. i. C. e. vbi tex. dicit q̃ vni disponsata alteri nubere nō ,p-
hibetur. Aduerte naz de illa. l. sit ꝗiuz ad. l. i. ff. ex q̃ .cau.
irro. infa. in fi. vbi tex. notabilis dicit q̃ ꝗbẽs binas nupti-
as. i. bina spōsalia efficitur infamis. Ei. in. d. l. i. C. e. cōcor-

dando dicit q̃ aut sponsa nõ renũciat spõsalia sed alteri nubit ⁊ incurrit infamiã. ⁊ ita loquiť .d.l.i. aut prius renũciat spõsalia postea ꝗbit cuꝫ alio ⁊ procedit illa.l.i.C.eo. quasi tunc nõ videať ꝗrisse bona spõsalia cũ p renũciationẽ recesserit a poribus qõ nõ. ¶ Sed reuoco in dubiũ nunqd saltez de iure canonico licitũ sit spõse seu spõso renunciare spõsalia. glo.in.d.l.i.C.e. videť sentire q̃ fic. nã ⁊ allegat ĩ ꝗnuꝫ.c.despõsatas.xxvij.q.ij. rñdet q̃ loquiť ĩ sponsa de pñti. ⁊ fic videť sentire q̃ ẽt de iure canonico licitũ est renũciare spõsalia de futuro. ¶ Idẽ sentit ibi Ci. dicẽs q̃ si iuramẽtũ interuenit. tũc de iure canonico ꝯpelliť spõsus seu spõsa ad ꝗbendũ fic videtur ĩtelligere ista capitula q̃ pmittunt cõpulsionẽ. de quo satis est dubitanduꝫ. nec tangiť h̃ hic p doc. Sed glo.in.c.despõsatas ꝑalle. sentit q̃ illa. l.i. C.de spõ. sit abrogata ⁊ fic videť velle q̃ aliud sit de iuť cano. Sed Bra. dubie tñ loquẽdo videť sentire pmuꝫ in. §. sed aliud ⁊. §. fi. ea. cã ⁊ qõne. ⁊ multũ pro illa opi. fac̃ iste tex. nã si vbi iuramẽtũ ĩteruenit tex. dicit hic spõsam nõ cõpellendã fortius vbi iuramẽtũ nõ affuit. ⁊. c. ex lr̃is. el. ij. s̃. e. fundat ẽt se sup iuramẽto. In ꝗriũ tñ facit qõ ibi dixi q̃ ecclia cõpellit ad pacũ nudũ ꝑuandũ. sed si velles tenerť pmaꝫ opi. posses dicere h̃ spãle in mr̃imonio pp rõnem lr̃e vt mr̃imonium sit oĩno libeꝫ. Itez illa. l. pcedit indistricte forte ꝯsiderãdo difficultatẽ mr̃imonij violẽti. illud tñ est in dubitanter veꝫ q̃ vbi iuramẽtũ nõ interuenit nõ dꝫ ecclesia ita de facili pcedere ad cõpulsionẽ vt h̃ ⁊ in. d. c. ex litteris ⁊ in. c. sicut. j. eo.

Cum in apostolica litis pẽdentia super mr̃imonio nõ ĩpedit scõm mr̃imoniũ ꝗbi si pmũ erat nullũ. pmo ꝯsultatio. 2° rñsio ibi ꝯsultationi. ¶ Casus lr̃alis. Quedã cã mr̃imonialis vertebatur ĩter quẽdaꝫ viꝫ. v. noĩe ⁊ vxorẽ eiꝰ coram ordinario. ãte publicationẽ testiũ ille reuersus domũ cepit publice dicere q̃ inter ipm ⁊ vxorẽ suã snĩa diuortij fuerat pmulgata. ⁊ fic falsitate suggesta q̃dã aliã insciã huius facti in vxoreꝫ cepit. postmodũ vo p quosdã delegatos quibꝰ cã fuit cõmissa snĩa diuortij fuit lata. dubitauit diocesanus vtrũ mr̃imoniũ illud teneat cũ li. pẽ. inter viꝫ illũ ⁊ porẽ vxorẽ cum illa ꝗxerit. q̃ fuit a pa. qd iuris esset. ⁊ ipe rñdet q̃ bene poterunt insimul remanere. ĩposita illi viro penitẽtia cõpetenti. ⁊ ifra tẽpus pnĩe carnali copula ĩterdicta. Ber. ¶ Nõ pmo q̃ mẽdaciũ mulieris ĩductũ ad mr̃imoniũ ꝗbendum nõ ĩpedit essentiã mr̃imonij. ¶ Secõo nõ q̃ valet scõꝫ mr̃imoniũ pendẽte litigio sup pmo exquo pmũ ĩ veritate erat nullũ. ¶ Sed ꝗ hoc ⁊ ꝗ tex. oppo. q̃ nõ valet 2ᵐ mr̃imonium spũale pmo nõ cessato vt pꝫ in. c. cõsideraũnus. ⁊. c. audiris de elec. vbi ꝑm verã lec. ꝯcluditur q̃ lꝫ pma electõ sit nulla exquo tñ erat colorata nõ tꝫ secõa pma nõ cassata. q̃ idẽ videť dicẽdũ in mr̃imonio carnali. ar. in. c. ij. de transla. prela. Sol. dicit Post. ꝗriũ pcedere in vinculo instituto p ecclĩaꝫ ꝗ qõ potuit ecclesia statuere ad libitũ. sed h̃ loquitur de mr̃imonio carnali qõ fuit institutũ a deo circa qõ ecclia nõ statuit difficultãdo cõsensuꝫ ⁊ ĩpediẽdo validitateꝫ ipsius sine magna cã. vñ exquo in vĩtate pmũ mr̃imonium erat nullũ nõ debuit scõm ãnullari ex sola litis pẽdentia. ¶ In glo. fi. ibi ar. ꝗ. s̃. e. ad audiẽtiaꝫ. glo. nõ soluit. sꝫ dic q̃ ibi fuit orta publica bõestas ex spõsalibus que tenebant iure nãli sed in cãu nostro nõ erat ortũ illud ĩpedimẽtũ. cũ 2ª mulier nõ esset ꝯsanguinea prioris. nec ẽt apparet in textu. q̃ cũ pma tenuerit mr̃imoniũ de iure nãli. sed simpliciter dicit q̃ pmuꝫ erat nullũ. Ad. c. nuper de biga. dic q̃ ex mr̃imonio nullo ꝗbiť bigamia. qꝫ solũ in hoc põderatur effectꝰ cũ opere subsecuto. sed hic agiť de validitate secundi mr̃imonij quã nõ hꝫ ĩpedire nullitas pmi. ¶ Quid aũt si iste credidisset pmũ mr̃imoniũ tenere. dicit Ain q̃ in foro aĩe nõ teneret mr̃imoniũ cũ 2ª. qꝫ nõ hẽbat cõsensum ꝗbendi qõ nõ. Ex quo habes elicere regulã q̃ credẽs ĩpedimẽtũ qõ tñ nõ subest mr̃imoniũ quo ad deũ non ꝗbit. lꝫ pptulerit vba apta ad ꝗbendũ mr̃imoniũ. ⁊ fic credẽs vxorez viuere q̃ est mortua ⁊ cũ alia ꝗbit nõ tꝫ quo ad deuꝫ secundũ mr̃imoniũ. lꝫ aliud senserit Io. xxxiij. q. i. in sũma. sed tu tene pmũ. pro quo. j. e. tua nos.

In presentia Vxor nõ certificata ꝺ morte viri ꝗbere non põt quãuis ignoret qd sit de marito q̃ lõgo tpe affuit. pmo cõsultatio. 2° rñsio ibi cõsultationi. ¶ Casus lr̃alis. Quidã viri erãt ĩ captiuitate vel alias abñtes cã peregrinatiõis. vxores eoꝝ expectauerãt illos p septẽniuꝫ ⁊ vltra. nec poterãt certificari de vita vel morte q̃ꝫuis sup hoc diligẽtiã adhibuissent. iuuenes erãt ñ poterãt cõtinere petebant alijs copulari. q̃riť qd iuris. rñdet pa. q̃ q̃ztũcũ qꝫ tpe ita remãserint viuẽtibꝰ viris suis ad alia mr̃imonia nõ poterãt cõuolare. nisi p certũ nũciũ receperit de morte virorꝫ. Ber. ¶ Et istud. c. hꝫ magnã pticaꝫ in illis locis in qbus exerceť nauigiũ ⁊ bellũ lꝫ sup hoc sollicitudineꝫ adhibuerit. Nõ hãc lr̃aꝫ quãtocũ qꝫ. Nõ istã gnãlem lr̃am nec auctoritate ecclie. Nõ ⁊ fic duo inhibẽtur hic donec certũ nunciũ. Nõ certũ nunciũ. Nõ ibi cã captiuitatis q̃ p captiuitatẽ nõ pditur vxor. lꝫ q̃ captiuus apud hostes oia bona pdat. ff. de capti. p totũ. cũ efficiať ꝑuus non tñ p hoc dissoluiť mr̃imoniũ vt h̃ ⁊ in. c. domus. j. ꝺ scõis nup. sola. n. mors nãlis dissoluit mr̃imoniũ in. c. ij. xxxij. q. vij. ¶ Nõ 2° q̃ mr̃imoniũ ꝗctũ p verba de pñti nõ dissoluitur p abñtiã q̃ztũcũ qꝫ maritorꝫ etiã si ignoreť de vita vel morte eoꝝ ac ẽt cõcurrẽte iuuenili etate coniugũ. secus in sponsalibus de futuro vt in. c. de illis. s̃. e. ¶ Nõ q̃ qs nõ ꝑsumiť mortuus lꝫ habita diligẽti inq̃sitiõe ignoreť vbi sit nã ꝑsumiť qs viuere posse p centũ ãnos. vt in. l. fi. C. de sa. sã. eccle. ¶ In gl. i. in fi. sed q̃riť nunqd hodie de iure canonico sit seruanda illa solennitas illius auc̃. hodie. vbi dicitur q̃ si maritus dicať mortuꝰ in bello dꝫ vxor p se vl aliũ adire ducẽ belli ⁊ facere recipi dicta alioꝝ sup h̃ ⁊ si deponunt de morte dꝫ vxor expectare p ãnum ⁊ postea ꝗbere. aliter eniꝫ ꝗbens põt puniri de adulterio vt ibi. Tãcre. Nobili. ⁊ Bof. dicũt nõ esse necesse. sed satis ẽ scõm eos q̃ de mõte mariti cõstet vere vel vĩsilĩ puta qꝫ nauis in q̃ maritꝰ extiterat passa est naufragiũ. ⁊ oẽs dicũtur mortui. idẽ sentit Ain. dicẽs q̃ nõ solũ p nũciũ. sꝫ ẽt p lr̃aꝫ vel alias pbationes põt mulier certificari. ar. ĩ. c. prudẽtiã de offi. dele. viõ ẽt glosaꝫ nõbilẽ ĩ. c. qm̃ in. §. si aũt. s̃. vt lite nõ ꝯte. in vb. p sumať. q̃ ponit tres modos pbãdi mortẽ ad h̃ q̃ vxori licituꝫ sit trãsire ad alia vota. ⁊ inter ceteros ponit pbationeꝫ fame vñ sentit q̃ sola fama sufficit pro quo ẽt facit gl. iuris ciuilis in. l. sigdem. C. so. ma. q̃ vult mortẽ pbari posse p famã. facit qõ nõt gl. ĩ. l. ij. ĩ. §. si dubiteť. ff. qnẽad. re. ap. q̃ dicit sufficere vnũ testẽ vel alias ꝯiecturas. sꝫ bar. ibi plenius mãꝫ examinãs dicit regrẽdã pbationẽ scõm quãtitatẽ ꝑiudicij. nã vbi agiť de mario ꝑiudicio. puta qꝫ accusať qs de homicidio debẽt eẽ pbatões plene vt q̃ testes viderũt eũ mortuũ vl sepeliri. ad hoc. l. ĩde nerati⁹. ff. ad. l. agl. si vo nõ agiť de tãto ꝑiudicio. tñ ꝑiudiciũ ẽ magnũ vt quia agiť de fama vel statu hoĩs. ⁊ tũc dicit saltẽ habẽdam pbationẽ de qua in. d. auc̃. hodie. est. n. satis graue q̃ vxor transeat ad alia vota in vita mariti. ⁊ fic vult q̃ hodie debeat seruari solennitas illius auc̃. sed Bar. in hoc ignorauit istum tex. cuꝫ aperte hic dicatur q̃ sufficiat certus nuncius ⁊ fic vnus testis quãdo nõ agitur de magno preiudicio. ⁊ etiaꝫ doc. nostri cõiter sentiunt oppositum eius qõ dicit Bar. vt. s̃. dixi dicit tamen ipse q̃ fama sufficit ad probandum mortez vel vnicus testis quãdo non agitur de magno preiudicio. ⁊ fic intelligit glo. superius alle. sed quo ad materiam nostrã nũquid fama sufficiat. dicit do. An. q̃ aut ẽ ꝺ lõginquo. ⁊ tũc videť sufficere maxĩe cuꝫ longo tpe maritus fuerit abñs. Aut dñ mortuus in vicinis partibꝰ ⁊ fama sola nõ sufficit. ⁊ q̃ꝫ q̃ꝫ hec opi. multũ videať equa tñ iudicio meo multũ resistit iste tex. dum regrit certũ nunciũ. ⁊ pondera verbũ certũ. nam fama pced ex auctore ĩcerto ⁊ plerũ qꝫ fallaci. vt nõ. in. c. vestra. de coha. cle. ⁊ mulie. Ac etiã in ꝑsona nũcij deberet ꝯsiderari q̃litas ꝑsone ⁊ vtrũ depo-

nat p verba verisimilia nã agit nõ de modico ꝓiudicio abñ tis. ⁊ in sũma hanc mãm relinquerẽ arbitrio iudicãtis vt di ligenter oĩbus põderatis ꝓsideret. vtruz de morte sit facta certificatio. ¶ In glo. ij. ibi excusat. dicit hic do. an. q̃ ad hoc vt excuset mulier a peccato sufficit q̃ verisimiliter credebat maritũ mortuũ. sed quo ad hoc vt ecclesia det lnĩam ꝗbendi regrit aptior ꝓbatio vt hic. hoc dictuz videt ꝑma fronte ꝗ finem tex. vbi cõiungũtur illa duo vt vxor nõ possit ꝗbere nec etiã ecclia dare lnĩam nisi certũ nunciũ recepe rit. rõ. nã cum mulier hoc cãu ꝗbat lege resistẽte non presu mitur esse in bona fide. l. quẽadmodũ. C. d agri. ⁊ censi. li. xi. ⁊ in regula que ꝗ ius de re. iur. lib. vi. in tex. in dicta auc. hodie. dixit q̃ si aliter vxor ꝗxit de adulterio pũit ita q̃ ho die cũ habeamus tex. aptuz nõ excusarẽ mulierẽ ab adulte rio. qz lz adulteriũ nõ cõmittat sine dolo. l. pe. ff. d adulte. tñ dolus ꝑsumit exquo ꝗxit lege ꝓhibẽte. ⁊ sic vt q̃ vxor est separanda a scdo viro lz aliter senserit Inno. in. c. dñs de scdis nup. vbi dicã. ¶ Nicolaus.

Inter opera Licituz ⁊ piũ opus est cũ meretrice ꝗbere. in tellige que vult se corrigere. vel sic. Cõtract⁹ ma trimonij cũ peccatrice volẽte se corrigere ꝓficit ad remissionẽ peccatoꝝ. duo facit. ꝑmo ponit casum statu ti. 2° statutũ ibi statuimus. Casus lrãlis. Dicit q̃ iter ce tera opa caritatis magna caritas reputat peccantẽ ad peni tentiã reuocare. vñ Ale. pa. vult qcũqz publicas mulieres de lupanari extraxerit ⁊ eas duxerint in vxores in remissio nẽ eis ꝓficiat peccatoꝝ. Ber. ¶ Nõ ꝑ q̃ meretriciũ quã tũcunqz publicũ nõ priuat mulierem hoc sacro mrimonij. nam qsqz ꝗbere põt q exprsse nõ ꝓhibet in. c. cũ apud. j. e. ¶ Scdo nõ q̃ opa caritatis ꝓficiunt in remissionẽ pecca toꝝ. ⁊ intelligo de peccatis respectu pene. naz duplex ẽ ma lum. s. culpe ⁊ pene. Culpa. n. remittit ex sola ꝗtritiõe pec catoꝝ. sine qua nõ sufficiũt opa caritatis de pe. di. i. in. c. di xi. ⁊. c. si peccatũ cum simili. sed pena peccati ex sola cõtri tione nõ dimittit nisi ex penitentia exteriori nisi maxima es set cõtritio. nam illa maxia pena est vt nõ. glo. de conse. di. iiij. baptismi vices. vnde intelligo tex. q̃ illud mrimonium ꝓficit ad remissionẽ pene. ¶ Sed est dubiũ nũqd oĩa pec cata dimittauit. Pe. ⁊ Ab. dicũt q̃ nõ. nihil tñ allegãt. d. Car. dicit posse sustineri oppositũ cuz lrã loquit indefinite ⁊ sic videt q̃ equipolleat vniuersali iuxta notata in. c. vt cir ca de elec. li. vi. qz larga interptatio est fiẽda in hac materia fauorabili. Sed pro ꝑmo dicto facit tex. duz dicit ꝓficiat. Item qz quãdo papa indulget remissionẽ oĩum peccatoꝝ adijcit plenã seu plenissimã. qd verbũ ꝗ nõ ponitur vt nõ. glo. in cle. ij. de pe. ⁊ remis. ⁊ Jo. an. in. c. ad liberãdaz. j. d indeis. ¶ In glo. i. in fi. nota caudã glo. ⁊ dicit Hostiẽ. q̃ ecclia dissimulat vt euitet maius malũ. tñ hoc peccatum de bemus psequi vt mortale ꝗm eum. allegat qd babet i auc. de leno. sed tu vide meliorẽ tex. xxxij. q. iiij. in. c. meretrices ⁊. c. nemo sibi blandiatur de legibus. vbi legi. ⁊ nõ. q̃ for nicatio cũ meretrice vel cũ cõcubina est mortale peccatũ ⁊ a iure diuino ꝓhibita. lz qdam vulgares ⁊ ignorantes cre dant oppositũ qd est falsuz. ¶ In glo. ij. ibi vidua. ⁊ vide ibi in gl. tñ exquo mulier cã qstus admittit inboneste duos videtur palaz questũ facere ⁊ sic põt appellari meretrix vt in. l. palaz. ff. de ri. nup.

Ad id quod Matrimoniũ ꝑ viz ꝗ ctuz cohabitatiõe spõ tãea cõualescit. ⁊ quotidie allegat. In pria pte ponitur pars facti. in secunda responsio cuz reliquo facto ibi taliter. tertio decidit ipm factum ibi mãdamus. ¶ Ca sus lrãlis. Quedam mulier ꝗxit matrimoniũ cuz quodam viro inuita ⁊ renitẽs: vt dicebat in. xi. anno. post modũ per ãnum ⁊ dimidiũ cohabitauit eidem. tandẽ recessit ab illo ⁊ taz mulier qz vir ad illicitos cõcubitus trãsiuit. post hoc di cebat mulier: q̃ inuita ⁊ renitẽs ꝗxit cuz illo. ⁊ hoc volebat ꝓbare. vnde ab illo separi debebat. querebat qd iuris sit. rñdet pa. qzuis. xi. ãnos ab initio babens ⁊ inuita ⁊ renitẽ illi viro tradita fuisset. qz tñ post modũ ꝑ annũ ⁊ dimidium cohabitauit eidẽ consensisse videt. ⁊ cogi dz ad ipm redire nec testes recipiẽdi sunt si quos illa mulier vellet inducere ad ꝓbandũ q̃ nõ cõsensit in illum. qz mora tanti tẽporis ꝑ bationez huiusmodi excludit cũ illa coactio iaz transiuerit in consensuz. vnde mãdat ordinario vt ꝑ hoc nõ dimittat. quo minus cõpellat vtrũqz ad tractãdũ alterũ maritali af fectu. nisi ambo vellẽt ad religionẽ transire iniuncta eis pe nitentia q̃ ad illicitos cõcubitus trãsierint. Ber. ¶ Nõ ꝑ q̃ lz matrimoniũ metu ꝗctuz sit ipo iure nullũ vt dixi. s. e. cũ locuz. tamen põt cõualescẽ ex tacito cõsensu subsequẽ ti. sed dic q̃ cõualescit vt est nũc nõ vt ẽ tũc. ad hoc qd nõ. in regula nõ firmatur de reg. iuris. li. vi. ¶ Nõ scdo q̃ co habitatio spõtanea vsqz ad etatẽ legitimã supplet defectuz etatis ⁊ purgat vitiũ metus precedẽtis. ¶ Itez nõ q̃ non dz quis admitti ad purgandũ qd ꝓbatuz nõ releuat. con cor. c. cuz cõtigat de offi. dele. ¶ Nõ ibi vtrũqz cõpellas. ⁊ tene mẽti q̃ ecclesia ex officio suo põt compellere vtrũqz coniugẽ q̃ sine legitima cã se separauerit ad redeũdũ i vnũ ⁊ ad tractandũ se maritali affectione. ⁊ hoc facit ecclesia ꝓ pter periculum adulterij qd timet ex cohabitatiõe separa ta. pro hoc vide qd le. ⁊ nõ. in. c. veniẽs de regula. ⁊ ibi teti gi in. c. tua. de iureiur. ¶ Sed pro declaratione tex. quero nũquid sit necessaria cohabitatio anni cuz dimidio ad pur gandũ vitiũ metus ꝓut recitatur in lrã. Post. dicit q̃ non. hic. n. narratur facti cõtingẽtia. vnde sufficit ꝗm eum si per ueniat ad etatẽ legitimã ⁊ captata oportunitate fugiẽdi nõ fugerit. nõ enim regritur copula carnalis. lz aliud senserit Inno. nam vt dicit Post. ⁊ bene iste tex. solũ ponderat co habitationẽ spõtaneaz. ⁊ qz ꝗ ꝗ facit. c. ij. s. de reg. vbi i tranti religionẽ ꝑ metũ datur ãnus. ibi tñ loqtur in minori xxv. annis ⁊ ibi regritur ꝓbatio religionis. sed in casu no stro quo ad matrimoniũ sufficit solus consensus. vnde ex quo spõte cohabitauit cũ viro vt cũ marito videtur appro basse matrimoniũ pro quo. c. vnicũ de despõ. ipu. li. vi. iu dex tñ babet cõsiderare quãtitatẽ more ⁊ oportunitatẽ fu giendi. ⁊ si interiz intercessit copula oĩno presumit pro cõ sensu nisi ꝓbaret per vim extorta. vt in. c. cõsultatiõi. ⁊ qd ibi nõ. j. e. ⁊. j. ti. ꝓri. c. ex lrãis. Abbas.

Sicut Sponsalia de futuro etiã iurata sol uunt ꝑ scda spõsalia d presenti nõ autem per scda de futuro. cõis diuisio. scda ibi postulationi tue respondemus. ⁊ continet tria dicta. secundum ibi q̃ si. tertium ibi q̃ si de bis. ¶ Casus litteralis ¶ Quidam nomine lau. iurauit se ducturum. p. mulierez in manu patris ipsius mulieris iurantis similiter q̃ ei filiaz suam traderet in vxorem. nec stetit per virum sz per mulierez quo minus matrimoniũ contraxissent. post modum quattuor annis vel quinqz elapsis qzdam aliã. e. nomine per verba de presenti desponsauit. queritur quaz de istis babere debeat. Respondet papa. mandans episco po loci q̃ si constiterit ei q̃ idez. l. ꝑmaz mulierez per ver ba de futuro. ⁊ aliaz postmoduz per verba de presenti de sponsauerit matrimoniũ secundo loco contractũ legitimũ iudicetur. imposita viro penitẽtia cõpetenti pro eo q̃ pri maz fidem irritaz fecit. nisi iuramento suo certuz terminuz apposuerit infra quez illaz duceret in vxorez nec stetit per eum quin ad statutuz terminũ matrimoniũ confirmaret. ⁊ si forte cum vtraqz per verba de futuro contraxit primũ iu ramentuz ipsum seruare compellat. ⁊ de secundo sibi pe nitentiã iniungat. si vero de bis non constet ad plenum taz diu adbuc de causa cognoscat. donec super bis plenius in struatur. Ber. ¶ Nota primo q̃ sponsalia de futuro pu re contracta non dissoluũtur per lapsuz tẽporis. naz vt hic vides quadriẽniuz vel quinquẽniũ erat lapsum a tempore sponsaliozuz ⁊ sponsus remansit obligatus. de quo tamen vide que dixi. s. eo. de illis. ¶ Secundo nota qd iuramen tũ nõ impedit vires mrimonij sequentis valet ꝗ matrimo niũ ꝗ iuramtũ. lz trãsgrediẽs sit piur⁹. ¶ Ex quo ifert ma trimoniũ valere a piuro cõtractũ. Itẽ qz actus etiaz spũa

lis ꝛz ꝗ iuramẽtũ fortius dꝫ tenere actus tpalis. s. testm̃ de quo vide qd̃ nõt Io. an. i regula q semel de reg. iur. li. vi. i mercuria. ⁊ p gl. xiij. q. ij. c. vltia volũtas. ¶ Itẽ nõ q vbi spõsalia sũt iurata ñ ẽ licitũ alteri ab eis resilere. ¶ Vltio nõ er fine lre fm hosti. q i cã mrimoniali nõ ẽ suad° rigor iuris. vñ q̃nis attestatões sint publicate sine sit renũciatũ sue cõclusũ i cã poterit iudex ex offo suo testes de nouo recipere ⁊ h̃ pp piculũ aie. ofa. n. in hac cã pẽdẽt ex offo iudicis. facit. j. e. c. cũ i tua. ⁊ nõ. s. de testi. series. ⁊ fac̃ latis ista lra i fi. ¶ Dꝫ h̃ q̃ro ad declaratõez lre qd si pora spõsalia de futuro nõ eẽnt iurata. 2° vo sic. rñdet Inno. pora puale re ac si iuramẽtũ fuisset interpositũ ar. c. quãto de iureiu. ¶ Nõ fingit h̃ dcm̃ ex quo potes iferre seu elicere vnã regulã q nõ vꝫ iuramẽtũ ꝗ. punissionẽ simplicẽ alteri fcãz lꝫ ꝗtũ senserit idẽ Inno. i. c. veniẽs de iureiu. sꝫ pmũ dcm̃ sequit h̃ host. ⁊ latius ibi tãgo. ¶ Secũdo colligit ex h̃ dicto Inno. q a spõsalib° ẽt nõ iurans ñ ẽ licitũ recedere ẽt si iteruenerit iuramẽtũ cũ alia ad qd̃ vide qd̃ diri. s. e. requirit. ¶ In gl. iij. i fi. aduerte qꝫ gl. logit nimiũ succincte et obscure ⁊ maxie in fi. sꝫ credo buc fuisse itẽtũ. gl. n. voluit tacite opponere de. l. ij. C. de spõsa. vbi dr̃ q spõsus nõ tenet vltra biẽniũ cessãte cã legitia expectare spõsã. sꝫ h̃ quadriẽniũ vel qnquẽniũ fuit elapsũ. q̃ potuit h̃ ipune cũ alia ꝗhere: cu° ꝗtũ hic tenuit tex. cũ mãdat sibi penitẽtiã iponi ibi. vꝫ soluere q vbi termin° eẽt apposit° dꝫ fieri distinctio lre an, p eo remãsit vel ne. quasi sec° vbi spõsalia fuisset pure ꝗcta. vel ꝗtũ, pcedit vbi iuramẽtũ nõ interuenit. ⁊ h̃ vltimũ esset magna limitatio ad dcãz. l. ij. Dꝫ Io. an. ⁊ hosti. vident iherere dcẽ. l. simplr. dicũt. n. q h̃ nõ cõstabat q p multũ stetisset: lꝫ sic eẽt allegatũ. si ãt cõstitisset nõ iponeretur isti penitẽtia quẽadmodũ distinguit i tex. qñ termin° fuit appositus. ¶ Et, p hoc itellectu facit nõbile dcm̃ Inno. in c. p tuas. de arbi. vbi dicit q iuramẽtũ appositũ i aliquo ꝗctu assumit naturã illi° ꝗctus, p quo facit. l. fi. C. de cõdi. inde. ⁊ h̃ satis plꝫ vt euitet legũ correctio. vel salnãdo gl. põt dici q vbi iuramẽtũ iteruẽit dꝫ expectari auctoritas supioris. ar. c. venerabilẽ de elec. ¶ In gl. i v. ad statutũ. ex glo. potes elicere tres solutões q̃ trñ funditus ñ tollũt ꝗtũ. vñ varia in hoc scribunt p doc. sꝫ capiẽdo mẽtẽ Hoff. q̃ videt placere do. an. ⁊ magis amica veritati. dic q q̃ñqꝫ termin° apponit ad sollicitãdũ iplemẽtũ i obligatoib°: ⁊ tunc lapsus termini nõ liberat ab obligatõe. ⁊ sic logit. l. celsus all. i glo. q̃ñqꝫ opponit ad finiẽdã seu limitãdã obligationẽ et tũc lapsus termini liberat ab obligatõe exquo nõ deficit p pmissorẽ quo minus satisfaceret i termino. si. n. obligaui me ad dãdũ cẽtuꝫ vsqꝫ ad pascha nec erã aliter p ꝑus obligatus nec deficit p me sꝫ p te: nõ teneor post festũ. ⁊ sic logitur h̃. sꝫ difficultas ẽ i videdo q̃ dicat terminus appõi ad pmũ vel ad 2m effectũ. do. an. dat duas theoricas. p° si terminus apponit ab vno cõtrahẽtiũ respectu iplẽdi ab altero trñ. tũc vꝫ apponi ad sollicitãdũ iplementũ. nõ post tps nõ tollit obilgatio. imo magis firmat. sꝫ si terminus apponit ab vtroqꝫ respectu iplendi ab vtroqꝫ. ⁊ tũc vꝫ appositus ad finiendã obligationez. Nõ lapso tpe si p aliũ stat alt erimit ab obligatõe. qꝫ exquo ab alio nõ iplet ꝗctus i die ꝗuẽtõis alter resilere põt a ꝗctu qꝫ ꝗct° recipit cõditionem qnãdã. s. pmitto ⁊ volo obligari si tu iples tali die. si tu nõ iples nolo obligari. sic si tibi pmittere cẽtũ i pascbate. si dares mihi librũ i pascbate post pascha obligatus nõ sũ. Secũda est qd̃ aut terminus apponit ad sollicitãdũ iplementũ ꝗctus iã pfecti. ⁊ tũc si solut ꝗctus lapsu tpis aut ad sollicitãdũ pncipiũ nouꝫ ꝗctus ex pte vtriusqꝫ. ⁊ tũc tps soluit pmũ contractuꝫ i fine cõtrahendi ordinatuꝫ. qꝫ eo q labit tps cõtrahendi quilibet declarat se nolle ꝗhere ⁊ cõsequenter ab ãteriori ꝗctu in fine cõtractus ordinati discedere. et hec vltima theorica clarior ⁊ vꝫ de mente huius lre. nã terminus fuit h̃ appositus ad sollicitandũ pncipiũ cõtractus mrimonij. ⁊ sic obligatio restricta ⁊ limitata fuit in tps. ¶ Et hoc alias ꝗsului q si a pncipio spõsalia fuissent pure cõtracta. lꝫ postea spõsus ⁊ spõsa cõuenirent de die nup. iam

nõ p h̃ lapsus illius diei liberat ab illa obligatõe. qꝫ terminus ex postfacto fuit appositus p sollicitãdo implemento pmissionis iam perfecte ⁊ pure facte. ¶ Abbas.

Cum apud. Mutus ⁊ surdus ⁊ cẽs q nõ pohibent mrimoniũ cõtrahere pñt. Porio decisũ exordiũ. 2° cõsultatio ibi sane. tertio rñsio ibi ad qd̃ q̃ tria fac̃. p ponit duas rões. 2° rñdet ibi vꝫ. tertio soluit obstaculũ ibi cuꝫ qd̃. ¶ Casus lralis. Quesitũ fuit a pa. vtr mutus ⁊ surdus pñt ꝗhere mrimoniũ. rñdet pa. edictũ de mõasterio ꝗbẽdo pohibitoriũ ẽ: q ẽ dicere qcũqꝫ ñ pohibet p iura ꝗsequẽter ꝗhere põt. ⁊ solus cõsensus suffic̃ ad mrimoniũ ꝗbẽdũ. vñ si mutus ⁊ surdus velit ꝗhere ⁊ inuenãt cũ q̃bus eis ñ dꝫ denegari. qꝫ q ñ pñt vbis p signa valeãt declarare Ber. ¶ Nõ h̃ q vbi mã est in se pmissiua edictũ dicitur prohibitoriũ q̃ñ fit prohibitorium certarum personarum. nõ. n. dꝫ dici edictũ pmissoriũ exquo mã de se est pmissa. ⁊ dr̃ edictũ ad instar edicti pretorij. de quo vide qd̃ leg. ⁊ nõ. ij. di. c. constituto. Alij tamen dicunt per oppositum sed non est vis. nam si materia est permissiua ⁊ edictum dicatur pmissorium debet tunc intelligi permissorium regulare ⁊ prohibitorium certarum personarum. ¶ Secũdo nõ ibi sufficit solus consensus. q ad substantiam matrimonij verba non sunt necessaria nec solẽnitates patrie nec consensus parentum vel dominorum. sed sufficit solus cõsensus cõtrahẽtiũ hoc denotat hoc verbum sufficit ad hoc qd̃ nõ. glo. in. c. statutum in prin. de rescriptis. li. vi. ¶ Itez nõ mutũ ⁊ surdũ posse explicare omnez ꝗctuꝫ qui solo cõsensu perficit hoc colligitur ex rõne lre. ¶ Vltimo hẽs hic colligere vnuꝫ sacramentum ecclesie permissum muto ⁊ surdo. Quid autez de alijs sacramentis vt baptismo confirmatione eucharistia penitentia extrema vnctione ordine. tractat h̃ Io. an. q commentauit hanc decretalem eo quia fuit prima decretalis quam didicit dic vt hic plene per eum ⁊ dicit q regulariter vbi verba de substantia requiruntur non potest mut° ⁊ surdus sacramentum exercere. secus vbi sufficit solus cõsensus. vnde potest baptizari sed non baptizare. suscipere corpus christi. sed non conficere ⁊c. ¶ Vltimo queritur quid de surdo ⁊ muto ⁊ ceco simul. numquid possit matrimonium contrahere. primo videtur q sic quia naturaliter potest mulierem cognoscere. Item habet rationem naturalem. In contrarium quia nunqꝫ vidit matrimonium ꝗrahi nec audiuit. ⁊ sic cum ignoret quid sit matrimonium nõ videtur q possit consentire in matrimonium. Hostien. dicit aduertendum vtrum possit exprimere suum consensum in contrahendo ⁊ debet admitti. alias autem repelli. ex gestis enim ⁊ signis discretus iudex hoc considerabit ⁊ i dubio consulendus esset princeps. Abbas.

Dilectus. Furiosus matrimonium ꝗrahere non potest. primo decise narrat factum. Secũdo causas inferendo respondet ibi cum autem. ¶ Casus lralis. Quidã noie robertus filiam suã cuidam iuueni matrimonialiter copulauit. ignorans q ille iuuenis esset furiosus. vnde petebat filie suę, puideri. rñsit pa. cum mulier cũ ipso viro q continuo furore laborat morari non possit. ⁊ propter alienationẽ furoris legitim° consensus inter eos iteruenire non potuit. Mãdat epo loci vt si aliter rẽ cognouerit esse ꝑdictos studeat ab iuicẽ separare Ber. ¶ Nõ ibi legitim° cõsensus q ad matrimonium contrahendum requiritur legitimus consensus non enim sufficit nudus consensus nisi legibus sit qualificatus. nam constitutus in sacris habet consensum non tamen legitimum ideo valide non contrahit matrimonium. ¶ Secundo nota q furiosus non potest contrahere seu actum a consensu dependentem exercere. ¶ In gl. ij. in fine. hoc intellige fm Hostien. ⁊ bene quando mulier post sanam mentẽ cõsensisset tacite vel expresse. si enim tempore furoris mulier discessisset a viro ⁊ adueniente sana mẽte nollet consentire non esset matrimonium licet ipse nunc velit consentire qꝫ non interuenit mut° consensus eodem

tempore. nec obstat fm eū si dicat q̃ siquis cōsentit in absentez ⁊ illa certificata ratificat ⁊ ꝓsentit est mr̃imoniuz. qr̃ hoc casu is qui ꝓsentit p̃mo durauit in p̃mo cōsensu. secus vbi recessisset. ¶ Nō ex hoc dicto Host. q̃ ad mr̃imoniuz ꝗbendū nō regritur q̃ ꝓsensus p̃stetur simul eodē tempore. sed satis est q̃ vnus cōsentiat p̃ p̃us ⁊ duret in ꝓpposito suo ⁊ alteri⁹ cōsensus poterit accedere ex postfacto. ⁊ idez tenet Host. ē. eo. ex lr̃is el. ij. sed de hoc dubito p̃ id qō notat glo. in. l. cōsensu. ff. de ac. ⁊ ob. ⁊ in. l. i. ff. de ꝗben. emp. ⁊ vtrobiqz nōbiliter glo. dicit q̃ etiā in ꝗctibus q̃ p̃ficiunt̃ iure gētiū dz cōsensus simul p̃stari. idem quo ad mām nostram videt sentire spe. in ti. de despon. in. i. col. vbi dicit q̃ respōsio alterius dz sequi incōtinēti p̃. l. cōtinuus actus. ⁊ in. l. i. ff. de vbo. obli. ⁊ hoc videt tutius ⁊ verius de subtilitate iuris lz p̃mū sit equs. Et nō illud in practica qō videt seq̃ Io. an. hic ⁊ in. d. c. ex lr̃is.

Tue fraternitati. Ubi legitimuz consensum ꝗbitur mr̃imoniū. inter eos tm̃ q̃ loqui possunt dz ꝓsensus verbis exprimi. Vel aliter fm intellectū quez infra tenebo. Solo consensu legitimo ꝗbit̃ mr̃imoniū sed vba regrunt̃ quo ad ꝓbationez. ⁊ intellige vel alia signa eqpollētia. Prio ponit qōnē. 2ᵃ eius solutionem quā ꝓbat exēplis. scda ibi nos igit̃. ¶ Casus litteralis. Quesitū fuit a pa. vtrū p̃ sola verba possit ꝗbi mr̃imoniū: ⁊ si p̃ verba sola. q̃ritur ex qbus. rn̄det pa. q̃ mr̃imoniuz in veritate ꝗbitur p̃ legitimū cōsensuz viri ⁊ mulieris: sed verba necessaria sunt q̃ztū ad ecclīam exprimētia cōsensum mutuū de p̃senti: ⁊ p̃ cōsensum reuera ꝗbitur mr̃imoniuz. qr̃ muti p̃nt ꝗbere mr̃imoniū p̃ ꝓsensuz mutuum sine verbis: dūmodo p̃ aliqua signa ꝓsensuz exp̃mat: sed pueri ante legitimos ānos p̃ sola vba nō ꝗbunt cū antea eox cōsensus nō fit legitimus. Ubi. ¶ Nō p̃mo q̃ ad substātiā mr̃imonij vba nō regrunt̃: sed sufficit solus cōsensus legitimus. ¶ Sed ꝗ hoc opponit̃. nam lr̃a hic videt velle ꝗtrū dum dicit q̃ verba sunt necessaria quo ad ecclīam. illud. n. necessario regrit̃ sine quo actus est nullus. vt patet i si. littere. Io. glo. multū in hoc initat ⁊ inuolute loqt̃. doc. sunt varij. Inno. tenuit verba esse de substātia quo ad ecclesiaz militātez in loq̃ valētibus. Et hoc statuit ecclesia fm cum ne tantū sacramētū esset incertū: alias seq̃ posset absurduz q̃ si vir videns mulierē cōsentiret in eā in corde suo ⁊ idē faceret mulier q̃ inter eos esset mr̃imoniū. Ex quo possent sequi multe absurditates. Host. tenuit vba nō esse de substantia ēt quo ad ecclesiā: sed satis est qualiter cū q̃z appareat de ꝓsensu. Io. an. distinguit q̃ aut p̃cessit ꝗctus ⁊ nō requirunt̃ verba: alis verba sunt necessaria. Dz doc. moderniores cōiter sentiūt cum Host. cū satis fit q̃ appareat de ꝓsensu p̃ signa ēt in loq̃ valentibus. nam vba exiguntur solum ad ostendēdum cōsensum ideo satis esse dz q̃ p̃ signa appareat de ipso cōsensu. ⁊ hanc opi. semp̃ tenui ⁊ ꝓbo p̃ illū tex. nam cōsultatio h̄ fuit facta in genere ⁊ papa rn̄dendo ꝓbat vba nō esse de substātia adducēdo exēplū in muto. Si. n. quo ad validitatē mr̃imonij voluisset equiparare mutū ⁊ loq̃ valētez inepte adduxisset exēplū de muto. ⁊ lz postmodū dixerit vba esse necessaria habuit respectum qz cōiter loq̃ valētes exp̃mūt cōsensum p̃ vba. Item videm⁹ q̃ legatū ⁊ fideicōmissum p̃nt relinq̃ nutu ēt a loq̃ valentibus. vt in iur. alle. in glo. Ad idē facit tex. ē. eo. cum apud. vbi dicit q̃ sufficit cōsensus. nam illud dicit̃ sufficere quo posito nihil aliud regrit̃ ad substantiā actus. vt nōt glo. in d. c. statutū. de rescrip. li. vi. Itē nō refert qd ex eqpollentibus fiat. vt in. c. lz ex quadā de testi. Item ꝓbo ⁊ alia rōne necessaria cōcludēte. mr̃imoniū est de iure diuino. vt i. c. i. de voto. li. vi. de iure vo diuino nō distinguit̃ inter mutuz ⁊ loq̃ valentē. illud aūt certuz est q̃ mutus pōt ꝓtrahere mr̃imoniū sine vbis dūmodo exp̃mat cōsensum signis vt. ē. e. cū apud. vbi papa rn̄dit nō statuēdo de nouo sz fm ius antiquū. ergo forti⁹ poterit hoc valēs loq̃ qr̃ cū melius sit sensatus poterit melius cōsensuz signis ostēdere. Itē nullus

tex. p̃cise regrit vba. Nec ob. istud. c. qr̃ h̄ papa rn̄det ad cōsultationē. ⁊ sic nō ponit ius de nouo vt nōt. in. c. cōsultationi de tēpo. or. ⁊ p̃ h̄ tollit̃ motiuū Inno. duz dicit q̃ ecclesia hoc statuit. nam hoc statutū nullibi habet̃. Ad idē facit. c. ex parte de resti. spo. ⁊ hanc opinionē senfit glo. nōbilis in. c. sufficiat. xxvij. q. ij. vbi gl. exponit tex. illū dum dicit quo ad ecclīam. i. quo ad ꝓbationem. ꝓbatio vero consensus non restringitur ad verba vt in. l. nutu. ff. de legat. iij. ¶ Abbas.

Tua nos. Generaliter sūmari sic pōt. Non est mr̃imoniū vbi alter ꝗbentiuz non cōsentit. sed h̄ sūmariū nullaz dubitationē hz: ideo spālius sūmo sic. Si alter ꝗbentium vtit̃ verbis dubijs aīo decipiendi mulierez ⁊ eam postmodū cognoscit carnaliter iudicat̃ pro mr̃imonio i foro iudiciali. secus in penitentiali. h. d. fm verum ⁊ cōem intellectū. p̃mo cōsultatio. scdo rn̄sio ibi sup̃ quo. 2ᵃ vero est duplex. prima quo ad forū iudicialem. 2ᵃ quo ad penitentialem. scda ibi nos aūt. ¶ Casus lr̃alis. Quidaz iuuenis requisiuit quādaz mulierez sepe vt ei carnaliter cōmisceret. sed ipa ꝓsentire nolebat nisi desponsaret eandē: tandez nullo p̃nte nec vlla solēnitate adhibita dixit illi mulieri iohannes te desponsat cū ipe nō vocaret̃ iohānes: sed finxit se sic vocari: nō credens ꝓpterea mr̃imoniū ꝗbere cum eadem ex eo q̃ ipe nō vacabat̃ iohānes: nec habebat ꝓpositu ꝗbendi eū illa nec consensit in illaz si illa in euz cōsensit: ⁊ sic carnaliter cognouit eandē. querit̃ vtrū sit mr̃imonium iter eos. Rn̄det papa q̃ cū prefatus vir mulierē illam desponsauerit: ⁊ in ꝓpria p̃sona sub nomine alieno: quo vocari se finxit ⁊ inter eos fit carnalis copula secuta videt̃ pro matrimonio presumēdū. nisi exp̃sse dictū fuisset pape q̃ ille nec ꝓposuit. nec ꝓsensit illam ducere i vxorē. Item dicit papa q̃ si res ita se habet videlicet q̃ ille nō ꝓposuit illam ducere in vxorem. nec in eaz cōsensit. nō debet ex illo facto mr̃imoniuz iudicari. qr̃ in eo nō inuenit̃ substantia coniugalis ꝗctus. nec forma ꝗbendi mr̃imoniuz. qr̃ ex altera parte solūmodo dolus affuit. ⁊ defuit consensus sine quo mr̃imonium nō ꝗbitur. Ubi. ¶ Nō p̃mo q̃ nō vitiatur ꝗctus si ꝗbens loquit̃ i tertia p̃sona intelligendo tm̃ ō scipo. ad hoc facit. c. qō aūt de iurepatro. ⁊. c. dudū de cōuersio. cōiuga. ¶ Scdo nō q̃ ꝗbens in ꝓpria p̃sona efficaciter obligatur lz dolose mutauerit sibi nomē. ⁊ est rō qr̃ nomina sunt mūera significandoꝝ nominū gratia. insti. de leg. §. siquis. sed ex quo cōstat de corpore nō est curandū de nomīe vt in. d. §. siquis in noīe. ¶ Tertio nō q̃ ōz q̃z due sunt cāe principales ob quas fuit institutū mr̃imoniuz. s. cā sobolis ⁊ incontinētie euitāde vt nō. xxvij. q. i. in sūma. tm̃ tenet mr̃imonium lz alia cā inducat̃ quis ad ꝗbendum. nam effectus libidinis induxit hic istum iuuenē ad ꝗbendum. ⁊ idez dicit̃ de eo qui ꝗbit cā dotis. vel ꝓpter parentelam mulieris vel ꝓpter pulchritudinez eius. nam multe sunt cāe impellētes ad mr̃imoniuz de quibus vide in dicta glo. ¶ Quarto nō q̃ in foro anime de oībus creditur consitenti etiam si allegat turpitudinē suam. ⁊ est ratio qr̃ solum ibi agitur de sui preiudicio. ¶ Ultimo nota q̃ quibuscunqz verbis quis vtatur in contrahendo vel quemcunque dolum adhibeat si in veritate nō consensit nō est mr̃imonium quo ad deuz. ¶ Oppo. ꝗ tex. videtur. n. sibi ꝗdicere. nam in v. sup. videtur iudicare pro mr̃imonio sed ꝗtrium postmodū dicit in v. nos autem. Solu. duplex potest esse intellectus. p̃mus q̃ vsqz ad ver. nos aūt. loquit̃ in foro iudiciali in quo quis n̄ auditur allegans turpitudinez suā vt in. c. inter dilectos de dona. sed ex p̃sumptiōibus iudicat̃. ē. e. ex litteris el p̃mo vnde ex quo constat illuz desponsasse mulierem in ꝓpria p̃sona ⁊ eaz cognouisse carnaliter debet iudicari pro mr̃imonio nō obstante mutatiōe nominis. qr̃ aut fuit facta ignorāter ⁊ non ob. error ex quo cōstat de corpe. aut scienter ⁊ dolus nō debet sibi ꝓdesse. nam interpretatio dz fieri ꝗ dolosum. ⁊ intelligi debēt verba scōm illum sensum quez solent recte intelligentibus generare vt in. d. c. ex litteris. v. vero

nos autem vsqz ad finem loquitur in penitentiali foro vbi statur confitenti ⁊ pura veritas consideratur sed attenta veritate hoc non erat matrimoniũ cuz defuerit ꝓsensus ex pte alterius. dz tamẽ sacerdos in foro aie illum inducere vt cõsentiat de nouo. ⁊ sic vt purget dolũ ab eo ꝓmissum ⁊ vt aperet se foro iudiciali. ⁊ iste est verus intellectus. c. ⁊ põt induci ad multas sires questiones. Alius intellectus est vt tota littera intelligatur in foro iudiciali. sed ĩ principio loquitur allegãdo nõ aũt decidendo pro matrimonio ꝓ quo facit illud verbuz forte positum in tex. Quare autez hic creditur doloso in foro iudiciali. rñdetur ꝙ hic non constabat de facto nisi ex confessione illius iuuenis. vñ cũ confessio sua essz qualificata seu contineret vnum factuz qualificatũ nõ poterat recipi ꝓfessio q̃ten⁹ faciebat ꝗ ꝓfitẽtẽ tm̃ sz oportebat ꝙ vl ex toto recipeꝫ vl ex toto repelleꝫ iuxta nõ. ĩ. c. i. d ꝓfess. li. vi. ⁊ p legistas in. l. aurelius. ĩ. §. idẽ quesijt. ff. de libe. lega. facit. c. cũ oli de cẽsi. sed iste intellectus mihi non placet qz vbi p̃sumptio ẽ ꝗ confitentem põt recipi confessio quatenus facit ꝗ se ⁊ reijci quatenus facit ꝓ se. ⁊ vt nõ. Bar. ĩ. d. §. idẽ quesijt. ĩ illa questione cum quis confitetur aliquem interfecisse se defendendo. ⁊ facit tex. coniuncta glo. s̃. de insti. c. cũ venissent. vbi dixi. hic enim erat p̃sumptio contra illum confitentem eo ꝙ illicite extorsit copulam carnalẽ. ⁊ ꝙ ĩ propria ꝑsona desponsauit. tene ergo primã lecturã. Ju glo. i. ibi qz simulate nuptie. formaliter glo. non soluit ꝓtrariuz. ideo dic vt supra dixi, ꝓcedunt. n. in foro iudiciali vbi iudicat de consensu fm extrinseca vt in. d. c. ex litteris. secꝯ in foro penitentiali. ⁊ hoc sentit apertius glo. antepenul.

¶ Et in fi. glo. nõ hanc vltimam. q. nã põt adduci generaliter ad oẽs contractus. ⁊ dic formalius q̃z glo. capiendo mẽtẽ Hosti. aut. n. fuit iusta cã ꝓtestandi. pura metus ⁊ iuuat ꝓtestatio nec ab ea videt recessuz per contrarium factũ vt in. c. i. qd metus cau. ⁊ in. c. lotharius. xxxj. q. ij. ⁊ hoc verũ nisi postmoduz sequatur copula. nã tũc indistincte videret recessuz a ꝓtestatione. ar. in. c. ꝓsultatiõi. J. eo. facit. l. ij. C. qd me. cã. Aut nõ suberat iusta cã ꝓtestandi. ⁊ ꝓcedu d̃ termiatio gl. rõ potissima est vltra glo. qz cũ ꝗctus dependeat a prãte vtriusqz ꝓtrabẽtis non valet ꝓtestatio facta ab vno in preiudicium alterius nisi ille consentiat vt in. c. cumana iũcta glo. ⁊ ĩ. c. ĩ genesi de elec. facit lex cum in plures. §. locator. ff. loc. ⁊ qd plene nõ. ꝓ Bar. in materia ꝓtestationis in. l. non solum. §. morte. ff. de noui ope. nuncia. ⁊ per Jo. an. in regula in generali de rg. iu. li. vj. in mercu. vbi plene post Jo. mo. de mã ꝓtestationis nõ. ẽt in. c. cuz. m. de ꝓsti.

¶ In glo. pe. nõ. glo. iuncto tex. ꝙ ad esse matrimonij requrũtur duo substantialia. l. mã ⁊ forma ⁊ lz dentur multe exceptiones placet tm̃ expositio glo. vt substãtia capiat ꝓ consensu. Et ex h̃ notabis ꝙ illud dicit de subã sine quo actus subsistere nõ põt facit qd nõt Bar. in. l. prolatam. C. de sẽ. ⁊ interlo. om. iu. Forma vero dicũt ipsa verba supple vel signa equipollentia verbis. s̃. e. c. cũ apud ⁊ facit. c. is q. j. e. ⁊ dixi. s̃. c. pri. Nõ obstat si opponatur de iuribus cõmuniter dicentibus solum consensum sufficere. s̃. e. cum apud ⁊ in. c. sufficiat. xxvij. q. ij. quoniam consensus non potest haberi nisi mediantibus verbis aut signis. nam si vir ignorat mẽtez mulieris ⁊ eꝗ ibi nõ est ꝓsensus. i. fmul sensus. sz dissensus ⁊ separus sensus ꝓ hoc facit qd le. ⁊ nõ. in. l. ꝓsensu. ff. de actio. ⁊ obliga. ¶ Abbas ficulus.

Cum in tua.

Ad denũciationẽ vni⁹ honesti viri q̃ defert cõsanguinitatẽ ⁊ de fama vel scãdalo docet ĩpedit mr̃moniũ ꝗbẽduz. cõis diuisio. scõa ibi ad qd. Casus lr̃alis. Quidã vir ⁊ mulier volebãt ꝗbere matrimoniũ fm cõsuetudinẽ loci. propositũ fuit publice in ecclia vt qui sciret ĩpedimentũ iter eos illud exponeret. sz nullꝯ apparuit ꝗdictor: fama tm̃ priuatũ ĩpedimentũ parẽtele deferebat. vt oĩs suspitio tolleret ex pte ꝗbentiũ offerebantur iuramenta maioꝛ snoꝛ de ꝓpinquitate sua ꝙ nulla esset cõsanguinitas inter eos. Querit qd fit in hoc casu vl articulo faciendũ. Respondet papa. ꝙ si ꝑsona grauis cui fides sit merito adhibẽda denunciet ꝙ illi sunt consanguinei ⁊ de fama ꝓbet vel scandalo. aut etiam ipse iudex de plano per se posset de hoc certificari. Judex non solum dz iuramenta parentum nõ recipere. sed ẽt dz illos compellere vt a tali ꝗctu desistant. ex quo fama vel scandalum est probatum si moniti induci nõ possunt. vel ꝗ famã huiusmodi fm tue discretionis arbitriuz iuramenta exhibeant ꝓpinquoꝛ. alioquin si ꝑsona denuncians talis non fuerit. vel si talis fuerit ⁊ d̃ fama vel scãdalo ñ ꝓbauerit monẽdi sũt ne ꝗbãt sz ñ ꝓpellẽdi Ber. Nõ ibi offerant ⁊ ibi sponte oblata arg. opti. ꝙ nõ inficit dictũ testis lz nõ fuerit citatꝯ sed p prẽ ꝓducentẽ iudici oblatus. nõ. n. ex hoc p̃sumit se ingerere sed potius vr̃ stimulatus a pte ꝓducente. ⁊ h̃ notabis ⁊ tenẽt dñi de rota d̃ ci. cclx. al. ccclx. facit. c. ꝓstitutus de testi. secus dic vbi testis seipsum ingereret. qz tunc tã q̃z suspectus ẽ repellẽdus ar. ĩ l. vxori. §. i. ff. d̃ fal. ⁊ ibi per bar. ⁊ ĩ. l. que oĩa. ff. d̃ ꝓcu. facit. c. qualiter de elec. ¶ Nõ 2° iuncta glo. fi. ⁊ tene mẽti ꝙ ꝗbationem fame põt admitti ꝓtraria ꝓbatio. ⁊ si scõa probatio ẽ clarior offuscat effectus prioris ꝓbationis. ¶ Idez dic cũ ꝓbat infamia ꝗ aliquem ⁊ in eo casu quo infamia sufficeret ad torturã. si ꝓbaretur p aliã prẽ bona fama tolleret ꝓma ꝓbatio ⁊ sic videt hic tex. de eo qd nõ. bar. ĩ. l. fi. ff. de questi. ¶ Tertio nõ ꝙ ad solam famam deferentẽ ĩpedimẽtũ debet impediri mr̃imonium ꝓtrahendum de quo videt tex. ĩ. c. sup eo d̃ ꝓsan. ⁊ affi. Sed nõ istũ tex. singulariter ĩ eo ꝙ addit de scandalo. Ex quo potes iferre ꝙ vbi inter aliquas parẽtelas scãdalũ vehemẽter timet ex ꝗctu mr̃imonij põt ⁊ dz iudex ĩterdicere mr̃imoniũ facit. c. nihil cũ scãdalo de p̃scrip. ⁊. c. ij. de no. op. nũcia. ¶ Quarto nõ ibi p te ipsuz ꝙ iudex ordinariꝯ pt ingrere d̃ fama ꝗ aliquẽ simpliciter ⁊ de plano ⁊ posuit hic Jnno. nõbile verbuz dicẽs ꝙ sine ordine iudiciario ⁊ sine testibus põt hãc ĩquisitionẽ facere. ⁊ itellige vbi ingrit nõ respectu magni p̃iudicij alias secus qz in p̃iudiciũ abnitis nihil ẽ inouãdũ. iij. q. ix. caueãt ⁊. c. oĩa de cã posses. ⁊ ꝓprie. c. i. ⁊. c. iter quattuor d̃ maio. ⁊ obe. ¶ In gl. ij. in fi. hec glo. multũ obscure loqt ⁊ videt q̃si ĩ ꝗdictõe. sed põt intelligi tex. dupliciter. p̃ ꝙ d̃ fama iudici ꝓstabat vt priuato qz adhuc nõ erat ꝓbatio facta ĩ iudicio sz a multis ĩ p̃uato audiuerat ⁊ hec fama q̃ p̃t appellari p̃uata nõ sufficit ad ĩpediẽdũ mr̃imoniũ vt h̃ sz dat facultatẽ iudici ad ingrendum ⁊ ad recipiẽdũ ꝓbationẽ de fama ⁊ iõ dicit h̃ Host. nõnduz ꝙ iudex ñ dz reputare famã nisi ꝓbet coram eo qd nõ. secus vr̃ qñ aliqd notũ ẽ iudici vt notoriũ nã lz nõ ꝓbet p̃t iudex fz id iudicare vt vr̃ tex. iuncta gl. ĩ. l. i. C. qui ⁊ aduer. quos. Secũdo p̃t itelligi exponendo ibi priuatũ. i. p̃uati. ⁊ recidit ĩ eũdẽ sensuz. sz hec littera eẽt clarior. ¶ In gl. ĩ v. ꝑsona grauis reijcit a ꝑsona denunciãte. dic clariꝯ ꝙ p̃t ad ꝗriũ rñderi dupliciter. p̃ ꝙ ibi factũ erat tã clãdestinũ ꝙ ñ poterat ꝓbari nisi p ꝑsonã illã lz vilẽ nã vbi deest facultas ꝓbãdi admittit ꝓbatio alias ñ integra vt ẽ bonꝯ tex. cũ gl. ĩ. c. cũ dilecti de elec. ⁊ ĩ. c. ꝑterea. s̃. d̃ testi. sed ĩ cãu nr̃o ĩpediẽtũ poterat p alios ꝓbari ⁊ denunciari merito vilis ꝑsona ñ dz admitti. Et nõ ex h̃ tex. vnũ satis nõbile ꝙ ẽt vbi agit ad ĩpediẽdũ peccatũ futuꝛ ñ admittit vilis ꝑsona ad denũciandũ. lz aliõ senserit Bof. in sũma de accu. in fi. Scõo põt rñderi ꝙ ĩ ꝗrio ille deponebat vt testis hic d̃o veniebat vt denũciatoꝛ. sz prima solutio vr̃ p̃stantioꝛ. ¶ In gl. ĩ. v. de fama ibi ingritõis. dic ꝙ illud capt̃z solũ ꝓbat ꝙ dicta paucoꝛ nõ ĩfamãt. sz fama bñ põt ꝓbari etiã p duos testes vt nõ. gl. ij. q. i. in. §. qñ. ⁊. iiij. q. iij. §. itẽ sepe. ⁊ in. l. iij. ff. de testi. ⁊ nõ p bar. ĩ. l. de minoꝛe. §. tormẽta. ff. de quest. ¶ Ultio oppo. ꝗ tex. de ꝗctate. nã in principio repellit iuramẽta ꝓsanguineoꝛ fama in ꝗriũ ꝓbata: sz in v. vt ꝗ dicit oppositũ. Solutiones sunt multe sed due sũt principaliores. prĩa ꝙ in principio ponit regula postea d̃o hoc relinqt arbitrio discreti iudicis nã fz tp̃s ⁊ qualitatẽ facti ⁊ p ꝑsonaꝛ admittet vel repellet ꝓbationẽ in ꝗriũ. vel scõo pnci piũ loqtur qñ ꝓsanguinei volebãt deponere sup ñ ꝓsanguinitate. vel ꝗ. intelligit qñ volebant deponere cõtra famam ⁊ hoc mihi placet. Abbas.

C Consultationi. Mulieri que negat se in matrimonio cõsensisse nõ credit marito ,pbãre ꝛriũ secus si probat se ꝓsensisse p metũ q põt cadere in cõstantẽ . ⁊ duos casus determiat. scdo ibi sane. ¶ Casus lr alis. Consuetudo est in qbusdaꝫ locis q ꝓsus ⁊ sponsa cũ debeãt benedici veniũt ad valuas eccie.i.hostia eccie.sposa tũc dicit q nũquã cõsensit in sponsuꝫ mrimonialiter. sed sposus vult probare ꝛriũ.s.q in matrimoniũ illi⁹ cõsensit. qrit vtrũ sposa sit audiẽda. ⁊ dr q nõ dꝫ audiri cũ illi⁹ simplex assertio ñ dꝫ legitimis testib⁹ pualere. Secdo ponit alius casus . Quidã despõsant aliquas in vxores spõse bndictõe recepta statim ante carnalẽ copulã aufugiũt a spõsis dicẽtes se in illos nullatenus ꝓsensisse sꝫ ꝓpulse p metũ ,pferebãt verba ꝓsensus sed dissentiebãt aio. querit vtrũ iste due spõse sunt audiẽde Rñr q sic ⁊ si talis metus ,pbatus fuerit q possit cadere in ꝓstantẽ a spõsis merito sunt sepande. Ber. ¶ Nõ p q spõsus ⁊ sponsa añ consũmationẽ mrionij bndicunt añ valuas i. fores eccie alicubi trñ benedicũt añ altare pallio suppofito de quo in.c.vir aũt de scdis nup.hec sũt trñ de solẽnitate ⁊ ñ de suba mrionij. vt in.c.i.s.e.⁊ vide qd le.⁊ nõ.i.c.alr.xxx q.v. ¶ Secdo nõ q testes ,pducti ab vna partiũ ẽt si sint extranei pferunt simplici assertioni alteri⁹ ẽt sup ꝛctu mrionij valet ergo mrioniũ qd ,pbari põt corã duobus testib⁹ dũtaxat ꝛctũ. nã lra hic admittit simpliciter testes idoneos ergo duo sufficiũt. iiij.q.iij. vbi numer⁹. ⁊ i regula pluralis locutio de re.iur.li.vj. ¶ Tertio nõ ⁊ tene mẽti fi.c.q nõ ois met⁹ excusat ẽt mulierẽ: sed oꝫ q fuerit talis q potuit cadere in ꝓstantẽ ⁊ dic incõstantẽ. s. mulierẽ nõ ãt i ꝓstantẽ viruꝫ qꝛ minoꝛ met⁹ excusat mulierẽ qꝫ vix vt dicit gl. nõbilis. s. eo.c.cũ locũ. ¶ Sed qro ,p declaratõe prie ptis qd si maritus nõ põt ,pbare mrioniũ p testes. dicit hosti. q nõ psumit mrioniũ ẽt ,pbata cohabitatõe sed poti⁹ stuprũ vt in.c. alr pall. nisi lõgo tpe puta p.xl. annos tenuisset eã in lecto ⁊ mẽsa vt vxorẽ ad h.l.in libere.ff.de ritu nup. q ad hunc casuꝫ dꝫ restringi. ⁊ facit qd le.⁊ nõ.in.c.illud de psump. vbi plene de hoc. ⁊ nõbis bñ h dictũ q p possessionẽ saltẽ lõgissima ,pbat ,pprietas mrionij secus est regir in ,pphanis nisi ,pbaret pscriptio vt plene nõ.in.d.c.illud. ¶ In gl.i.i fi. sed fm istũ intellectũ prim⁹ casus b⁹. c.nõ esset diuersus a sequẽti iõ dic meli⁹ q poterit idirecte ,pbare nõ ꝓsensuꝫ puta ,pbãdo abñtiã a loco tpe ꝛct⁹. vt in.c.ex tenore de testi. ⁊ dic vt ibi. Vel ,pbando q tpe ꝛctus erat minoꝛ septẽ annis ⁊ sic nõ poterat ꝓsentire vt in.c.tue.s.eo. ¶ In gl.ij.nõ gl. iuncto tex. q lꝫ met⁹ annullet ipso facto mrioniũ trñ per copulã subsequentẽ ꝓualescit. s. vt ex nũc ⁊ dicit Vinc. hoc verum nisi probet se vi fuisse cognitam quod nota. sed dubito quid in vi conditionali. Nam dictum Vincentij potest intelligi in vi precisa. vtputa qꝛ fuit detẽta ⁊ oppressa. naꝫ potius dꝫ quis tũc pati qꝫ agere vt in.c.sacris.s.qd me.cã. sꝫ in vi ꝓditiõali qs agere dicit puta metu mortis ꝓsensi ⁊ credo q nõ sit mrimoniuꝫ qꝛ metus ẽt ꝓditionalis excludit libertateꝫ ꝓsensus vt in.c.cũ locũ.s.e. ⁊ h puto verissimum lꝫ Host. in alijs terminis aliud videatur sentire. j.e. is qui.

G Emma. In matrimonijs ⁊ sponsalib⁹ dꝫ eẽ libertas vñ in eis ,pmissio pene nõ obligat. duo facit. In p̃ ponit mulieris querelã. In ⁊ dat iudicem ibi cũ itaqꝫ. ¶ Casus litteralis. Teberga filia gẽme dũ essꝫ ifra septimũ annũ ꝓstituta ꝛxit spõsalia cũ petro filio b. de alferio presentibus ipa gẽma ⁊.b.p dicto. ⁊ pena fuit apposita a parentibus vt ps q ꝓtrauẽiret penaꝫ alteri pti psolueret. postmodũ dicta. t. ꝓtraxit matrimoniũ cũ alio. c. nomine. vñ hac occasione dictus. b. a pdidicta gẽma penã i stipulatiõe appositã nitit extorquere. vñ ꝓquesta ẽ do. pape. dicit papa cũ matrimonia libera debeant eẽ ⁊ ideo stipulatio pene in mrimonio vel sponsalibus apposita merito fit iprobãda . Mandat papa quatenus si ẽ ita. iudex dictũ b. p excõicationẽ ꝓpellat vt a petitione dicte pene desistat. Ber. ¶ Nõ p q timoꝛ ẽt pecunie soluende ipedit libertatẽ ꝓsensus puto trñ q si dñs tpalis incurret metũ amissionis alicuius rei nisi ꝓbat mrimoniũ q p h matrimoniũ ꝛctũ nõ ect nullum : qꝛ iure nõ caueꝫ q met⁹ pditionis alicui⁹ rei cadat i ꝓstantẽ vix nisi forte esset pditio oiuꝫ bonoꝛ vel maioris ptis vt i.c.abbas qd me.cã. facit qd le. ⁊ nõ.in.c.frequẽs d resti. spo.li.vj. ⁊ ad istũ tex. dic q papa iprobat oẽꝫ stipulationẽ penalẽ qꝛ posset in aliquo auferre plenitudinẽ libertatis nõ trñ sequit q pp talẽ metũ mrimoniũ sit nullũ vt ,pbat in.c. pri.s.e. ⁊.c. veniẽs. ¶ Secdo nõ fꝫ vnuꝫ intellectũ q nedũ inter ipsos ꝓbentes nõ valet stipulatio penalis sꝫ ẽt inter parentes ipsoꝛũ ꝓbentiuꝫ qd clarius ,pbat in.l.ticia.ff.de ver.ob.de quo.j. ¶ Item nõ q libertas requirit in mrimonio nõ solũ tpe ,pmissionis de eo ꝓbendo sꝫ ẽt tpe ꝛctus. nã h principiũ fuit volũtariũ. ¶ Ex quo põt h colligi ar. q ex spõsalibus nõ iuratis nõ dꝫ qs p cise ꝓpelli ad ꝓbenduꝫ mrimoniũ de quo vide qd dixi in.c. reqsiuit.s.eo. ¶ Vltimo nõ ⁊ tene menti q ecclesiasticus iudex põt adiri nedũ vbi ꝓtendit de substãtia viculi mrimonialis sed ẽt vbi agit de ꝓsecutiuis ad ipm mrimoniũ vt pꝫ h vbi papa fuit aditus ꝑ laicos sup extorsione pene. ⁊ idem caueꝫ si agit de dote de quo i.c.de prudẽtia. j. de dote post diuoꝛ. resti. ¶ In glo.i.ibi si post septẽniuꝫ. pondera glo. nã apte sentit relata ad tex. q ,primus septẽnio seu ꝓstitut⁹ i septennio ex quo nondum ꝓpleuit septẽniũ ẽ ibabilis ad ꝓbẽdũ spõsalia ẽt de futuro cuius ꝓtrariuꝫ tenuit gl. s. e. i.c. spõsam. Sꝫ ista glo. plus mihi plꝫ vt tetigi. s. c. iuuenis ⁊ iõ h Hos. tenuit dicẽs q tria ipediebant hic pene ꝓmissionẽ. p libertas matrimõij. 2° qꝛ nõ tenuit principale. s. sponsalia. 3° ifantilis etas. nã infans nõ põt obligari de quo in.l.i.ff. de noua. papa trñ h se fundat sup libertate mrionij dũtaxat. nã ñ ꝓtẽdebat h d defectu etatis ⁊ forte pena fuit h apposita inter parentes eoꝝ nam h extorquebat a matre vt innuit lra. ¶ In gl. fi. ibi sed secus ẽ scdm leges. h glo. mordet ab Host. qꝛ idẽ vr fm canones. ipsemet glosatoꝛ nõuit in.c.accedẽs de ,pcura. ⁊ i.c.ex pte de ꝓuer. ꝓiuga. sꝫ glo. põt saluari dupliciter fꝫ Io. an. p̃° q glo. logt allegãdo nõ decidẽdo. Secdo ⁊ melius q dꝫ intelligi aliud eẽ fꝫ leges qꝛ leges iprobant penã ⁊ approbãt interuentũ arraꝝ. ⁊ dixit de legibus qꝛ canones nõ faciũt hãc differẽtiã nõ trñ sensit aliud eẽ fꝫ canones sꝫ difficultas est in videdo rõnem qre pro cõtrahẽdo mrimonio põt iteruenire arra ⁊ nõ pena cũ eadeꝫ videat rõ i arra. nã si is qui tradidit arras retrocedit a ꝓtractu eas perdit ⁊ sic patit penã. Si vero is qui recepit vellet resilere dꝫ eas reddẽ duplicatas ⁊ ẽt qdruplicatas si h fuit ꝓuẽtuꝫ vt in.l.mulier. C.e. ⁊ sic satis in effectũ soluit penaꝫ si hꝫ reddere qdruplicatas. Io. an. post Hos. dicit q rõ diuersitatis est qꝛ arre solẽt tradi in qua qꝫtitate pena vo i magna. Itẽ arre tradunt de pñti sꝫ pene ,pmittunt in futurum sꝫ qs facilioꝛ est ad ,pmittẽduꝫ qꝫ ad exbursandũ. Host. reddebat aliã rõeꝫ vꝫ q in traditõe rei siue qsqꝫ põt appõere pactũ qd vult. l. in traditionib⁹. ff. de pactis. Añ arre tradunt sꝫ pena ,pmittit. Itẽ si recipiens ꝓbit mrioniũ lucrat arras ⁊ sic lex psumit q pp lucrũ iduceret ad ꝓbendũ mrimoniũ spõte sꝫ metu pene violẽtat qs ad ꝛctũ. Aduerte qꝛ hec rõ nõ cõcludit vt dicit Io. an. ⁊ bñ nã recipiens timore ne habeat eas reddere duplicatas vel quadruplicatas iducit ꝑ aiuꝫ suũ ad ꝓbẽdũ mrioniũ. Itẽ pondera qꝛ Host. sensit q recipiẽs arras eas sibi lucrifac secuto mrioio sꝫ ipemꝫ sentit oppositũ i sũma. e. ti. §. i. ⁊ hãc ꝛriã sniaꝫ tꝫ Fe. post Io. pagliaꝝ cõsilio. clxiiij. nã dictũ Host. hic nullibi ,pbat ⁊ videt ibi approbare rõneꝫ diuersitatis supius alt. ⁊ h bñ nõbis. ¶ Et vt hẽat plene mã h⁹. c. qꝛ est quotidiana conclusiue examiabo qtuoꝛ que possunt ꝓtingere in mã. p nunqd idistincte possit iteruenire arraꝝ traditio. scdo nũqd pena idistincte sit reprobata. tertio nũqd possit iteruenire pignus vt sic matrimonio nõ secuto recipiẽs lucret pign⁹. qꝛto nũqd saltẽ intereẽ possit peti a retrocedẽte. ¶ Circa primũ ⁊ scdꝫ dicit Io. an. hic ꝓsiderãdaꝫ qlitatẽ psonaꝝ ⁊ qꝫtitatẽ arraꝝ seu pene. Si. n. iter viles psonas iteruẽiret traditio magnaꝝ arrarũ nõ valeret qꝛ ẽ eadẽ rõ q in appositõe pene. nã sepe tradit ,p arris qꝫtitas mille floꝛ. ⁊ si inter ma-

gnas psonas iteruenīat modica pena valeret qz ē cadē rō q̄
in arris nā solutio modice pene nō hz ītimidare magnū vi-
rum. ⁊ hāc opi. vī sentire ⁊ tenere Ci. in. d. l. mulier. sz bar.
in. d. l. ticia videt oio reprobare appositōz pene q̄ztūcū.qz
ī modica q̄ztitate fit apposita qz lex idistincte ꝓhibet stipu
lationē penalē. vt in. d. l. fi. in fi. C. e. ⁊ in. l. ticia. ⁊ hoc respe-
ctu arraz videt velle q̄ indistincte admittant dūmō nō ex
cedāt q̄ztitatē dotis vel donatōis pp nuptias. ⁊ vbi ista nō-
iteruenirēt nō debēt excedere penā legalē de q̄ in. l. iubem⁹
C. de repu. nam si dissoluenti matrimonium lex non appo-
nit penam ita grauem vt in. l. consensu. ⁊ in. dcā. l. iubemus
ergo fortius idē dicendū in recedēte a sponsalib⁹ ⁊ sic dicit
posse limitari dictā. l. fi. C. e. Itē ad h vt valeat effect⁹ arra-
rū est op⁹ q̄ vere iteruenīat ita q̄ q̄ztitas sit numerata ⁊ tra
dita pti. secus vbi pars ꝓfitet tm̄ se recepisse vt cōiter hodie
fit ⁊ cōstaret ꝓtū. ⁊ idē voluit Fe. cōsi. clxiiij. ⁊ vide ad mäz
in ꝓsi. clxxxix. ⁊ hec opio multū mihi plz qz vbi arra iterue
nit est q̄ñ eadē rō q̄ in appositione pene. qz de facili qs cōsi-
teret se recepisse arraz in magna q̄ztitate. imo plus dicit ibi
Bar. q̄ si vtraqz pars ꝓfiteť recepisse ab altera nō valet al
tera ēt si vere iteruēisset solutio qz si solui tibi mille ⁊ recepi
a te alia mille non videor soluisse ar. l. q sic soluit. ff. de solu.
multi tm̄ tenēt ꝯ hoc vltimū. ō quo p bal. in. d. l. fi. ⁊ vide va
ria ꝓfilia in hoc ꝯ bar. sz nolui tūc ꝓsulere ꝯ qz tūc credidi ⁊
credo suā eē verioē opi. nā vt dixi rō legis fuit qz facili⁹ qs
pmittit q̄z exburset. vt dixi. sed ex quo tandūdē recepit ab
alia pte nō videt exbursare ⁊ maxie h, pcedit hodiernis tē-
poribus in qbus ꝯbentes ꝓfitent recepisse alter ab altero
magnā q̄ztitatē arraz que ī veritate nūq̄z fuerūt numerate
sed ē nuda ⁊ simplex ꝓfessio. ⁊ Bar. in tm̄ inberet hunc opi
niōi q̄ subnectit fūdū nō posse dari loco arraz ēt si tradens
cōstituat se noīe alterius possidere qd̄ satis plz. qz. l. fi. loq
tur de arris traditis in q̄ztitate ⁊ ānnullat aliā penā. q̄ extra
illū caluz ñ ōbem⁹ arras approbare. ⁊ cū pmissa sniā bar.
videt h trāsire do. an. respectu arraz. multū mihi plz opi.
Jo. an. vt consideret qualitas ⁊ quātitas psonaz maxie re
spectu recipiētis q hēret reddere duplicatas vel q̄druplica
tas. moueor qz p rōnez nālez legis debem⁹ recedere a ver-
bis legis ⁊ fuare sniaz vt nō. i. l. ñ dubiū. C. ō legi. ⁊ ī regu
la fi. de re. iu. li. vj. sz appositio pene ī quacūqz pua q̄ztitate
nō tenebit qz odia nō debēt extēdi vt ī. l. qd̄ vo ꝯ. ff. de legi.
⁊ in regula odia. ī. vj. Venio ad 2m respectu pene. supra vi
disti qd sensit io. an. ⁊ qd bar. sz āpliādo mām colligēdo di
cta doc. h ⁊ in. d. l. ticia. dic q̄ aut apponit pena inter ipsos
ꝓtrahentes ⁊ indistincte nō valz fz opinionē cōiorez. Aut
inter parentes ipsorū cōtrahētiū ⁊ idē vt hic fz vnū itellec-
tuz ⁊ in. d. l. ticia. Aut inter alios ⁊ tūc aut isti sūt ita ꝓiuncti
cū ꝯbentibus q̄ verisiliť isti inducerēť ad ꝯctū ne ꝓiuncti vť
amici soluāt penā. ⁊ iō qd̄. s. ar. ī. l. heres meus in fi. ff. ō cō
di. ⁊ demō. aut nō sūt ita cōiuncti ⁊ cōiter tenet q̄ inter eos
valet appositio pene qd̄, pcedit ēt si extraneus, pmiserit no-
mine mulieris sub certa pena. lz hosti. h cāu teneat ꝯtū sed
cōiter indistincte tenet pmū. Ad vnū tm̄ singulariter aduer
te q̄ si extrane⁹, pmittit sub pena q̄ ticia mūer ꝯbet mrīmo
niū cū simpronio si fac q̄ztū ī eo ē nō īcurrit penā qz difficul
tas exquo factū ē ī obligatōe īpedit cōmissiōz pene vt ē tex.
nō. ī. l. si vehēda ī fi. ff. ad. l. rhodi. ō iac. ⁊ ī. l. ij. ff. si qs cau. ⁊
hāc opi. in termīs nrīs tenuit Jo. paglia. de feriis vt refert
Fed. in loco ꝓalle., p h qz sicut, pmittens p iuramētū euitat
ꝓiuriū si facit q̄ztū ī eo ē vt nōt. glo. ī. c. ex litteris el. ij. ⁊ c. si
cut. s. e. q̄ eodē mō dz euitare pene cōmissionē, p quo facit
c. significāte ō pig. ⁊ hāc ēt opi. tenuit h dñs an. ⁊ ad h ēt ad
duco auctoritatē bar. in si lib⁹ terminis in. l. cōtinu⁹. §. illud
ff. de ver. ob. Et nō h. nā cōiter accidit q̄ qs, pmittit, p filio
vxore seu amico q̄ ratificabit certū ꝯctuz sub pena q̄ si iste
pmissor facit q̄ztū ī eo ē euitat penā. hec, pcedūt vbi pēa cō
sistit ī pdēdo seu in diminuēdo patrimoniū suum. sz qñ cōsi
stit in lucro pdendo puta dono vel lego tibi. c. si ꝯxeris ma
trimoniū cū sempronio nūq̄d valeat. ē dicēdū q̄ iter extra-
neos valet seu alios a ꝯbentibus. vt p bar. in. l. ticia in. §. ti
cio. ff. de ver. ob. Si iter ipsos ꝯbentes nō valet. vñ si dico
pmitto tibi cētū si mecū ꝯxeris nō valebit matrimoniuz. vt
pbat in. l. si ita stipulat⁹ in. §. si ubi nupsero. ⁊ ibi p bar. ff.
de ver. ob. rō qz intuitu libidinis videt illā inducere ad ma
trimoniū q̄ rō cessat inter alios a ꝯbentibus. hoc tm̄ dictum
limita singulariter nisi is cui facta esset pmissio foret nobili
or qz tūc videt donare potius aīo cōpensandi rōne nobili-
tatis. p hoc q̄ nōt bar. in. l. i. C. de dona. ātē nuptias ⁊ ī. l.
si volūtate. C. de do. pmis. ī. l. si diuortuz. ff. de verbo. ob.
Venio ad tertiū nūq̄d pignus possit interuenire p secu
ritate matrimōij ꝯbendi. ⁊ ī h varie reputantur opi. Jnn. h
tenuit q̄ sic qz loco arraz pōt pignus tradi allegat. l. i. C. ō
remiss. pig. q̄ nil facit sz forte errore scriptoris. l. ista fuit al-
legata sz bene facit. l. i. C. si rectō, p. quā forte allegat Jnn.
⁊ eā adducit spec. eo. ti. §. i. vbi sequiť illā opinionē. mouet
qz p pign⁹ qs nō se obligat sicut p penā. nā traditur sicut ar-
ra ⁊ cōsuluit pti p retētionē nec ē necesse mouere actionē. ⁊
q̄z q̄z Jo. an. dicat Hosti. tenuisse ꝯtū tm̄ ī sūma. e. ti. §. i. te
net hāc opinionē vt pdat pign⁹ si matrimoniū poterat seq
de iure ⁊ deficit, p tradente secus si nō poterat seq ar. in. c. ⁊
si necesse de dote p⁹ diuor. resti. Jo. an. dicit distinguēduz
fm qualitatē psonaz ⁊ quātitatē pignoz, put. s. dixi ī arris
fz eū ⁊ q̄ possit iteruenire pignus seqt Fed. cōsi. cxlix. gl.
ī. l. ticia. pal. distīguit vtz pign⁹ det pro pena ⁊ ñ teneat an
p arris ⁊ tenet. alij aliter. Bart. ibi dicit q̄ pōt interueni-
re dūmō pignus cōsistat ī quātitate ⁊ realiter tradat q̄ opi-
nio non plz h do. an. q videt in effectu ꝓcludere q̄ nisi pro
interesse pstādo nō pōt pignus iteruenire qz cū sumus extra
casum. l. fi. C, eo. nō valet promissio alicuius pene nā illa. l.
solū pmittit arras. Itē pign⁹ nō possz duplicari ex alia pte
⁊ sic ꝯctus nō ēt equalis ex vtraqz pte prout illa. l. fi. req-
rit. ⁊ h opinio satis mihi plz in fauorē libertatis matrimonij
nec ob. l. i. C. si rector, puin. qz ibi ꝯctus arraz appellat pi
gn⁹ nō āt disponit vtrū pign⁹ possit iteruenire, p h facit qd̄
nō. gl. ī. l. si stipuler. ff. de ob. obli. q̄ dicit q̄ ois stipulatio ī
talib⁹ est reprobata. Nūc descendēduz ē ad vltimū nun
qd possit saltē peti itereē si spōsalia fuerūt ꝯcta p stipōnē. ⁊
quo ad ius canonicū nō refert vtrū iteruenerit stipō vl nu-
dū pactū vt in. c. i. de pac. in quo ēt doc. sūt varij. nā gl. ī. d. l
ticia dicit q̄ sic. aliud sensit in. d. l. si stipuler. ⁊ ibi Bi. tenuit
q̄ intereē ꝓfistēs in dāno emergēti pōt peti sec⁹ respectu lu
cri cessantis. qz primū nō pōt dici pena nec spēs pene nec ēt
lucrū. sed resartio dāni. Ja. de are. Ci. ⁊ cōiter doc. ī. l. i. C.
de spō. ⁊ in. d. l. ticia. ⁊ h tenēt indistincte q̄ nō possit peti ni
si dolose ps se habuerit. nā tūc altera ps poterit petere iter
esse actiōe de dolo nō āt pncipaliter pp stipulationez qz ex
ꝓcessiōe iuris pōt ps recedere a spōsalib⁹ vt. l. i. C. e. Itez
ne aliquo mō ītimideť mrīmoniū pp solutionē intereē. ⁊ h
opinio satis plz tū in fauorem mrīmonij. tū qz sumus extra
casuz illius legis si. ⁊ vide Hosti. in summa eo. ti. §. i. vbi se
quitur premissam opinionem.

I§ qui. Spōsalia ō futuro trāseūt ī mrīmo
niuz p carnalē copulā subsecutā. sz
nō p nixū carnalis copule tm̄. h dicit cū. c. fi. j. e.
p° ponit thema ex qua tacite elicit qd̄. 2° illā soluit ⁊ rōnez
submittit ibi ad pmā. Casus lrālis. Quidā iuuenis de-
dit fidē mulieri q̄ eā duceret ī vxorē ⁊ eā postmodū carnali
ter cognouit. postea ī facie ecclie cū alia mrīoniū ꝯxit. Que
rit quā istaz debeat hēre. dr q̄ ad pmā redire tenet. qz lz
psumptū primū mrīmoniū videat tm̄ ꝯtra talē psumptionē
pbatio īcōtrariū nō ē admittēda vnde seqt q̄ mrīmonium
postea de facto ꝯctū nullū fuit. Ber. Nō p q̄ psūptio iu
ris ⁊ de iure opat tm̄ quātuz veritas in foro iudiciali. nā vi-
des h q̄ ꝓcurrētib⁹ mrīmonio vero ⁊ psumpto statur pō-
rilz illud sit psumptū ⁊ scōm sit vez. qd̄ q̄ disponit ī cāu ve
ro hēt locum ī facto psumpto, p h qd nō. ī. l. si possessor. ff.
de religio. ⁊ sūp. fune. Scōo nō, qd̄ qñqz ꝯtra psumptio
nem iuris nō admittit, pbatio in ꝯtrariū qd̄ qñ fit infra dicā
cū glo. Sz qz h dr q̄ secūdū mrīmoniuz ꝯctum post pri-
mū psumptū, ē de iure nullū nūq̄d h sit vez ēt respectu fori

pnial'. Circa qd ꝓsidera q; aut vir cognouit spōsam de futu
ro affectu maritali ita q; tāqz vxorē cognouit ⁊ tūc nō ē du-
biū q; scōm sit nullū cū primū in veritate teneat ex cōsensu
tacite pstito ī copula. Aut cognouit sponsaz nō affectu vxo
rio nec bñs aīum ꝓsentiendi in eā tāqz ī vxorē ⁊ tūc quo ad
forū iudicialē scōm iudicat' nullū ⁊ primū erit validū vñ tūc
filij erūt legitimi ⁊ ꝑ hoc iste tex. quo ad deū vo tz Hinc. q;
scōm matrimoniuz teneat ⁊ nō primū vñ pon' debeat pati
excōicationē qz adherere prie spōse cū sponsalia illa sint so
luta ꝑ seqns matrimoniū. ⁊ idē tenuit hosti. prio sed postea
videt mutasse opinionē dicēs q; in vtroqz foro parendum
ē pape q potuit statuere qcqd voluit in matrimonio nō cō-
sumato vt nō. in. c. ex publico de ꝓuers. ꝓiuga. sz ꝑcedentē
opinionem approbat do. an. ⁊ illa vr mihi verissima. nā pa
pa nō pt supplere ꝓsensuz quo mrimoniū ꝗbit. facit. c. lras
in fi. de resti. spo. Item tex. h nō annullat scōm mrimoniū
dispositiue sz loqt illatiue. s. si primū ē ꝑsumptū de iure q̄ se
quit q; scōm ē nullū ita q; illatio nullitatis ē fūdata sup pre-
sumptione. sz si ꝑsumptio ē falsa q̄ qcqd seqt' corruit vt ī re
gula accessoriū de reg. iu. li. vj. Scdo q̄rit' nūqd aliqua ꝑ
batō posset admitti ꝗ illā ꝑsūptionē. vr primo q; sic ꝑ illō qd
nō. Ci. ⁊ cōiter legiste ī auc. sz iā necesse. C. d dōa. añ nup.
vbi ponit dictū nōbile q; ꝗ ꝑsumptōz iuris ⁊ de iure admit
titur ꝓbatio in ꝗriū ꝑ ꝓfessionē ꝑtis ⁊ idē vult gl. ordi. ī cor
pore. vñ sumit' illa auc. vz in auc. de equali. do. in. §. i. sentit
Inn. in. c. qr pleriqz de ĩmu. ecc. vbi ponit dictū singulare
dicēs q; lz sniā transiuerit ī rē iudicatā. tñ si ꝑs ꝓ qua lata ē
snia fatet' eā iniustā dz illa snia retractari qd singul'r nōbis.
Sed aduerte. nā illud cōe dictū ꝓcedit qñ ius presumit ī fa
uorē alteri⁹. tūc. n. ille ꝓfitendo ꝗriū tollit ꝑsūptōz iuris. sz
in casu nro nō agit' de fauore ꝗbentiū sz mrionij vñ ꝓiuges
ꝓfitēdo nō pñt ꝑiudicare mrionio. vt in. c. sup eo. de eo qui
cogno. cōsan. vxo. siue. ⁊ sic in casu illius. c. nō stare't soli cō
fessioni vtriusqz ēt si diceret q; cognouerūt se nō affectu ma
ritali. secus si vellet ꝓbare indirecte nō ꝗ ꝑsumptōz iuris:
vtputa ꝓbādo q; ꝑ prius renūciauerūt sponsalibus vel qr
mulier nō poterat ē vxor qr cōsanguinea vel qd fit̄. naz ꝗ
presūptōz iuris ⁊ de iure admittit' ꝓbatio in ꝗriū indirecte
vt est gl. nōbilis in cle. vnica de ꝓba. qd nōbis. In gl. ij.
ibi presumit. s. mulierē dotē stipulatā. aduerte ista gl. prose
qtur quatuor spēs ꝑsūptōis ⁊ cōfundit fictōz cū ꝑsumptio
ne. nā duo exēpla prioza posita in gl. loquit' de fictiōe. Itē
nō recte ponit ꝑsūptōz bōis. sed ꝓsequit' nō quatenus bō
presumit sed q̄tenus de bōie presumit'. ⁊ sic ēt dicendū ē in
presumptōe facti. nā factū nō presumit' sed ex facto ꝑsumit'
⁊ idē in presumptōe nāe ⁊ forte ob hoc gl. nōbilis in. c. fer-
rum. l. di. paruipēdit distinctōz huius gl. vñ ego conclude-
rem q; quedā est fictio. quedā est ꝑsūptio. Fictio est qū ius
certū de aliquo facto fingit statuēdo oppositū. exēplum cū
fingit vxorē stipulatā dotē reddi sibi. lz sit certū q; nō fue
rit stipulatā sed in fauorē mulieris h fingit. Presumptio
vo est sup dubio ⁊ vsitū vt in casu h⁹. c. ꝑ hoc qd nō. gl. ī. l
vnica. §. accedit. C. de rei vxo. ac. vbi gl. ita distinguit ⁊ bñ
Presumptio vo subdiuidit'. nā quedā est presūptio iuris.
quedā bōis. ꝑsumptio iuris est duplex q̄dā simplex. vt cuz
ius in aliquo facto dubio presumit. sed nō figit in tm̄ pedes
q; statuat sup facto presūpto sicut sup vero. ⁊ ꝗ talem presū
ptionē admittet ꝓbatio in ꝗrium vt probat' in. c. contineba
tur. j. ti. ꝓri. ⁊ probat' in. c. ꝓposuisti de proba. quedā ē ꝑ-
sumptio nō simplex vt qr ius vltra presūptionē procedit ad
statuendū ac si ex facto presumpto vere sibi cōstaret ⁊ cōtra
illā ꝑsumptōz nō admittit' probatio in ꝗriū ⁊ de hoc ē tex.
hic ⁊ in. cle. litteris de proba. ⁊ illā appellamus presumptio
nē iuris ⁊ de iure. vñ scias q; ista vltia sunt vocabula magi-
stralia ⁊ nō iuris. vnde ꝗ oēz presumptionez iuris admittit'
ꝓbatio in ꝗriū nisi ius statuat sup illa ꝑsūptione. vt dicit gl.
notāda in dicto. c. ferr. ⁊ appellat' ꝑsumptio iuris. qr a iure
originē habuit. appellat' de iure qr ius in tm̄ figit pedes q;
statuit sup ea ⁊ nō admittit ꝓbantē ꝗriū. sed hz illud act̄ ēt
de mero iure. ꝑsumptio hōis est cū iudex presumit ī casib⁹

specifice nō ꝑsumptis a iure. nā ius dat facultatē iudici ꝑsu-
mēdi in tm̄ q; ex sola ꝑsumptōe si est violenta pōt ferre sen
tiā. vt in. c. afferte de ꝑsumptio. in. l. indicia. C. de rei vendi.
⁊ in. l. sciāt cuncti. C. de ꝓba. canonizata. ij. q. viij. neqz sup
bis pōt dari certa regula nā fm q; ĩdicia stringūt ꝑsumptio
facit gradū ꝓbationis facit qd nōt Bar. in. l. admonēdi. ff.
de iureiu. ⁊ vide qd plene dixi de ꝑsū. in. c. qzto. hec vo pre
sumptio iuris ⁊ bōis causat' qñqz ex facto qd gl. appellauit
ꝑsumptionē facti. qñqz ex nā. i. ex cā nāli quā gl. appellauit
presūptionē nature. qñqz ex gestis ⁊ cōsuetudie bōis quā
glo. appellauit ꝑsumptionē bōis. sed certe illa bñt se tanqz
mā ad presumptionem bōis iuris ⁊ iudicis.

Si inter virum. Spōsalia de pñ
ti nō soluūt' ꝑ seq̄s mrimōiuz ēt carnali copla cōsumatū. sz spō
salia de futuro ēt iurata soluūt' ꝑ seqntia de ꝑsenti. duo sunt
dicta fm ibi verū. Casus litteralis. Si inter virū ⁊ mu
lierē cōsensus de ꝑsenti interuenerit sub hac forma verbo-
rū. Ego accipio te in meū ⁊ ego accipio te ī meā. vel ꝑ alia
vba consensum exprimētia de pñti siue iuramētū interuene
rit siue nō. nō lz alteri postea ad alia vota trāsire qd si fecerit
ēt si carnalis copula fuerit subsecuta debēt separi ⁊ primū
matrimoniū ī sua firmitate manere. Sed si inter eos verba
interuenerint de futuro vtroqz dicēte alteri. ego accipiaz te
ī meam ⁊ ego accipiā te ī meū vel si mlia vba si alter cū alia
postmodū ꝑ verba ꝗxerit de pñti ñ dñt separi. ēt si inter ipz
⁊ primā iuramentū iteruenerit: sz de fide mētita ei est pnia ī
iūgenda. Ber. Nō ꝑ q; sponsalia ꝗbunt' dupl'r. qñqz. s. ꝑ
verba de futuro. i. ꝑ verba exprimētia consensuz nō de pre
senti. sed de futuro. ⁊ ista recte ⁊ ꝓprie possunt dici sponsa-
lia qr quis spōdet aut ꝓmittit se futurū maritū vel vxorē. q̄-
dam dicunt sponsalia de presenti. i. spōsalia ꝗcta per verba
exprimētia cōsensuz de pñti. ⁊ ista ꝓprie appellant' spon
salia respectu vinculi matrimonialis. sed pñt appellari spō-
salia respectu executōnis matrimonij. qr vterqz spondet in
futurū respectu executionis sed respectu vinculi ꝓmittit de
pñti ⁊ sic nō qd ante carnalem copulā ⁊ traductionē ad do-
mū pōt vxor appellari spōsa ⁊ ita in multis locis appellat':
⁊ hoc facit ad statuta odiosa faciēria mentionē de vxore vt ñ
cōprehendāt istā sponsaz de pñti maxime ꝓpter cōez vsuz
loquēdi de quo vide qd dixi super eo sup rubrica. Scdo
nō ar. hz Joā. an. qd in ꝗctu matrimonij dz masculus prio
loqui seu interrogari. Ad idē. c. lz de spon. duo. fatet' tamē
q; alibi fuatur ꝗrium vt padue. sed nō est vis qr hoc nō est
de substātia matrimonij ⁊ forte ob bonā cām in aliquibus
locis seruat'. vt mulier primo ĩterroget' qr cuz sit variabilis
cautius est prius ꝓscrutari consensuz suū ne vir primo ꝓsen
tiēs remaneat cū dedecore ea postmodū nolente consentire
Nō tertio ibi vel alia verba ⁊c. q; in ꝗctu matrimonij nō
est statuta certa forma verborū. sed satis est q; per verba ex
primat' ꝓsensus de pñti. Item nō q; iuramentū nō addit ad
substātiaz vinculi mrionalis nec etiā copula carnalis. Ul
timo nō q; sponsalia de futuro ēt iurata nō impediūt matri-
moniū cū alia ꝗctū de quo in. c. sicut. ē. eo. In gl. i. in. fi.
nō singulariter istā gl. que aperit intellectū. c. tue. ē. eo. ma-
gis qz ibi fecerit. vult. n. q; etiam in loqui valente sufficiant
signa prēstim si masculo expresse consentiēte mulier annuit
capite vel porrexit manum ⁊ passa est se subarrari per ĩmis-
sionem annuli. Et per hoc dico decisam esse questionez do
cto. querentiū hic qd si masculus dicat ego accipio te ī meā
⁊ femina dicit plz vel consentio nūquid sit matrimoniū. ⁊ vi
debat' q; nō qr tex. videbatur exigere vt mulier proferat cō
similia verba. sz ꝗriuz fuit bis iudicatū. vt refert hic abbas
nam nō refert per que verba exprimat' consensus de pñti.
vt pz in tex. ibi vel alia verba.

Adolescens. Nisus ad copulam nō fa
cit sponsalia de futuro trā
sire in matrimoniū. ponit dictum cām iferens ibi
cum qua. Casus lr̄alis Adolescens qdam ꝓtraxit cum
quadam ꝑ verba de futuro. Et nisus fuit sepe illā cogno

scere sed nõ potuit. postmodum per verba de prãti cuz alia ꝓtrarit. qrit quã dẽat bẽre dicit q; primã bẽre. nõ pót. qz cũ illud nõ fuit vex mrimoniũ ex forma ꝓtractus. nec psũptũ qz conat⁹ nõ habuit effectũ ⁊ ita scõaz bẽbit vxorem. Ber.

¶ Mõ ꝑ ⁊ tene mẽti q; vbi ius aliqd iducit ex psumptione certa seu ex aliquo facto nõ ẽ satisfactũ iuri nisi illud factum sit pfectũ vñ nõ sufficit factũ incboasse sicut dicim⁹ in sili qñ pena ẽ apposita ipso iure ex aliquo maleficio ad incurrẽdũ penã nõ sufficit maleficiũ incboatũ nisi ẽt plene sit ꝓsũmatũ vt i. c. ppetue de elec. li. vj. iuncto. c. cum in cunctis eo. ti. firmat Jo an. in regula odia de reg. iu. li. vj. in mercu. facit ad mãz. l. siqs nõ dicã rape. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ tetigi. in. c. i. d̃ eo q mit. i poss. ⁊ rõ eoz pót eẽ qz hec odiosa ⁊ deuiãtia a reg. iu. d̃bẽt restringi vt in. c. pene. de pe. di. i. Contra istũ tex. op. de. c. iuuenis. s̃. eo. vbi nisus ad copulã habuit effectũ Itẽ delictũ habet̃, p ꝓsũmato saltẽ quo ad deũ ex icobatiõe vñ scribit̃ q viderit mulierẽ ad ꝓcupiscẽdum eã iã mechat⁹ ẽ in corde suo. xxiij. q. v. nec solo. ⁊. c. q viderit ⁊ d̃ peni. di. i. sicui ⁊. c. si, ppterea. So. pp h̃ ꝗria Bal. de cal. restringit istũ tex. vt itelligat̃ qñ spõsa erat ipubes ita q; ñ poterat nec expresse nec tacite i mrimonio ꝓsentire alias inter maiores nisus ad copulã inducere mrimonium pcedentib⁹ sponsalibus. Sz h̃ opinio destruit istã lrãm q̃ indistincte loquitur ⁊ oẽs doc. tenẽt oppositũ. nã cũ copula sequẽs inducat mrimoniũ vex ex psumptione iuris deuiãtis a cõibus regulis nõ debemus extẽdere illam psumptionem seu fictionẽ ad casuz nõ expsuz facit qd̃ nõ. in. c. in nra de iniurijs. ⁊ in l. iij. §. hec ãt vba. ff. de neg. ge. imo plus sentit Inno. h̃ q; si spõsus defloraui sponsam ex quo tñ nõ fuit subsecuta feminis cõmixtio nõ ẽ iudicãdũ, p mrimonio pro hoc ẽt facit qz duo specialia nõ debẽt ꝓcurrere circa idẽ vt. l. i. C. de dotis, pmis. sz i casu nostro si nisus sufficeret ꝓcurrerẽt duo spãlia. primũ q; copula trãsfunderet sponsalia in matrimoniũ. Scõz q; nisus ad copulã habereť, p actu ꝓsummato.

Tene ergo simplr q; quantũcũqz spõsi sint maiores nisi pfecte sponsus cognoscat spõsam nõ trãseunt sponsalia i matrimoniũ. ¶ Sed q̃ro qd si spõsa de futuro recepit iocalia ⁊ amplexata est sepe sponsum nũquid ex his sponsalia transeant in matrimoniũ. Conclude sic aut sunt spõsalia de futuro verbis ⁊ mente ꝗbentiũ ⁊ tunc, ppter hec ⁊ similia nõ trãsennt in matrimoniũ sed videtur amplexari virum spe futuri matrimonij. ⁊ de hoc est casus in. c. i. de ma. ꝗc. cõtra iter dic. eccl. Aut precesserũt sponsalia de prãti verbis ⁊ mente contrahentiũ sed iuris interpretatõne sunt de futuro, ppter minorẽ etatẽ vtriusqz vel alterius ⁊ tũc si peruenũt ad etatẽ legitimã intercedentibus predictis signis illa spõsalia trãseunt in matrimoniũ ⁊ de h̃ est casus cũ gl. in. c. i. de despõ. ipu. li. vj. ⁊ ibi p Jo. an. nũquid aũt per traductionẽ spõse ad domũ viri trãseant sponsalia in matrimoniũ citra carnalẽ copulã. tz Joã. an. hic q; sic allegat. l. quesitũ. ff. eo. ⁊ alia iura canonica que h̃ nõ probant. vñ Jo. cal. ⁊ do. an. tenẽt oppositũ qd̃ mihi plus plz. qz hec fictio siue presumptõ cũ sit a iure exorbitãs nõ dz extendi ad casum i iure nõ expssũ quod nõ ad aliam materiã. Dic nõ sunt alia.

De desponsatione ipuberum. ¶ Rubrica.

¶ Supra visum est de spõsalibus in genere nũc de eis submittit in specie. s. de his que ꝗbuntur per ipuberes. Vt aliter ⁊ sic. Quia ad sponsalia ꝗbenda certa etas determinata est a iure. Ideo post Rubr. precedentẽ subijcit istã in qua tractatur de etate habili ad ipsa sponsalia iõ ⁊c. De mã h̃ rubrice vide. xxx. q. ij. ⁊ facit. xx. q. i. c. i. ⁊ reperitur in. vj.

Tua fraternitas Ipr̃, p filio i pubere sponsalia ꝗbit, p pubere vero nõ nisi ꝓsentiat. h̃ dicit. Habẽt trią dicta. scõz ibi pót. tertiũ ibi ⁊ postq̃z. ¶ Casus lr̃alis. Ipr̃ vult q; filius eius ꝓtrahat cũ aliqua muliere filius adultus nõ vult ꝓtrahere cũ illa. querit an pr̃ filiũ ꝓpellere posit vt cũ illa ꝓtrahat. dr̃ q; si filius nõ ꝓsentit id fieri nõ ꝑt. sz filiũ nõdũ adultũ pót pr̃ cui vult i mrimonium tradere. qz volũtas ipsius adhuc discerni nõ ꝑt sed post q̃z venerit ad etatẽ ltimã dz factũ pris ratũ hẽre si sibi placuerit sed nõ cõpellitur Ber. ¶ Nota primo q; post quartũdecimũ ãnuz qs appellat̃ adultus ⁊ i pfecta etate ꝓstitutus ⁊ h̃ respectu mrimonij ꝗbẽdi nã quo ad alia nõ dicit̃ pfecte etatis nisi attigerit. xxv. annũ. ff. d̃ mino. q̃si p totũ. Op. ꝗ tex. ⁊ vr̃ q; nulla sit dr̃ia inter filiũ adultũ ⁊ minorẽ p tex. i. c. vnico eo. ti. li. vj. vbi dr̃ q; ex spõsalibus ꝗctis p parẽtes nõ obligantur filij puberes vel impuberes nisi ꝓsentiãt tacite vel expsse vel sint ꝓsentes ⁊ nõ ꝗdicãt. Solu. dicẽdũ ẽ q; in veritate quo ad iuris effectũ nulla ẽ dr̃ia iter istos ⁊ q̃z q̃z vt saluetur distinctio huius. c. dicit do. An. tex. istũ, pcedere qñ filius est infãs vt sic pr̃ possit, p eo sponsalia ꝗbere. tñ dico q; illa sponsalia nullius sunt effectus tex. ẽ. xxx. q. ij. in. c. vbi ⁊. j. eo. litteras. Sz pót distinctio huius. c. referri ad factũ ⁊ honestatẽ quandã vt, p filio in etate habili ad sponsalia cõtrahẽda pr̃ eo nõ ꝓsentiente sponsalia ꝓtrahere nõ dz sz, p filio infante ex quo eius volũtas discerni nõ pót sponsalia ꝓtrahere pót ponẽdo spẽ in ratificatione filij qñ fuerit fact⁹ maior tñ quo ad iuris vinculũ nulla ex his sponsalib⁹ orit̃ obligatio quo ad ipsum filium. vt in dicto. c. vbi ⁊ ifra eodẽ litteras cum sequenti. ¶ In glo. i. ibi coactione paterna ductus intellige glo. de coactione reuerentiali paterna. vt quia ob reuerentiam patris filius contraxit cũ ea cũ qua ñ fuisset ꝗcturus si sui iuris extitisz ⁊ ita, pprie itelligit̃. l. si pr̃ allegata in glo. secus ãt si fuisset coactus a pente vi vl̃ metu q potuisset cadere in ꝓstantem. nã tũc mrimoniuz nullum esset vt patet. s̃. ti., pr. c. veniẽs. el. ij. ⁊. c. cũ locũ ⁊ nõ. in. d. l. si pr̃. Et in fi. glo. hodie stamus canonib⁹ nõ ãt legibus qz mã mrimonialis ẽ canõica ⁊ nõ legalis. vt de ord. cogni. c. tuã. Et nõ glo. q; de iure canonico nõ cogit̃ filia ꝓsentire sponsalibus p patrẽ ꝗctis ⁊ q; tenet matrimoniuz p eã cõtractũ sine cõsensu patris qd̃ clarius, pbat̃ in. d. c. veniens ¶ Sz circa h̃ q̃ro nunqd filia incurrat viciuz ingratitudis vt possit exheredari a patre si ꝗxit matrimonium sine cõsensu patris. Bof. dicit q; sic ad hoc qd̃ hẽtur in auẽ. vt cuz de ap. cog. §. si alicui. mrimonium tñ tz. vt hic Sol. hosti. hoc dictũ nõ approbat nisi filia eligeret turpẽ vitã ⁊ hoc vltimũ dictũ cõiter ap. ar. j. de his nup. c. pe. ⁊ vlti. Ex quo. n. filia vtitur promissiõe canonica nõ dz incurrere vitiũ ingratitudinis. ¶ Sz q̃ro de qõe quotidiana nũqd pater teneat̃ filiã dotare ex quo ꝗxit matrimoniũ sine suo consensu. doc. non tãgunt hic sed quod teneat̃ hẽs gl. nõbilẽ. xxxij. q. ij. c. fi. ⁊ in. c. de raptorib⁹. xxxvj. q. ij. que tñ glo. limitat primũ dictuz nisi filia elegerit maritũ moribus suis idignũ. ⁊ idez ibi tz archi. Sed aduerte latius aut filia nupsit post. xxv. annũ ⁊ tunc pater nõ pót sibi ipingere aliquã culpã ex quo tanto tpe distulit cã collocat̃. vt i. d. §. si alicui. Si tñ nupsit sine, p missione dotis nõ pót pater cogi ad dotẽ prestandã. qz pater cogit̃ ꝑstare dotẽ vt possit filia reperire maritũ. ut in. l. q liberos. ff. de ritu. nup. ⁊. l. fi. C. de dotis, pmis. sz ex quo filia reperit maritũ sine dote cessat cã compulsionis legalis ⁊ idem est si ꝗxisset in minori etate. vt voluit notãter Bartolus post Guil. de cu. in. l. obligamur. ff. de ac. ⁊ obliga. sic limita glo. superius allegatam. Aut filia cõtrahit ante. xxv. ãnum ⁊ tũc est dubiũ nũquid pater teneat̃ ad dotãduz. credo q; sic qm̃ pater tenet̃ alere filiaz nec ex ꝗctu illius matrimonij pót sibi denegare alimẽta cũ in istis sponsalibus filia nõ sit sub ptãte paterna. vt in. c. si annum de iudi. li. vj. fortius ergo tenet̃ dotare. qz cã dotis est fauorabilior causa alimentorum. vt nõ Cy. in. l. nõ omni. C. de admi. tuto. ⁊ hoc intellige cum distinctione premissa quando nupsit promittendo dotem ⁊ sic alias consului in questione facti. ¶ In gl. fi. nõ. glo. iuncto tex. q; verbuz debet quandoqz importat honestatem ⁊ non necessitatem etiaz si precedat verbũ omnino. ⁊ h̃ ideo qz materia non necessitat. alias de sui natura importat necessitatẽ. vt est glo. nõ. in cle. attendentes de statu. reg. per bar. in. l. creditores. C. de pig.

Ubi non. Impuberes ambo vel alter nisi p bono pacis ꝓiungi nō ꝺbēt ꝓmo ponit dictū. 2° excipit ibi nisi. 3° exēplificat ibi vtpote. Casus lralis. Dicit hic q aliqui quox vterqz vel alter ad etatē lrīmā nō puenerit ꝓiungi nō debēt nisi forte aliq cā interueniēte vtputa p bono pacis cui⁹ ꝓriū fuit cā huius phibitionis: puta ꝺbebāt aliq in minori etate cuz ad etatē lrīmā pueniebāt displicebat alteri ⁊ sic nō ꝺbebāt pp qō scādalū ⁊ odiuz inter parentes oriebātur. Ber. Nō ibi legibus vel canonibus ⁊ tene mēti q respectu etatis apte ad mrīmoniū nō solū recurrimus ad canones. sz ēt ad leges ⁊ sic facit iste tex. in ar. qō ēt in mā mrīmoniali possum⁹ recurrere ad leges canonib⁹ nō ꝓrias. Nō 2° q ex vrgēti necessitate vel p bono pacis pt qñqz recedi a dispositiōe legali seu canonica facit. xxix. di p totū. Ultio nō q bonū pacis ē qñqz cā inductiua ad mrīmoniū ꝺbendū nec peccāt ob hāc causaz ꝺbentes facit qō nō. glo. xxvij. q. i. in fi. sume. In gl. ij. in fi. nō glo. q in sponsalibus de futuro etas vij. ānox ē cōis masculo ⁊ femine sz respectu mrīmonij cōtrahēdi ē dria inter masculū ⁊ feminā. qz masculus regulariter dz ꝓplenisse ānū quartūdecimū femina vo. xij. ⁊ ē rō qz ad mrīmoniū ꝺbendū etas requirit pp potētiā coeūdi sed mulier nāliter citius pubescit qz masculus iō ⁊c. Quare āt feia citius pubescat dicit glo. in. l. ij. ff. de bis q ve. eta. ipe. q mala herba cito crescit. sz alias rōes reddūt doc. j. eo. litteras. videlicet qz mulier ē ingeniosior ⁊ callidior. Itē sex⁹ muliebris ē debilior. vñ citius deficit femīa qz masculus. ⁊ nāl videmus q id qō citius deficit citius pficit. ⁊ qcqd sit expimēto ꝓptū ē q femina citius pubescit ⁊ regulariter in duodecimo āno accidit pubertas iō iura pfixerūt illā etatē In glo. in v. ꝓūgāt in fi. pōdera glo. nā vr̄ itelligere tex. respectu matrimonij ⁊ spōsaliox ⁊ sic añ etatē pubertatis nō debeāt aliq ꝓiūgi. ⁊ idē sentit Inno. ⁊ exp̄ssius hosti. dicēs q cā huius phibitiōis fuit bonū publicū. nā ex sponsalibus que tenēt orit ipedimētū publice honestatis. cū autē de facili dissoluāt cū p minores ꝺbunt nō pōt ispōsa amplio⁹ ꝺbere cū ꝓsanguineis sponsi nec sponsus cuz ꝓsanguineis sponse vt in. c. sponsam. s. ti. pr. qō vr̄ ꝓtra mētē. l. i. ff. soma. ⁊ sic apte sentit q maiores septēnio ipuberes trī nō debēt admitti ad ꝺctū spōsaliox. dicebat trī Io. an. q iste tex. loqt de honestate qō nō puto vex p illa vba districtius ibi bemus. nec placet mihi cōis itellectus glo. ⁊ doc. p qz tex. dicit nō ꝓiūgat. sz p sponsalia ñ fit ꝓiunctio sz pmissio ꝓiūctionis future facit. xxx. q. v. nostrates. Itez ꝑsupposito q hoc vbū possit adaptari ad sponsalia ex alio capite nō pcedit cōis intellectus qm̄ tex. ite phibet añqz vterqz puenīat ad etatē canonibus determinatā. sz post septēniuz respectu sponsaliox puenerūt ad etatē legitimā. vt in. c. litteras. ⁊ c. se. j. eo. ergo licite ꝺbunt spōsalia. vñ itelligo istum tex. stricte qñ ipuberes ambo vel alter ꝺbunt matrimōiū ⁊ volūt itendere copule carnali. talis. n. ꝓiunctio nō ē pmittēda p ecclīaz ne postmodū dubitet de validitate matrimonij p ut accidit in terminis. j. eo. c. ꝓtinebat. ⁊ adde ḣ qō babet in. c. vnico. j. eo. li. vj.

Puberes Puberes sunt quo ad matrimoniū q ex habitu corporis ꝓcipe ⁊ generare possunt. prio narrat dictum 2° refert vnā opinionē ibi qdā. 3° aliud dictū ibi certū. q̄rto aliud ibi ⁊ puerpe. Casus litteralis. Quia hic rubrica de despō. impu. situata ē dubitatuz fuit q eēnt ipuberes. Sz qa puberib⁹ cognitis. cognoscunt ⁊ ipuberes. dicit prius trī isidori et quorundam alioz recitata sīnia. eos vere puberes eē qui generare possunt. In fi. dicit q ille sunt puerpere que i puerilibus annis pariunt. Ber. Nō arg. ab etymologia vocabuli. vocāt. n. puberes a pudicitia seu pudore corporis quē ipsi ⁊ inspectores patiebant cuz loca pudibunda ispicerent. sed hodie hoc signuz est sublatum ab imperatore. qz cū dubitat de pubertate nō debent inspici loca pudibunda. vt in. l. fi. C. qñ tutores ⁊ curatores eē desināt. Scdo nō tria signa quibus cognoscit pubertas. primū iuxta ordinē littere est fallax qz nō oēs pilosi sunt potentes nec nō pilosi ipotētes. Secōz. s. etatis est fallax qz multi pubescūt añ etatē. xiiij. annox vñ narrat Grego. in dialo. q q dā puer nouē ānox reddidit nutricē pgnātē. vt refert glo. xx. q. i. in sūma. Tertiū signū ē ifallibile cū. s. qs hz potētiā coeūdi. Et nō ibi ex habitu corporis q qñqz minor vīma ior cognoscit ex aspectu corpis ad ḣ. l. minor. xxv. ānis ex aspectu. ff. de mino. plene p bar. i. l. de etate ff. eo. In gl. ij. ibi ꝓriū credo. nō bene istā gl. vult. n. q babilis etate impotēs trī ad coeūdū valide nō ꝺbit matrimoniuz. refert alios tenuisse ꝓriū. ⁊ hāc ꝓriā opinionē sequūt ḣ cōiter doct. reprobādo gl. ex quo. n. habet etatē legitimā ad matrimōium nec apparet de impedimēto ppetuo tz matrimoniū. ḣ pba. j. de frigi. laudabilē. nā si maritus nō pōt cognoscere mulierē nō dissoluit illico matrimoniū sz debēt dare opam p triēniū vt sic expiāt vtx ipedimētū sit ppetuū alias sequeretur q impotens ad coeūduz pp infirmitatē nō posset cōtrahere matrimoniū. vñ in casu nostro dz iste adolescens expectare vsqz ad plenā pubertatē. s. xviij. ānox. nā illa ē plena pubertas. l. itē mella. ff. de ali. ⁊ cib. lega. ⁊ si aduenīēte etate non potest generare ⁊ mulier instaret p dissolutione tūc poterit fieri dissolutio qz p̄sumit ipedimentū eē ppetuum. ⁊ hec opi. doc. equior. sz opi. glo. forte ē verior restringendo eā ad minorē put loqt. nā etas ad matrimoniū ꝓsiderat ex eo q cōiter accidere solet. sed ex quo clarum ē q nō pōt generare ergo nō ē pubes respectu matrimonij. p̄t ergo iste assimilari impuberi ⁊ pro ḣ facit ḣ tex. in ver. vlti.

Litteras. Qui desponsauit minorem septennio cum eius matre ꝺbere pōt. secⁿ si tpe sponsaliox erat maior. vel si tunc fuit minor eadē voluntate pmanēte facta sit maior qz si cuz matre ꝺbit ⁊ eā cognoscit nec matrē hēbit nec filiam. Vel generalius sic. Ex sponsalibus ꝺctis cuz minore septēnio nō orit ipedimētum publice honestatis secus si cuz maiore vel minore ꝓsentiēte post septēnium ⁊ affinitas sequēs dissoluit spōsalia p̄cedentia ō futuro. Cōmunis diuisio. 2° ibi ꝓsultationi. Casus litteralis. Quidā cuz ēt etatis trīe ad ꝺbēduz matrimoniuz desponsauit quādā puellā in cunabilis. postmoduz cognouit matrē ⁊ eā in vxorē accepit dubitabat an eā hēre possit in vxorē. rñt pa. q si p̄fatus vir matrē puelle i vxorē accepit añqz puella. vij. ānuz ꝓpleret matrimonium tz qz hmōi despōsatiōes q̄ ifra. vij. ānum fiunt nulle sunt. veruntī si postqz puella. vij. ānuz cōpleuit vir ille matrē accepit q spōsalia extunc placere ꝓsueuerunt matrimonium illud separari debet nec matrē nec filiā haberi poterit. Ber. Nō prio ibi septimuz annuz ꝓpleuisset q̄ vba repetunt ibi septimuz annuz ꝓpleuit q ad sponsalia ō futuro ꝺbēda regrit q septimus ānus sit ꝓpletus ⁊ multuz bū facit ista littera q etas ista puēiri ñ pōt alias papa distixisset put facit i matrimōio. j. eo. ꝓtinebatur. ō quo vide qō dixi. s. ti. pri. c. gēma ⁊ c. iuuenis. Nō 2° q ex affinitate ēt p illicitum coitū ꝺcta dissoluuntur sponsalia de futuro. 3° nō iuncta gl. pe. ⁊ tene mēti q sponsalia ꝺcta cum minori septennio ꝓualidantur p superuēientez etatē si tacite sponsalia p̄cedentia approbauit vt qz spōsus venit ad domuz sponse seu mittit sibi iocalia tanqz sponse vel qd simile ⁊ vide hodie bonuz tex. in. c. vnico. e. ti. li. vj. vbi idē statuit in matrimonio contracto p minores. Abbas

Accessit. Sūmatū ē. s. cū. c. pri. Alp alia vba sūma sic. Spōsalia nulla ex defectu ꝓsensus nō creāt publice honestatis iusticiā. Spōsalia vo aliqua sic lz legitio mō fuerit dissoluta. distinguit duo mēbra. scōz ibi sane Casus lralis. Quidā. g. noie ꝓrit spōsalia cū q̄dā puella. j. septimū ānū ⁊ cū ipa postea in dictū. g. ꝓsentire nollet ab eo fuit p archiep̄m absoluta. postmōz dictus. g. cū mre puelle matrimoniū ꝓtraxit. ⁊ ex ea filios suscepit dubitauit archieps vtx mrīoniū illud teneret ⁊ an filij ltī sint hñdi. sup hoc pa. ꝓsultus rñdet mādās archiepo quatenus si constiterit ei q puella nō ēt. vij. ānorum quando prefato. g. desponsata fuit. ⁊ q idem. g. fuis-

set absolut⁹ ab ipsa cum post. vij. annuꝫ cõsentire nollet matrimoniuꝫ illud ltrimũ iudicet ⁊ plẽ eoꝝuꝫ ltrimã nunciet. qꝛ ds̃ponsatiões ifra. vij. ãnuꝫ nõ tenent si postea cõsensus nõ accedat. Si vo dicta puella ante qꝫ desponsata dicto. v. fuisset se ptimũ ãnuꝫ ꝓpleuit qꝫuis ab ipa absolutus fuisset qꝛ in euꝫ consentire nolebat. matrẽ puelle habere nõ pt Ber.

¶ Nõ ibi desponsatiões ⁊ mrimonia drãiꝫ inter h. nã matrimoniũ nõ ẽ ꝓprie desponsatio nec despõsatio ꝓprie matrimoniũ. nã ds̃ponsatio idẽ ẽ qd ꝓmissio futuraꝝ nuptiaꝝ de quo dic vt dixi. s̃. de spon. super rubrica. ¶ Nõ 2° ibi se ptimũ ãnũ ꝓpleuerat ⁊c. q ad sponsalia de futuro ꝗbenda requirit tã in masculo qꝫ in fcia q septim⁹ ann⁹ ad min⁹ sit ꝓpletus ⁊ sic vr q h etas nõ possit puẽiri ⁊ idẽ vr velle tex. s̃. c. pxi. de quo vide qd dixi. s̃. ti. pxi. c. gẽma. ⁊. c. iuuenis

¶ Nõ tertio q impedimẽtũ publice honestatis durat lꝫ spõsalia sint soluta ĩ morte vel in vita. ⁊ nõ vñ orit h impedimẽtũ. fuit. n. cãtum ex quadã honestate vt pꝫ ibi inhonestũ de quo vide qd dixi in. c. iuuenis. s̃. ti. pxi.

Continebatur Si ĩpubes ds̃põsata ⁊ traducta petit lniaꝫ pubes fcã alteri nubẽdi nõ audit si vir iurat se eaꝫ cognouisse. nec audit si nõdũ pubes sꝫ ꝓprima pubertati ꝓbet cognita. h pxio. Ex spõsalibus ꝗctis cũ ĩpubere maiore septẽnio orit publica hõestas. pxio ꝓsultatio. scõo rñsio ibi ꝓsultationi. ¶ Casus lrãlis. Quedã puella infra nubiles ãnos ꝓstituta tradita fuit in vxorẽ cuidã iuueni ⁊ ab eo traducta. postmodum cũ peuenit ad nubiles annos postulauit licentiaꝫ cum alio ꝓtrahendi. dicens q in illum nõ cõsensit Iuuenis ille incõtrariuꝫ allegauit q ⁊ si forte cũ desponsauit eã nõdũ ãnuꝫ duodecimuꝫ attigisset. ita erat etati ꝓpria q eã carnaliter cognouit. Quesitũ fuit a pa. cui poti⁹ fit credẽdũ. rñt pa. q in decretis expssuꝫ hr vt si vir dicat q vxorẽ suã cognouerit ⁊ mulier negauerit stãdũ ẽ verbo viri. vñ in casu ꝓmisso standũ est viro dicẽti ⁊ iurãti se illã cognouisse. si vo fuerit etati ꝓpria vt ĩ. xi. anno vel circa. xij. ⁊ cũ assensu suo desponsata ⁊ cognita ab eo separi nõ dꝫ. pcipue cuꝫ pentes ipsius ipaꝫ etatis ltẽ faterent. In fi. dicit si puella ifra nubiles annos alicui fuerit desponsata nõ lꝫ alicui d cõsanguinitate illius cui desponsata fuerit eã ducere in vxorẽ nec sponsus poterit aliquã accipe de cõsanguinitate sponse Ber. ¶ Nõ pxio q lꝫ aĩ etatẽ legitimaꝫ nõ sit ꝓmittẽdũ vt aliqui mrimonialiter ꝓiũgantur. vt. s̃. eo. c. ij. tñ si ꝓiungun tur ⁊ puella apparet cognita tꝫ mrimoniũ qꝛ exquo fuit cognita, potẽtia coeundi supplet etatẽ. vt. s̃. e. puberes in fi. ⁊. ĩ. e. a nobis. ¶ Itẽ nõ q possibile ẽ q puella ĩ. xi. ãno possit mature cognosci ⁊ cõcipe. hẽs ẽt tex. ĩ. c. fi. ĩ. d eo q cogno. ꝓsangui. vxo. sue vbi dr de decẽnio. ¶ Nõ tertio q ex spõsalibus ꝗctis ẽt cũ ĩpubere orit ĩpedimẽtũ publice hõestatis, ꝓhibẽs matrimonia ꝗbi inter sponsam ⁊ cõsanguineos spõsi ⁊ inter sponsam ⁊ ꝓsanguineos sponse ⁊ extendit hec ꝓhibitio vsqꝫ ad quartuꝫ graduꝫ ⁊ nõ vltra vt dixi ĩ. c. spõsam. s̃. ti. pxi. ¶ Opponit. ꝗ tex. videt. n. q ver. cõsultatiõi ponit idẽ qd in v. si ãt. nã in vtroqꝫ dicitur q aĩ ãnos legitimos puella fuit cognita. So. Inno. itelligit primũ ver. qñ puella peuenerat ad ãnos legitimos tpe traductionis. ver. si ãt intelligit qñ erat adhuc ĩpubes respectu etatis. Host. dicit q in pxio v. querebat an deberet credi assertioni mariti in v. si ãt. querebat an eẽt matrimoniũ ex quo puella erat in xj. vl circa. xij. ¶ Sꝫ qro qd si puella tñ excessisset septimũ ãnũ nũqd copula superueniẽs hẽat cõsũmare matrimoniũ Guil. naso sẽtit q nõ. dicit. n. p istũ tex. requiri q puella sit xi. ãno. ad minus. Sed Io. d deo tẽuit ꝓriũ ⁊ veri⁹ p. d. c. fi. de eo q cogn. ꝓsan. vbi pꝫ q ĩ. x. ãno fuit mrioniũ ꝓsũmatuꝫ. Itẽ si mascul⁹ q tardius pubescit qñꝫ pubescu ĩ nono ãno vt nõt. glo. xx. q. i. ĩ sum. fortius idẽ dicẽdũ in muliere que citius pubescit. vt dixi. s̃. c. puberes. ⁊ iõ cõcludit Io. de deo q si maior septẽnio fuit cognita a spõso cõsũmatũ ẽ matrimoniuꝫ. ⁊ circa hec multũ instat hic Inn. variãdo nõ paruꝫ. Sed mihi satis plꝫ cõclusio sequẽs q aut puella est minor septẽnio. ⁊ tũc qꝫtũcũ qꝫ fuerit cognita nõ dicat matrimoniũ cõsistere. qꝛ nõ videt habere cõsensum aptum ad discernẽdũ qd sit matrimoniuꝫ nisi multuꝫ essꝫ doli capax ⁊ discreta. si vo ẽ maior septẽnio ita q nõ sit ꝓprima pubertati nõ statur simpliciter vbo viri dicentis se cognouisse illã puellaꝫ. nã possibile ẽ q puella sit deflorata nõ tñ sequit q sit apta ad cõcipiẽdũ tũc iõ deberẽt mulieres expte assumi ad videndũ an puella sit viripotens. si ãt puella esset ꝓprima pubertati tũc esset standũ vbo viri ⁊ ex cognitione ẽt psum pta dꝫ psumi q sit viripotẽs vt oprie, pbat h ĩ v. si aũt. ⁊ tene mẽti istuꝫ tex. ad hãc mãꝫ ¶ In glo. i. ibi standũ ẽ verbo viri intellige qñ simul cohabitauerũt ⁊ sic, ꝓprie loqt tex. in c. siqs vxorẽ. xxxij. q. i. ⁊ h nã põderat h q ista puella fuit inducta a marito ad domũ. Et in fi. gl. nõ bñ ex gl. ⁊ clare ꝓbat per istũ tex. iuncto. c. ꝓposuisti de ꝓba. q si ex statuto deberet stari iuramento alicui⁹ officialis sup aliquo maleficio dꝫ itelligi nisi accusatus seu denũciat⁹, ꝓbet ꝗrium p testes. lꝫ aliq ꝗ vt nõ. ĩ. l. i. C. si aduer. liber. ⁊. l. i. C. de re iudi. sed primẽ dictuꝫ puto veri⁹. nã videm⁹ q stat testib⁹ ⁊ istrumẽtis nisi meli⁹ ⁊ pingui⁹, ꝓbet ꝗriuꝫ. vt in. c. cũ Io. de fide istrn. ¶ In glo. in v. firmauerit in fi. ⁊ h vltimum tꝫ Tãcre. hic dicẽs q vbicũqꝫ vtit piculuꝫ aĩe põt exigi iuramentũ a reo lꝫ actor nihil ꝓbauerit. ⁊ nõ bñ hoc dcm qd satis mihi plꝫ. nã satis in hoc exuberat iudicis offm facit. c. sicut ĩ fi. s̃. ti. pxi. ¶ In gl. in v. etati ibi p sex mẽses. nõ bene gl. qꝛ facit ad statuta. vt dicat qs proximus alicui etati cum ab illa distat p sex mẽses vel minus ⁊ bñ facit tex. in. l. ñ tm alle. ĩ gl. q probat q distãs p sex mẽses dicit ꝓpe illã etatẽ qd bñ nõbis. Idẽ qd gl. hic sentit Inn. hosti. aĩr. sed dictũ suũ cõiter nõ tenet. sed in ꝗriũ ego allego gl. iuris ciuil. ĩ. §. furiosus isti. de iuri. stipu. ⁊ in. §. in sũma. isti. de obli. q ex delic. nas. q dicunt q masculus dr ꝓprimus pubertati cũ est in decimo anno cũ dimidio. femina vo ĩ nouo cũ dimidio ar. §. fi. insti. qui ⁊ ex qui. cau. ma. nõ licꝫ. ⁊ est rõ qꝛ post puerutiã que ꝓtingit in septimo anno restãt septẽ ãni vsqꝫ ad pubertatẽ in masculo. vñ exquo excedit medietatẽ huius tpis videt magis ꝓprim⁹ pubertati qꝫ infantie. ⁊ idẽ in femina q pubescit in. xij. anno. Do. an. ĩ. eo. attestatões. dicit hoc relinquendũ arbitrio iudicis exquo a iure nõ est determinatũ sed respectu matrimonij tene qd supra dixi q si fuit cognita dũ est in decimo vel vltra satis psumit viripotẽs vt matrimoniũ dicat ꝓsũmatum. si ãt nõ fuit cognita nõ est disputãdũ de ista ꝓprimitate. qꝛ dꝫ q masculus ꝓpleuerit. xiij. ⁊ femina duodecimũ annuꝫ. s̃. eo. puberes. ⁊. ĩ. e. attestatiões nisi ex alijs signis possit deprehẽdi potẽtia coeundi. ⁊ vide q dicam in. d. c. attestationes.

De illis. Si maiores septẽnio ꝗbũt spõsalia neuter aĩ pubertatẽ resilire pt hoc primo. Et ille q ꝓmo fit pubes alter expectabit. hoc scõo secũdũ itellectũ glo. sꝫ plus mihi plꝫ q nõ teneat expectare. vt. ĩ. dicã. Tertio dicit q si tpe ꝗctus alter erat pubes nõ ille sꝫ alter fact⁹ pubes resilire põt ⁊ tria sũt dicta. scõm ibi. si vero. tertium ibi mulier. ¶ Casus lrãlis. Aliq infra nubiles annos cõstituti maiores septẽnio ꝗbũt spõsalia siue vterqꝫ: siue alter aĩqꝫ ad annos ltios pueniãt si postulẽt separi nõ sunt audiendi. Si vo alteruter istorũ pueniat ad ltios annos altero in mĩorib⁹ adhuc exñte: maior si petat nõ est audiẽdus nisi alter ad etatẽ legitimã pueneritⁿ ⁊ petierit separi tũc iudicio ecclie poterũt separi. Si vo qñ ꝗbunt spõsalia alter eorꝫ maior fuerit ⁊ alter minor. si maior postulet separi. nõ est audiẽdus: qꝛ exquo in eũ set ꝓsensit ñ pt ãpli⁹ dissentire nisi mĩor cũ ad etatẽ ltiaꝫ peneru petijt separi. Ber. ¶ Nõ p ibi annos aptos matrimonij. q ĩ matrimonio ꝗbendo considerat etas ⁊ sic nõ simplr potestas seu potentia coeundi de quo vide qd dixi. s̃. eo. c. puberes ¶ Nõ secundo q si maior ꝗbit cum minori ꝗct⁹ claudicat nã minor nõ obligat maiori saltẽ priusqꝫ peuenerit ad legitimã etatẽ. sed maior obligat minori. ¶ Ultio nõ q lꝫ maior septẽnio possit ꝗbere sponsalia tamẽ nõ obligat priusqꝫ peuenit ad ltiaꝫ etatẽ. vñ poterit petere separiõꝫ. lꝫ nullã cãm alleget. ⁊ h cõcessit ius qꝛ aĩ etatẽ aptã matrimonio non vi

det q̃ quis habeat pfectũ sensum ad consentiendũ idissolu
biliter in futurũ matrimoniũ. ¶ In gl. i. in fi. aduerte vt cla
re habeamus intellectum vtriusq̃ dicti. nam in primo ⁊ vl
timo dicto oẽs ꝓueniũt in vna snia. primũ. n. loquitur qũ tẽ
pore ꝓtractus sponsaliorum ambo erãt ipuberes maiores
tamen septẽnio ⁊ ante etatem legitimaz neuter debet audiri
reclamãs. ró q̃ sicut nõ habet sẽsũ ad ꝗbendũ ita nec ad diss
ẽtiẽdũ. Tertiũ dictũ logt̃ qũ alter erat maior alter minor. ⁊
decidit q̃ maior nõ ꝑt dissentire sed minor factus maior sic
difficultas restat circa intellectũ secundi dicti vz. §. si vero
in quo varie sunt lect. Glo. iij. intelligit cũ ambo erãt mino
res tpe ꝗctus ⁊ alter prius peruenit ad etatem legitimã. ⁊ ꝗ
cidit q̃ nõ debet audiri reclamãs donec alter puenit ad le
gitimã etatẽ. postea vo quilibet pót ꝓtradicere. Et ad tex. i
v. cũ sponsalia gl. respondet extorquẽdo litteram. Alter in
tellectus est q̃ ille. v. loquit quãdo tpe cõtractus alter erat
maior alter minor. ⁊ iste intellectus magis est lr̃e amicus ꝑ
illa verba cũ spõsalia ꝗbuntur ⁊c. Sed glo. nõ placet iste in
tellectus. q̃ nõ differt a tertio dicto. sed certe iste intellect⁹
saluari potest ⁊ dic q̃ differt q̃ ver. iste loquitur qñ minor
ꝓtradicit factus maior. v. mulier loquitur qñ cõtradicit ma
ior. nec placz iste intellectus glo q̃ si alter prius pueniat ad
pubertatẽ teneat̃ spectare reliquũ q̃ frustra expectat̃ euen
tus cuius nullus est effectus. vt. in. c. cũ ꝓtingat de of. dele
ga. cũ ergo ꝗm glo. iiij. prius factus maior poterit cõtradi
cere altero postea fctõ maiore ergo ẽt ⁊ nũc potest ꝓtradice
re. hoc etiã probat principium. c. a ꝗrio sensu ⁊ sentit etiaz
host. hic. Alius intellectus q̃ ver. si vero loquit cuz spõsa
lia fuerũt cõtracta inter maiorẽ ⁊ minorem. v. mulier. cũ de
facto fuit cõtractum matrimoniũ inter maiorẽ ⁊ minorem ⁊
vtroqz casu decidit q̃ is qui erat maior tpe ꝗctus nõ pót re
silire exquo semel cõsensit. ⁊ iste intellectus satis etiã pót su
stineri: sed precedẽs plus plz q̃ decidunt̃ plures casus. nã
matrimoniũ ꝗctum inter maiorẽ ⁊ minorem sunt sponsalia
iuris interpretatione: vt in. c. vnico. eo. ti. li. vj. ¶ In glo. in
verbo iudicio in fi. nõ singulariter duo ex ista gl. primuz q̃
vbi iuramentũ interuenit in spõsalibus ⁊ ipuberes obligã
tur intrñ q̃ facit maiores cõpelli debeant ad ꝗbendũ matri
moniũ ⁊ intellige de maioribus septẽnio. ¶ Secõ ex fi. gl.
nõ q̃ vbi iuramẽtum in sponsalibus nõ interuenit nõ ꝓpel
litur sponsus vel sponsa inuita ꝗbere matrimonium. Et ad
uerte q̃ glo. loquitur indistincte nõ restringens se ad mino
res. nam de minoribus non esset dubiuz q̃ tex. est in hoc ⁊
idez sensit hosti. in secõda in ti. de matrimonio. §. i. post prin.
sed hic tz oppositũ dicẽs q̃ siue iuramentũ interuenit siue
nõ exquo maior existens ꝗxit sponsalia semper cõpellit̃ ad
ꝗbendum ar. in. c. iuranti. xxii. q. v. ⁊ in. c. i. de pac. ⁊ per ꝗ
iura idem dixi in. c. ex lr̃is. el. ij. s̃. de spõ. Sed nũc adduco
istũ tex. qui iudicio meo clare hoc ꝓbat in. ṽ mulierẽ. nam ꝗ
nõ interuenit iuramentũ: sed papa fundat se super nudo cõ
sensu ⁊ dicit q̃ exquo maior semel cõsensit sponsalibus nõ
pót ꝓuenire lz ꝗxerit cũ minore. fortius ergo dicendũ cuz
ambo erant maiores ⁊ tene ad hoc menti istũ tex. q̃ sepe de
hoc dubitaui ⁊ vide qõ dixi. s̃. ti. ꝓxi. c. requisiuit. ¶ In gl.
fi. ibi. §. reprobari. vbi dicit q̃ medicus semel approbat⁹
pót reprobari. ⁊ idẽ habet in. l. sed ⁊ reprobari. ff. de excu.
tu. Et dicunt qdam spãle in medico ꝑ boium sanitatez vt
si reperiat̃ inuitis ⁊ iexpertus possit reprobari: sed idẽ dic
i quolibet doctore cuiuscũq̃ ꝓfessionis vt nõt Bar. in. d.
l. sed ⁊ reprobari. ⁊ pro hoc allegat tex. in. l. grãmaticos. C.
de ꝓfessis. ⁊ medi. li. x.

Anobis Impuberes sponsalia ꝗbentes
ãñ pubertatẽ separi nõ debent. sz
post pubertatẽ possunt si ꝗdicũt sponsalibus nisi
copula carnalis interuenerit ⁊ in effectu idẽ dicit tex. quod
ꝓcedẽs nisi q̃ addit de copula ⁊ cõsensu tacito post aduẽtũ
pubertatis. Primo ponit qõ. Secundo solutio ibi talis.
¶ Casus lr̃alis. Quidã infra nubiles annos iungunt̃ nõie
mr̃imonij si vterqz vel alter anteqz̃ ad annos lr̃ios peruene
rint petãt separi. q̃rit̃ vtrũ sint audiẽdi. rñdet pa. q̃ cũ ante
annos legitimos ꝓuigalẽ ꝓsensum nõ bẽant vsqz ad etatez le
gitimã expectare tenent̃: ⁊ tũc aut ꝗfirmet̃ mr̃imoniũ aut n
firmet̃: nisi carnalis copula antea iteruenerit cũ illa tps anti
cipare soleat pubertatis. Ber. ¶ Nõ ꝑ q̃ quẽadmoduz i
puberes ꝗbentes spõsalia nequeũt ab eis resilire ante ad
uentũ pubertatis. vt. s̃. ti. ꝓxi. ita ⁊ mr̃moniũ ꝗbere itendẽ
tes. nam tale mr̃ioniuz ante etatẽ cõtractuz iuris interpreta
tione sunt sponsalia de futuro vt nõ. h̃ gl. ⁊ est hodie expres
sum in. c. i. eo. ti. li. vi. Ex quo infert̃ q̃ sicut ante euentũ pu
bertatis nõ lz resilire a sponsalib⁹ veris ita nec a presump
tis. ¶ Secõ nõ q̃ potẽtia coeundi anticipat tps puberta
tis ⁊ sic copula habita iter minores cõsumat matrimonium
qõ intellige si vo intercessit secus in nisu ad copulã. vt. j. eo.
attestationes vbi de hoc plene.

De illis Minores apti ad mr̃ioniũ ex ꝗctu
mr̃imonij obligãt̃ nisi violẽtia inter
cedat. ꝑ decisa cõsultatio. secõ rñsio ibi alr̃. ¶ Casus lr̃alis.
Quidã in minori etate sponsalia cõtrahunt ⁊ tradunt̃ post
moduz diuortiũ petunt minorẽ allegantes etatẽ: aut vi sibi
illatã. querit̃ quid iuris sit. rñdet q̃ si ita fuerint etati, primi
q̃ potuerũt carnalr̃ cõiungi pretextu minoris etatis nõ sũt
separandi si vn⁹ in aliũ visus est ꝓsensisse q̃ in eis malicia sup
plet etatem. Sed cuiuscunqz sint etatis se possunt per illa
ram violentiam excusare nisi p⁹ violentiã cõsensus accedat
Ber. ¶ Nõ primo q̃ proximitas etatis sola nõ sufficit ad
contrahendũ matrimoniũ sed oportet q̃ sit talis q̃ carnali
ter cõiungi potuerũt ⁊ hoc nõ pro limitatione. c. se. ¶ Secõ
nõ q̃ malicia supplet defectum etatis quo ad ꝗbenduz ma
trimoniũ ⁊ ad hoc quotidie allegat̃ ⁊ quo ad propositũ ex
pont̃ malicia. i. vigor naturalis seu potentia coeundi vt col
ligit̃ ex verbis precedentibus ibi q̃ potuerũt coniungi. nõ
enim sufficeret malicia in rebus agendis. vt in. c. puberes.
i. §. fi. s̃. eo. ¶ Sed quero q̃ tex. requirit hec duo ad validi
tatem matrimonij. q̃ sint proximi etati ⁊ q̃ potuerũt carna
liter ꝓmisceri nũquid ambo regrantur de necessitate. Sol.
si incipis a primo necessario regrit̃ scõm q̃ sicut dixi, primi
tas non sufficit sine potẽtia coeundi sz ꝗm bene sufficit sine
primo dummodo sint doli capaces. ita q̃ potuerint discer
nere vires matrimonij. nam matrimonium non contrahi
tur ex copula sed ex consensu. s̃. ti. ꝓxi. c. cum locũ. Sz di
sceptatio nõ modica est inter doctores quomõ deprehẽdit̃
ista potentia cocundi que hz supplere defectũ etatis. qdaz
enim vt Tancre. requirũt q̃ vere inter eos copula intercess
erit quod etiam sequitur Host. exponẽdo tex. q̃ potuerũt
coniungi. i. q̃ de facto se coniũxerunt. sed Gof. Inn. Ab
bas ⁊ Io. an. tenez oppositum dicentes satis esse q̃ potue
runt coniungi. Quid enim si iuuenis minor alias mulieres
cognouit. vl' si femina mior ab alijs fuerit cognita. certe nẽo
negabit matrimoniuz consistere inter istos. exquo apparet
eos potẽtes ad copulã ⁊ pro hac snia habes gl. in. c. vnico.
eo. ti. li. vj. sed de hoc non videt̃ mihi magnũ dubiũ exquo
clare ꝓstat de potẽtia coeũdi. sed dubiũ est qñ nõ cõstat cla
re sed tm̃ ꝑ signa puta ex aspectu corpis vel ex alijs signis
trinsecis mulier vel masculus vr̃ aptus ad copulaz. ⁊ sensit
Inn. h̃ signa sufficere qõ mihi satis plz. arg. c. se. vbi nisus
ad copula cũ consensu adhibito ꝓpe etatẽ ltiam sufficit ad
matrimoniũ pro quo facit ista lr̃a dum dicit q̃ potuerunt ⁊
sic solũ regrit potentiaz ⁊ vr̃ eã requirere ex signis dũ dicit
si fuerint ita proximi etati. ⁊c.

Attestationes Contractus ante pu
bertatem etiam cum ni
su carnalis copule ñ facit matrimoniũ. Cõis di
uisio. 2ª ibi ꝓsultationi. Casus lr̃alis. Quedam mulier ꝗxit
mr̃imoniũ cũ quodã q̃ nõdũ hẽbat. xij. ãnos. tñ euz tẽtauit
corrũpe sz nõ potuit. postmodũ ab ea recessit. vñ ipsa muli
er petit illũ in suũ maritũ corã ordinario. testes ꝓducti fue
rũt in cã illa dubitauit iudex qualiter in cã ꝓcederet misit at
testatiões do. pa. attestatiõib⁹ illis ispectis ꝓstitit do. pape
q̃ iuuenis ille nõdũ attigerat. xij. annũ. qñ ꝑfatã. g. in vxo
rẽ accepit ⁊ lz nixus fuisset eã corrũpe ꝗz q̃ vterqz ꝓfiteba
tur mulier tñ credidit se virginẽ euasisse. sz ipse ãñqz̃ pũcis
set ad. xiiij. ãnũ ab ea recessit ad qõ p⁹ pũct⁹. ab eadẽ pete

bat in viz. rñt pa. illi ep̃o dicẽs q; si illa p idoneos testes ,p bare nequeriẽ q; post vel circa finẽ. xiiij. anni p̃dictus iuuenis ꝓsensisset i eã recepto iuramẽto ab ipso q; postq̃z ad etatẽ legitimã puenit ip̃az bre nõ ꝓsensit in vxorẽ dcm̃ iuuenẽ a p̃dcã. g. dẽat separe ⁊ dare vtriqz lniaz cũ alia ꝗbẽdi. Ber. ¶ Nõ p̃ q; solus nisus ad copulã nõ declarat potẽtiã coeũdi vide. s̃. de spõ. c. iuuenis. ⁊. c. si. e. ti. ¶ Secõdo nõ ibi vẽdicare. ⁊ tene mẽti q; vxor põt vẽdicare maritũ itellige cã actiõe de iure diuino ⁊ canonico qõ ẽt tz ꝑ host. nã multa iura bz mulier i marito adeo q; marit⁹ nõ dr̃ bre ptãtẽ sui corporis nec eõ. vt i. c. nõ dz. j. d̃ ꝓsang. ⁊ affi. vñ rõe h⁹ iuris p̃ñt adinuicẽ se vẽdicare. ar. i. l. i. §. p hãc. ff. de rei vẽ. ⁊ tene ad hoc mẽti istũ tex. cũ dicto ꝑ host. lz ꝗziũ senserit Io. an. i ad di. spe. q si. sint leg. p⁹ prin. ⁊ seq vr̃ do. an. in. c. nõ est. s̃. ti. ,pr. sed primũ dcm̃ veri⁹ vt lati⁹ dico i. c. illud de presump. ¶ Nõ ibi circa fi. xiiij. anni iũcta gl q; qs dr̃ eẽ ,ppe finẽ ali cuius etatis cũ distat ab ea p sex mẽses qõ nõ pro statutis. qs aũt dicat ,primus alicui etati dic vt dixi. s̃. e. ꝓtinebat. ¶ Itẽ nõ mirabilẽ decisionẽ q; mior pubertate maior tñ se ptẽnio ꝗbẽs spõsalia vel mr̃imoniũ põt adueniẽte etate legitima fine alia cã refilire a talibus spõsalib⁹ siue matrimonio lz mulierẽ sepe nisus fuerit corrũpere ⁊ ꝑ ampliat. c. d̃ illis s̃. e. ¶ Ultimo nota q; si minor fact⁹ maior vult recedere a spõsalib⁹ dz ẽt maiori dari lnia ad alia vota trãseũdi. ¶ In gl. i. in fi. dic q; ille conat⁹ nõ facit spõsalia tãfire i matrimoniũ. vt in. c. fi. s̃. ti. ,pr. sed aliũ effectũ hic iduxit. nã induxit p̃sumptõez q; circa finẽ. xiiij. anni iste erat potẽs ad generãdũ exquo ante illã etatẽ fuit nisus ad copulã. ⁊ iõ papa mandat hic inquiri vtz ille iuuenis ꝓsenserit circa finẽ. xiiij. anni nã cessante p̃sumptõe cãta ex nisu copule nõ suffecisset consensus prestit⁹ circa finẽ. xiiij. anni. qz vbi nõ cõstat de potẽtia coeũdi expectat pubertas ex annoz nũero in quare quirit q; annus. xxiiij. sit cõpletus in masculo. vt in. l. fi. C. qñ tu. vel cu. eẽ desie. facit tex. i. c. j. ,pr. lz host. hic dubitet vtz in vltio die. xiiij. anni vel. xij. anni in muliere valeat matrimoniũ ꝗctuz. nã videt q; sic. sic dicimus in testõ. vt in. l. qua etate. ff. de testa. tandẽ videt relinquere arbitrio iudicãtis ꝓsiderata habitudine psone ⁊ satis mihi plz primũ dcm̃ fauore matrimonij. ⁊ ideo nõ decipiat te iste tex. cũ vr̃ velle sufficere ꝓsensuz prestitũ circa fi. xiiij. anni. nã hic p̃cessit nisus ad copulã vt predixi. ¶ In glo. ij. ibi ꝗ se cõfitebat. nõ glo. singlr̃ q; ꝓfessio ꝓiugis ꝗ matrimoniũ vz qñ emanauit ab eo qui stat pro matrimonio. nõ. n. est p̃sumptio q; falsuz ꝓfiteat ꝗ se. dicit tñ host. ꝑ relinquẽdũ arbitrio iudicantis nã posset fieri collusio inter ꝓiuges volẽtes separari matrimoniũ. nã fingerẽt lites ⁊ in ,pgressu cãe is qui firmabat se stare pro matrimonio ꝓfiteret ꝗ matrimoniũ. ⁊ si iudex hoc suspicaret nõ dz esse ꝓtentus tali ꝓfessione sz facere mulierẽ inspici an sit virgo vel als ,pbatiões exigere ꝗ matrimoniuz nisi aliud ip̃edimẽtũ allegaret. vbi aũt cessat presumptio fraudis stabit ꝓfessioni ꝓiugis ꝗ mr̃imoniuz exquo ꝓfitẽs stat pro mr̃imonio qõ multũ notabis qz multũ limitat. c. sup eo de eo qui cogno. ꝓsan. vx. sue. ¶ In glo. in v. per testes in fi. vel dic melius ꝑm host. q; ꝑ operat fauor mr̃imonij. nã si nõ obstat sinia quo minus ,pbatões de nouo accipiant in. c. lator. ⁊. c. ꝓsanguinei de re iudi. forti⁹ nõ dz obstare attestationũ publicatio. de quo tñ vide qõ plene dixi in. c. iurauí de ,pba. ¶ In gl. pe. ibi illud. dic q; ille tex. ,pcedit quo ad ingressuz religionis vbi etas nõ preuenit ex discretione sed requirit precise numerus annoz. vt in. c. i. de regu. lib. vj. nota in. c. postulasti. ⁊ in. c. ad nostrã eo. ti. ¶ In glo. fi. host. ⁊ cõiter doc. dicunt. q; vbi agit de sacramento matrimonij debz semper iuramentũ exigi a reo lz actor nihil probet. vt veritas tanti sacramenti melius elucescat quod nõ. ⁊ idem dic vbi vertitur periculum anime. vt nõ. doct. s̃. eo. continebatur.

Ex litteris Si maior iuit⁹ ꝗzit spõsalia cũ minore nõ tenet ip̃z expectare donec veniat ad etatẽ adultã. Cõis diuisio scõa ibi cuz aũt. ¶ Casus lr̃alis. Quedã puella xij. ãnorũ despõsata fuit cuidã puero. ix. vel. x. ãnoz ⁊ post modũ de volũtate parẽtũ ⁊ nõ de sua vt dicebat ad domuz pr̃is illi⁹ pueri ducta fuit inuita ⁊ nolẽs: ⁊ minis parẽtũ cõpulsa fecit ibi morã p annũ ⁊ tãdẽ ad domũ ,ppriã est reuersa dicẽs q; nũqz i cũ ꝓsensit nec vult ꝓsentire imo petebat licẽtiã cũ alio ꝗbẽdi q̃rebat qd iuris. rñt pa. cũ dict⁹ puer nõ dũ ad. xiiij. annũ puenerit nec ad eã carnalr̃ accessuz hũerit. Qd̃ dat q; si puella cõmonita ipm̃ noluerit expectare quousqz ad etatẽ ltimaz puenerit ei fiẽ ita vt ,ppositũ ẽ tribuat liberã lniam cũ alio ꝗbendi. Ber. ¶ Nõ vnũ bonũ dcm̃ extex. q; sic met⁹ ip̃edit mr̃imoniũ ipo fcõ. vt in. c. cũ locũ. s̃. ti. ,pr. ita ⁊ spõsalia de futuro vt ꝑ. nã lz isti intẽderẽt ꝗbere mr̃imoniũ tñ pp defectũ etatis alteri⁹ uerũt spõsalia de futuro. vt i. c. vnico. e. ti. li. vj. ⁊ tñ ipo iure nõ valuerũt pp metũ itercedẽtẽ. Secõdo nõ ibi minis parẽtũ q; mine pentũ idu cũt iustũ metũ maxie i muliere qõ ego admitterẽ ꝓsiderata q̃litate parẽtũ ⁊ minaz. ¶ Ultio nõ ãpliatõez ad. c. de illis el. i. s̃. e. q; maior ꝗbẽs cũ minore tenet expectare minorẽ donec pueniat ad etatẽ ltimã. vt i. d. c. d̃ illis. ꝑ vez nisi maior iuit⁹ ꝗzerit cũ minore tũc. n. nõ tenet expectare minorẽ. vt ẽ casus hic.

Duo pueri Spõsalia ꝗcta cũ minori septẽnio p cohãitatõz mutuã post septẽniũ qualescũt ⁊ inducũt publice honestatis iusticiã soluunt tñ p mr̃imoniũ de p̃ñti. p̃ narrat factuz. 2° rñt ibi qz igit̃. ¶ Casus lr̃alis. Duo pueri guilielm⁹. vj. ãnos bñs. ⁊ guilielma. vij. mr̃imõialr̃ sũt ꝓiũcti q sit p tres ãnos mãserũt ⁊ sic spõsalia tenuerũt q̃ ab initio nõ valebãt. postmõz pr̃ puelle ip̃az copulauit cuidã alij. m. noie cũ quo pacifice p. vij ãnos pmãsit tãdẽ dimisit eãdẽ qz credebat ip̃az aliũ vtz. s. guil. hẽre cui p̃ fuerat desponsata. Dict⁹. g. ad ãnos discretõis pueniẽs cũ alia ꝗbendi lniam postulauit q̃ obtẽta ꝗrit cũ q̃dã. s. noie ꝓsobrina dicte. g. ⁊ cũ ea p aliqõ tp̃s cohãitãs vt dicebat nõ cognouit eãdẽ. ipsa tñ se ab eo cognitã asserebat. postea vo pr̃ guilielme cuz vidisset eã a 2° viro dimissã cõplit dẽz. g. vt. s. neptẽ suã dimittez ⁊ ad. g. r̃diret q p⁹ mõz p biẽnũ cohãitauit eidẽ. q̃sitũ fuit a pa. qd sr̃ bis eẽt agẽdũ. ⁊ ipe rñt q; iter. guilelmũ ⁊ guilelmã ñ fuit mr̃imõiũ puerili etate ip̃ediẽte. ⁊ lz postq̃z nupsit alij potuerit aliã ducer i vxorẽ guilielme ꝓsobrinã hẽre ñ potuit pp publicã honestatẽ siue eã cognouerit siue nõ. nec ad guilielmã poterit redire qz fuit alteri ltie copulata. cũ g̃ guilielm⁹ dicat se nõ cognouisse. s. ꝓsobrinã. g. aliã si voluerit poterit ducere in vxorẽ. ⁊. s. alteri viro poterit copulari. ⁊ cũ fuerit separati pnia dz vtriqz iũgi ad tp̃s ,p vitãdo scãdalo. si vo ꝓstaret guilielmũ. s. cognouisse neutri altero viuente dabit lnia ꝗbẽdi. ⁊ guil. remanebit cũ matheo. ip̃osita ip fi. m. ad tp̃s pnia ꝓpetẽti qz ,p sua volũtate sine iudicio ecclẽ dimisit eãdẽ. Ber. ¶ Nõ p̃ q; spõsalia nulla ex defectu cõsensus qualescũt ex tacito ꝓsensu iteruenicte ex cõi cohãitatõe ⁊ ex istis orit̃ publice honestatis iusticia sicut ex spõsalibus ꝗctis ipe maioris etatis ⁊ hoc clari⁹ ,pbat. s̃. c. lr̃as. ⁊ c. accessit. ¶ Secõo nota q; impedimẽtũ publice honestatis ortũ ex spõsalibus durat ẽt spõsalibus legitime dissolutis. ⁊ idẽ videt ,pbari. s̃. e. accessit. ¶ Tertio nõ q; ip̃edimẽtũ publice honestatis nõdũ ip̃edit matrimoniũ sed ẽt dirimit q̃ztũcunqz copula in matrimonio itercesserit ⁊ ꝑ nõ. nã iste ꝗzit matrimoniuz cuz ꝓsobrina prioris sponse ⁊ eã cognouit ⁊ nihilominus dicit q; nõ est matrimoniuz ⁊ mãdat eos hic separari. facit. c. vnicuz eo. ti. li. vj. facit. c. i. de spõ. e. li. ¶ Itẽ nõ q; cognoscẽs ꝓsanguineã prioris sponse ẽt post spõsalia rupta grauiter peccat adeo vt priuet saltẽ ad tẽpus ptãte ꝗbẽdi mr̃imoniuz. ¶ Ultimo nõ q; neduz credit marito qñ dicit se cognouisse vxorẽ vxore negãte. vt in. c. cõtinebat. s̃. e. lz ẽt credit si negaret copulã muliere asserẽte oppoſituz tñ dicit host. q; si copula ꝓfirmaret matrimoniuz stare potius assertioni mulieris asserẽtis copulã q̃z dictis viri negantis copulaz. ⁊ hoc fauore matrimonij qõ nõ. Et ad istum tex. respondeo q; hec copula non faciebat ad confirmationem matrimonij: sed potius veniebat ad delictum

pbandũ qz mrĩmoniũ nõ poterat eẽ cũ psobrina poris spõ se ⁊ ex sola pfessione mulieris nõ debebat vir puniri. ¶ In glo. in v. siue ibi pp delictũ vtriusqz. ⁊ sentiũt ꝗ doct. q ille cõmisit incestũ ducẽdo ⁊ cognoscẽdo psobrinã prioris spõ se. Sz tũc opponit ad lrãz que mãdat vtrũqz istox stare si ne mrĩmonio altero viuẽte. nã delictũ incest⁹ priuat ppetuo facultate ꝛbẽdi mrĩmoniũ. vt in. c. i. ⁊. c. discretionẽ. j. de eo q cogno. psan. vxo. sue. Sed. metu ꝛrij doc. supplẽt ad tex. maxie. sz certe hec suppletio ipropriat lrãz cũ nõ sine my sterio dicit altero viuẽte. Ideo dicerẽ quo ad ꝗ, pprie nõ fu isset cõmissus incestus qz ex spõsalib⁹ nõ est orta affinitas i ter spõsaz ⁊ psanguineos spõse sz publica honestas dunta xat. ideo nõ dz iste tm puniri sicut si cognouisset affinẽ ideo papa ꝗ tẽperauit sniam ⁊ ad tẽpus interdixit facultatẽ ꝛbẽdi ⁊ forte dixit altero viuẽte qz vulgariter isti putabant marit⁹ ⁊ vxor. vñ nõ videat trãsire ad scda mrĩmonia ⁊ vt delictuz nõ eẽt, prsus ipunitũ papa, pcessit vt ꝗ dr. ⁊ sic dico q ꝗ est casus spãlis, pudens ꝛ ꝛbentẽ mrĩmoniũ obstante publi ca honestate ⁊ ductam cognoscentẽ.

Ad dissoluendum.

Accusari ñ pót mrĩmo moniũ qd nõ est vt si cũ minori septẽnio sit ꝛctũ denũciari tñ pót ipedimẽtũ ne ꝛbat in posterũ. Et tria facit. p factũ narrat. scdo interloquit ibi interloquẽ do. tertio prohibet ⁊ decernit ibi ne vero. ¶ Casus lrãlis. Quidã noie Jo. ꝛxit mrĩmoniũ cũ quadã puella. s. noie in fra septẽniũ pstituta: tãdẽ ex pte puelle accusabat mrĩmõiũ pp psanguinitatẽ ⁊ dũ testes, pducerent ad, pbãdã psangui nitatẽ pdict⁹ Jo. multas exceptões, pposuit p quas intẽde bat accusatores ab accusatõe repellere cũ sup exceptõib⁹ ipsis fuisset multiplr disputatũ. papa auditis qcũqz ptes, p ponere voluerũt iterloquẽdo, pnũciauit iter pdictũ iuuenẽ ⁊ puellã nec mrĩmoniũ nec spõsalia fuisse ꝛcta qz puella nõ dũ ad. vij. annũ puenerat. vñ accusatio locũ hre nõ poterat cũ nõ eẽt qui ltie possit accusari sz denunciari poterat psan guinitas vt interdiceret mrĩmoniũ ꝛbẽdũ. vñ do. pa. statuit terminũ ad denũciationẽ, pbandã salutis exceptõibus, ppo sitis ac ẽt, pponẽdis. ne vo in puellã aliqd interiz attẽtet p cipit pa. ne i negõ vlteri⁹, pcedat de nouo donec cesset a de nũciatõe vel ea, pbata ordine iudiciario, pcedat. q si ꝛ hoc mãdatũ in piudiciũ puelle aliqd fuerit attẽtatũ. illud decer nit pa. irritũ ⁊ inane. Iber. ¶ Nõ p ibi iterloquẽdo, pnun ciamus q snia lata sup ineptitudine libelli est iterlocutoria bz tm viz diffinitiue qz diffinit primã istantiã. ⁊ p ꝗ cõsuluit Jo. cal. q ab hac snia pót appellari viua voce incõtinẽti sic appellat a diffinitiua in. l. ij. ff. de ap. ⁊. ij. q. vj. §. diffinitiua Cõtrariũ tm ꝗ tz Gas. p istũ tex. in. v. iterloquendo ⁊ p. c. sua de ap. Sz certe lz fit iterlocutoria ⁊ sic loquat ista iura tm exquo bz viz diffinitiue ⁊ cessat rõ. c. vt debit⁹ de ap. vñ q ab ea possit appellari vt a diffinitiua de quo remitto me ad ea que pleni⁹ dixi in. c. puenit de ap. Scdo nõ q mrĩmo niũ nullũ ex defectu psensus accusari nõ pót ⁊ quotidie alle gat q priuatio ꝛ supponit habitũ de quo in. l. decẽ. ff. de v. ob. ⁊. xxxij. q. ij. in. c. qd vo nõ formatũ. ⁊ ibi est glo. psilis gl. nre i vbo nũciari. ¶ Nõ tertio ibi saluis exceptõib⁹ ⁊ c. ar. valde singulare q si iudex, pcedit ad litẽ ptestãdã vel ad ea q solẽt fieri post ptestatõez i cã in q nõ reqrit ptestatio cũ ptestatõe q exceptões dilatorie sint salue nõ p ꝗ irritat, p cessus iudicis sz tz mero iure saltẽ pte nõ appellãte ⁊ sic est casus nõbilis i quo exceptões dilatorie pnt discuti post litẽ pte. si iudex eas reseruauit a pncipio qd lati⁹ tãgo i. c. exhi bita. s. de iudi. ¶ Cõtra tex. op. vr. n. q inepte papa statu erit terminũ ad denũciatõez, pbadã. exquo. n. ꝛ accusaue rat ⁊ nõ denũciauerat satuũ ẽ, pnũciare sup ñ petito. l. fi. C. de fideicõ. liber. ⁊ i. c. lz bely. de simo. Sed. bosti. q forte li bellus ptinebat accusatõez ⁊ denũciatõez. ⁊ qz dicebat ac cuso ⁊ denũcio. vñ repulsa pria pte tãqz inepta papa pfixit terminũ sup scda pte libelli. ¶ Nõ singlr ꝗ dcm q lz libel lus sit vnic⁹ tm si pót cõpbẽdere multos mõs agendi quox aliq sũt iepti ꝛ iepta nõ bz viciare mõz aptũ. Idẽ ẽ i rescri

pto aplico ptinẽte plẽs grãs vt surreptio in vna nõ viciet re liquã. vt ẽ pulcher tex. i. c. si eo tpe de rescrip. li. vj. ⁊ solue fm Host. papa ex offo pfixit terminũ ad, pbãdã denũciati onẽ. sz pria solo melior qz nõ pót dici denũciatio si ꝛ non denũciat. ¶ In gl. i v. denũciari ibi sine qliqua admonitõe nõ. bñ gl. q cũ denũciat ipedimẽtũ mrĩmonij nõ ẽ necesse pri⁹ admonere ptẽ sic seruat in denũciatõe euangelica. de q tñ remitto ad plẽ nõ. i. c. nouit d iu. ¶ In gl. fi. ibi sec⁹ cẽt si cla. vr ꝗ gl. velle q gesta ꝛ mãdatũ pape teneãt si i mãdato nõ fuit apposita cla decreti sz ꝛriũ nõbilr dic Inn. i. c. fi. de accu. vbi dic q sic gestũ ꝛ legẽ mortuã est nullũ. vt i. l. non dubiũ. C. de le. ita ⁊ ꝛ legẽ viuã. nã papa ẽ lex viua i terris. ix. q. iij. i. c. ipi. Et ad. c. dilect⁹ al. i gl. dic vt ibi plẽ dixi vio mãz gl. sing. i cle. i. de iurep. ¶ Et i fi. gl. nõ singlr istã glo. q matrimoniũ ꝛctũ ꝛ iterdictũ pape ẽt cũ cla decreti irritã tis tz mero iure alio ipedimẽto nõ suppofito ⁊ idẽ videt te nere Inn. sentiẽs aliud eẽ i spõsalib⁹. sz bost. ꝛ qz iterdcm pape ẽ forti⁹ qz matrimoniũ nõ psumatũ cuz sup illo possit statuere fm libitũ. vt i. c. ex publico de puer. psu. Alij disti guũt iter claz gnãlẽ ⁊ claz spãlẽ. vt p cãu nõ irritet matrimo niũ. scdo sic exquo pstat de itẽtõe pape. sz ego distiguerem q aut iterdictũ pape bz ppetuã cãm, phibitõis ⁊ tũc matri moniũ ẽ nullũ. Aut tpalẽ ⁊ tũc matrimoniũ tz ⁊ decretũ dz referri ad cãz vt sic durãte cã dẽat matrimoniũ separi. ⁊ pro hac distõe vide gl. nõbilẽ i. c. tua de spõ. duo. ⁊ fac gl. i. l. nõ dubiũ pal. In cãu vo nostro iterdictũ nõ bẽbat ppetuã cãz phibitionis qz pp litis pẽdẽtiã fuit appositũ decretuz irri tãs ⁊ c. nõbis tñ q iferior a papa nõ pót ipedire vtutez ma trimonij ex aliquo ipedimẽto tẽporali. naz in ipso papa est dubium vt pz ex predictis. Abbas.

Tue nobis

Siqs p vba de pñti ꝛbit cuz ipubere in qua etatez malicia nõ supplet itelligit nõ matrimoniuz sed spõsalia ꝛrisse ẽt si subarratio intercesserit. p qõ. scdo distinguẽs respõsio ibi qz vero. ¶ Casus lrãlis. Qui dã filiã suã circiter. xij. annum hñtem despõsauit cuidã no bili q subarrauit eãdẽ p ãnuli imissionẽ psensu mutuo acce dẽte postmodũ puella ipa fuit alteri copulata. dubitatũ fuit vtꝗ ista puella dẽret remanere cũ scdo an dẽret redire ad il lũ cui p fuerat despõsata. Cõsul. pa. rñt qz nõ cõstitit ei cui⁹ etatis eẽt puella cũ p viro extitit despõsata cũ dicat q circi ter. xij. ãnos hẽbat vel vtrũ malicia suppleret etatẽ. dic q si puella nubilis nõ erat etatis cũ p viro extitit despõsata ⁊ eta tẽ i ea prudẽtia nõ supplebat, p culdubio iter eos nõ mrĩmo niũ sz spõsalia ꝛcta fuerũt qzuis ab ipo viro eadẽ puella fu erit subarrata. ⁊ ita remanere dz cũ scdo cũ quo postea ꝛrit i etate ltia. Iber. ¶ Nõ p q puella circa. xij. ãnũ pstituta ñ ẽ habilis ad ꝛbẽdũ mrĩmoniũ nisi alr eẽt potẽs ad pcipiẽdũ ¶ Scdo nõ q p ista vba talis ẽ circa. xij. ãnũ. vl tat possedit circa. xij. annos vel qd sile nõ, pbat certũ ⁊ determiatũ ips ⁊ facit ꝛ testes ita deponẽtes de quo vide qd nõ. i. c. lz de, p ba. a iure. n. nõ ẽ determiatũ qztũ tps cõpbẽdat ꝗ dictio cir ca sicut dictio ⁊ plus ⁊ vltra. vt i. l. ꝗ adiectio. ff. de vb. sig. ¶ Nõ q imissio anuli nõ iducit mrĩmoniuz vbi etas defi cit i ꝛbẽnb⁹ ¶ Sz ꝗ qrit pone q puella distet a. xij. ãno cõ pleto p triduũ dũtaxat nũqd sit habilis ad ꝛbẽdũ mrĩmoni uz. Host. tz q si pseuerat i eodẽ, pposito p triduũ post eta tẽ pfectã tz mrĩmoniũ ꝛctuz añ tps allegat. c. ad nrãz de re gula. Aduerte. nã p ꝗ sentit Host. nõ tenere mrĩmoniuz ꝛ ctũ añ. xij. ãnuz cõpletũ. Itẽ q nõ qualidat ex supueniẽtia etatis nisi det pseuerãtia tridui. Ai. m. dic quosdã tenere q ann⁹ dz eẽ cõplet⁹ ¶ Itẽ fm alios sufficit q sit icobat⁹. ipse vo tz q i masculo reqrit etas. xiiij. annox ⁊ i fcia. xij. ⁊ q i vltia die postremi anni teneat mrĩmoniũ ꝛctũ sicut dicim⁹ in testõ vt valeat si fuerit cõdituz in vltima die. xiiij. anni vt in. l. qua etate. ff. de testa. Vltimo dicit Host. relinquenduz ꝗ arbitrio iudicantis. Jo. an. in testõ dicit satis, pcedere qd tz Vin. vnde refert Ja. de bel. disputasse q si puer multuz prudẽs distabat a. xiiij. anno per triduũ exquo nõ cõpleuit xiiij. annũ nõ pót facere valide testm per illã. l. qua etate. sz

respectu matrimonij. ℔ relinquēdũ est arbitrio iudicātis ꝗz eũ qui ex multis hēbit ꝓsiderare vtrũ ante etatē cōpletaz sit potēs ad generandũ. Et ratio diuersitatis est qr in mrimonio statuit etas nõ ꝓpter se simpliciter sed respectu potētie coeũdi. sed in testõ simplr ꝓpter se ⁊ crederē q vbi de potētia coeundi nõ cōstaret saltē ex signis q ante etatē cōpletaz nõ tz matrimoniuz nisi saltē in vltīa die postremi anni. neqz plz Io. an. ⁊ alijs doc. opi. Ipost. vt exigat pseuerantia triduj post etatē cōpletā. qr. c. ad nram loquit in pfessione tacita. nos ãt loqmur in matrimonio expresse ẋcto vbi nõ requirit pbatio sicut in religiõe ⁊ ℔ tenebis. ¶ In glo. i. i fi. nõ gl. qr quotidie allegat ⁊ vide gl. clariorē in. c. tenor de re iudi. tractat et glo. in. c. fcie. xxx. q. v. ⁊ ꝓprie subarratio est despōsatio mutuo ꝓsensu iterueniēte facta p imissionē anuli. Et ꝓcludēdo hāc mām post doc. dic q qñqz imissionem anuli precedūt vba ⁊ tūc ad illoꝝ sensuz declarat effectus ĩ missionis anuli. nã si precedūt verba apta ad ẋbendũ matrimoniũ imissio anuli declarat matrimoniũ ⁊ dz mulieri anulus iponi in quarto digito. qr vt fert ibi est quedã vena sanguinis vsqz ad cor ptendēs. ideo in signũ mutue dilectiõis iponit anulus. de quo vide lati⁹ p tex. in. c. femine prealle. Si vo precedūt verba apta solũmõ ad spōsalia tūc anulus solũ denotat spōsalia: qr traditio anuli ex se non denotat aliquē ẋctũ sed regulariter fm pcedētia sicut dicimus in arris vt insti. de ꝓtra. emp. in prin. Aut precesserūt verba vnius tm ⁊ tunc idē vt imissio anuli hēat denotare verbũ expressũ vt tz glo. in. c. pe. s. ti. ꝓx. Si vba nõ intercesserūt. aut non apparet de ꝓsuetudine nec ex facto circũstãti pōt aliqd certũ percipi ⁊ nõ iudicat pro matrimonio qr cũ ℔ sit signũ ad multa equiuocũ nõ ꝓbat certũ qd precise. vt in. c. illud de p sump. Aut cōstat de cōsuetudine vtputa in matrimonio cōtrahēdo solet tradi anulus cũ certa solēnitate ⁊ tunc ex quo anulus ꝓbat traditus cũ solēnitate que solet interuenire in mrimonio satis ꝓbat matrimoniũ ẋctũ. ⁊ in hoc casu intellige istã glo. ⁊ glo. in. d. c. femine. In dubio tñ semp est iudicandũ pro matrimonio. qr res est fauorabilis. vt in. c. ex litteris ō ꝓba. ⁊. c. fi. de re iud. dicit tñ do. an. ℔ ꝓcedere si ponit in digito sed si tradit in manu presumit donatio. vt dixi credo in ℔ spectādã ꝓsuetudinē loci. Si aũt dat a parētib⁹ dicit do. an. q pṡumit donatio ⁊ nõ spōsalia qõ satis pōt admitti nisi coniuctudo foret in contrarium.

¶ De clandestina desponsatione. Rubrica.

Quia matrimonia ⁊ spōsalia qñqz ẋbunt palã qñqz clãdestine. Io post generales rubricas pcedētes subijcit istaz rubricã spãlez de clãdestina despō. nã qñqz puelle subducunt ⁊ inducunt ad ẋbēdũ clã parētib⁹ ⁊ qr de tali mrimonio posset dubitari ideo ⁊c. De mã vide. xxx. q. v. ⁊. iij. q. iiij. c. ꝓsanguineoꝝ nõ reperit alibi.

Si quis. Hoc dicit fm cõez itellectũ Si qui asserit matrimoniuz incũbit ꝓbatio. vel sic. Pro clãdestino mrimonio nõ presumit sed illud allegãti incumbit onus ꝓbãdi. p thema. scõo determinatio ibi viro. ¶ Casus lrãlis. Si aliqs occulte despōsauerit aliquã mulierē ⁊ ipse eã petat postmodum in vxorē ⁊ ipa negat despōsatõez vir dz hoc ꝓbare. ⁊ eẋ si vir hoc negauerit mulier hoc ꝓbare dz als absoluat vterqz. Ber. ¶ Nõ q clãdestinitas nõ viciat mrimoniũ. solus ergo ẋbentiũ cõsensus sufficit ad mrimoniũ lz clã sit prestitus qzqz peccēt sic clãdestine ẋbentes. vt. j. e. c. fi. ⁊. xxx. q. v. i c. aliter iuncta gl. Idē est in collatõ: beneficii qzqz. n. collatio clãdestina nõ careat suspitione tñ tz si de ea quoquomõ fides fieri pōt de quo vr tex. opti. in. c. vnico vt eccle. bene. secus in electõē illa. n. nõ vz de quo in. c. qr pp de elect. ⁊ in c. fi. e. ti. li. vj. ¶ Nõ scõo q lz credat masculo sup copula ẋ mulierē negãtē iuxta ea que hñtur in. c. ꝓtinebat. s. ti. ꝓxi. tñ sec⁹ est circa eẽntiã matrimonij. ¶ In gl. i. in fi. ⁊ hec lec. vltima cõiter tenet per doc. exquo. n. lra sic pōt intelligi lz cũ aliquali ipropriatõe nõ debemus violare alias regulas iuris quibus cõiter caueꝝ q asserẽti incũbit onus ꝓbandi. vt in iur. alle. in glo. Et nota glo. iuncto tex. q pro vitanda absurditate vel violatõe aliaꝝ regulaꝝ dz dispositio intelligi cũ aliquali impropriotate si aliter saluari pōt pro quo bene facit tex. in. c. cum dilectus de consue.

Quod nobis De matrimonio occulto nõ iudicat ecclesia. approbat tamẽ illud publicare volẽtes. ⁊ hz duo dicta. scõm ibi vex. vel sic ⁊ clari⁹ lre inherẽdo. Qui mrimoniũ clãdestine ẋrerũt altero negãte vel vtroqz nõ apparẽte legitima exinde ꝓbatione simul cohabitare ab ecclesia nõ cõpellunt. ⁊ si illud publicauerint tanqz in cõspectu ecclesie factũ cõprobabit nisi rõabilis cã subsit que ipediat. ¶ Casus lrãlis. Aliq ẋbunt mrimoniũ occulte ita q ꝓbatio fieri nõ pōt qrit qd iuris sit. dr q ab eccla nõ sint aliquaten⁹ cõpellẽdi si alter negauerit. Verũtñ si illi ℔ voluerint publicare ab eccla talia mrimonia recipiẽda sunt ⁊ approbãda tanqz a pricipio i ꝓspectu ecclie ẋcta fuissent: nisi aliqua rõnabilis cã ipediat. Ber. ¶ Nõ ꝑ ibi aliquatenus cõpellẽdi. ar. op. q vbi deficit oĩs ꝓbatio mrimonij nõ est exigẽdũ iuramẽtũ a reo sed potius pure absoluẽdus. ⁊ fac ẋ theorica doc. in. c. ꝓtinebat. ⁊. c. attestatões. s. ti. ꝓxi. Et ad illa iura posset rñderi q ꝓcedūt qñ subest saltez aliqualis suspitio pro matrimonio. secus vbi pro eo nihil apparz ¶ Nõ scõo q sup ẋctu matrimonij dz credi simplici vbo ipsoꝝ ẋbentiũ ⁊ habet perinde tale matrimoniũ ac si ab initio in cõspectu ecclie fuisset ẋctũ vt in tex. ¶ Ex quo inferũt doc. q ꝓles nata ante publicatõez est censenda legitima qõ est notãdũ. Qualr aũt dz fieri ista publicatio clãdestini matrimonij. dicũt doc. q fm formã. c. se. ¶ In glo. ij. in fi. itellige de alio mrimonio publice ẋcto cui nõ dz ꝓiudicari p solã ꝓfessionē illoꝝ qui dicũt pri⁹ ẋrisse imo plus dicit Hinc. q manifestũ mrimoniũ ꝓiudicat clãdestino et si hēat pro se vnũ testē ⁊ famã qõ dicit Bas. bene nõndũ. Sz ℔ dictũ nõ vr placere dño meo dño Car. mouet qr vn⁹ testis ⁊ fama plene ꝓbant. vt nõt gl. in. c. i. de ap. ⁊. c. veniẽs eccla. de testi. Sz saluãdo primũ dictũ posset dici q vbi alia ꝓbatio aptior ꝓcurrit cuz fama ⁊ vno teste q tunc stãduz ē ꝓbatõi clariori ⁊ meliori. lz testis ⁊ fama deponant de tpe anteriori ⁊ erit istud dcũ satis nõbile q siqs ꝓbat cũ vno teste ⁊ fama de suo titulo anteriori: ali⁹ vero ꝓbat p testes aptos de titulo citeriori qõ iudicãduz ē fm ꝓbatõez clariorē nõ tñ sp est vex q fama facit semiplenã ꝓbatõez. lz vide qõ plene dixi i. d. c. veniẽs. ⁊ p bar. i. l. de minore. §. tormẽta. ff. de qõ.

Cum inhibitio. Hz multa dicta ⁊ cõphẽdẽdo oia sic sũmari pōt. Cuz matrimonia sunt ẋbẽda debẽt p ꝑsbyteros i eccla edicta ꝓponi assignato termino. j. quẽ q voluerit ipedire ipedimẽtũ opponat ⁊ si ꝓbabilis ꝓiectura fuerit de ipedimẽto iterdicat mrimonium donec de ℔ cognoscat. ℔ ꝑ vsqz ad. §. siqs. Si i gradu ꝓhibito mrimoniũ clãdestine vel ꝗ iterdictũ. de quo. s. ẋctũ fuerit et p ignorãtes de ipedimẽto nati ex illo mrimonio sunt illegitimi. Idẽ ē si ambo parẽtes sciũt ipedimẽtũ mrimonij lz i ꝓspectu eccle ẋbãt. ℔ dicit vsqz ad. §. sane. Sacerdos q ꝓtẽpserit ꝓhibere mrimonia iterdicta ⁊ qlibet clerie⁹ et reglaris q interfuit p triẽniũ a bñficio suspẽdunt: ⁊ si culpa exegerit et graui⁹ puniunt. ipi et ẋbẽtes ꝗ ℔. c. et als licite puniendi sũt. ⁊ idẽ i calũniose denũciãtib⁹ ℔ dicit vsqz ad finem. Et diuisio satis pz per. §. lz possit alijs mõis diuidi. ¶ Casus lrãlis. Prohibitio copule cõiugalis in tribus vltimis gradibus est reuocata p idẽ ꝓciliũ. j. de ꝓsanguinitate ñ dz. ⁊ ideo pa. eã districte pcipit obseruari vnde inherẽdo vestigijs predecessoꝝ suoꝝ oio ꝓhibet ꝓiugia clãdestina siue occulta precipiẽs vt nullus sacerdos talibus nuptijs interesse psumat. statuẽs gnãliter vt cũ matrimoniã fuerit ẋbenda in ecclesijs publice ꝓponat per presbyteros termino competenti statuto vt infra terminũ qui voluerit ⁊ valuerit legitimũ ipedimẽtũ opponat. ⁊ ipsi ꝑsbyteri per se nihilominꝰ

inuestigent vtrũ aliqd impedimẽtũ obsistat. si aũt aliqd rationabile obiectũ fuerit ꝗ copulã ꝗbẽdã ꝗctus interdicatur expresse donec ipedimentũ,pbet. Si aũt hmõi mrimonia clãdestina vel taliter,phibita inire psumpserit in gradu ,phibito ẽt ignorãter. soboles de tali ꝓiunctõe suscepta illegitima sit ⁊ nullũ habebit subsidiũ de parẽtũ ignorãtia. cuꝫ illi talr ꝗbendo poti⁹ affectãt ignorãtiã qꝫ sciãt ipedimẽta. ⁊ eodeꝫ modo filij illegitimi erũt. si ambo parẽtes sciãt ipedimẽtuꝫ ⁊ ꝗbant ꝗ omne interdictũ. si vero parochialis sacerdos tales ꝓiũctões,phibere cõtẽpserit aut intereẽ psumpserit per triẽniũ ab officio suspendat. ⁊ illi qui ꝗbunt ꝗ hmõi formaꝫ ẽt in gradu ꝓcesso pnia iponat ꝓdigna. ⁊ qui malicioſe ad ipediendã copulã legitimã ipedimẽtũ obiecerit silr puniat. Ber. ¶ Nõ q ꝓsuetudo vni⁹ loci necessario nõ est obseruãda in alio loco nisi reducat ad ius cõe per hñtẽ ptãtẽ vt h fecit papa facit de ꝓsecra.di.iiij.c.ꝺ trina. ⁊ vide qꝺ nõ.i.c. sup eo de censi. ¶ Itẽ nota q in ꝗctu mrimonij dꝫ interuenire presbyter vel saltẽ cũ ꝓscia ipsius dꝫ ꝗbi ad h.c.aliter. xxx.q.v. ¶ Itẽ nota q filij nati ex mrimonio ꝗcto in cõspectu ecclesie data ignorãtia ipedimẽti ab ipsis ꝗbentib⁹ sunt legitimi ⁊ h pp bonã fidẽ ꝗbentiũ. sec⁹ vbi ꝗbẽtes scirẽt ipedimẽtũ vel vbi ꝗberẽt clãdestine. ¶ Quero qd in laicis pstantibus pñtiã in matrimonijs clãdestinis. dicunt doc. q ex vbis lre nõ cõprehẽdunt sed ex mẽte sic ar.l.i.C.de falmone. ⁊ c.qꝫto de sen.ex. Est ergo eis iponẽda pnia sicut ⁊ clericis. peccãt ergo rã ipsi ꝗbẽtes clãdestine qꝫ itereſſentes siue sint clerici siue religiosi siue laici. ¶ Scꝺo qrit an dispõ hui⁹.c.locũ hẽat in spõsalibus de futuro. dicũt doct. q ex mẽte lre idẽ dicẽdũ. nã spõsalia in multis casibus transeunt in matrimoniũ ipso facto. vt in.c.is qui.s.de spõ. Ne occurrat difficultas ꝗ phibitionẽ eccle dꝫ ẽt spõsalibus adhiberi h solẽnitas facit.l.orato.ff.de spõ. vbi dicit q phibito mrimonio vident,phibita spõsalia qꝫ sunt pambula ad matrimoniũ. Ex quo nota q ꝗbẽtes spõsalia clãdestine peccãt ⁊ q iudex loci põt illa interdicere. ¶ Tertio querit vtꝫ hec edicta debeant,pponi in multis ecclesijs. ⁊ videt p q sic qꝫ littera loquit in plurali ibi in ecclesijs. doc. multuꝫ instãt sed ꝓclusio videt h. Si volẽtes ꝗbere ⁊ eoꝫ antiq cõtraxerũt morã in certa parochia tũc satis est in illa ecclesia edicta,pponi. Si vero in diuersis parochijs traxerũt morã tũc in diuersis debẽt,pponi vel in locis publicis puta in pdicationibus vbi verisr pñt puenire in noticiã eoꝫ qui sunt de ipedimẽtis informati. vnde refert h Abbas q quidam epi seruãt vt forẽsis nõ admittat ad ꝗbẽdũ matrimoniũ nisi hẽat litteras testimoniales sui plati: ⁊ esset valde optimũ h obseruare ⁊ satis puto de mẽte huius littere cũ respectu forẽsiũ nõ possit,puideri per illa edicta. nã sepe ꝓtingit q plebei hñtes vxores in partib⁹ se cõferũt ad partes remotas. ⁊ ibi demũ matrimoniũ ꝗbũt sicut vidi in facto. ¶ In glo.i v.clandestinis in fi.nota bene glo.ex qua hẽs tres spẽs clãdestini matrimonij. Host. vltra glo.enumerat alios modos ⁊ tãdẽ dat regulã generalẽ dicẽs q matrimoniũ ꝗctũ ꝗ prohibitionẽ ecclesie generalẽ vel spãlẽ expressaꝫ vel tacitã dicitur clandestinũ ⁊ hꝫ locũ pena hui⁹.c. ¶ Sꝫ aduerte i multis locis nõ seruat hmõi denũciatio de qua in littera. Unde quero nũqd matrimoniũ dicat ex h clãdestinũ vide ad hoc q nõt Io.an.i addi.spe.e.ti.in prin. ⁊ originalr sunt dicta Oldra. ꝓsil.cclvj. ⁊ ibi ꝓcludit q dũmõ matrimoniũ fit cõtractũ in facie ecclesie nõ põt ex alijs matrimoniũ appellari clãdestinũ. pro h.c. ꝓstitut⁹ de reli.do. ⁊ c.s.,pr. ⁊ lꝫ vbuꝫ ecclesie sumat multipliciter vt nõ.gl.in.c.fi.ne prela.vi. suas. Tñ in,pposito sumit ecclesia pro collectiõe fideliũ facit de ꝓse.dist.i.ecclesia ꝗbens. ergo coꝶã multitudine sm pñie ꝓsuetudinẽ nõ dicit clãdestine ꝗbere sed in facie ecclesie qꝺ nõ. ⁊ hoc hẽo pro indubito vbi nõ est cõsuetudo q mittant edicta. sed vbi eẽt talis cõsuetudo dubito vtrũ hẽat locũ pena huius.c. siqs ꝗxerit in facie ecclesie nõ premissis istis denunciationib⁹ ⁊ poti⁹ credere q nõ lꝫ ista gl. sentiat oppositũ,qꝫ pena est apposita ꝗ ꝗbẽtes clãdestine ⁊ nõ ꝓtra ꝗbentes edictis nõ premissis. ⁊ nõ põt dici clãdestine exquo i facie ecclesie nemine,phibẽte ꝗxit maxime cũ illud sit officiuꝫ sacerdotis ⁊ nõ cõtrahẽtiũ. ⁊ p h aperit multũ intellect⁹ huius.c. ¶ In glo.in v.voluerit ibi publicũ crimẽ videt. ⁊ ex h dicit Hos. q si vn⁹ egit cõtra matrimoniũ ⁊ succubuit nemo audit volẽs itez pponere illud ipedimẽtũ qꝫ actio popularis cõsumit vno agẽte.l.eũ qui.§.in popularib⁹.ff.de iureiu. q dcm nõ videt placere do.an. qꝫ cã matrimonialis nõ trãsit in rẽ iudicatã. vt in.c.tenoꝫ ⁊ c.latoꝫ ⁊ c. ꝓsanguinei. de re iudi. nisi velim⁹ dicere q ꝓtrariũ,pcedit respectu ipoꝫ cõiugũ ⁊ nõ respectu extraneoꝫ. ⁊ esset notabilis limitatio ad illa iura sed nõ plꝫ sibi rõne peccati. ⁊ credo eũ verũ dicere tñ dico q nõ admittet alius nisi iudex pmissa cãe cognitõe videat istũ rõnabiliter moueri. pro h q nõt Inn. in.d.c.tenoꝫ vbi ita notabilr dicit respectu snie que trãsiuit in rẽ iudicatã. Et in fi.glo. Gas. de cal.tꝫ oppositũ. vt is q fuit pñs ⁊ tacuit possit de nouo accusare ⁊ sit spãle in matrimonio,ppter piculũ aie. ⁊ idẽ tꝫ do. Car. in alia cã exquo edicta nõ pcesserũt. sed certe puto q aliqualis suspitio generet ꝗ tacentẽ. sed in cã matrimonij optime,pcedit dcm gas. exquo edicta non precesserunt facit.c.fi.qui matri.accusa. possunt. ¶ Nico. Abbas.

De sponsa duorum. Rubrica.

Supra visuꝫ est de duab⁹ specieb⁹ spõsalioꝫ.s.manifestis ⁊ clãdestinis. sed qꝫ qñqꝫ qs ꝗbit successiue bina sponsalia cũ diuersis mulierib⁹ vel eꝗ mulier cũ diuersis viris ⁊ posset dubitari que ꝓualeãt. ideo post pcedẽtes subijcit istã ¶ Querit Inno. hic sup rubrica duo petũt eãdẽ mulierez in vxorẽ pariter,pbãt. qrit cui mulier sit adiudicãda. Concludit q est differẽda snia donec hẽatur certioꝫ,pbatio. ⁊ si alter põt prius,pbare nõ est illi adiudicãda mulier sed differenda snia donec alter,pbabit sec⁹ vbi ageret de pbenda ⁊ alijs possessionibus qꝫ prio,pbãti adiudicaret res petita ⁊ victoꝫ prestaret cautionẽ ipsi reo de ꝓseruãdo eũ idemnem respectu alterius petitoris. vt in.l.is a quo. ⁊ l.sequẽ.ff.de rei vẽ. ¶ Nõ bene hoc dcm Inno. ex quo potes colligere nõbilẽ limitationẽ ad illas leges vt res nõ tradat ꝑ vincenti vbi possit seq piculũ aiaꝫ ex adiudicatõe seu traditõe sꝫ differenda est snia donec alius,pbauerit. Et nõ scꝺo qd agendũ qñ duo equalr,pbant ⁊ res petita non est diuisibilis nec põt insolidũ possideri qꝺ limitat nõ. bart. in.l.si duo.ff. vti posse. ⁊ nõ. in.c.lꝫ de,pba.

Duobus. Cõtrahẽt successiue p verba de pñti cũ duab⁹ tenet adherere prie. si aũt ꝑ ꝗxit per vba de futuro. scꝺo per vba ꝺ pñti adherebit scꝺe ⁊ habetur. h.c.,p palea. xxvij.q.ij.c. duobus ⁊ sm Hosti. ⁊ bene istud.c. idẽ dicit in effectu cũ.c.pe. ⁊ est sicut.s.de sponsa. due sunt ptes. scꝺa ibi ẽ aũt ⁊ scꝺa subdiuidit. scꝺa ibi fides. ¶ Casus lralis. Aug. i.c. isto ostẽdit q fides ꝓiugalis ꝗctus duplex est. ẽ.n. fides pactionis ⁊ est fides ꝓsensus: si aliqs dedit alicui fidẽ pactõis nõ dꝫ aliã ducere. si aũt duxerit vꝫ ⁊ agat pniam de fide mẽtita. si aũt dederit fidẽ ꝓsensus nõ dꝫ aliã ducere ⁊ si duxerit dimittet illã ⁊ adherebit prioꝫi. Et qd sit pactionis fides ⁊ ꝓsensus in tex. vide. Ber. ¶ Nõ ꝑ q oꝫ pactio qꝫtũcũ qꝫ simplr põt appellari fides. vnde veniẽs ꝗ pmissionẽ dr uenire ꝗ fidẽ p eũ prestitã ⁊ sic capit in.l.i.ff.de ꝓsti.pecu. ⁊ in l.i.ff.de pactis. ⁊ põt,pmissio appellari fides ad instar religionis fidei qꝫ sicut ibi credimus qꝺ nõ videmus ita in promissione credo te facturũ qꝺ,pmisisti lꝫ nõ videã. vnde dicitur fides qꝫ fiet vel a firmitate. ¶ Scꝺo nõ ex h tex.ar.op. ⁊ quasi expressuꝫ q ex sponsalib⁹ sine iuramẽto ꝗctis quis obligat ad ꝗbẽdũ ita vt peccet veniẽdo ꝗ pmissionẽ cũ alia ꝗbendo. ¶ Nõ tertio ibi si permiserit ⁊c. q valet mrimoniuꝫ lꝫ qs inducat ad ꝗctũ ex mulieris pulchritudine seu appetitu copule extorquẽde facit.c.tua. ⁊ c.veniẽs.s.de spõ. ¶ Ultimo nota tenere matrimoniũ iterueniẽte mutuo consensu lꝫ sm loci ꝓsuetudinẽ nõ det anulus seu non seruetur

alius mos regionis. ℔ voluit dicere ista lra ī fi. dū dicit si nō stringit manū ꝛc. ¶ In gl. pe. ibi pro nō adiecta dz bri. ꝛ ℔ teneas lz qdā dixerūt q̃ ꝯctis spōsalib⁹ sub illa cōditōe qō p primū coitū nō trāseūt in matrimoniū sz purificant. sed p scōm trāseūt qō nō plz ¶ Iin. nec cōiter doc. qz vt dicit gl. si ītellexit de coitu fornicario babet illa cōditio ac si nō fuisset adiecta ꝛ spōsalia remanēt pura que trāseūt ī matrimoniuz p carnalē copulā. vt in. c. is q de spō. ¶ Et in fi. gl. qlibz intellectus pōt aptari ad tex. ꝛ nō est vis q teneat. sensus. n. lre est q̃ siue qs, pmittat ducere aliquā siue cōditionaliter siue sine aliqua cōditōe sp illa spōsalia tollunt p mrīmoniuz de pnti cū alia ꝯctū. vt in. c. sicut ꝛ. c. pe. s. de spō. ¶ Post. hic format. q. quot modis ꝯbant spōsalia de futuro. ꝛ dicit q̃ q̃ tuor. p. p vba de futuro ad ℔ apta. vt in. d. c. pe. scōo p vba de pnti si ꝯbētes sunt īpuberes vel alter eorz. nā iuris interpretatōe sunt spōsalia de futuro. vt ī. c. fi. de despō. īpub. ꝛ clari⁹ ī. c. vnico. e. ti. li. vj. tertio p dationē arraz. l. arris. C. de spō. ℔ itelligo qñ pcesserūt vba vel signa ℔ īdicātia. qz datio arraz nō magis, pportionat spōsalib⁹ q̃z alijs ꝯctibus vt insti. de ꝯbē. ēp. ī pn. Quarto p subarrationē annuli. xxvij. q. ij. siqs despōsauerit. ℔ dcm nō est simplr vez qz potius iudicat mrīmoniū q̃z spōsalia. vt in. c. femīe. xxx. q. v. iō dic vt plenius dixi in. c. fi. de despō. īpub.

Accepisti. Alteri despōsatā ducēs in vxorē ꝛ cognoscēs nunq̃z in vxorē eā hre pōt. hoc dicit fm vnū intellectū sz clarius ℔ vr ī. c. fi. j. de eo q dux. ī ma. vl iuxta lraz sūma sic ponit pniaz illius q alteri⁹ spōsaz de pnti sibi accepit in vxorē. ¶ Nō ibi despōsatā ꝛ tene mēti q̃ ꝯbēs p verba de pnti ante carnis copulā pōt appellari spōsa. nā iste tex. loqtur de tali spōsa de pnti. pz ex eo qz si fuisset spōsa de futuro valuisset mrīmoniū cū scōa ꝯctū. vt in. c. s. pr. ꝛ in. c. sicut ꝛ c. pe. s. de spō. ꝛ facit ℔ optime vt in statutis odiosis appellatōe vxoris nō veniat despōsata p vba de pnti ante traductionē ad domū viri ꝛ carnalē copulā pro ℔ vide qō dixi super rub. d spō. ꝛ in. c. ex publico de ꝓuer. ꝓiu. ¶ Secōo nō q̃ eccla iponit pniam publicā ducēti spōsaz alteri⁹ in vxorē ꝛ dic q̃ mulier que ꝯxit cū duob⁹ est īfamis ꝛ idē ī masculo vt in. l. i. ff. de bis q nō. īfa. ꝛ credo q̃ eccla posset iponere penā ī foro iudiciali qz isti abutunt sacro mrīmonij ꝛ sic cōmittūt sacrilegiū vt in. l. q̃zuis. C. de adul. sacrilegiū vō ē mixti fori. vter qz. n. iudex ecclesiastic⁹ ꝛ secularis cognoscere pōt de quo in. c. cū sit generale de fo. cōpe. vbi plene dixi ꝛ facit ad pdicta tex. cū glo. xxxij. q. i. de brīdicto. ℔ aūt papa nō curauit de pena fori iudicialis qz ad ℔ nō fuerat actū sed p viā salutis ꝛ ꝓfilij aīe fuit ℔ papa aditus. ¶ Altio nō hāc pniam ꝛ est regulare q̃ pro quolibz pctō mortali est pnia iniungēda. vij. annoz. xxxij. q. ij. ℔ ipm. qō trī intellige nisi sacerdos tps ex cā abbreuiauerit vt in. c. deus qui de pe. ꝛ remis. ꝛ de pe. di. i. quē penitet. ¶ Dz q̃ro qd dz iste agere in ℔ spacio. vij. annoz. nā tex. ℔ nō apit sed dicit q̃ dz penitere cū. vij. annis sequētib⁹. Io. dicit Abbas q̃ dz ieiunare semel vel pluries in septimana vel aliud bonū agere fm distinctionē ꝛ iudiciū sacerdotis ꝛ bene loquit. facit qō nō. in. d. c. hoc ipsuz. ꝛ sic debes intelligere oīa iura q̃ iponunt pniam per numerz diez vel annoz nō specificādo modum pnie ꝛ ℔ nōbis. ¶ In gl. ij. in fi. solue ꝯria vt nōt gl. in. c. ij. s. ti. pr. ꝛ in regula nō firmat de reg. iu. li. vj. ꝛ ad istū text. dic q̃ aut duxit spōsaz alterius ꝛ cognouit ꝛ nō pōt amplius bre eā in vxorez ēt mortuo prio viro. vt in. d. c. fi. de eo qui dux. in ma. ꝛ dic vt ibi. Aut nō cognouit ꝛ tūc ex nouo consensu posset eā bre in vxorē mortuo prio viro. vt in. d. c. fi. ꝛ sic intelligit. v. nunq̃z positū in tex.

Licet spōsalia de pnti nō soluunt p seqns mrīmoniū ēt carnali copula cōsumatū ꝛ clarius ℔ vr in. c. fi. ꝛ pe. s. de spō. p ponit decisa cōsultatio. scōo rnsio ibi ꝓsultatōi. tertio alterius dubij solutio ibi ꝛ si nupserit. quarto obstaculi remotio ibi q̃zuis. ¶ Nō ibi vbis expresso. q̃ ꝓsensus ī matrimonio ꝯbēdo dz vbis exprimi in fari valētibus ꝛ sic fac ℔ lra in ar. q̃ vba sunt de subā in loq valētibus. ꝛ bis verbis formaliter vtit tex. in. c. pe. s. de spō. sed bost. supplet ad litterā vel alio signo equalenti qō plz. dixit. n. de vbis qz cōiter ℔ accidit sz ad māz vide qō plene dixi ī. c. tue. s. de spō. ¶ Nō ibi siue sit iuramētū. q̃ iuramētū nō est de subā mrīmonij lz fort⁹ obliger ꝯbentē. ¶ Altio nō q̃ mrīmoniū bz suā eēntiā ex solo mutuo ꝓsensu ꝯbētū. vnde carnalis copula nō addit maius vinculū respectu eēntie mrīmonialis. iō nō tollit primū p scōm ꝓsumatū sed bene addit respectu significati qz aliud significat ꝓsumatū q̃z nō cōsumatū. vt ī. c. debitū de biga. ꝛ. xxvij. q. ij. c. quapropter. Ire est fortius ꝓsumatū. hinc ē q̃ nō dissoluit p ingressuz religionis sic nō cōsumatū. vt in. c. ij. ꝛ in. c. ex publico de ꝓuer. ꝓiu. ¶ Altimo nō papā posse reuocare snīam sui predecessoris ꝛ cōtrariā ꝓstitutōz facere vel aliter declarare ēt ꝯcepta iuris diuini q̃z ꝑdecessor declarauerit. In gl. fi. in fi. qd aūt de mrīmonijs ꝯctis ante hāc ꝓstitutōez. dicit bost. q̃ illa sunt tolerāda pp ꝓsuetudinē ꝯriā ꝛ qz nōnulli sūmi pōtifices ita diffinierāt de hoc in. c. fi. j. e. vbi dicet.

Tua fraternitas. Lei q̃ appellat in cā mrīmoniali īterdici dz ne aliud mrīmoniū ꝯbat lite pēdēte ꝛ si ꝯxerit dz separari. p thema. icōo ꝑcipit fieri interdictū ibi ℔ arbitramur. tertio dicit qd iuris si violet ibi ꝛ si ꝯ. ¶ Casus talis. Aliqs corā iudice suo petit aliquā in vxorē vel aliqua petit aliquē in viz quē dicit ī eā ꝓsensisse p ꝓsensuz mutuū de pnti. ille ap. ad se. ap. ꝛ ap. pē. ań cāe cognitōez siue ante sniaz aliā accepit in vxorē. qrit quid iuris sit. respōdet pa. si aliquis āmodo in tali casu duxerit appellandū iudex interdicat ei publice ne ante decisionē cause cū alia ꝯbat. q̃ si fecerit matrimoniū tā presumptuose ꝯctū debeat irritari fm formā iuris. Ber. ¶ Nō q̃ appellatione pendente pōt iudex a quo interdicere matrimoniū ꝯbendū ꝛ sic nō suspendit in totuz iurisditio iudicis a quo vnde pōt agere ea que tendūt ad faciliorē exitū cause appellatōis de quo vide bonū tex. cū gl. in. c. ex lris de ma. ꝓtract. ꝓtra īterdi. ec. vnde videt q̃ iudex possit hoc interdictū facere. ¶ Itē nota q̃ pendēte lite super matrimonio siue fuerit appellatū siue non: nō lz trāsire ad aliud matrimoniū lz p partez pretēdat nullitas primi matrimonij. vt in. c. cū ī apostolica. s. de spon. ꝛ ℔ ꝛ per illud. c. nō debes dispositionē huius tex. restringere ad pendētiā appellatōis. Idez. n. ē seruandū pendente lite ante appellationē. vt in. d. c. cū in apostolica. ¶ In glo. ij. in fi. nota bene distinctōez glo. solet. n. quotidie allegari. ꝛ hec eadē distinctio solet fieri cuz queritur vtrū actus cōtra legē sit ipo iure nullus. de quo vide ī regula ea que cōtra ius de reg. iur. li. vj. ꝛ in. c. vides. x. di. ꝛ ī. l. nō dubium. C. de legi. ꝛ dr perpetua causa prohibitōis q̃ causa, phibitionis nō est restricta ad certū tempus sed est p petua puta si, phibetur aliquid fieri, ppter malū qō inde sequi potest. vel, phibet matrimoniū fieri, ppter ꝓsanguinitatem vel quid simile dicit nō habere ppetuā cām, phibitiōis q̃ cā est restricta ad certū tempus. puta, phibet matrimonium, ppter venerationem dei.

Tuas. Qui duas ꝯ vba de pnti desponsat primā despōsatā bz in vxorē etiaz si prius scōaz cognouerit nec valet ꝯria ꝓsuetudo ꝛ hoc multū addit ad. c. lz. s. eo. In prima consultatio. in scōa respōsio ibi ne vero. ¶ Casus lralis. Aliz obtinuit ꝓsuetudo in ecclesia mutiñ. vt si aliqs aliq̃z despōsasset per vba de pnti ꝛ ante carnalē copulā aliaz accipiat ꝛ cognoscat illa sibi adiudicabat quā prio cognouerit. qz vero turpis est oīs pars que suo nō cōgruit vniuerso. ꝛ ecclesia mutiñ. tenere dz humiliter ꝛ seruare q̃ ro. ecclesia ꝛ sua metropolis seruat. precepit pa. vt ecclesia mutiñ. in matrimonijs ꝯbendis illud obseruet vt post q̃z inter ꝓsonas legitimas legitimus ꝓsensus interuenerit de pnti. si postea cuz alijs ꝺ facto ꝯbat q̃ prio de iure factū fuerat nō potuit irritari. Ber. ¶ Nō ꝑ q̃ circa sacra ecclastica eccle īferiores debēt se ꝓformare maiorib⁹ rōne metropolitane ecclesie. fac

c.ad abolēdā.j.de here.vide bo.glo.in.c.i.de sū.tri. li.vj.
¶ Nō scdo ibi q suffic.q ad eēntiā mrimonij copula carna
lis necessario nō pcurrit. ēt vex mrimoniū post psensuz ō
prīti pstitū.nā id dicit sufficere quo posito nihil aliō ad sbaz
act⁹ regrit vt nō gl.i.c.statutū i pn.de rescrip.li.vj. ¶ Et ad
de hic ea q̄ dixi.s.c.lz.7 qō plen⁹ dixi i.c.ex publico de cō
uer.piu. ¶ Quid ō mrimoniis ꝗcris aīī istā pstitutōez.doc.
cōiter tenēt q illa tolerant.7 h apte inuit verbū decetero h
positū 7 pōt adduci iste tex.p 7 ō q pstitutio iuris antiq de
claratoria ñ extēdit ad pterita bntia ꝗriā psuetudinē q̄si rōe
psuetudinis illa debeāt tolerari.p qno vide bo.gl.i.c.cuz
venerabilis de psue.7 i.c.i.de postu.pla.li.vj. ¶ In ꝗriū pos
set adduci iste tex.qz dicit decetero.secus q̄ si h verbū nō fu
isset appositū vt i.c.cū tu 7 qō ibi nō.de vsur.sz ad mäz ple
ne vide nō.i.c.fi.de psti.7 i cle.ij.de re.ecc.nō alie.7 in cle.
i.de elect. ¶ Vltimo querit nunqd papa possit statuere vt p
scōm mrimoniū psūmatū rollat pmū nō psūmatū. 7 sic ap
probare psuetudinē hic reprobatā.bost.tz hic q sic.qz cir
ca matrimoniū nō psūmatū latissime pz ptās pape.vt nō.i
d.c.ex publico. 7 ad hoc pōderat v.nullus positū i tex. q̄si
dicat q potuisset statuere hic ꝗriuz. ¶ Sz ego dubito an hoc
dictū sit vex .nā sine magna cā papa nō disponit ꝗ istō mri
monū vt i.d.c.ex publico. ¶ Itē si h eēt q̄re papa retractas
set diffinitionē pdecessoz suoz si illi potuisset ad libitū diffi
nire ut in.c.lz.s.eo.sz ex magna cā posset h facere. ¶ In gl.
ibi nā pxtractus pfectus ē p solū cōsensū.nō itelligas gl.ru
diter.nā ēt cōtractus ēptionis 7 vēditiōis 7 ceteri q sūt ō iu
re gētiū pficiunt solo cōsensu:vt i.l.psensu.ff.de acti.7 ob.
l.ex hoc iure.ff.de iusti.7 iu.sz itelligas gl.q cōtract⁹ mri
monij ē pfectus p solū cōsensū.i.q p solū cōsensū ē trāslatū
plenū ius ita vt traditio corpalis nihil addat.7 lz doc.hic in
stent,p rōne diuersitatis maxie li bost.q dixit q matrimoni
um bz suā essentiā a iure diuino. ¶ Iō sequt cōditionē sui auc
toris.nā deus ē immutabilis. ¶ Alij vo cōtractus sūt ab hoie.
iō sequunt naturā hoīum.hec rō mihi vr psuasiua 7 nō ne
cessario cōcludēs.nā 7 aliq̄ sūt ab hoie que tñ ex solo titulo
bsīt suā pfectionē.vt ē titulus bñficialis.nā p solā collatōez
bñficij acqrit plenuz ius ,pniso vt hic 7 in.c.si tibi abstiti de
prebē.li.vi.iō facit regulā q i oibus spūalibus ex solo titu
lo trāsfert plenū ius vt in.d.c.si tibi abstiti. 7 p Inno.in.c.i
ter cetera de pbē. ¶ Ista.n.tanq̄z iuisibilia sine alia executio
ne exterior transferunt 7 solo consensu ut dixi perficiunt.

¶ De cōditionibus appositis in despōsatione 7 matrimo
nio vel in alijs contractibus. Rubrica.

¶ Cōtinuat hec rubrica ad pcedētia h ordine qz q̄ñqz spō
salia ꝗbunt pure de quib⁹ visuz est.s.q̄ñqz sub ꝗditōe.me
ruo de his post pcedētia submittit.7 qz cōditio apponi pōt
nō solū in mrimonio sz ēt in alijs pxtractibus. ¶ Iō ne auctor
brēt mām geminādi rubricā subnectit hic de ꝗditōibus ap
positis ēt in alijs pxtractibus.7 qd sit ꝗditio.nō.sup rubrica
ff.de cōdi. 7 demō. ¶ Sed dic latius 7 clarius q cōditio ē q
dā adiectio posita vel subintellecta in dispositōe suspendēs
vel resoluens ipsam dispositionem 7 differt a modo qz mo
dus non suspendit sed est quedam modificatio dispositio
nis de quo clarius dicetur.j.e.verum.

Quicunque. Hoc dicit in summa
Defectus turpis cō
ditiōis in ꝗctu mrimonij apposite nō viciat
mrimoniū sz viciat. primo ponit thema ex
quo resultat tacita q̄stio.scdo rñsio ibi rñde
mus. ¶ Casus lralis. Si aliquis desponsa
uit aliquā sub cōditione que nō sit ꝗ substantiā matrimonij
puta contrabo tecū si furtū feceris si voluerit eā relinquere
querit an possit.respōdet q cōditio frāgat 7 mrimoniū fir
miter teneat. Ber. ¶ Op.ꝗ tex.vr.n.q cōditio possit ap
poni in mrimonio ꝗbēdo:vt.j.e.ō illis 7.c.sup eo. ¶ So.me
tu ꝗriū iste tex itelligit duob⁹ modis.primo q loqt in ꝗditio
ne suspēdēte turpi tñ.nā cōditio turpis q̄ nō sit ꝗ subāz mri

monij hr ,p nō adiecta 7 ꝗctus remanet purus.j.e.c.fi.sec⁹
in ꝗditōe honesta de q̄ intelligit ꝗtrariū.7 hūc intellectū po
nit gl.hic. Secūdus itellectus extra gl. vt itelligat in cōdi
tione resolute puta cōtrabo tecū mrimoniū 7 si nō donaue
ris mihi.x.volo te reliquere.certe ex quo mrimoniū a prin
cipio tenuit nō pōt dissolui.vt i.c.cū sis de puer.piu.7,p h
intellectu facit lra in.v.relinqre.7 hūc intellectū sensit vinc.
Quidā tñ dixerūt q in mrimonio nō pōt apponi cōditio.
qz psensus dz ē purus 7 absolut⁹.sed h ē falsuz.vt in ꝗrijs
nisi intelligas q mrimoniū nō pōt consistere nisi ex consen
su puro 7 absoluto.nā exñte cōditōe cōsensus remanet pu
rus 7 tūc vere icipit tenere matrimoniū.vt in.c.sup eo. j.e.
7.c.verū 7 in.c.vnico de spon.li.vj. ¶ Abbas.

Cum sit proprium Pertinet
ad scdam
ptē rubrice.7.h.d.i sūma. Seru⁹ manumissus
ea cōditōe vt fiat monach⁹ 7 monasterio seruiat
als in seruitutē redeat.7 si h acceptato monach⁹ fact⁹ fit ma
numittētis volūtatē cogit obtuare.p thema.scdo rñsio ibi
tu ergo. ¶ Casus lralis. Quidā diacon⁹ manumisit duos
suos seruos sub ea cōditōe vt monachi eēnt 7 pmanerēt in
quodā monasterio adijciēs vt si ꝗ facerēt itex seruituti sub
ijcerent.7 vn⁹ illoz recessit a cōditōe 7 de monasterio exiuit
7 iter clicos scl'ariter cōuersat.vñ qdā psbr illi⁹ monasterij
cōquest⁹ est de h do.pa.vñ mādat epo dioces vt si ita eē in
uenerit cōpellat eū vt i monasterio pmaneat nec monasteri
uz deserat 7 volūtas manumittētis nō valeat pteriri. Ber.
¶ Nō p q i manumissione serui pōt apponi cōditio liber
tatis resolutiua. ¶ Scdo nō q seruitus antiqua nō ipedit
monachatū cōcor.liij.di.multos.nec,pmotōez ad sacros
ordines.vt in.c.null.7 i.c.de famul.de ser.nō ordi. ¶ Ter
tio nō q seru⁹ pōt manumitti sub eo mō vt fiat monach⁹ vt
clicus. ¶ In gl.i.ibi est res spūalis.nō glo.q libertas pōt
dici res spūalis.7 facit qd nō.gl.i.d.c.pal.s.i.c.nullus.sed
h nō,pcedit qz si eēt spūalis nō caderet in laicū.vt in.c. cām
de pscrip. ¶ Itē dñs q̄ñqz manumittit ireruētu pecunie.l.iiij
ff.de manumis.qō nō posset fieri si libertas eēt res spūalis
7 iō tene sequētē solonē glo. q monachat⁹ hic cōfert pure.
¶ Itē hec est q̄dā cōditio intrinseca.vnde sic nō est simonia si
dat pdiū vt ibi fiat eccla.vt in.c.olim.el.i.de resti.spo. ita 7
si manumittit seru⁹ vt fiat cleric⁹ vel monach⁹ qz nō pōt fie
ri monach⁹ aut cleric⁹ nisi pri⁹ sit liber.s.de ser.nō ordi.per
totū. ¶ Bost.itellexit tex.q nō sub cōditōe sz sub mō isti fue
rūt mānumissi.vnde cōditio h ponit largo mō.sz p h nō mu
tat itellect⁹ iuris.7 de dria iter modū 7 cōditionē habet in
c.vex.j.e. ¶ In glo.fi.ibi q̄z cito acceptauerit cōditionez.
intellige glo.sane.s.q acceptauit cū effectu faciēdo ,pfessio
nē in manibus illius qui potuit eū incorporare religioni iu
xta nō.in.c.porrectū de regula.ex nuda ergo acceptatione
cōditionis nō esset effectus monachus. ¶ Et in fi.glo.vult
q̄ gl.q ,pmotus ad clericatū pōt reuocari ad seruitutē si nō
seruat modū in manumissione appositū.secus in eo qui est
effectus monachus.sed non reddit rationē diuersitatis nec
ēt doc.sed pōt dici q clericus degradatus desinit in effectu
esse cleric⁹.vt in.c.degradatio de penis li.vj.vnde sine vio
latione clericus pōt degradari 7 redigi in seruitutē sed per
degradationē seu depositionē nō desinit qs esse monachus
est.n.monachat⁹ quoddā votū a quo nō pōt liberari etiā p
papā saltē sine maxima cā iuxta ea que nō.in.c.cū ad mona
sterij in fi.de sta.re.ex quo.n.semel pure vouit deo nō po
test amplius redire ad seculū 7 subijci seruituti corporali.sz
si fuisset seruus illius monasterij tunc forte valeret conditio
non vt ex toto desinat esse monachus sed vt sit magis astri
ctus monasterio q̄z ceteri.vnde erit quasi seruus monaste
rij nec poterit intrare monasteriuz strictius. facit quod leg.
7 nō.in.c.de famulis.7 in.c.eo libentius de ser.non ordi.7
quod nō.in glo.in.c.vt lex continentie. xxvij. q.i. ¶ Sed
contra hunc intellectum glo.opponit de fi.c.vbi papa man
dat seruari manumittentis voluntatē ergo debet ille redigi
in seruitutem cū h sit manumittentis voluntas.contrarium

vt difficile ⁊ h nõ tactũ p doc. sz põt dici ĩherẽdo prio ĩtellectui Post. q ĩsti fuerũt manumissi sub modo vt facerent monachi. ⁊ c. vñ cõditio redigẽdi ad seruitutẽ dz referri ad tps ante monachatũ. nã volũtas manumittẽtis fuit vt fierẽt monachi ⁊ si nõ vellẽt redirẽt ad seruitutẽ. vnde si fiunt monachi seruãt voluntatem manumissoris eo q compelluntur perseuerare in monasterio.

De illis. Qui iurauit aliquã in vxorẽ accipere si. c. sibi donauerit recipe nõ tenetur nisi postea pure ꝓsenserit vel eã cognouerit. p thema. scdo deter mĩatio ibi re⁹. ¶ Casus lrãlis. Aliqs iurauit alicui mulieri sb hac forma vborꝫ: ego accipiã te ĩ vxorẽ si tãtũ mihi donaueris. mulier nolebat soluere qd petijt. qrit vtr sit periurus si eã nõ accepit in vxorẽ. ⁊ rñdet q nõ nisi postea ꝓsensus de pñti accessit vel carnalis copula fuerit subsecuta. Ber. ¶ Nõ q spõsalia pñt ꝗbi sub ꝓditõe. tex. n. iste loquit ĩ spõsalib⁹ de futuro vt pz p vbũ accipiã qd ẽ futuri tpis. vt ĩ. c. pe. ē. de spõ. ⁊ ex talib⁹ spõsalib⁹ ꝓditiõatis nõ orit ante ꝓditõis euẽtũ publice honestatis iusticia. vt ĩ. c. vnico de spõ. li. vj. ¶ Scdo nõ text. valde notabilẽ iudicio meo q hec cõditio est honesta accipi az te ĩ vxorẽ si tale qd mihi donaueris. nã si nõ eẽt honesta nõ suspẽdisset spõsalia sz hrẽtur pro nõ adiecta. vt in. c. fi. j. e. ¶ Sz ꝗ h ⁊ ꝗ tex. fortiter opponit de. l. si ita stipulat⁹ fuero ĩ. §. si tibi nupsero. ff. de v. ob. vbi tex. nõbilis dicit q si mulier stipulat a viro cẽtũ sibi dari si sibi nupserit nõ valet stipulatio tanqz ĩhonesta ⁊ idẽ dicit in psona viri ne videat pp libidinẽ dedisse cẽtũ seu mrĩmoniuz ꝗrisse. Sed. ꝗriũ est difficile ⁊ ñ tactũ h p doc. sz credo posse dari duas solũes pria vt ĩtelligat qñ vir fuit stipulat⁹ aliqd sibi donari occasione. s. dotis. nã tũc bene valeret. vt ĩ. d. §. si tibi nupsero. Vel scdo põt dici q qñ subest cã honesta petẽdi donũ tunc valet ꝓditio seu stipulatio. nã tex. ĩ. d. §. nõ annullat ĩdistincte illã stipulatõz sz dicit q cã cognita ẽ annullãda. vñ vt dicit ibi bar. si nobilis ꝗberet cũ plebeis nõ eẽ ĩhonestũ si p mitteret aliqd ipsi nobili in cõpẽsationẽ nobilitatis. nã tũc cessat rõ libidinis ⁊ idẽ vbi subesse põt ꝓsimilis cã. ¶ Ultimo nõ duos casus ĩ qbus ꝓditio apposita ĩ spõsalib⁹ tollit s. p carnalẽ copulã subsequẽtẽ. ⁊ nõ bñ hũc casuz maxie iũcta gl. fi. qz extẽdit. c. is q de spõ. nã copula h opat duo. purificat. n. spõsalia ⁊ codẽ momẽto ea trãs fũdit in mrĩmoniũ Scds casus qñ iteruenit postmodũ ꝓsensus de pñti. ¶ Sz qro nũqd sufficit oĩs ꝓsensus de pñti. Ulin. h Ipe. ⁊ Ab. ⁊ Spe. e. ti. ĩ prĩ. miro mõ ĩtelligũt istũ tex. dicũt. n. sufficere ꝓsensuz de pñti siue fit pur⁹ siue sit ꝓditionalis dũmodo nõ cõferat in arbitriũ alteri⁹ et h vltio casu ĩtelligũt. c. sup eo. j. e. quasi velit isti dicere q si fuerit dictũ ꝗbo tecũ si donaueris mihi cẽtũ incõtinẽti est mrĩmoniũ qz vba sunt de p senti nec cõsensus est collat⁹ ĩ arbitriũ alteri⁹. vtputa si fuisset dictũ ꝗbo tecũ si pr me⁹ cõsenserit. naz h casu nõ est matrimoniũ nisi pater cõsenserit. vt ĩ. d. c. sup eo. Sz Io. an. h ⁊ Inno. tacite sentiũt oppositũ ⁊ meli⁹. dicũt. n. q lz consensus sit pstit⁹ p vba de pñti exquo nõ iteruenit cõditio suspẽsiua nõ tz matrimoniũ nisi existat conditio qz ꝓsensus a quo substãtiat matrimoniũ nõ est pur⁹ ⁊ absolutus ⁊ h dictũ satis sensit h gl. pe. ⁊ tz do. an. ĩ. d. c. sup eo. ⁊ hoc mihi videt ipsa vitas vñ tex. dz ĩtelligi de ꝓsensu de pñti pure pstito. Tñ est differẽtia vtr dicã accipiã te si cẽtũ dederis. nã in prio casu exñte ꝓditõe purificant spõsalia sed adhuc non est matrimoniũ sed in scdo casu erit matrimoniũ qz cõditio suspẽdit cõsensuz de presenti.

Verum Est tex. nõbilis ⁊ multũ allegat ⁊ sz itellectũ veriorẽ. h. d. ĩ sũ. ¶ Res donata ecclie sub mõ statim ẽ ecclie nec reuocat mõ nõ seruato nisi hoc in ꝗctu sit expressũ. p dictũ. scdo exceptio ibi nisi. ¶ Casus lrãlis. Aliqs donauit aliquã possessionẽ alicui eccle sub aliqua cõditõe. i. sub mõ nisi aliqd fiat ⁊ sic donatio tenuit. dõator volebat reuocare donationẽ. qrit an possit. rñdet q nõ nisi tali cõditõe. i. tali mõ vel pacto datũ sit qd ea cessante donatio dẽat reuocari.

Ber. ¶ Nõ p donatorẽ posse ĩ donatõe quã facit eccle cõditõez seu modũ apponere et ꝗctus resolutiuũ ad h. c. cũ dilecti. ē. de dona. res q semel eccle effecta põt ab ea auocari ex mõ nõ seruato vel p exñtiã ꝓditiõis resolutiue. Nunqd aũt h cãu possit laic⁹ donator donatõz, ppria auctoritate reuocare. dic vt nõt Inn. ĩ. c. vex. de fo. cõpe. vbi plene dixi. ¶ Pro declaratõe. c. op. ꝗ tex. videt. n. nullo mõ posse p cedere. Aut. n. extat ꝓditio apposita ĩ donatõe ⁊ nõ põt donatio amplio reuocari. Aut ꝓditio nõ extat ⁊ frustra tractat de reuocatõe qz ꝓditio suspẽdit actũ ĩ euẽtũ ꝓditonis vñ antea nõ põt dici donatio cũ sola spes fit in obligatõe ĩsti. d v. ob. ĩ. §. ex ꝓditionali. ⁊ j. c. pr. reuocari q nõ põt qd nõdũ tz. Bo. gl. ij. vt arbitror metu ꝗrij ponit duos ĩtellectus ad tex. primo est vt ĩtelligat ĩ ꝓditõe resoluẽte. ex⁹ pz ĩ ea. vñ ante euẽtũ ꝓditõis nõ põt reuocari. ⁊ sic ĩtelligit pria pars c. sz post cõditionẽ extãtẽ põt reuocari si fuit dictũ ⁊ sic ĩtelligit scda ps. Iste ĩtellect⁹ ẽ ver⁹ in se sz nõ cõgruit lre qz si ĩtelligeret in ꝓditõe resoluẽte dixisset q ea exñte possz reuocari. sz tex. dicit ea cessante. iõ gl. trãsit ad scdz ĩtellectũ meliorẽ vt ĩtelligat ĩ mõ ⁊ nõ in ꝓditõe. nã modus non suspẽdit actũ sz modificat vtputa si dat pdiũ eccle cũ h mõ vt nõ alienet tũc si eccia venit ꝗ mõz ⁊ sic cessat modus apposit⁹ põt reuocari donatio ⁊ h fm gl. si fuit dcm in donatiõe q si velit gl. q nõ obseruãtia modi nõ pstat facultatẽ reuocãdi donationẽ sz dũtaxat agẽdi vt seruet nisi dcm fit vt possit reuocari. h vltimũ dcm gl. nõ ẽ indistincte vex. vñ ꝓcludẽdo breuiter ipaz vitatẽ dic q tã ĩ ꝗctib⁹ notatis qz ĩ nõ notatis si modus apposit⁹ fuerit finalis cã ꝗct⁹ põt agi ad reuocatiõez si mõus nõ seruat. vt ẽ tex. ĩ. l. cũ te fũdũ. C. de pac. inter ẽp. ⁊ vẽ. ⁊ ĩ. l. i. C. de dona. q sub mõ. Si aũt modus nõ fuit finalis cã ꝗct⁹ tũc nõ agit ad reuocatiõez sz ad obseruãtiã modi. ⁊ ita dz ĩtelligi tex. ĩ. l. ea ꝓditõe. C. de resci. vẽ. sz respcũ donatõis facte eccle tex. videt h fin. quẽ nescio alibi q sp dz psumi q mõus nõ sit cã finalis ꝗct⁹. nã vt h vides ex nõ obseruãtia modi nõ reuocat donatio facta eccle nisi sit dcm in donatõe vt possit reuocari. ⁊ hãc pter alios ego puto rõem qz donãs eccle sub mõ videt pricipalr donasse pp deũ ⁊ p remedio pctõꝫ suoꝫ. ar. ĩ. c. re qsisti d testa. Modus q apposit⁹ nõ videt cã finalis ꝗct⁹ ⁊ sic nõ põt agi ad reuocatõz sz solũ ad iplemẽtũ nisi sit dictũ vt possit reuocari. ⁊ p hec reducem⁹ ad ꝓcor. ius ciuile ⁊ cãonicũ cũ eadẽ sit rõ ĩ vtroqz ⁊ hãc lec. tene omissis qbusdã alijs q dant extra glo. ¶ Sz h qro de qõe quotidiana nũqd dõatio possit reuocari si fuerit dictũ exquo solus plat⁹ nõ seruauit modũ. Ali. hic sentit q nõ qz delictũ soli⁹ plati nõ dz nocere eccle vt ĩ regula delictũ. de re. iur. li. vj. vñ si dat eccle possessio vt nõ possit alienari. ⁊ si alienet fuit dcm vt possessio possit ab eccia reuocari nõ põt fieri reuocatio solo plato alienãte. sec⁹ si prelat⁹ cũ capitulo. ⁊ idẽ dic in alijs modis. Idẽ sentiũt doc. in. c. breui de iureiu. vbi dicũt aliud eẽ respectu cõditiõis iplẽde. nã satis est q plat⁹ nõ iplet cõditionẽ ad h vt res nõ acqrat eccle qd ſing. nõbis. ⁊ hãc puto rõez diuersitatis. nã in quẽdis solus plat⁹ põt nocere eccle sed nõ in qsitis. vt dicit glo. nõ. ⁊ doc. xvj. q. vj. §. fi. notat Inno. in. c. fraternitatez de dona. ⁊ per hoc bẽs declaratã gl. ij. ⁊ pn. vltie. ¶ In gl. fi. ĩ fi. nõ istã gl. qz quotidiana est. ⁊ ex ea prio nota q licite in donatõe facta eccle apponit pactũ vt nõ possit alienari ⁊ videt expressuz ĩ. §. sanctissimis alle. ĩ gl. vbi dicit q res eccleſie pñt alienari, p redẽptõe captiuoꝫ nisi sint donate eo pacto vt alienari nõ possint. ¶ Sz dubiũ est qd si imineat necessitas gl. ponit hic duas opiniones ⁊ primã tenuit bug. x. q. i. sic qdã. Io. ⁊ Lau. x. q. ij. h ius. Itẽ Damas. Hoff. Phi. ⁊ Inno. hic. Secundã opinionez indistincte vt non possit alienari tenuit hic Ali. qui tñ postea mutauit opinionez ⁊ dixit standum. c. aurum. xij. q. ij. primã opinionez sequitur h in effectu do. An. secundã sequit h do. Card. mihi placet prima vt exquo necessitati ecclesie aliter consuli nõ põt licite alienet. naz si aliud sensit donator nõ videt fuisse mẽtis compos cũ instante tali necessitate pia ipse debuisset hoc facere vt in. c. sicut. xlvij. di. facit qd in simili notat glo.

lxxxij.di.in.c.i.tene tñ mēti gl.⁊ gnāliter an ⁊ qñ valeat pactū de nō alienādo inter priuatos ⁊ an ex tali pacto impediatur alienatio dic vt nō.in.c.rainaldus de testa.per Inno.⁊ per doc.⁊ glo.in.l.fi.C.de re.alie.non alienā.⁊ in.l.filiꝰ.§. diuus de lega.i. ℣ Abbas.

Super eo. Qui p verba de pñti cū mulliere ꝗbit sub ꝓditiōe si pater ꝓsentiret nisi pater ꝓsentiat ad matrimoniū non est cogēdus.vel generalius sic. Cōtrahēs mrīmoniū sub ꝓditōe nō ꝓbata nō cōpellit matrimoniū cōsumare ante ꝓditōis euētū. Cōis diuisio.scēa ibi rñdemus ⁊ ibi prio soluit.scēo remouet obstaculū ibi nā lz. ℣ Casus lrālis. Quidā ꝗxit mrīmoniū cū quadā muliere sub hac cōditiōe si pri eius placeret.qrit vtꝫ fit cōpellēdus ad matrimoniū ꝓsumādū.rñdet q ꝓsensus liber dici nō dz q in alieno arbitrio reseruat.⁊ ꝓditio talis nō ꝓbat a iure.⁊ ideo nisi volūtas pris accedat nō est ad mrīmoniū ꝗhēdū cōpellēdus.postea rñdet alex.pa.dicēti spōsalia interposita ⁊ non secuta cōditōe ꝗcta:sequēte de pñti ꝓsensu vel carnali copula tale mrīmoniū nō debere dissolui qꝛ talis ꝓsensus ñ est de pñti bñdus qꝫuis per ỽba de pñti exprimat q ī alieno arbitrio bñdo ꝓsistit. Ber. ¶ Nō ꝑ ibi ad ꝓsumandū. q ꝗcto pure mrīmonio per verba de pñti pōt alter ꝓiugū ad petiti onē alteriꝰ cōpelli ad ꝓsumādū mrīmoniū ⁊ sic lz adhuc nō sit habita possessio tñ ex iure qsito per cōsensum pōt agi ad cōsumationē mrīmonij qd nō. ¶ Secēo nō q mrīmonium pōt cōferri in alterius arbitriū ⁊ nō solū parētis in cuiꝰ prāte est cōditōez apponēs sz ēt alterius.vt in.c.se.⁊ ex hoc habes vnā drīaz ītER mrīmoniū ⁊ testm̄.nā testm̄ nō pōt conferri in volūtatē alterius.vt in.l.captatorias.⁊ in.l.illa institutio.ff.de bere.insti.de quo dicēdū vt nō.in.c.cū tibi de testa.secus in mrīmonio vt hic ⁊ rō pōt esse.nā matrimoniuz est de iure diuino.vnde sufficit solus cōsensus qualitercūꝫ habeat sz testm̄ depēdet ex gratia qꝛ cōferī ī illud tps quo testatoꝛ nō est futurꝰ dñs.s.post mortē.vnde satis est q ipsi cōmittit libera facultas testādi vt notāter dicit glo.in.d.l.illa institutio. ¶ Tertio nō hic regulā q ois cōditio a iure nō ꝓbata pōt apponi in mrīmonio. ¶ Altio nō q lz cōsensus exprimat per ỽba de pñti tñ ex quo apponit ꝓditio nō hz effectū de pñti sz suspēdit in euētū cōditōis.⁊ declara vt dixi.s.e.de illis. ¶ In glo.i.de hoc dic vt plene nō. ī regl'a actus legitimi de re.iu.li.vj.p glo.⁊ Bi.⁊ hēs ex hoc vnaz drīaz ītER mrīmoniū carnale ⁊ spūale.nā carnale pōt ꝗbi sb cōditōe.vt h.spūale nō vt in.c.ij.de elec.lib.vj.⁊ dic vt ibi. ¶ In glo.ij.in fi.ego nō dubito qn scēm mrīmoniū teneat ꝗctū ante euētū ꝓditōis qꝛ mrīmoniū ꝓditionale hz vi spōsalioꝫ de futuro.vnde sicut illa tollunt p sequēs mrīmoniū vt in.c.i.s.de spō.duo.ita ⁊ matrimoniū cōditionale tollit p sequēs puꝫ pro h.c.vnicū de spō.li.vj.sz si nō intercessit mrīmoniū dubito de decisiōe gl.qꝛ exquo obligauit se sub cōditōe nō potuit recedere ab illa obligatōe.ar.ī.l.potior. ff.q po.ī pig.habea.si supuenerit ergo euētus ꝓditōis primū mrīmoniū remanet purū nisi forte aliud dicat ī mrīmonio sz ego nō bene video rōem diuersitatis. ¶ Extra gl.q̄ro de qōne quotidiana duo inter quos obstāte īpedimēto canonico nō poterat eē mrīmoniū ꝗxerūt sub cōditōe si papa dispēsaret.demū papa dispēsauit.qrit nunqd fit mrīmoniū sine alio cōsensu. Inno.ꝑ refert quosdā tenere q sic. secūdo refert alios tenere ꝗriū quos ipse sequit. mouent isti qꝛ primꝰ cōsensus oio erat iure reprobatꝰ ad h tex.in.l.ītER stipulātē.§.sacrā.ff.de v.ob. Primā opi. sequunt h gas. ⁊ do.An.scēaz seqt do.Car.⁊ dicit se in facto ꝓsuluisse sic motus principalr qꝛ qd depēdet a volūtate vniꝰ dr īpossibile.l.apud iul.i fi.de lega.i. Itē id qd fit p remediū extraordinariū dr fieri nō posse.vt nōt Inn.in.c.pastoralis.b cā pos.⁊ ppri. Istud ergo mrīmoniū vr fuisse ꝗctū sub cōditione īpossibili sz ego assigno aliā rōem ad h vt actꝰ retro extendat oz q potuerit intercedere a principio.vt.l.si is q pro emptore.ff.de vsuca.sz mrīmoniū nō poterat eē a principio tpe ꝗctus obstāte īpedimēto ergo nō pōt retrotrahi. Itez

ex facto a iure īprobato nō pōt nasci aliqua obligatio.l.cuz lex.ff.de fideius.lz ex ꝗctu ꝓditionali sola spes est in obligatione ⁊ pp illā spē ꝗctus retrotrahit.sed in casu nostro nulla nata fuit obligatio ratiōe predicta.ergo opus est vt matrimoniuz de nouo ꝗbatur ⁊ sic altero nolente contrahere nō erit matrimonium.

Per tuas. Qui sub honesta cōditōe spōsalia ꝗbit ⁊ ante cōditōis euentū despōsatā cognoscit a cōditiōe recedit. Cōis diuisio.scēa ibi ꝓsultatōi. ℣ Casus lrālis. Quedā mulier.p.noīe petebat q̄ndā.n.ī viꝫ dicēs q mutuꝰ ꝓsēsus inter eos ⁊ carnalis copula accesserat.vir ille non negabat spōsalia ꝗcta ⁊ carnalē copulā.dicebat tñ se nō teneri illā ducere in vxorē qꝛ spōsalia ītER ipsos tali ꝓditōe ꝗcta fuerunt si pater eius ⁊ prūꝰ spōsalibꝰ cōsentirēt.sed ipsi q̄ꝫcito sciuerūt ꝗdixerūt.sup hoc testes recepti fuerūt.testibꝰ receptis ⁊ publicatis.dicebat mulier q lz spōsalia ꝗcta fuissent sub cōditōe ꝑdicta:nō tñ fuit a prē viri vel patruo ꝗdictū:⁊ ante tps cōditōis expressuz a testibꝰ ⁊ post.dicebat inter se ⁊ ilō carnalē copulā accessisse.. Iudex dubitauit qualr eēt ī hoc negō,pcedēdū:,pcessū cāe ad do.pa.remisit. Ipse examinatis attestōnibꝰ rñdet eidē q cū manifeste cōstet post ꝗcta spōsalia carnalis sit inter eos copula subsecuta pro mrīmonio est ꝑsumēdū qꝛ recessisse vr a cōditōe apposita:qꝛ ⁊ si cōstet q post q̄ꝫ pr ⁊ patruꝰ viri ꝗdixerūt spōsalibus: idē vir carnaliter nō cognouit eādē.nō est tñ aliquo mō,pbarū q ante q̄ꝫ ipse cognouisset eādē pr eius ⁊ patruꝰ ꝗdicere curauissent. Ber. ¶ Nō ꝑ q fūdās se sup vo mrīmonio etiā obtinet,pbādo mrīmoniū ꝑsūptū ꝑsūptōe iuris ⁊ de iure. ista.n.mulier fundauit se sup vo mrīmonio ⁊ post,pbauit ꝑsūptū ⁊ nihilominꝰ obtinuit qd nō.qꝛ facit ad multa. ¶ Secūdo nō q mrīmoniū pōt ꝓferri in arbitriū ēt extranei. Itē nō q spōsalia nedū pura sed ēt cōditionalia trāseūt in matrimoniū p carnalē copulā. ¶ Altio nō q deficiēte ꝓditōe spōsalia ex toto euanescūt adeo q copula sequēs nihil operat. ¶ Op.ꝗ tex.de.c.cū tu de test.vbi sufficit,pbare excōicationē fuisse secutā appellationē.⁊ p h iferī eā esse nullā.nec ē opus,pbare q excōicatio nō fuit lata ante appellatōez.ita ī ꝓposito vr dicēdū.sat.n.ē,pbasse q eā cognouerit post q̄ꝫ deficit cōditio maxīe qꝛ actus nō dz ꝑsumi geminatꝰ. Sed glo.i.⁊.ij.⁊ vl.metu ꝗrij dicūt q iuuenis fuit ꝓfessus se pluries illā cognouisse.iō nō sufficit postmodū,pbare q eā cognouerit post ꝗdictiōem pentū.h solutio diuinat ad tex. qꝛ in tex.nō dr h. Ilpost.sentit aliā solutōz dicēs q iuuenis pure fuit cōfessus copulā nō restringēdo se ad vnicā tñ. iō debuit postmodū,pbare q ante eā nō cognouit sz post tertio soluit do. An.q quēadmodū stat cōfessioni mariti sup copula vt ī.c.ꝓtinebat de despō.īpu.ita dz stari ꝓfessioni mulieris ex quo eā asserit ad validitatē mrīmonij.debuit g̃ maritus,pbare q ante nō cognouit ad excludēdū assertionem mulieris. Et,p h ītellectu adduco nō.p post.ī.c.duo pueri de despō.īpu.vbi dicit credēdū mulieri qñ cōfitet copulaz ad validitatē mrīmonij. Hz aduerte qꝛ papa h se nō fūdat sup assertōe mulieris sz qꝛ de copula h simplr ꝓstabat. Ñ dicēdū ⁊ quarto q vbi plene actoꝛ fūdat ītētionē suā dz obtinere nisi reus clare illā cōfundat nec sufficit q reddat eaz dubiā.mulier.n.,pbādo spōsalia ⁊ copulā fundat clare intētionē suā:exceptio vo viri penuꝰ nō euacuauit illā,pbationē lz eā aliquatenꝰ redderet obscurā.⁊ pro h vr tex.in.c.in ꝑsentia de,pba.⁊ vide q ibi plene dixi.facit qd notat gl.ī cle. fi.de rescrip.lz in crialibus vt euitet delictū vr reus h casu absoluēdus.⁊ sic saluarē vnā opi.bar.nōbilē ī.l.nō solū in §.sz vt,pbari.ff.de no.ope.nū.⁊ h lec.multū conuenit lrē quā ēt tacite sensit do. An.lz nō sic declaret sz stat in precedēti. ℣ In glo.ī v.ꝑsumēdū ibi nec illud,pdest.⁊ est rō qꝛ h,prestatio tanq̄ꝫ turpis dz hri pro nō adiecta fauore matrimonij vt nō.j.c.,pr.⁊ nō hāc ꝓticulā glo.spōsus ergo non pōt cognoscere sponsaz qn trāseāt spōsalia in matrimoniū q̄ꝫtūcūꝫ,prestet in ꝗriuz.vnde nō est nisi vnū remediū. s. q prius renūciet spōsalibus.nā tūc copula supueniēs non

pōt inducere mrīmoniū cum nō reperiunt ibi spōsalia: vt nō. in. c. veniens 7. c. tua de spon. ¶ In ca. glo. ibi talis error 7c. 7 dic hanc ꝓditionē reijci tanquā turpē q; p̄suppo nit p̄mū coitū tanquā fornicariū. ¶ In ca. glo. ibi sed secus in mrīmonio. 7 rō aptissima est q; 2m mrīmoniū pure ꝗctus p̄iudicabit p̄mo cōditionali. vñ cōditio postea existēs non reperit extremū ad qō possit trahi. Itē repit mrīmoniū in medio 7 sic trahi ñ pōt retro ad ħ. c. q̄ꝗuis ō rescrip. li. vi. 7 in fi. glo. ¶ Post. tz p̄mā opi. q; exquo cōditio est oio extinta. exēplū si sol clarescit nō hz suspēdere effectū mrīmonij: ita nō. j. eo. ti. §. que cōditio. v. quid si ꝗbo. 7 hec opi. mihi placet. ¶ Abbas.

Si conditiones.

Notabile. c. 7 multū allegabile 7 hoc dic in sūma. Si in ꝗctu mrīmonij apponitur ꝗditio turpis vel īpossibilis habet ,p nō adiecta nisi sit ꝗ substātiam mrīmonij q; tunc vitiat ꝗctum. sunt due partes in p̄ma tractat de ꝗditiōe turpi q̄ est ꝗ substantiaz mrīmonij. In 2 de turpi vel impossibili. 2 ibi licz. ¶ Casus lrālis. Si aliqs ꝗbat mrīmoniū sub cōditione q̄ est ꝗ substātiā mrīmonij hoc modo ꝗbo tecū si ,plē euites. vel donec īueniā aliā dignioꝛē bonoꝝ vl' facultatib⁹: vel si ,p questu adulterandā te tradas: querit vtrū in talib⁹ casib⁹ teneat mrīmoniū. 7 cōditio ,p nō adiecta habeat. rñdet pa. quātūcū. ꝗ mrīmonialis ꝗctus sit fauorabilis tñ in casibus p̄dictis caret effectu. quāuis alias apposite cōditiōes ī mrīmonio si turpes fuerit aut īpossibiles ꝺbeāt ,p nō adiectis haberi. pp fauorē mrīmonij. Ber. ¶ Nō ꝑ duas regulas nōbiles ī mā mrīmonij. p̄mo q; oīs ꝗditio apposita ꝗ substantiā ꝗiugij vitiat mrīmoniū 7 nō vitiat 7 lz tex. ħ ponat tria exēpla istaꝝ cōditionū ꝗ subāz tñ multa alia possent reperiri puta sic fuit in facto. Quidā hñs suspitionē de incontinentia futura mulieris ꝗxit secū sub cōditiōe q; si ꝗmitteret adulteriū liceret sibi recedere a mrīmonio 7 aliā ducet. certe nō est ibi mrīmoniū. 7 lz illa sit conditio resolutiua tñ idē operat quo ad ,ppositū sicut ꝗditio suspensiua vt clare colligit ħ 2 exēplo dū ꝗxit donec inueniret aliaz honoꝛe vl' facultatib⁹ dignioꝛē. nā hec cōditio nō erat suspēsiua. lz resolutiua. ¶ Ex quo tñ nōbis q; ꝗditio ꝗ subāz īpedit mrīmoniū nedū qñ est cōditio suspēdēs sed ēt resoluēs lz aliq 7 male ad ħ nō aduertāt putātes q; exquo semel mrīmonium tenuit cōditio resoluēs dz hāi ,p nō adiecta qō est falsū. vt hic vides. Item dico q; ibi nunquā fuit mrīmoniū 7 sic ,ppꝛie nō pōt dici resoluēs. ¶ Secda regula q; cōditio īhonesta vel impossibilis q̄ nō est ꝗ subām mrīmonij habet fauoꝛe mrīmonij pro nō adiecta 7 sic vitiat 7 nō vitiat. 7 nōnter dixi fauoꝛe mrīmonij. q; in alijs ꝗctib⁹ regl' cōditio impossibilis vitiat 7 nō vitiat. vt insti. de inuti. stipu. §. īpossibilis. ¶ Itē nō q; oīs ꝗditio ꝗ subām actus vitiat ipm actum. nam si vitiat ipm mrīmoniū tā fauorabile forti⁹ hz vitiare actū nō ita fauorabilē. 7 est rō huius dicti. naz remota subā alicui⁹ remouet 7 ipse actus. nam sine subā nihil pōt subsistere ad ħ. c. tua. §. de spō. vñ ad cognoscēdū substantiale alicui⁹ ꝗctus debem⁹ semp̄ videre vtrū actus ille sine illo pōt ꝗsistere pro ħ qō nōt bar. in. l. platā. C. de sen. 7 interlo. om. iudi. ¶ In gl. i. ibi iudee vel heretice vult ꝗ glo. q; mrīmoniū ꝗctū cū iudea vel heretica sit nullu3. respectu iudee bene loquit 7 idē in pagana. nā ad ħ vt mrīmonium ꝗsistat oz q; ꝗbētes sint eiusdē secte vel fidei. vt in. c. caue. 7 in. c. nō oz. xxviij. q. i. sed respectu heretice q̄ suscepit iaz baptismū cōiter tenet oppositū q; exquo hz sacrm baptismi nō pōt ,ppꝛie dici alteri⁹ secte. vt nōt ī. c. nō oz all'. ī gl. facit qō le. 7 nō. in. c. decreuit. de here. li. vi. 7 vide ī spēcu. ti. de diuoꝛ. post p̄n. ¶ In. e. gl. ibi q̄dā sunt ꝗ subām mrīmonij. Inn. īteligit tex. qñ vterq; ꝗsensit cōditiōi apposite ꝗ subām. si aūt alter ꝗdixit tz mrīmoniū ñ fuit ,pcessū ad ꝗsūmationē ipsi⁹. idē dicit fauoꝛe mrīmonij si alter tacuit. 7 sic tacēdo habet ,p ꝗdicente ar. in. c. aliqñ. xxxij. q. ij. 7 nō bene ħ dictū Inn. videt. n. p ħ velle q; in alijs actib⁹ tacēs videat ꝗsentire ꝗctui fm ,ptestationē alteri⁹. lz ,ptestatio sit onerosa 7 odiosa. de quo vide qō nō. in. c. cumana 7 in. c. ī genesi de electio. 7 dicit hosti. hec sepe p̄dicanda ne simplices mulieres decipiant. ¶ Et in fi. glo. aduerte ad hāc vltimā qōnē glo. nam repiunt in ea multe opiniōes īter legistas 7 canonistas 7 referēdo p̄ncipaliores scias q; Inn. 7 host. ī. c. ī sinuāte. j. ti. p̄ri. 7 in. c. ij. §. e. tenuerūt ,pfessionē tenere. lz fit apposita ꝗditio ō tenēdo ,ppꝛiū 7 idē sentit gl. in. c. solet. xxxij. q. ij. Idē Accur. in auc. īgressi. C. ō sacro san. ec. sed ꝗriū sensit ī. l. p suum. ff. de vsu. 7 habi. nam ibi dixit q; aut ꝗditio fuit apposita a p̄ncipio 7 vitiat ,pfessionez. Aut ex īteruallo 7 vitiat. 7 vide ad mām plene ꝗ spe. in ti. de sta. reg. v. xlviij. Io. an. hic tz oppo. ꝗ istā gl. sequē do ꝗores doc. 7 reddit rōnez diuersitatis īter mrīmoniū 7 ,pfessionē. dic. n. q; in mrīmonio tractat de fauoꝛe ipoꝝ ꝗbentiū vñ exquo alter acceptauit ꝗditionē potuit sibi p̄iudicare. sed ī ,pfessiōe obligatio acqrit deo ꝗ ministeriū abbatis vel alteri⁹ plati. factū ꝗ ministri acceptātis illā ꝗditionē nō dz obesse deo q; videt velle ,pfessionē recipe 7 idez dicit ad. c. diaconi. qō gl. allegat in ꝗriū. nā sicꝗs ordinat in diaconū obligatio acqrit deo a quo īprimit caracter. vñ ñ potuit ēps acceptādo ꝗditionē de ꝗbēdo mrīmonio p̄iudicare obligatiōi acqrēde deo. sed Pdau. de leaza. ī cle. cos de regula. impugnat hāc opi. Io. an. dicēdo q; ēt ī mrīmonio obligatio acqrit deo. hinc est q; cōiuges nō pōt illud diuidere cōi ꝗsensu. vt in. c. sup eo de eo. q cog. consan. 7 in hoc multū sibi insistit bar. in auc. īgressi p̄al. satis colorate dixit. q; aut ,pfitēs reseruauit sibi ,ppꝛiū. s. vt habeat in administratiōez 7 tz īgressus ad hoc dictū. c. ī sinuāte. Aut constat q; voluit sibi tenere ,ppꝛietatē 7 viciat īgressus. In dubio vo dicit interp̄trandū q; voluerit hāe administrationez vt sic res pori⁹ valeat. nā religiosus pōt hāe administrationem bonoꝝ de ꝗsensu supioꝝ vt in. c. ij. de sta. reg. Ado. an. impugnauit hanc rōnē bar. dicēs q; lz possit religiosus habere administrationē iure sibi delatā nō tñ ex pacto. q; tunc haberet qd ,ppꝛiū. 7 sic idē dicēdū esset qñ sibi reseruauit ,ppꝛietatē. vñ sequēdo ipe opio. Io. an. dic ,pfessionē tenere siue retētio ,ppꝛij sit apposita ꝗ viaz cāe siue modi siue ꝗditiōis resolutiue siue suspēsiue. nā lz in mrīmonio obligatio acqrit deo tñ p̄ncipaliter qs ītēdit placere parti cū qua ꝗbit. sed ī ,pfessiōe p̄ncipaliter ītendit placere deo 7 nō abbatiō factū abbatis nō hz vitiare. Bas. de cal. tenuit q; in foro iudiciali ,pcedat hec opi. sed ī foro aīe opio ꝗria. dñs Car. tz īdistincte opi. huius gl. vt ,pfessio fit nulla exquo p̄cise illestetit in sua volūtate nec aliter voluit se obligare. 7 ħ opi. mihi plus plz. mouet p̄ncipaliter. q; remota ꝗte subāli actus remouet 7 ipe act⁹. vt in. c. tua de spō. 7. §. dixi. Sed retentio ,ppꝛij est ꝗ subām religiōis. vt ī. c. cū ad monasteriū ī fi. de sta. regu. q̄ tal' ꝗditio siue modus hz vitiare actuz ēt si sit ꝗditio resolutiua ꝗ supradicta nec obstat si dicat q; abbas seu alius plat⁹ ,pfessionē recipiēs nō potuit p̄iudicare deo q; dico illud ,pcedere ī obligatiōe q̄sita. sed nos sumus ī q̄rēda. nā 7 suus p̄iudicat dño in acqrēdis lz nō in acqsitis. vt ī. l. fi. C. de acq. pos. sic 7 plat⁹ nō pōt p̄iudicare ecclie in q̄sitis. sed ī q̄rendis sic. xvi. q. vi. §. fi. vbi gl. dixi plene ī. c. tua ō his q̄ fi. a pla. Itē de⁹ nō recipit obligationē nisi a volūtario. xv. q. i. nō est. xiij. q. v. c. siqd īuenisti. hīc est q; votū emissuz ꝗ metum nō obligat. vt ī. c. i. q; me. cau. nō. ī. c. abbas. e. ti. sz iste noluit alī obligari nisi possz tenere ,ppꝛium q̄ nō est p̄sumēdū q; de⁹ voluerit ipm viculare ꝗ volūtatē suā cū nō īdigeat de⁹ religiōe nā. sz q̄sqz recipiet mercedē fm opa sua vt ī. c. pueri de pen. di. iij. Idē ēt videm⁹ iter boies ꝗbētes. vt nisi ābo idē sentiāt non valet ꝗct⁹. l. i. ff. de v. ob. 7 in. l. ī oīb⁹. ff. de act. 7 ob. 7 hāc opi. puto verissimā. ¶ Nūc restat rñdere ad ꝗria formata in. gl. q̄ veniunt ꝗ tex. ad. c. ij. x. q. i. dic q; ibi ꝗditio nō fuit ꝗ subām cōsecratiōis ecclie. sed ꝗ ꝗsecutiua ad ordinationē ecclie. 7 iō habet ,p nō adiecta cū sit ꝗ ius cōe q; nō pōt facere patronus vt ecclia nō sit sub ordinatōe ēpi. Ad. c. diaconi dic q; mrīmoniū nō est ꝗ subāz ordis clericalis. vt nō. ī. c. cū olim de cle. coniuga. sed illud ,pcessit ex ordinatione ecclesie ad

hoc.c.nicena.xxxi.di.

¶ Qui clerici vel vouē.mrimoniū ꝗbere pñt. Rubrica.

¶ Cōtinuat ad pcedētia hoc ordie. Supra visuz ē de vno ipedimēto mrimonij.nūc restat videre ō alijs ipedimētis. Et aduerte qr rubrica ista nihil ponit dispositiue:sed pcedit interrogatiue.s.q clerici vel vouētes mrimonium ꝗbere pñt. Et rndendo ad rubrā dic q clerici in mioribꝰ licite ꝗbunt mrimoniū. Ō vo sunt in sacris nō pñt ꝗbere ⁊ si ꝗxerint est nullū:vt in.c.vnico de voto li.vi.⁊.s.de cleri.coniuga.q̄si p totū.⁊ lz oēs ordines largo mō dicant sacri:vt nō. xxxij.di.in sum.tñ p excellētiā ⁊ quo ad ppositū nrum sacri dicūtur subdiaconatꝰ diaconatꝰ pbyteratꝰ ⁊ ordo ēpalis.vt.j.c.pxi.respectu vouētiū dic q votū principie ipedit mrimoniū:sed nō dirimit si de facto ꝗbereť qr fortiꝰ vinculum supueniēs to lit votū nisi esset sollēnizatū p pfessionē tacitā vel expssaz factā alicui de religiōibꝰ approbatis vel p susceptionē sacri ordis:vt babeť in.d.c.vnico de voto li.vi. Et p ħ quo ad effectū tituli babes sūmatū nigrū lz inciděter habeat alia dicta q̄ satis apparebūt in pcessu. Abb.

De diacono.

Diaconus vel subdiaconus mrimonium ꝗbere nō pñt ⁊ si ꝗxerit ēt si sint facti irregulares debent separi.hz duo dicta .scōm ibi subdiaconū. ¶ Casus lrālis. Quidā diaconus aliū diaconū in sabbato sācto vulnerauit ⁊ vxorē accepit:q̄rit q̄d sit agēdū de ipo.rndet pa.q si corde ꝗtrito ⁊ humiliato ad ecclias redire voluerit absolōne obtēta ⁊ ipo sita sibi pnia de vtroqz excessu ea pacta poterit ēps suꝰ cū ipo dispēsare ⁊ officiū diaconatꝰ sibi reddere ⁊ si bone vite apparuerit in pbyterꝰ ordiare. In fi.dicit q diaconꝰ q homicidiū fecerat siue ēt nō fecerit mrimoniū non pōt ꝗbere. Ber. ¶ Nō primo q augmētat delictū pp excellētiam dici i q̄ fuit cōmissuz vn pōderat ħ q i sabbato sancto vulnerauit diaconū de quo vid bonū tex.cū gl.i.c.homo xpianus.xl.di.⁊ i.c.cū q̄dā.⁊ q̄ ibi nō.de iureiur.⁊.c.sicut dignū de homi. ¶ Secō nō q ꝗstitutꝰ i sacris mrimoniū ꝗbēs efficit irregularis adeo vt neqz in susceptis administrat possit nec ad maiores ordies suscipiēdos admitti q̄ clarius pbat i.c.pxi.pōt tñ cū tali dispēsari vt ħ. ¶ Itez nō ex ħ ⁊ ex.tex.casuz nōbilez in quo dispēsat ex sola cōtritiōe ⁊ hūlitate peccatoris lz nō subsit cā necessitatis vel vtilitatis ecclie vel euidēs progatiua meritoꝝ.nā pp hec tria vel eorū altex dispēsatio idulget:vt in.c.tali.i.q.vij.⁊ vide bonā gl.i.§.nisi rigor.ea.cā ⁊ qōne ⁊ i hoc nōbis bene istū tex. qr facit ad mā.z.c.at si clerici.s.de iudi. ¶ Itē nō q dispēsatio nō iponit nisi post p actā pniaz:sed dic vel eiꝰ partē. vt in.c.ex tenore de tēp.or. ¶ Vltrio nō iūcta gl.pe. q irregularis nō pōt mrimoniū ꝗbere nā q̄ztūcūqz qs sit depositus ab ordie tenet tñ viuere clericaliter ō quo vide bonū tex.cū gl.in.c.dictū.lxxxi.di. Et nō q subdiaconatꝰ est sacer ordo cōcor.c.j.pxi. ¶ In gl.in v.absolutionē i fi.vult ꝗ gl.q ēps cum isto diacono suo iure dispēsare nō possit. ¶ Dz tu aduerte latiꝰ.ħ.n.fuerūt duo delicta.primū i eo q vulnerauit aliū diaconū.scōm i eo q de facto iam ꝗxit mrimoniū. Respectu primi dicebat Vin.q ēps poterat dispensare si ille erat clericꝰ cōuētualis.vt i.c.qm̄ de vi. ⁊ ho. cle. vel rōne legatiōis ille archiēps poterat absoluere q̄ ō si plz hosti.qr lz ēps possit absoluere clericū cōuētualē si iniuria fuerit mediocris.secus si fuerit atrox vt ħ erat vt nō i. d.c. qm̄.nec plz sibi q legatꝰ ħ casu possit absoluere. vñ sensit q auctoritate pape archiēps hic absoluit. Respectu legati remitto ad pleniꝰ nō.i.c.nemini.⁊ i.c.excōicatis.s. de of. le. ¶ Dz opponit ⁊ vt q ēt papa nō debuisz cū isto dispēsasse.vt in.c.miror.l.di.vbi dr q cū irregulari ex effusione sanguis nū q̄z dz ecclia dispēsare. Sol.dic q irregularitas nō cātur ex sola effusiōe sanguis.sz oz q interueniat mors vel mēbri detrūcatio vt in.c.in archiepatu de rapto.⁊ i cle. si furiosus ō homi.vbi tex.regrit mutilationē mēbri. ¶ Dz ē dubiū quotidianū q̄d sigs debilitauerit mēbrū ita vt q̄si sit inutile qō tñ nō detrūcauit nūq̄d sit effectꝰ irregularis. dubiū facit qr paria vident nō esse ⁊ inutile esse i.c.ij. ō trāsla.pla. Cōtrariū sentit ħ Gas.⁊ puto veriꝰ ar.bonū in.c. sicut vrgeri.i.q.i.nā mēbrū debilitatū valet saltē ad decorē ⁊ in penis est mitior iterpratio lz aliud in simili sentiat Ci.i auē.sed nouo iure.C.de ser.fu.⁊ ibi plemꝰ p bal. ¶ Quid aūt appellet mēbrū ⁊ nūq̄d digitꝰ sit mēbrū vide p bar.in l.ij.ff.de pub.iud.vbi cōcludit mēbrū appellari q̄ ō hz officiū separatū ⁊ distictū ab alijs mēbris vt oculus.lv.di.si euāgelica.vel manus aut pes.vt i.d.auē.sed nouo iure.digitus aūt nō est,pprie mēbrū sed ps mēbri. Ego ad ħ alle go bo.tex.lxxxix.di.singula .vbi appellat mēbrū q̄ ō hz officiū distictū. Ex quo pōt iferri q incidēs alicui digitū nō est effectus irregularis.secus si totā manū vl oculū aut pedē. Respectu scōi delicti qs possit dispēsare dicā latius.j.i c.pxi. ¶ In gl.pe.ibi degradari debeat.dicūt doc.q melius dixisset deponi.qr pp homicidiū clericꝰ nō degradat. sed deponit vt in.c.cū nō ab hoie de iudi.sed dic q depositio pōt appellari degradatio lz nō sit actualis.⁊ ita loquat tex.in.c.tue.j.de penis ⁊ puto q ēt degradatꝰ actualiter ñ possit ꝗbere mrimoniū.qr lz ille pdat oē pūlegiū clericale vt in.c.ij.de penis li.vi.tñ semp remanet caracter rōne cuius si de facto celebraret cōficeret vex corpꝰ xpi vt nōt ibi Io.an.in nouel.tenent cōiter theologi.lz glo.aliter ibi sentiat. Abbas.

Ex litterarum.

Subdiaconus mrimoniū ꝗbere ñ pōt ꝗsultatio ⁊ rnsio.2ª ibi sup quo. ¶ Casus lrālis. Quidā subdiaconus copulauit sibi q̄zdā mulierē in vxorē. Ēpus suus fecit illū abiurare ipam mittēs ipz do.pape petēs q̄d sit de ipo faciēdū.papa cōmēdās ipsuz mādauit.q̄tenꝰ si ad religionē trāsire voluerit ⁊ dignus apparuerit. poterit cōcedere illū ad maiores ordies ,pmoueri.q si ad religionē trāsire noluerit nec in subdiaconatu pmittat illū mistrare.neqz ad maiores ordies trāsire sed in minoribꝰ poterit mistrare. Ber. ¶ Nō p q religio appellat ordo forte sic dicta fm doc. qr ordiata ⁊ approbata ēdz.vt in.c.fi. de reli.do. ¶ Secō nō q clericꝰ in sacris ducēs vxorē dz cōpelli ad illā abiurādā.i.cū iuramēto remittendā ⁊ renūciādā ita q vlteriꝰ eaz nō admittet. ¶ Tertio nō q cōstitutꝰ i sacris.ꝗbēs mrimōiū pdit executionē oīuz ordinū nec ō facili dispēsat secū i sacris. ¶ In gl.pe.i fi.nō vltimā solōnē q ēps pt iure suo dispēsare cū clericis q i sacris ꝗxerit mrimōiū.⁊ hāc opi.tz ħ Inn.sēt.t ēt host.dicēs q i.c.pcedēti papa oñdit ēpis prātē eis cōcessā ad iuris rigorē tpandū.ħ vo loqt de rigore q fuādus est i duobꝰ casibꝰ.primus si populus scādalizat cessat āt scādalū isto volēte itrare religionē. Secōs cāus cū timet ne multis crastinis loc sit exēplo in.c.i.de postu.pla. Vel fm Gof.i.c. pcedēti erat penitēs ⁊ ꝗritꝰ.ħ aūt secus.nā iste expectauit ꝗpulsionē ēpi.vñ spōte nō dimisit vxorē ⁊ vtraqz solo bona. Vic q̄ ꝗcludēdo māz q aut iste clericꝰ icidit i bigamiā vt qr de iure aut de facto ꝗxit cū duabꝰ vl cū vna corrupta. ⁊ cū tali nō dispensat ēps.vt in.c.nup.⁊.c.iij.de biga. Aut ꝗxit cū vnica virgine ⁊ tunc si ē cōtritus ⁊ penitēs ēps pōt dispensare.vt in.c.precedēti ⁊ clariꝰ in.c.sane de cleri ꝗiuga.alias aūt nō dz dispēsare.vt ħ.

Deminimus.

Votū solēne impedit ⁊ dirimit mrimoniū post ꝗctū.votū simplex tñ ipedit ꝗbēdū.sed nō dirimit post ꝗctū. In prima decisa cōsultatio. In 2ª distinguēs rnsio.scōm mēbrū ibi vex. ¶ Casus lrālis. Aliqs suscepit hītū religiōis.q̄rit an possit postea ꝗbere ma. rndet pa.q si se deuouit religiōi ⁊ pfessionem fecit postea ma.ꝗbere nō pōt.q si ꝗxerit ꝗpellēdus ē eā dimittere ⁊ ad mōasteriū redire.sz si nec hītū suscepit nec pfessionē.sz solūmō votū fecit.si postea ꝗxit ñ ē cogēdus ad religionē trāsire.nec ma.dz rescidi. Ber. ¶ Nō p q lz vouēs se intraturū religionē dēat ꝗpelli ad itrādū iuxta nō.i.c.porrectū

de reg. ⁊ in.c.ex pte de cēsi.tñ si aliq̃ ingrediat ordīt mrimoniū nō dz cōpelli ad dimittēdū vxorē. qr p fortē vinculuz supueniēs tollit votū primū vt in.c.vnico de voto.li.vi.facit c.q post votū de reg.e.ti.⁊ li. Secdo nō q votū de itrando religionē dr simplex ⁊ nō solēnizatū quo ad mrimoniū dirimēdū.nisi p pfessiōez subsequētē de quo in.c.vnico p alleg.li.vj.⁊ idē dic in voto ꝓtinētie vt ibi. In glo. nec bituz in fi.de hoc dic melius vt dixi i.c.ex pte ⁊ i.c.cōsulti ⁊.c.statuim⁹ de regula. ⁊ vide tex.cū gl.i cle.eos.de regula. Et in effectu dicēdū q votū solēnizat p pfessionē nedū expressam sed etiam tacitaz vt in.d.c.vnico.vñ dicendum ē an ⁊ qñ susceptio seu delatio bit⁹ iducat pfessionē.⁊ dicēdū vt dixi i dictis iuri.p allega.

Consuluit Susceptio bit⁹ sine pfessione non dirimit mrimoniū ꝗctū:sed ꝓhēdū ipedit.hec sūmatio ē nimis gnālis vñ fm itellectū quē teneo sūmo fic. Susceptio bitus pfessioz extra religionē a nō hñte ptātez icorporādi religiōi ipedit indubio mrimoniū ꝓhēdū:sed nō dirimit ꝓtractū. Porio ꝓsultatio.2° rñsio ibi ꝓsultatōi. Casus lralis. Quedā nobil'mulier vestib⁹ pciosis abiectis mutauit bitū.⁊ de manu pbyteri velū assūpsit.sz nō renūciauit,ppis nec itrauit claustrū:nec i manu alicui⁹ pfessa est:vl'obediētiā,pmisit:postmodū āno elapso mrimoniū ꝓrit:q̃rebatur qd iuris sit de ipsa.rñdet pa. fic simplex votū ipedit matrimoniū ꝓhēdū:sed nō dirimit iā ꝓctū.ita bit⁹ sine pfessione suscept⁹ ipedit ne ꝓhat.sed nō dissoluit ꝓctū. Ber. Nō p ibi sup altare.q qñqz pfessio fit sup altar ⁊ nō i manib⁹ supioz q itelligūt doc.⁊ bene qñ fit sciēte supiore ⁊ pmittēte.nā de more q̃rūdā religionū est:vt,pfitēdus scribat p fessionē,ppis manib⁹.⁊ sic ꝓscriptā ponat sup altare pñte toto ꝓuētu ⁊ acceptāte.nā nō pōt qs seipm icorporare religiōi:sed oz q iterueniat ꝓsensus pfidētis i illa.vt in.c.ad aplicā.s.de reg.⁊ vide qd ibi dixi. Secdo nō tex.mirabilez q susceptio bitus religiōis ipedit mrimoniū ꝓhēdū:sz nō dirimit de facto ꝓctū. Cōtra h oppo.vi.n.q debeat dirimere vt in.c.sup eo de regu.⁊.c.vidua.s.eo.ti. Sed.gl. ij.itelligit tex.de bitu,pbatiōis.ꝗrū loqt in bitu pfessiōis vel fm gl.iij.qñqz apparet q suscipiēs bitū,pbatiōis voluit mutare seculū:sed h cessabāt signa mutādi seculū.pma solo nō vi bona:qr bitus,pbatiōis ēt nō ipedit mrimoniū ꝓhēdū imo libere pōt redire ad vitā porē vt in.d.c.sup eo.⁊ maxie exquo cessabāt h signa penit⁹ mutādi vitā cū non renūciauerit,ppis nec itrauerit claustrū.vt in lra ⁊ multuz iuoluit p doctores itellect⁹ bui⁹.c. Posti.itelligit iter cetera q loqt de bitu suscepto extra religionē. Sz omittēdo ea q cōcernūt titulū.s.de regula.breuiter quo ad itellectū bui⁹ ti.dico q tex.,pcedit in assumēte bituz pfessioz extra religionē a ñ hñte ptātē icorporādi eū religiōi. nā pbyter iste nō hēbat ptātē recipiēdi illā ad,pfessionē ⁊ eā icorporādi religiōi.vt plene dixi in.c.porrectū de regula.⁊ sic ex susceptiōe illi⁹ bit⁹ nō pōt ista iudicari,pfessa.sed exquo simplr mutauit bitū vi voluisse q̃ztū in se erat vitā mutar ⁊ ob seruare ꝓtinētiā.iō ex h signo ipedit mrimoniū ꝓhēdū .fic in filī dicim⁹ in ꝓiugato itrāte religionē q si reuocat ad petitionē vxoris dz q̃ztū i se ē fuar ꝓtinētiā qr q̃ztū ad illā seruādā pōt se obligare.vñ tex h appellat illū bitū religiōis ⁊ nō,pbatiōis ⁊ eqparat hāc susceptionē bitus voto simplici.qr tacite vi vouisse ꝓtinētiā.secus puto si ab hñte ptātez bitū recepissz,pfessiōis ēt extra monasteriū ar.i.c.porrectū ⁊ in.c.fic.de regula.⁊,p h vide bo.gl.i.c.de viduis el.i.xxvij.q.i. Quid aūt de illo q portauit bitū,pbatiōis p annum extra religionē.dic vt hēs tex.cū gl.in cle.eos de regula.⁊ p h habes clare intellectū bui⁹.c. In gl. in v. altare in fi.de hac mā qs possit recipere efficaciter ad,pfessionem dic vt dixi.s.post Inno.in.d.c.porrectuz.

Veniens Votuz castitatis de pñti ipedit mrimoniū ꝓhēdū ecclia tñ ex cā mrimoniū ꝓhi qñqz pmittit.h dic iberēdo lre. p narrat casuz pmissa cā.2° ponit mādatū ibi nos itaqz. Casus lralis. Quedā mulier,pmisit fidē dādo nuptura se cuidā viro abñti.postmodū audiuit plura de crudelitate ipsi⁹ noluit cū eo ꝓhere ⁊ cū timeret ne cōpelleret ꝓhere cū ipso.in manu.m.hmite votū cōtinētie,pmisit.nō tñ locū vl'vestē mutauit.vir h audito cū alia ꝓrit.dict⁹ bere mita ad dñm pa.accessit,p ponēs ei pdicta. Ipe ꝓsiderans tuti⁹ eē vt pdicta mulier post fidē ⁊ votū simplex mrimōiū ꝓhit q̃z fornicationē icurrat.mādat q si nō ē āpli⁹ i facto,p cessuz de fide mēita.⁊ de voto violato pniaz ipōat ⁊ ei det lniaz ꝓhēdi. Ber. Nō p q timor seuitie spōsi nō bz spōsalia dirimere vi.n.met⁹ van⁹ qd puto vex nisi maxia seuitia accessisset ex postfacto ar.i.c.lras i fi. d resti.spo. Secūdo nō ar.q beremita pōt noie ecclie vūs votū cōtinentie recipe.vide qd dixi p⁹ Inn.in.c.dudum de cōuer. cōiug. Nō tertiū casuz mirabilē quē nescio alibi q ꝗ votū ꝓtinētie seu castitatis ecclia qñqz dispēsat de quo.j.lati⁹ dicet cū gl.fi. In gl.in v.de seueritate ibi nō obstāte voto simplici.nō gl.singlrvsqz ad fi.quā nescio alibi.vult.n.apte q spōsalia de futuro ñ tollunt p simplex votū castitatis seqnt ⁊ iō aliq vt refert h Inn.dicebāt q votū illi⁹ mulieris non tenuerat exquo pus ꝓrerat spōsalia.vñ fic votū solēne nō valet ꝗ mrimoniū cōsūmatū vt in.c qdā de cōuer.coniug. ita nec votū simplex ꝗ spōsalia de futuro.post.dic q votuz isti⁹ mulieris tenuit ⁊ q papa de gia dedit sibi ptātē ꝓhēdi nō tñ apte tāgit dubiū sup dictū.do. An.vi h velle q votū castitatis sit fortⁿ q̃z spōsalia de futuro ⁊ sic sentit q spōsalia tollunt p tale votū qd ēt h sentit Bas. Sz ꝓriuz apte iz post.j.c.se.⁊ segt ibi do.an.dic.n.post.ibi q si votum pcedit spōsalia nō valēt spōsalia vt ibi.si āt spōsalia pcedūt votuz tunc cōpellit vouēs aut solēnizare votuz.s.itrādo religionez aut pficere spōsalia.ar.c.ex pte de cōuer.cōiuga .⁊ hāc puto opionez verioze.nā cū fit orta obligatio spōso ñ vi q in ipsi⁹ pīudiciū possit vouere castitatē.ar.i.d. c.ex pte.⁊ pro h facit iste tex. Nec ob.si dicat q h pōderat votū post spōsalia emissuz.dico.n.q votuz obligauit mulierez quo ad se ⁊ soluti spōsalib⁹ p sequēs mrimoniuz p vix ꝗctuz remāsit i suo robore. In gl.fi.ibi cōpatiua pmissio vult dicere q illa ꝓhēdo nō euitat peccatuz exquo venit ꝗ votuz.sz ecclia pmittit vt euitet maius maluz.⁊ hāc opi.tenuerunt multi extra gl.maxie Inn.q exponit tex.in fi.non postponas.i.nō,phibeas q̃si velit q ecclia nō dabit lniam ꝓhēdi.sed nō,phibebit ꝗctum ne deteri⁹ inde cōtingat.sed post.vi velle q ex dispēsatiōe ecclie ista ꝓheret.⁊ tria fuerit q̃ induxerunt papā ad dispēsandum.p pturbatio mulieris qr votuz emisit nō inspirata sz in fraudē spōsi.2° pp maius piculuz euitādū qr mlier videbat incōtinēs. Certō qr erat iuuenis.⁊ suspecta.vñ papa accepit a nō idōeo debitoz qd potuit.hāc opi.q ex dispēsatiōe,pcedat sentit Spe.i tr. de lega.in.§.nūc de epoz.vs.cxxxiij.vbi dic ēpm posse dispēsare circa votū simplex ⁊ volēs allegare h.c.allegauit p erroē c.pcedēs qd nihil facit.⁊ nō sing.istud dictū Spe. qr nescio alibi q eps possit dispēsare i voto cōtinētie.nā gl.j. c.,pri.dic q ecclia pōt dispēsare ⁊ nihil dicit de epo . post. ibi sentit q papa solus dispēset ⁊ ex cā . vide gl.i.c.i.de voto.q voluit q ēt papa nō possit dispēsare in voto cōtinētie qr nō est repire maⁿ bonū in quo possit fieri continuatio. Sz q̃ztū ad h vltimū doc.cōuer tenēt ꝓriū in.c.cuz ad monasteriuz de sta.regu.cōcludere hāc mā sic q aut q̃rit an papa possit ⁊ dico q sic ex maxia tñ cā ⁊ loquor de directa dispēsatiōe p quā euitat peccatū ⁊ de h dic vt dixi i.d.c.cū ad mōasteriuz. Aut q̃rit de epo ⁊ in termis huius.c.puto q eps poterit exquo repimus casuz cōcessuz ab ecclia nec repit sibi,phibita dispēsatio facit qd nōt inn.i. c.ex tenore de tēpo.ordi.sed extra cāuz hui⁹.c.seu cōsimiles termios puto q eps nō poterit qr cāus est valde arduus ⁊ dubius adeo q multi dicunt ēt papā nō posse vt.s.dixi.vñ iste casus tanq̃z arduus dz reseruari pape vt in.c.maiores i pn. de bapti. Et puto attētis causis q̃ induxerunt h papā ad dispēsandum.q sine peccato ista ꝓhat mrimoniuz tñ aget penitētiā in satisfactiōe culpe siqua fuit a pncipio ⁊ hoc vi vel

le ista lra eā nō cancellādo nec supplendo.

Rursus. ¶ Votuz solēne dirimit mrimoniuz contractum. s. sequens. simplex vero impedit sz ñ dirimit. vel aliter ⁊ clarius. ¶ Votū simplex impedit sponsalia ō futuro non aūt dirimit mrimōiū seqns sec⁹ ī voto solēni. ꝑ ponit qō .2° distinguens solo ibi vñ, ⁊ scōm mēbz ioi qō si. ¶ Casus lralis. Quidā emisit votuz castitatis ⁊ postea iurauit se ducturuz quādā in vxorē. q̄ fruz fuit qō istoz fuari potius dēat votuz vel iuramētuz. rñdet pa. q̄ simplex votuz apud deum nō min⁹ obligat q̄z solēne: vñ pro eo q̄ iurauit agat pniaz ⁊ votū suū studeat obseruare: si vo post q̄z iurauit ꝗxit mrimoniū tz ⁊ valet. qz votū simplex mrimoniū ipedit ꝗbēdū sed nō dirimit taz. ꝗctū. Ber. ¶ Nō ꝑ q̄ votum castitatis fuādū est. ⁊ alio nō iteruenīēte dr simplex. ¶ Scdo nō q̄ spōsalia ēt iurata post votū simplex nō valēt. ex quo infero q̄ ꝗctus ēt iurat⁹ ꝗ votū nō tz qō nōbis: ⁊ sic iuramētū nō est fort⁹ vinculū voto. Vñ nō valz iuramētū ꝗ votū. sed ē temerariū. ¶ Itē nō quē posse cōpelli ad executionēz simplicis voti. ¶ Vltrio nō q̄ q̄stio dz esse dubia tñ pōt rñderi ad satisfaciēdū q̄renti. ¶ In gl. ij. hec gl. pnciplr fac̄ duo ꝑ instat ponēdo diuersitatē ītēr votū simplex ⁊ solēne. .2° declarat qō dr solēne ⁊ qō simplex ⁊ icidēter tāgit vim simplicis ⁊ solēnis. .2° ibi ⁊ qz. ¶ Circa pmā ptem cōclude q̄ votū solēne ⁊ simplex equalr obligāt apud deū in genere sz ī quātitate reatus differūt ex trāsgressiōe. nā trāsgrediēs votuz solēne graui⁹ peccat q̄z trāsgrediēs votū simplex vt colligit ex. c. vginib⁹. xxvij. q. i. iūcto. c. p̄cedēti. Itē in se eandē vim obtinēt quo ad ipediēdū futuz mrimoniū. sz ex cōstitutiōe eccle votū solēne est fort⁹ qz ipedit ⁊ dirimit mrimoniū post ꝗctū ⁊ sic vult gl. q̄ si cōstitutio eccle nō eēt teneret mrimoniuz ꝗctū a religioso vel p̄sbytero seculari qō clari⁹ tz host. ⁊ cōiter doc. sequunt. nā vt dicit host. de iure diuino q̄daz p̄sone, pbibent a ꝗbēdo mrimonio de qb⁹ nō. i. c. lras ō relth. spo. ītēr q̄s vouēl ñ reqrit, pbibit⁹. vñ oz dicere q̄ aut ecclia errat in fuādo mrimoniū post votum simplex. aut q̄ ēt hodie possit statuere vt mrimoniū ꝗctū p⁹ solēne votū teneat. nā si vtrū qz equalr obligat apud deuz sic̄ fuat in simplici ita possit fuari in solēni. nec est dicēdum q̄ ecclia erret. qz nō lōge eēt ab heresi. xxiij. q. i. hec ē fides. ⁊ hāc opi. tene pro q̄ facit. c. vnicū de voto li. vi. ⁊ ibi videas ꝑ Io. an. q̄re ecclia noluit mrimoniū tenere post votū solēne. qdā tñ tenuerūt oppositū dicētes oē votū ipedire ⁊ dirimere mrimoniū post ꝗctū. sed votū simplex ñ dirimit ex cōstitutiōe eccle. sed tene pmū. ¶ Circa scdam qōnē tene hodie qō habet in. d. c. vnico de voto ꝑ qō determinat ista ꝗcertatio antiquoz. ¶ Sz circa vnū versat dubiū nō modicū pone q̄ aliqs, pmisit castitatē respectu certe religiōis sed nō vouit oia subālia regule nunqd mrimoniū postea ꝗctū teneat. do. An. multū instat ⁊ in effectu cōcludit q̄ aut qs vouit oia subālia religiōis. sed nō respectu religionis ⁊ tūc votuz dr simplex. vñ nō dirimit mrimoniū post ꝗctum ꝑ illud. c. vnicū de voto. Aut vouit oia subālia rspectu certe religiōis ita q̄ efficaciter ē obligatus religiōi ⁊ tūc ē certuz q̄ mrimonium nō tz vt h. Aut vouit castitatē tñ respectu certe religiōis ⁊ tūc dicit q̄ votū est solēnizatuz ⁊ nō tenebit mrimōiū sequēs. lz iste nō fit vere ⁊ stricte religiosus vt qz nō obligauit se ad pauptatē seu obediētiā ⁊ h ꝑ illud c. vnicū. Sz ego semp tenui oppositū qz illud. c. regrit ad solēnitatē voti q̄, pfessio fiat alicui de religiōib⁹ approbatis. ⁊ sic q̄ qs, pfiteat religionē approbatā. q̄ votum nō dr solēne. vñ puto q̄ ad h q̄ votū dicat solēne oz q̄ qs, pfiteatur aliquā de religionib⁹ approbatis ita vt ve fit religiosus illi⁹ religionis ⁊ h vr velle lra illi⁹. c. vnici si bene ꝓsideret.

Insinuante Votuz solēne ipedit ⁊ dirimit mrimonium post ꝗctū. Prio pōit factū. Scdo diffimēdū cōmittit ibi nos igit. ¶ Casus lralis. Quidā curiales regis legioñ. supplicauerūt ipsi regi vt. i. nobilē mulierē faceret copulari ī mrimoniū cuidā viro. cū istud ad noticiā cō-

sanguineoz puenissz ipsius. eidē mulieri cōsuluerūt vt viruz accipet ⁊ ipa rñdit q̄ nubere nollet cōsiliū recipiēs ab eisdē q̄ votum emitteret castitatis. qō ⁊ fecit in manib⁹ cuiusdā de frib⁹ sci augusti. h adiecto tenoze q̄ in domo sua cū oi subā remaneret ⁊ sic ī hītu eiusdē ordīs postea ꝑ biēniū pmāsit. tādē cōsiderās q̄ iuita metu regio vt asserebat votū emiserat eo dimisso mrimoniū publice ꝗxit de parētū cōsilio. q̄ desiderās aīe sue ꝓsulere. significauit hoc do. pa. vñ ipe rescribit duob⁹ ēpis. ꝓsiderās q̄ in emissiōe voti qō ꝑcessit nulla vl modica coactio ītercuēit quā ēt patiētia seqntis tpis, pfugauit ⁊ cōiunctio iniq̄ fuit. ¶ Dādat q̄renus si p̄ dicta ỳba sunt mulierē p̄dictā moneāt vt hituz male dimissū reassumat. ⁊ fuet q̄ vouit. ⁊ si opus fuerit ꝑ censurā ecclīastica ꝓpellat eādē. Ber. ¶ Nō ꝑ q̄ tz, pfessio facta ī manibus vnius ex religiosis alicui⁹ monasterij. sed qdam ītelligunt ⁊ bene q̄ iste frater habuit mādatū a supiore seu toto capło alias nō potuissz istā īcorporasse religiōi. de quo vide qō nō. in. c. porrectū. ⁊. c. ad aplicā de regula. ¶ Scdo nō q̄, pmissio alicuius ex subālib⁹ regule vna cū susceptōe hītus religiōis īducit plenā, pfessionē ⁊ obligat quo ad oia subālia. pro h facit qz sola susceptio hītus religiōis ꝑ se fuisset sufficiens. vt in. c. sup eo de regula. ¶ Tertio nō q̄ modica coactio nō excusat ēt mulierē. ꝑ h. c. ꝓsultatiōi sup̄ de spō. ¶ In gl. ij. in fi. nō ex ista gl. iūcto tex. q̄ femīa pōt, pfiteri religionē masculoz in manib⁹ eoz ⁊ erit ỳa religiosa lz nō īret mōasteriuz mōialiuz sz morat ī domo oliz sua. Et inquātū gl. pōderat susceptionē hītus, pfessoz dic idē sine susceptiōe hītus dūmodo fecerit, pfessionē exp̄ssaz. vt in. c. porrectū. s. de regu. sed pōderat susceptio hītus ad īducendu tacitā, pfessionē. vt in. c. vnico de voto li. vi. ¶ In gl. in v. in domo in fi. nō bene vltimā lecturā gl. q̄ tenendo opionez suā de q̄ in. c. fi. s. de cōdi. ap. dat mirabilez ītellectuz ad istuz tex. ⁊ hāc lecturā sentit ꝑ Inn. h dicens q̄ in domo, ppa pōt qs, pfiteri ī mānib⁹ ēpi vel abbatis ⁊ q̄ ēps vel abbas pōt sibi statuere certuz locum vbi moret ⁊ dare sibi sua bona in administratōez nec h est ꝗ subām mōachat⁹ cuz possit esse sine, ppo ⁊ in obedientia supioris. dicit tñ q̄ nullus extra papā pōt se obligare. vt relinq̄t ꝑpetuo monachatū ī certo loco. fatet tñ q̄ si h adducit ī pactū nō ē ꝗ substātiā mōachat⁹. ¶ Nō h dictuz singlr q̄ abbas nō pōt ꝑpetuare mōachuz in poratu mānali vel in alio loco quo minus possit euz reuocare ad libituz. ar. in. c. cum ad mōasteriuz. s. de sta. regu. vbi tetigi. Et ītellectuz hui⁹ gl. ⁊ Inn. ponit bar. in auc. īgressi. C. de sa. san. ec. lz nō alleget gl. vl Inn. Et vl h ꝗ dictuz do. An. ī. c. fi. s. ō ꝓdi. appo. vbi dicit nō valere pactuz ēt vt hēat bona in administrationem qz vl saltez appropare sibi ex debito illā administrationem. hic āt volendo sustinere hunc cōez ītellectum dic h posse, pcedere nō ex iure q̄sito mōacho sed ex pollicitatiōe obligāte abbatez. ar. eoz q̄ nōt Io. an in regula nō est ō reg. iur. li. vi. in mercu. ⁊ est dictuz satis coloratuz. Sz ego vltra ea q̄ tetigi in. d. c. fi. sic distinguerē in mā. Qō aut qs simplr, pfiteat cū, ptestatiōe seu cōditiōe de suis bonis tenēdis. ⁊ vl in dubio q̄ reseruauerit sibi illa bōa vt obedientiari⁹ mōasterij. Quia ỳba apposita in ꝗctu debēt ītelligi fm nām ꝗct⁹ vt in. l. si vno in pn. ff. locati maxie. vt res pōt⁹ valeat q̄z pereat. l. quotiēs. de v. ob. ⁊ in. c. abbate. j. de v. sig. ēt impropriatis ỳbis. vt h est tex. fm vnuz ītellectuz quē ad h bene nōbis. Aut ꝓstat q̄ sibi voluit reseruare, ppuz ita q̄ nō est locus interpretationi ⁊ tunc li fit reseruatio per viam conditiōis suspēsiue vel resolutiue vitiat act⁹ ⁊ nō ꝓditio ꝑ. d. c. fi. ⁊ qō ibi plene diri. Itez si fiat ꝑ viā pacti. si fuit dictuz q̄ nec alr nec alio mō, pfiteri ītendo. nā hec ỳba hīt viz cōditiōis vt sentit bar. ī. d. auc. ingressi. Aut simplr ꝑ viz pacti vel modi reseruat sibi, ppetatez vel facultatem ꝗbendi mrimoniuz ⁊ iste cās est multuz dubitabilis. nam bar. tenuit in. d. auc ingressi q̄ vitiat factuz ⁊ nō, pfessio ⁊ forte tenuit illā opi. qz alibi ipe tenuit nō ualere pactuz ꝗ subāz ꝗct⁹ ut ipse nōt in. l. ubi ita donat. ff. ō don. cau. mor. ꝑ. l. cuz p̄cario. ff. ō p̄ca. Sz ego putarez opposituz. vñ dicerez q̄

illud pactuz facit transire istã ,pfessionez in aliã speciez. qz vbi pactũ ē ꝗ näm ꝗct⁹ ⁊ ipropriatis aliq̃ten⁹ ỷbis pót trã sire ī aliũ ꝗctũ fit iterp̃tatio alteri⁹ ꝗct⁹: vt est tex. nõbilis ī d.l.vbi ita donat ⁊ in.l.cũ manu fata.ff.de ꝗbẽ.ẽpt.iõ dico q ꝑ iste erit q̃si obligat⁹ monasterio lz nõ in totũ ⁊ sic obliga bit ad oia pterquã ad reseruata. Si aũt nõ patiunt ỷba vt fiat trãsit⁹ ad aliũ ꝗctũ tũc puto factũ inficere ꝗctũ vt ī. l.p suũ.ff.de vsu ⁊ habi.iũcta gl.in.d.l.cũ manu fata. Et ad.l. cũ pcario .dico q ibi ꝓstituit pcariũ nõ tm̃ ex ỷbis pcedẽti b⁹ q̃ztũ ex cõditiõe re ipa facta.idẽ dicerez ad.l.i.§.pe .ff. depo. ¶ In gl.in ỷ.metu regio in fi.nõ singlr hãc gl. iuncto tex.q regis seu pncipis impiũ nõ iducit iustũ metũ. In ꝗ riũ tñ fac.l.pe.C.qõ met⁹ cã.dic b Io.an.q dignitas ad uersarij nõ sufficit ad,pbãdũ metũ vt est tex.in.l.ad iuidiã alr.in gl.nisi alr,pbet oppssio ⁊ sic pót,pcedere.d.l.pe.fate tur tm̃ q si rex cõsueuit tyrãnice tractare nõ parẽtes suis p ceptis seu pcib⁹ q tũc satis,pbat iustus met⁹ qõ nõ fing. ⁊ idẽ sentit bar.ī tractatu de tyrãno.fac qõ ipe nõt in .d.l. ad inuidiã.vbi dicit q sola reuerẽtia mariti nõ cãt iustũ me tũ in vxore nisi pcesserit mine vel ỷbera: ⁊ idẽ voluit Inn. ī.c.cãm mrimonij de off.dele. ⁊ bene facit.c.accedẽs ō cõ uer.cõiu. ⁊ ex his hẽs qõnẽ quotidianam nũqd teneat mri mõiũ si mulier ꝗxit ex impio vel pcibus pncipis.

¶ De eo q dux ī mat.quã polluit p adulteriũ. Rubrica.

¶ Supra visuz est de qbusdã ipedimentis mrimonij.s.or dinis ⁊ voti.nũc subijcit de alio ipedimento qõ.s.cãtur ex adulterio vel ex machinatiõe ī mortẽ coniugis ⁊ declara vt plenius dicet.j.c.i.

Propositum Siqs viuẽte vxor ꝗbit cũ 2ᵒ ꝑ ignorã te.pma mortua ad sui pentõem nõ sepabit a scda. Cõis diuisio.scda ibi lz aũt. ¶ Casus lralis. Quidã bns vxorẽ ea ignorãte ꝗxit cũ alia tãdẽ pma mortua vult recedere a scda.qrit qd iuris sit rndet pa.lz in canõib⁹ babeat vt nullus ducat in mrimoni uz quã pus polluit p adulteriũ: ⁊ pcipue illã cui fidẽ dedit de ea ducẽda viuẽte vxore vel q̃ machiata est ī mortem vxo ris: tm̃ qz mulier illa iscia fuit q ille aliã hẽret vxorẽ viuẽtez ⁊ ne ille vir de dolo suo cõmodũ sentiat.dicit pa.q nisi mu lier illa diuortiũ petat ad petitionẽ viri nõ sunt aliq̃tenus se parandi. Ber. ¶ Nõ ꝑ q veniẽs scienter ꝗ legẽ nõ pót legẽ allegare ad sui fauorẽ ad actũ inualidãdũ,p ꝑ.c.iter dilectos de dona. ¶ Scdo nõ ex supficie lre tria ipedimẽta mrimo nij. Primũ si viuẽte vxore cũ alia ꝗxit ⁊ ꝗmisit adulteriũ. Scdm si viuẽte vxore dedit alteri fidẽ vt illã duceret mor tua vxore. Tertiũ si mulier fuit machinata in mortẽ alteri⁹ cõiugis: vt ipsi⁹ efficiat vxor. ¶ Sed q̃ro pro declaratiõe tex. ⁊ toti⁹ capli nũqd quodlibet istoꝝ ipediũtoꝝ p se suf ficiat. Dic q iura vario mõ loquũt vt habet p totũ hũc ti tulũ. ⁊ .xxxi.q.i.p totã qõnẽ. Sz cõcludẽdo vitatẽ dicẽdũ est q aut solũmodo pcessit adulteriũ ⁊ nõ ipedit mrimõiũ sequẽs. vñ alio nõ iteruenięte qs pót ducer ī vxorẽ illã q̃z pus polluit p adulteriũ vt ē tex.ī.c.significasti.j.e. ⁊ .xxxi. q.i.c.siqs viuẽte. Aut qs ꝗxit cũ muliere supstite,ppa vxo re nec ad alia fuit,pcessuz ⁊ solus ꝗct⁹ mrimonij nõ ipedit mrimoniũ ꝗbi mortua vxore ⁊ idẽ est si nõ ꝗxisset ō priti sz dedisset fidẽ de ꝗbẽdo post mortẽ cõiugis vt est tex.j.c. fi. Aut cũ ꝗctu mrimonij fuit mixtũ adulteriũ ⁊ tunc aut cum ignorãte ⁊ pót iter eos esse mrimoniũ p⁹ mortẽ cõiugis vt est casus ꝑ ⁊ itellige q supinducta ignorauit toto tpe ante mortẽ pme vxoris. Si aũt certiorata de vita pme cõiugis pmisit se cognosci ab illo viro nõ pót ãpli⁹ cũ hẽre ī maritũ ad ꝑ.c.fi.j.e. ⁊ sequunt doc.ꝑ. Idẽ p oia dicẽdũ est qñ p cessit fides de ducẽdo scdam secuto adulterio. Et p ꝑ dicla rant pma duo ipedimẽta vñ ad tex.dũ dic maxie dic.i.vñ. vel si vis cape,ppe itellige primuz casum qñ pcessit adulteri um cũ ꝗctu mrimõij.scdm casuz itellige qñ pcessit fides de ducẽdo illã ⁊ seqt adulteriũ.nã isti duo casus pificant.j.c. fi. Quo ad tertiũ varia sentiũt doc.in.c.sup ꝑ.j.e. ⁊ ī.c.i.ō cõuer.infi.sz mihi plz opi.quã tz ibi Io.an.vt sine adulte rio reqrat machiario vtriusqz puta si cõiux machinat ī mõ tez mariti cũ extraneo vt illũ possit hẽre in vix secuta morte nõ pót inter eos esse mrimoniũ vt ē tex.in.d.c.i. Si vo iter uenit machinatio alteri⁹ tm̃ nõ ipedit mrimoniũ nisi fit ma chinatio cõiũcta cũ adulterio.ad ꝑ.c.siqs viuẽte.xxxi.q.i. ⁊ sic itellige istũ tex. ⁊ .d.c.sup ꝑ. ⁊ p ꝑ hẽs fundamẽtuz to tius ti. ¶ In gl.i.ī fi.nõ pclonez gl.q̃ vt cõiter placet doc. ⁊ adde ꝑ fi.gl.vltie q̃ dic q si iste p⁹ mortẽ pme vxoris in tellige añq̃z ꝗberet cũ ista tacite vl exp̃sse duceret aliã ī vxo rez teneret mrimoniuz cum ista tertia.qz cum secunda non fuit matrimoniũ obstãte ipedimento matrimoniali. ⁊ pro ꝑ vide bo.gl.in sili in.c.siqs igenu⁹.xxviij.q.ij. Maz mri moniũ nõ pót claudicare vt teneat pro pte vni⁹ tm̃: vt in.c. tua.ē.de spõ.nõ.gl.in.c.de illis el.i.de despõ.ipu. ⁊ in.d. c.siqs igenu⁹.sed rõne,pmissiõis vir cõpellit ad ꝗbẽdum mulier aũt q̃ fuit decepta nõ.vñ ad tex.dũ dic q nõ sunt se parandi ad petitionẽ viri supple.s.de facto qz nõ cadit ꝑ se paratio iuris cũ mrimoniũ nunq̃z cõstiterit .ad iura allega ta in gl.pro ꝗrijs dic q ibi actus tenet ex nouo cõsensu sal tim tacito que notabis.

Significauit. Si viuẽte pma vxore ⁊ ñ cognita qs ꝗxit cũ 2ᵒ sciẽter ⁊ eã cognosceret.ẽt mortua pma scdaz hẽre nõ pót.secus si pma erat nõ legitia vxor. In pma decisa psultatio. In 2ᵒ ibi mãdam⁹ distinguẽs cõmissio. Et 2ᵒ mẽbrũ ibi aliogn. ¶ Casus lralis. Quidã.o.p metũ coa ctus fuit iuramẽto iterposito.a.in vxorẽ recipe.postmodũ aliã duxit quapp ab.a.in cãni coram suo iu.tract⁹ iurauit ñ accedere ad spõte acceptã.donec lis.cũ.a.termiareť. q̃ pẽ dẽte.a.mortua ē qz ⁊ pp iuramẽtũ ad spõte receptã redir ti mebat.q̃ fuit coram pa.qd sibi agẽdũ ect. vñ mãdat cuidam abbati q̃ten⁹ si pstiterit q illi.o.tãta vis fuerit illata q coa ct⁹ in illã.a.psensit: nec post iuramẽtũ pstitũ illã cognouit. ad aliã quã postea sponte accepit libere reuertit: aliogn ei dẽ pcipiat p excõicationẽ ne ad illã reuertat aliã tm̃ accipiat si voluerit in vxorẽ. Ber. ¶ Nõ p tex.exp̃ssuz quez ad ꝑ vltra alios solco allegare q mrimoniũ metu ꝗctũ est ipo iu re nullũ nec est opus q petat rescissio actiõe q met⁹ cã.nã vt ꝑ vides post ꝗctũ cũ pma tenuit mrimoniũ cũ scda nul la rescissiõe pus facta ⁊ iudicat 2ᵐ mrimoniũ legitimũ si ,p bat met⁹ in p qõ nõ esset si fuissz opus petere rescissionez. ar.in.c.psideram⁹ de elec. ⁊ vide qõ plene dixi ī.c.cũ locũ ē.de spõsa. ¶ Nõ scdo q solũ adulteriũ nõ ihabilitat quẽ ad ꝗbẽdũ mrimoniũ imo ecclia dat sibi lniaz ꝗbẽdi mõtua pma vxore. ¶ Tertio nõ ⁊ tene mẽti q̃ sola existẽtia matri monij ẽt añ carnalẽ copulã cãt ipedimẽtũ ppetuũ vt qs nõ possit hẽre illã in vxorẽ cũ q̃ ꝗxit ⁊ mrimoniũ psũmauit viuẽ te pma ẽt nõ cognita. ¶ In gl.ij.ī fi.nõ.fing.gl.iũcto tex. qz nescio alibi q met⁹ sufficiẽs ipedit mrimoniũ ꝗbi ẽt si i teruẽit iuramẽtũ. ⁊ sic hẽs casuz ī quo iuramẽtũ metu pstiti tũ nõ ē obligatoriũ ⁊ forte iõ.qz ē ꝗ bonos mores. Iicz ꝗ subãlia mrimõij.nã iuramẽtũ metu extortũ ñ tribuit liber tatẽ psensus.nullus q̃ ē psensus coact⁹ intercedẽte iuramen to.nã mrimoniũ ꝗbit libero psensu.vt in.d.c.cũ locũ. In gl.fi.ibi ar.ꝗ ista q̃ sequunt nõ sunt ꝗta.vt dic io.an. ⁊ be ne sed poti⁹ ponunt casuz ꝗuersuz.s.q legitime factuz nõ retractat lz pueniat ad eũ casuz a quo nõ potuit hẽre initiuz ⁊ de vtroqz brocardo dic vt le. ⁊ nõ.in regula nõ firmat ⁊ in regula factũ legitie de reg.iur.li.vi.

Super hoc Nõ pót qs cuz illa ꝗbere quã vxore viuente cogno uit si machiata fuit ī mortẽ vxoris. Premittit qõ nẽ cui rndet ibi talr. ¶ Casus lralis. Aliqs viuẽte vxore sua de facto aliã sibi mrimõio copulauit.tãdem vxor sua mortua est.q̃rit an iste possit ꝗbere cũ illa quã sibi ō fa cto mrimõio copulauit sua vxore viuẽte.rndz pa.q si adul tera ī mortẽ vxoris aliqd machiata fuit siue fidẽ dederit illi q eã duceret p⁹ mortẽ vxoris illã hẽre nõ pót ⁊ hec ,phibi

tio est ppetua. Ber. ¶ Nō ꝑ ibi si adultera. q; solū adulte-
riū cū muliere cōmissuz nō ipedit quo min⁹ mōtua legitia
cōiuge possit adultera i vxorē duci. nā vt ꝗ vides ꝗ mulier
ꝑsuppōit fuisse cognita ab isto viro: ⁊ tū nō ipedit mrimo
niū nisi fuerit machiata in mortē cōiugis illi⁹ vel nisi fuerit
sibi data fides ȯ ea ducēda: de quo dic vt lati⁹ dixi. s. e. c. i.
¶ Secdo nō q; vbi intercessit adulteriū sufficit machiatio al
teri⁹ i mortez dūtaxat qȯ declara vt dixi i. d. c. i. Altio nō
q; ꝗ ꝓhibitio ē ppetua ꝯsi nedū ipediat mrimoniū ꝛhēdū
sed ēt dirimat iā ꝛctū. ¶ In gl. i v. machiata ibi ita scriptū
ē. Io. an. dicē q; ꝗ nullibi ꝑcise repit scriptū. nā. c. sigs viuē
te allegatū in gl. loqt de occiso ⁊ sic cū machiatio habuit ef
fectū istud. c. ꝑsupponit vxorē illi⁹ fuisse mortuā ⁊ sic sēcit
Io. an. q; machiatio sola sine effectu nō ipedit mrimoniuz
cū adultera. qȯ satis mihi plz qz cū illud sit ipedimtū iuris
positiui nō dz ita taxari: vt restrigat facultas ꝛhēdi mrimo
niuz ꝯ disponez iuris diuini ar. c. lz ex q̄dā. s. de testi. ¶ Et i
quātū gl. in fi. dicit q; ex sola iterfectiōe mariti nō ipeditur
mrimoniū cū vxore puto gl. ꝑcedere ēt si eo ꝓposito iter-
fecit qs marituz alterius mulieris: vt vxorē ei⁹ habeat i cō-
iugez. qz machinatio vnius tm nō sufficit sine adulterio. vt
dixi. s. e. c. i. ⁊ tene qȯ ibi nō. lz aliud sentiat ꝗ Inno. ⁊ vide
qȯ dixi in. c. laudabilē. all. in glo.

Ex litterarū

Qui viuente vxore ēt ab
eo separata quo ad thoruz
secdaz ꝯsciam ducit vxorē ēt prima mortua separabit
a 2ª sed cuz alia ꝛhere poterit. ¶ Cōis diuisio. 2ª ibi
sup quo ¶ Casus lralis. Quidā auēte plati dimisit vxorē
suā in adulterio deꝑhēsaz. q̄ postmodū assūpsit bitū mona
chalē: ille aliā supduxit viuēte prima q̄ mortua. q̄rit an simul
debeāt remanere. rndet q; sunt abiuicē separandi. ⁊ ille vir.
pnia ei de adulterio iniūcta. poterit aliā ducere in vxorem.
Ber. ¶ Nō ꝑ q; separato mrimonio quo ad thoz pp adul-
teriū remanet nihilomin⁹ viculū mrimoniale ēt si adultera
itrauit mōasteriū. nā mrimoniū semel ꝯsūmatū nō dissolui
tur nisi morte nāli. xxxij. q. vij. in. c. ij. Ideo iste vir ꝛhēdo
cū secda prima viuēte ⁊ eā cognoscēdo ꝯmisit adulteriū. ¶ Al
tio nō q; ꝛct⁹ secdi mrimonij cū adulterio secuto nō ipedit
quo min⁹ mortua legitia cōiuge possit adulter aliā ducer i
vxorē. ¶ In gl. ij. in fi. nō gl. q̄ solet satis allegari q; sola de-
ꝑhēsio in adulterio nō sufficit ad puniēdū deꝑhēsuz nisi ali
ter cōuincat. sed i ꝛriū fac qȯ nōt gl. in. c. cū nō ab hoie de
iudi. ⁊ dic vt ibi plene nō. ⁊ vide gl. i. c. sigs diacon⁹. l. di. ⁊
lxxxi. di. c. ꝑsbyt. Sof. ꝗ dicē deꝑhēsionē sufficere si adulte
riū effectū ē notoriū. hoſt. dicē q; fides semp ē faciēda ecclie
de adulterio. sed dic vt in. d. c. cū nō ab hoie dixi.

Cum haberet

Qui viuēte vxore le
gitia cū 2ª ꝛbit adul-
tera. ēt prima mortua separabit a secda ēt si longo tpe
cohitauit vel filios ex ea suscepit. ¶ Prio pōit cō
sultatio. 2ª rnsio ibi tale. ¶ Casus lralis. Quidā io. nomie
bnis vxorē. a. noie cōmisit adulteriū cū. m. ⁊ cū sup ꝗ voca
t⁹ fuisz in ius illā adulterā abiurauit. tādē iuramento cōtē
pto viuēte vxore sua cū adultera mrimoniū ꝛrit diuti⁹ co-
hitando eidē. de q̄ vxore mortua decē filios suscepit. q̄ituz
fuit a pa. vtrū tale mrimōiū stare possit. rndet vt sepenē oī
no ⁊ ipōsita pnia eis ppetua cōtinētia indicat q tāto tpe in
adulterio ⁊ piurio ex certa scia pduraunt. leo. n. statuit vt
nullus ducat in mrimoniū quā polluit p adulteriū. sz ꝗ pl⁹
fuit, ꝑcessuz quā fides tm data fuisset adultere vt defuncta
vxore eā duceret in vxorē: qz legitima vxore viuēte copula
uit sibi adulterā ⁊ iuramētū violauit ⁊ si ēt iuramētū nō iter
uenisset. tā greg. q̄z triburi. synodus tale cōnubiū detestat
⁊ q; tāto tpe pmāserūt insil' nullū pstet admiculū vel q; de-
cē filios susceperūt: qz diuturnitas tpis peccatū nō minuit
sed augmētat: tm sollicit⁹ sit eps vt vtrq; filijs suis �means fa
cultates strias necessaria subministrēt. Ber. ¶ Nō ꝑ ibi ab-
iurauit adulterā. q; iudex ecclīasticus pōt ꝯpellere adulte-
rū vt abiuret adulterā ⁊ ad ꝯiugē redeat. ¶ Et dic abiuret. i.
q; eā a se remittat cū iuramēto de ea vlteri⁹ nō admittenda.

Ex quo iferr q; iudex ecclīastic⁹ pōt se ipedire de adlterio
nō solū cū agit ad separationē mrimōij. sz ēt vt reitegret mri
moniū ⁊ desistat a peccato adulterij. qȯ nō. nā Io. an. i. c.
fi. ȯ fo. ꝯpe. li. vi. dicit iudicē ecclīasticū ñ se ipedire ȯ adul-
terio nisi cū agit ad separationez thori forte mot⁹ p. c. rex dz
xxiij. q. v. vbi dz q; iudex secularis dz adulteria pūire. Sz
i ꝛriū facit iste rex. ⁊. c. i. de of. or. vñ vz q; sit mixti fori saltē
vbi agit vt desistat a peccato qȯ pleni⁹ ꝑsequor in. c. cū sit
gnāle de fo. cōpe. ¶ Nō secdo q; ꝛhēs secdm mrimoniuz vi
uēte vxore pōt cōpelli p ecclīā ad agēdū pniam de delicto.
Credo q; ēt i foro cōtētioso pōt ecclia talē punire. Et vide
mirabilē penā. xxxij. q. i. de bndicto. vbi abscidūt pāni aī
⁊ retro ēt si sit mulier crimib⁹ incisis ad maiorē ignominiā.
vñ pōt ecclīastic⁹ iudex istū bntē duas vxores publice de-
honestare mō ꝑdicto vel alio. Alī in qbusdā locis mitriāt
vel aliā ignominiā patiunt. ⁊ tene mēti istū rex. ⁊ vide rex. i
fili. xxvi. q. v. in. c. epi. vbi ecclia irrogat publicā ignominiā
istis diuiatorib⁹. ¶ Nō z⁰ q; diuturnitas i peccato nō mi
nuit peccatū sed augmētat. ꝯ ꝗ fac. l. si diutino. ff. de penis.
vbi dz q; alleuiat pena. ad idē. l. adulter. C. de adulterijs.
vbi dz q; p⁹ qnquēniū nō pōt qs accusari de adulterio ad
idē. l. q̄relā. C. de fal. p quem rex. cōiter tenēt ibi doc. q; ad
uersus qȯlibz crimē regli, ꝑcedit ꝑscriptō. xx. āno. vt post
lapsuz. xx. āno nō possit accusari. Joā. an. ꝗ instat sed dic
clari⁹ ceteris: q; quo ad deū ⁊ foz aīe diuturnitas tpis au-
get peccatū ēt si nō sit reiteratū qz nō penitēdo vz cōtēpsis-
se diuinū iudiciū ⁊ ꝑceptū ecclie. vt i. c. oīs de pe. ⁊ remiss.
fac. c. fi. de penis. ⁊ rōne peccati pōt, ꝑcedere iste rex. Aut
q̄rit respectu pene iponēde ⁊ si peccatū fuit reiteratum seu
successiuū diuturnitas aggrauat: ⁊ sic alio mō pōt intelligi
iste rex. ⁊ nō gl. in. d. l. si diutio. Si vo peccatū fuit momen
taneū vt homicidiū tūc lapsus tpis alleuiat penā: vt in. d. l.
si diutino. ⁊ qñqz ex toto tollit: vt in. d. l. adulter. ⁊. l. q̄relā.
Sz de iure canonico nō currit ꝑscriptio i peccatis quo mi
nus saltē in foro aīe iponat pnia, p delicto. vt nō. gl. i. c. ad
monere. xxxiij. q. ij. ⁊ doc. in. c. lz de, pba. ¶ Altio tenebis
ppetuo mēti finē biu⁹ rex. q nō est alibi q; ȯ iure canōico ēt
filij spurij vel nati ex dānato coitu debēt ali a parētib⁹ ꝗ fa
cultates eoz. ⁊ huic iuri canōico stat hodie ēt de iure ciuili.
qz ecclia ꝗ idurit ex q̄dā egtate nāli ⁊ ne filij alimētis pua-
ri pereāt vt ēt sentit bar. i auē. ex cōplexu. C. de icest. nup.
vbi p rōnē ist⁹ rex. nōbilr dicit parentes posse legare filijs
spurijs rōne alimētoz. ⁊ q; poterūt parētes donare vel re
lmqre dotes filiab⁹ cū dos succedat loco alimōtoz qȯ sing.
nōbis. ¶ In gl. in v. multiplicitas in fi. sz glo. nō rndet ad
istū tex. q̄re ꝗ papa nō dispēsauit pp multiplicitatem, plis.
hoſt. ⁊ Io. an. sentiūt sup tex. q; vbi erroze, pbabili diu ste
terūt aliq in cōnubio. tūc multiplicitas, plis iducit dispēsa-
tionē vt in iurib⁹ alle. in gl. Sz circa deliquētes ⁊ ꝑsūptuo
sos nō dat mā dispēsandi. ⁊ iō lra ista dicē multiplicitas, plis
ita suscepte. vñ pōdera vbū ita suscepte. ¶ In gl. fi. nō ꝑ to
tā gl. ⁊ gnāliter de alimētis filioz vel parētū ⁊ filiuz. vide i
spe. q fi. fint le. ⁊ i tractatu bar. ȯ alimtis. ¶ Et i hac gl. ibi
ali dz apȯ mez. Ala. dicē ꝗ vez nisi ȯdeceat mez eū lactat
vt qz magna pncipissa vel forte p⁹ diuortiū est, pfessa. ⁊ idē
dicē Gal. si subest alia cā legitia. vt qz mr ē infirma vel alr i-
pedita. In his. n. casib⁹ lactabit expēsis pris. ar. ff. de lib.
agno. l. sigs a liberis. Cessāte aūt cā dz mr lactare filiū, pp
is vberib⁹. v. di. i. c. ad ei⁹. qȯ nō. vñ ꝗ casu si mr ñ velit la
ctare filiū ⁊ cessat cā legitia recusandi dz facere expēsas ab
lactatiōis. ¶ Et aducte qz gl. ꝗ doc. scribētes videt vel-
le tex. istū reducere ad distictonez glo. vt mior triēnio alat
apȯ mez. maior vo expēsis pris. Sz ego puto ꝗ dictū nō
, ꝑcedere i tex. nro. nā iura alle. i gl. loquūt de filijs legitis
q cū sint in prāte pris ⁊ nō mris. ⁊ sequāt familiā ⁊ agnatō
nē pris ⁊ ñ mris. vt i. c. ij. de cōuer. i fi. merito debēt a pre
ali ⁊ ñ a mre nisi tpe ablactatōis. qz tūc idigēt auxilio mrno
vt i. d. c. fi. Sz i casu nro vbi filij sunt spurij crederē q; pa-
rētes nō hita distictōe etatis tenēt equalr alere filios fm fa
cultates eoz ⁊ ꝗ ꝑpe voluit ista lra in fi. si bn ponderet. Et

diuersitatis rō pōt eē qz filij spurij nō sūt in ptāte pris nec mris. insti. de nup. §. aliqui ⁊ in. l. vulgo q̄siti. ff. de sta. ho. Itē ista alimēta decernunt filijs spurijs ex insticiu nāe sm quē nō magis obligat filiꝰ mri q̄z pri. vt nōt Inn. i. c. ij. de regula. Et iō debēt mr ⁊ pr ꝓtribuere in necessarijs filiorꝫ sm eorꝫ facultates ⁊ būc puto verꝫ itellectū. c. ¶ In ea. gl. ibi si forte eū accusauit. ⁊ ex h bēs vnū casuz i quo pr nō tenet alere filiū. Secūs casus si ē minor triēnio qz tūc dz ali a mre cū distictiōe trī pmissa. vt. s. dr i gl. Tertiꝰ casus si pr eget. nā nō tenet vltra q̄z facere pōt. vt sequt in gl. Quartꝰ casus si filiꝰ est spuriꝰ ⁊ h de iure ciuili. secꝰ de iure cānonico ⁊ hodie stat idisticte iuri canōico vt subijcit. ⁊. s. dixi. Quintus casus si filiꝰ cōmisit i gratitudinē ꝑ prez: vt. C. de alen. lib. l. si prez in p rfiso. Sextꝰ casus si filiꝰ hz artē vel aliō vnde viuat. ff. de libe. ag. l. figs a liberis. §. si filiꝰ ⁊. §. alimēta. h trī vltimū limitat bar. in tractatu alimētorꝫ nisi filiꝰ sit nobilis ita q dedeceat ipm artē exercere. tūc. n. tenet pr filiū egētē alere. Et gnāliter dic q oēs cāe sufficiētes ad exheredādū filiū sufficiūt ad puādū eū alimētis. Et cāe legitīe ad exheredādū notāt p gl. i. c. qntauallis ō iureiu. ⁊ viō circa h qō dixi in. c. ij. de cōuer. infi. ¶ Et in fi. gl. nō gl. q ēt de iure canōico filij spurij nō succedūt parētibꝰ lz eis decernāt alimēta ⁊ ad h vide tex. xxxij. q. iiij. i. c. dicat aliqs. Et itellige gl. dū dicit q de iure ciuili spurij puant alimētis i spurijs natis ex coitu dānabili q nō poterat eē vroriꝰ tpe cōceptōis. Per qō ifert q filij sacerdotū nō pnt succedere pri nec ēt mri. pro quo vide gl. i. c. p venerabilē q fi. sint le. in v. adulterijs ⁊ qō nō. in. d. auc. ex cōplexu. Filij vo nāles trī qz ñ sunt nati ex coitu ita dānato succedūt mri ēt cū legitis filijs nisi mr sit illustris. vt i. l. fiq illustris ⁊ ibi p gl. ⁊ bar. C. ad orfi. pri vo vel cōiūctis p lineā prīnā nō succedūt qz nō sunt agnati de quo vide qō hr insti. de suc. agna. in. §. vulgo ⁊ insti. ad orfi. in. §. nouissime. Nati vo ex cōcubīa i domo detenta cū q poterat eē mrimoniū succedūt pri ab intestato in duabꝰ vncijs hereditatis nō extātibꝰ filijs legitis nec cōiuge. de quo dicēdū vt hr i auc. lz pri. C. de nā lib. ⁊ vide gl. in. c. tāta. q fi. sint leg. ⁊ in. c. nisi de renū. ¶ Illud vltīo nō bis qō lz parētes nō pnt istituere spurios extraneꝰ trī pōt qz nō, phibent nisi parentes vt nō. glo. in auc. q. mo. nā. efi. sui. §. vltimo.

Significasti. Siqs mortua vxore ꝓbit cū ea quā viuēte vxore sine fidei datiōe cognouerat tz mrimoniū dūmō i mortē defuncte neuter fuerit machinatꝰ. Cōis diuisio. 2ª ibi nos igit. ¶ Casus lralis. Quidā ciuis spoletanꝰ. p. noīe. dimissa vxore legitīa cuidā meretrici adhesit. ⁊ qz monitꝰ nō dimittebat eādē fuit excōicatꝰ: tādē vxor sua mōtua ē ipe vo cū meretrice mrimōiū ꝓxit. q̄rit an tale mrimoniū teneat. rndet pa. q nisi alter eorꝫ i mortez defuncte vxoris fuerit machiatꝰ vel ea viuēte sibi adiuicē fidē dederint ō mrimonio ꝓbēdo. mrimoniū illud ltrīmū est cēsendū ⁊ si ille absolōnē petierit absoluat. Ber. ¶ Nō p q coniugatꝰ pfistēs in adulterio pōt excōicari nisi ab adulterio desistēs ad vxorē redeat. nā sub illa cōditiōe ⁊. j. de q in tex. decidit sm verꝫ itellectū q ille fuit excōicatꝰ qz adherebat meretrici. ⁊ sic hēs vnū casuz in quo iudex ecclīastic⁹ exercet iurisditionē ꝑ laicū. ¶ Secō ex h ⁊ ex tex. nō q mrimoniū ꝓctū ab excōicato tz. nā tpe ꝓctꝰ mrimonij iste erat excōicatꝰ sm cōez itellectū ⁊ h tene mēti qz ad h quotidie allegat iste tex. ⁊ sic, pfessio facta p excōicatū valz ac caracter i primit ordinato vt in. c. cū illorꝫ. j. de sen. ex. ¶ Et ex h pōt colligi ar. q ꝓctꝰ initꝰ cū excōicato tz. facit. c. si ve. j. de sen. ex. nō plene p doc. i. c. vitaris de do. ⁊ cōtu. ¶ Nō 3° quez posse ducere in vxorē illā quā pus polluit adulterio alio ñ iterueniēte. ⁊ p h apit itellectꝰ. c. i. s. e. ⁊ dic vt ibi. Nō ibi alter eorꝫ. q sufficit machinatio in mortē cōiugis adhibita ab adultero vel adultera. ⁊ iō dic Inn. q siqs machinat in mortē vxoris sue vt adulterā ducat i vxorē nō tz mrimōiū cū ea postmodū ꝓctū. ¶ In gl. fi. nō sing. istā gl. iūcto fine c. i. q absolo nō ē ipēdenda nisi petēti. Secō q excōicatꝰ pōt cōpelli idirecte vt petat absolōnē. nā cōpellit satisfacere de cā, p q fuit excōicatꝰ ⁊ ad h pōt cōpelli ēt iuocato brachio seculari sm host. vt in. c. ij. in. §. p tpalē. j. de maledi. ō hac mā vt plene nō in. c. ab excōicato ō rscrip. ⁊ p io. an. in c. i. de sen. ex. li. vi. Et cōclude breuiter sz opi. viorē q aut q̄rit nūqd possit absolui excōicatꝰ ēt iuitꝰ. ⁊ dicēdū q sic. nō trī itelligas q remittat clpa. sz pena dūtaxat qz sic excōicatio pōt ferri in iuitū q̄tenꝰ est pena ita pōt tolli ab iuito. Aut q̄rit nūqd iudex debeat absoluere excōicatū inuitum aut nō petētē. ⁊ dicēdū q nō regit vt h. si trī excōicatus magis induresceret ⁊ efficeret deterior tunc iudex dz excōicationē relaxare exquo videt medicinā nō, pdesse sed obesse. ⁊ tene mēti h dictuz. facit. xxiij. q. v. c., pdest. Aut q̄rit nunquid excōicatus possit cōpelli ad petēdā absolōnez saltem indirecte. ⁊ dicenduz q sic. vt hic in glo.

Veniens Siqs viuente pria scōam huiꝰ rei nesciā duxerit vxorē mortua pma licite remānet cū 2ª nouo cōsensu iteruenīēte. Ponit casuz quē decidēdū cōmittit ibi lz autē. Casus lralis. Quidā. g. noīe ꝓxit mrimoniū cuz q̄dam muliere in ciuitate lemouicen. tādē ab ea recedēs iuit messanā ⁊ ibi cū. m. muliere mrimōiū ꝓxit ignorāte q ipse aliam hēret vxorē. postmodū pria fuit sibi iniūcta vt ad legitimā rediret vxorē. ipse redijt ad priaz suā ⁊ iuenit eā ōfunctā ⁊ sic reuersus ē ad ciuitatē messanaz ⁊ supdicte. m. cohitauit dubitatū fuit vtrū possit remanet cū ea. Rndet pa. lz vxor sua viuēte dictā. m. in vxorē sibi nequerit copulare. trī vxore defuncta solutꝰ fuit a lege ipsius ⁊ de nouo potuit in dictā. m. mrimoniālr ꝓsentire. dūmō nō pstiterit fidē adulterī vl machiatꝰ fuerit i mortē vxoris. vñ mādat capīo messañ. Quatenꝰ si ē ita cōcedāt eidē lnīaz. vt ipsi. m. affectu adhereat cōiugali. Ber. ¶ Nō p ibi de nouo potuit cōsentire. q ꝓsensus pstitꝰ 2ª viuēte pma nō iducit mrimoniū ēt quo ad cōsentiētē, lz pma postmodū moriat. ⁊ sic nō cōualescit scōz mrimoniū p exticto nisi de nouo ꝓsentiat. ⁊ optīe iste tex., pbat opi. gl. de q in. c. i. s. e. ¶ Itē nō q scōm mrimoniū pōt cōualescere exticto p ex tacito ꝓsensu. exquo. n. sciēter pꝰ mortē prie fūl cohitauit satis ꝓfirmat 2ª mrimōiū. ¶ Sz q̄ro pone q vir cōfiteat i iudicio se aliā hre in vxorē quā forte venire fec ⁊ idē ꝓfitet nūqd hec ꝓfessio pīudicet 2ª vxori. doc. ⁊ bñ dicūt q nō. qz nō dz credi ꝓfessiōi i, ppo fctō. xiiij. q. ij. in pn. ⁊ in. c. sup eo de eo q cog. ꝓsan. vñ nisi alr plene, pbet pmū mrimoniū non tenet 2ª discedere a viro. ⁊ licite iterī pēdēte lite petit debitū vt i. c. laudabilez. vt li. pē. ipse trī vir q hz scīaz pmi mrimonij nō dz exigere aut reddere ōbitū. sz potiꝰ excōicatōez pati. vt i. c. lras ō resti. spo. ¶ Secō q̄rit pone q viuēte legitīa vxore qs ꝓxit vel dedit fidē 2ª ⁊ eā cognouit ex q substulit filios nunqd succedēt cū ltīma exquo, pbari nō pōt q fidē dederit viuēte pª. dicūt doc. q succedūt cū legitis exquo ipediūntū, pbari ñ pōt ōberēt trī pentes eos iducere ad itrādū mōasteriū mendicātiū. vt excludāt a successiōe qō si fieri nō pōt relinquāt eis modicā quātitatez. qz nō possunt agere nisi ad supplementuz vt in. l. oīmodo. C. de inof. te. ⁊ eandez cautelā dz semp mater seruare qñ scit aliquez ex filijs ab alio q̄z a marito suo suscepisse qō multotiens contingit.

Siquis Cōtrahens cū 2ª viuēte pª quā trī nō cognouit nec aī ꝓctū nec post mortua pª pōt ꝓbere cuz 2ª. ⁊ duo mēbra ponit. 2ª ibi cetez ¶ Casus lralis. Dubitatū fuit an mrimoniū pꝰ mortē ltīme vxoris cū illa ꝓctuz. cui viuēte vxor fidē de ꝓbēdo aliqs dedit: vl ō facto ꝓxit. quā trī nec aī nec pꝰ fidē datā cognouit sit dirimēdū. Videbat dicēdū q sic qz pluries dictū ē mrimōiū ꝓctū cū illa cui fides data ē nō tenere. h trī ñ obstāte ꝓxiū dic pa. vz q si nec aī nec pꝰ fidē datā: vel mrimoniū de facto ꝓctū legitīa vxore viuēte ille eā cognouit tale mrimonium pꝰ mortē vxoris ꝓctū nō esset dirimēdū alias secꝰ. Ber. ¶ Nō p q viuēte, ppa cōiuge ñ dz qs dare fidē alteri mulieri de ducēdo eā pꝰ mortē vxoris. qō si fecit grauiter peccat: vt h qz pstat votum captāde

mortis. vñ sic non valet, pmissio bñficij vacaturi: vt in. c. ij. de ꝓcess. ꝑbē. ita nec, pmissio futuri mrimõij carnalis. De cũdo nõ q; ꝗbēs cũ 2ª viuēte ꝑ: lz scdaz nõ cognoscat graiter peccat ⁊ dic q; efficit ifamis vt i. l. i. i fi. ff. de his qui nõ. ifa. Et ex h ⁊ ex tex. ifero q; ifamis pōt ꝗbere mrimõiũ. Itē nõ q; ex solo ꝗctu mrimõij scdi nõ ipedit futuꝝ mri monũ cũ eadē mortua ꝑª cõiuge dũmõ nõ intercesserit copula cũ scda viuēte ꝑma cõiuge. Ꝓz h q̃ro pone q; viuē te lria ꝓiuge qs dedit fidē 2ª ⁊ eã ñ cognouit: demũ mortua cõiuge nõ illã cui fidē dedit sz aliã durit i vxorē. ⁊ cõstãte illo scdo mrimõio cognouit illã cui ꝑ fidē dederat nũqd mõtua 2ª vxore possit ꝗbere cũ illa cui dedit fidē cõstãte ꝑ mrimonio legitio ⁊ cognouit cõstãte ꝓ. io. an. tz h q; nõ qꝛ verũ est dicere q; ꝓstãte mrimonio lrimo dedit illi fidē ⁊ eã cognouit vñ mrimoniũ 2ᵐ nõ hz remouere ipedimẽtũ facit. ix q. i. i scripturis ⁊ i. l. singlaria. ff. si cer. pe. Qaf. tz ꝗriũ cui opi. puto veriorē qꝛ ꝗbēdo ꝑ cũ 2ª vñ recessisse a fide illi data ⁊ ꝑ ꝓñs nũc solũ repit adulteriuz. qõ nõ hz ipedire mrimõiũ. vt in. c. significasti. s. e. Itē ura iduxerũt istud ipedimẽtũ ne ꝓp spē ꝗbēdi mrimoniũ iducat machiatio i mortē alteri⁹. q̃ rõ h cessat exquo mõtua ꝑª noluit ꝗber cũ illa cui fidē dederat. In gl. i fi. lz gl. clare nõ rñdeat ad ꝗriũ. s. formatũ tñ satis sentit q; solus affect⁹ nõ sufficit ⁊ pbat ap te in lra. ⁊ dic q; iõ nõ sufficit affect⁹ qꝛ copula h regrit ꝑ cã finali ipedimti. regrunt. n. duo ꝗct⁹ ⁊ copula iõ nõ sufficit alteꝝ ⁊ forte ob h qꝛ mrimonio nõ cõsũmato nõ sic iducunt isti ad machinandũ in mortem alterius.

De cõiugio leprosorũ. Rubrica.

Aliso de qbusdaz ipedimtis matrimõij. qꝛ morb⁹ lepre dissoluit spõsalia de futuro ⁊ ꝑt dubitari nũqd ipediat ꝗbēdũ vl dirimat ꝗctũ. iõ ꝓpetenti ordine subijcit h Rubrica.

Peruenit lepra supueniẽs nõ dissoluit mrimoniũ nec mrimonij effectũ. iõ adiuicez maritali affectiõe cõiuncti se tractare debent. aut ad ꝓpetuã cõtinentiaz vouendã induci. ꝑ narrat casũ. 2° diffiniendũz cõmittit ibi qm. Casus lralis. Cãtuariẽsis eps hẽbat i sua diocesi mlros leprosos. ⁊ cũ sibi euenissz q; qdã viri ⁊ vxores lepre pcussi nollẽt simul hitare. nec ẽt necessaria mistrare dubitauit apõ pa. qd ẽt agẽdũ. allegãs quãdã ꝓsuetudinẽ gnãlẽ cui pa. rñdet dicẽs q; ⁊ si ex ꝓsuetudie gnãli leprosi a cõione hoiuz sepenẽ ex q̃ nec vxores viros. nec viri vxores taliter egrotãtes sequũt. tñ qꝛ vir ⁊ vxor vna caro est. ⁊ nõ dz vn⁹ sine altero esse diuti⁹ mãdat vt in tex. seqt. Ber. Nõ ꝑ iũcta gl. i. q; leprosi licite excludũt a cõione fideliuz tũ ex cõsuetudie gnãli. vt i tex. tũ ex dispõne canonũ ⁊ veteris testi. vt in iurib⁹ all. in gl. Secõ nõ ẽt iũcta glo. i. q; nõ pōt introduci cõsuetudo vt vxor nõ teneat seq̃ marituz vel eꝗ. ⁊ nõ q; si vxor abscẽdat se ex cã necessaria tenet mari⁹ eã seq. Itē nõ q; mõb⁹ lepre ñ dirimit mrimõiũ añ ꝗctuz. ⁊ dic q; nulla ifirmitas q̃ztũcũqz grauissima dissoluit mrimõiũ semel ꝓsũmatũ. vt in. c. bi q. xxxij. q. vij. ⁊ ea. cã. ⁊. q. c. oẽs cãtiões. Itē nõ q; marit⁹ ⁊ vxor vltra debituz carnis tenent ⁊ obligãt sibi ad mutua obsequia vt pz ibi cõiugali affectiõe mistrẽt ⁊ sic tenet marit⁹ administrare vxori egrotanti ⁊ sic nõ solũ tenet san⁹ reddere debituz leprosoꝗ sz ẽt fuitia necessaria ipẽdere. Itē nõ q; hñs vxorẽ leprosã nõ pōt aliquo mõ cõcubinã vel aliã mulierẽ admittere q; si fecerit pōt p ecclias excõicari. Et ex h hẽs casuz aptũ q; iudex ecclastic⁹ pōt ꝗ laicũ adultery pcedere. nã ex actu excõicandi deꝑbẽdit iurisditio in foro cõtẽtioso. vt plene dixi i. c. cũ sit gnãle de fo. ꝓpe. In gl. in. v. diuti⁹. nõ glo. iũcto tex. q; marit⁹ pōt se abstinere ab vxore dũmõ diuti⁹ nõ stet seorsuz ⁊ dic host. vltra gl. q; diuti⁹ dz donec q̃rela pueniat ad iudicez ecclastic. i. donec alter fuerit ꝓqst⁹ nõ dz stare diutius vel donec notorie liqꝗt q; viuãt icõtinẽter. si. n. alter ñ petit iudex se nõ ipedit. h dictũ ego puto vex i casu bui⁹. c. qꝛ si leprosa nõ petit vix suũ iudex tolerabit. sz cessãte hac cã ñ dz iudex pati vt ꝓiuges iuuenes stẽt seorsuz ꝓp piculũ adulterij vt dixi p⁹ host. i. c. veniẽs de reg. ⁊ vide inn. i. c. ducũ in pn. de ꝓuer. cõiu. ⁊ dic vt ibi ⁊ satis plz opi. gl. vt v. diuti⁹ referat ad arbitriũ bõi viri. In gl. i v. sequãt. nõ bñ istã gl. ⁊ q̃ten⁹ dic mulierẽ ñ tñri ad seq̃ndũ vix vagabũdũ dic h, pcedez nisi tpe ꝗct⁹ mrimõij eẽt vagabũd⁹ qꝛ tẽ vñ appbasse mores suos ꝗ quo viõ gl. i. c. vnaq̃qz. xiij. q. ij. ⁊ i c. siqs ieuitabili. xxxiiij. q. ij. ⁊ qõ nõ. i. c. ꝗ ill. s. ꝗ spõ. In gl. fi. ibi bñ ꝓpellerẽt. gl. vex dic sz nõ bñ ꝓcordat istõ. c. cũ se. iõ dic q; leproso ñ petẽte iudex ẽ ꝓtẽt⁹ sola exhortatõne ⁊ ita loqt iste tex. sz si istaret petẽdo vt ꝓiũx teneat seq ⁊ debitũ reddere tẽ fiat ꝓpulsio: vt in. c. se. ⁊ h voluit glo. in c. si vxorẽ. xxxij. q. v. quaz nõ. Abbas.

Quoniam. Cõiuges pp lepram separandi nõ sunt a cõiugio ⁊ ꝗbere pñt mrimoniũ ⁊ iuicẽ sibi debitũ reddẽ tenẽt. ⁊ sunt tria dcã. 2ᵐ ibi leprosi. 3ᵐ ibi q; si. Casus lralis. Dubitatũ fuit nũqd mulier lepra vel graui alia ifirmitate detenta a viro sit separanda vel dimittẽda. ⁊ vtrũ leprosi pñt ꝗbere mrimoniũ. ⁊ tertio si leprosus a sano possit debitum exigere maritale respondet vt i tex. Ber. Nõ ꝑ ibi excepta cã fornicatõis q; exceptõ firmat regulã i ꝗriũ. xxxij. q. vij. i. c. diis. ita arguit h pa. cũ. n. xps solũ excepit cãz fornicatõis vñ q; i alijs casib⁹ ñ possit marit⁹ dimittere vxorẽ vl eꝗ. Nõ scdo ibi graui ifirmitate. regulã q; nlla ifirmitas q̃ztũcũqz grauis ꝑstat facultatẽ dissoluẽdi ẽt quo ad thoꝝ seu mutuã fuitute. siue q̃ supuẽiat furor siue demẽtia. siue efficiat clauda nõ dz mrimõiũ separi ꝗ quo viõ tex. bo. xxxij. q. vij. bi q. ⁊ i. c. bi vo ⁊. xxxij. q. v. si vxorẽ. Nõ tertio q; ifirmitas ñ ipedit mrimõiũ ꝗbēdũ imo i articlo mortis ꝑt qs ꝗbere mrimõiũ adeo q; filij añ gẽiti legitimãt. vt nõ. i. c. tãta. j. q fi. sint le. ⁊ p io. an. i regla sine clpa ꝗ reg. iu. li. vi. i mercu. Nõ q̃rto q; ex ꝑcepto ecclie tenet san⁹ ꝓiuges q̃ztũcũqz leprose vl alia ifirmitate depsse reddẽ ꝗbitũ cãnale. ⁊ nõ q; ꝑcepta apli ligãt. Sz circa h q̃ro qd si sanus pp horrorẽ ñ ꝑt reddere debitũ. dic q; si ecclie cõstaret nõ ꝓpelleret cũ qꝛ nõ dz cõpelli ad impossibile qꝛ ipossibiliũ nulla ẽ obligatio. vt i regla ipossibiliũ. ff. de re. iu. ⁊. c. si. ꝗ pactis. ⁊. c. odoard⁹ ꝗ solu. sz exquo ecclie nõ ꝓstat ꝗ ipossibilitate excõicabit sanũ ad reddẽdũ ꝗbitũ ⁊ quo ad ecclesiã militãtẽ hẽbit ꝑ excõicato ñ ãt quo ad deũ. ⁊ ad h. c. lias ꝗ rest. spo. ⁊. c. iqsitiõi de sen. ex. Et p h sctiũt doc. ⁊ bñ q; san⁹ ꝑcise ꝑt ꝓpelli ad reddẽdũ debitũ leprose. fac ad h qꝗ s. dixi i. c. pcedẽti vbi dixi an teneat secũ eẽ i codez lecto. ⁊ viõ bo. gl. i. d. c. si vxorẽ q̃ dic q; nõ tenet secũ assidue morari. Secõ ad idẽ q̃rit qd si marit⁹ ẽ etbic⁹ vel alia egritudie detẽt⁹ ita vt sine psõe piculo ñ possit reddẽ ꝗbitũ nũ qd mulieri petẽti sit obligat⁹ ad debitũ reddẽdũ. doc. cõit q; ñ qꝛ ordiata charitas icipit a se i. c. nisi de auc. ⁊ vsu. pa. ⁊ i. c. ñ satis. lxxx. di. In gl. pe. i fi. de h an ⁊ qñ indefinita eqpolleat vli viõ bo. gl. i. c. vt circa ꝗ ele. li. vi. p dy. i pbe. regla p doc. i. l. fi plib⁹. ff. de lega. i. ⁊ vltra cõiter nõ. ibi ponit h Qaf. vnũ vbũ satis nõndũ Qld. dicentis q; aut dispõ ꝓcipit p noia collectiua ⁊ tẽ idefinita eqpollet vli. exẽplũ si dz capiz aliqd fecisse pide ẽ. n. ac si fuissz dictũ oẽs ꝗ capitulo ad h. c. capitulum sancte crucis. s. de rescript. aut cõcipitur p nomina singularia. vtputa canonici talis ecclie h fecerunt ⁊ tũc non eqpollet vli imo vificatur in duobus canonicis qꝛ pluralis locutio vificatur i duobus: vt i reg. plalis ꝗ re. iu. li. vi. ⁊. iiij. q. iij. vbi nũer⁹. ⁊ fac h ad istza ꝑ curationũ. si. n. dz q; cãonici talis ecclie fecẽt talẽ, pcuratorẽ. certe ñ, pbat q; capiz fecerit rõne supdicta. de quo vide qꝗ dixi in. c. vnico de sindi. ⁊ qꝗ nõ. in. l. fi. de alb. scriben.

Litteras. Spõsalia de futuro ꝑcise ñ ꝓpellũt ad ꝗbēdũ mrimõiũ cũ leproso lepra p⁹ spõsalia supueniente. Cõis diuisio. 2ª ibi rñdem⁹ Casus lralis. Aliq ꝗbũt spõsalia ꝗ futuro alter añ ꝗctũ mrimõiũ efficit leprosus. q̃rit vtrũ ali⁹ sit ꝓpellẽd⁹ ad mrimõiũ ꝗbēdũ. ⁊ rñr q; ñ dz cõpelli. Ber. Nõ q; spõsalia ꝗ futuro dissoluũt p supueniẽtiã lepre ad istãtiã sani. ⁊ idẽ dic i q̃libz alia enormitate supueniẽti. qꝛ i obligatiõe gnãli ꝗ ꝗbēdo mrimõiũ subintelligit nisi qcq̃z turpe supueniat. vt i tex. nõ. i. c. quẽadmõz ꝗ iureiu. Sz q̃ro qd si mrimoniuz ẽ ꝗctũ p vba de prñti ⁊ ante copulã carnalez su-

peruenit lepra. Iste tex. quo ad corticē videt inuere q; dis soluat p illo vbũ psũmatũ. sz tene ꝓnũ p. d. c. quēadmõm. itē qr mrimõiũ ñ psũmatũ ñ dissoluit nisi p ingressũ religionis nec repit ali⁹ cãus i iur. vt ē tex. i. c. ex publico ⁊ .c. ex pte de cõuer. ꝓiu. Et ad istũ tex. dic q; v. psũmatũ capitur large. s. rõne cõsensus. nã p psensũ de pnti mrimõiũ dr cõsũmatũ quo ad sui effctiã. vt nõ. i. d. c. ex publico.

De coniugio seruorum. Rubrica.

Sup visũ ē de ipedimẽto lepre an ⁊ qñ ipediat vel dirimat mrimoniũ. seqt nc videt d ipedimẽto cõditõis fuilis.

Dignum est. Seru⁹ ꝑdicẽte dño ꝑhere pt mrimoniũ. sz pp h ñ liberat a fuitijs dño debitis. Primo ponit dictũ ⁊ eius rõnez. 2° quãdã dubitationẽ solut ibi debita. Casus lralis. Quereba tur vtr fu⁹ ꝑdicẽte dño possit ꝑhere mr moniũ. rnt pa. q; fz aplz sic a sacris ecclie neqz fu⁹ neqz liber ē remouẽdus ita iter fuos mrimoniũ, phiberi ñ deberet. q; si dñis ꝑdicẽtib⁹ ꝑhãt ñ sũt pp h separandi. trñ fuitia debita ñ min⁹ debẽt dñis suis exhibere Ber. Nõ p regulaz q; fu⁹ admittit ad oia sacra ecclie nec pp ꝑdictõez dñi dz ab eis abstinere Ex quo iferr q; fu⁹ pagan⁹ pt petere baptismũ dño ꝑdicẽte. ñ trñ p assũptõez sacrorũ depõit fuitutẽ. de quo dic vt hr i. c. fi. de iude. Nõ scdo q; de iure cãonico ẽt fuit⁹ ē approbata imo qñz p ius cãonicũ iducit fuit⁹. vt i. c. ita quo rũdã. j. de iude. In gl. ij. ibi imo tenet ea recipe. Vult gl. ⁊ bñ q; sicut liber obligat ad suscipienda sacra necessitatis ita ⁊ fu⁹. Dic trñ hosti. ⁊ bñ q; fuo nõ dz iniũgi pnia itinerationis vel ieiuniorũ vel alteri⁹ abstinẽtie p quã possit inutilis reddi dño. qr delicto fui nõ dz dñis puari iure suo. hic ē q; si fu⁹ peussit clicũ ñ ꝓpellit, p absolõne ire ad romanaz curiã. sz dicẽdũ vt hr i. c. relatũ de sen. ex In gl. i v. dissoluenda in fi. Bull. naso tz ꝓniuz dicẽs q; filij nati ex legitimo mrimonio sequũt pnez. vt i. l. cũ legitime. ff. d sta. bo. Qua si velit q; pt⁹ seqt ꝑditionẽ vẽtris vbi nullũ pcessit mrioniũ Dz doc. cõiter h sequũt gl. ⁊ bñ, p qua facit tex. in. l. ptum C. de rei ven. ⁊ vr. pbari. j. ti. se. i. c. vnico. ⁊ vide qd nõ. i. c. fi. de ser. ñ or In glo. fi. ibi nisi piculũ fornicatiõis timeatur. dicit host. q; aut ꝓxit cũ volũtate dñi ⁊ tenet pus obedire vxori quo ad necessaria ipendẽda. qr ex quo dñs pmisit mrimoniũ ꝓbi vr assensũ pbuisse accessorijs ad ipz mrimoniũ. vt i. c. prudẽtia. de offi. dele. ⁊ i. l. ad legatũ. ⁊. l. ad remmo. ff. d pcu. Si vo dñs nõ psensit dz pri⁹ obedire dño nisi timeat piculũ fornicatiõis. Do. an. distinguit q; aut alter ē i maiori necessitate ⁊ illi pus obediendũ ē si codẽ tpe vtri qz fuire nõ pt facit. l. siqs i graui. ff. ad sil. §. sz cũ oẽs. Aut cetera sũt paria ⁊ tũc distiguẽdũ. Aut ꝓxit cũ volũtate dñi ⁊ tenet pri⁹ satisfacere vxori. Aut sine ⁊ tũc tenet pus dño nisi imineat piculũ fornicatiõis. ⁊ satis credo h fuisse d mẽte gl. De hac mã vide p gl. i. c. fi. xxix. q. ij. Et distigue hoc post hosti. q; aut fu⁹ ꝓxit cũ fua aut cuz libera. Primo casu aut marit⁹ ⁊ vxor sũt fui diuersoꝝ. aut vni⁹. Primo cãu dz dñs ita vẽdere fuuz vt vxori possit debitũ reddere. ⁊ idem in effectu vult Inn. ⁊ sic sequũt opi. gl. Si vo sũt vni⁹ ꝓpellit dñs aut ãbos vẽdere aut ita distrahere vt mrimoniũ nõ careat effcũ ar. i. l. possionũ alk. i gl. Si vo ꝓxit cuz liba aut sciẽter ⁊ tenet liba sequi maritũ. Aut ignorãter ⁊ nõ tz matrimonium. vt in. c. se. ⁊ h nõ.

Proposuit Separat mrimoniuz qñ liber ignorãter cũ ancilla ꝓxit nisi postea h sciẽs illã cognouit. Primo ponit factũ. fo diffinitõis ꝓmissio. ibi mãdam⁹. ⁊ ibi distigue. ⁊ 2ᵐ mẽbrũ ibi si vo Casus lralis. Quidã vir ꝓxit mrimoniũ cũ q̃dã ⁊ cũ ea diuri⁹ pmãsit. tãdẽ ei opposuit q; eẽt ãcilla credens eã liberã qñ cũ ea ꝓxit. qrit qd agẽdũ. mãdat pa. q; si ꝓstiterit q; idẽ vir pfatã mulierẽ postqz audiuit ⁊ credidit illaz eẽ ãcillã carnalr coguit moneat illũ ⁊ ꝓpellat vt eã sic vxorẽ maritali affectõe ptractet. si vo alr fuerit ⁊ ꝓtigerit diuortij snĩaz ferri mulieri pecuniã restituere faciat quã viro pfato, p dote cõcessit Ber. Nõ p q; error ꝑditõis fuilis ipedit mrimoniũ. qd ãt de alijs errorib⁹ dicã cũ gl. ⁊ Nõ fo q; iter liberũ ⁊ fuã pt eẽ mrimõiũ sic iter fuos. vt. s. c. pri. dispar g ꝑditio ñ ipedit mrimoniũ iter scientes ⁊ h de iure canonico. nã de iure ciuili ñ pt eẽ iter eos mrimoniuz. vt i. l. cũ ãcilr. C. de incest. nup. sz stãdũ ē iuri cãõico i hac mã spũali. vt i. c. pe. ⁊ ult. j. de scõis nup. Altio nõ q; sup dote restituẽda pt iudex ecclias̃ticus iter laicos iudicare cũ venit accessorie ad mrimoniũ de quo ecclesiastic⁹ coguit vt i. c. de prudẽtia. j. de dote post diuor. resti. vbi de h. In gl. i. i fi. dic lati⁹ q; q̃drupl̃r ē error cõditõis vt h. psone. vt siqs credebat ꝓhere cũ berta ⁊ ꝓxit cũ sẽpronia. Portũe vt si credebat ꝓhere cũ diuite ⁊ ꝓxit cũ paupe. Qualitatis vt siqs ꝓxit cũ corrupta cũ crederet ꝓhere cũ vgine. Duo vltimi errores ñ ipediũt. vt. xxix. q. i. i pn. Scõs error ipedit. qr ñ ē ibi psẽsus i psonã. vt nõ. i. c. tua. s. de spõ. Primus error. s. ꝑditõis aut ē error i libero vt qr liber credit cũ libera ꝓhere ⁊ ꝓxit cũ fua ⁊ i dubio ñ tz mrimoniuz ⁊ h fauore libertatis. vt h ⁊. xxix. q. ij. p totũ. Aut eẽ fu⁹ credebat ꝓhere cũ fua ⁊ ꝓxit cũ libera ⁊ h casu sũt opi. Quidam dixerũt q; ñ ē mrimõiũ. qr ē error i dispari ꝑditõe. ⁊ idẽ isti dicũt vbicũqz ꝓtigit ꝑsilis error. Sec⁹ dicũt si ē error i pari ꝑditõe puta qr fu⁹ credebat ꝓhere cũ liba ⁊ ꝓxit cũ fua. nã exquo ãbo sũt fui error ñ bz ipedire. ita finalr tẽuit gl. xxix. q. ij. i sũ. Bz cõior opi. doc. h bz. vt trñ fauore libtatis ipediat mrimoniũ ⁊ sic vbi deterioraẽt ꝑditio ꝓhẽtis. sec⁹ si melioraẽt vel ꝓfuat i q̃litate. ⁊ h opi. pl⁹ mihi plz qr exquo psẽsũ ē i psonã isti errores extrinseci ñ dñt ipedire trñ sacrz ⁊ i dubio iudicãdũ ē, p mrimõio. vt i. c. lz ex q̃dã d testi. qd ãt i ascripticio. cõit tenet q; talis error ñ ipedit mrimoniũ qr ascriptici⁹ ē psõa liba ⁊ iuito dño pt stare i possessiõe vt i l. iubem⁹. ⁊ i auc. ascripticios. C. d epi. ⁊ cle. vide qd leg. ⁊ nõ. i. l. ne diuti⁹. C. de agri. ⁊ cẽsi. li. xi. In gl. pe. ibi Tã. dixit q; h opi. tenet p ino. io. an. ⁊ multos alios lz host. seqt vltimã opi. gl. sz mihi pl⁹ plz h opi. qr exquo credit illã esse suã mouẽdo sibi litẽ ñ dz aliquo mõ eã cogscer carnalr qr oz nẽcio q; aliquo effectu ipaz cogscat. s. vxorio cũ fuerit mrimõiũ. si fornicario peccat mortalr nec pp pcepta ecclie dz vẽire d ꝓscia suã iuste iformatã. vt i. c. lras d rest. spo. fac q; i filij nõ. i. c. si cui⁹. xxxiij. di. dz trñ pẽdẽte lite sibi alimẽta pbere. vt nõ. i. c. cui⁹. xxix. q. ij. In gl. fi. sz d hãc gl. ⁊ tex. op. exquo ꝓstabat istã eẽ fuã ñ debuit sibi pecũiã restitui cũ pecũia sit dñi. qr fuus nihil bz i. c. illd. xiij. q. ij. ⁊. l. plz. ff. d acq. her. Do. ino. dic q; dberet restitui dño ãcille vl dic h eẽ spãle. sz ñ specificat rõnẽ spãlitatis. ego credere q; si dñs ꝓcurreret cũ fua ad petẽdũ pecũiã pferr dñs. vt i. l. bõa fides. ff. d po. aut dñs ñ ꝓcurrit ⁊ tũc itelligo istam lzaz. pp̃c. nã pt fu⁹ dtineri loco dñi vl ꝓniuctrib⁹ octũs dñi. l. iiij. ff. d mãumis. qnimo si ãcilla spoliaret illa pecunia abire dño pt agere ad recupatõez illi⁹ pecũie. vt i. l. i. C. si p viz vl alio mõ fac i filij. l. filius de v. ob. ⁊. l. si lõgius. ff. de iud. ⁊. c. cum dilecta de rescrip. ⁊ qd ibi nõ.

Licet Si ꝓsuetudo ē i loco q; pt⁹ ꝑditõz patris seqt nat⁹ ex libero ⁊ ãcilla liber ē ⁊ vt liber mrimõiũ ꝓhit. p põit fcm. scdo determinationẽ ibi vr Casus lralis. Quedã mlier ꝓxit mrimõiũ cũ quodã dicebat q; erat fu⁹ cuiusdã monasterij. volebat ab eo separari, p eo qr dicebat q; tpe ꝓct⁹ mrimõij ignorabat illũ eẽ fuũ. eẽ rñdebat q; idẽ vir ꝑditõez pris dz seq fz legez, puicie. q tpe mortis, p libo se gerebat. ⁊ iã elapso decennio nec noie suo nec noie pris. stat⁹ ꝓtrouersiã passus fuit. q̃rit qd iuris sit. rñdit q; rõe tpis ⁊ fauore libtatis, p pte viri iudicãdũ ē ⁊ sic remãebit cũ illo tãqz cũ libo Ber. Nõ p q; lz d iure cõi pt⁹ seqt ꝑditõez vẽtris ⁊ mre liba vl fua fili⁹ sit cẽsẽd⁹ liber vl fu⁹. vt nõ. i. c. fi. d ser. ñ or. ⁊ hr isti. d iu. pso. trñ vz statutũ vl ꝓsuetudo vt seqt ꝑditõz pris. ⁊ h ꝓsuetudo i multis locis viget ⁊ iõ tene ad h mẽti istũ tex Secdo nõ q; fauore libtatis currit pscriptio ꝓ fuitutẽ Tertio nõ ibi vr q; p h v. rñdet d iur Altio nõ ibi fauor libtatis q; i dubio iudicãdũ ē, p libtate ⁊ q; fauor maxim⁹ libtati debet ꝓcor. c. fi. de re iudica. ⁊. c. ex litteris de proba. In glo. ij. i fi. ⁊ iste leges allegate in glo. h probant q; si pater gessit se pro libero tempore mortis ⁊ qnquẽnium postea sit elapsum infra

qd nec ex psona patris nec propria filius est passus status
prouersiā cēsēd⁹ ē liber. Et sic ē casus nōbilis i quo.j. qn
quēniū pscribit ꝯ fuiturē. forte.n. si pr viueret hēret ꝓbati
ones libertatis. vñ tū i fauorē defūcti tū i fauorē libertatis
statutū ē qd.s.dixi. Si āt qs vēdicaret libertatez ex psona
sua dūtaxat reqrit tps.xx.ānox ⁊ bōa fides nec reqrit ali⁹
titul⁹ fauore libertatis vt i.l.ij.C.de pscrip.lō.tēp.q.p li. ⁊
ē iste cāus nō.i quo currit pscriptio lōgi tpis sine titulo.

A nostram. Si liber ꝯxit cū ācilla igrāter ⁊ ex quo sciuit ñ cōsensit separat mrīmoniū ⁊ cuz alia ꝯhere poterit. sūt due ptes.2° ibi iōqz. Casus lrālis. Quidā miles ꝯxit cū qdā mliere tādē ei opposuit corā cardinali apostolice sedis legato q̄ eēt ācilla cardinalis. rōib⁹ vtriusqz ptis itellectis eos pp cōditōis errorē abiuicē separauit. lata sēntia dicebat q̄ postqz itellexit illā eē ancillā cōsēserat. vñ ꝯhere nō poterat cū alia sed illā retinere debebat. ñ obstāte snia cardinalis. significatū fuit fcūz istud do. pa. vñ mādat qbusdā quaten⁹ si ꝯstiterit q̄ miles ille ignorāter ꝯxerit cū ancilla ita q̄ postqz itellexit cōditōem illi⁹ nec vbo nec fcō cōsensit i illā pp qd cardinal separauit eosdē. eidē militi dare debeāt liberā facultatē cū alia ꝯhēdi. Ber. Nō p q̄ legat⁹ sedis aplice pt i puicia sibi decreta audire cās mrīmoniales ⁊ ēt separe mrīmoniū i casib⁹ a iure pmissis. Et h̄ fac ad litatōez.c.accedētib⁹ de excel. pla. vbi dr q̄ audire cās mrīmoniales ē dignitatis epalis ⁊ ad idē.c.i.d cōsā. et affi. i fi. Et ex his duob⁹ caplis pt iferri q̄ legat⁹ i puincia ꝯcurrit cū epo ēt i his q̄ prinēt ad dignitatē epalē, p h.c. i. de of. le. ⁊.c.ij.e.ti.li.vi. Nō 2° q̄ copula carnalis ñ firmat mrīmoniū ꝯ errorē cōditōis fuilis. iputādū ē.n. mulieri q̄ nō detexit ꝯditōez ⁊ statū psone sue. Fac qd hr i.l. ij C fi ser. vel li. ad dig. aspi. li. x. vbi pūit qs igerēdo se actui quē exercere ñ pt ñ detegēdo q̄litatē sue psone ⁊ vide ad h qd nō. i.c. sciscitat⁹. s. d rescri. Nō 3° ibi si ꝯstiterit ⁊c. ar. q̄ dicēs se ignorasse ꝯditōez mulieris hz h, pbare. sz certe dic q̄, pbat eoipo q̄ ñ, pbat ꝯriū qr i fcō alieno nō psumit scia vt i regula psumit igrātia de re. iu. li. vi. facit. l. veri⁹. ff. de, pba. Qd puto vex nisi ꝯditio mulieris eēt cōiter nō i loco qr qs psumit scire id qd cōiter alijs inotescit. vt i.c.i. de postu. pla. ⁊.xvi.di. qd dicitis. fac. l. late culpe. ff. de v. sig. In gl. fi. ibi si vo ab initio. nec obstat si dicat q̄ si matrimoniū nō teneat pp ꝯditōis errorē ñ dz tenēr datio libertatis q̄ surgit ex q̄rela mrīmonij nā hz gof. ⁊ bñ eoipo q̄ dominⁿ ācillā tradidit libero icōtinenti ꝯferr libertas ⁊ sic tz mrīmoniū tāqz cū libera ꝯctū. In fi. gl. idē nō. glo. i.c. fi. qs igenu⁹. xxix. q.ij. ⁊ vide qd nō. ea. cā ⁊.q.i. i summa.

De natis ex libero ventre. Rubrica.

Quia error ꝯditōis fuilis ipedit mrīmoniū ⁊ ex h sepe dubitari cōtigit vtx nat⁹ ex libero vētre sit iudicād⁹ fu⁹ vl liber. iō p⁹ rubricā pcedētē cōgruo ordine ista subijcitur.

Indecens. Nat⁹ ex libera vel libta liber ē. Et p ponit gnāle dcm ex quo casū diffiniri mādat ibi pterea. Casus lrālis. Quedā eccl'ia manumisit qz dā suā ācillā. q̄ postmodū filios suscepit. ecclesia volebat eos reuocare i fuiturē. mlier ista accessit ad pa. ⁊ ondit ei istra manumissiōis sue cōqrēdo de ecclia q̄ filios suos vocabat i fuiturē. sup h dic pa. q̄ idecēs ē vt filij nati ex libera seu liberta ad fuitiū ecclie reuocēt. vñ pcipit vt si ex pte ecclesie nulla alia documēta ondāt q̄ obuiēt istis iustis mulieris cōpellat iudex ecclesiā ab eⁿ molestatōne sine aliq̄ retractatōe. qr dux ē vt ecclesia libtatē debeat reuocare q̄ libertatē defēdere dz Ber. Nō q̄ qñqz considerat id qd decet ⁊ h vbū, pp̄e refert ad hōestatē vt in. c. magne s. de voto. Secdo nō regulā q̄ nat⁹ ex libero vētre est liber nec curam⁹ de fuitute pna. nā respectu libertatis seu fuituris cōsideram⁹ cōditōez mris vt nō. i. d. c. fi. de ser. ñ ordi. Itē nō q̄ filij liberte sūt liberi nec pñt p dñz reuocari i fuiturē. Ultrio nō q̄ istiz pt reprobari p aliō istiz nā sic testes reprobāt p testes digniores. ita istia p istia digniora. facit. c. cū Io. de fi. istru. ⁊.c.lz d pba. In gl. i. i fi. itē fallit i eo q maior. xx. an. pmisit se vēdi ad pciū pticipādū. idē si erat minor si fcūs maior sciēs pticipauit de pcio isti. de iu. pso. §. pe. ⁊ vide qd nōt Io. an. i addi. spe. d i inte. resti. i. §. ij. post pn. Item libertus pp igratitudinez reuocatur in seruitutem. xij. q. ij. in. c. liberti.

De cognatione spirituali. Rubrica.

Viso de plurib⁹ ipedimētis mrīmonij. submittit de impedimēto cognatōis tā spūalis qz legalis ⁊ carnalis. ⁊ qa cognatio spūalis iter alias ē dignior. iō tractatur⁹ auctor d triplici cognatōne pmisit de spūali. ⁊ scias q̄ ipa cognatio spūalis, ppe orit quo ad ipediēdū ⁊ dirimēdū mrīmoniuz p⁹ ꝯctū ex duob⁹ sacris tm̄. s. ex sacro baptismatis ⁊ cōfirmatōis. vt ē tex. i.c. fi. j.e. ti. li. vi. Ex catbecismo āt q̄ fit añ baptismū orit ipedimētū sz ñ dirimit. vt i.c. p catbecismuz j.e. ti. li. vi. Et, ppe catbecism⁹ ē illa exortatio seu istructio q̄ fit añ baptismū. Nā oliz istruebāt veniētes ad fidē añ baptismū. Hodie vo, ppe appellat catbecism⁹ ille act⁹ q̄ fit añ portā p sacerdotē añquā puer admittat ad ecclesiā ad suscipiēdū baptismū. Vñ multi errāt credētes se veros eē ꝯpatres ex detētatōe ifātis añ ostiū ecclesie. Nā illa detētatio ñ suffic saltē ad dirimēdū mrīmoniū p⁹ ꝯctū sz oz q̄ qs leuet puex de baptismo. Vñ illa cognatio spūalis, ppe ē quoddā viculū, pueniēs ex eo q̄ qs aliquē baptizauerit vel confirmauerit seu baptizatū leuauerit. seu tenuerit i baptimo. vel i ꝯfirmatōe seu crismatōe. Et iō orit h cognatio ex his duob⁹ sacris tm̄ ⁊ ñ ex alijs. qa h cognatio spūalis imitat nālē seu carnalē cognatōez qztū pt. Vñ sic cognatio nālis orit p natiuitatē q̄ cōsistit i spū. Nā i sacro baptismatis qs dr renasci. i. itex nasci. qr p fuit nat⁹ carnalr. nūc aut spūalr vñ i euāgelio. Nisi qs renat⁹ fuerit ex aq̄ ⁊ spū scō. ⁊ ibidē Oz vos nasci denuo ⁊c. Crismatio vo vel cōfirmatio ꝯfirmat sacm baptismatis. de cōse. di. v. i. c. i. ⁊. ij. h āt ñ ꝯrigit i alijs sacris. Itē scias q̄ ista cognatio spūalis qñqz appellat pñitas. qñqz cōpñitas. qñqz fraternitas hz diuersitatez psōax. nā respcū leuati seu baptizati ⁊ leuātis seu baptizātis dr pñitas. Respectu pentū baptizati seu leuati ⁊ leuātis seu baptizātis dr ꝯpñitas a cō qd est simul. qr isti st simul pentes baptizati. vn⁹ carnalr. ⁊ ali⁹ spūalr. Respectu leuati seu baptizati ⁊ filiorū leuātis seu baptizātis appellatur fraternitas qr iter se sūt frēs spūalr. nec extendit ista cognatio ad nepotes. qr h ñ repit iure cautū. ⁊.xx. psōas q̄, p hibent ad matrimoniū p hāc cognatōez spūalez. vide per Io. an. i sūma sua sup qrto li. ⁊ i glo. c. i. eo. ti. li. vi. vbi aliquos casus vid. An āt h cognatio ꝯhat p iudeū. paganū. vel hereticū baptizātez vel leuātez remitto ad Io. an. in regula ex eo de re. iur. lib. vi.

Utrū āt. Filij duorū cōpatex p quorū neutex deuentū est ad cōpñitatez licite ꝯhūt nisi cōsuetudo repugnet. Hepant āt si p eorū altex vel vtrūqz cōpñitas ē ꝯcta. h. d. cū. c. sup eo. j. e. p dubitatio. 2° duox canonū Iriorū iductio. ibi ⁊ lz. 3° posterioris approbatio ibi vñ. qrto exceptio ibi nisi. Casus lrālis. Aliq ꝯxerūt adiuicez cōpñitatez. qrebat vtx filij istox nati añ cōpñitatez vel p⁹ possint adiuicez copulari. cōsultus pa. rñt. q̄ cānones fm diuersox locox cōsuetudies ꝯrij repiunt. pmus canō sup h edit⁹ ꝓhibz notos p⁹ cōpñitatez adiuicez copulari. alt canō posteri⁹ edit⁹ pmū vz corrigere i quo dr q̄ siue añ siue p⁹ cōpñitatez nati sūt simul cōiūgi pñt. illa psōa excepta. q̄ mediāte ꝯpñitas ꝯcta fuit vñ hz posteriorez cānonez dz obuiari. nisi cōsuetudie ecclie q̄ scādalū gnāret alr se habeat Ber. Nō p ar. op. q̄ vbi ꝯsuetudo ꝯcurrit cū iure cōi. sicut cōe tollit p ꝯriā ꝯstōez tollit ēt p ꝯñtiā ꝯsuetudo. nisi sit tal ꝯsuetudo q̄ ex omissione gñet scādalū. vt h nōbl ꝓbat ⁊ singularit multuz caute sentit gl. i. c. sup eo. j. eo. ⁊ h fa

cit ad qõnez diu agitata i. c. i. de cõsti. li. vi. ¶ Secõdo nõ ex h 7 ex tex. q; cõsuetudo pt ihibilitare psonas hiles ad ꝓbendum mrimoniuz qñ est talis q; ex eius pteritõe gnat scandaluz. de quo plenius dicet i. d. c. sup eo. ¶ Altio nõ q; illa psona p quã deuentuz est ad ꝓpinitatez ñ pt ꝓbere mrimoniuz cuz aliquo de filijs baptizatis seu leuatis. siue sint geniti post ꝓpinitatem siue añ. 7 est rõ qz adiuicez efficiuntur isti fratres spũales. Et qõ dixi de psona p quã deuenuz ẽ ad ꝓpaternitatẽ itellige ỏ baptisata seu leuata. secus in baptizãte seu leuãte. Nã leuãs seu baptizans bene põt ꝓtrahere cũ sorore leuati seu baptizati. Itẽ põt ꝓtrahere pr̃ cuz filia spũali filij sui. Et hoc iõ qz cognatio spũalis descendit de pre in filiũ. sz nõ ascẽdit de filio in prez. Añ vt vides filius nõ põt ducere filiã spũalẽ patris vt h sed pater bene potest ducere filiam spiritualez filij. vt nõ. i. c. si. xxx. q. iij. 7 p glo. in. c. i. e. ti. li. vj. ¶ In gl. si. in si. 7 dic de hac mã vt plenius dicet i. c. sup eo. j. eo. 7 i. c. q; sup his ỏ ꝓsang. 7 affi.

Si vir vel mulier. Cõpaternitas sciẽter vl ignoranter iter ꝓiuges supueniẽs ꝓiugiũ nõ dissoluit Cõis diuisio. Secõa ibi ꝓsultatiõi. Et ibi prio recitat canonũ antiquoꝝ ꝓiectatẽ. Secõo alterã ptẽ approbat. 7 rõnem addit ibi ideoqz. ¶ Casus lẽalis. Aliqs vel aliqua filiũ suum sciẽter vel ignoranter ỏ sacrofõte suscepit. qrit an pp h debeat separari. rñdz pa. q; i qbusdã canonib⁹ generalr statutũ ẽ vt debeãt separari alij aliter 7 melius statuerũt. vñ dicit alexã. siue ex ignorãtia siue ex malitia h fecerũt nõ sũt separandi. qz ignorãtia eos excusat. 7 ex malicia ꝓmodũ hẽre nõ debẽt Ber. ¶ Nõ p q; pentes carnales ñ debẽt filios ppri os de sacro fõte vel ꝓfirmatiõe leuare. Alius. n. dz esse pater carnalis 7 ali⁹ spũalis instãte tñ necessitate licite parẽtes baptizãt filios vt in. c. ad limina. xxx. q. i. nec ex hoc oriẽ aliquod ipedimẽtũ iter eos q istãte necessitate fecerũt. ¶ Secũdo nõ ibi hũamus. q; vbi doc. i aliquo articulo sunt varij sequẽda ẽ opi. hũanior. i. rõabilior 7 eqor. Si vero vtraqz opi. ẽ rõnabilis sequẽdum ẽ plurimoꝝ iudiciũ fm hosti. 7 hñ ad h allegat ho. tex. i sili. xix. di. in canonicis. Et circa h dat hosti. nõbilẽ regulã dicẽs q; vbi doc. 7 mgri p suas gl. mrimoniũ separãt nec assignãt casuz in iure expssuz si reperiẽt vn⁹ doctor vel magister mrimoniũ sustinẽs tũc illi⁹ opi. ẽ seqnda. Ex hoc vr̃ sing. velle Host. q; vbi agit de mrimonio sustinẽdo sing. opi. ẽ pferẽda cõi qõ hñ nõbis. nisi vt dixi cõis opi. hẽret quasi tex. pro se. Nõ z° ibi ignorãtia. ar. opti. q; ad ꝓpaternitatẽ ꝓbendã regrũt anim⁹ 7 certa scia. ex quo põt iferri q; sigs credẽs tenere filiũ vn⁹ tenuit filiũ alteri⁹ nõ efficit ille pr̃ spũalis baptizari saltẽ ad dirimẽduz matrimoniũ p⁹ ꝓcũ. circa qõ tñ satis põt dubitari. 7 dic vt dicã i sili. q. i. c. venẽs. j. eo. Ultio hẽs ex tex. casũ in quo maritus 7 vxor sunt ꝓpatres spũales nec p talẽ ꝓpaternitatẽ dissoluit matrimoniũ. Nõ reddit i lẽa. qz si ignorãter fecerũt. puta qz istãte multitudie puuloꝝ credẽs suscipe filiuz alteri⁹. 7 suscepit. ppriũ ignrantia hz eos excusare. si fecit sciẽter dolose vt separet mrimoniũ. dol⁹ ñ dz eis ꝓcinari ¶ In gl. i v. debitũ i si. vr̃ gl. recedere a pcedẽti dicto. 7 tenere q; siue ignrãter siue sciẽter cõpinitas iter ꝓiuges sit cõtracta pt qlibet debitũ exigere. Cos. 7 Alin. distinguunt q; aut alter solus fuerit sciẽs. 7 ille puat facultate exigẽdi. aut vterqz. 7 tũc fit ꝓpẽsatio. vñ qlibz hẽbit facultatẽ exigendi facit. c. pe. 7 vlt. j. de adul. 7. l. si ãbo. ff. de cõpẽsatio. h opinio mihi ñ plz qz ꝓpẽsatio fit vbi agit de vtilitate 7 cõmõ ỏ liquẽtũ. 7 sic loquũt iura supius all. sz i casu nõ puatio eligẽdi debitũ ñ fit ad vtilitatẽ alteri⁹. sz ob reuerẽtiã cognationis spũalis. 7 sic vni⁹ delictũ aliũ ñ excusat. Host. finaliter tz q; data scia vtriusqz neuter poterit exigẽ nec subtrahẽ qñ dicat ñ dz qs exigere. si tñ exigit tenet alter reddere debitũ. Tu de h vide gl. satis lata i. c. nosse. xxx. q. i. q ꝓcludit q; sciẽter h attẽtãs ẽ puat⁹ facultate exigẽdi debitũ. 7 mihi satis plz istã opi. p p tex. in. c. de eo. xxx. q. i. vbi dr̃ q; talis mortua cõiuge dz remanere sine spe ꝓuugij. ecce g q; qztũ i se ẽ puat exercitio mrimoniali. Itẽ adduco rõnẽ b⁹ tex. uaz sustinet h ꝓiugiũ ne fraus doloso ꝓcinet. sz quo ad puandũ istũ iure suo fraus isti ñ ꝓcinat. sz pot⁹ obest. vñ lẽa i hac rõne hũit solũ respectũ vt cõiugiũ ñ sepet ex toto. fateor q; lẽa pcedẽs inuit ꝓiũ dũ dic nec alter alteri dz debitũ subtrahere. sz itelligo q; sciẽs ñ dz ignorãti debitũ subtrahere. vel itelligit idistincte respectu ignorãtiũ. nec ob. si dicatur xp̃z excepisse solã cãz fornicatõis. vt i. c. ij. s. de coniugio lepr. qz vt dicit gl. notãter i. d. c. nosse. illud ẽ verũ quo ad repellẽdũ vxorẽ a domo. ppa 7 a cura sua sz quo ad ỏbitũ subtrahẽdũ multi casus iueniunt circa fornicationem.

Super eo. Sũmatũ ẽ sup. c. i. sz specialius attingendo mentẽ. c. h itẽdit. Filij duoꝝ ꝓpatꝝ p quoꝝ neutꝝ ỏuctũ ẽ ad pinitatez licite iuicẽ ꝓbũt mrimõiũ. si tñ subest ꝓsuetudo ipediẽs 7 dirimẽs talia mrimonia fuãda ẽ loci ꝓsuetudo. h. d. hz itellectũ magis cõez. p põit qõ. 2° ibi rñdem⁹ distinguẽs rñsio 7 2m mebꝝ ibi cetexꝝ. ¶ Casus lẽalis. Aliq st cõpres qrit vtꝝ filij istoꝝ pnt adiuicẽ ꝓber ma. rñ. q; si tales st p quoꝝ altexꝝ vel vtrũqz parẽtes ad pinitatẽ puenerũt cõiungi ñ pnt. 7 si cõiuncti sunt debẽt separi. si vo p neutꝝ filioꝝ illoꝝ cõpinitas ꝓcta fuit de his consuetudo metropolitane ecclie fuari dz 7 aliaꝝ ecclíaꝝ circũpõitaꝝ. ita vz q; si cõsuetudo metropolitane ecclie hz iter eos ma. ñ fieri nec fcũ firmitatẽ hẽre. 7 iste eps i sua ecclia idẽ obfuet. vexꝝ tñ si de cõsuetudine hẽat vt talia mrimõia pmittãt ex quo ꝓcta sũt ipe eps illud i sua ecclia dissimulare poterit. ita q; nec ꝓdicere nec cõsẽtire videat. qz sic graue ẽ sup his cõtẽnere consuetudinẽ circũpõitaꝝ ecclíaꝝ. ita graui⁹ vr̃ si pp talẽ ꝓsuetudinẽ hmõi ꝓiugijs pstet assẽsũ cũ possz ab alijs i exẽplũ assumi Ber. ¶ Nõ p ibi altexꝝ vel vtrũqz. q; cõpinitas pt dupliciter cẽ iter aliquos vtputa qz qlibz suscepit filiũ alteri⁹ de sacro fõte. ex quo nõ q; si ego tẽui filiũ tuum i baptismo. tu licite potes tenere filiũ meũ. 7 tũc p vtrũqz istoꝝ filioꝝ ꝓpinitas ẽ iter eos ꝓcta. 7 pdie de facto sup h fui iterrogat⁹ 7 nõnulli paꝝ intelligẽtes rñderũt oppositũ ¶ Nõ 2° ibi nulla rõne sufficas. q; iter filios leuãtis 7 baptizãtis nulla rõne põt ꝓsistere mrimoniũ. Ex quo iferturhz Host. 7 hñ q; ẽt ꝓsuetudo nõ valet i ꝓiũ. p h facit tex. i c. q; sup his. j. de ꝓsan. 7 affi. Nõ z° q; circa facultatez ꝓbẽdi mrionia multũ attẽdẽda ẽ loci ꝓsuetudo. ¶ Op. ꝓ tex. vr̃. n. iplicare ꝓdictionẽ 7 ablurditatẽ i multis. Nã p psupponit q; pp ꝓsuetudinẽ possit separi mrimoniũ iter habiles ꝓcũ. q; ẽ ꝓ. c. fi. de ꝓsue. vbi pz q; ꝓsuetudo nõ piudicat legi diuine qua cauet q; ꝓiũcti mrimonialiter p hominẽ separari ñ pnt. xxxiij. q. ij. quos deus ꝓiũxit. Itẽ iter filios duorũ ꝓpatꝝ p quoꝝ neutruz deuctũ ẽ ad ꝓpinitatẽ licite mrimõi⁹ ꝓbunt. vt. s. eo. c. i. 7 tñ tex. h i ver. vexꝝ. dic q; eps nõ dz approbare talia mrimonia ẽt si ꝓsuetudo hẽat vt pmittãtur. nã si citra cõsuetudinẽ pt iter eos matrimoniũ cõsistere ergo fori⁹ ꝓsuetudie ꝓcurrẽte. Bo. metu ꝓiij ex his q̃ scribunt h p glo. 7 doc. pnt elici qtuor itellect⁹ ad tex. ¶ Primus itellect⁹ vt pncipiuz tex. loquat i filijs duoꝝ cõpatrũ p quoꝝ altexꝝ vel vtrunqz ꝓcta ẽ cõpinitas. 7 iter istos nõ pt esse matrimoniuz ẽt si cõsuetudo h hẽat. vt. s. dixi. 7 iste casus ẽ plan⁹. Ber. ceteruz. itelligat qñ p istos filios nõ ẽ deuctuz ad ꝓpinitatẽ. 7 tunc dz attẽdi loci cõsuetudo. ¶ Nõ tñ h cõsuetudo ẽ tãte efficacie vt dirimat mrionium p⁹ ꝓcũ lz possit illud ipedire sicut i simili dicim⁹ i voto simplici q; ipedit sz nõ dirimit. vt i. c. rursus q cle. vel vo. Ber. itaqz. nõ cõtinuat ad vñ. imediate pcedẽtez. sz ad pncipiuz. c. vt sic loqt de filijs p quoꝝ altexꝝ deuctuz ẽ ad cõpinitatem. 7 disponit q; debẽt separi si h hz cõsuetudo. Ber. vexꝝ loqt de eisdẽ. 7 disponit q; si cõsuetudo hz q; possint coniungi dz eps dissimulare. nõ ãt pbere assẽsuz. ne det alijs mã sic ꝓbendi. 7 hunc itellectuz quorundã recitauit gl. mag. Sz certe iste itellectus nõ cõgruit lẽe nec iuri. qz v. itaqz. venit aduersatiue ad v. ceteruz. 7 sic dz itelligi de filijs per quorum neutrum deuentum ẽ ad cõpaternitatem. Itẽ hz istuz itellectum sequeret q; valeret consuetudo vt fratres spirituales inter se contraherent matrimoniuz contra pncipi-

um.c.vbi dr nulla rōne sustineas. Secōs itellect ē vt pn/
cipiū ⁊ v.verū itelligat mō pdcō. Sz v.itaqz. itelligit ō se
patōe quo ad tps.ñ āt i ppetuū.q̄si valeat ꝓsuetudo ipedi
ens mr̄imoniū ⁊ dirimens ad tps.ñ āt i ppetuū.exquo per
neutr istorū fuit deuentū ad ꝓp̄nitatez.⁊ sic cessaret arg.
§.formatū.⁊ hūc itellectū senserūt Inn.⁊ qdā alij. Tertiū
itellectū pōit bost.vt pncipiuz ⁊ v.vez.itelligāt vt.§.v.vo
itaqz.referat ad.§.cetez.⁊ sic.logt de filijs p quoz neu/
truz deuentuz est ad ꝓp̄nitatez.vt si ꝓsuetudo bz iter eos
nō posse ꝓsistere mr̄imonium.q̄ dz tunc fuari ꝓsuetudo.
nā talis cōsuetudo approbata h̄ p papā pt īducere nouū i
pedimentuz. Nā sicut si ipe papa h̄ potuisset p suā cōstitu
tionez.ita ⁊ ꝓsuetudo dz h̄ posse exquo bz ꝓsensuz pape.
Et sic mirat de his q volunt fateri hāc ꝓsuetudinez posse
dirimere mr̄imoniū.v.vez itelligit ꝓz eū qñ ꝓsuetudo vici
narū ecclīarū bz vt ꝓiugia pmittāt iter istos p quoz neutz
deuētū ē ad cōp̄nitatē.sz cōsuetudo loci hēt ꝗriū.tūc enim
ēps ñ dz expsse reprobare illa mr̄imonia ne scādalicet vici
nas.nec expsse approbare.ne veniat ꝗ ꝓsuetudinē,ppriaz.
Et iō dixit tex.q̄ dz dissimulare.⁊ sic tollit ꝗriū.c.i.nā,pce
dit vbi nulla subest cōsuetudo ī ꝗriū. Nec lec.ē satis bona
quo ad v.itaqz. Sed ad v.verū.diuinat.qz i eo ñ dr q̄ locꝰ
,ppriūs hēat ꝗriā ꝓsuetudinē. Iō retēto itellectu Post.ad
v.itaqz dic ⁊ q̄rto ad v.verū q̄ logt qñ ꝓsuetudo bz vt in/
ter istos filios duoz ꝓpatrū p quoz neutz ꝗcta ē ꝓp̄nitas
īpediat mr̄imoniū.sz ñ q̄ dirimat ⁊,p h̄ tex.ibi coniugia p
mittāt.ī quo casu exquo cōsuetudo īpedit lz ñ dirimat.nō
dz ēps ēt er postfcō approbare tale mr̄imoniū.ne det alijs
mālz ꝗhēdi ꝗ ꝓsuetudinē.sz dz dissimulare.puta vtēdo ver
bis dispēsatiuis.vel trāsēndo ꝓniuētib⁹ oculis.⁊ hūc itelle
ctū sēnt gl.mag.ī fi. Et tacite do.an.⁊ mihi satis plz.qz mi
nus p hūc itellectū violat lēa q̄z p alios. Cōclude ergo q̄
iter filios duorū ꝓpatz p quorū alterū vel vtrūqz ꝗcta est
cōp̄nitas ñ pt mr̄imoniū ꝓsistere.⁊ si de fcō fuerit ꝗctū.dz
separi nulla ꝓsuetudine ꝗria opituläte.⁊ sic intellige pn.c.
vsqz ad.§.ceterū. Si vero p neutz istoz deuētū ē ad ꝓp̄
nitatē.si nulla subest ꝓsuetudo circa h̄.pnt libere mr̄imonia
adiuncē ꝗbere vt ī.§.ceterū.⁊ clariꝰ i.c.i.§.c. Si vo ꝓsuetu
do disponit vt pmittant mr̄imonia.tūc fortiꝰ pnt ꝗbere cū
cōsuetudo cōcurrat cū iure cōi. Si vo cōsuetudo disponit
oppositū.⁊ tūc aduerte.aut bz ꝓsuetudo vt mr̄imoniū pe/
tus iter istos ñ ꝗbat.⁊ q̄ de facto p̄sūptū sepet.⁊ tūc fua
ꝓsuetudinē si ē tal q̄ ex eiꝰ pteritōe generet scādaluz.qz sic
logt.c.i.i fi.§.c.⁊ ita itellige v.itaqz. Nec ob.ꝗriū sup for/
matū.qz vbi subest talis ꝓsuetudo ibilitās maxīe appro/
bata p papā vt h̄.nō pt dici q̄ isti ꝗueniētes sint a deo coni/
ūcti ⁊ sic cessat illud ar.quos deꝰ ꝗiūxit. Aut bz ꝓsuetudo
vt iter istos p quorū neutz ⁊c.īpediat mr̄imoniū.sz ñ diri
mat.⁊ tūc fua v.verū. Et ex his potes decidere aliā qōnē
nūqd valeat ꝓsuetudo circa facultatē ibilitādi vel bilitādi
aliquos ad mr̄imoniū. Et dic clariꝰ.q̄ aut cōsuetudo bili/
tat alias ibiles p ius canonicū puta vt ī tertio gradu possit
mr̄imoniū ꝗbi.vel vt frater possit ꝗbere cū sorore spūali.⁊
nō vz ꝓsuetudo.vt vr h̄ tex.īducēdo.vt.§. iūcto.c.qō sup
bis de cōsan.⁊ affi.⁊ vtrobiqz h̄ tz bost.q̄si ꝓsuetudo ñ sit
rōabilis.cū sit ꝗ oēz hōestatē. Ex quo īfero ꝓsuetudinē a
papa nō approbatā nō posse tollere īpedimētum publice
hōestatis qz ñ vz cōsuetudo ꝗ hōestatē ecclie.vt ī.c.cū de/
corē de vi.⁊ ho.cleri. Aut cōsuetudo ibilitat alias bīles.vt
ī filijs duorū ꝓpatz p quorū neutrū ⁊c.⁊ tūc aut bz solum
ꝓsuetudo vt īpediat.⁊ ñ vt dirimat.⁊ vz ar.h̄ ī v.itaqz.⁊ v.
ceterū.fac.c.cū oli de cle.cōiu. Aut bz vt dissoluat ꝓiugiū
⁊ sic ad tps vz.vt voluit h̄ Inn.nā peccauerāt ꝗbēdo ꝗ cō
suetudinē ꝓrie.xxx.q.v.c.āliter. Aut bz vt dissoluat ī ppe
tuū.⁊ si ē approbata p papā saltē tacite vz.vt,pbat h̄ ꝓz le/
ctu.bost. Aut ñ appet de approbatōe pape.⁊ vr velle bo/
stē.ꝓsuetudinē ñ valere dicit.n.casū huiꝰ.c.nō extēdēdu z.
sz ego putarē oppositū vbi cū ꝓsuetudine ꝓcurrit scādalū
qz sicut papa pt ius diuinū īterptari ⁊ addere ac diminue/
re vt nōt Inn.ī.c.q̄ ī ecclesiaz de ꝓsti.ita ⁊ consuetudo vt
nōt idē Inno.ī.c.fi.de ꝓsue. Itē video q̄ ꝓsuetudo q̄ ge/
nerat scādalū ibilitat quē ad mr̄imoniū spūale.vt ī.d.c.cū
oli de cle.ꝗiu.q̄ pari rōne dz posse ibilitare ad mr̄imoniuz
carnale.⁊ p h̄ hēs declaratā ēt gl.huiꝰ.c. Et nōbis fin. gl.
mag.ī medio.qz nescio alibi vnū dcm̄ qō sētit. dic.n.q̄ si ī
aliquo loco eēt hodie cōsuetudo vt ī qnto gradu ñ possit ꝗ
bi mr̄imoniū.⁊ ex ꝗctu gnāret scādalū q̄ ñ valeret mr̄imo
niū.lz.c.nō dz de cōsan.⁊ affi.hoc pmittat.et pt eē duplex
rō.qz hec cōsuetudo cōcurrit cū iure antiquo nec cēset sub
lata p ius nouū.exquo nō reprobat p illud ius ⁊ ꝓcurrit
secū scādalū.⁊ hāc rōnē sentit gl. Secda rō colligit ex his q̄
pdixi.qz cōsuetudo cōtinēs ī se scādalū ex pteritōe pōt in/
habilitare alias bīles.sz vbi a pncipio nullū fuissz īpedimē
tū solū scādalū supueniēs ñ pt dissoluere mr̄imoniū.vt dic
ista gl.quā nōbis qz pp scādalū ñ ē recedēdū a vitate iuris
diuini vt ī.c.ij.ō no.op.nū.⁊ ī regula q scandalizauerit .j.
de regulis iuris.

Martinus. Inter pzez baptizati ⁊ vxo/
rē leuātis pus ab eo cogni/
tā ꝗbit ꝓp̄nitas efficax ad mr̄imoniū dirimen/
dū.⁊ duo facit p pōt qōnē.2° eiꝰ solutōez ibi nos. Casus
talis. M. Cōtrariū ma.cū berta.⁊ lotharioꝰ cū tebergba.⁊
lotharioꝰ filiū martini ⁊ berte de sacrofōte leuauit.tādem lo
tharius ⁊ berta mortui sūt.⁊ martinꝰ ꝗrit cū tebergba. q̄ri
tur vtrū tale ma.teneat.rñr q̄ cū vir ⁊ vxor p cōnubiū vna
caro efficiāt:pz q̄ teberga ñ pōt eē vxor martini q̄ fuit cō/
pater lotharij cū quo tebergba vna caro noscitur extinisse
Ber. Nō p ibi suscepit.q̄ p̄inus dr baptizatū susce
pisse de sacrofōte.alibi dr q̄ eū tz.vt.j.c.se.alibi dr euz le/
uare de sacrofōte.vt.j.eo.c.veniēs.q̄ñqz dr euz sustinēr vt
,ppriis manib⁹ tenere.xxx.q.i.de his.⁊.c.ad lumina. Et fa
ciunt h̄ ad qōnē.nūqd p,pcuratorē possit ꝗbi ista cogna/
tio spūālis.cuz h̄ vba denotēt actuz,ppiuz ⁊ psonalē īpius
p̄ini.de quo dicā latiꝰ.j.eo.veniēs. Secō nō q̄ ꝓiunx
cōica cōiugi aciꝰ spūāles.nā vt h̄ vides si mariꝰ ꝗbit ꝓp̄/
nitatē.extēdit h̄ cognatio ad vxorē q̄ effecta ē vna caro cuz
marito tpe cōp̄nitatis. Nō ibi cōnubiuz.q̄ appellati/
one cōnubij q̄ñqz ꝓprebēdit mr̄imōiuz carnali copula cō/
summatuz. In gl.fi.ī fi.nō hāc gl.q̄ ī effectu vult q̄ co/
gnatio spūālis ꝗcta p marituz ex tēdit ad vxorē pus cogni
tā.secus si nō erat cognita.⁊ h̄ iō qz vt pdixi mariꝰ cōicat
vxori actōes spūāles.ñ āt passiōes.vñ si filiꝰ mariti ex alia
muliere baptizat.vxor ipsiꝰ ēt cognita ñ efficit ꝓmater le/
uātis vel baptizātis.vt nō.xxx.q.iij.c.fiqs ex vno ꝗiugio
⁊ p gl.i.c.i.j.e.li.vi. An āt īpa cognatio extēdat ad filium
illegitimuz illiꝰ leuātis seu baptizatis. Docto.q̄ sic.⁊ vr
tex.ī.c.fi.j.eo.⁊.xxx.q.iij.ī fiun. Sz q̄rit nūqd dispo
sitio huiꝰ tex.hēat locuz ī cōcubina pōe exēpluz.hīs ꝓcu/
binā leuauit puez de sacrofōte.nūqd ꝓcubina efficiatur
ꝓmater parētib⁹ baptizati.sic h̄ dicim⁹ ī vxore. Ablo.h̄ exa
minat ī.d.c.fiqs ex vno.⁊ nihil ꝓcludit.sed ibi archi.⁊ io.
an.j.e.ī.c.i.li.vi.tz q̄ non ⁊ h̄ bz cōis opi.ne īpa cognatio
spūālis extēdat ad ulicituz ⁊ fornicariuz coituz qō nō.
Ulteriꝰ q̄ro pꝰ Inn.de.q.quotidiana.pone q̄ duo vel
plures tenēt aliquē ī baptismo.nūqd isti iter se efficiātur
ꝓpzes. Inn.⁊ bñ dicit q̄ ñ.vñ pnt ad īnicē ꝗbere mr̄imo/
niuz.nā quēadmoduz ꝓpzes carnales vt ꝓcubinariꝰ ⁊ cō/
cubina ñ,phibēt ad ꝗbēduz mr̄imōiuz.vt ī.c.tāta q̄ fi. sint
le.ita ⁊ isti q̄ sunt ꝓpzes spūāles respectu baptizati ñ ōbēt
,phiberi ad ꝗbēduz mr̄imoniuz.⁊,p h̄ fac tex.⁊ ibi gl.ī.c.
fi.xxx.q.iiij.vbi dr q̄ mariꝰ ⁊ vxor ñ debēt aliquē simul ō
sacrofōte leuare.ne īfamet de fcō mr̄imoniuz.nā vulgares
existimāt illos eē ꝓpzes. Et vt hēas mām huiꝰ cognatiōis
spūālis.scias q̄.xx.psone ,phiberi pnt ex hac cognatione
spūāli.quīqz ex psona leuātis ī baptismo.⁊ quīqz ex pso/
na baptizātis.quīqz ex psona cōfirmātis.⁊ alie q̄nqz ex p
sona leuātis ⁊ confirmātis.⁊ si cognoueris quinqz ex pre
dictis habebis reliquos casus notos qz sunt oīno fīles. p
mus ꝗbit hec cognatio īter leuātē ⁊ baptizātē.scdo īter le/
uātez ⁊ parētes baptizati.tertio īter baptizatū ⁊ filios le/

uãtis. q̃rto iter baptizatũ ⁊ vxorẽ leuãtis prius cognitaz. quito iter parẽtes baptizati ⁊ vxorẽ leuãtis prius cognitã vt ꝗ. Eosdem casus repetas respectu baptizãtis ⁊ respectu cõfirmãtis ⁊ respectu tenẽtis ĩ cõfirmatiõe. hec probantur ĩ. c. i. eo. ti. li. vi. per totum istum ti.

Contracto. Cõpaternitas p̃ catbecismũ ꝓcta ĩpedit mr̃imoniuz ꝗbẽdũ. sz ꝓctũ nõ dirimit. Duo facit. p̃ ponit casum. scdo ibi vex. diffiniẽdũ ꝓmittit. ⁊ ĩ cõmissione p̃us exp̃mit diffinitõis cãz vsqz ibi iõqz. Casus lr̃alis. Quidã. p. noĩe ꝓrit ma. cũ a muliere tãdẽ cõsanguinei eiusdẽ. a. ꝗ ma. obiecerũt q̃ illa nõ poterat eẽ vxor ipi⁹ pro eo q̃ eadẽ tenuit filiũ cõcubine ipi⁹ p. ĩ p̃mo pabulo sacrati sak. Iudex dubitauit qd iuris eẽt. cõsult⁹ pa. rn̄ñt q̃ si constaret vera eẽ p̃dcã. ma. ꝓctũ nõ dissoluet. q̃ res vix p̃beret ĩpedimẽtũ ma. ꝗbẽdo. vñ mãdat q̃ten⁹ p̃fato. p. Iudex iiũgat vt dictã. a. sic vxorẽ ptractet. siue ꝗ fcm̃ fuerit ãte ꝓctuz ma. siue p⁹. sz si fraudulẽter ꝗ fecit cã mr̃imonij separandi penitẽtiã ĩde accipiat ma. ĩ sua firmitate durãte Ber. Nõ p̃ q̃ ẽt cõsãguinei cõiugũ p̃ñt ĩpetere mr̃imoniũ rõe ĩpedimẽti. ad ꝗ. c. vñ q̃ ma. accu. pos. Nõ de dictõe vix. nã qõ vix fit tñ fit. Illõ. n. dr̃ vix fieri qõ fieri p̃t. lz cũ difficultate. vt clari⁹, pbat ĩ. c. p. cathecismũ. j. e. ti. li. vi. Vltrio nõ q̃ pnia ĩponit pp solã affectionẽ deliquẽdi. lz affectio nõ habuerit effectũ. p ꝗ. c. sicui. ⁊. c. si propterea de peni. di. i.

In gl. fi. in fi. hodie cessat disputatio ꝗ⁹ gl. p. c. ij. eo. tit. li. vi. vbi dicit q̃ ꝓpaternitas ꝓcta ĩ cathecismo ĩpedit mr̃imoniũ sz nõ dirimit. ió tex. ꝗ. d. q̃ vix ꝗbẽdo mr̃imoniũ impedimẽtũ affert. Et scias q̃ cessãte necessitate honestũ ẽ vt ĩ cathecismo baptismo ⁊ ꝓfirmatõe iterueniãt singuli p̃ini. nõ ãt dz vn⁹ ⁊ idẽ ĩ oib⁹ his puerũ tenere tñ si de fcõ fieret ꝓriũ actus tz. de quo vide bo. text. ĩ. c. i cathecismo. de cõse. di. iiij. ⁊ de iure vnus dz tenere vnũ baptizanduz seu crisinãdũ. si plures tñ intercesserint cũ oib⁹ ꝗbit hec cognatio spiritualis. vt probatur in. c. non plures de cõse. di. iiij. ⁊ melius in. c. fi. j. eo. li. vi.

Veniens. Inter p̃rem baptizati ⁊ leuãtez seu tenẽtez baptizatũ ꝗbitur cognatio spũalis valida ad ĩpediẽdũ ⁊ dirimẽdum mr̃imoniũ p⁹ ꝓctũ. Casus lr̃alis. Quidã ãglic⁹. e. noĩe. ꝓrit ma. cũ. ꝗ. muliere. dicebat q̃ dcã mulier suscepat filiũ p̃dicti. e. viri sui ꝗ sacrofõte. q̃rebat an pp hoc debeat separi ab ipo. mãdat pa. q̃ten⁹ si cõstiterit dictã. ꝗ. filiuz viri sui ante cõtractũ ma. de sacrofõte leuasset sepent oio. sec⁹ esz si p⁹ mr̃imoniũ Ber. Nõ q̃ mr̃imoniũ ñ p̃t ꝓfister iter ꝓpatrẽ ⁊ ꝓmatrẽ. ⁊ si de fcõ fuerit ꝓctum. dz separi. ꝗ g̃ cognatio spũalis si solũ ĩpedit. sz ẽt dirimit mr̃imoniũ p⁹ contractũ seu ꝗbẽdũ. Scdo nõ mulierẽ posse effici mr̃ez spiritualẽ. ⁊ ex ꝗ bẽs vnã dr̃iaz iter cognationẽ spũalẽ ⁊ legalẽ. nã mulier ñ p̃t adoptare. vt i. §. femine isti. ꝗ adop. tñ p̃t ĩ baptismo puerũ tenere. ⁊ acqrere filiatõez spũalẽ. Et rõ diuersitatis p̃t ẽe. qr̃ p ista cognationẽ spũalẽ filiⁿ ñ trãsit in ptãtẽ p̃ris spũalis. sz p arrogatõem filiⁿ trãsit ĩ ptãtẽ arrogatoris. sz qr̃ femina nõ p̃t bẽe filiũ ĩ ptãte. ió arrogare nõ p̃t. q̃ rõ cessat ĩ pcedẽti casu. Et ꝗ faciũt ad qõnẽ quotidianã ⁊ satis vtilẽ. nũqd p. pcuratorẽ possit ꝗbi ista cognatio spũalis. ⁊ vr̃ q̃ nõ. nã quẽadmodũ nõ p̃t ꝗbi legalis vel carnalis p. pcuratorẽ. l. neqz ⁊. l. p⁹ mortẽ. §. fi. ff. de adop. ita nec ista spũalis. Tres. n. sũt cognatões vna carnal. alia legalis. alia spũalis. ⁊ iste due vltie imitãtur carnalẽ ĩ quantũ p̃ñt. vt ĩ. d. §. fi. sicut ergo due p̃me ñ p̃ñt ꝗbi p. pcuratorẽ. ita nec ista vltia. Cõtrariã opi. disputãdo tenuit Barsi. doctor Io. an. qr̃ regl̃r q̃sqz act⁹ põt explicari p. pcuratorẽ nisi exp̃sse sit. pbibitus a iure ĩ. l. i. §. rursus. ff. de. pcu. ⁊ ĩ regula põt q̃s p aliũ de re. iu. lib. vi. sz nullibi spãliter ꝗ. pbibet ⁊c. Io. an. plene hãc. q. disputat ĩ. d. regula p̃t q̃s. vbi recitatis opi. cõcludit oppositũ. Et fũdamẽtũ suũ p̃ncipale ẽ sup. c. de bis ⁊. c. ad limina. xxx. q. i. vbi vr̃ regri actus corpalis. Idẽ tz archi. ĩ. c. i. eo. ii. lib. vi. p. c. i. ⁊. c. oĉs xxx. q. i. ⁊ vide p Fede. ꝓsi. xv. Preceptor me⁹ do. car. sequit opi. do. marsi. ⁊ ad iura alle. p Io. an. ⁊ Archi. rn̄det q̃ loquũtur qñ q̃s p se vult ꝗbere istã cognationẽ spũalem quo casu nõ sufficit sola p̃ñtia. nisi puex p se sustẽret seu eũ tãgat tpe sacramẽti. Do. an. ꝗ nihil eligit. vnde añ factũ seruãda eẽt opi. Io. an. vt nõ admittat q̃s p. pcuratorẽ. sz p⁹ fcm̃ plz mihi opi. cõtraria. nã iura solũ requirũt leuãtẽ vt rn̄deat. p puero. ⁊ obliget se apud deũ. vñ cõstituit fideiussor. p eo apud deũ. de quo vide bo. tex. ĩ. c. vos añ oia ꝗ cõse. di. iiij. hec ãt obligatio dz posse ꝗbi p. pcuratorẽ cũ non eligat ĩdustria p̃sone. nec agit de magno fcõ hic. Itẽ quia multa fieri p. pcuratorẽ. phibẽtur. fcã tñ tenẽt. vt sentit glo. nõ. ĩ. l. vniuersis. C. de pci. ipe. offe. ⁊ ĩ. c. i. de iudi. li. vi. facit qõ nõt Bar. ĩ. d. l. post mortẽ ĩ. §. fi. lz ipe videat sequi opi. Io. an. ĩ. l. gallus ĩ. §. forsan. ff. de lib. ⁊ post. Secũdo ẽ ẽt alia questio nõ min⁹ difficilis. p̃suppoſito q̃ p. pcuratorẽ nõ possit ꝗbi. nũqd saltẽ de facto ꝗbat p. pcuratorẽ q de facto tenuit baptizatũ. Io. an. ĩ. d. regula p̃t. tz q̃ sic. qr̃ re ipsa. pcurator iteruenit. ⁊ lz nõ itenderet obligari. tñ sepe extra id qõ agit nascit obligatio. vt in. l. is q in fi. ff. cõmo. Cõtrariã opi. tenuit Fede. ĩ. d. cõsi. xv. ⁊ illã credo verior̃ẽ. qr̃ vbi nõ ẽ cõsensus alteri⁹ nõ nascit obligatio. vt ĩ. l. in oibus ⁊ ĩ. l. cõsensu. ff. ꝗ actio. ⁊ obli. Alia qõ quotidiana ẽ. nũqd vniuersitas possit ꝗbere istã cõpaternitatẽ. nam sepe ciuitates cõstituũt sindicos ad hũc actũ. Fede. i. d. cõsi. xv. cõsuluit q̃ nõ. qr̃ nemo q ñ sit baptizat⁹ p̃t aliũ tenere ĩ baptismo. vt ĩ. c. i baptisinate. de conse. di. iiij. sz vniuersitas nõ hẽt animã. ergo nõ ẽ capax huius cognatõis spũalis. p hoc. c. romana. ĩ. §. ĩ vniuersitatẽ. ⁊. c. si sinia de sen. exc. li. vi. Sed credo posse attẽtari vt isti cõstituẽtes sindicũ efficiãtur cõpatres. qr̃ dispositio cõcepta ĩ vniuersitatẽ resoluitur vt cõcernat singulares p̃sonas de vniuersitate si act⁹ nõ cadit ĩ vniuersitatẽ. vt res nõ careat effectu. Iste ẽ text. nõ. q̃ facit ad multa ĩ. c. si sinia palle. facit qõ nõt gl. ĩ. d. §. in vniuersitatẽ. facit. l. stipulatio ista. §. sz si fui. ff. de v̄. obl. ⁊ c. nouerit ⁊. c. graue de sen. ex. vbi excõicant singuli statuẽtes cõtra libertatẽ ecclesiasticã. lz statuãt noĩe vniuersitatis Fede. tñ tenuit oppositũ. Et nõ has tres questiones quas puto quotidianas ⁊ disputabiles.

Tua nos. Ubi filij duorũ cõpatrũ p̃ quorũ alterũ deuẽtuz ẽ ad cõpaternitatẽ mr̃imoniũ ꝗbãt separ̃t. ⁊ tpe ꝓct⁹ sciẽtes ĩ pedimẽtũ illud denũciare tenẽtur. ꝗ. d. Et sũt due partes. In p̃ma trimẽbris cõsultatio. In scda cuiq̃z rn̄sio. ibi sup quo. Casus lr̃alis. Aliq̃s puta martin⁹ hẽbat filiũ quo nato suscepit filiã petri de sacrofõte. q̃rebat an filⁿ iste natus añ cõp̃nitatẽ ꝓctã iter martinũ ⁊ petrũ possit accipe ĩ vxorẽ filiã petri. p quã cõp̃nitas illa ꝓtracta fuit. ⁊ iã si ꝗxerit debeant separi. ⁊ an illi q cõscij sint talis mr̃imonij debeãt illud accusare. rn̄det q̃ hmõi p̃sone ma. ñ p̃ñt ꝗbere ⁊ si ꝗxerit debẽt separi ⁊ q ꝓctũ scuerit debent illud ecclie nũciare Ber. Nõ p̃ q̃ iter baptizatũ ⁊ filios leuãtis ẽt añ gẽitos ꝗbit cognatio spũal. q̃ ñ solũ ĩpedit mr̃imoniũ inter eos sz ẽt dirimit. Nõ r̃ q̃mlibz de pplo teneri ad, ppalãdũ ⁊ denũciãdũ ĩpedimẽtũ exrñs iter ꝗbere volẽtes. nã q̃libet tenet ẽ ꝗtũ p̃t obuiare pctõ futuro ne ꝓmittat. ij. q. i. si peccauerit. ⁊. xxiij. q. iij. p totũ ⁊ ĩ. c. dilecto ꝗ sen. ex. li. vi. In gl. fi. tñ ñ repellũt a ꝗnũciatõe. nõ bñ hãc gl. q̃ exclusus ab accusatõe qr̃ ñ ꝓpuit tpe debito. puta tpe edicti. admittit p viã denũciatõis. ⁊ ẽ ꝗ magna litatio ad. c. fin. j. qui ma. accu. pos. sz gl. ibi tz ꝓriũ. hoſt. dic ꝗ q̃ p denũciatõez p quã p̃ncipalr̃ agit ad pniaz ẽ iste admittẽd⁹. qr̃ ad talem denũciatõez admittit q̃libz q ñ est criminosus iuxta plene nõ. ĩ. c. nouit de iudi. ñ tñ poterit ille penitere nisi relicta ista cõiuge. ⁊ sic ĩdirecte seqt̃ separatio mr̃imonij. tñ huic ĩtellectui multũ ob. tex. ĩ. d. c. fi. nã p̃sũptio ẽ ꝗ denũciãtẽ. ex quo tacuit tpe quo edicta emanarũt. sz si edicta nõ emanasset. satis posset, pcedere dcm̃ ꝗ⁹ glo. ad ꝗ qõ nõ. ĩ. c. fi. de clãde. despõ. ⁊ sic possent reduci ad cõcor. iste due glo. ꝓrie. ⁊ iste tex. nõ ob. nõ. n. dicit q̃ conscij tpe ꝓctus ⁊ edicti debeant nunc admiti post tempus contractus.

Ex litteris. Inter baptizatũ ⁊ filiũ baptizãtis oriť cognatio spũalis ipediens ⁊ dirimens mrimoniũ iter eos ꝯhendũ. Diuidiť i duas ptes. In pma iudicuz cõsultatio. In scda mãdatũ. ibi mãdam⁹. ¶ Casus lralis. Quedã mulier. m. noie corã officiali cantuarien. archiepi petijt qndã. a. noie i maritũ dicens se affidatã ab ipo ⁊ car naliter cognitã. ad h, pbãdũ iduxit testes. publicatis attestationib⁹ p qs mulieris itentio, pbata erat dcũs a. excipiendo, pposuit, q eã hre ñ poterat i vxorez, p eo q pr eiusdẽ mulieris q sacerdos fuerat ipz baptizauit. sz ñ obstãte buiusmõi exceptiõe tulit diffinitiuã sentẽtiaz, p mrionio ꝓtra ipz a. qui ad se. ap. appellauit. mãdat pa. q. si ẽ ita: eũdẽ a. iudex ab ipetitiõe mulieris absoluat. eidẽ sup hoc silẽtiũ iponẽdo Ber. ¶ Nõ prio q sacerdos baptizãs lz hoc faciat ex debito officij: nihilõmus efficit pr spũalis baptizati. ⁊ idẽ imonacho baptizãte: vt nõ glo. i. c. puenit. xviij. q. ij. ⁊ i. c. oẽs. xxx. q. j. ⁊ p hũc actuz baptizandi oriť hec cognatio spũalis in oib⁹ ⁊ per oia sicut oriť ex psona leuãtis seu tenẽtis i baptismo vt i. c. j. j. e. li. vj. ¶ Nõ ex hoc ⁊ ex tex. ar. opti. ⁊ quasi exp̃sluz. qr cognatio spũalis extẽdiť ẽt ad illegitimos filios. nã h ista mulier erat filia sacerdotis q baptizauerat iuuenẽ: ⁊ nihilomin⁹ iter iuuenẽ ⁊ eã fuit orta cognatio spũalis. q poterat appellari fraternitas ⁊ sororitas. erãt. n. soror ⁊ frať spũalř de quo vide qd nõ. p gl. xxx q. iij. i sũ. Et nõ q h ẽt extẽdiť ad spurios filios vt h pz i filia sacerdotis. lz tex. possit ẽt itelligi de filia legitia vt nata añ clericatũ. Sz pmũ dcm cõiter tenet. vt nõt gl. i sũ. pdcã ⁊. j. ti., pri. c. i. ⁊ doc. s. e. martin⁹. ⁊ tacite sẽtiũt h. ¶ Nõ q corã vicario epi põt agitari cã mrimonialis: qd nõ, p litatione. c. accedẽtib⁹ de excel. pla. ⁊ eox q nõ. j. de cõsan. ⁊ affi. c. i. ¶ Vltrio nõ q exceptio pemptoria põt opponi ⁊, pbari p⁹ publicationẽ attestationũ. cõcor. c. finẽ. ⁊. c. put d do. ⁊ cõtu. qd itellige vt plene dixi i. c. i. de or. cog. ¶ In gl. i. ibi sz h nõ iuenieba, phibitũ. hodie vo ẽ tex. satis clar⁹ i. c. i. j. e. li. vi. ⁊ forte vt dicũt doc. dubitauit iste vicari⁹ qr sacerdos ex debito officij baptizauit sz ñ aio ꝯhẽdi istã ꝓpat⁹ niratẽ seu cognationẽ spũalẽ. Sz isto nõ ob. ꝯriũ h decidiť nã ex quo eũ efficit xpianũ. effect⁹ ẽ pr illi⁹ spũalis. velit ꝯ nolit pr ẽ. sic dicim⁹ i pre carnali vbi ꝓsiderať fcm ⁊ ñ voluntas seu, ppositũ facit. c. oẽs. xxx. q. i. ¶ Et i fi. gl. hodie, pbať cõclusio gl. i. c. fi. j. e. li. vi. vbi dr q h cognatio spũalis solũ ꝯbiť i sacramẽto baptismatis ⁊ ꝓfirmatiõis. vñ p peniteriã bñ efficiť fili⁹ spũalis sacerdotis. sz ñ oriť cognatio impediẽs ⁊ dirimẽs mrimoniũ. ⁊ q pdcã sũt de baptismate, p cedũt ẽt i laico q baptizaret i necessitate. qr iura loquũt indisticte i baptismate. Nã si laic⁹ leuãs seu tenẽs i baptisma te. ꝯbit istã cognationẽ spũalẽ. forti⁹ idẽ dicẽdũ i laico baptizãte. ⁊ idẽ dicit si mulier baptizaret tpe necessitatis. qr nõ ẽ dria iter masculũ ⁊ feminã quo ad istã cognationẽ spũalẽ vt in. c. fi. j. e. ti. li. vi. ⁊ in. c. veniens. s. eo.

¶ De cognatiõe legali. Rubrica.

Viso de cognatõe spũali merito subijciť de cognatõe legali ⁊ vide ad mãz b⁹ ti. tex. cũ gl. xxx. q. iij. c. i. ⁊ i. c. p adoptionẽ. Et dic q adoptio legalis ẽ qdã, ppiqtas a lege inducta p quã efficit qs fili⁹ vel nepos. vel deinceps seu frať vel affinis q ñ ẽ nãz imitãs. l. adoptões. ff. de adop. Et qliter ꝯbiť ista adoptio dic vt i gl. c. se. Et nõ ex rubro iuncto nigro q lex ciuilis qñqz iducit ipedimẽtũ bile ad ipediendũ ⁊ dirimẽdũ mrimoniũ. sz puto h, pcedere ñ ex dispõne iuris ciuilis sz ex spãli approbatõe ecclie. vñ ius ciuile, phibet mrimoniũ iter pupillã ⁊ tutorẽ. ⁊ iter senatorẽ ⁊ subditũ seu rectorẽ, puicie seu, puicialẽ nihilomin⁹ de iure canonico tz iter istos mrimoniũ. qr ius canonicũ specifice illas leges nõ approbauit. ad h vide bo. gl. xxx. q. iij. i. c. i. ⁊ p post. i. c. pe. ⁊ vl. d scdis nup. Ab.

Iqua. Inter. adoptatũ ⁊ filiũ adoptãtis nõ põt durãte adoptõne ꝓsistere mrimoniũ. ⁊ ñ diuidiť. ¶ Casus lralis. Pr meus adoptauit sibi aliqz i filiã. qrebať an ego possiz illã recipe i vxorẽ Dicit nyco. q qzdiu durat adoptio iter me ⁊ illaz mrimoniũ cõsistere ñ pt Ber. ¶ Nõ p q p adoptionẽ legitie fcãz oriť, ppiqtas seu cognatio. nedũ iter prez adoptãtẽ ⁊ adoptatũ. sz ẽt iter adoptatũ ⁊ filios adoptãtis. h trñ cognatio respectu filiorũ ñ durat nisi durãte adoptiõe. siqs q vult filiuz suũ naturalẽ tradere i virũ filie adoptiue: remediuz ẽ vt emãcipet filiã adoptiuã. ita dicit tex. i. c. p adoptionẽ. xxx. q. iij. ¶ Sz h qro de duob⁹. pmo põe q citra solẽnitatẽ legalẽ aliquis corã vicinis seu hõestis viris recipiat aliquez i filiũ. nũqd ex ista adoptiõe ipediať mrimoniũ, put h dr. ⁊ nũqd iste fili⁹ acquirat iura filij legitimi adoptati. Post. tz h q nõ qd bñ nõbis. qm nõ seruata forma corruit ex toto iste act⁹. Forma. n. dat eẽ rei. ⁊ ꝓseruat eã i eẽ vt i. c. tua. s. de spõ. ⁊. c. qr pp de elec., p h tex. i. l. nõ nudis. ⁊. l. ñ eplis C. de, pba. dz. n. adoptio fieri corã magrãtu, put hr i gl. i. ⁊ dic vt i ea. ¶ Scdo qro nũqd psbyter possit legitie adoptare. Post. sẽtit sup rubrica q sic. nec ob. isti. de adop. §. illud. qr logť i castratis ⁊ spadonib⁹ q nãliter gnãre ñ pnt. vñ sicut ñ pnt hre filios nãles. ita nec adoptiuos. qr ista cognatio legalis ẽ iducta ad instar nãlis. vñ imitať nãz iquãtũ pt. hic ẽ q nisi qs pcedat adoptatũ. xviij. ãnis. ⁊ sic i plena pubertate nõ vz adoptio. insti. de adop. i. §. minorẽ. sacerdos vero de facto ⁊ nãliter gnãre põt., p h allego bonũ tex. i. l. si pr. ff. de adop. vbi dr q pmaxie senib⁹ ẽ idulgenda h prãs adoptãdi. vt i solatiũ vite eorũ possint sibi acquirere filios quos nãliter de facili hre nõ pnt. ¶ In glo. ibi alij dicũt. pmã partẽ tenuit Inno. sz opi. ꝯria q seqť tenent cõiter doc. ⁊ spec. eo. ti. i pn. ⁊ satis plz mihi. Dic ꝯ q iter filios naturales adoptãtis ⁊ adoptatã nõ põt cõsistere matrimoniũ. qz qz adoptata nõ trãsiuerit i ptãtez adoptãtis. qr nihilomin⁹ familia ẽ durãte ista adoptõe. Et i fi. gl. nõ istã gl. q vr seq opi. Hugo. vt istud ipedimẽtũ cognatiõis legalis nõ solũ ipediat sz ẽt dirimat. ⁊ hãc opi. tz io. de lig. ⁊ satis mihi plz p iltũ tex. cũ dicit q adoptiõe durãte nupptie ñ pnt iter istos cõsistere. q verba clare inuũt q mrimoniuz d scõ ꝯctũ sit nullũ. ad idem. c. i. ⁊. c. p adoptõez. xxx. q. iij. ⁊ isti. de nup. §. sz siqua. lz spe. tenuerit pmã opi. ⁊ vr ibi seq io. an. eo. ti. i pn. Fũdamẽtũ suũ ẽ. qr si mrimonium separet separio ẽt frustratoria. cũ fcã dissolutiõe p emãcipationẽ stari possit ꝯbere mrimoniũ. Sz h imaginatio mihi ñ plz. qr satis ẽ ipedimẽtuz existere ãte emãcipationem Itẽ satisfaciẽdũz ẽ iuri vt i simili ẽ bo. tex. cuz gl. i cle. i. de sup. ne. pla. Itẽ satis ẽ h ipedimẽtuz posse eẽ ppetuuz. idẽ enĩ iuris ẽ de eo qd ẽ ppetuuz qd de eo qd põt eẽ ppetuuz vt i. l. iurispitos. ff. de excu. tu. ⁊ nõ gl. i cle. ⁊ si pncipalis d rescrip. ¶ Vltrio nõ ex ista gl. q fili⁹ illegitim⁹ nõ pt ꝯbere mrimoniuz cuz filia spirituali pris sui. diri lati⁹. s. ti. pce. ⁊ idez sentiunt h doc. respectu filie adoptiue. vt quẽadmõz filius illegitimus nõ põt cõtrahere cuz sorore carnali legitima vel cum alia cõsanguinea. vt in. c. per tuas d probati. ita nec cum filia adoptiua. Abbas.

¶ De eo q cognouit ꝓsãguineã vxoris sue Rubrica.

Viso de cognatõe spũali ⁊ legali. de carnali videẽduz restat. Sed qr ex copula bita cuz ꝓsãguinea vxoris oriť affinitatis cognatio. de q poterat dubitari vtr dirimeret vel ipediret mrimonium. iõ subijciť hec rubrica. ⁊ vtus totius ti. cõsistit i hoc q affinitas ꝯcta ex copula cuz ꝓsanguinea vxoris ñ dirimit mrimoniuz pus ꝯcuz. sed soluit spõsalia de futuro. Itẽ puat facultate ꝯbendi mrimoniuz ⁊ exactõe debiti i vxore bita. vt patebit i ꝓsecutiõe ti.

I quis cum Affinitas superueniens. post matrimoniuz ꝯctuz nõ soluit mrimoniuz. sz exactionez d̃bui ipedit. ⁊ crimẽ incest⁹ ibilitat quo ad mrimoniũ ꝯbẽdũ. p poniť tbema. ex quo triplex elicit qõ. 2° soluit ibi nec. ¶ Nõ p duas pẽas ꝓmittẽus crimen ince

stus. pma q2 puat facultate exigendi debitũ carnale a pa vxore. scda q2 puat facultate ꝓbendi mrimoniũ. Et icest' ꝓ prie ꝓmittit cũ affinibus. i. cũ cõsanguineis vxoris. vel cũ pprijs cõsanguineis. vt i. §. cũ ergo. xxxv. q. i. ⁊ in. l. inter. ff. de adul. ¶ In glo. i v. scienter in fi. sentiũt tñ doc. ꝗ ex copula ignorãter bita orit affinitas. vt i. c. discretõez j. co. ñ tñ talis copula ē punibilis respectu ignorãtis. vñ ñ priuaret facultate exigẽdi debitũ. nec ibabilitaret ad ꝓbẽdũ mrimoniũ. ꝓ quo vide bo. tex. i. c. i lectũ. xxxiiij. q. ij. ⁊ facit. c. iebrianerũt. xv. q. i. ¶ In glo. fi. ibi teneret mrimoniũ. ⁊ ꝗ pbat. j. co. trãsmisse. Et i fi. glo. Sed qro qs potuerit dispẽsare. Sol. ꝗ papa ñ ē dubiũ. cũ istõ sit ipedimẽtũ iuris posuiui. ad ꝗ. c. ꝓposuit ꝗ cõcess. pbẽ. De epo puto. q aut cõmissuz ē verũ crimẽ icestus. ⁊ ñ pot dispẽsare. nisi rõne iuuẽtutis. quo casu dispẽsare poterit ꝓ boc allegat. c. si duo in fi. xxxv. q. vi. Aut ñ ē. ꝓprie crimẽ icest'. vtputa qa cõmissuz cũ ꝓsanguinea spõse ⁊ tũc poterit eps dispẽsare et extra iuuẽtutẽ. sic itelligo. c. ifra. pxi. in pn. Abbas.

V Eniẽs. Affinitas supueniẽs et p illicitũ coitũ dissoluit spõsalia de futuro sz ñ mrimoniũ. ⁊ icestuosus ꝓbere nõ pot. b. d. primo decisa cõsultatio. secõdo distinguẽs rñsio ibi i qstiõi. ⁊ secõz mẽbrũ ibi ceterũ. ¶ Casus lrãlis. Quidã ꝓmisit spõsalia de futuro cũ qdã. tãdẽ istigante diabolo mrem spõse sue cognouit. Qũ molestaret vt ma. de priti. cũ spõsa cõsumaret ipe noluit donec sup ꝗ epo suo kcñ. ꝓponeret Eps cõsuluit do. pa. ⁊ ipe rñdet q si mrez spõse cognouit ⁊ spõse carnaliter ñ adbesit. iponẽda ē ei pnia paulo maior quã. p adulterio: ⁊ ea pacta vel pte ipi' eps dispẽset cũ eo vt aliã recipiat si voluerit i vxorẽ. si vo spõsã cognuit ãteqz mrez vel p' nũqz eã vt aliã poterit accipe i vxorẽ pp icestũ sz a spõsa. ꝓpterea ñ sepabit. ⁊ i hoc ñ tz q dicit nũqz eaz s. spõsã pt accipe i vxorẽ Ber. ¶ Nõ p q affinitas supueniẽs ē maioris potẽtie qz spõsalia de futuro. Nã p affinitatẽ dissoluuntur spõsalia. Et rõ ē. q2 spõsalia de futuro nihil aliud sũt qz futurarũ nuptiarũ. ꝓmissio. vt i. c. nrates. xxx. q. v. sz p affinitatẽ supueniẽtẽ ñ pt adipleri illa. ꝓmissio. cũ iter affines nõ possit cõsistere mrimoniũ. vt i. c. ñ dz. j. ti. p ri. q rõ cessat i mrimonio iã ꝓcto carnali copula nõ cõsummato. iõ illud ñ dissoluit p affinitatẽ supueniẽtẽ. ¶ Nõ 2° q cognoscẽs cõsãguineã spõse ibabilitat ad mrimoniũ ꝓbẽdũ et cũ alia. sed pt secũ de facili dispẽsari vt ꝗ. Et cũ ius ñ reseruet pape dispẽsationẽ tacite vz epo potestatẽ idulgere iurta theorica Inno. i. c. dilectus de rẽp. or. ¶ Itẽ nõ q grauius peccat cognoscẽs cõsanguineã vxoris qz cõsãguineã spõse. Nã i pmo casu ñ idulget dispẽsario saltẽ ex facili cã vt i. §. ceterũ. sz i alio casu sic. vt i pn. Nã rõ diuersitatis ē. q2 cognoscẽs cõsanguineã vxoris. ꝓprie cõmittit crimẽ icestus. qñ ex copula bita cũ vxore ꝓcta fuit affinitas inter eã ⁊ cõsãguineos vxoris. Sed ex spõsalib' ñ ē ꝓcta affinitas cũ cõsãguineis spõse sz qdã publica hõestas. icestus ãt. ꝓprie nõ cõmittit nisi cũ affinib' vel cõsãguineis. vt i. §. cũ g. xxxvi. q. i. ⁊ facit qõ. j. dicã cuz gl. ¶ In gl. i v. paulo maior. ibi q nupta erat. in hoc glo. diuinat. Itẽ si verũ essz qõ sequtur i glo. q ille cõmisisset icestũ cognoscẽdo mrem spõse. nõ eet op' supplere q mater bẽbat maritũ. q2 crimẽ icestus ē graui' qz adulteriũ. vt i. c. adulterij maluz. xxxij. q. vij. vñ dic meli' q ꝗ i pmo rñso ñ intercessit. ꝓpe crimẽ incestus ex quo spõsa ñ fuerat cognita. vt. §. dixi. sz qñ crimẽ icestus i eo q violauit publice hõestatis iusticiã ortã inter se ⁊ mrem spõse. ⁊ p ꝗ bñ facit. c. duo pueri sup de despõ. i pube. ⁊ qõ ibi dixi. ⁊ iõ iponit pnia paulo maior qz p adulterio. nã si cõmisisset verũ crimẽ icestus. puta q2 cognouisset cõsãguineã vxoris tũc iponeret grauior pnia ⁊ multo maior qz p adulterio. qõ pz ex alio. q2 adulteriũ ñ ibabilitat ad mrimoniũ ꝓbẽdũ vt i. c. ex lrarum de eo q dux. i ma. quã pol. p adul. sz crimẽ icest' sic. vt. §. c. pxi. ¶ In glo. in v. eã. vt clarius itelligas glo. ⁊ tex. oppo. si iste cognuit sponsaz antequam mrem. ergo fuit mrimoniũ cũ spõsa vt i. c. is q. §. de spõ. qõ ñ dz dissolui p affinitatẽ supueniẽtẽ. vt. j. c. ti. trãsmisse. ⁊ c. fi. cuius ꝓriũ inuit tex. in fi. Sol. metu ꝓrij gl. legit. §. ceterũ dupliciter. ¶ Primo vt exponat verbũ eã s. mrez. sed spõsaz quã pus cognouerat bene bẽbit. Sed ista lec. ē fugiẽda q2 eet idubitabilis. qm si nũquã cognuissz spõsã. nõ pt adhuc hẽre mrem obstãte publice hõestatis iustiicia. vt in. c. spõsã. de spõ. frustra g papa ponderaret ꝗ si spõsaz cognouerit. Secõa lec. gl. ē vt exponat eã. s. spõsam ⁊ tũc dic q bodie iste tex. ñ pcederet p illõ qõ dixi i ꝓrio. sz euitãdũ ē iuriũ correctio. ⁊ maxie i hac ꝓpilatõe p illud qõ hz. §. i pbemio. ¶ Post. exponit extorquẽdo aliqualiter latera. sed dic ponẽdo verã cõclusionẽ iuris. q si spõsã cognouit ãteqz mrem. spõsaz tenebit i vxorẽ. sz quo ad facultatẽ exigẽdi debitũ dz eã nõ hẽre. tenet tñ sibi reddere debitũ vt j. co. trãsmisse. Si vo cognouit spõsã post qz cognuit mrem non potest vnqz hẽre spõsã pp affinitatẽ supuenientez vt. §. i pn. ⁊ sic pot exponi illa dictio eã referendo ad spõsã. ꝓpe ⁊ ꝓprie. ⁊ p ꝗ ñ variat intellectus iuris. Abbas.

D E illo. Nõ separat mrimoniũ ad dcm vnius asserentis affinitatez iter coniuges pcessisse. pmo cõsultatio. secõ rñsio ibi rñdemus. ¶ Casus lrãlis. Quidã dicebat q cognouerat vxorez fris sui antequã cũ illa mrimoniũ cõtraxissz. qrit qd iuris sit. rñdet q pp ꝗ nõ sũt separandi nisi hoc essz notoriũ aut p idoneos testes lrie. pbaret Ber. ¶ Nõ q ex copula illicite bita ꝓbitur affinitas impediens ⁊ dirimens mrimoniũ iter affines. ⁊ sic nõ solũ marit' ⁊ vxor efficiunt vna caro p copulã. sz etiã fornicari' ⁊ fornicaria. vt. pbat clari' i. c. i eo. xxxij. q. iij. ⁊ sic orit affinitas ex illicita cõiũctõe sicut ex cõiugio. ¶ Secõ nõ q copula pot eẽ notoria. vtputa fm doc. si publice tenebat istã mulierẽ. ar. i. l. si vicinis scictib'. C. de nup. Et nõ hoc dcm q2 facit ad mãm. c. vna. de coha. cle. ⁊ mu. vt fornicatio clerici dicat notoria sine alia. pbatõe si publice tz cõcubinã. p quo vz tex. i. c. tua. e. ti. iũcta gl. i v. ñ ex euidẽtia que ꝗ clare vult ⁊ eaz notabis. ¶ Ultio nõ q de eo qõ ē notũ iudici vt notoriuz. pot iudex ferre sniam sine testibus etiã si sit notorium facti trãseũtis. vt ꝗ nõbiliter. pbat. p quo vide bo. tex. cũ glo. i l. i. C. qui ⁊ aduersus quos. Abbas.

T Ransmisse. Incestuosus mrimonium ꝓbere ñ dz. sz si cõtrahit tz. ⁊ tũc tenet reddere. sz nõ pot debitũ exigere. ⁊ ñ min' tenet vxor necessaria administrare. pmo cõsultatio. secũdo rñsio ibi q2 vero. ¶ Casus lrãlis. Qui habebat vxorez ea defũcta filiã vxoris defũcte cognit. post modũ aliã accepit ⁊ nihilomin' cũ pugna publice delinquebat. qritũ fuit a pa. qliter i fcõ isto essz agendũ. ⁊ ipe rñdet q vxori lrie cohabitet ⁊ necessaria submistret. nec eã cognscat qz diu vixerit nisi ab ea fuerit requisit'. ⁊ donec cũ ea p manserit. p icestu ⁊ adulterio pniaz agat. p iponentis arbitrio. ⁊ si supuixerit vxori fine spe cõiugij pseueret Ber. ¶ Nõ pmo q lz marit' puet facultate exigendi debitũ. nõ tñ p ꝗ releuat ab onet ministrari vxori necessaria. ¶ Secũdo nõ q icestus ñ dissoluit mrimoniũ pus ꝓctũ. lz puet facultatez exigendi debitũ. ¶ Ultio nõ q ex eodez facto oriunt qñqz due species delicti ãbe punibiles. nã ꝗ ex copula cuz pugna ꝓmisit iste icestũ ⁊ adulteriũ. icestũ q2 cognuit affinẽ. adulteriũ. q2 ipse erat ꝓiugat' ⁊ de quolibet pt accusari ⁊ puniri. p hoc. l. si adulteriũ cũ icestu. ff. de adul. plene p bar. in. l. senat'. ff. de accu. ⁊ vide qõ nõ. i. c. virginibus xxvij. q. i. ¶ Et ex hoc nõ q de iure canonico coniugatus dz ꝓmittere adulteriũ. et cognoscẽdo solutaz pro quo vide tex. xxxij. q. iiij. i. c. nemo. ⁊ c. dicat. lz aliud videat de iure ciuili. de quo vide tex. ⁊ glo. i. l. i. C. de adul. ⁊ l. iter. ff. co. ¶ Prio ꝗ qrit nũqd possit dispensari cũ isto sup exactõe debiti. Doc. q fic. nã si ecclesia dispensat vt possit ꝓbere ꝗ nouo. vt nõ. §. e. c. i. fortius pt dispensare vt post ꝓctũ possit exigere. intellige cã subsistente. puta iuuentutis. ¶ Ultimo queritur nunquid vxor possit denegare marito incestuoso petenti debitum. Hostien. q fic. freta auctoritate domini. xxxij. q. i. in. c. dixit. dicit tamen q si vxor semel pe-

tijt debitum tenet postea reddere. q̃si videat reconciliatio facta. all. c. si vir. j. o adul. ⁊ c. ppositum ⁊ qd ibi nō. s. de pius. Sed do. Car. ⁊ do. an. tenet oppositū ⁊ melꝰ. nā i isto casu maritus ñ puat exactione debiti ex contēplatione vxoris. sz pp atrocitatē sui delicti. ió vxor nō pōt sibi hāc penam remittere. nec et exigendo sibi debitum vt velle sibi remittere. Sed i ꝓxijs contēplatione vxoris dūtaxat vir erat priuatꝰ. vt puta pp adulterū. ió si vxor petit debitū a viro videt illum reconciliare. ⁊ sibi remittere. ¶ In glo. ij. i fi. intellige istos tres casus prout plene dixi i. c. i. ⁊ c. fi. s. o eo q dux. i ma. quā prius pol. per adul.

Super eo. Nō separat mrimoniū ad confessionē pingū q dicūt affinitatem ꝓcessisse. et si rumor vicinie ꝓsentiat. ⁊ ē casus multū allegabilis ⁊ notabilis. pmo pōit qōnē. scdo solutionē. ibi tue. ¶ Casus lralis. Quidā contraxit mrimoniū cum qdā muliere ⁊ tādē ipe qz vxor cōfitebāt q quādā consanguineā vxoris sue aliquā cū ea ꝓxisset carnaliter coguit: et aliq ps vicinie illud acclamabat. qrit an sint separandi. rnr q pp eorꝫ cōfessiones tātūmō ñ sūt separandi vl et pp rumorē vicinie. qr multi qndoqz colluderēt adinicē ⁊ ad cōfessionem i cessus facile, psilerēt. si p eorū cōfessionē crederēt separari nisi rōnabiles, pbationes accedāt. Ber. ¶ Nō p regulā q ad ꝓfessionē cōiugū ꝗ mrimoniū nō dz fieri mrimonij separatio. Et rō buiꝰ dci ē. qr mrimoniū nō hz dependētiam ab homine. sz ab ipo deo recipit indissolubilitatē. xxxiij. q. ij. quos deꝰ coniūxit. ⁊ xxxv. q. x. in. c. i. ió ꝓfessio nō nocet. cū pnciplaliter ñ fit ꝗ ꝓfitētē. ¶ Scdo nō ibi aliq ps vicinie iuncto v. rumor. q rumor vicinie, pprie dr cū aliq ps vicinie aliqd asserit. ⁊ i h differt rumor a fama. Nā fama, pprie ē qñ tota ciuitas seu vicinia vel maior ps reclamat. vt nō. i. c. i quisitioni. i fi. j. de accu. Rumor āt ē qñ aliq ps clamat. puta tertia vel qrta ps. nā lz appellatione ptis veniat medietas. vt in c. ij. i. rnso de deci. li. vi. ⁊ i. l. nomē filiarū. §. portiois. ff. o ver. signi. tñ vbi adijcit verbū aliqua. tūc verificat i qlibet minima pticula. qr dictio aliq restrīgit. de quo vide bo. gl. i cle. i. de fo. cōpe. quā tenebis ad h mēti. Et sic intellige gl. h q dicit aliud fama. aliud rumor. ⁊ q i minus se hz rumor qz fama. ⁊ similē gl. hēs i. c. si duo. xxxv. q. vi. ¶ Altio nō q mrimoniū separat pp, ppiqtatē pcedentē ꝓcta et p illicitū coitū. ¶ In gl. i. i fi. nō bñ istā glo. ⁊ expediēdo hāc mām cū gl. fi. distigue plene sic. cū qrit nūqd valeat cōfessio coniugū in. cā mrimoniali aut agit de mrimonio ꝗbēdo. aut de iā ꝓcto. p casu sola fama de ipedimēto sufficit ad ipediēdū mrimoniū. et si i spōsalib ꝰ iteruenisset iuramētū. tex. ē nō. i c. sup eo. j. ti. proxi. Itē ad dcm vnius. s. tertij ipedit mrimoniū ꝗbēdū. si nō iteruenit iuramētū. vt ē bo. tex. i. c. pterea el. ij. de spō. ⁊ in. c. sup eo de test. Et ex illis duobus. c. vr inferēdū q plus, pbet fama qz vnꝰ testis. qr vt dixi sola fama ipedit. et si iteruenit iuramētū. secꝰ i dicto vnius. Sz ego crederē q si vnꝰ testis oio iteger cōfiteret ipedimētum ipediret mrimoniū. et si iuramētū iteruenerit. qr vnꝰ testis nō minus, pbat qz fama. ad hoc qd nō. i. c. veniēs de testi. ⁊ i. c. i. de ap. facit. c. sup eo. §. i. s. de testi. vbi videt qñ casus. Et ad. c. pterea rndeo q ille testis nō erat oino iteger tū qr allegabat turpitudinē suā. tū qr deponebat sine publicatione sui nois ꝗ. c. ij. de testi. Aut spōsi cōfitētur ipedimētū. ⁊ puto sufficere eorꝫ cōfessionē ad ipediēdū mrimoniū et si iteruenisset i spōsalib ꝰ iuramētū. Nō qr cū possint sibi remittere illā obligationem iuratā. vt i. c. ij. de spō. psuptio est q ñ ꝓfiteat falsū. ⁊ sic restrīgo istū tex. vbi agit de ꝗcto matrimonio ⁊ sic, pte loquit. Aut alter ex spōsis ꝓfitet ipedimētū. ⁊ tūc aut ꝓfitet ille q stat ꝗ spōsalia. ⁊ nō puto sufficere qr cōfessio p se ñ vz. xxij. q. ij. i pn. Et si dicerem ꝰ ꝗnum facile dissoluerētur spōsalia cū appetētes separationē cōfiterent ipedimētū. Aut cōfitet is q stat, p spōsalib ꝰ. ⁊ tūc sufficit et cōfessio. ar. c. attestationes. ⁊ qd nōt ibi host. s. de de spō. ipu. ¶ Scdo casu pncipali cū agit de ꝗcto. dic q aut cōfessio tēdit ad separationē thori. ⁊ vz ꝓfessio ꝗ ꝓfitētē. vñ si

vxor cōfitet adulteriū sibi ꝓiudicat vt i. c. ex lris. de diuor. qr p h ñ separat vinculū mrimoniale. Aut ꝓfessio fuit sup substātia vinculi mrimonialis. ⁊ si, p mrimonio vz dūmō ñ veniat i ꝓiudiciū alteriꝰ mrimonij de quo ꝓstet. vt le. ⁊ nō. i. c. ij. de clā. despō. Aut ꝓfessio fit ꝗ mrimoniū. ⁊ tūc aut pinges ꝓfitētes stāt ꝗ mrimoniū. ⁊ ñ vz ꝓfessio ē cū fama. rō qr cōfessio o se nihil, pbat. ex quo ē, p ꝓfitētib ꝰ. fama tñ p se ñ sufficit ad dirimēdū mrimoniū. vt i. d. c. si duo. ⁊ h tenuit hic do. an. qd satis plz. ⁊ sic limita istō. c. si duo. Aut ꝓfessio fit a pingib ꝰ stātib ꝰ, p mrimonio. puta qr iuder igrit ex offo vel tertiꝰ accusat. ⁊ tūc si ꝓcurrit fama cū cōfessione vr tex. nō. i. d. c. si duo. q debeat separari mrimoniū. ⁊ h voluit ista glo. h rndēdo ad ꝗriū illiꝰ. c. Abbas tñ dic h dispōnē illiꝰ c. ꝓcessisse de iure ātiquo qñ, pbibitio pingij extēdebat ad vij. gradū qr, pbatio ꝓsāguinitatis nō poterat de facili bēri vsqz ad illū gradū. sufficiebat fama de ipedimēto cōsāguinitatis cū cōfessione cōiugū. sz cū hodie, pbibitio sit restricta ad quartū gradū. vt i. c. ñ dz. j. ri., pri. dz aliter, pbari ꝓsanguinitas, put hr i. c. lz ex quadā. de testi. Do. an. admittit dcm abba. cū agit de ipedimēto ꝓsāguinitatis. sz vbi ageretur de alio ipedimēto clādestino. puta de affinitate illicite ꝗcta. putat sufficere famā cū ꝓfessione cōiugū. satis h dcm vltimū plz. sed puto q ēt i pmo casu sufficeret fama cū cōfessione cōiugū. nō ob. dcō abbatis. rō qr ex quo confessio emanat, p astantib ꝰ, p mrimonio. nec ē psuptio collusiois. stādū ēt cōfessioi ēt sine fama. qr nō ē psuptio q q cōfitetur falsū ꝗ se. l. fi. C. arb. tute. Et hoc voluerūt cōiter doc. i. d. c. attestationes. ⁊ host. hic. fortiꝰ q vz cōfessio qñ hz cōcomitātiā famē. Nec ob. c. lz ex quadā. qr loqt qñ non adest cōfessio cōiugū stātiū, p mrimonio. ita q indisticte intelligerē tex. i. d. c. si duo. Aut alter eorū trn cōfitet ꝗ mrimoniuz. ⁊ tunc aut ille q stat ꝗ mrimoniū ⁊ nō vz. et si cōcurrat fama p rōnē supradictā. Aut cōfitet ille q stat, p mrimōio. ⁊ tūc dicit do. an. q si allegat turpitudinē suā ñ, pbat et cū fama. allegat nō. p archi. i. d. c. si duo. Sed certe archi. etiā infert ꝗriā opi. ⁊ illā puto verioreꝫ. qr vbi agit de piculo aīe audi tur allegās turpitudinez. vt plene dixi i. c. cū sup de cōcess. preben. Itez ex quo iste stat, p mrimonio. ⁊ cōfitet ꝗ se. nō est psuptio q dicat falsū. vt nō. i. d. c. attestationes. maxime cū fama adiuuet suā assertōnem. Et ex pdcis habes plene hāc mām an ⁊ qñ valeat cōfessio coiugū vel alteriꝰ ex eis ꝗ cōiugiū. ⁊ nō habes alibi mām ita collectaz.

Discretionem. Affinitas supueniens ñ dissoluit spōsalia de pñti. Cōis diuisio. scda ibi nos igit. Et in pma dicit mulierez ad cōtinentiā iducendā. scda ibi q. si. dicit qd iuris si ad h ñ pōt induci. tertio soluit tria obstacula. ¶ Casus lralis. Quidā ꝗriū mrimoniū cū qdā p vba de pñti: ⁊ antequz eā cognosceret tradidit iquātū potuit renitentez ⁊ iuitā cuidā suo cōsāguineo i vxorez. ⁊ ille eā accepit lz iuitā. sed mulier qz cito fuit reddita libertati aufugit ab ipo. ⁊ p viro restitui postulauit. qrebat an deberet illi restitui. rnt pa. q viro, p tā turpi facinore grauis pnia dz ipōi. ⁊ mulier monenda est pp publicā hōestatez vt nec pmū repetat cum cōsanguineo eā cognouit lz iuitā: nec redeat ad scdm cui pter adulteriū ñ pōt se cōmisceri sz i cōtinentia maneat donec pmus vir viā vniuerse carnis fuerit ingressus. si āt ad hoc induci nō poterit prior vir cogat eā recipe ⁊ maritali affectione tractare: nec pt ei adulteriū obijcere q eā adulterādam tradidit preserti iuitā. lz dicat i euāgelio q pp fornicationez vir dimittere pt vxorē ñ tñ pp eādē cāz vir sp pt dimittere vxorē: nec vxor vir cū possit p exceptōez vel replicationem repelli: ⁊ affinitas supueniēs mrimonio ei obesse non dz q cōsciꝰ seu priceps huiꝰ inigtatis ñ fuerit. cū iur suo sine culpa ñ debeat defraudari. Alex. tñ i sili casu dixit distiguēdū put sequit. Ber. ¶ Nō p ibi restitui postulauit q ēt ante cōsūmationē mrimonij pōt alter cōiugū petere restitutōez alteriꝰ si hūit illiꝰ qñ si possessionē. ⁊ h tene mēti. nā hñ facit ad nō. p doc. i. c. ex pte de resti. spo. ¶ Secūdo nō ibi lz inuitā cognouerit. q mulier pōt iuita cogsci. Ex quo arguo

q̃ talis copula violēter extorta nō firmat matrimoniū ꝗ metū p̃cedentē ⁊ facit optime ad id qd̃ dixi in. c. ꝓsultatōi. s̃. d̃ spon. ⁊ h̃ indubitatū vbi interuenit vis p̃cisa: puta qꝛ detenta p alios vel ligata fuit cognita. Quid ãt si iteruēisset vis ꝓditiōalis. dic vt nō. in. c. is q fidē. de spō. vbi p Io. an. vbi tenuit h̃ nō excusare mulierē. sz do. an. ibi ꝗ respectu matrimonij qualidādi. ⁊ h̃ vltimū puto verius qꝛ nō repit liber ꝓsensus q reqrit in mr̃imonio vt in. c. cū locū. de spō. Itē nō ibi p̃ter reatū adulterij iūcta glo. q̃ adulteriū cōmittitur cū spōsa alterius de pr̃ti lz nōdū cognita. ⁊ idē vr̃ cū spōso de futuro saltē ad h̃ vt spōsa ⁊ vir possint accusari de adulterio p tex. nō. in. l. si vxor. ff. de adul. vbi dr̃ q̃ nec matrimoniū nec spem matrimonij violare lz. ⁊ quatenus dicit d̃ spe loquit ꝓpe in sponsalib⁹ de futuro. ⁊ hoc ēt voluit glo. i. c. quēadmodū. de iureiu. lz ꝗriū tenuerit h̃ do. car. allegando ꝓ se glo. in. c. qdã. xxvij. q. ij. sed primū puto verius. Itē nō q̃ sicut marit⁹ pōt dimittere vxorē pp fornicatōez ita eꝗ mulier maritū. nō. n. in hoc iudicant ad ꝓparia qd̃ clarius ꝓbat in. c. apostolis. xxxij. q. vij. ⁊ in. c. i. vt lit. nō ꝓte. Itez nō ibi sed nec affinitas tex. aptissimū. ⁊ nescio alibi ita clarū q̃ copula ēt illicita ĩducit affinitatē. ⁊ hēs h̃ casū in quo maritus ⁊ vxor sunt affines: ⁊ nihilomin⁹ exercet mr̃imonium ad petitionē illius q nō fuit affinitatis ꝓscius. Vltimo nō papã ñ artari ad sequēdã diffinitionē suoꝝ p̃decessoꝝ. nec dz sequi si eã nō putat iuridicã. In glo. i. in fi. aduerte qa intrat mãm nūquid maritus possit obijcere vxori adulteriū cui ipse occasionē dedit. ⁊ allegat ꝓ ⁊ ꝗ. ⁊ nō fuit ausa firmare pedes. Io. an. dixit q̃ si vir ē occasio delicti mulieris in uite nō ĩputat mulieri vt h̃. Si vo fuit occasio mulieris nō ĩuite. ⁊ tunc quo ad deū nō fuit excusata: exquo nō cōpelle bat. sz quo ad vix fuit excusata vt ꝗ eū possit replicari. ⁊ h̃ distinctio vr̃ de mēte Io. an. ⁊ host. q referūt. q. bar. bzix. d̃ quodã egrotãte ad cuius p̃ces vxor ꝓcubuit cū medico nūquid possit vxori adulteriū obijcere. ⁊ ꝓcludit q̃ nō exquo ipse fuit cã. ⁊ vide glo. xxxij. q. vij. ꝓcubuisti. Sed ego adderē vnū mēbꝝ ad illã distinctionē. q̃ aut vir fuit cã ĩmediata adulterij mulieris. ⁊ tũc nō pōt sibi obijcere adulterium vt hic. aut fuit cã mediata puta qꝛ vxor deserta a viro ꝓmisit adulteriū. ⁊ tũc nō sufficit illa occasio: qꝛ ē nimis remota vt vr̃ ꝓbari in. c. significasti. de diuor. ⁊ ita pōt glo. ĩtelligi i. c. si tu abstines. xxvij. q. ij. ⁊ p hanc distinctionē reducerē istã glo. ad ꝓcor. vide in fili bo. glo. in. c. decetero. d̃ bomi. In glo. in v̄. p̃sertiz. ibi tm̃. aduerte qꝛ hec expositio ĩpropriat tex. vr̃ lz vxor nō fit excusata quo ad deū. exquo nō fuit inuita. ⁊ sic loquũtur iura alle. in glo. tr̃ quo ad maritū est excusata. ⁊ tex. ꝓprie loquit de marito. vnde hic ē casus aptꝰ q̃ marit⁹ nō pōt vxori obijcere adulteriū si ipse fuit auctor adulterij lz vxor fuerit spōtanea. nam dictio p̃sertim ꝓprie sūpta ponit idem in cãu ꝗrio. vt nō. in. c. auditis. de elec. ⁊ i c. qm̃. vt lit. non ꝓte. In glo. in v̄. nec affinitas. in fi. glo. nō rr̃idet ad ꝗria. Io. an. remittit ad arborē ꝓsãguinitatis. dic q̃ quo ad impediendū matrimoniū oritur affinitas. ⁊ sic loquitur. c. de illo. ⁊. c. sup eo. s̃. e. ⁊ tz glo. in. §. affines. alk. ꝓ ꝗrio que allegat ad hoc istū tex. sed quo ad alios effect⁹ ꝓcedat ꝗriū. ⁊ h̃ plus plz q̃z dictū do. an. qui dicit q̃ lex solū dicit q̃ affinitas est quedã ꝓpinqtas ex nuptijs ꝓueniens vr̃ nō loquit ille tex. negatiue sed affirmatiue nō enī sequit q̃ alio mō non possit affinitas ꝗhi. sz certe rr̃isio nō est bõa quo ad totū illū tex. vt pz ibi ĩ tex. affines. nã loquit negatiue. s. qr̃ nō cōtrahit nisi ex nuptijs. ⁊ iõ intellige vt. s̃. dixi. In glo. in v̄. officere. in fi. dic vt nō. in regula factū legitie de reg. iur. li. vi. ⁊ in. l. si a me. alle. in ꝗriū factū erat incoba tū nō aūt p̃fectū. iõ irritat si deuenit ad eum casum a quo ñ potuit habere principium. hic vero matrimonium erat perfectū ex consensu d̃ pr̃ti. ideo non irritatur ex affinitate superueniente.

Fraternitati. Legit duobus modis ⁊ fm vnū intellectū. h. d. Ex sponsalibus ꝗctis cū puella q̃ nondū cōpleuit septēniū interueniente copule attentatu orit publica honestas impediēs matrimoniū ꝗbendum cū cōsanguinea fm aliū intellectū hoc intendit. Copula carnalis hīta cū puella. vij. annoꝝ dirimit matrimoniū postea ꝗctū cū ꝓsãguinea. cōis diuisio. scda ibi diuortij. Casus lr̃alis. Quidam cōtraxit sponsalia cū quadã puella. vij. annoꝝ eꝗ polluit extraordinaria libidine: postea cōtraxit matrimoniū cū sorore ipsius. postmodū vero archieps bisuntinus cuz de hoc ad ipsum qō esset delata diuortij tulit sn̄iam inter eos q̃z dr̃is pa. approbat.. Ber. Oppo. ꝗ lr̃am. ⁊ videt nullo modo posse de iure ꝓcedere. aut enī ex publica honestate fuit separatū matrimoniū ꝓtractū cū sorore ⁊ videt h̃ ꝗ. c. lr̃as. ⁊. c. accessit. de desp. ĩpu. nã publica honestas solū orit ex sponsalibus cōtractis post cōpletū septēnium. antea etiã cū matre puelle potest cōtrahi matrimoniū vt ibi. Aut ex affinitate orta ex libidine extraordinaria. ⁊ hoc ēt stare nō pōt qꝛ affinitas nō cōtrahit nisi p̃fecte mulier cognoscat. ita q̃ interueniat sanguinis seu seminis cōmixtio. vt ē tex. bo. i. c. lex diuine cōstitutionis. xxvij. q. ij. ad idē bo. tex. cū gl. in. c. extraordinaria pollutio. xxxv. q. iij. vbi dr̃ q̃ lz quis cognouit puellã circa nãlia. exquo trr̃i copula nō fuit hīta ĩtra claustrū pudoris nō orit affinitas cū cōsanguineis puelle. vnd̃ nō obstante ista pollutione extraordinaria pōt ducere consanguineã puelle in vxorē. Solu. metu forte contrarij h̃. c. le. duob⁹ modis vt p̃mis. pmo q̃ matrimoniū fuit h̃ separatum nō pp affinitatē sed pp publicã honestatē que ĩsurrexit ex sponsalib⁹ cōtractis cū sorore. ⁊ tunc fm Io. an. h̃. c. ñ facit ad titulū. sed tu aduerte. aut enī illa spōsa cōpleuerat septēniū. ⁊ tũc intellectus est indubius p. c. sponsaz. ⁊. c. ad audientiã. s̃. de spon. nec ēt tunc necesse ponderare extraordinariã libidinē. qꝛ sola publica honestas suffecisset. vt in dictis iuribus. ⁊ iõ intelligo tex. q̃ illa nondũ cōpleuerat septēniũ tpe sponsaliorꝝ. sed erat. j. septēniũ. ⁊ tũc ad ꝓtraria dic q̃ interuenientib⁹ istis duob⁹. s. sponsalib⁹ ꝓtractis cū ꝓprima septēnio ⁊ extraordinaria libidine orit publica honestas. nō enī ē bonestũ vt quis ducat in vxorē cōsanguineam puelle cū qua cōtraxit sponsalia ⁊ extraordinaria libidine polluit. ⁊ facit ad ti. in eo q̃ sponsalia de se nō suffecissēt ad dirimēdũ matrimoniũ sed ponderat etiã extraordiaria libido. ⁊ iste intellectus extēdit. c. lr̃as p̃alle. ⁊ ē conformis cū intellectu. c. iuuenis. s̃. de spon. sed fm intellectũ quem ibi tenui multũ differt a decisione istius tex. nã ibi puella fuerat ducta in vxorē ⁊ ꝓducta in domo viri: nec constabat d̃ attentatu sed p̃sumebat. h̃ vero fuerunt cōtracta sponsalia. ⁊ p̃sumebat copula. ⁊ sic ponit casum oīno diuersũ. scdo legit iste tex. q̃ affinitas fuit cã dirimēdi hoc matrimonium. ⁊ tunc ad ꝗrium dic q̃ exquo puella apparet cognita p̃sumit q̃ mature potuerit cognosci nisi doceat cōtrariũ. ⁊ tũc opz intelligere tex. q̃ fuit extraordinaria libido. i. extraordinariũ ⁊ insolutũ tps pubertatis. ⁊ tunc cessant cōtraria q̃ ꝓcedunt cũ libido fuit extra claustꝝ pudoris. Et in sūpta occasione dicit Inno. q̃ nisi det ꝓmixtio seminis vtriusqz intra claustra pudoris nō cãtur affinitas nec cōsumat mr̃imoniũ. vr̃ nō sufficeret emissio seminis vni⁹. ponit exēplũ in frigido qui pōt ꝓuocare mulierē ad seminis emissionez. nō tr̃i per hoc erit matrimoniũ ꝓsũmatũ vel cōtracta affinitas exquo alter nō est potēs ad matrimoniũ. ⁊ idē dicit ecōtra respectu mulieris. hec opi. Inno. nō multũ plz Host. qꝛ de facili nō pōt ꝓbari emissio seminis vtriusqz nisi forte generata ꝓple. qꝛ tunc satis ꝓstat de cōmixtōe seminis vtriusqz. ⁊ p hoc vr̃ sentire Host. q̃ ad gnãtionē ꝓplis necessario cōcurrat semen vtriusqz. qd̃ qdã medici tenuerũt. sz vt audio cōis opi. medicoꝝ est in cōtrariũ. s. vt semē mulieris necessario nō cōcurrat ad generationē. ⁊ ob hoc maxīe dicē Fede. ꝓsi. ccxc. q̃ ad causandã affinitatē seu ad matrimonium ꝓsũmandũ necessario nō requirit q̃ mulier emittat. sed satis est q̃ viri semē fit cōmixtũ nãe vxoris. Ex cōtrario. n. sequeret magna absurditas. nã pone q̃ p annũ mulier nō emiserit. tr̃i cōcepit ex semine viri ⁊ pepit. absurdũ ēt dicere fm Host. q̃ matrimoniũ nō sit ꝓsũmatũ vel affinitas sit cōtracta. ⁊ hec opi. satis plz data habilitate vtriusqz ad cō-

tractum matrimonij. ⁊ per hec habes pre ceteris. h. c. clare lectum.

Abbas.

Ex litteris. Affinitas supueniẽs rũpit spõsalia de futuro. vl latius sic. affinitas causata ex copula illicita rũpit sponsalia p̃cedẽtia ⁊ priuat facultatẽ ꝯhẽdi matrimoniũ. Cõis diuisio. scda ibi nos aũt. Casus lr̃alis. Quidã g. noie cõtraxit sponsalia cũ quadã puella ĩfra nubiles annos: ⁊ postmodũ matrẽ puelle carnaliter sepe cognouit. puellã ip̃az carnaliter tractauit adultã ⁊ hoc notoriuz erat. petijt eps loci illi viro ꝯhere: dominus pa. dicto viro pniam fecit iniũgi. Mandãs ep̃o vt illos debeat ab inuicẽ separe. ⁊ mulier alteri viro nõ nubat. si postq̃z sciuit delictũ viri ⁊ mr̃is ei noluerubuit cõmisceri. vir ⁊ mater ipsius mulieris nõ debẽt ad alias nuptias cõuolare. Sed continẽter viuere debẽt ⁊ suũ flere delictũ si de lapsu carnis nõ timeat ipoz. Ber. Opposito ꝯ tex. ex quo enĩ filiã despõsauit in vxorẽ vt dr̃ ĩ tex. non potuit eã ãplius dimittere pp affinitatẽ supuenientẽ ex persona mr̃is. qz affinitas supueniẽs nõ dissoluit matrimoniũ lz nõdũ ꝯsũmatũ vt in. c. discretionẽ. s. e. Go. dic q̃ tex. p̃t intelligi dupl̃r. p̃mo q̃ desponsauit puellã in vxorẽ. i. ꝯxit p vba de pr̃iti. ⁊ tunc ad ꝯriũ dic q̃ ex quo ista puella nondũ erat nubilis nõ potuit cẽ matrimoniũ ĩter eos. sed iuris interpretatiõe fuerũt spõsalia de futuro. vt in. c. vnico. ō. de sp. ĩpu. li. vi. ⁊ ãnq̃z puella pueniret ad etatẽ legitimaz spõsus cognouit mr̃em puelle. ⁊ sic sponsalia fuerunt sublata p affinitatẽ supueniẽtẽ. qz p̃missio matrimonij nõ põt adimpleri. vt in. c. ij. s. e. Scõo põt intelligi q̃ iste despõsauit puellã in vxorẽ. s. futurã. ⁊ sic mẽte ⁊ verbis fuerũt ista spõsalia de futuro. q̃ tollũt̃r ex affinitate supueniẽte ex p̃sona mr̃is. ⁊ hũc intellectũ sensit glo. i. ⁊ glo. in v̄. separatis. Et ex his patz decisio ad totũ tex. nã mater ⁊ vir nõ pũt amplius ꝯhere pp crimẽ incestus qõ ꝯmiserũt. si tũ ꝯherẽt de facto teneret matrimoniũ. intellige cũ extraneis. vt in. c. trãsmisse. s. e. nã inter se nõ teneret matrimoniũ pp affinitatẽ ꝯctã ex p̃sona puelle ⁊ publicã honestatẽ ortã ex spõsalibus cuz filia. sponsa vo poterit ꝯhere cũ alio si nõ fuerit priceps iniuratis vt qz admisit istũ virũ ignorando q̃ prius cognouisset matrem. secus autẽ si fuerit ꝯscia. vt in lr̃a.

Ueniens. Idẽ quo ad ti. dicit q̃ decretal. s. prima. p̃ma ps narrat factuz scda rr̃idet ibi cũ igit̃r. Casus lr̃alis. Quidam e. noie cõtraxit sponsalia cũ quadã puella iuramẽto interposito. q̃ eã duceret in vxorẽ q̃z cito illa ad legitimam pueniat etatem p̃r puelle eũ recepit in domo. dictus soror sponse ipsius carnaliter se cõiunxit. postmodũ ad instãtiã amicoz suoz puellã illã in vxorem accepit. ⁊ postmodũ qn̄ facultas se offerebat cognoscebat vtranqz. postea vero ad cor reuiẽs cõsilium sue salutis petijt sibi impendi. archiep̃s suus misit eũ ad do. pa. ⁊ ipe sup hoc scribit eidẽ dicẽs cũ non solũ a malo. sed ab oĩ spẽ mali p̃cipiat apl̃s abstinere. Mãdat. q̃. p̃dictus. e. p tanto excessu pniam competẽtem iponat ⁊ moneat illũ ⁊ cõsulat ei. vt de cetero abstineat ab vtraqz quod iferius apti⁹ declarabit̃. Ber. Nõ q̃ piculosa est sexuũ cõmixtio. iõ vitanda ẽt inter affines. ad h. c. mulieres. iũcta glo. de iudi. li. vi. ⁊ alibi dicit tex. q̃ cohabitationẽ iterdicit adulterium. vt in. c. diffinimus. xviij. q. ij. Quero cũ qua plus iste delinqt. Ain. dicit q̃ quo ad deũ vbi magis ꝯtẽpsit. sed quo ad eccliam vr̃ magis deliquisse cũ illa cũ qua sponsalia nõ ꝯxit. ⁊ nõ p̃mũ dictũ Ain. q̃ ĩ discernẽda q̃ztitate reatus quo ad deũ attẽdit̃ p̃ncipaliter cõtẽptus peccatoz. ⁊ nõ qualitas peccati. ⁊ idẽ voluit gl. i. c. cũ quidã. s. de iureiu. vbi plene dixi. ⁊ in. c. homo xp̃ianus xl. di. ⁊ sic debes decidere qõnẽ tractam. xiiij. q. vlt. c. fi. vbi format̃ qõ vtz cũ turpi vel cũ pulchra magis peccet̃. In glo. i. in fi. vel potes intelligere tex. p̃prie. ⁊ tũc dic q̃ licz a p̃ncipio nõ tenuerũt sponsalia. tm̄ tractu tp̃is ex supuenientia tp̃is etatis legitime fuerunt ratificata cum iste puer habitaret in domo sponse. vt in. c. lr̃as iũcta glo. de despon. ĩpu.

⁊ de istis etatibus qualr̃ distinguant̃ vide bo. glo. quã tenebis menti in proe. sexti.

Tue fraternitatis Affinitas supueniẽs nõ dissoluit matrimoniũ. Cõis diuisio. scda ibi nos Casus lr̃alis. Quidã matrimonio ꝯcto ⁊ consũmato cũ quadã eius sororẽ cognouit. q̃rit̃ vtz possit exigere debitũ ab vxore ⁊ soluere reqsitus. rr̃idet pa. q̃ vxor monẽda est vt a cõmixtione viri abstineat ⁊ in cõtinẽtia permaneat. donec vir eius mortu⁹ fuerit pp honestatẽ publicã si aũt parere noluerit. ⁊ talis fuerit vt de lapsu timeat̃ ipsi⁹ vir poterit ei debitũ reddere. cũ affinitas post matrimoniũ iniqz ꝯcta illi nocere nõ debeat. q̃ in culpa non fuit. Ber. Nõ q̃ affinitas supueniẽs inter maritũ ⁊ vxorẽ p̃uat solũ culpabilẽ iure exigẽdi debitũ. sed nõ absoluit eũ a reddẽdo debitũ cõsiliũ tn̄ ẽ vt decetero vterqz abstineat ⁊ ꝯtineat. ⁊ de h̄ dic vt le. ⁊ nõ. in. c. trãsmisse. ⁊ in. c. discretionez. s. eo. In glo. i. ibi. i. affinitatẽ. aduerte q̃ iõ glo. sic exponit. qa ex copula illicita cũ affine nõ orit̃ publica honestas sed affinitas. vt in. c. discretionẽ. s. e. sed publica hõestas orit̃ ex ꝯctu sponsalioz vel matrimonij. vt in. c. vnico. de spõ. li. vi. ⁊ qõ ibi nõ. vn̄ in cãu huius. c. fuit orta affinitas ex copula cũ sorore vxoris ⁊ nõ publica honestas. ⁊ iõ glo. sic exponit. ⁊ consimilem expositionem facit in dicto. c. discretionem. sed potest dici q̃ licet non oriatur publica honestas de qua in. d. c. vnico. tamen honestum est. i. honestus exposcitulat vt vxor nõ ꝯiungat se viro qui sororẽ suã turpiter cognouit. vnde vltra affinitatem hoc reqrit honestas. ⁊ sic potest stare tex. p̃prie qui in p̃ncipio facit mentionẽ de honestate in fi. de affinitate ⁊ sic põt intelligi tex. d. c. discretionẽ. ꝯsũmatũ ẽ. s. c. p̃ri. In p̃ma p̃te ponit̃ mlieris petitio. In scda cãe cõmissio. ibi ea pp. Casus lr̃alis. Quedaz puella iordana noĩe q̃ nondũ ꝯpleuerat decimũ annũ. ꝯxit cũ quodã p vba de futuro. qui eã infra spacium eiusdẽ ãni cognouit. postmodũ matrẽ ipsius in vxorẽ accepit. ⁊ carnaliter cognouit eandẽ. vn̄ petebat dicta iordana a do. pa. sibi sup hoc p̃uideri. cũ sine sua culpa viro suo p̃uari nõ dẽat. nec ip̃a valeat cõtinere. mãdat pa. ep̃o dioce. q̃ si res ita se hz vtrũ qz ip̃oz moneat ⁊ ĩducat ad ꝯpetuã cõtinentiã obꝓuandã. q̃ si ad hoc induci nequiuerit iũcta pniã ꝯpetẽti viro eũ p̃ cen. ec. cõpellat vt eidẽ mulieri cohabitet ⁊ cõiugale debitũ reddat. Ber. Nõ p̃mo q̃ affinitas supueniens non dissoluit matrimoniũ p̃sumptũ sicut nec vtz nã cũ ista puella erat matrimoniũ p̃sumptũ. qz cõtraxit spõsalia ⁊ eã postmodum cognouit. vt in. c. is qui. s. de spõ. et sic istud. c. põt nobis ꝓuire vltra capitula p̃cedentia ĩ matrimõio p̃sumpto. Scõo nõ ⁊ tene mẽti q̃ pubertas potest multũ p̃ueniri. nã hec puella nondũ cõpleuerat. x. annũ et tn̄ potuit mature cognosci qõ pz ex eo. qz ex illa copula fuit inductũ matrimoniũ. Ex hoc ifero q̃ ex copula habita cum minore p̃resumitur potentia coeundi in ipsa minore. lz aliter non p̃betur quod tenet Ain. s. c. fraternitati. dicit tn̄ q̃ posset p̃bari ꝯriũ p aspectũ corporis qõ plz. arg. c. fraternitatis. j. de frigi. Tertio nõ q̃ eccl̃ia põt compellere ꝯiugẽ ad reddendũ debitũ ꝯiugi. Altio qz tex. hic dicit q̃ vir exactus tenet̃ reddere debitũ. qn̄ dr̃ exactus. dicit Ain. q̃ exactus dr̃ siue verbo siue signo exigat̃ debitũ. nã sepe signis loquimur vt in. c. cũ apud. s. de spon. nam sepe mulieres verent̃ verbis petere debitum nunquid autẽ vir ille poterit exigere. dic q̃ non qz priuatus est p̃pter delictũ suum vt in. c. transmisse. ⁊. c. discretionem. s. e. vn̄ peccaret mortaliter exigendo fm Ain. qz contra p̃ceptum canonis. ar. in. c. ij. de ma. ⁊ obe. nec mulier debet sibi acquiescere ẽt si timeat de incontinentia viri. sed dic q̃ ecclesia poterit secum dispensare si timetur de incontinentia ipsius vt dixi in d. c. transmisse.

De consanguinitate ⁊ affinitate. Rubrica.

Viso de cognatione spūali ⁊ legali ac ō ꝓximitate quadā q̄ ꝗbitur ex copula cū ꝓsanguinea vxoris. merito restat videre de cognatione carnali que cōsistit in ꝓsanguinitate ⁊ affinitate. merito post rubricas precedētes subijcitur ista. Et quid ꝓpꝛie sit affinitas aut ꝓsanguinitas dic vt habetur in glo. super arbore.

Ex litteris. Sepaꝗ matrimōiū cōtractū iter affines pmi generis ⁊ quarti gradus. ⁊ sunt tres ptes. In pma casus narratio. In scda risio ibi quo circa. in tertia iudicū instructio ibi cetex. Casus lrālis. Quidā secrete subarrauit quandā viduā p ānuli ēmissionē. ⁊ eam carnaliter cognouit. tandē cū vellet in cōspectu ecclesie cuꝫ ea cōtrahere duo ꝓposuerūt qō habere nō poterat in vxorē ex eo qō pōrem virū attigit quarto gradu ꝓsanguinitatis. vnus illoꝝ iurauit q̄ ita audiuit alius noluit illō iurare. ⁊ sic publice ꝓtraxerūt. postmodū venerūt alij duo ⁊ iurauerūt q̄ primus vir fuit isti supstiti. v. cōsanguinitatis gradu cōiunctus dubitabaꝫ. Quid essꝫ in hoc faciendū. Consultus pa. mandat cuidā abbati. Quatenus vtranqꝫ partē ante suā ꝓsentiā cōuocet ⁊ testes iurare faciat coꝝ ipso. ⁊ si p testes legitimos ꝓstiterit qō primus vir attinet viro supstiti. iiij. gradu illos debeat abinuicē separe. qꝛ vt dicūt canones mulier illa non poterat aliquē habere ō ꝓsanguinitate prioris viri vsqꝫ ad iiij. gradū. in fi. dicit q̄ cāe matrimoniales nō sūt tractāde p quoslibet. sed p viros discretos q potestatem habeant iudicandi. ⁊ qui sciant canones. Ber. Nō ꝓmo tex. iuncta glo. qnta q̄ p vnū testē de auditu ⁊ p aliū sine iuramēto nō ꝓbaꝫ sufficiēter ꝓpedimentū ēt ad ꝓpediendū matrimoniū ꝗbendū qō bene nōbis ad ꝓtellectū ⁊ limitationē. c. ꝓterea el. ij. s. de spon. Et ex hoc ꝓfero q̄ maiorē fidē facit fama vel vnus testis cū iuramēto q̄ꝫ duo testes. quoꝝ vnus deponit de auditu. ⁊ alius sine iuramēto. nam sola fama de se sufficit ad ꝓpediendū vt. j. c. proximo. Itē dictū vni⁹ deponētis de veritate valet ut in. d. c. preterea. h aūt duo nō sufficerēt rōe ꝑdicta. Et ex h ⁊ ex tex. nō q̄ ī cā matrimoniali testes debēt eē iurati ēt si agaꝫ ad matrimoniū ꝓpediendū ⁊ p hūc tex. puto q̄ dictū. c. ꝓterea dꝫ ꝓtelligi q̄ ille iurat⁹ asserebat ꝓpedimentū. Itē nō q̄ testes ꝑsertim in cā matrimoniali debēt eē oī exceptiōe maiores ⁊ tenebis mēti vnā glosellā hic q̄ dicit illos dici oī exceptione maiores q̄ nulla exceptiōe ltima pūt repelli. vide ēt glo. nō. isti. ō inuti. stip. §. itē verboꝝ obligatio. q̄ dicit illū testē dici idoneū q̄ nulla exceptiōe repelli pōt qō nō ꝓ statutis sepe reqrentibus istas qualitates. Itē nō q̄ cū agiꝫ ad ꝓpediendū vel dirimendū matrimoniū ijdē q̄ denunciāt vel accusant pūt esse testes ⁊ hoc rōne peccati cū nō agaꝫ de ꝓmodo vel ꝓcōmodo eoꝝ ꝓ hoc bo. tex. in. c. in oī negocio. s. de testi. Altio nō duo reqsita in eo q̄ vult diffinire cām matrimonialē. pmo vt habeat iudicādi ptātem. scdo vt statuta canonica nō ignoret. ⁊ p hoc arguit hic hosti. ꝗ theologos q̄ dicūt ecclesiam posse regi ex sola theologia. Sed quero qd si alteꝝ istoꝝ deficiat nūqd teneat snia. Conclude post hosti. q̄ aut deficit ptās ⁊ idubitāter nō valet snia q̄ꝫtūcūqꝫ detur pitia qꝛ snia a iudice nō suo lata nulla ē. ut ī. c. at si clerici ⁊ in. c. iij. s. de iudic. ⁊ C. si a nō ꝓpe. iudi. p totum. Si vō adest ptās ⁊ deficit pitia. tūc tꝫ snia sed peccat iudex iudicando. dꝫ. n. iudex alteri pitiori cāꝫ delegere. aut piros ꝓsulere facit. ij. q. ij. c. fi. de pe. di. vi. c. i. ⁊ l. certi. C. de iudi. Et nō ex hoc iudicē ordinariū posse delegare cām matrimonialem.

Hinc sumpta occasione q̄rit hosti. pone q̄ duo sūt electi ad eundē ēpatū quoꝝ vn⁹ ē theologus. alter canonista qs eoꝝ fit ꝓferendus data pitate. Concludit q̄ si in loco magis vsaꝫ cāꝝ ventilatio preferēdus est canonista. Si aūt ibi pullulāt hereses vel locus est vicin⁹ hereticis ⁊ tunc ꝓferendus ē theolog⁹. ar. in. c. in causis. s. de elec. facit. c. sup spe. de magist. mixt⁹ tū eēt ꝓferēdus vtriqꝫ. dicit ēt q̄ nō ē necessariū q̄ ēps sit magister cānū. satis. n. est q̄ hēat sciam cōpetētē qꝛ ꝓpetēs scia tolerat ī plato lꝫ eminēs desideret vt in. c. pe. de ꝓbē. ⁊ in. c. cū nobis. s. ō elec. ⁊ hec nō. In gl. iiij. nō duo sing. ex ista glo. ꝓmū q̄ cā mrimonialis pōt delegari nō ēpo. nā ista cā fm vnū intellectū fuit delegata isti archipsbytero p istū abbatē cassinēsem quibꝫ iurisdictionē plenariā in castris monasterij. ⁊ eidē iste archipresbyter ē subiectus ⁊ hoc voluit Hos. B. ⁊ hoc nō ꝓ limitatione eoꝝ que dicūt doc. in. c. cām matrimonij. de offi. dele. vbi dicūt de ꝓsuetudine curie cās mrimoniales nō ꝓmitti nisi ēpis. ō iure vō possūt cōmitti cuicūqꝫ clerico salua dispōne. c. statutū. de rescrip. li. vi. Secdo nō ex glo. q̄ ex cōsuetudine seu ex ꝓscriptiōe pōt acquiri ptās diffiniēdi ⁊ cognoscēdi cās matrimoniales. sicꝫ glo. habes in. c. lrās. de resti. spo. licet hosti. ibi ꝗ. sed tene pmū ꝓ quo adduco tex. quasi ex ꝓsum in. c. audiuis. ō ꝓscrip. Quis aūt de iure cōi hēat ptātē iudicandi de cā matrimoniali. dicit hosti. q̄ ēps qꝛ cū cā sit gravis ad eū ē ꝓferenda. xxv. di. plectis. ⁊ in. c. i. de offi. archi. Ego allego tex. exp̄ssum q nō ē alibi in. c. accedētib⁹. de excel. pla. vbi dꝫ q̄ dignitatis ēpaꝫ est cognoscere de cāis matrimonialibus. ⁊ sic nullus prelatus citra ēpm pōt de iure cōi hoc attēctare nisi iuueē iure spāli. In glo. in v. coꝝ te. ibi spāle in matrimonio. ⁊ hec so. plꝫ. nā si snia nō trāsit ī rē iudicatā. vt in. c. tenor. ⁊. c. lator. de re iudi. fortius post publicationē solā pūt ꝓduci testes. ⁊ hanc mātꝫ plene explicaui in. c. iurauit. de ꝓba. ⁊ nō. in. c. cū in tua. ⁊ in. c. series. de testi. In glo. in v. quarto gradu ibi dispensatiue. hec solu. diuinat. idē dicendū ⁊ melius q̄ in ātiqua decretali dicebaꝫ de. v. vi. ⁊. vij. sed mētio alioꝝ graduū fuit decisa pp. c. ñ dꝫ j. e. vbi ꝓhibitio fuit restricta ad quartū gradū.

Super eo Affinitas supueniēs de qua saltē ꝓstat p famā soluit spōsalia de futuro. Cōis diuisio. scda ibi inqsitioni. Casus lrālis. Quidā iuuenis ꝗxit spōsalia de futuro cū quadā puella que nō erat nubilis etatis sed facta nubilis: petijt illū ⁊ ipe excepit dicens qō eā in vxorē habere nō pōt: qꝛ postqꝫ affidauit illā ꝓsanguineā illius carnaliter cognouit. ꝓsultus pa. rīdet q̄ si manifestū ē q̄ illā cognouit. vel si ēt nō est notoriū ⁊ fama loci hoc bꝫ. dꝫ ille ab impetitiōe illius absolui cū fuerit sponsa tantūmodo de futuro. Ber. Nō ꝓmo sponsā ō futuro posse repetere spōsum vt cogat matrimoniū ꝗbere iuxta ꝓmissionē suā. nam sponsalia sūt futuraꝝ nuptiaꝝ ꝓmissio. xxx. q. v. nātes. ⁊ l. i. ff. de spō. qō aūt ꝓmatrīt necesse ē adīpleri. s. de pac. c. j. ij. ⁊. iij. ⁊ idē dic in sponso. facit. c. ꝓterea. el. i. de spō. Nō scdo q̄ allegās turpitudinē ꝓpriā audit ex qua vsaꝫ piculū aīe. ad idē. c. ꝓterea. el. ij. s. de spō. Tertio nō q̄ sola fama ꝓbat ꝓpedimētū matrimonij. ⁊ lꝫ iste tex. loquaꝫ in affinitate idē dicas in quolibꝫ alio ꝓpediměto. qꝛ vbi ē eadem rō eadē dꝫ eē iuris dispositio. in. c. cū dilecta. de ꝓfir. vti. vt iuri. ⁊ sic hēs hic casum in quo fama facit plenā ꝓbationeꝫ ⁊ hoc iō qꝛ agiꝫ de modico ꝓiudicio. ⁊ vt in dubio euitet piculū aīe. Et ex his ꝓfero q̄ ī causis modici ꝓiudicij fama facit plenā ꝓbationē marime si ex hoc euitaꝫ piculū aīarū. ⁊ vide qō dico in. c. venens. el. i. s. de testi. secus vbi ageret de magno ꝓiudicio. vñ si matrimoniū hic fuisset ꝗctū sola fama ꝓpediměti nō suffecisset vt in. c. si duo. xxxv. q. vi. In glo. ij. in fi. nō ex hac glo. q̄ lꝫ iuramētū nō sit de substātia matrimonij vel sponsaliorū. tū addit forti⁹ vinculū. p h. c. fi. de fo. cōpe. li. vi. ⁊ vide qō dixi. in. c. pe. ō iureiu. In gl. in v. manifestū in fi. aduerte qꝛ glo. sētit q̄ manifestū h capitur ꝓ notorio q̄si nō sufficiat ꝓpedimentū eē manifestū sed certe glo. nō bñ loqꝫ. qꝛ manifestū in plus se hꝫ q̄ꝫ fama. vt nō. in. c. vrā. de coha. cle. ⁊ mulie. marime p Io. an. ⁊ Io. cal. sed fama p se sufficit vt h ergo ⁊ manifestū. ⁊ iō nō ꝓpro pādo liam tex. h ꝓbat q̄ in plus se hēt manifestū q̄ꝫ fama qō nō ⁊ dic vt nō. in. d. c. vestra. In glo. fi. ibi plus facit fama. nō multū istā glo. ⁊ idē nōt glo. iiij. q. iij. §. itē pape. sed certe nō puto glo. illā verū dicere. ⁊ errꝛ oriꝫ ex intellectu illius. c. ꝓterea. nā vt dixi in. c. sup eo. s. ti. ꝓxi. in. c. ꝓterea nō fuit ille testis oīno integer. tū qꝛ allegabat turpitudinem suā. tū qꝛ nō deponebat in forma testimōij nec volebat nō

men suũ publicari. ⁊ sic nõ iurauit in pñtia ptis sicut fieri debet. vt in. c. ij. de testi. ergo non male ille tex. allegat ꝑ istas glo. vñ credo q̃ dictũ vm⁹ testis ĩtegri de veritate maiorez fidẽ faciat q̃z fama qõ pz ex eo q̃ in oĩ cã ẽt criminali duo testes sufficiũt: sz nõ sic vnus testis cũ fama: ⁊ sic fama non semp bz vim vnius testis. de quo vide qõ nõt bar. in. l. de minore. in. §. tormẽta. ff. de questi. ꝑ tex. iũcta glo. in. c. taz lr̃is. de test. ⁊ qõ dixi in. d. c. veniens. ⁊. d. c. sup eo.

Quod dilectio.

Si dispensat cuz aliqb⁹ vt possint ꝯbere in certo gradu als ꝓhibito requiritur q̃ vterq̃z ꝯbentiũ toto gradu distet a stipite ꝑserti si ꝑ bz ꝓsuetudo als lũmat sine dictiõe ꝑserti. vt. j. declarabo. ꝓmo ponit casuz. scõo allegat ꝓ ⁊ ꝯ. ibi qõ vñ. tertio rñdet ibi nos itaq̃z. Casus lr̃alis. Quidã legatus auctorita te dñi pape fecit quãdã indulgentiã boĩbus sue legationis vt possent ꝯbere matrimoniũ in. vi. gradu. sed vir ⁊ mulier volebãt cõtrabere matrimoniũ vnus distabat a cõi stipite. ij. vel. iij. gradu. Querit vtꝯ possint matrimonialiter copulari ꝓpter indulgentiã ꝑdictã: q̃ videbat fieri posse ꝓm regulã illã qua dr̃ quoto gradu quis distat a stipite ⁊ a quolibet per aliã lineam descẽdentiũ ab eodẽ. cõsuetudo tamen illius terre est. si aliq̃ talis casus emerserit: boĩes illi ꝓximiores gradu cõiunctos separãt ⁊ impediũt copulari volẽtes. Rñdet pa. qõ indulgentia illa si ẽ intelligẽda q̃ vterq̃z ꝓiungendoꝝ distet a stipite. vi. gradu ⁊ ita in cãu ꝓmisso cõiungi nõ debẽt. vnde in hac ꝑte potius deferendũ est multitudini: ⁊ obseruate ꝓsuetudini q̃z scandalũ aliud populi ad hibita nouitate statuere. Ber. Nõ ꝓmo regulã in cõputandis gradibus ĩter collaterales. nã quoto gradu distat alter a stipite tanto distat a quolibet descẽdẽtiũ ꝑ aliã lineam ab eodẽ stipite. ⁊ ꝓcedit ista regula q̃n collaterales sũt in linea equali. Si vo sunt in linea ĩequali exẽplũ in fratre ⁊ filio alterius fratris: tũc cõputatio fit a remotiori vt in. c. fi. j. eo. vbi plenĩ⁹ dicet. Scõo nõ q̃ ꝓsuetudo multũ valet in ĩterpretatiõe ĩdulgentiaꝝ. sicut. n. ꝓsuetudo ĩterpretat legẽ. vt in. c. cũ dilectus. de ꝓsue. ⁊. l. si de interpretatione. ff. de legi. Eodẽ mõ interpretat ꝑuilegiũ seu indulgentiaz vt hic ẽ casus nõ. idẽ eadẽ rõne dicit Io. an. in interpretatione statuti. erat. n. statutũ padue vt in singulis quattuor mẽsib⁹ fieret cõciliũ sup male ablatis. fuit factũ ꝓciliũ ĩ fine q̃ttuor mẽsiũ. querebat nunqd de decima die sequẽtis tpis q̃ttuor mẽsiũ possit fieri aliud ꝓciliũ. ⁊ rñdet ipe q̃ nõ ne ꝓtingeret differri ꝓciliũ ꝑ octo mẽses ꝯ ꝓsuetudinẽ loci q̃ habebat vt vnum cõciliũ nõ distaret ab alio ꝑ q̃ttuor menses. facit qõ nõ. in. c. in singulis. de sta. reg. Tertio nõ q̃ ꝓsuetudo potest habiles inhabilitare ad matrimoniũ. de quo dic vt dixi in. c. sup eo. s̃. de cogna. spi. ⁊ aliqd dicã. j. e. q̃ circa. In glo. iij. tene mẽti glo. q̃ solus papa dispẽsat in gradib⁹ humana lege ꝓhibitis. Idẽ nõ. j. e. c. q̃ circa. ⁊ tz spe. in ti. de leg. in. §. nũc oñdendũ. v. lxxv. ⁊ idẽ Io. an. ĩ addi. ⁊ hodie vñ satis claꝝ ꝑ. c. nõ dz. j. e. vbi ponit ꝓhibitio ꝓcilij generalis. ꝓstat aũt q̃ nullus citra papã ẽt si sit legat⁹ de latere põt dispensare cõtra cõciliũ vt le. ⁊ nõ. in. c. dilect⁹. ⁊ ĩ. c. dilecto. s̃. de ꝑbẽ. ⁊ vide glo. in. c. cũ dilecti. s̃. de elec. ⁊ qõ ibi diri. In glo. in v. vterq̃z ꝓiungẽdoꝝ. ꝓ intellectu gl. opp. bñficiũ ꝑncipis dz latissime ĩterpretari. vt in iurib⁹ alle. in p̃n. glo. sed de iure ẽ q̃ quoto gradu distat remotior a stipite tanto gradu ⁊ c̃. vt. s̃. dictũ ẽ. ergo ista indulgentia legati nõ debebat ita stricte ĩterpretari. Sol. dat duas sol. ꝓma q̃ ipe ꝓcedẽs põt ĩterpretari indulgentiã vt vult. hec sol. non est rõnabilis. q̃ si hec interꝑtatio nõ fuissz iuridica iste tex. nõ poneret ius. ⁊ sic nõ fuisset redacta in hac cõpilatione. Alia so. ẽ q̃ ꝗ fecit papa ꝑ ꝓsuetudinẽ terre quasi dicat q̃ cessante cõsuetudine papa fuisset interꝑtatus indulgentiaz ꝓm ius sz ꝓsuetudo fuit cã restringẽdi ꝑuilegiũ. ⁊ hũc ĩtellectũ nõ. quẽ sequũtur host. ⁊ Io. an. in no. ponit aliũ ĩtellectũ dicẽs q̃ ꝑuilegiũ ꝯ ius cõe cũ sit odiosum dz stricte intelligi. sed ꝑuilegiũ nõ sic odiosũ dz latissime ĩterpretari. et de tali loquunt ꝯria. ꝗ dictũ Inno. est verissimũ in se. ⁊ solet quotidie ad hoc allegari iste tex. sz allego tex. magis aptũ in. c. i. ⁊. ij. de fi. ꝓ. lib. vi. vide glo. de offi. ordi. ĩ. c. ordinarij. ⁊ plene ꝑ io. an. ĩ. c. oli. de vb. sig. ⁊ ꝑ bar. in. l. fi. ff. de ꝓsti. ꝓrin. Sed quo ad istũ tex. nõ plz mihi dictũ innoc. q̃ lz dispẽsatio sit stricti iuris. tñ dz recipe ĩterꝑtationẽ a iure cõi ex quo logt in mã iuris. facit. c. ad audiẽtiã. de deci. ⁊. c. in his. de ꝑui. nã ⁊ statuta lz sint odiosa capiunt nihilominus ĩterꝑtationẽ a iure. vt nõt inno. in. c. cãm. de rescrip. ⁊ bar. in. l. oẽs populi. ff. de iusti. ⁊ iu. ⁊ q̃ hoc sit vex ĩduco finez huius. c. vbi papa fũdat se sup ꝓsuetudine. nã ex cãe expssione colligit mens disponẽtis. vt in. c. intelligentia. de vbo. sig. ⁊. l. cũ pr̃. in. §. dulcissimis. ff. de leg. ij. ꝑ Di. in regula si. de reg. iur. li. vi. ⁊ lz glo. hic fi. dicat hodie nõ ꝓcedere hanc indulgẽtiã. dic q̃ lz hoc. c. sit sublatũ quo ad exempla q̃ sextus gradus nõ ẽ in ꝓhibitiõe. hodie tñ remãet dispõ huius. c. si hodie papa dispẽsaret vt distãtes a tertio aut q̃rto gradu possint adinuicẽ ꝯbere. multũ tñ debent verba indulgentie attendi.

De infidelibus

Infideles ꝓiũcti ĩ gradu ꝓhibito lege canonica post baptismũ nõ separant. cõis diuisio. scõa ibi ꝓsultationi. Casus lr̃alis. Aliq̃ infideles ꝯrerũt matrimoniũ in gradu ꝓhibito a canone. post modũ ꝓuersi ad fidẽ ⁊ baptizati sunt. q̃ritur vtrum post baptismũ debeãt separari. rñdet pa. q̃ nõ sunt separandi q̃ dñs a iudeis requisit⁹ si liceret ipsis vxorẽ ex quacũq̃z cã dimittere. ⁊ ipse rñdet quos de⁹ ꝓiunxit homo nõ sepet. ꝑ hoc dicit intelligere q̃ matrimoniũ sit apud eos. Ber. Nõ primo iudeos nõ astringi legib⁹ canonicis circa sacramẽtalia ⁊ cõcernẽtia aĩam. vñ licite ꝯbunt mr̃imonia in gradib⁹ ꝓhibitis humana lege tm̃. ad hoc. c. gaudem⁹. de diuor. vbi bon⁹ tex. Nõ scõo q̃ ꝑ supuentionẽ noue legis nõ debz mutari id qõ gestũ ẽ ꝓm legẽ antiquam. ex quo adhuc non emanauerat noua lex. Iudeus. n. nõ astrigit ad ꝓuãdã legẽ canonicã nisi post baptismũ. id ergo qõ gessit anteq̃z se subijceret legi xpiane dz tenere ex quo nõ ẽ gestũ ꝯ legẽ diuinã. als sec⁹ nã lex diuia eos astrigit adeo q̃ de trãsgressione posset papa eos punire. vt nõt inno. ĩ. c. qõ sup his. de voto. Tertio nõ q̃ iter iudeos ⁊ alios infideles ẽ vex matrimoniũ. ⁊ sic hẽs vnũ sacm̃ quo vtũt iudei ⁊ alij ĩfideles Itẽ vltio nõ q̃ ꝑuatio ꝑsupponit hĩtũ sic arguit hic papa si. n. xp̃s dixit iudeis. quos de⁹ ꝓiũxit hõ nõ separet. ergo ꝑsupponit mr̃imoniũ ĩter eos subsistere. Sz ꝯ hoc ⁊ contra tex. oppo. nã eadẽ est rõ si xp̃ianus ꝯbat ĩ gradu humana lege ꝓhibito. q̃ quos de⁹ cõiũxit ⁊ c̃. cui⁹ ꝯriũ inuit tex. ĩ. c. ꝓri. ĩ fi. Sed. dicit io. an. ⁊ bñ q̃ cũ papa vicari⁹ dei hec mr̃imonia ꝓhibeat xp̃ianus de⁹ nõ dr̃ cõiũgere tales ꝓhibitos. sed ĩfideles qui nõ ĩcludũt lege canonica bñ ꝓiũguntur. ex quo lex diuina eos nõ astrigit. In glo. fi. ĩ fi. scrit ꝗ glo. q̃ si iude⁹ ꝯberet cũ iudea pacto exp̃sso vt liceat dare libellũ repudij ꝓm ritũ eoꝝ q̃ nõ teneat matrimoniũ q̃ appõit pactũ ꝯ subãz mr̃imõij. doc. tenet oppositũ q̃ ex quo lex eorũ ꝗ ꝑmittit licite deducit in pactũ nõ. n. ꝓsequit effectũ vi pacti sed vi legis. sicut ĩ sũ dicimus cessare simoniaz si id qõ inest deducat in pactũ. vt in. c. significasti. ⁊ qõ ibi nõ. de elec. ⁊ in. c. olim. el. i. de resti. spo.

Quod super

Cõsanguinei mariti cũ ꝓsanguineis vxoris licite ꝯbũt. hoc ꝓmo. In gradib⁹ ꝓhibitis ñ ꝑnit matrimonia ꝯbi ẽt si ꝗ hẽat ꝓsuetudo. hoc scõo ⁊ sũt duo dicta. scõm ibi ne aũt. Casus lr̃alis. Pater ⁊ filius ꝯbũt mr̃imoniũ cũ mr̃e ⁊ filia duo cognati cũ duabus cognatis auũculus ⁊ nepos cũ duab⁹ sororib⁹. q̃rit q̃d sit faciẽdũ. rñdet pa. lz oẽs ꝓsanguinei vxoris sint affines viri ⁊ ecõuerso. tñ inter ꝓsãguineos viri ⁊ ꝓsanguineos vxoris nulla affinitas est ꝯcta ꝑ quã ĩter eos mr̃imoniũ debeat ĩpediri. In fine ꝑcipit vt ĩfra gradus ꝓhibitos nulli debeãt matrimoniũ ꝯbere ñ obstãte aliq̃ ꝓsuetudie q̃ pori⁹ ẽ corrupte la. Ber. Nõ ꝓmo regulã q̃ ĩter ꝓsãguineos viri ⁊ vxorẽ ꝯbit quedã ꝓximitas. ita eꝯ ĩter ꝓsanguineos vxoris ⁊ ipz

vix. 7 hec appellat affinitas. qz ꝯbit ex eo. qz extranea per
sona venit ad finē gnātiōis alteri⁹ vt dicit tex. in. l. nō facile.
in. §. affines. ff. de gradi. 7 vide glo. sup arbore affinitatis.
sz inter maritū 7 vxorē nulla ꝯbit affinitas. alʒ nō posset eē
matrimoniū iter eos. sūt. n. ipsi affinitatis cā. vt nō. i palle.
locis. 7 rō bui⁹ dicti ē qz p cōnubiū vir 7 vxor efficiūt vna
caro iō vxor cōicat mariro suos psanguineos 7 eꝯ vir vxo/
ri. ¶ Secūdo nō q̄ inter psāguineos viri 7 psāguineos vxo
ris nulla orit ꝓximitas nullū vinculū. vñ absq̄ oī peccato
licite iter se ꝯbunt mrimoniū. ¶ Ultimo nō 7 tene mēti q̄ cō
suetudo nō pōt habilitare ihabiles lege canonica ad ꝯben/
dū mrimoniū. ¶ Cōtra qd oppo. de. c. i. 7. c. sup eo. d cog.
spi. 7. s. eo. c. qd dilectio. Io. dicit gl. fi. q̄ psuetudo pōt i
habilitare alias habiles vt in ꝯrijs. sed nō habilitare alias
ihabiles. vt hic. Ui. dat duas so. pma q̄ psuetudo hñs fo
mentū iuris ātiqui pōt ihabilitare ꝯ ius nouū. 7 sic loquūt
ꝯria vt ibi dixi. secⁿ āt vbi psuetudo nulla lege iuuat vt hic.
Scda so. ē q̄ psuetudo pōt ihabilitare. qz inhabilitario est
onus. nō aūt habilitare qz ē bonor. viij. q. i. i scripturis. idē
voluit Hoff. i effectu dicens prātē ꝯbendi posse restrīgi p
cōsuetudinē sz nō laxari. Host. dānat istas sol. dicens q̄ hz
eas plus opat cōsuetudo vbi est debilior. nā qñ inhabilitat
est ꝯ ius diuinū 7 ꝯ ius canonicū. qñ hbilitat ē ꝯ ius canōicū
sz hz ius diuinū 7 sic hz illas opi. sola psuetudo vz ꝯ ius cāo
nicū 7 diuinū. sz qñ est iuuata lege diuīa nō pōt vicere legē
canonicā qd sonat in absurdū. exē plū si cōsuetudo hz vt in
q̄rto gradu possit mrimoniū ꝯbi. hec cōsuetudo est hz legē
diuinā vt. s. c. pxi. 7 ꝯ legē canonicā trñ. 7 nō valet fm illaz
opi. si vo hz cōsuetudo vt in qnto gradu nō possit mrimoni
um ꝯbi hec cōsuetudo ē cōtra legē diuinā 7 canonicā q̄ per
mittūt tale matrimoniū. 7 trñ valet hec cōsuetudo fm illam
opi. vide tu qd dixi in. d. c. sup eo. 7 puto q̄ hec rō Hosti.
paz valeat. 7 sustinēdo rōnē glo. dico q̄ cōsuetudo ihabili
tās pōt eē rōnabilis. habilitās vo nō. qz pma est iducta ad
caritatē ampliandā vt hoies poti⁹ ꝯbāt cū extraneis q̄z cuz
cōsāguineis vt āplier vicissitudo caritatis. nā p hanc rōnē
matrimonia fuerūt iterdicta iter cōsanguineos. vt plene hz
in. c. i. xxxv. q. i. sed i scdo cāu cōsuetudo ē ꝯ bonos mores
7 ꝯ bonū caritatis i eo q̄ relaxat ꝓhibitionē iter cōsangui/
neos. cōsuetudo aūt vel statutū ꝯ legē nutrientē bonos mo
res nō vz vt in. c. fi. de cōsue. 7 nō bar. in. l. oēs populi. ff. d
iusti. 7 iu. Ītē nō ē vex q̄ in pmo cāu cōsuetudo disponat
ꝯ legē diuinā 7 canonicā. qz lz ius canonicū 7 diuinū pmit/
tant matrimonia i qnto gradu. nō trñ pcipiūt vt ꝯbant vt in
l. nō qcqd. ff. de iudi. 7 in. c. cōsuluit. d of. del. sz in scdo cāu
cōsuetudo de directo disponit ꝯ pceptū canonis. iō aliud i
pmo cāu q̄z in scdo. Ītē cōsuetudo pōt iterpretari ius diui
num sicut lex. vt nōt Inno. in. c. fi. de consue.

Quia circa. Nō valet dispēsatio obtē
ta a papa sup mrimonio i
ter psanguineos ꝯcto si ibi cā falsa sit exp̄ssa nisi
postea eā papa pfirmaret. h. d. fm vex 7 cōem i
tellectū. pmo recitat dispēsationē. 7 eā tacite dānat. scdo ibi
cū trñ. tolerat dispensationē ex cā. ¶ Casus lrālis. Quidā no
bilis ꝯrit matrimoniū cū quadā muliere que ipm cōtin git
v. gradu psāguinitatis. de q̄ filiā vnicā suscepit. tādē mortua
fuit post mortē filie supplicatū fuit do. pa. vt fauore filie q̄z
de illa suscepat: dispēsaret vt insimul possent remāere: 7 sic
allegata falsa cā dispensauit vt insimul remanerēt. Ēps lo/
ci visa indulgētia. obtenta ex cā falsa. dubitauit vtz possent
ptextu hⁿ indulgētie sic remāere significauit hoc do. pa. ad
dēs q̄ ex separōe illoz magnū scandalū iminebat. Rsidet
pa. q̄ ipe poterit dissimulare vt remaneāt in copula sic con
tracta pp graue scādalū qd iminebat si sepēt. Ber. ¶ Nō p
duas cās dispēsandi sup mrimōio ꝯbēdo seu ꝯcto i gradu
lege canōica ꝓhibito. pria qñ ex tali mrimonio de facto cō
tracto soboles ē supstes. vñ fauore filioz i tali mrimōio di
spēsat. qd itellige sicut dixi i. c. cū hzet. de eo q̄ dux. i ma. q̄z
pol. Scda cā pp scandalū euitandū. vñ hodie quotidie pa
pa dispēsat iter psanguineos pp bonū pacis futuz vel scā
dalū euitādū 7 hec cā sufficiēs ē nedū post mrimoniū ꝯctuz
sz añ. qz pp scādalū recedēdū ē a dispōne iuris positiui. vt
in. c. ij. de no. ope. nū. ¶ Nō scdo ar. optimū ex tex. q̄ narra
ta in ipetratiōe debēt vificari p ipm ipetrātē. si q̄ ipetrās di
spēsationē narrat plures cās oz eū pmo illas vificare. vnde
on⁹ pbādi nō icūbit opponēti. de quo vide p Io. an. in. c.
vnico. de lit. pt. li. vi. 7 in addi. spe. de clā. despō. p⁹ pncipiū
¶ Ītē nō q̄ vitas narratoz ē psiderāda fm tps ipetratiōis
nō. n. sufficit narrata pus fuisse va vel post ipetrationē vifi/
cata. K. n. ille impetrās habuerat filiā nō trñ eā habuit tpe i/
petratiōis. 7 intellige qñ vitas cāz narrat de pñti. ¶ In gl.
fi. nō duo sing. ex ista glo. pmo q̄ surreptio in exp̄ssiōe false
cāe viciat dispēsatiōez ipo facto. 7 lz gl. hūc articulū disputet allegādo aliq̄ iura q̄ faciūt in ar. ego trñ allego tex. aptū i
c. ij. in fi. de fi. pl̄b. li. vi. vbi apte pbat q̄ dispēsatio ē nulla
nō solū p surreptionē in exp̄mēdo. sz ēt in vex tacēdo. nam
detestabilius ē falsū exp̄mere q̄z vex tacere. 7 trñ dispēsatio
corruit ex taciturnitate. 7 idē dicit in q̄libet grā seu p̄uilegio
vt le. 7 nō. in. c. ad audiētiā. el. ij. de rescrip. secⁿ ē in lrīs im/
petratis ad lites. ille. n. ex surreptōe nō fuit ipo iure nulle sz
p exceptionē ānullāde. vt nō. in. c. cetex. 7. c. plerūq̄z. 7. c.
si aūt. de rescrip. rōnē diuersitatis dico in. d. c. ad audientiā
Ad ꝯ. allegata in pn. gl. dicit host. q̄ ponūt cāus spāles p
ter fauorē in eis ꝓtētū. sz tu dic spāli⁹ q̄ in. c. ex pte cā fal/
sa fuit impulsiua 7 nō final. nā cā finalis ingrediēdi religio/
nē ē dei futiū. 7 sic nō fuit peccatū in cā finali. Ītē respectu
legati dicim⁹ q̄ si tal cā exp̄mit q̄ si esset falsa testator nullo
mō legasset nō valet legatū. vt in. l. cū tale. in. §. falsaz. 7 qd
ibi nō. ff. de ꝓdi. 7 de. sz regul cā falsa nō viciat. qz cā nō co
beret legato vt ibi. Ad. §. semel. dic q̄ ꝓcedit fauore liber
tatis qz semel ꝓcessa nō debēt reuocari. sz in dispensatōe vl
alia gratia semp p̄sumendū est p̄ncipē fuisse motū ex cā ex/
p̄ssa. vt in. c. cū adeo. s. de rescrip. 7. c. postulasti. e. ti. ¶ Sz
q̄ro qd si motu ꝓpo papa dispēsat vel aliā grāz cōcedit nū
qd falsitas p eū exp̄ssa habeat viciare grāz. aliq̄ dubitarūt.
sed ego simpl̄r tenerē q̄ si talis est cā q̄ tacita vel exp̄ssa vl nō
existente papa gratiā nō cōcessisset tūc viciat. qz lz mot⁹ ꝓ
prius excludat surreptionē nō trñ firmat grām ꝯ intentionē
cōcedentis. ita notabil̄r sentit Io. an. in. c. si motu ꝓpo. de
pbē. li. vi. 7 vide p do. de ro. decis. xlv. 7 alibi dixit nōbil gl.
in cle. si roman⁹. de pbē. q̄ mot⁹ ꝓpri⁹ nihil opat vltra ca/
sus in iure exp̄ssos. 7 h nō. ¶ Scdo nō ex glo. 7 tenebis sēp
mēti q̄ tolerātia 7 dissimulatio p̄ncipis in actu a iure ꝓhibi
to inducit dispēsationē cui⁹ ꝯriū vī ꝓbare tex. in. c. cū iādu
dū. in fi. s. de pbē. vbi dicit tex. q̄ multa p patiētiā tolerāt.
Io. an. dicit h aliq̄ pulchra vba. Aut. n. cōstitutio pape a
p̄ncipio cōiter nō tenet ipo papa sciēte 7 tolerāte. 7 tūc tole
rātia excusat a peccato. p hoc qd nōt gl. iiij. di. i. §. leges. 7 i
c. i. de treu. 7 pa. 7 in. c. cū multi. xv. q. vlt. Aut a p̄ncipio a
qbusdā recipit 7 a qbusdā nō. 7 tūc tolerātia nō excusat a
peccato. ad hoc. d. c. cū iādudū. hoc ego itelligo 7 limito qñ
maior ps populi recepit. nā tunc peccat minor ps nō obꝑ/
uādo. secⁿ eꝯ qñ minor ps ppli obꝑuasset 7 maior ps nō re
cepisset. nā i cōsuetudie inducēda attēdit maior ps ppli. 7
nō qd facit minor ps vt nōt Io. an. in. c. fi. de cōsue. in gl. fi.
7 idē in tractatu de cōsuetudine in. c. circa qntū. Aut cōstō
pape a p̄ncipio fuit recepta cōiter supple vel a maiori pte.
qz idē ē vt. s. diri. sz si ex postfacto aliq trāgrediunt. 7 tunc
aut papa specifice scribit q̄ vult certū actū tolerare seu dissi
mulare. 7 tunc tal dissimulatio hz vim dispēsationis. 7 iste ē
ꝓpe cāus hui⁹. c. nō ē enī verisile q̄ papa citra dispēsatōez
mādasset istos tolerari i peccato pp scandalū ꝯ. c. ij. de no.
op. nū. Aut papa nihil specifice scribit. 7 nō vī dispēsare. 7
sic loqt. d. c. cuz iādudum. qd ego itelligo vex nisi papa di
spēsasset cū istis trāsgressoribⁿ circa aliquē actum tāq̄z ha/
bilibⁿ. ad hoc facit. l. barbari⁹. 7 qd ibi nō. ff. de offi. pto. et
idē dic p oia quo ad statuta ep̄i.

Tua nos. Testes q̄ de cōsāguinitate de
ponunt cōputationē debēt in
cipe a stipite vel germanis. Communis diuisio

scōa ibi nos igitur. ¶ Casus lrālis. Quidam cōtraxerūt matrimoniū, ꝓhibitum accusatum fuit mrimonium pp consanguinitatē. inducti fuerūt testes ad matrimoniū dirimēdū pp ꝓsanguinitatē q inceperūt cōputare ꝓsanguinitatē ab auū/culo ⁊ filio frīs vel sororis. qrit an tale testimoniū sufficiat ad matrimoniū dirimēdū. rndet pa. qōcūq; matrimonium fit res fauorabilis. testes inducti ad ꝓbādā ꝓsanguinitatē incipe debēt a stipite. i. a pentib⁹ vel frib⁹ ⁊ sic p ordinez distinguere grad⁹, ꝓprijs noib⁹ vel eqpollētib⁹ indicijs designādo ꝓsonas ab vtroqz latere. qr cū freqnter ꝓhibeāt testimoniū de auditu ⁊ illud fit min⁹ validū. non ē in hoc articulo laxāda facultas. qr qua rōne incipent a scōo gradu eadē rōne incipēt ab vlteriorib⁹. Ber. ¶ Nō primo ⁊ tene mēti q; appellatione nepotis venit fratris vel sororis filij⁹. ⁊ nō recordor de alio tex. in iure canonico ita claro cū tex. met exponit hic. vide multas ꝓcor. q̄s ponit io. an. in. c. fundamēta. de elec. li. vi. p ꝗ ede. de se. ꝓsi. xxxviij. ⁊ cōclude q; ex ꝓpria significatione vocabuli nepos, ꝓpe dr filij⁹ ex filio vel filia. vt est tex. i. l. iuriscōsult⁹. ff. de gradi. i. §. nepos. sz filij⁹ frīs vel sororis potiⁿ dr nepos ex cōi vsu loquēdi. Et facit ad qōnem nūqd i statutis appellatione nepotis veniat frīs filij⁹. ⁊ credo q; sic. qr cōis vsus loquēdi p̄ferr, ꝓpe significatioi vboz in quacūq; dispositione. vt nōt bar. in. l. oēs populi. ff. de iust. ⁊ in. ⁊ inno. in. c. olim. de vb. sig. vide glo. in. c. nō nulli. s. de rescrip. ¶ Nō scōo nō valere testimoniū sup consanguinitate, ꝓbāda ad effectū dirimēdi matrimoniū nisi testes incipiāt cōputare a cōi pente vel germanis. i. frībus a qbus descenderūt isti de quoz cōsanguinitate querit. hodie vide tex. magis exp̄ssū in. c. lz ex quadā. s. de testi. ¶ Ultimo nō q; testimoniū de auditu. s. alieno est min⁹ validū. ⁊ q; regr tale testimoniū nō valz. vñ, ꝓpe nō pnt dici testes. vt nōt gl. i. l. in sūma. in. §. labeo. ff. de aq̄ plu. ar. ⁊ vide qd dixi in. c. quotiēs. s. de testi.

Abbas.

Non debet

In secūdo ⁊ tertio affinitatis genere tollit, ꝓhibitio q̄ olim erat i matrimonio ꝓhēdo filr tollit, ꝓhibitio de sobole suscepta ex secūdis nuptijs que olim nō poterat cōtrahere cum cognatōe ꝓnis viri. ⁊ ꝓhibitio cōiugij vltra q̄rtum cōsāguinitatis ⁊ affinitatis gradū nō extendit. ⁊ allegat quotidie iste tex. q est sing. i mā sua. diuidit. nā pmo excusat correctionē iuris ātiq. scōa ibi cuz igit. excusationē declarās in duob⁹ illud tollit. tertio restrīgit restrictiōis cām reddens ibi, ꝓhibitio. q̄rto, ꝓhibitiōez restrictā fortificās cōstōnes cōtrarias tollit ⁊ cās reddit ibi cum g. ¶ Casus lrālis. In pma pte h⁹ cōstitutionis pm trit cōcilium cām ipsi⁹ ꝓstōnis dicens q; nō dz rephensibile iudicari si ꝗz varietatez tēpoz statuta qñqz varient humana marie cuz vrgens necessitas vel euidēs vtilitas h̄ exposcit ⁊ hoc ꝓbat exemplo dñi q ex his q̄ in veteri testō statuerat nōnulla mutauit i nouo. qr g̃ ꝓhibitiōes de matrimonio cōtrahendo in scōo ⁊ tertio genere affinitatis ⁊ de sobole suscepta ex scōis nuptijs nō copulāda cōsāguineis viri ꝓnis difficultatem frequenter iducāt. ⁊ aliqñ piculum pariāt aiarum cum cessāte cā esset effect⁹ ꝓcilium istud hui⁹ ꝓhibitiones reuocat. ⁊ statuit vt sic cōtrahentes decetero libere copulent. In scōa pte dicit q; ꝓhibitio copule cōiugal de cetero nō extendat vltra q̄rtum gradum cōsāguinitatis ⁊ affinitatis. qr in vlteriorib⁹ nō pōt absqz piculo hmōi ꝓhibitio gnālr obꝗuari. oñdens hoc q̄ si nāli rōe. q̄ternari⁹. n. numer⁹ bñ cōpetit, ꝓhibitiōi corpal cōiugij. de quo dicit apls q; vir nō bz ptātē sui corpis sed mulier ⁊ econuerso. qr q̄tuor humores sunt i corpore q cōstāt ex quattuor elemētis ⁊ in his q̄ttuor gradib⁹ ita dz ꝓpetuo obꝗuari nō obstantibus ātiquis ꝓstōnib⁹ sup hoc, ꝓmulgatis. vt si aliqs circa hmōi, ꝓhibitionē p̄sumpserit copulari nullo tractu tpis defendat. cū diuturnitas tpis nō diminuit peccatū sed auget. Ber. ¶ Nō pmo q; ad vitatē tēpoz debent mutari statuta humana. qr lex dz ꝓuenire tpi. iiij. di. erit aūt lex. iō alibi dixit tex. notabilis q; etas nūi tpis nō parit rigorē antiquoz iuriū cū nobis defecerit merita ⁊ vtutes corpales vt habet in. c. fraternitatis. xxxiiij. di. Ideo hodie ex simplici fornicatione clericus nō deponit sicut oli idistincte deponebat vt i c. a multis. de era. ⁊ qua. imo qōlibet peccatū mortale erat oli depositione dignū. de quo dic vt nō in. c. at si clerici. d iudi. ⁊ p hec dicūt qdā volētes detrahere scie iuris q; nō ē, ꝓprie scia. qr scia ē de icorruptibilib⁹ ⁊ de ipossibilib⁹ aliter se hze. vt habet prio posterioz. sz scia iuris mutat quotidie sed dicēdū q; lz mutent ꝓstōnes priculares nō tñ mutat ipm dictamē seu cā finalis iuris. nā sp lex, pdit vt appetit⁹ nori⁹ sub iuris regula limitet ⁊ c. vt hz. s. in, pe. finis ergo iuris ē inuariabil sed ꝓstōnes mutant ⁊ debuiūt fini. semp eni. l. dz eē rōnabilis ⁊ sic fundata sup rōne nāli ⁊ imutabili als nō est lex. i. di. ꝓsuetudo. ⁊ iiij. di. erit aūt lex. ¶ Nō secūdo q; p necessitatē vrgentē vel vtilitatē euidentē recedendū ē a dispōne iuris. nā finis legis concernit necessitatē vel vtilitatē subiectoz. ¶ Tertio nō q; leges sūmoz pōtificum ⁊ cōciliozꝝ appellant statuta humana. ⁊ sic stricte nō pnt dici ius diuinū. qd nō, p limitatione. c. nimis. de iureiu. ⁊ i. c. j. de iur. cal. ⁊ c. q̄str. de accu. ¶ Nō q; de⁹ nōnulla mutat. ⁊ sic vr ꝓmutabil. ꝗ. c. icōmutabil. xxij. q. iiij. Sz tu vide bo. gl. ibi ⁊ qd hz. vi. di. i. §. is ita. ⁊ qd nō. in. c. fi. de ꝓsue. ¶ Itē nō q; hodie mrimonia licite ꝓbūt in scōo ⁊ tertio genere affinitatis. glo. laborat in declarādo ista gnā. sed dic breuiter q; psona adiūcta p carnis copulā sanguini alteri⁹ iducit pmū genⁿ affinitatis psona vo addita pmo generi iducit 2m gen⁹ ⁊ psona addita scōo iducit tertiū qd declara vt in glo. ¶ Itē nō q; mulier dr hze prātē corpis mariti sicut eꝗ. ē ergo iter maritū ⁊ vxorē quedā reciproca obligatio. ⁊ dic q; pificāt quo ad debitū reddendū. sed nō sic i alijs. nā magis tenet vxor fuire marito q̄z eꝗ. vñ alibi dr q; vxor ē pene famula viri. vt in. c. hec imago. ⁊ c. mulierē. xxxiij. q. v. ⁊ vide qd dixi in. c. lias. de resti. spo. ¶ Sed q̄ro nūqd inter ascendētes ⁊ descēdentes possit eē matrimoniū vltra q̄rtū gradū qd ē q̄rere nūqd dispō hui⁹. §. ꝓcernat oēs ꝓsanguineos tā collaterales q̄z ascendentes ⁊ descēdētes. vt vltra quartū gradū, ꝓhibitio nō extendat. vide Hos. in sum. eo. ti. §. itē q̄rit tur. q dixit q; sic. vñ intellexit istū tex. gnāliter. sed ꝗriuz tenuit Io. an. in glo. sua sup arbore ꝓsanguinitatis. ⁊ origialiter host. in sum. e. ti. §. q̄ cōsueuerāt sub. §. q̄str arbor. i v. nono q̄rit. ⁊ hāc opi. credo vissimā cū tex. iuris ciuilis indistincte, ꝓhibeat mrimoniū inter ascēdentes ⁊ descēdentes in infinitū. vt in. l. nuptie. ff. de ritu nup. vñ gl. ibi colligit q; si adā viueret nō repiret vxorē. qr oēs descendun⁹ ab eo. ⁊ cū ius ciuile nō repiat exp̄sse correctū ⁊ sit fundatū sup honestate maria nō debem⁹ p generalē dispōnem canonicam dicere ꝗrium. ar. bonū. in. c. ij. s. de despō. ipu. hec tñ questio pp breuē hoiuz vitā raro practicat. ¶ Nō ex tex. cās q̄ re matrimoniū ē hodie restrictū ad quattuor gradus vide als p Io. an. k. ¶ In glo. iij. ibi qñqz ex vtraqz vt in vxoribus duoz fratrū. hec glo. vult q; affinitas qñqz ex vna copula qñqz ex duplici ꝗbit vt in vxorib⁹ duoz fratz. ille. n. sunt sibi affines i scōo genere ex copula vtriusqz. nā frater mariti est sibi affinis in pmo genere vxor ergo sua cū sit iūcta pmo generi affinitatis inducit fm genus. ⁊ idē est reperire in vxore alterius. ¶ In eadē glo. ibi publica hōestas vt in vxorib⁹ duoz fratz. hoc intendit q; olim qs nō poterat ducere successiue vxores duoz fratrū. rō qr ibi erat tertiū genus affinitatis cū scōa. nā vt. s. diri duoz fratrū vxores sunt in scōo genere affinitatis. sz si altera post mortē mariti nupsit sēproniō ille sempronius attinet vxori alteri⁹ fratris in tertio genere. qr ē psona addita scōo generi. iō mortua vxore sua ⁊ marito alteri⁹ ñ poterat oli allā ducē obstāte tertio gne affinitatis ⁊ vltra ipedimētū affinitatis suberat ipedimētū publice honestatis vt dixit tex. i. c. porro. alle. in gl. sz cū fm ⁊ tertiū gen⁹ sit sublatuz g̃ vr q; publica honestas tāqz accessoria sit hodie sublata. Sz gl. nōbilr ꝓcludit q; illa publica honestas q̄ veniebat accessorie ad fm ⁊ tertiū genus affinitatis ē hodie sublata. qr sublato pncipali ⁊c. sz publica honestas q̄ ñ venit sic accessorie vt in ea q̄ orit ex ꝗctu spōsaliozꝝ seu mrimonij cū ꝓsanguineo meo nō ē hodie sub

lata cū de ea hic nulla fiat mentio. 7 q; fit vex aperte ,pbat in.c.i.de spon.li.vi. ¶ Et nō vnam bonā regulaz ex hac gl. in mā extensionis q; vbi sic se hnt q; vnū venit consecutiue ad reliquū vno imutato seu sublato ēt consecutiuū intelligatur imutatum seu sublatū.ad h̄ tex.optimus in.c.miramur de ser.nō ordi.in.c. q̄uis.in fi.de ele.li.vi. Et h̄ dictum gl. potes adducere ad qōnē nunqd in dispensatione sit fienda mentio specifica de affinitate 7 publica honestate vbi simul coincidunt.aut sufficiat facere mentionē de affinitate.qō fuit ardua in romana curia.credo q; adhuc pendeat 7 allegabatur ista glo.q; sufficiat facere mentionē de affinitate qz ī pñtiā fit de publica honestate. In ōrium facit glo.sup arbore consan.post prin. Sed concordādo dicit q; si publica honestas necessario cōprehenditur sub affinitate satis est ō affinitate fecisse mentionē 7 sic ,pcedit ista glo.exemplum si ī petro dispensationē vt liceat mihi ducere vxorē consanguinei mei defuncti non obstante affinitate in tertio gradu.naz exquo feci mentionē q; fuerat vxor consanguinei mei: pñter feci mentionē de publica honestate. 7 sic p̄ ꝓsequentiā videtur sublata virtute dispensationis. Si vō non cōprehendit ex narratione verborz vtputa ī petraui dispensationē vt liceat mihi ducere ticiā mulierē non obstante q; sit mihi affinis in tertio gradu non valet dispensatio si vltra affinitatē erat publica honestas.exquo de ea non fuit facta mentio expsse vel tacite.ar.in.c.ex tuaz.ō aucto. 7 vsu pal.nā affinitas potest ꝓbi sine matrimonio.vt in.c.discretionem.ē.ti.,pri. 7 h̄ cāu ,pcedat glo.sup arbore. ¶ In glo.in v̄.secūdis nuptijs ibi in sponsa de futuro. Idem dic 7 fortius in sponsa de pñti.nam maior honestas exigit vt non ducam eā in vxorez q̄ fuit sponsa de pñti ꝓsanguinei mei q̄z q̄z abstineam ab ea q̄ erat spōsa cōsanguinei mei de futuro. 7 hoc voluit glo.in fi. 7 sic tenēt doc.in.c.sponsam. 7 ibi dixi.ē.de spon. ¶ In gl. in v̄.decetero.ibi non trahuntur ad p̄terita.nō glo. qz pōt fuire in alijs terminis.ex hac enim glo.pōt inferri q; si reuocatur statutū nō censet reuocatus effectus iam causatus p statutū.nec vz approbatus actus gestus ꝗ antiquū statutū. 7 iō excōicatus ex antiqua lege indiget absolutione etiā post legē reuocatā.dic hoc ,pcedere nisi in reuocatiōe dicat q; aliqua lex debeat haberi ,p ifecta.tunc enī ois effectus antique legis est sublatus ita vt excōicatus non indigeat absolutione vt est glo.in cle.i.de sta.regu.in cle.vnica.ō imu. eccle. 7 tene menti istas duas glo.sic intellectas. Et in fi.gl. hec vltima opi.cōmuniter tenetur 7 mihi satis placet fauore matrimonij.

Vir qui. Distās a stipite q̄rto gradu vel citeriori cū distante quinto vt vlteriori ꝗbere pōt hoc dictū cū gl. ¶ Casus lr̄alis Duo volūt ꝗbere mr̄imoniū vir distat a stipite quarto gradu:mulier vō ex alio latere distat ab eodē stipite qnto gradu.q̄rit an possint ꝗber matrimōiū. 7 rndet q; sic fm regulā illā q̄ dz qnto gradu remotior psona distat a stipite 7 a quolibet descendentiū p aliam lineam ab eodē stipite. Ober. ¶ Nō pmo q; regula magistrorz approbata a iure dz ,p iure fuari. Scōo nō regulam infallibilem in cōputādis gradib⁹ in linea trāsuersali seu collaterali vt quoto gradu distat remotior 7 c̄. vt in lr̄a. 7 ,pcedit hec regula in linea transuersali ēt inequali.exēplū in patruo 7 nepote.sunt enī isti in linea inequali.qz nepos descendit p vnū gradum.vñ vbi linea non est equalis semp fit ꝓputatio a remotiori. Si vō sunt in linea equali exemplū in filijs duorz fratz nō ē vis vñ fiat cōputatio.sed quoto gradu distat alter a stipite toto gradu sibi attinet. 7 iste sunt due regule in computādis gradibus siue equandis inter collaterales. Dz secunda ascendentium regula est q; quot sunt persone tot sūt gradus dēpto stipite. 7 ideo demitur stipes quia filius est ex sanguine patris.vnde non fit descensus per duos gradus. sed tantum per vnum de quo plenius in arbore consanguinitatis.

¶ De frigidis 7 maleficiatis 7 impotentia cocundi. Rubri.

Aliso de plurimis ī pedimentis matrimonij qz frigiditas 7 maleficiū 7 generaliter ī potentia coeundi sunt impedimēta matrimonij:iō post rubricas p̄cedentes subijcitur ista. nam aduerte qz hec rubrica hz tres ptes.tractat enī de frigidis. Itē de maleficiatis. Item de impotentia coeundi.et ideo adiecit de ī potentia.qz vltra frigiditatem 7 maleficiuz sunt 7 alij modi impotentie vtputa si vir est sectus seu caret virilibus. Itē potuit auctor addere istud tertiū ad denotandum q; sufficit allegare impotētiā coeundi.lz non specificetur ī potentia coeundi.,p quo facit.c.ij.j.eodem. 7 qz aliter disponitur in frigido 7 aliter in maleficiato 7 aliter ī alia impotentia coeūdi. Ideo auctor in rubrica voluit omnia ista specialiter attingere. 7 de his omnibus etiam tractatur in nigro.

¶ Abbas.

Accepisti. Difficilis est in suo intellectu 7 hz tria dicta. secōm ibi illa.tertiū ibi si aūt. 7 cōiter non sūmat pp varietatē ītellectuū. ¶ Casus lr̄alis. Aliqs accepit aliquā in vxorē 7 cū ea permansit p mensem vel p tres vel p annum postmodū dicit q; est frigide nature.ita q; cū illa vel alia rē hīe non pōt 7 hoc ,pbari per vex 7 rectū iudiciū pōt.debz separi.ita tñ q; si postea aliā accepit reus erit piurij 7 acta pnia priora cōnubia restaurabuntur. Si vero ille prior p⁹ annum aut dimidiū ad ēpm reclamauerit dicens:q; eaz nō cognouit.ipse aut ꝗctum affirmat:ei credendum est cū sit caput mulieris.quia si ,pclamare voluit cur tantū tacuit : cito potuit scire. si eam cognoscere potuit. si vero ab initio post mensem aut duos ad ēpm ,pclamauerit dicēs volo esse mater. Sed vir quē accepi frigide nature est:si hoc ,pbari pōt per rectum iudiciū separentur 7 mulier si voluerit nubat in domino. Ober. ¶ Nō pmo q; maritus pōt reclamare 7 petere separationē ēt ex impedimento ,pueniente a se.interest enim sua vt sepent si non est inter eos vex matrimonium vt nō teneat ad onera matrimonij. ¶ Scōo nō q; ,pfessioni cōiugū sup impotentia coeundi plene nō credit. vñ requirit alia ,pbatio vt possit seq separationis sniā. ¶ Tertio nō q; vir dz caput mulieris. ,p 8.c.cū caput.xxxiij.q.v. ¶ Vltimo nō formā 7 practicā libellandi ex pte mulieris cū petit separationem pp impotentiā mariti. Oppo.ꝗ tex.pmo de.c.laudabilē.j.eo.vbi dz q; si allegatur frigiditas debēt simul cohabitare p triēnium 7 postmodū iurare cū septima manu ,ppinquorz.sed h̄ nihil dz de triēnio.ergo 7c̄. Item ꝗ v̄.illa.facit tex.in.c.fi.j.e.vbi mulier fuit audita post octo ānos allegans impotentiā mariti. 7 h̄ vz īnui ōrium.sed pp hec 7 mlta alia ōria que pant iste tex.doc.maxime Innoc. varia scripserunt ita vt potius intricetur q̄z apiat intellectus but⁹.c. sed vt clarius dicam capiendo meliora dicerē q; principiū c.dz intelligi qñ ambo cōiuges cōfitentur impedimētuz. 7 pōt ,pbari impedimētū p aliqua signa frigiditatis 7 cū iuramento cōiugum 7 ,ppinquorz.s.vt ꝗuges iurēt de veritate ꝗsanguinei.de credulitate.i.q; credāt illos vex iurare.his ꝗcurrentibus pōt matrimonium separi incōtinenti non expectato lapsu triēnij.illō vō triēnū requirit vbi prius p alia signa vrgētia ,pbari non pōt. 7 hoc īnuit tex.in.d.c.laudabilem.ibi si frigiditas prius ,pbari non possit 7c̄. 7 sic intelligo illa verba posita in tex.ibi p vex iudicium 7c̄.nam tria sunt argumenta ad ,pbationē impotētie.pmū aspectus corporis vt in.c.fraternitatis.j.e.nam sicut mulier pōt inspici ita 7 masculus. Scōm ar.est cohabitatio triēnalis iuxta formā dicti.c.laudabilē. Tertiū est iuramentū ,ppum cū septima manu ,ppinquorz mō p̄dicto.vt.j.e.c.laudabilē.vt ergo iste tex.ꝗcordet cū.d.c.laudabilem.debem⁹ appellare hoc vex indiciū qñ vltra iuramēta offert ,pbatio p signa īpotentie.lz glo.videat tm̄ intelligere de iuramento.sed certe h̄ non est sufficiens ,pbatio vt incōtinēti debeant separi. vt apte ,pbat in.d.c.laudabilē.v̄.illa.dz intelligi qñ mulier ꝗfitetur impedimētū 7 vir negat nec mulier proclamauit in exordio matrimonij.tunc enī qz cōcurrunt duē p̄sumptiones ꝗ mulierē.pma qz tarde proclamauit.scōa qz vir dicit

se eã cognouisse non dz mulier audiri itelligo qñ veraciter non pót probare intentionem suam lz aliqua signa inducat tunc.n.dz excludi.s.vt nõ audiat petens ꝓbationẽ de pñti sed post cohabitationẽ triẽnalẽ audiet si ꝓbat p aliqua signa puta qꝛ adhuc repit virgo.ꝛ offert iuramẽtũ proprium cũ septima manu ꝓpinquoꝝ.arg.in.c.laudabile.j.eo. posset ẽt intelligi iste v.qñ mulier erat corrupta.nam tũc de facili ñ pót ꝓbari impedimẽtũ mariti.v.si aũt.loquit qñ mulier in nouitate ꝓclamauit.ꝛ p aliqua signa pót ꝓbari impotẽtia mariti.tunc.n.dz audiri incontinẽti ꝓut dictũ fuit in pn.vñ discretus dz esse iudex ꝛ semp potius exigere ꝓbatões superfluas ꝗ defectiuas cũ agat in separatione de piculo aiaꝝ vt dicit Innoc.ꝛ bñ vñ quãdoꝗ exigat duo ex illis tribus ꝑdictis argumentis.qñqꝗ oia tria.qñqꝗ sufficiet vnica probatio.vt si ẽ necessario concludens.exẽplũ si ex toto virilia sunt amputata marito.nã tunc frustra exquireret ꝓbatio.ꝛ iste tex.loquit in impedimẽto frigiditatis.nã cũ impedimẽto maleficij semp ad minus debent cohabitare prius p triẽnium qꝛ cũ illud ĩpedimentũ nõ sit naturale sed accidentale potest tpe remoueri.vt ꝓbat in.c.fi.j.e.ꝛ sic intelligo istuz tex.lz multa ꝛ varia ħ scribantur. In glo.i.vult ergo glo. q ꝗ iustum iudiciũ appellet hic iuramẽtũ ꝓiugũ cuz septima manu propinquoꝝ.sed mihi nõ plz ħ expositio.vñ dicerẽ q ꝗ aut ꝓiuges volunt incõtinẽti separi nõ expectato triẽnio ꝛ opz q ꝗ impedimẽtũ probet p iustuz iudiciũ.i.p aspectum corporis vt saltem appareant aliq euidentia signa impotentie ꝛ tunc cũ iuramẽto proprio ꝛ ꝓpinquoꝝ pót fieri separatio qõ sentit tacite hic abbas.ꝛ ad ħ adduco.c.laudabilem j.e.ħm intellectum quẽ ibi teneo vt rectũ iudiciũ ponat ꝓ remedio separato a iuramẽto ꝓiugũ ꝛ ꝓpinquorũ.ꝛ dic vt dicam in.d.c.laudabilẽ. In glo.iij.ibi.sed non credo q ꝗ hoc obstat.intellige hanc glo.q ꝗ pmũ matrimoniũ dz restaurari quo ad vinculũ exquo nunc apparet de potẽtia viri.sz respectu tori seu mutui seruitij serua distinctionem ꝑcedentem.vt si solus maritus fuit in dolo possit vxor petere separationẽ quo ad thorũ pp adulteriũ cõmissũ cũ illa alia. Si vero non fuit in dolo vel vterqꝗ cõmisit dolũ tunc matrimonium reprobabit quo ad oia.ꝓ hoc.c.fraternitatis.j.e.ꝛ.c. pe.ꝛ vlt.de adul.ꝛ sic distingue nõ.ħ p io.an.ꝛ ꝗ hanc separationẽ pmi matrimonij venit ꝗrium qõ sequit in glo. de.c.si p sortiarias.vbi dr q ꝗ si matrimoniũ fuit separatũ pp maleficium viri.lz vir postea ducat aliqũ ꝛ cognoscat non p hoc separabit pmũ matrimoniũ cuius ꝗriũ hic dr.ꝛ in.c.laudabilem.j.eo. So.glo.dicit aliud in separatiõe pp frigiditatem ꝛ aliud pp maleficiũ.ꝛ nõ reddit rõnem diuersitatis.vñ aliq dicere voluerũt q ꝗ illud.c.in hoc sit correctũ.ꝛ tu tene glo. ꝛ dic hanc esse rõnem diuersitatis.nã frigiditas ẽ ĩpedimẽtum nãle non restrictũ ad certam ꝑsonã.vñ si vir postea cognouerit aliam ꝓpter ecclesiã fuisse deceptã cũ eodem mõ potuisset cognoscere pmã.sed maleficiũ qõ fit instigãte diabolo restrigit sepe ad certã ꝑsonã vt oẽs possint cognoscere ꝑter vxorẽ.iõ si post diuortium ducat aliã ꝛ cognoscat ñ p hoc apparet ecclam fuisse deceptã.iõ nõ dz separari scõm ꝛ restaurari pmũ ꝛ ita ꝓprie loquitur illud.c.si per sortiarias ꝓ hoc.c.fi.j.eo.ꝛ sic intelligo istum tex.qui solet difficilis reputari.quia videtur deuiare a decisionib⁹ alijs. Ab.

Quod sedem Impotens ad copulã ẽ ĩpotens ad matrimoniũ ꝗhẽdũ siue sit impedimẽtũ etatis siue natura. Nõ pmo q ꝗ puer nõ ꝑsumit q ꝗ generare possit.ꝛ dr puer vsqꝗ ad.xiiij.ãnũ.de quo dic vt in.c.puberes.ꝛ.c.ij.de desponꝓ.ĩpu. Scõo nõ ar.q ꝗ sufficit allegari viri ĩpotentiaz absqꝗ eo vt specificet qualitas impotentie. Item nõ q ꝗ idẽ opat impotentia tpalis quo ad tps quod ꝑpetua in ꝑpetuũ.vt pz in parificatiõe que hic fit inter puerũ ꝛ impotentẽ. In glo.fi.ibi humanitatis solaciũ ꝛc. expone ista ꝟba prout nõ.in.c.nuptiaꝝ ꝓal.in glo.in v.in quibusdã.sener.n.iõ ꝗbit.qꝛ hz hitũ qñqꝗ reducibilẽ ad exercitium.sz tex.dz intelligi de oĩno impotẽte. ideo dicunt hic doc.q ꝗ spado carẽs vtroqꝗ testiculo ñ pót ꝗbere mrĩmõiũ secus aũt si careat vno testiculo tñ.ꝛ sic pót itelligi.l.si serua.in.§.spadonẽ.ff.de iure do.ꝛ vide glo.in.c.hi.q.xxxij. q.vij.q tractat qd de eo q hz virgã erectã sed nõ pót emittere semẽ pp ĩpedimentũ naturale vel accidentale.ꝛ tenuit ibi glo.q ꝗ talis pót matrimoniũ ꝗbere cũ possit mulierẽ ꝓuocare.sed cõiter tenet ꝗrium ꝛ hoc puto verius.qꝛ exquo nõ pót generare pót vxor dicere ego volo esse mater ꝛc.vt supra.c.pror.in fi.de ħ aliquid.j.e.consultationi.

Ex litteris. Naturale impedimentuz ad coitũ inseparabile arte medicorũ matrimoniũ ĩpedit.ꝓmo ꝓsultatio.scõo rñsio ibi rñdemus. Casus litteralis. Quidam ꝓtrahit cũ quadã q cũ debitum reddere nõ posset. lz vterqꝗ legitime fuisset etatis mulier ꝓtrahit tam grauẽ infirmitatẽ vt eio inutilis sit fcã viro q ꝗ nullo modo eã cognoscere pót.queritur an debeat separari. Respondet papa si vitiũ illõ a natura ꝓtrahit mulier. nec ope medicoꝝ potest ei subueniri vir potest aliã ducere in vxorẽ. Ber. Nõ q ꝗ ad dirimendũ matrimoniũ nõ sufficit quodlibet ĩpedimentũ ad coitũ.nisi sit tale qõ arte medicorũ reparari nõ possit ꝛ itellige q ꝗ possit fieri repatio absqꝗ piculo corpis vt exponit tex.j.e.fraternitatis. In glo.i.in fi.vult ergo glo.relata ad tex.q ꝗ ĩpedimentũ accñs post matrimoniũ ꝗctum lz nõdũ cõsummatũ nõ tribuit facultatẽ separandi matrimoniũ qõ nõ. naz matrimoniũ ꝗctũ p verba de pñti qõ semel tenuit nõ reperit posse separari nisi p religiõis ingressuz vt in.c.ex pte ꝛ.c.ex publico de ꝓuer.ꝓiu.credo tñ q ꝗ sit sufficiẽs cã vt papa possit illud separare si multuz timet de ĩcontinẽtia sani ad hoc qõ nõ.in.d.c.ex publico. In glo.in ver.a nã.aduerte lz tex. loquat de impedimẽto a nã ꝗcto. Idẽ dic si impedimentuz fuit accidẽtale dũmõ ꝑcesserit mrĩmoniũ ꝓ hoc.c.ꝑce.ꝛ.c. se.in quibus solũ ponderat ĩpotentia coeundi ꝛ hec sentiũt doc.j.e.c.pri.vbi dicam.

Consultationi. Contrahens scienter cum ĩpotenti ad copulã ab ea non separat.h.d.pmo cõsultatio.secundo responsio.ibi taliter. Casus lrãlis. Alique mulieres ita sunt clause ꝛ impotẽtes q ꝗ viris carnaliter cõmisseri non possunt. Queritur an possint contrahere matrimoniũ ꝛ si contraxerint an debeant separari. Respondet papa non videtur credibile q ꝗ aliquis cum talibus contrahat matrimonium tamen romana ecclesia consueuit in talibus iudicare vt si non possunt eas habere vt vxores. habeant vt sorores. Ber. Nõ pmo q ꝗ cum oĩno impotenti ad copulam nõ pót ꝓsistere vez matrimoniũ.nã desinit cã in stõnis mrĩmonij.nã nec pp spem sobolis nec vt euitet fornicatio hoc matrimoniũ pót dici ꝗbi.ꝛ iõ dicunt doc.hic et bñ q ꝗ si potens q prius scienter ꝗxit cũ impotente ꝗbit cuz alia tz matrimoniũ cũ scõa nõ obstante q ꝗ esset obligat⁹ cuz pma ad morandũ tanꝗ cũ sorore.vide instantiã in eo qui ꝗxit cũ minore.nã lz sit obligat⁹ ad expectãdũ donec peueniret ad maiorẽ etatẽ.vt i.c.de illis.s.de desp.ĩpu.tñ si matrimoniũ cũ alia ꝗxit tz matrimoniũ.vt nõ.in.d.c.de illis facit c.sicut.de spõ. dicũt tamẽ inno.ꝛ Hosti.q ꝗ tenet iste semp alere illã ĩpotentẽ cũ q scienter ꝗxit matrimoniũ qõ bñ nõ. plus ẽt dicunt q ꝗ si timeretur de fornicatiõe potentis poterit ecclesia sibi subuenire dando sibi lnĩam cũ alia ꝗbendi. exquo cũ pma non est vez matrimoniũ remanebit tñ obligatus ad reddendũ necessaria prime. Sed quero de q ꝗ impotentia verificat iste tex.qdam volunt intelligere qñ mulier est multũ arta.sed doc.cõiter intelligunt in quacũqꝗ ĩpotentia ẽt si accñtaliter ꝓueniret impedimẽtũ ante contractũ matrimoniũ.ꝓ hoc facit qõ dixi.s.c.pri.ꝛ hoc placz.quia eadez est rõ in quolibet impedimẽto. Vltimo quero quid intendit lrã dum dicit q ꝗ si talis scienter contrahit cuz impotente habebit illã vt sororẽ.dicit io.an.q ꝗ secum debet caste viuere sicut cũ sorore.nam sicut veri coniuges possunt promittere continẽtiã simul morando.xxxiij.q.v.quod deo.ita ꝛ isti poterunt simul morari in continentia. Et pro hoc adduco tex.in.c.omnino.xxxi.distinctio. vbi paulus de vxo

ribus apostolorum dicit. nunquid non habemus potestatem circũducendi mulieres sorores ⁊c. vnde coniuges appellantur sorores in quibus non exercetur carnale cõmertium. sic puto q̃ capiatur ver. sorores. ¶ In glo. fi. ibi sic ꝑcipit iudicandum. ꝗ non procedit in sententia lata ordine iudiciario seruato. qꝛ tenentur alij iudicare ꝗ q̃ papa iudicauit licet non precipiat sic iudicandum. vt in. c. in causis. alle. in glo. sed intellige glo. non in sententia sed in consuetudine curie romane ⁊ sic sentit in fi. nam talis consuetudo necessario non est ab alijs seruanda nisi papa precipiat. de quo vide glo. in. c. vnico. ꝗ sum. tri. in ver. docuit. li. vj. vnde ℓ au. exponit hic tex. iudicare. i. tenere. vt sit sensus q̃ consuetudo romana ecclesia tenere vt habeatur vt soror non autem ecclesia romana precipit vt sic fiat. ⁊ ex hoc posset iferri q̃ vbi est contraria consuetudo illa seruanda est ⁊ non dispositio huius. c. qꝛ vt ꝑdixi inter istos nõ est matrimonium. ⁊ ita intellige istam glo. ⁊c.

Laudabilem. Si de impotẽtia coeũdi constat statim matrimonium separat. alias cohabitabunt coniuges per triennium ⁊ si cum septima manu ꝓpinquorum iurant q̃ dederunt operam carnali copule ⁊ nõ potuerũt coniungi statim separantur: ita cõmuniter sumat. sed ego aliter intelligo vt dicã. j. ⁊ diuiditur in duas partes primo loquit quãdo vnus ꝓiugũ dicit mrimoniũ ꝓsũmatũ ⁊ alter diffitet. secunda ibi si autem. quando vterq̃ fatetur matrimonium non esse consummatũ. Et prima pars subdiuiditur. nam prima loquitur quando simul esse non consentiunt. secunda quando consentiunt ibi q̃ si. ¶ Casus lr̃alis Quidam contraxit matrimonium cum quadam: tandem dicit esse frigide nature. Queritur hic quãtum tempus dandum sit illi ad experientiam copule coniugalis. Ꝑa. respõdet q̃ ab eo tempore quo celebratur coniugium ⁊ incipiũt simul cohabitare simul cohabitent per triennium dãdo operam carnali copule: si ante triennium probari non possit frigiditas quo elapso si postea simul cohabitare noluerint: si mlier per iustum iudicium probare potuerit q̃ cum ea coire non possit alium accipiat: ⁊ si ille aliam acceperit separẽtur: si vero consentiunt simul esse: habeat eam vt sororem Si autem confiteantur q̃ nunquam se inuicem cognouerit. vij. manu ꝓpinquorũ vel vicinorũ bone fame si ꝓpinqui deficiant: iureiurãdo dicat vterq̃ q̃ nunq̃ vna caro effecti sunt ⁊ tunc mulier poterit alium accipere: ⁊ si ille aliam acceperit. de periurio notantur ⁊ acta penitentia coganturad p̃ora connubia redire. Bernardus. ¶ Nota primo ibi si frigiditas prius probari non possit bonũ ⁊ notabile tex. q̃ vbi impedimentum potest in p̃n. ꝓbari non est opus q̃ cohabitent per triennium vel q̃ inducãt consanguineos ad iurandum. vtputa si probat q̃ vir habet membrum arduũ vel q̃ ex toto sit sect⁹ vel quid simile. naꝫ frustra expectatur euẽtus cuius nullus inducetur effectus. vt in. c. cum contingat. ꝗ. de offi. deleg. quod intellige in impedimento propter maleficium. qꝛ cum sit accidẽtale ⁊ possit remoueri ad tempus dꝫ ꝑius semper cohabitare per triẽnium iuxta formã. c. si. j. eo. ¶ Nõ scõdo casũ i quo iurat tactis sacrosãctis scripturis seu euãgelijs ⁊ sic regrit tactura euãgeliorũ. non enim eẽt iuri satisfactũ si iuraret sine tactura. de quo vide gl. fing. in. c. vt circa. de elec. li. vj. i v̀. corporali. vbi dicit q̃ qñ ꝓ forma dispositio exigit tacturã nõ valet act⁹. nisi iuramẽtũ fuerit corporaliter p̃stitũ. ⁊ tenebis semp mẽti illã glo. ⁊ vide ad mãꝫ glo. valde nõbilẽ i cle. i. de bere. in v̀. tacta. quã vide ⁊ nõ. ¶ Itẽ nõ q̃ ꝓiuges nõ bñt iurare specifice super aliquo ipedimẽto. ꝫ sufficit q̃ gñaliter dicãt q̃ nũ q̃ꝫ potuerũt ꝓsũmare mrimoniũ. ¶ Opp. ꝗ tex. de ꝓnetate. nã i p̃ma parte regrit cohitatio triẽnij. in scõa pte vꝫ innu oppositũ. Ꝓo. Iuno. intelligit p̃mã partẽ qñ alter ꝓfitet ipedimẽtũ ⁊ alter negat. Scõdaꝫ partẽ intelligit qñ vterq̃ cõfitet. ꝗ eniꝫ casu põt statiꝫ separi mrimoniuꝫ ad iuramẽtũ ꝓiuguꝫ ⁊ ꝓpinquorũ. ⁊ ꝫ iste intellectus videat cõis p̃ter li posti. q̃ ipropriat lr̃am in suo itellectu. mihi tñ nõ plꝫ. qꝛ istud cohabitare p triẽniũ dat ad expiẽtiã copule ꝓiugalis. vt ẽ qñ frigiditas p̃ius vere ꝓbari nõ põt. vt pꝫ i ter. ꝫ ꝗ rõ forti⁹ vẽ dicat sibi locũ qñ vterq̃ ꝓfitet frigiditatẽ sine alia ꝓbatiõe q̃ꝫ qñ vn⁹ asserit ⁊ ali⁹ negat. nã sepe dubitat vtꝫ frigiditas sit nãlis ⁊ ꝑpetua an accidẽtal ⁊ tꝑalis ⁊ iõ ex quo vere ꝓbari nõ põt voluit tex. vt debeat expectari p triẽniũ vt appareat ex cursu tꝑis an sit ꝑpetua vl tꝑalis. Itẽ tex. i p̃n. dat iudiciũ cte triẽniũ vbi p̃ius frigiditas ꝓbari nõ põt. ꝫ p ꝓfessionẽꝫ ꝓiugũ nõ bñ vꝫ ꝓbatio vt i. c. sup eo. ꝗ eo q̃ cogn. ꝓsã. vxo. sue. nec iuramẽtũ ꝓpiquorũ sufficit. qꝛ illi iurãt de credulitate. vt i gl. Itẽ nõ sine ministerio lr̃a i p̃n. fecit mẽtõẽꝫ de iusto iudicio. ⁊ i scõa pte de iuramẽto ꝓiugũ ⁊ ꝓpinquorũ ⁊ iõ itellige q̃ aut põt ipedimẽtũ veraciter ꝓbari ⁊ tũc nõ est op⁹ cohabitatõe triẽnij ⁊ iuramẽto ꝓpiquorũ. vt i p̃n. lr̃e a ꝗio. aut nõ põt ꝓbari vere. ⁊ tũc si vn⁹ ꝓfitet ⁊ alter negat nõ dꝫ separi mrimoniũ nisi is q̃ stat ꝗ mrimoniũ ꝓbet ipedimẽtũ p iustũ iudiciũ. ⁊ itelligo ꝗ casu iustũ iudiciũ qñ cohabitauerũt p triẽniũ ⁊ postmodũ ꝓbat p aliq̃ signa puta qꝛ ꝓbat se vgine fac ad ꝗ qõ nõ. gl. xxxiij. q. i. c. i. si tñ hẽt si gna magis euidẽtia posset illõ tũc separi mrimoniũ cũ iuramẽto ꝓpõ ⁊ ꝓpiquorũ. vt i. c. i. i vlti. rñso. ꝗ. e. Si vꝫ ꝓfitetur vterq̃ ꝫ aliter nõ ꝓbarẽt debẽt fil' cohabitare p triẽniũ ⁊ postmodũ iurare cũ septima manu ꝓpinquorũ. ⁊ sic itelligo. §. si ãt. vñ qõ dꝫ ꝗ vꝫ triẽnio ꝓcernit totã liãꝫ seqntẽ ꝗ q̃ ego itelligo. ⁊ iste itellect⁹ applaudet lr̃e ⁊ ẽ multũ tut⁹.

Fraternitatis. Propter artationẽ mulieris si appet q̃ preter diuinum miraculum absq̃ periculo corporali habilis reddi non potest separatur matrimonium re integratur tamẽ si postea appareat ecclesiam fuisse deceptã. h. d. primo ponitur questio. scõdo distinguens solutio. ibi quãuis tertio infert ad alias duas qõnes. ibi per hec. ¶ Casus lr̃alis. Quedaꝫ mulier contraxit matrimonium cum quodam viro ⁊ cum eo per plures annos permansit nec potuit ab ipso carnaliter cognosci. archipresbyter altisiodoreñ. negociũ istõ significauit episcopo suo. episcop⁹ super hoc volens veritatem inquirere quasdam matronas ad presentiam suam vocauit districte illis iniungens sub periculo animarum vt illam inspicerẽt vtruꝫ esset idonea ad copulã ꝓiugalem. que tandem ea ispecta dixerũt q̃ nũquã poterit esse mater. ⁊ ideo inter eos diuortiũ ꝓmulgauit. mulierẽ inducens vt religionem iuraret perpetuam ꝓtinentiã seruatura: viro dedit licentiam ꝓtrahendi qui cum alia contrarit. postmodũ mulier illa carnaliter ab alio fuit cognita: reiecta continẽtia quã ꝓmisit ⁊ cuidam Ꝓu. nomine nupsit negocium istud altisiodoreñ. eps significauit dño pape. q̃rẽs qd sup hoc esset agendũ. rescribit papa vt i tex. ibi quãuis igit. Et postea in fi. ibi per hec. dꝫ q̃ remanẽt declarate due qõnes ex narratis. ꝗ. in p̃iti capitulo ⁊ dic vt ibi. Ber. ¶ Nõ p̃ ibi per multos annos q̃ impotẽtia alterius ꝓiugũ põt allegari post plurimos annos. nam tractu tꝑis non firmat mrimonium nullum ꝓ hoc. j. c. ꝓxi. vbi post octo annos mulier ꝓclamauit. ¶ Scõdo nõ ibi per archipresbyter q̃ iferior ẽpo põt cognoscere de cã matrimoniali. ⁊ forte ꝗ doc. iste cognouit ex delegatõe ẽpi. ⁊ ꝗ hoc vide vt plene dixi in. c. i. de ꝓsangui. ⁊ affi. ¶ Tertio nota ibi in sue parochie q̃ iudex ex officio suo põt allegato impedimento facere impeditam ⁊ impotẽtem inspici ⁊ q̃ matrone inspicientes debeant esse ꝓuide ⁊ honeste ⁊ de parochia mulieris quã inspicere debent. ⁊ hoc ideo. qꝛ presumunt habere plenioreꝫ noticiam. ar. c. scriptum. ⁊. c. postq̃ꝫ. ꝗ. de elect. ⁊ consuluit Hosti. q̃ prius faciant lauari mulierẽꝫ in aqua calida ⁊ diu ibidem morari. nam per medicinas reddũt se qñq̃ artas q̃ bus predicto modo obuiandũ ẽ. ¶ Nõ ẽt ibi simplici verbo an voto solẽni ⁊c. q̃ votũ põt esse solẽne ad impediẽdũ ⁊ dirimendũ matrimoniũ postea ꝓcũ citra religionis ingressuꝫ ⁊ clari⁹ ꝗ ꝓbat lr̃a in ver. nisi se voto. ⁊ nõ recolo ꝗ alia littera que ita bene ꝗ probet sicut ista. ⁊ facit pro opinione do Anton. in. c. rursus. ꝗ. qui cleri. vel vouẽ. sed hodie stamus. c. i. de voto libro. vj. ⁊ dic vt dixi in dicto. c. rursus.

¶ Item nota hic regulam satis notandam in materia matrimoniali q̃ omne impedimẽtuz viri vel mulieris qd̃ facto humano sine corporali piculo remoueri nõ põt reddit quẽ inhabilem ad ꝓtrahendum matrimonium. secus ergo si facto humano põt impedimentum reuocari. ¶ Nõ ibi cuius a filij q̃ si mulier est cognita ab vno viro presumitur q̃ sit cognoscibilis a quolibet viro. puto tamen q̃ hec presumptio recipiat probationem in ꝓtrarium vt patebit ex. j. dicendis ¶ Et ex hoc infertur q̃ vbi duo parificantur data potentia exercitij in vno presumitur potentia etiam in alio. ¶ Nota etiam ibi pretextu fornicationis q̃ si sponsa de presenti cõmittit fornicationem põt spõsus eius consortium declinare nõ tamẽ matrimonium separat. secus in spõsa de futuro. vt in. c. quẽadmodum. s̃. de iureiur. ¶ Nota etiam ibi ar. iste dubitabilis ꝛc. q̃ lz regulariter error iuris non excuset vt ĩ regula ignorantia de regu. iu. li. vj. si tamen error est probabilis excusat. ad hec. l. regula. ff. de iu. ꝛ fa. igno. Et nota ex eodem verbo q̃ si probabiliter presumens se solutam alteri nubat non committit adulterium licet postmodum reperiatur nupta. quia adulterium non committitur sine dolo. l. pe. ff. de adul. xxxiiij. q. ij. cum p̃ bellicã. ¶ In glo. i. ibi ꝛ perite in arte illa. ꝛ idem dic in alijs peritis in alijs artibus vt credatur eis cum deponunt super peritia artis eorꝫ. ad hoc. c. tua. ꝛ. c. significasti. ij. de homi. vnde iudex dz in talibus adhibere peritos vt debeant estimare sumptus factos in aliquo edificio vel medicos ad peribendum testimoniuz an percussio fuerit letalis. ꝛ idem in simili dicendum. Et in fi. glo. dicit Dosti. q̃ ista prestatio iuramenti propinquorũ bz locum in omni casu in quo non constat de euidentia impedimenti ꝛ hic forte fuit adhibitum lz lr̃a non dicat. sz quo ad casum huius. c. placet dictum glo. vt iuramentum propinquorꝫ vel coniugum non sit necessarium exquo per testes euidenter probari potest impedimentuz vt hic satis bene probatur ꝛ in. c. laudabilem. s̃. eo. in princi. a contrario sensu. nota tamẽ d̃ crum Do. ¶ In glo. ij. in fi. tene mẽti gl. iuncto tex. ꝛ idem tenet Inno. in. c. ꝓposuisti. s̃. de proba. ¶ Ex hoc. n. infero ad. q. qua q̃ritur an p̃iti adhibiti per iudicẽ ad aliquid discernendum ꝓm artis peritiam debent p̃stare iuramentum sicut alij testes. videtur primo q̃ non. qꝛ possent de facili subire piurium cum non deponunt de re p̃ceptibili sensu corporali sed iudicio intellectus. sed contrarium est verum. ꝛ dic q̃ debent iurare de credulitate ꝛ non d̃ veritate ꝛ sic tollitur precedens motiuum ꝛ hoc firmat bar. in probe. ffor. ꝛ facit. l. hac edictali. C. de secũdis nup. ꝛ ad istum tex. dic q̃ isti iurarunt pro hoc tex. ibi in fide sua vel q̃ illa abiuratio episcopi habet vim iuramẽti. vt notat glo. in. c. ꝓstitutis. de appel. ¶ In glo. in ver. diuinum miraculum. nota bene istam glo. vsqꝫ ad fi. qꝛ materia quotidiana. ꝛ instat glo. super intellectu. c. si per sortiarias. vbi melio q̃ alibi ꝓbatur q̃ per impotentiam ex maleficio proueniente põt separari matrimonium nec reintegratur si postea ducat aliam ꝛ cognoscat. Sed illi. c. videt obstare iste tex. sed glo. primo respõdet q̃ illud. c. est hodie correctum. ꝛ idem tenuit Inno. in. c. s̃. proxi. sed doc. cõmuniter tenent oppositum. tum qꝛ exquo non apparet expresse correctum non dz per glo. magistrorꝫ induci correctio. ¶ Secũdo soluit q̃ aliud impotentia viri vt ibi. aliud impotentia mulieris vt hic. quia etiam reprobat qꝛ vir ꝛ vxor non debent ad imparia iudicari. vt in. c. gaudemus. de diuor. ¶ Tertio soluit glo. ꝛ bene q̃ exquo vir ꝛ vxor cohabitauerunt per triẽnium nec potuerunt matrimonium consummare presumitur impedimentum perpetuuz. nam vt dicit Goff. sepe ista impedimẽta sunt perpetua. vnde quando mortuus est ille qui fecit vel maleficium est perditum vel si fuit datum in potu vel cibo. Item cum ipse actor solus possit tollere non videtur possibilis reuocatio siue remotio cum dependeat ex facto vnius vt. l. apud iul. in fi. ff. de lega. i. facit q̃ notat Di. in regula semel deo. de re. iu. li. vj. ꝛ ideo tene q̃ propter maleficium p̃cedens matrimonium potest fieri separatio. seruatis tamen his que habẽtur in. c. proxi. ꝛ potest quilibet trãsire ad alia vota ꝛ hoc vltimum nota. ¶ Sed est dubium vtrum presumatur precessisse matrimonium an secutum fuisse. doc. licꝫ hic dubitent videntur tamen magis inclinare in sententiam vt presumat̃ precessisse ꝛ sic expediantur isti ꝛ non maneant impediti. nec ob. c. lz. ex quadam. in fi. s̃. de testi. vbi dicitur q̃ in dubio est pro matrimonio sententiandum. illud. n. ꝓcedit vbi matrimonium potest habere suum effectum. s. euitationem fornicationis vel bonum prolis q̃ hic non est propter impotentiam coeundi. ꝛ nota mirabilem limitationem ad illud. c. vt nunqꝫ p̃sumat̃ pro matrimonio in dubio quãdo non potest habere suum effectum. ꝛ hanc opi. sequitur do. An. in. c. proxi. sed ego allego glo. in contrarium. xxx. q. i. in summa. que dicunt q̃ impedimentum p̃sumitur secutum fauore matrimonij. primum dictum plus mihi placet exquo nunquã potuit cognoscere illam mulierem. nam ex futuro presumitur circa preterituz. vt notat glo. in. c. scribam. s̃. de presump. ¶ In glo. in ver. per errorem. ibi si error probabilis detegatur. nota singu. hanc particulam glo. q̃ sententia potest reuocari si error ꝓbabilis postea detegatur qd̃ intelligo quãdo detegitur nõ per ꝓbatões admittẽdas. qꝛ vt nõ admittant̃ potest excipi de transitu in rem iudicatam. vt in. c. cum inter. de re iudi. sz intellige quãdo als in ipsa re apparuit de errore vt h̃ ꝛ per iura allegata in glo. pz q̃ h̃ dictum nõ fit restringẽdũ ad cãm matrimonialez. ꝛ vide qd̃ latius diri in. c. ij. de purga. vulga. si tamen ꝓbationes iniuste de facto admitterent̃ iudex dz retractare sniaz ñ obstante q̃ trãsiret in rem iudicatã. ita sing. dixit Innoc. in c. cũ dilecta. de rescrip. ꝛ in. c. cũ bertoldus. de re iudi. Itẽ ponit Inno. h̃ aliud singulare dictum q̃ si notorie apparat sniam esse iniustam dz reuocari nõ obstante q̃ nõ fuit appellatum vt h̃ ꝛ. c. ij. de purga. vulga. qꝛ veritati cedit opin. viij. di. veritate ꝛ. c. ꝓsuetudo. Et nõ ex h̃ sing. q̃ snia notorie iniusta ẽ nulla vel saltem reuocabilis nõ obstante q̃ appellatum non fuerit ẽt si notorietas iniuste postea acciderit vt h̃ qd̃ nunqꝫ tradas obliuioni. Et põt eẽ ratio: qꝛ snia iniusta a iur̃ sustiet̃. qꝛ p̃sumit̃ iusta pp̃ auctatẽ iudicis. vt i. c. bone d̃ elec. ꝛ i. c. i p̃ntia d̃ renũ. q̃ rõ cessat cũ notorie ꝓstat d̃ iiusticia. ꝛ iõ alibi dicit Inn. aliud singlare dcm̃ q̃ si ꝑs ĩ cuius fauorẽ lata est sentẽtia ꝓfitet̃ eam iniustam debet eam iudex retractare. ita nõ. in. c. qꝛ pleriqꝫ. de immu. eccl. In glo. in ver. cui9 silꝫ in fi. nõ glo. ꝛ sentit glo. in ṽ. debeat. sed Inno. ꝛ Dost. tenent oppositũ dicẽtes q̃ exquo facto humano ẽ facta apta p̃ viro dz illa restitui. nam satis est q̃ sine piculo mortis põt cognosci. ex h̃. n. pz q̃ impedimẽtum nõ erat perpetuum. ꝛ exponit Dost. tex. absqꝫ corporali piculo. i. absqꝫ morte. quasi velit q̃ si cũ piculo sit reddita apta exquo tũ morte nõ inducit ẽ restituenda p̃ ꝛ ita communiter videnr̃ sentire doc. Sz ego dicerem h̃ dictum ꝓcedere ex p̃sumptione quãdo non ꝓstat de dñia inter vtrũqꝫ. s. virum ꝛ vxorem. nam si vir ẽ adeo carnosus q̃ nũqꝫ posset deflorare mulierem sine piculo mortis. scd̃s ṽo vir magis gracilis potuit eam cognoscere tũc puto q̃ nõ sit restituẽda p̃ lz per frequentem vsum cum secundo sit reddita apta primo. ꝛ hoc tacite iudicio meo senserunt Pe. ꝛ Abb. in quadam distinctione quam ponit Io. an. h̃ in fi. sed ego hoc probo per istum tex. qui dicit q̃ ista erat cognoscibilis a primo exquo potuit commisceri secundo quia erat similis primo. secus ergo vbi non erat similis. vnde tex. arguit presumptiue a communiter accidentibus. secus ergo vbi probatur aperte dissimilitudo modo predicto. ¶ In glo. in ver. fornicatio vbi appareat retro fuisse factam iniuriam. hec solutio nõ videtur bona qꝛ idem concluderet respectu matrimonij cui9 contrarium innuit littera in ver. quãdiu. ideo dic q̃ p̃ius vir potest obijcere fornicationem ꝛ nõ matrimonium quasi fornicando dedit operam rei illicite. ideo imputantur sibi oia lz preter intẽtum eueniant. vt in. c. tua. de homi. sz ꝗbendo cũ secõdo dabat opam rei licite cum putaret se solutã a p̃. ideo primus non põt sibi opponere de adulterio. sed hodie ẽ dubium nũquid ꝗbendo cũ secõdo possit repelli a p̃mo pretextu adulterij. aliqui tenent q̃ sic p̃ istuz tex. in ṽ. sz ammodo nõ

dz ⁊c. exponentes illud ver. ſz ammõ. i. poſt iſtam decretalem. vt ſentit Jnno. quaſi olim ꝗ queſtio erat dubia. hodie vo apta. Alij exponũt ammõ. i. pⁿ pmũ coitũ qꝛ poſt pmũ dz cognoſcere q̃ matrimoniũ erat cum p̃. ⁊ ꝗ opi. mihi placet. nam credo q̃ etiam hodie iſta mulier licite ꝓberet cũ ſecũdo poſt ſniam diuortij latã p eccliaz. nã pót pſumi q̃ alteri viro erat apta qõ eſt poſſibile ſm ea que. s̃. dixi. nec teneť mulier redire ad pmum niſi veriſimiliter cognoſcant pmum fuiſſe aptum a priuc. ſm diſtinctionem ſupradictam. Et in fi. glo. Jnno. decidit opi. primam Jo. qꝛ quilibet etiam inſipiens videret q̃z ſit abſurdum q̃ coniunx alterius ita tractaretur. vnde dicit Jnno. q̃ exquo fuit cognita a ſecundo dz irreuocabiliter reſtitui primo. Poſt. dicit ⁊ melius iudicio meo q̃ dz primo reſtitui ⁊ ſi per triennium non pót ab eo cognoſci debet ſecundo reſtitui irreuocabiliter. nam pſumendum eſt ex curſu tanti temporis differentiam eſſe in corporibus iſtoꝝ. Vltimo póderabis finẽ hui⁹ gl. q̃ ponit vnũ dictũ ſing. qõ nõ ⁊ nõ ẽ alibi. ſentit. n. ſm vnũ intellectũ q̃ ſnia in cã mrimoniali trãſit in rẽ iudi. cuz eſt ꝓfirmata p duas ſnias. qõ dictũ nõ placet do. An. qꝛ nullũ vinculũ pót firmare ſniam quo minⁿ error poſſit detegi p ea q̃ nõ. in. c. latoꝛ. ⁊ i. c. tenoꝛ. d̃ re iudi. Dz ſaluãdo aliq̃tenⁿ gl. dic q̃ cũ ſnia ſit bis ꝓfirmata nõ dz qs ꝓ eã audiri niſi cum ſtricta cãe cognitione. nã vt dicit Jnno. in. c. tenoꝛ. de re iudi. ẽt ꝓtra viã ſniaz nõ dz qs audiri de facili. q̃ fortⁿ qñ fuit bis ꝓfirmata. Jtẽ ego do aliũ intellectũ ad glo. vt ẽt in cã mrimoniali nõ poſſit tertio appellari. non tñ p hoc excludit qn poſſit ꝓbari ſiue ꝓponi iniuſticia ſnie p viã q̃rele. ⁊ iſte intellectⁿ ẽ veriſſimⁿ in ſe. p hoc qõ in ſilũ dicit glo. nõ. in. c. ad reprmẽ. de of. ordi. Et ẽ dñia magna vtꝝ audiat qs p viã appellatóis an p viã q̃rele. vt r. ñ. i. d. c. ad reprmẽdã. Vltimo ſcias q̃ hec lr̃a inducit ad qõnez. an lazarⁿ ⁊ alij reſuſcitati recuperent vxorẽ ⁊ filios ⁊ alia bona. Jdẽ q̃rit de baptiſmo ordie ⁊ ꝓfeſſione religionis. Jtẽ ſi relict aliq̃ eccũjſ nũqd poſſit illa repetere. de bis vide gl. ⁊ archi. xxxij. q. vij c. ij. ⁊ p Jo. an. hic q̃ allegat ꝓ ⁊ ꝓtra pⁿ Bar. bzirie. ⁊ alios antiquos. ⁊ vt ꝓcludere q̃ ea q̃ iprimunt aie nõ pdiderit. ⁊ ſic nõ ẽ opⁿ tractare de recupatõe. exẽplũ i ordine baptiſmo ⁊ filib⁹ ſacris ex qb⁹ caracter impmit aie. naz ſicut aia ipa nõ morit. ita nec ſibi impta. Jdẽ ſẽtit Jo. an. i ꝓfeſſione nõ q̃ p ꝓfeſſionẽ impmat caracter. ſz qꝛ obligatio inde orta acqrit deo q̃ nõ morit. vt nõ. in. c. fi. de ꝓdi. appo. In alijs vo q̃ inherẽt corpori tenẽt q̃ ſi vere fuit mortuⁿ nõ recupat illa bona de rigore. ſecⁿ ſi credebat mortuⁿ ⁊ non erat vt qꝛ repit viuⁿ i monumẽto. Jdẽ in cãu dubij ⁊ fac ꝗ lr̃a in eo q̃ dic impedimẽtũ eẽ ppetuũ qõ ſine miraculo diuino nõ pót remoueri. ſz glo. in. l. nã ad ea. ff. d̃ legi. ⁊ i. l. ſi tuus. de ac. ⁊ obli. ſẽtit oppoſitũ vt indiſtincte bona recupet dicit. n. q̃ reſuſcitatⁿ rũpit teſtm̃ qõ aña fecerat ⁊ aufert bona heredib⁹. ⁊ idẽ gñaliter videtur ſeq Ray. ⁊ Guil. de cu. ⁊ Bar. in. d. l. nã ad ea. Notiuũ eoꝝ pncipale ẽ. qꝛ ſi reſtõ pncipis referť ad oia. l. i. in fi. C. de ſen. paſ. ⁊. iij. q. iij. in fi. fortⁿ reſtõ dei dz opari ꝗ. nã reſuſcitatⁿ vt p ſummũ pncipẽ reſtitutⁿ. vñ vt plena ſit reſtõ dz oia recupare. in vxore tñ ſecⁿ ſentiũt. qꝛ illã nõ recupat reſtitutⁿ iure poſtliminij. vt in. l. ñ vt a pze. ⁊ in. l. cũ due. ff. d̃ cap. ⁊ poſtli. reuer. Dz certe de iure canonico nõ ẽ dñia inter filios ⁊ vxorẽ. qꝛ p caprinitatẽ ñ ſepat mrimoniũ ſic de iure ciuili. vt in. c. dñis de ſcõis nup. ⁊. xxxiiij. q. ij. cũ p bellicã. d̃ rigore plz mihi opi. Archi. ⁊ Jo. an. qꝛ actio ſel extincta amplⁿ nõ reuiuiſcit. d̃ ꝓſe. di. iiij. c. q̃ris. facit. c. ex trãſmiſſa. de renũ. ſz de eqtate ꝓcedit opi. legiſtaꝝ. Dico igi q̃ p mortẽ ſoluit religio. qꝛ nihil aliud ẽ religio niſi qõdã votũ obligãs in humanis. ad ꝗ qõ nõt glo. in. c. fi. d̃ ſepul. li. vj. ⁊ ſic nõ ob. motiuuz Jo. an. qꝛ lz obligatio acqrat deo tñ ẽ reſtricta ad tpus. vñ pⁿ reſuſcitatiõez ẽ noua vita. ſz de eqtate pót ꝓcedere dcm̃ ſuum ſz nõ ẽ ſpãle in religione. qꝛ idẽ i alijs tpalibⁿ. vt. s̃. diri. nec amplⁿ iſiſto qꝛ raro vl nunq̃z practicabit iſta qõ ⁊c.

Jttere. Legit tribus modis. ꝗ q̃ loquat in maleficiato. ⁊ ſm hũc intellectũ ſummo ſic. Si vir mleficiatus nunquam potuit cognoſcere vxorem cui per triẽnium cohabitauit ipis cum ſeptima proꝑinquoꝝ manu ꝗ iurantibus mrimonium ſepat. h. d. Secũdo mõ legit ſic q̃ nõ loqt in maleficiato ſz i frigido. vt tenuit Jnno. cuⁿ lec. cõiter nõ recipit ſz tñ i ſe vera ẽ. ⁊ dicendum vt habniſti in. c. laudabilẽ. s̃. e. Tertio mõ legit ibe rẽdo vbis lr̃e gñaliter cũ vxor dicit viꝝ nõ hze potẽtiã ſecũ coeũdi nec exprmit ex qua cã ⁊ ſic facit ad tertiã partẽ rubrice ⁊. h. d. Si vxor dicit viꝝ cui cohabitauit p triẽniũ nõ hze potẽtiã coeũdi eis hoc iurãtibⁿ cũ ſeptima manu ꝓpinquoꝝ mrimonium ſepat. h. d. p̃ ꝓſultatio. ſcõo riſio. ſcõa ibi quocirca. Caſus lr̃alis. Quedã cã mrimonialis vertebatur inter. N. mulierẽ ⁊. A. viꝝ eius: illa fuit cõmiſſa qbuſdã iud cib⁹ p ſe. apo. corã qbus ex pte mulieris fuit ꝓpoſitũ q̃ iam. viij. annis elapſis fuit dicto viro mrimonialr copulata ⁊ diu cohabitauit eidem: ⁊ adhuc integra pmanebat qꝛ dictus. A. nõ hẽbat potẽtiã coeũdi quare petebat diuortiũ celebrari. predictus vir fatebat q̃ nũq̃z eã cognouerat tñ dicebat ſe hze potentiã alias cognoſcendi. Judices timẽtes ne illud ꝓfiterent in fraudẽ fecerunt illã inſpici p matronas fide dignas ⁊ exptas in ope nuptiali q̃ ꝓhibuere illã adhuc virginẽ pmanere: ⁊ poſtmodũ fecerũt i ꝗri p parochiã illius viri ſi aliquã cognouiſſet: nec potuerũt inuenire q̃ aliq̃ cognita fuerit ab eodẽ. Mulier iniſt ter diuortiũ poſtulabat: vir vo dicebat q̃ paratus erat ſtare ꝓfilio eccle. iudices pceperũt eiſdẽ vt pniaz agerẽt d̃ cõmiſſis ⁊ ſic forte deo volẽte mrimoniũ ꝓfirmarẽt. tãdẽ reuerſi ad iudices dicebãt q̃ nõ poterãt carnalr ꝓmiſcere: vñ totũ negocium dño pape per ſuas lr̃as intimat petẽtes qd ſup hoc eẽt agẽdũ. mãdat pa. qua. ſi ẽ ita ⁊ ꝓſtituerit illis q̃ infra. viij. annos p̃dictos vir ⁊ mulier p ꝓtinuũ triẽniũ inſimul habitaſſent ſi iurauerint cũ vij. manu. ꝓpinquoꝝ q̃ nõ poterint carnalr cõmiſceri ſniaz diuortij ꝓferant inter eos. Ber. Nõ ibi octo annis elapſis. q̃ nõ ob. annoꝝ numerⁿ quo minⁿ poſſit allegari impotẽtia alterutriⁿ ꝓiugũ ⁊ peti ſeparatõez mrimonij. hoc ẽ indubitatũ cũ vterqꝫ impotẽtiã ꝓfiteť vt hic vel cũ clare ꝓbari pót. vt. s̃. c. pri. qd aũt ſi vnⁿ ꝓfiteť ⁊ alter negat ⁊ nõ hñtur ꝓbatões euidẽtes: dic vt diri in. c. i. ⁊. ij. s̃. e. q̃ tex. ad hũc caſuz ꝓpe adaptari debẽt. Secõo colligo. ꝗ vltra alios caſuz aptũ intelligẽdo q̃ loqtur in maleficiato vt cõiter teneť q̃ exquo mrimoniũ nõ ẽ ꝓſummatũ maleficiũ pſumit pceſſiſſe mrimoniũ. nã vt hic vides nec allegato nec ꝓbatõ facta fuit ſemp potitate tpis. ſz ꝓbato maleficio mrimoniũ ſepat. ⁊ nemo ad hoc ponderauit iſtũ tex. nec ego al. ſz nũc mihi accidit legẽdo lec. ⁊ ẽ ꝓ glo. ordi. xxxiij. q. i. c. reqſiſti. ⁊ facit ꝓ opi. quã recitaui ⁊ tenui. s̃. c. ꝓri. Tertio nõ bo. tex. ꝓ his q̃ tenui ꝓtra cõem lec. in. c. laudabilẽ. s̃. e. q̃ ꝓfeſſio vtriuſqꝫ ꝓiugũ vna cũ ſeptima manu ꝓpinquoꝝ nõ ſufficit ad ſeparãdũ ſine cohabitatõe triẽnij imo plus ꝓbatur hic q̃ nõ ſufficit ꝓbatio vginitatis lõgo tpe habite. ⁊ lz vir diceret ſe alias cognouiſſe hoc tñ nõ ꝓbat. Nec ob. ſi dicatur lr̃az loq in maleficio qꝛ i tex. hoc nõ exprmit ſz ſolũ gñaliter allegat ipotentia coeũdi. Et ex ꝗ. ⁊ ex tex. hñ nõbis q̃ petẽs ſepari mrimoniũ pp impotẽtiã mariti ñ teneť ſpecifice cãm impotẽtie. ſz ſatis ẽ dicere viꝝ nõ hze potẽtiã ſecũ coeũdi. qõ tz hic Poſti. ⁊ tz Jo. an. ⁊ cõiter ſequũt oẽs. ⁊ idẽ tenui ſup rubrica. Et ex hoc hẽs caſuz q̃ i actiõe ꝓſonali nõ teneť qs exprimere cãm. ⁊ hoc iõ vt arbitroꝝ. qꝛ dubietas ꝓuenit ex facto aduerſarij quo cãu admittit libellus generalis ⁊ alternatiuus. vt in. c. ꝓſtitutⁿ. ⁊ ibi p Jnno. d̃ reſt. in inte. facit. l. q̃ de tota. §. i certe. ff. de rei vẽ. ⁊ in. l. ij. ff. quorũ le. ſentit glo. nõ. xxxiij. q. i. c. reqſiſti. q̃ etiã dicit q̃ ꝓponẽs ẽt gñaliter impotẽtiã cocũdi vt omne ius ſuũ in iudiciũ deduxiſſe. vt in. c. abbate ſane de re iudi. lib. vj. p qõ arguit ꝗ Jo. an. q̃ ſuccũbẽs i hac gñali petitõe nõ poterit poſtmodũ allegare frigiditatẽ. vel aliud impedimẽtũ. ſecus vbi puſſe fundaſſet ſup cã ſpecifica. Et nõ ſing. ex ꝗ dicto q̃ ſnia in tali cã trãſit i rẽ iudicatã qõ nõ memini alibi me legiſſe. ⁊ ꝓ hoc facit. qꝛ in hoc caſu ceſſat pericꝶm aie rõne cuⁿ ſentẽtia nõ tranſit in rem iudicatam. nam ſi non poteſt ſtare vt vxor

stabit vt sororꝰ ⁊ sic nullum peccatum imminet sed meritum vt in.c.si tu abstines.xxvij.q.ij.⁊ in.c.si deo patri.xxxiij.q.ij.facit.c.consultationi.s̄.e.⁊ ℔ nõ ⁊ semper tenebis menti. ¶ Nõ ꝙ deus fuit auctor ⁊ institutor matrimonij.⁊ ex ℔.habes vnã excellentiã isti⁹ sacramẽti.alia excellẽtia ẽ rõne status qꝛ fuit institutum in statu inocẽtie.s.i paradiso vt i.c.i. de voto lib.vj. Alia vo sacramẽta fuerũt istituta post peccatũ. Itẽ excellit rõne tpis.qꝛ ab initio mundi fuit institutum Itẽ rõne loci qꝛ in paradiso. Itez rõne cõitatis.qꝛ omnes gentes fere vtuntur eo.⁊ vide de his que nota.hic Hostiẽ. ¶ In glo.ij.in fi.ex hac colligit p̃ma lectu.ad tex.quã nõ.⁊ dic vt nõtũ fuit.s̄.c.pri.in glo.in v̊.diuinũ miraculũ.vbi dr̃ larius de hac mã Inno.hãc lec.nõ approbat dicens ꝙ pp maleficiũ nõ dz mr̃imonium separi cũ nõ sit ipedimẽtum p̃ petuũ.⁊ intelligit istũ tex.in frigido.nam de maleficiato nulla mẽtio fit ℔ ſz allegabat impotẽtia coeũdi in gr̃ie.⁊ ad.c.si p sortiarias.dicit ꝙ ẽ correctũ.hec lec.cõiter nõ approbat vt.s̄.dixi ⁊ ꝙ possit separi pp maleficiũ satis dixi in.c.s̄.pri.in glo.p̃al.nã vt dicit Host.⁊ bñ si loqꝛet de impotentia nãli nõ fuisset ℔ iniũcta pñia de cõmissis.qꝛ p penitẽtiã non tollũtur de facili ipedimẽta nãlia. Itẽ vir allegabat se potẽtiã hẽre mulieres alias cognoscẽdi ⁊ hec lec.ẽ bona ⁊ cõiter approbat. ¶ Tertia lec.ẽ vt tex.itelligat gr̃iatr vbicũq; allegat impotẽtia coeũdi.nõ.n.tenet mulier specificare cãm impotẽtie cũ de facili nõ possit pcipi maxime p mulierẽ.⁊ iste intellect⁹ ẽ ẽt bon⁹ i se ⁊ nõbilis.⁊ p hoc facit rubrica i tertia pte vbi fit mẽtio de frigiditate de maleficio ⁊ gr̃iatr de ipotẽtia coeũdi. ¶ In glo.in v̊.istitutor.ibi ab adã.ſz glo.reprobet p̃mã opi.tu tñ eã tene.nec ob.motiuũ glo.qꝛ Adã dixit illa vba ore ꝓphetico vt ẽ tex.xxxv.q.x.c.frnitatis.⁊ vide ꝯ ℔ tex.cũ glo.i.c.i.de voto.li.vj. ¶ In glo.i v̊.ꝛtinuuz.i fi.nõ glo.⁊ dic ꝙ i maleficio ista cohabitatio triẽnij sẽp regrit qꝛ illud ipedimẽtũ ẽ accidẽtale ⁊ nõnũq; tpe remouet maxime p⁹ actã penitẽtiã. In alijs vo ipedimẽtis nãlibus vbi de his veraciter nõ ꝓstaret vl p aliq; signa euidẽtia nõ ẽ op⁹ triẽnio.vt.i.c.i.s̄.eo. Qz vbi signa eẽnt dubia tẽ dat triẽniũ ⁊ iste ẽ ꝓpri⁹ cãus.d.c.laudabilẽ.s̄.e.⁊ dic vt ibi dixi ⁊ i.c.i.s̄.eo. ¶ In glo.fi.ibi tñ si adulteriũ cõmitteret.nõ bñ gl. ⁊ dicit Io.an.ꝙ si p altez itellexit ꝓbatõez v̊ginitatis p aspectũ glo.vez dicit sec⁹ si itellexit de iuramẽto ꝓpinquoꝛ nõ sing.dcm̃ Io.an.ſz.n.succincte loqt̃.hz tñ dcm̃ suũ iuncta glo.hãc sniaz.ꝙ ad separatoez mr̃imonij fiẽdã pp maleficiũ necessario nõ reqrit ꝓbatio v̊ginitatis.qõ dcm̃ satis mihi placet vt viduaꝛ nuptijs nõ desit hoc remediũ separõis. ⁊ p hoc allego.c.si p sortiarias.xxxiij.q.i. vbi nihil dr̃ ꝯ ꝓbatõe v̊ginitatis. Qñ ad cautelã iudices fecerũt hic mulierẽ ispici.nõ.n.ẽ verisimile ꝓiuges falsũ iurare exquo ꝓpinq; q p sumunt hẽre noticiã stat⁹ mr̃imonial iurãt ꝙ eos credũt verũ dicere.ſz iuramẽtũ ꝓpiquoꝛ sẽp ẽ necessariũ.qꝛ ꝓbatio v̊ginitatis ẽ ar.fallax.cũ rõe odij posset mr̃imoniũ ñ ꝓsumar̃. ⁊ ꝓfessio ꝓiugũ nõ ẽ multũ valida.vt in.c.sup eo.de eo q cognꝰ.ꝓsan.vxo.sue. Quid aũt si nõ possint bẽri ꝓpinq; saltez numero septẽ. Cõcludũt doc.ꝙ pauciores sufficiũt maxime cũ fama.arg.c.si duo.xxxv.q.vj. In defectũ tñ ꝓpinquoꝛ debẽt vicini adhiberi.⁊ si nõ pñt haberi pp discordiã.vl qꝛ isti sũt forẽses tũc sufficiũt pauciores.vt.s̄.dixi.nõ.n.ẽ ꝯ facili recedẽdũ a forma hui⁹.c. ¶ Ultrio ℔ q̃rit qñ icipit currere istud triennũ.dicit Host.ꝙ a tpe pacte pnie ⁊ monitõis facte p iudicẽ. Inno.Vinc.⁊ Abbas dñt sufficere ꝙ p triẽniũ ꝛtinuũ cohabitauerit siue añ siue post.⁊ ℔ mihi pl⁹ plz p istũ tex.i fi.ibi.j.p̃dictos.viij annos.nã loqt̃ de ill' annis q p̃cesserũt q̃relã nũc expositã coꝛã iudicib⁹ fateor tñ ꝙ p⁹ pñiaz iniũctã debẽt cohitare aliquo tpe ad arbitriũ iudicis moderãdo vt ꝓbat lr̃a ℔ i v̊.⁊ si forte placeret deo ⁊c.⁊ dñt aliq necessario nõ regri ꝙ istud triẽniũ sit ꝛtinuũ.ſz satis ẽ vt cõputanis tpib⁹ cohabitatõis resultet triẽniũ ꝛtinuũ.vñ si i triẽnio marit⁹ fuit abñs p sex mẽses i pegrĩatõe poterit illud suppleri ab añriori tpe alias tolleret pegrinatio ⁊ alia negocia necẽaria.credo ꝙ ℔ fuit ꝯ mẽte lr̃e.ſz quo ad cõticẽ lr̃a vñ inuẽ ꝓiũ dũ regrit triẽniũ ꝛtinuũ ⁊ ñ iterpollatũ ⁊c.

De mr̃imonio ꝛcto ⁊ iterdictũ ecclie. Rubrica

Qꝛ iterdictũ ecclie sup mr̃imonio ꝛhẽdo qñq; impedit ſpz mr̃imoniũ.qñq; ipedit ⁊ dirimit iõ p⁹ mlta ipedimẽta s̄.tractata auctõ subijcit hãc rubricã.⁊ vide ad mãz hui⁹ rubrice qõ nõt glo.s̄.de spõ.du.i.c.tua.

Litere. De matrimoniũ ⁊ interdictũ ecclie vel iudicis factũ seu ꝛctũ pp hoc solũ nõ dirimit.imponit tam pnia sic ꝛhẽtib⁹ ⁊ sepãt dõec cogscat ꝯ cã iterdicti.h.d.i effectu tot⁹ iste tituls. Sũt due ptes.in p̃ma facti narratio.in scda rñsio.ibi mãdamus. ¶ Casus lr̃alis. Quidam iurauit sororem suam iam nubilem se datuꝛ cuidã in vxorẽ ea pñte ⁊ ꝓsentẽte q̃ postmodũ munera ⁊ dona ꝓm morẽ terre recepit ab illis:ipz tãqz pp uz spõsũ sepi⁹ amplexãdo.tãdẽ mortuo fre suo a fre spõsi se despõsari pmisit dicẽs ꝙ ab eo cognita fuisſz. Eps loci pcepit eidẽ vt alicui illoꝛ nuberet aut ẽt alij.ipsa sũpto mãdato epi cũ alio ꝛxit pp qõ eps ei pcepit vt ad domũ mr̃is rediret.ipa se.apo.appellauit. Eps fcm̃ dñio.pape significauit. Mãdat pa.q̃.si ẽ ita p̃fatã mlierẽ ad domũ mr̃is redire cõpellat iposita sibi pnia ꝓdigna de tãto excessu ne mãdatuz videat ⁊ p⁹ mẽsẽ ad tertiũ viz reuertat. Ber. ¶ Nõ ꝙ ibi pñte ⁊ ꝓsentẽte.ꝙ ex spõsalib⁹ ꝛctis p frez sororꝰ non obligat ex sola pñtia.ſz oz ꝙ ꝓsentiat saltẽ tacite p aliq signa.sec⁹ in spõsalib⁹ ꝛctis p pentes.qꝛ tũc sola pñtia hz ꝙ ꝓsẽtu. vt in.c.vnico de despõ.impu.li.vj.in fi.⁊ ibi Io.an. firmat hãc ꝓclusionẽ in nouella.sic intellige istũ tex. ¶ Nõ scdo ꝙ receptio munez amplex⁹ ⁊ oscula nõ faciũt spõsalia trãsire in mr̃imoniũ.⁊ nimiꝛ cũ attẽtat⁹ copl'e nõ sufficiat.ſz oz ꝙ pl'e cognoscat.vt in.c.adolescẽs iũcto.c.is q de spon.⁊ nõ ꝙ tz mr̃imoniũ cũ alia ꝛctũ nõ obstãtib⁹ spõsalijs ⁊ receptõe munez ⁊ osculis ⁊ amplexib⁹.⁊ i hoc tene mẽti istã lr̃az qꝛ nescio alibi ita bonũ tex. ¶ Nõ bo.tex.ꝙ mr̃imoniũ sequẽs cũ alia mlere rũpit spõ.p̃cedẽtia ẽt si p̃cessit iterdictũ ecclie. Interdictũ ergo iudicis factũ spõso de futuro ne cõtrahat nõ hz dirimere mr̃imoniũ cũ alia ꝛctũ.vicit q̃ mr̃imoniũ spõ.⁊ iterdictũ.⁊ itellige ꝯ iterdicto fcõ ex cã tpali.sec⁹ si pp ipedimẽtũ ppetuuz.qꝛ tunc tale iterdictuz ẽt dirimit. vt nõ.glo.i.c.tua de spõ.du. ¶ In glo.ij.ibi exp̃sse.idẽ dic si tacite pura recipiẽdo postmoduz dona ab alio viro tãqz a spõso vel illuz amplexãdo vt spõsuz.nõ glo.j.i v̊.tãqz.⁊ nõ sing.illã gl'.facit.c.ad id qõ.s̄.de spon.⁊ tex.cum glo.in c.litteras.s̄.de despon.impu. ¶ In ea.glo.ibi sed frater ad hoc obligat.nõ glo.ꝙ ꝓm.ttẽs se datuꝛ alicui sororem in vxorem obligat ad iducẽdũ sororẽ vt cum illo ꝓhat qõ declara.vt plenius diri in.c.ex litteris.ij.s̄.de spon. ¶ In gl. in ver.prohibuisſz.ibi ⁊ bene.nota ex glo.iuncto tex.vnuz remedium proditum sponso si dubitat ne sponsa contrahat matrimonium cum alio vt implorет officium iudicis ꝙ sub pena excommunicationis interdicatur sponse ne contrahat cum aliquo alio matrimonium. Et ex hac glo.iuncto tex.nõ ꝙ ẽt vbi ñ iterũcit iuramtũ ñ ſz spõsoresilire a spõsa sine cã qõ ẽt sẽtit glo.fi.nã ℔ mulier non iurauit sed frater ⁊c.

Ex litteris. Sũmatũ ẽ.s̄.c.pri.vel als sic Spõsalia ꝯ futuro cũ vna ẽt ⁊ iterdictũ ecclie ꝛcta nõ hñt dirimere mr̃imoniũ postea ꝛctũ cũ alia.i p̃ma narrat fcm̃.i scda illud diffiniẽdũ cõmittit.ibi mãdam⁹. ¶ Casus lr̃alis. Quidã filiã suã. Ad. noie abñtẽ despõsauit cuidã. R. noie.postmodũ orta suspitõe qõ idẽ. R. aliã vellet accipe i vxorẽ.delata fuit qõ sup ℔ ad archiep̃z q sub ĩtermiatõe anathematis,pbibuit ne añqz de cã ꝓstaret vir aliã accipet i vxorẽ ſz ipe nõ ob.,pbibitõe quãdã aliã sibi solẽniter copulauit:ſz cũ archiep̃s vellet cognoscere de p̃ mr̃imonio mlier ad se.apo.appellauit.archiep̃s ei⁹ appellatõi deferẽs p̃cepit eidẽ mulieri sub pena excõicatõis ne alicui nuberet donec cã finẽ ꝯbitũ sortiret:ipa tñ de appellatõe ꝓfisa aliũ i viz accepit.archiep̃s negociuz istud do.pa.significauit vñ ipe mãdat eidẽ.q̃.si nihil ꝓstiterit ꝙ ipediat p̃ter ꝓsẽsuz de futuro q iter p̃fatũ. R.⁊ Ad.

dz iteruenisse ꝓz mrimoniũ legitimũ iudicet nõ ob. appellatõe q̃zuis circa mãdatũ eccl'ie ꝗbere nõ debuisset: nõ tñ mri moniũ ꝓp ꝗ dz dissolui pniaz tñ iponat ilk, p eo q̃ circa ,prohibitõez ecclie ꝗxerũt.. Ber. ¶ Nõ ꝑ indicẽ ecclĩasticũ possе ꝑcipe spõso ne ꝗ ,pmissionẽ trãseat ad alia vota. et si ,pmissio nõ fuerit iurata ⁊ sic fac̃ iste tex. i ar. q̃ spõsalia sine iuramẽto efficaciter obligãt. ¶ Nõ scdo q̃ solũ iterdictũ ecclie facũ ex ipedimẽto ñ ꝓpetuo nõ dirimit mrimoniũ post ꝗctũ ¶ Vltrio nõ iũcta gl. i v. stricti⁹ vnũ dcm̃ satis nõbile. q̃ lz iuder deferat appl'oni nihilomin⁹ ꝑt ꝑcipe pti ne attẽtet id ꝓp qd appellauit ⁊ sic appellatio nõ tuet appellãtẽ vt possit id facer̃ ꝓp qd appellauit. qd sing. nõ. ⁊ ꝗ idẽ tz Io. an. i. c. cũ appellatõib⁹ de ap. li. vj. ¶ Et ex ꝗ et elicit. do. An. iudicez a quo posse attẽtare oia tẽdẽtia i facilioẽ exitũ cãe appellationis non tamen cognoscendo de viribus appellationis. ,p hoc. c. qua frõte de appell. ⁊ vide qd ibi dixi ⁊ lati⁹ i. c. cũ teneamur. e. ti. ¶ In gl. ij. ibi ꝓscictiã. nõ bñ glo. q̃ p ꝗ vba ꝑcipio sub pena excõicatõis nõ fert excõicatio i ꝗfaciẽtẽ ipo fcõ si ad vlteriora nõ fuit ,pcessũ. sz oz q̃ dicat quã ex nunc ,pfero si ꝗfeceris vl fitta vba ⁊ ẽ cõis sñia doc. ,p quo fac̃ tex. i. c. fic. de simo. ⁊ ibi glo. vide etiã glo. in. c. i. de sagi. ⁊ ad iura allega. in glo. pro contrarijs. dic vt in eis.

De muliere. Si ibi q̃ dicebãt ꝓsãguinei ꝗxerũt ꝗ ꝑceptũ iudicis debẽt separi donec de cã cognoscat. ¶ Casus lr̃alis. Ali q̃ volũt ꝗbere mrimoniũ dz q̃ sũt ꝓsanguinei eccl'a ꝑcipit illis ne ꝗbãt donec de ꝓsãguitate ꝓstiterit. ipi ,phibitõe ꝓtempta ꝗbũt: q̃rit qd iuris sit. rñdet pa. q̃ debẽt abiuicẽ separi quousq̃z cognoscat an ꝗ iure possint insil' remanere. Ber. ¶ Nõ iudicẽ ꝗbere iterdicere mrimoniũ si vehemẽter suspicãt de ipedimẽto iter ꝗbẽtes. ¶ Itẽ nõ q̃ si cã ipedimẽti est ꝓpetua mrimoniũ ẽ nullũ ꝗ iterdictũ sec⁹ si tpal. nã vt ꝗ vides valet mrimoniũ ꝗctũ ꝗ ꝑceptũ iudicis fcm̃ ꝓp suspitõz ꝓsãguitatis si postmodũ nõ repiat ꝓsãguitas ⁊ hodie ꝗbẽs i gradu ,phibito ẽ excõicat⁹ ipo fcõ vt i cle. vnica. de ꝓsã. ⁊ affi. ¶ In glo. iij. ibi. sz tuti⁹. dic̃ Io. an. q̃ imo necessariũ qz i absolutõe ab excõicatõe repit certa forma. nec sufficit solũ satisfactio. vt i. c. cũ desideres. ⁊. c. cũ a nobis. de sen. exc. secus dic̃ i absol'one a suspẽsione vl i relaxatõe iterdicti. si. n. ista ferũt ad tꝑs nõ reqrit post tꝑs absol'o. ⁊ ẽ rõ diuersitat̃ qz i bis casib⁹ vltimis nõ reqrit certa forma i absol'one vñ satis ẽ q̃ ꝓstet de mẽte iudicis. Ego allego tex. q̃si exp̃ssũ cũ glo. i cle. i. de deci. ⁊ vide ꝑ Inn. ⁊ alios i. c. cũ bone. ꝗ eta. ⁊ q̃. Quid ãt dicẽdũ i papa si excõicauit ad tꝑs puta dõec satisfaceret. nũ qd reqrit absol'o post satisfactõez. dubiũ fac̃ qz papa nõ subijcit forme sz ex illa sola volũtate põt absoluere ab excõicatõe. vt i cle. si sũm⁹. de sen. ex. d. An. credit q̃ i dubio reqrit absol'o qz alio ñ apparẽte ñ vl ꝓp vti ptãte absoluta sz ordinaria. ⁊ sic dz ipẽdi absol'o ꝓz iuris ordinẽ.

¶ Qui filij sint legi. Rubrica.

Supra visũ ẽ de mltis ipedimẽtis mrimonij. sz qz sepe filij nascũt ex mrimonio ꝗcto ꝗ ipedimẽta eccl'e. ⁊ dubitari põt an ⁊ qñ filij sunt le. ió subijcit ista rubri. De mã. xxvj. di. deinde. xxxiij. distin. viduam. xv. q. vj. non nup. xxxij. q. iij. dicat. ⁊. xxv. q. vij. c. fi.

Conquestus. Mãlis ex soluto genit⁹ ⁊ soluta legitimat̃ ꝑ subsequẽs parẽtũ ꝓiugiũ et quo ad hꝛditatẽ. ꝗ ipetrãtis q̃rela. scdo cãe cõmissio ibi ió qz. ¶ Casus lr̃alis. Quidã. h. noie q̃zdã mulierẽ accepit. R. pꝛuus ipsi⁹ mulieris volebat eã puare hꝛditate pn̄a. p eo q̃ ipa nata fuit ãq̃z pꝛuus ipsi⁹ mrez accipet i vxorẽ dicẽs eã ltiaz non fuisse. vñ dcũs. h. ꝓqlt⁹ fuit do. pa. vñ mãdat q̃ten⁹ si ẽ ita illã iudicet ltiaz ꝑdicto. R. ,phibẽdo ne hac occasione sup hꝛditate pn̄a eã ꝗbeat molestaꝛ qd si circa fecerit excõicet̃. Ber. ¶ Nõ q̃ iudex ecclĩastic⁹ cogscit iter laicos de ltiatõe cũ venit accessorie ad cãz mrimonialẽ et si ꝓtẽtio sit ꝓp hꝛditatẽ ꝓpalẽ. ¶ Nõ scdo q̃ filij genit⁹ ãñ mrimoniũ ltimat̃ ꝑ mrimoniũ subseqns et vt ꝑferat pꝛuo i hꝛeditate pn̄a. ⁊ nõ q̃ sine assignatõe doris seu istrumẽtis doralib⁹ ,ples ãñ nata ltimat̃. lz aliud videat̃ iuere ius ciuile. de quo dicã lati⁹ j. e. c. tãta. vbi ponit̃ clausi hui⁹ mãe. ¶ In glo. fi. i fi. hec vltima solo ꝗa ẽ i se sz diuinat ió tene ꝑcedẽtẽ solonẽ. Vel fm Inno. dic q̃ ꝗ nõ petebat̃ restitutio bonoꝛ sz solũ vt ,pnũciaret̃ ista ltima ꝗtute mrimonij ⁊ vt postmodũ ñ iqetaret̃ tanq̃z illegitima ⁊ hec solutio est bona ¶ Posti. dicit q̃ ista ꝑsona erat miserabilis. hec solutio diuinat ⁊c.

Cum inter. Separato matrimonio i facie eccl'ie ꝗcto filij geniti vel ꝗcepti ãñ sñiaz sũt ltimi. ꝗ põit cãz diffinitõis. scdo diffinit ibi ió qz ¶ Casus lr̃alis. Ioãnes ꝗxit ma. cũ teberga i facie eccl'ie de q̃ filios suscepit. tãdẽ dũ grauida et accusatũ fuit mrimoniũ de ꝓsãguitate lata fuit sñia diuortij iter eos dubitabat̃ an filij nati ãñ sñiaz ⁊ q̃ capt⁹ ãñ fuerat eẽnt ltimi Cõsul. papa rñdet q̃ filij nõ debẽt ide sustiere iacturã: cuz parẽtes i facie eccl'e publice ꝗrisset ⁊ ió statuit pa. vt filij eoꝛ quos hũerũt ãñ sñiaz ⁊ q̃ ꝓcept⁹ fuerat ãñ ipsã sñiaz ltimi hẽant̃ ⁊ i bõis pn̄is hꝛditario iuꝛ succedãt ⁊ ꝗ pẽtũ facultati b⁹ nutriãt̃. ber. ¶ Nõ q̃ ꝓp bonã fidẽ pentũ ꝗbẽtiũ i facie eccl'e filij iudicãt̃ ltimi lz postmodũ mrimoniũ ꝓstet iter illos ñ potuisse ꝓsistere puta ꝓp ꝓsãguitatẽ vl affinitatẽ. Idẽ dic si alter ꝓiugũ sol⁹ erat i bona fide. puta qz reliquus sciebat ipedimẽtũ vt i. c. ex tenore. j. e. ⁊ vide qd dixi i. c. i. ꝗ. de eo q̃ dux. i ma. qu ꝗ pol. ¶ Nõ scdo marie iũcta gl. q̃ vbi agit̃ de fauore filioꝛ ꝓcepti hñr ,p natis ad ꝗ. l. q̃ i vtero. ff. de sta. ho. sec⁹ vbi agit̃ de odio. ¶ Nõ q̃ ꝓcepti p⁹ lit. ꝓt. sup ipedimẽto pide sũt ltimi ac si fuisset̃ ꝓcepti ãñ ꝓte. satis ẽ n. q̃ ãñ sñiaz diuortij fuerũt ꝓcepti ⁊ puto rõnẽ eẽ qz pẽdẽte lite sup ipedimẽto ñ dz suspẽdi exercitiũ mrimoniale. vt i c. ij. ꝗ. vt lite pẽ. ñ dz q̃ ,pdire pena ex eo q̃ ltime fcz ẽ. ¶ In glo. i. i fi. vult̃ q̃ ꝗ glo. ⁊ idẽ seqns nõ sufficere ad ltimatõez filioꝛ mrimoniũ fuisse ꝗctũ publice ⁊ sine ꝗdictõe nisi et fuerit ꝑmissa denũciatio de q̃ i. c. fi. de clã. despõ. sz tu dic vt ibi pleni⁹ dixi. ¶ In glo. pe. i fi. dic clari⁹ q̃ respectu ltimatõis ispicim⁹ tꝑs ꝓceptõis ⁊ tꝑs sñie ⁊ nõ tꝑs ꝓt. li. qz et p⁹ lit. ꝓt. ꝓiuges vtũt̃ ltime mrimonio vt. ꝗ. dixi. Sz quo ad ꝗ vt filij seqnt̃ ꝓditõez mris ispicim⁹ tꝑs p⁹ lit. ꝓte. qz part⁹ sequtur vtẽtẽ ⁊ vterq̃z icipit esse in mala fide post litem ꝓte.

Transmisse. Stat̃ ꝗbo viri ⁊ mulieris q̃ negãt aliquẽ filiũ nisi idicijs ⁊ testibz ,pbet̃ ꝗriũ. ꝗ ponit̃ ꝓsultatio. scdo rñsio. ibi ꝓsultatõi. ¶ Casus lr̃alis. Quidã noie. M. nutriuit quẽdã puez vsq̃z ad iuẽtutẽ cohabitãte sibi i vxore sua nẽ tũc nõ despõsata: sz postmodũ despõsauit ⁊ ex ea filios suscepit. ꝑdict⁹ iuuenis sic nutrit⁹ gerẽs se filiũ ⁊ heredẽ hereditatẽ. M. ꝑdicta possidebat quãuis a vicinia credetur eoꝛ spuri⁹ ⁊ dicebat̃: sz ꝑdicti vir ⁊ vxor negabãt illũ spuriũ suuz aut ltimũ filiũ eẽ: sz dicebant q̃ eũ nutriuerãt pietatis intuitu filij istoꝛ petebãt ab illo hereditatẽ pn̄ã. ipse ꝗo ꝗdicebat. qõ sup ꝗ delata ẽ corã archiepo rotbomagen̄. ꝑdict⁹ iuuenis qz corã eo citat⁹ venire noluit fuit excõicat⁹. pa. ab archiepo ꝓsult⁹ qd sup ꝗ eẽt agẽdũ. rñdet q̃ i tali casu standũ ẽ ꝗbo viri ⁊ mulieris nisi certis indicijs ⁊ testibus iuuenẽ ꝑdictũ illoꝛ ꝓstiterit esse filiũ. Ber. ¶ Nõ ꝑmo q̃ ex eo q̃ quis sit nutritus in domo alicuius non presumitur filius nec tenetur nutritoꝛ eum vt filiũ instituere quia non ,pbat ꝗ esse q̃ ab ꝗ cõtingit abesse. vt in. c. ij. de transla. prela. nam filij non semper nutriuntur in domo vt in. l. quidam. cum filiũ. ff. de ꝗ. ob. ¶ Nõ scdo ar. op. ex tex. q̃ vbi fama vicinie stat ,p filiatõe dcm̃ aũt parẽtũ ẽ in ꝗriũ. alio nõ apparẽte statur dcõ parẽtũ vt satis iunuit̃ ꝗ in fi. lr̃e iuncto medio qõ satis ẽ nõndũ. ¶ Nõ tertio q̃ assertio parẽtum negatiua ꝑiudicat filio nisi posset se ,pbare filiũ indicijs ⁊ testib⁹. Et ex ꝗ inferꝛ q̃ siquis ẽ in possessione filiatõis nõ dz excludi ab hꝛditate nec a iure filiatõis ex sola negatiõe parẽtũ ,p ꝗ tex. cũ glo. in. l. i. §. ij. ff. de carbo. edi. ⁊ i. l. si postbum⁹. §. fi. ff. de li. ⁊ postbu. Et ꝗ faciũt ad cõnem legistaꝛ in. l. filiũ. ff. ꝗ

bis q sunt sui vel ali.iu. vbi dr q regina qdā veniēs ad mor
tē vocauit filiū q cōiter reputabat filius regis ⁊ sibi in secre
to dixit eū nō eē filium regis sz cuiusdā militis. ⁊ sic regnuz
ad eū ñ pinere. ipe vo pax sapiēs renūciauit regno. naz vt
pz ex pcedētibus nō tenet filiꝰ credere vbis parētū exquo
ē in possessione filiatōis maxime cū ipsi parentes prius tra
ctauerūt eū vt filiū ⁊ eū notauerunt ad h. c. p tuas. de pba.
¶ In glo. in v. negabāt ibi sz pīudicium nō gñabat. h intel
lige cū effectu eo pbāte ꝓnū. s. q fit filiꝰ sz eo nō pbāte ne
gatio parētū facit plenū pīudiciū vt h apte pbat. ⁊ dic ō mā
vt pleniꝰ ⁊ latius dicā sup glo. fi. ¶ Iu glo. fi. in v. qō mota
ibi q erāt facti monachi. nō glo. fin. quā nescio alibi ex qua
potes colligere q parēte intrāte monasteriū pōt illico filius
petere legitimā. ⁊ sic facit p intellectu. c. cū simꝰ. ē. de regu
la. vbi plenissime examinaui hoc dictū. ⁊ adde ad ibi nō. istā
glo. ⁊ dictū Bar. in. l. siqs a liberis in. §. siqs septēnij. ff. ō
libe. agno. vbi vult q monasterium viuente patre tenetur
alere filium non autem tenetur ad legitimam nisi post mor
tem. de quo in. d. c. cum simus. ¶ Nota etiam sequentem
solutionem glo. q pr pōt in vita cedere hereditatē filijs re
tēris sibi aliqbus bonis. ¶ In ea. glo. ibi ⁊ qr vicinie fama
hoc habebat. aduerte q hoc vr ꝑ tex. nā fama vicinie hēbat
q iste erat spurius ⁊ isti dicebāt eū nō eē filiū ēt spuriuz nisi
glo. intellexerit q respectu intētōis agētū cōcordarēt qr fi
lij legitimi solū agebāt vt excluderēt istū solū ab hereditate
⁊ ad hunc effectū nō refert an sit nō filiꝰ an spuriꝰ. ⁊ ex hoc
pōt colligi vnū nōbile dcm q diuerse pbatōes differētes i
mō ⁊ pueniētes quo ad intētionem agētis debēt pīugi qō si
placet do. ¶ In. h nec ēt mihi qr cū resultet ꝓrietas respectu
modi nō debēt pīungi ar. in. l. vbi repugnātia. ff. de re. iu. ⁊
in. c. sollicitudinē. in fi. de ap. ⁊ nō h dcm qr facit ad multa.
¶ In glo. pe. ibi natus de legitimo mrimonio vult dicere
q exquo quis ē natus ō vxore alicui pīsumit filiꝰ illius. nā
filiatio ex parte pris nō pōt pbari. Iō dicit lex q mr ē cer
ta pr aūt ē ille. i. pīsumit quē nuptie demōstrāt. vt in. l. qr sp.
ff. de in ius vo. h pcedit si maritꝰ erat pris. secꝰ si fuisset ab
sens tanto tempore q non potuisset istum generare. nam
tunc potuisset istum negare esse filium ⁊ vxorem conuince
re de adulterio. finge. n. q abīs p biēnium repit filiū in do
mo triū mēsū. vt in. d. l. filiū. ff. de bis q sunt sui vel alie. iu.
Sz si pr cohabitabat vxori tūc pīsumit filiꝰ suus ēt si pba
ret q eo tpe vxor cōmisisset adulteriū cū alio. nā cuz posset
eē filiꝰ vtriusqz debemꝰ pīsumere fauore filiatōis q sit poti
us mariti qz adulteri p quo allego in filiū bo. tex. in. l. miles
§. defuncto. ff. de adul. ⁊ idē dr de eo q nascit ex pcubina ō
tēta in domo vt pīsumat filiꝰ pcubinarij. vt bēs glo. fing. in
c. michael. de fil. pīsbyterorz quā tenebis mēti p filijs pīsby
terorz. ¶ In glo. fi. ibi nisi p indicia exteriora vtputa qr in se
creto appellabāt istū filiū ⁊ ita tractabāt. sz i publico ob ali
quā cām negabāt. Sz vt plenius hēas hāc mām cū queri
tur qliter pbet filiatio capiēdo aliqua ex dictis do. ¶ In. hic cō
clude q si pbat natus ex muliere retēta in domo satis pba
tur filiꝰ mariti seu pcubinarij vt. ē. dixi nec crederet verbo
pris asserētis ꝓnū qr nō pōt pr filium nō agnoscere. vt i. d.
l. filiū. maxime si fama vicinie ē p filiatōe. vt i. l. si vicinis sci
entib⁹. C. de nup. ¶ Aut pbat solū tractatꝰ parentū qr eum
tractabāt vt filium ⁊ iste illos vt parentes ⁊ ex hoc solo pro
bat filius vt nōt Bar. in. l. qdā. ff. de pba. ⁊ apte hoc volu
it hic glo. pe. que plus dicit q probatio huiusmodi tractatꝰ
preferr negationi parentum postea subsequenti quod bene
notabis. facit. c. p tuas. de proba. ¶ Aut probatur sola fama
⁊ tunc si nihil probatur in contrarium illa sufficit ad probā
dum filiationem qr cum hec res de facili probari non possit
sufficiunt ille probationes coniecturales quod tenet hic do.
¶ In. ¶ Istud tamen dictuz videtur satis durum q sola fama
sine probatione tractatus seu sine vocatione parentum de
beat plene probare in preiudicium venientium ab intestato
cum regulr fama plene non probat vt dixi in. c. veniens. ē.
de testi. ¶ Quandoqz fama vicinie bz vnū ⁊ dictum parentū
bz oppositum ⁊ stādū est dicto parentū vt hic. qūqz paren
tes negant aliquē filiū ⁊ ille est in possessione filiatōis ⁊ non
statur dicto parentum vt hic iuncta glo. ⁊ in. d. l. i. C. de car.
edic. secus vbi filius nō esset in possessione filiationis. ¶ Et in
fi. glo. nō glo. q pcurrentib⁹ ꝓnijs pīsumptōibus standum
ē fortiori. si aūt nulla ē fortior tūc mutuo se tollūt vt in. c. lit
teras. de pīsump.

C Causam que. Illegitima proles est quā viro viuēte vxor
ex adulterio cōcepit siue cum adultero siue cum
viro moret. ⁊ pone casuz put ponit gl. in. c. cāz
que. j. eo. ¶ Casus lrālis. ¶ Dicebat q agatha de cuius he
reditate agebat nō erat de legitimo ma. mādat pa. iqri ō h
si pstiterit q Agatha nata fuerit de Auelina muliere Ro
dulpho sauarici eo tpe quo ipa Auelina publice morabat
cū Alano viro suo. vl si pstiterit q pdictꝰ Rodulphꝰ Aue
linā vix habētē publice teneret ⁊ eo tpe nata fuerit pnūcie
tur ipaz legitimā nō fuisse qr nō potuit eē vxor q viuēte vi
ro suo alij se copulare pīsumpsit. de hoc facto plene dr infra
e. cāz que. Iber. ¶ Nō p q pōt qs pbari filiꝰ adulteri lz
mr moret cū marito qō itelligo qn pōt pbari q tpe ꝓcepti
onis maritꝰ nō vtebat cū ꝓiuge als puto ꝓnū p id qō dixi
ē. c. pri. ¶ Nō scō q exclusō ascēdēte tan. qz illegitimo ex
cludunt ēt descēdentes qztūcūqz sint legitimi. in hac enim
cā agata nō litigabat sz filiꝰ ipsiꝰ. vt i. c. cāz q. j. e. sz qr filiꝰ
petebat hereditatē aui ex psona agate mris disputabat hic
de legitimatōe agate. ¶ Ex quo infert q lz filiꝰ sit legitimꝰ ex
quo pr nō fuit illegitimꝰ nō dz admitti ad hereditatē ascēdē
tiū vt aui ⁊ alioz p hoc tex. j. c. primo. ¶ Nā ex sobole nāli
tm nō pōt haberi soboles lrīma qr oēs descendētes ex filio
nāli tm pueniūt ex radice īfecta: ⁊ sic nō sufficit q ipsi sint
lrīmi ad h vt admittant ad hereditatē illoz qbus pater illi
mus nō potuit succedere ad hoc. l. fi. C. de nāli. li. ⁊ c.

I Lator. Nō natiuitatis opposita petēti here
ditatem corā iudice seculari est ad ec
clesiasticū iudicē trāsmittēda. ¶ Et est tex. multuz
nōbilis ⁊ allegabilis. sunt due ptes in pma ap
pellātis questio. in scōa cause cōmissio ibi nō. ¶ Casus litte
ralis ¶ Quidā. r. noie accessit ad pa. corazꝰ ipso pponens q
auus ipsiꝰ duas habuit vxores de quaz vna prem ipsiꝰ: ō
altera bug. pīuum suū suscepit q hereditatē aui sui totā de
tinebat nec ei volebat partē debitā exhibere. vnde cuz ipse
bug. patruū suū sup pte hereditatis pīne corā iudice ꝓmi
sisset. Idē patruus ei obiecit q pr eius ō ltimo mrimonio
natus nō fuit: ⁊ ideo de hereditate aui sui nihil poterat ven
dicar successorio iure. tādē fuit tractꝰ sup qōe natiuitatis co
rā epo norwicen. pp tergiuersationē ipsius bu. patrui sui se
apo. appellauit. vnde pa. mādat iudicibus qua. cām super
qōe natiuitatis ipsiꝰ. r. īfra duos mēses ap. re. debeant ter
minare. si vero īfra duos mēses dictus. h. nō pbauerit ltie
q obiecit extūc seculari iudici corā quo hereditatis qō ver
titur debeat itimare ut p qōe natiuitatis nō dimittat q cāz
hereditatis audiat ⁊ decidat. Iber. ¶ Nō pmo q nepos le
gitimus ex filio nāli tm nō succedit auo qr cū veniat ex pso
na pris ⁊ pr excludit tanqz illegitimꝰ dz excludi ipse tāqz
veniēs ex radice īfecta ⁊ latius dixi. ē. c. pr. aliqd dicam. j.
¶ Nō scō id ad qō allegat quotidie ista lra q si qō spūalis
icidit corā iudice seculari dz remitti ad iudicē ecclasticum ⁊
supsedēdū ē i qōe pncipali p iudicē secularē donec qō inci
dens terminet p iudicē ecclasticū ꝓcor. c. cuā ō ordi. cogni.
Nā itelligēdus ē iste tex. q reus obiecit defectū nataliū p
ueniētē ex inualiditate mrimonij ita q qō icidēs erat iuris ⁊
non facti vt qr dubitabat vtz matrimonium tenuisset inter
istius actoris auum ⁊ auiā maternā ⁊ de hac mā vide vt ple
nius dixit in. d. c. tuam. ¶ Tertio nō vnū dictuz qō alibi nō
ita bene probat iudicē ecclesiasticū ad quez cā spūalis inci
dens est delata posse terminū peremptoriū pfigere oppo
nenti except onē illā. j. quez teneat pbare: ⁊ hoc dz facere
iudex vbi vehementer presumitur de calumnia excipientis
¶ Nunquid autem hoc semper fit fiendum cum causa incidēs
deferr ad iudicem ecclesiasticū. dicūt doc. q nō. Sz hoc po

terit iudex ecclesiasticus fm q̃ viderit expediri ex circũstãtijs ⁊ malicia opponentis. Et inducit iste tex. ad ꝓbandũ q̃ ex cã pót p̃figi termin⁹ ad agẽdũ. simile cũ scholaris intẽdẽs recedere ⁊ dubitãs ne in pũcto recessus malicioſe ꝓueniat petit vt imponat edictum cũ certo termino ĩfra quem volẽtes petere cõpareant de quo vide ꝑ glo. ⁊ doc. i. l. vnica. C. vt nemo inuitus. iste tñ tex. hoc nõ ꝓbat q̃ logit in exceptõe. Itẽ pót induci ista lra ĩ argumẽtũ satis nõbile q̃ ex cã pót restringi terminus p̃fixus ad appellatõem finiẽdaz. de quo in. c. cũ sit romana de app. ¶ Nõ q̃ vbi qõ p̃ncipalis fuit intẽtata corã iudice seculari nõ potest iudex ecclesiasticus q̃ cognouit de incidẽti postea cognoscere de p̃ncipali Sz dz partes remittere ad iudicẽ secularem q̃ ex quo causa p̃ncipalis fuit inchoata corã seculari nõ pót postea venire accessorie ad cãm incidẽtẽ. secus si nulla qõne mota corã iudice seculari ageret de legitimatõe corã ecclesiastico. quia tũc incidenter posset ecclesiasticus cognoscere de cã p̃ncipali. vt in. c. de prudentia. j. de dote post diuor. ⁊ facit tex. in. c. i. s̃. e. ¶ In glo. i. in fi. de hac mã dic vt dicã. j. c. ꝓxi. ¶ In glo. pe. ibi. ꝗ clã ꝓiunctos. ¶ Nõ glo. q̃ clãdestine ꝗbẽtes nõ p̃sumunt ꝓinges. dicit ala. hoc ꝓcedere respectu viuentium. sed respectu filioꝝ p̃sumũtur ꝓiuges qõ est dictũ satis nõbile. Ex quo inferit q̃ natus ex masclo ⁊ femina simul habitãtibus presumit legitimus quasi fauore legitimatõis p̃sumat inter illos mr̃imoniũ ꝓ quo facit. l. in libere. ff. de ritu nup. Sz respectu ipsoꝝ viuentium canon p̃sumit potius stupꝝ. vt in. c. aliter allegato in glo. ⁊ hoc vt inducant ad palam ꝗbendũ. ⁊ satis ꝓcederet ꝗ dictũ si isti vocabant se ꝓiuges vt voluit Inno. in. c. ex parte de rest. spo. cui⁹ dcm̃ nõ q̃ habes ex his modũ facilẽ ꝓbandi quẽ eẽ legitimũ. Itez vt bẽs hic glo. satis est ꝓbare q̃ mr̃ credebat vxor. Et faciunt hec ad l̃ imitatõem eoꝝ que nõnt legiste. in. l. filiũ. ff. de his qui sunt sui vel alie. iu. ⁊ in. l. si vicinis. C. de nup. dicit ẽt Hosti. q̃ respectu ipsoꝝ viuẽtiũ si simul diu cohabitauerũt tanq̃z ꝓiuges p̃sumẽdum ẽ ꝓiugium. nam ꝓꝑ diurnitatẽ tẽporis difficile ẽ ꝓbare ꝓtractum mr̃imonij qõ bene nõbis ⁊ facit qõ ipse nõ. in. c. illud de p̃sum. ¶ In glo. fi. ibi incidẽter glo. nõ reddit rõnem huius dicti. nam si incidẽtia causse ampliat iurisdictõem. vt in. l. quotiẽs allegata in gl. vbi rõne incidẽtie iudex cognoscit de cã status de qua alias p̃ncipalr cognoscere nõ valebat q̃re nõ ampliat ꝗ iurisdictõez in dicis secularis maxime q̃ ꝓ si cã tpalis incidit coram iudice ecclĩastico pót de ea cognoscere rõne incidentie vt. s̃. dixi. Ho. dic verã rõnem eẽ q̃ iudex secularis est incapax cognoscere de cã spũali. vñ incidẽtia causse ampliat iurisdictõem iudicis ecclĩastici q̃ saltẽ in habitu bz illã iurisdictõem. vel qui saltem est capax illius iurisdictõis. ideo iudex ecclĩasticus cognoscit incidẽter de cã tpali q̃ nõ ẽ ĩcapax illius iurisdictõis immo eam bz in habitu secus in iudice seculari. ¶ Sz quero nunquid in ista qõne spirituali incidẽti corã iudice seculari delata ad foꝝ ecclesiasticũ libellus ⁊ alius ordo iudiciarius sit seruãdus. vñ q̃ nõ q̃ ecclesiasticus succedit loco secularis iudicis. Sed corã illo non erit offerẽdus libellus sup exceptõe pemptoria nec lis ꝓtestãda q̃ sufficiunt libellus ⁊ litis contesta. in principio litis vt nota. in. c. prudentiam. in §. sexta. de offi. delega. ergo nec coram iudice ecclesiastico surrogato. Innocen. refert hic contrarias opinio. ⁊ dicit q̃ tutius ẽ q̃ libellus offeratur. ⁊ q̃ sit offerendus placet Hosti. q̃ ꝗ qõ est preiudicialis ad p̃ncipalem. idẽ do. An. q̃ cum instantia iudicis secularis nõ trãsit in ecclesiasticuz reperiet ista qõ sine fundamẽto ⁊ satis mihi placet respectu libelli. sz respectu lit. ꝓte. ẽ magis dubium. nã vñ q̃ ꝗ absentẽ ꝓcedi posset lit. nõ ꝓte. ar. ꝗ dum dicit si. j. duos menses iste nõ ꝓbauerit ⁊ c̃. tu de ꝗ vide qõ latius dixi in. c. tuã. de ordi. cog. duas qões hic tactas ꝑ doc. dicã. j. c. ꝓximo. vbi melius cadũt ideo omitto hic.

Tanta. Famosuz ẽ ⁊ quotidie allegat ĩ vtroq̃z foro ⁊ inherẽdo vbis lre. h. d. in summa. Nãles legitimant ꝑ subsequẽs parẽtũ ꝓiugium. spurij vero non. ⁊ sunt due partes. secũda ibi si autem. ¶ Casus lr̃alis. Aliqs filios suscepit de aliq̃ muliere: postmodũ ꝓtraxit ma. cũ eadẽ q̃sitũ fuit vtꝝ filij aĩ ma. suscepti legitimi sint ꝗ̃di. rñdet pa. q̃ tãta ẽ uis mr̃imonij vt q̃ aĩ ma. sũt geniti post ma. ꝓcrũ legitimi bẽant: tñ si vir vxore sua viuẽte aliã cognouerit ⁊ ex ea filios suscepit nihilominus spurius ẽ habẽdus ⁊ repellẽdus ad hereditate lz post mortẽ vxoris cũ illa ꝓxerit ⁊ p̃cipue si in mortẽ vxoris alter uter eoꝝ aliqd machinatus fuerit. Ber. ¶ Nõ ꝗ ibi tãta ẽ vis. i. vtus seu potẽtia ⁊ c̃. q̃ legitimatio filioꝝ antea genitorũ firmat super vtute ⁊ potentia matrimonij ⁊ sic propter bonum matrimonij quod est fauorabile fingitur matrimonium a principio fuisse contractum. Et ex hac littera ꝓtertur ad qõnẽ nũqd indistincte ꝑ subsequẽs matrimoniũ legitimẽt antea geniti. ⁊ vñ q̃ nõ q̃ iura ciuilia reqrunt q̃ matrimoniũ ꝗbat cum instrumẽtis dotalibus vt insti. de nup. §. aliqñ. ⁊ de here. q̃ ab inte. defe. post p̃n. ⁊ in auc. q̃. mona. essi. sui. §. fi. vñ fm leges vbi nõ interuenit instrumẽtuz dotale nõ sufficit matrimoniũ ad legitimatõem filioꝝ antea genitoꝝ. Et ita exp̃sse sentit Bal. in li. feudo. in ti. si de feu. fue. ꝓtro. c. nãles. Sz canoniste moderniores cõiter tenẽt oppositũ. ⁊ ita semp ꝓlultũ ẽ ꝑ Gaspar. de cal. do. Ant. ⁊ ita pluries in facto respõdi sequẽdo hãc opi. ꝓ qua aptẽ facit iste tex. q̃ fundat se sup potẽtia ⁊ vtute matrimonij ad cuius esse nõ reqrit instrumẽtũ dotale: ⁊ sic legiste cõiter ĩ practica sequũt hoc dictũ ⁊ ꝓ hoc. c. i. s̃. e. ¶ Nõ secõdo ibi post ꝓtractũ matrimoniũ q̃ ius istud nõ reqrit vt nullum matrimoniũ sit intermediũ. s. inter natiuitatẽ filioꝝ. ⁊ ꝓtractũ matrimonij cum illa muliere. Et ex hoc inferit q̃ si habẽt filios ex ꝓcubina ꝓtrahat cum alia mr̃iere ⁊ ea mortua ꝓtrahat cũ ꝓcubina q̃ filij legitimant nõ obstãte matrimonio intermedio. ⁊ ita decidit Io. an in regula sine culpa de re. iu. li. vj. in mercu. ¶ Nõ ibi legitimi bẽant. q̃ isti aĩ geniti nõ vere sũt legitimi sz debẽt hẽri ꝓ legitimis q̃ vbũ bẽant ẽ vbũ ficticium. Et ex ꝗ dicit ꝗ do. Anto. q̃ si statutũ facit mẽtõez de legitimis nõ cõprehẽdunt isti legitimati ꝑ sequẽs matrimonium q̃ statutũ nõ vificat in casu ficto. vt in. l. iij. §. ꝗ vba. ff. d̃ neg. gest. sec⁹ dicit si hec vba ꝓferant a iure cõi ⁊ sic trãsit ꝗ sz ipemet tz oppositum in. c. ꝑ venerabilẽ. ĩ repetitõe. j. eo. in. xx. col. ⁊ istud puto verius q̃ isti sunt auctoritate iuris legitimi. nec ob. vbũ bẽantur q̃ vbi ꝓferit ab habẽte ptãtem paria sunt dicere sint legitimi ⁊ habeant ꝓ legitimis ⁊ ꝓ ꝗ c. ex parte. s̃. de spõ. sicut in fil'i dicit Bar. parta eẽ q̃ statutũ dicat habeãt ꝓ ciuib⁹ vel sint ciues. vt nõ. in. l. si is qui ꝓ emptore. ff. de vsuca. ⁊ in. l. si marit⁹. ff. de adul. ꝓ hoc facit qõ. j. subijciã. ¶ Nõ ibi spuri⁹. q̃ natus ex aduiterio dicit spurius. ⁊ de spurijs ⁊ alijs vocabulis filiorum non legitimorum habes bonam glo. in. c. nisi cũ ꝑdem de renũ. in v. manzeres. Et vide Bar. in. l. si gener. ff. de his qui. vt ĩdi. qui dicit spurium appellari quemlibet natum ex coitu a iure reprobato. Vincen. sentit. hic q̃ solum natus ex concubina appellatur naturalis simpliciter. Alij vero licet ex soluto ⁊ soluta possunt appellari spurij. ⁊ ibi vide pleniuſ quod verbum nota. quia non solet allegari per canonistas. ¶ Nota ibi ⁊ ab hereditate repellendus ⁊ c̃. arguendo per locum a speciali q̃ legitimati per sequens matrimonium non debent repelli ab hereditate quod probatur clarius. j. c. proxi. ¶ In glo. i. ibi qtio ad omnia. nota glo. singulariter q̃ legitimatus per sequens matrimonium est legitimatus quo ad oia. ⁊ nota q̃ glo. sentit q̃ sunt legitimi. q̃ facit ꝓ bis q̃ dixi sup tex.. Et hanc glo. adduco ad qõnem quã ponunt doctores. s̃. c. ꝓxi. vtꝝ legitimatus ꝑ sequẽs matrimoniuz succedat parentibus in feudo. videt q̃ non per tex. singularem in. c. naturales in li. feu. in ti. si de feu. fue. ꝓtro. vbi dicit naturales etiam legitimati non succedũt in feu. patris sed in terminis nostris ꝓtrariũ tenet ibi Jac. de bel. ⁊ cõmuniter doc. ⁊ Hosti. s̃. c. ꝓxi. ⁊ ille ter. intelligit de legitimato per rescriptum principis q̃ cum illa legitimatio sit stricti iuris tanq̃z dispensatio contra ius est restringẽda. vt in. c. q̃ dilectio. s̃. de ꝓsan. ⁊ affi. Sed matrimonium tanq̃z fauorabile purgat oia precedentia. Item si rescriptum p̃ncipis potest

illum habilitare ad feudum si de hoc facit mentionem vt no-
tabiliter vult ibi glo. vltima quam notabis. fortius ergo ma
trimonium subsequēs qd̄ trahit retro ⁊ fingit ꝗctum aīa na
tiuitatē filiorꝫ vel filij censēt nati tūc tpe ꝗctus matrimonij.
Et ꝓ hac opinione optime facit illa glo. que nō solet allega
ri ad hoc. ⁊ hoc teneo indistincte. Sz Bal. in. d. c. naturales
distinxit. vtꝫ in ꝓcessione feudi fit dictū vt trāsferat ad poste
ros ex se legitime descēdētes. ⁊ tūc ꝑm eum nō succedūt.
Aut fuit dictū simplr vt trāsferat ad posteros legitimos ⁊
ꝓcedit ꝑma opi. Sz vt dixi mihi indistincte plz prima opi.
qr mrimonium retro fingit fuisse ꝗctum. ⁊ sic sunt isti babē-
di ac si legitime descēdissent fauore mrimonij. ⁊ ꝓ hoc ad-
duco bonū tex. in. c. cū in cūctis de elec. vbi dr q ꝓmouen-
dus in ēpm dz esse natus de legitimo mrimonio. ⁊ tñ legiti
matus ꝑ sequēs mrimoniū pōt eligi in ēpm vt nōt glo. ⁊ cō
muniter doc. in. c. innotuit de elec. In glo. ij. in fi. nō sm
glr istā glo. que hoc ꝓcludere intēdit q filiꝰ suscept ꝰ ī adul
terio nō legitimat etiam per sequēs mrimoniū lz alter igno
raret q cōmitteret adulteriū. ⁊ in hac opinione residet glo.
Io. an. dicit ḃ ꝓcedere vbi nō interuenit mrimonium vult
dicere q sigs ignorāter ꝗrit mrimoniū cū ꝓiugato filij inō
geniti sunt legitimi. vt in. c. ex tenore. j. e. secus vbi nō inter
uenit ꝗctus mrimonij. ⁊ hec pōt eē diuersitatis rō qr ꝗbens
mrimoniū dat opam rei licite. ideo ignorātia sua excusat.
Sz admittēs viz sine mrimonio dat operam rei illicite. ideo
ignorantia sua non est ꝓbabilis nec dz inde ꝓsequi ꝑmū. ⁊
hec opinio vr ēt placere do. An. ⁊ eam puto verissimam qr
dāti operam rei illicite imputant oīa q̄ sequunt ꝑter volūta
tē suā. vt in. c. tuam. j. de homi. In glo. fi. in fi. nō singula
riter hanc glo. ad quā quotidie fit remissio. sz tu dic plenius
qz glo. ⁊ doc. hic q qdā sunt legitimi filij tñ vt adoptiui vl
arrogati. ⁊ dicunt legitimi tñ qr ꝑm nāz nō sunt filij sed ꝑz
l. dūtaxat. qr. l. inuenit illam cognatōem. vt pz. s. de cogna.
lega. in rubro ⁊ nigro. ⁊ isti si sunt legitime emācipati a pte
legitimo in nullo succedūt ibi pri. Sed si non sunt emanci-
pati succedunt pri legitimo vna cum alijs legitimis ⁊ natu
ralibus. ⁊ de his dic vt plenius nō. in. l. fi. C. de adop. ⁊ in. §
adoptiui insti. de here. que ab intest. defe. ⁊ in. l. si pri. ff. de
adop. Quidam sunt filij legitimi ⁊ naturales vt sunt nati ex
legitimo mrimonio vero vel putatiuo ⁊ dicunt nāles qr ꝑz
nām sunt geniti. ⁊ dicunt legitimi qr cōiunctio parētum est
approbata a lege isti succedūt parentib ꝰ ab intestato. vnde
oibus exclusis ipsi ꝑferunt vt in auc. de here. que ab intes.
defe. ⁊ sunt quasi dñi viuētibus parētibus. solum. n. deest
eis administratio vt insti. de here. quali. ⁊ differ. in. §. sz sui.
Et ideo ex ꝓsuetudine a lege inducta filij comitū appellant
comites etiam in via parentum. vt nō. xxiiij. q. i. c. fi. ⁊ in. l. i.
C. de digni. li. xij. ꝑ Bar. Quidā sunt filij spūales ⁊ legiti-
mi vt suscepti ex baptismate vl ꝓfirmatōe ⁊ isti in nihilo suc
cedūt parētibus spiritualibus qr nō repit iure cautū ⁊ for-
te ea rōne que cum ista cognatio ꝓsistat in spiritu nō dz extē
di ad bona tpalia exteriora. idē ⁊ fortius dicendū ī spiritua
libus filijs tñ. Mā oēs xpiani possunt dici filij pape ⁊ oēs
diocesani filij ēpi ⁊ oēs de parochia filij sacerdotis. vt in. c.
oēs. xxx. q. i. isti. n. vt diri in nullo succedūt parētibus spiri
tualibus. Quidā sunt filij nāles tñ. ⁊ gnalr oēs nati ex coi-
tu pnt dici nāles. sed qr aliquis coitus est reprobatus a iu-
re ciuili expresse vt cū ꝓsanguinea vl ꝓiugata vel siti aliqs ñ
approbat ꝰ nec reprobatus vt cū ꝓcubīa retēta ī domo. vt ī
l. in ꝓcubinatu. ff. de ꝓcu. ideo lex distinxit inter nāles tñ ⁊
spurios. Nāles tñ appellant isti qui sunt nati ex ꝓcubina
retenta in domo loco vxoris ⁊ isti succedunt pri ab intestato
in duabus vncijs totius hereditatis dūmō nō extēt filij le-
gitimi vel ꝓiūx legitima vt in auc. lz pri. C. de natu. libe. Et
nō qr glo. ḃ ⁊ in. c. ꝑcedenti. ⁊ in. c. nisi cum ꝑdem. de renū.
vr sentire hoc ꝓcedere de iure canonico ⁊c. Sed Hoff. in
c. s. pri. fuit in ꝗria opi. q cum de iure canonico oīs coitus
preter vxorium sit expresse reprobatus. xxxij. q. iiij. c. nēo.
⁊ c. meretrices. nō debent isti parentibus in aliquo succede
re. Sed Dosti. ibi sentit oppo. dicens q hodie etiam de iu
re ciuili omnis coitus est reprobatus per auc. de lenonibus
⁊ auc. scenicas mulieres. col. v. ⁊ in auc. vt nō luxurie. cōtra
nām col. vj. ⁊ in similibus in quibus imperator dicit q est
castitatis amator ⁊ q in istis spiritualibus vult sequi dispo
sitōem canonū vt in auc. de ecc. ti. col. ix. Sz impator sicut
ꝓ rescriptum pōt filios nāles habilitare ad hereditatē. vt in
auc. qui. mo. nā. effi. sui. §. illud. ita ꝓ gnalem legē quasi ve-
lit dicere q presuppōsito q coitus ꝓcubinari ꝰ sit hodie re-
probatus. l. tñ voluit ⁊ potuit vocare filios ab intestato ad
duas vncias. ⁊ ḃ opi. plus mihi placet qr in hereditanbus
standum est iuri ciuili ex quo ius canonicuz non disponit ex
presse in ꝓtrariū allego tex. in. c. per venerabilem. j. e. in fi.
Quidam sunt filij spurij ⁊ possunt dici spurij oēs nati ex co
itu a lege ciuili reprobato. vnde vulgo cōcepti possunt ap
pellari spurij vel nati ex soluto ⁊ soluta ex quo non erat con
cubina vt sentit hic glo. ⁊ expressius Bar. in. d. l. fi gener.
⁊ isti in nihilo succedūt pri. ꝓ hoc vide qd̄ nōt Io. an. in ad-
di. spe. in fi. qui fi. sint leg. circa pnci. vbi dicit q ꝓprie natu
rales tñ sunt nati ex ꝓcubina retenta in domo q nimmo na-
tis ex coitu reprobato iura ciuilia denegant alimēta vt in au
c. ex cōplexu. C. de ince. nup. Sed de iure canonico alim
ta prestant ꝓpter equitatem nālem vt in. c. cum haberet. d̄
eo qui dux. in ma. quam pol. per adulte. Numquid aūt ali-
quid possit reliqui istis filijs. dic q sic ꝓpter alimenta. Itē
ꝓ dote. de quo vide per Bar. in. d. auc. ex cōplexu. ⁊ ple-
nius in. d. l. si gener. ⁊ vide que dixi in. d. c. cum haberet. ꝑ
dicta ꝓcedunt respectu patris. sz respectu mris dic breui
ter q aut est filius natus ex cōcubina ⁊ succedit mri pariter
cum legitimis vt in. §. vulgo cōcepisti. insti. de succes. cog.
⁊ in. l. si qua illustris. C. ad orfici. etiam si mr sit illustris per
sona vt ibi nō. Aut est filius nat ꝰ non ex concubina sz vul-
go quesitus ⁊ succedit mri vna cū alijs legitimis nisi mr sit
illustris. vt in. d. l. si qua. Aut est natus ex damnato coitu ⁊
tūc in nihilo succedit etiā mri vt in. d. auc. ex cōplexu. ⁊ idē
dic ecōtra q parētes non succedūt filijs eo calu quo parēti
bus filij non succedunt vt nō. Bar. in. d. l. gener. in alijs fi-
lijs dic vt. s. dixi in pte. ⁊ vide respectu mris qd̄ nōt. glo. ⁊
Bar. in. d. l. si qua. ⁊ per hoc habes plene mām huius gl.
Quero numquid nati aīa mrimonium indistincte effician
tur legitimi post ꝓtractum mrimonij. Io. an. in quadā apo
stilla vr ponere regulā q ex quocūqz coitu fint nati dūmo-
do potuerit esse vxor eius si ꝓsensus affuisset legitimant ꝑ
sequēs mrimonium. secus aūt si non poterit esse vxor eius
vt in casu secūdo hui ꝰ. c. vel qr saracenus habuit filiū ex xpi
ana. nam lz postea efficiat christianus ⁊ cū illa ꝓtrahat non
tñ ꝓles legitimat qr tempore natiuitatis nō poterat eē mri
monium. vt in. c. caue. xxviij. q. i. Idem dicit Tunc. in natis
ex coitu incestuoso lz postmodum ꝓtrahāt mrimoniuz per
dispensatōem ecclesie non tñ filij antea geniti legitimant. qr
tūc non poterat eē mrimonium obstante impedimēto affi-
nitatis vel ꝓsanguinitatis nisi aliud dicat in dispensatōe.
Aduerte diligenter nam ex ꝑmo dicto Io. an. sequit q na
ti ex soluto ⁊ soluta indistincte efficiunt legitimi qzqz inter
eos nō esset cōcubinatus. Cōtrarium reperio aperte tene-
re Bar. in. l. in cōcubinatu. in. §. i. ff. de ꝓcu. vbi dicit per se
quēs mrimonium solum legitimari natos ex ꝓcubina retē-
ta in domo. ⁊ credo q vex dicit inspecto iure ciuili. vt pz in
sti. de nup. §. aliquando. ⁊ insti. de here. que ab intesta. defe.
post prin. ⁊ q tales filij legitimant ⁊ non alij ꝓsiluit ēt Ol-
dra. sed in ꝓtrarium allego glo. ordi. in. d. c. innotuit. d̄ ele.
quā tz ibi Io. an. ⁊ gof. ī sūma d̄ fil. ꝑsby. §. qd sigs. ⁊ Cō-
po. in. d. c. inotuit. ⁊ ī. d. c. q̄lis. xxx. q. v. ⁊ plz mihi ḃ opi. ī
specta mente canonum nā ista littera nō se fundat sup ꝓcubi
natu sz indistincte ꝓpter potētiam matrimonij legitimat an
tea natos vel genitos. nec debemus aduertere ad ꝓcubina
tum qr ꝓcubinatus ē expresse damnatus a iure canonico.
vt in. c. nemo. xxxij. q. iiij. Et ex ꝓtraria opinione sequeret
q magis faueret peccato diuturno ⁊ ꝓtinuo qz momenta-
neo. Sed ius ciuile tpe suo habuit bonam ꝓsideratōem qr
cū ꝓcubinatus non esset damnatus ideo ex illo genitos vo

lunt legitimare. ſz cū ius canonicū magis ꝛgbat adulterinatū ꝗ adulterinat⁹ z expresse damnat⁹ a iure cano. ut i c. nō xxxij. q. iij. utq; ꝗ fornicatores simplicē iuxē no. i c. ex parte ade. de testi. fortis dnt legitimari nati ſm adulterinatu ſz in adulterinatu et hꝰ nō ꝗ apit multū mtlīg hꝰ c. nr expresse tangit hꝰ p doct. Ad id qd dixi de nato ex sacraceno. qaſ. de cal. tenet hꝰ ōtrū ō. q cū iste tex. nō exprimat ni vnū casū nō debem⁹ ipedire legitimacōes i casu pdicto. Sed potest ēe mirō⁹ si ille effectus ēet xpianus Vsq; satis ē q nō suberat ipedimētū ppetuū. Sz m̄ pl⁹ placet opio Io. An. q mirō⁹ nō pt hꝰ casu retro trahi ad tpe nūitatis. Sed ad hꝰ ut fictio opet⁹ vim suā. oz q habat extrema habilia sz tpe ad qd. et tpe a q. ut no. i l. si ibq; p ēptore ff. de usucapi. Deinde q q ubi cons nō potest ēe vxoris obstante aliq; ipedim̄to nō revocabili sm dispensatōe ecte. nō legitimant filij p sbsequēs mirō⁹. Et sic intellige istū tex. Sed ea rō q z in ēncia mirōmij precedit i aliq; ipedim̄to ppetuo. Et ad plenior intellectū hui⁹ c. vide qones ab format Io. An. i regula sm culpa i mercuriali vj. z.

Quaeritur. De ea cauli mt⁹ laicos si adsit ecia agnoscit tm an qb sit de legitimo mirō⁹ nat⁹ primo po. dimissio. d⁹ eius forma et limitatio ibi. Pez. Sed p q mt⁹ laicos nō dz pp suā iurisdictōes exē in tpalibz. Ex q clarissime infert pp nō hēe salē executōes iurisdictōis tpal. de q hꝰ in glo. de sacrilegiis tm dat lrtis clico et laical. ſz nō laico et clicū. ut no. i c. si clic⁹. et i c. ex transmissa. de ho. spe. Nō z. q iurisdictio cū z tpalium pt z ad regē in tō suo regno et sic reges de iure hnt iurisdictōes in regno. Nō z. q ec de ea spoliacōis nō pt pp mt⁹ laicos agnosce. qd intellige n sint psone miserabiles. de q dic ut i ea significatibz de offi. del. et i c. exparte. de ho. spe. et i c. si q. busda. de v. sig. Opp⁹ et textū. de c. j. 8. e. ubi pp pnūciat si hēditate. cū veit accessorie ad eas legitimacōis hui⁹ ōtrū hꝰ innuit. Solo. Ibi pnūciat inde ter s. postq; agnit de legitimatōe. vni accessorie pt bn pnūciare si tpalib⁹ ut in c. de prude. de dote p⁹ dnt. Ex⁹ eat principali ut hic. Sed an pbacōes legitimationis dat restitutōes fieri. Et tene mēti istū tex. qa cotē ad pdta allegat. In glo. ij. i fi. no. bn ista glo. ad quā cotē fit reissio. et varij fuerat doc. ēta hui qōne. Et mt⁹ ceteros hostiēs tenet vltiōes pte glo. Dic tm q i pnūdicū aliorz pp nō dz uti nr dcōe tpali. ut i c. vna. de cler. et hꝰ. ſz ipator sic. Dt ecia q si ipator delinquet ec in tpalib⁹ possz puni a pp sic nfior p superiore. qd dcm teneb pp mēti. et hodie tenedū z in dubio qd dz hꝰ in ulti. opi. glo. qd habet i actuacōe bonifacij vna stat. Et vide qd no. bar. i l. i. ff. de req. reis. et plena. et bo. glo. i cle. adiuti de hēti. et plenissime tetigi i c. nouit de iudi. et dic ut ibi. ubi tāgo an hītū iurisdictōis in tpalib⁹ possit pp i aliqbz casibz deduce ad actū. In glo. pe. i fi. nō glo. et vide qd no. xxiij. q. ij. i fi. Ex⁹ glo. q20 p⁹ Innoc. nūq; possit qs pete se pnūciari legiti⁹ Innoc. istat finali. ꝛclud⁹ q nō n ad aliq; effm. puta si agit⁹ de successione et ipo⁹ sibi q nōz legitim⁹. nā tūc pt pete se pnūciari legiti⁹ ut i c. j. 8. e. vl si diffamat⁹ de legiti⁹. ar. i l. diffāri. C. de mgē. manu. Qda tn dicūt ut ipe refert q i hꝰ casu nō petit⁹ ut pnūciet⁹ legiti⁹. ſz ut cesset diffāmo. ſz primū dem z satis equū. An ait hꝰ sma in ea legitimacōe nocat et psit alis vide hꝰ plene Innoc. q ꝛcludit q nō p regias. res int⁹ alios acta alis ꝛc. Et nō hoc dem.

Ertiū. Si mlier p iudi⁹ ecē iudi⁹ separata a primo viuēte ec⁹ ꝛtrahi cū ꝛ legitima eit ples quā ex ꝛ suscepit. h. d. Sūt due ples in p⁹ fōnicatio. in ꝛ ꝛmissio. i ideoqz. Nō p⁹ q sola absentia iuge ꝗtūcūq; diuina nō prēt cam legitimacōes separandi mirō⁹ ec⁹ si vxor dicat se āplī non posse ꝛtinē. Nor. et pncia. de spō. vni intellige hꝰ q ista mlier allegabat ipedim̄to ppetuū puta ꝛsanguinis vl forte dicebat maritū mortuū. Nō ꝛ iudice posse ꝛstituē nūcū ad citandū ec⁹ ꝛsanguineū citādi. fat. c. cū dilā. et qd i no. de do. et ꝛtu. Nō z. m fi. q ecia cū agnit de legitimatōe pt et dz se intiponē ne is qui legiti⁹ pnūciat ad hēdi⁹ excludat. et sic iplicat se de tpalib⁹ cū veūt accessorie ad spūalia. In glo. i fi. adūte ut clar⁹ intelligas istū textū. Oppo. de c. qm. f. pozio. et §. si cū ut li. n ꝛte. ubi dz q ꝛt absente nō ꝛtinacē n dz pcedi ad istanciā alīs iuge si petit⁹ mirō⁹ separari ab aliq; ipedim̄to qr cū ea ista sit grauis n dz pcedi ad sma z absente. qr si forte ec⁹ ēet pns hēet in promptu defensiōes ꝛtrū hꝰ dt. Solo. hꝰ c. ita multiplī. ſz ut sentit hꝰ glo. q iste fuit hꝰ ōtiar. et hac opi. tenuit ec⁹ Goff. Sz ete hꝰ l. nō agnuit hēe. qr nō appet q citatio istū vnq; affecit. Ꝛ lec. colligi ex ꝛ glo. q hꝰ fuit pressū ne iuo mlier pireet. Forte ei non potuit resiste stimul⁹ carīs. hꝰ l. nō z va. qr luz i hꝰ casu lig mlr punīcat sm clpa nō tn sm cā. ut dt tex. i de. z. si cū. Ꝛ lec. q hodie istd nō pcedat. sed standū z ꝛtio. ſz ista lec. z ꝛt id qd hꝰ i phe. hꝰ opi. Ꝛ lec. po⁹ m fi. glo. q iste ept male pressit. hꝰ qa mlr nupsit auctē ecte filij dnt ēe legiti. Nō. si ghrasta lec. ex q hēs q luz sma separacōis st nulla ex q tn lata z ab extra filij geiti ex a mirō⁹ st legiti. Ego tn aliqtulū dubito utz st vera. qr error iuris nō dēet excusare ec⁹ mlierz n i casibz expssis. ut i l. pe. C. de iu. et fac. ig. Ꝛ lec. tacite sumūt hꝰ doc. ſz clar⁹ lo⁹ Innoc. i c. fi. de eo q m⁹ i pos. cū rei ser. dt ei q ex q maritū se absetat a mlie si nō appet de ea legitima psu⁹ se absetare i fraude et malicōse ō sic ō absente malicōse. pt pcedi. ut d. §. si vo. ita et ō istū q absetau⁹ se cū legitima nō appnte. qr psu abesse ec⁹ in fraude sed qd opat vitas i casu vel qpat. psumptio i casu psumpto. ut i l. si pos. et qd ibi no. ff. de reli. et sup. fune. frū c. ib q. et qd i dixi sup de spō. Et tene mēti istū tex. ſz hac lec. frū qd leq et nō i c. j. i. ti. pri. et p hac lec. frū iste tex. dicit q ept in hꝰ negotio fuit guidq et discret⁹ q iste

Qvod nob. filij nati ex

EEE

mrio clādestino p eccia approbato st legitti. h. d. ihe
rēdo lre. ff. j. clarij pateb' ver' itellis. No. 1°. q cū du
bita de legitim pt qs hnte pte pnuciari se legiti
fuit ad ea q no. nmo. 8. e. cāz. No. 2° q iudex eccie
q pnuciat filiū legiti. pt sil pnuciare eū hede.
No. arg. ex tex. q filij psumūt hes. pt. Ad qd. Si
filij hes. Et fuit h ad qonē quēq ages o filiū
tpe hede pris deat pbare illū ee hede. t vr q no
p pdcia. Ozū dt Bar. i l. nctarijs. ff. de acq. he. qr
cū filij hēat hodie bnfi abstinēdi ab hēdi pe
na. oz q pbet q se imiscuerit hēdi. ctd no. Ozz
qro. Quēq oes filij nati ex clādestino mrio sint
legiti pt approbacoez ecie. sū sint nati p approbacoez
sū contea. Solo. ff. Adhuc h q q illz ipedi pbat
o mrio. t oes idistincte st legiti. t h oes sequūt
t vr pbari i c. ii. 8. de clā. despo. Ea approbatio ret
trahit t pinde e ac si a pri in ospectu ecie mrio
fuisse otractū. ut ibi. Aut ipedi pbat p mrio
t tūc f glo. geniti p approbacoez st legiti. f an
approbacoez no. Io. An. tenet idistincte q oes legiti
mat licz mrio p ea sepe detecto ipedi. monet
q imrio oia pcedētia purgat. 8. e. c. tāta. t h lec
placet ec do. An. f Io. cal. tenet oppositū qr ad h
q mrio sepe legitimet filios pcedētes oz q potūt
ee tpe otrepcois t tpe mrio otracti. ut e. tāta. f. ustis
mrio no potest ee tpe otrepcois obstāte ipedi. g zā.
Et p opi. Io. An. fuit c. ij. de clā. despo. ubi dr q opat
approbatio clādesti mrio ac si a pri i ordine ecie fuisse
octū. Ozz si esset a pri octū filij fuisset legiti licz p
ea sepe detecto ipedi. ut i c. ex tenore j. e. q zc.
Et hanc opi. qmz tenui. f multū me vexet nūc i op
positū. c. fi. §. si qs. de clā. despo. ubi dr q sobules
suscepta ex mrio clād. pfi z illeg. detecto ipedi
t ad d. c. ii. pt inderi q fingit ab iuio otractū
qn no appet pri de ipedi. Ea otrahēdo st i occulto
videt affectatores ignōiaē. t psumūt psumisse
ipedi. t hac opi. puto veiorē de rigore iuris zc.
Retenit. Si sacetes int se ipedi mrio ot
hāt illegitia z gles eorz. vel sponsi. f. fuit
ex mrio otracto f pblice honestat iusti illegiti st.
t ab hēdi pntū excludēdi. Et tene mēti hui ecclie
qr sepe p ignorātia accid. 1° po osultā. 2° cnsio f
tibi. No. 1°. q ipedi pblice honest qd' ort ex sponsa
lib int sponsū t o sanguineos spōse t cō. nedū ipe
dit mrio int eos. ihi f ec dimit. t si filij ex tali
mrio nati st illegiti no sucēdūt in bois pntū.
t ecclie de c. sponsa. 8. de spo. No. ibi ecie pmissioez
q ecia pt dispēsāe o ipedi pblice honest. Ea illd
ipedi no z a iure dino f huano sup qd pp pt dis
pēsāe. ut i c. proposuit. de otes. pbe. No. 3° q pp dispe
sado si mrio p iniaz dispēsat st legiti filioq ec
espeū hēditatū. t z casu q dispēsat pp eū layeis
st legitimacoē. de q in c. p vnā. i. e. No. ul. duos
casus i qbz no obstāte ipedo gles z legitia. 1° si p
cessit dispēsa ecie. 2° si pntes ignōiant otrxit. Ozz
dubiū nūq qlibet ignōtia excusat. Sed ignōtia
fi probabit excusat. ut i c. ex tenore j. e. t fortis ignō

uis t fti. Ozz de ignōia uris tm pt dubitari p q vide to.
tex. i l. q m pnūcia. ff. de iuri nup. ubi vidē pbari q
error iuris cū lōgi nq tpis excusat ad h ut filij dicat
legiti. Ad h ee fuit l. f si lege. z. fure. ff. de peti. hēt. ubi
dr q error iuris q no tollit bonā fidē q ad fruendū fruc
tibus. Ozz i ōnū fuit c. p vnā. j. e. t dic ut ibi dicā zc.
Occurrit. Ad docēdū plē illegitiaz no ff pbae
ipedi mrio si fuit i facie ecie octū. 1° po mlier
qrela se q dat iudex. 2° instruit se mo decidēdi. No
i modū pbādi quē ee legiti. f. si pbat q pntes sui
legitie otrxerūt. siz q ad solēnita extinsecus. t q diu vx
erūt mrio eorz no fuit ipetitū. i. accusatū. de q i
plenū. No. 2° q cū molestat qs voē illegit pnciens
ex defū mrio oz pte ab ecia ut legiti pnūciet.
Ad istū tex. opo. de. c. cāz. si e. ubi p morte pntū
inqrit de validi mrio ipoz. h cū pp no admittat
pbacoēs si ipedi dūmodo possit ostae q i fue ecie
otxerūt. vel mrio fuit octū. No. gl. istat ponēdo vari
as sol. 1° sol. q q inquēnū eat h elapsū a morte
pntū. t no potest accusari p tt. C. ne de sta. defū.
Ozz h sol. diuersat ad tex. Ite p modnos dit reprbat
qr mā illi tituli lo in cau diuso. f. cū vtrq i dubio
de statu fuit. vdicōib. de q dici i c. licz. 8. de iuriscio
ser. h loo loqm de legitiacoē pbanda. t ex h sētiat
modni q ee lōge p q nq nū pt filij ipeti de illegit
qd' sat plaz. licz hosti. vidē seq gl. f i pitica teneb
pp mēti dcm glo. corroboratū auctē hosti. Ta sol. gl.
C q h dicebat q mrio fuat i illz ipediēte statu. q sol.
no pt glo. qr dinat. Et no. ex hac glo. o dinātes. 1°
dic q ex alio h sol. no pred. qr pssuppo q alt fuisse fui
a saeni otxerūt. t tenet mrio. ut de iuri. ser. p totū.
Aut ignōrat. t pp ignōtiā gles z legitia. ut i c. ex tenore
j. e. 3° sol. glo. z q h stabat q mrio otxerāt f i otrio
dicebat opo. Et ut hēas glo. t dta doct i effū s distig
ue. q a filij agit d. se legiti. a o eū agit. p eū oz ipe
se pbare legiti cū sit ea sue itencois ut h t pbat se le
giti mlier mod. 1° si doceat pntes suos pblice otrisse
mrio ut h. 2° si ois opio vicinie hēbat q erāt mait
t vxor ut dt glo. h i fi. quā nobis. ex q hēs q ois opio
vicinie pbat mrio q ad effū legi. 3° si pbat q pntes
sui titabāt se sic marit t vxor. ut no. nmo. c. ex pte.
de testi. spo. Et adde alios modos q notā 8. e. tūsimi.
t l. ff. si vicinus sa. C. de nupt. t i l. filiū. ff. de his q
st sui vel alie iuris. An cū adiscari deat admiti ad pbād
otrū. glo. h sentit q s. f. i nmo. 5°. Et dic lacij q a adisci
ri vult pbare q no otxerūt. t oz admiti. ad h. c. ex tenore
de testi. a vult pbae q sicbat ipedi vel clādestine otr
erūt cū ipedi bess t ee oz admiti ut i c. fi. clā. de spo.
a vult pbare solā ipedi. t no oz admiti qr pbatio sua
no releuaret qr pp ignōtiā pntū gles e legitia ipedi
no obstāte. ut i d. c. ex tenore. t c. ii. 8. e. t i h cau ih tex.
presūt. n. ignōtia ni sit fm maifestū. ut i regula
psiūt. de re. iu. li. vi. 2° cau principali cū adiscari o filiū
dic q a negat mrio. t tūc filij oz pbae mod' pscripto
a ofiteri mrio f dt q no fuit legiti pp ipedi. t no oz
admiti pp oos supdcas f oz q pbet vel mala fide otxerūt
vel clādesti. ut dixi. Et pdcā no zc.

Det tuas. Stat dicto testiū q̃ pbāt aliq̃ legiti⁹ licz fama vicinie ⁊ tēcatq̃ pnti hēat ꝛ. In p⁹ po⁹ psulta⁹. In 2ª rnsio. ſ. nos q̃. Sed. i maiorū pte vicinie. bo. tex. ī ar. q̃ ad pbādū legitimacōēz sat⁹ ē pbare q̃ opi. vicinie hēbat pntes illiq̃ fuisse ꝛuictos legitime ⁊ ēs ad pbandū illegitimū sat⁹ ē pbare q̃ opi. vic. hēbat pntes illiq̃ fuisse dubinados. ⁊ nō q̃ sit maior ps vicinie. Et hi predu ni p testes pbaēt oppo⁹. Et ex hi ⁊ ex tex. colligē q̃ pba⁹ testiū prefert ꝛi opi. vicinie ⁊ tēcatui pntiū. Ro. q̃ ex dict testiū colligt ꝛa pbatio. nō ſ ex opi. vic. vl tēc. pntū. Sed. 2º tex. ap tū q̃ dō pntū sit filiacōē nō stat⁹ ex cū iura⁹ si tēcatq̃ pcedēs ⁊ fama vicinie hēbat ꝛtū. Ex bn nōb. Sed. q̃ natq̃ ex sponsa de futō z legitimq̃ hz mirō⁹ alit nō fuit pblicatū. qd ꝛz pcedē ipedi⁹ mrō⁹ nō pbato. alis secus. p c. fi. de cla. desponꝰ. Et ut expediā itellig hi c. sit. formo tēs opi. ꝛ tex. p⁹ ei vz q̃ ex q̃ pz asseruit illū legiti⁹ i testa⁹ vidi illū legitimasse psuppo⁹ q̃ alis nō fuisset iste legitimū cū ēt natq̃ ex dubina ut ī auc. ute siqs. C. de nātu li. Et ⁊ si stat dō pntū cū negāt aliq̃ ēē filiū ut i c. tūsmisse. ē. e. fortiq̃ vz standū cū p fitent aliq̃ ēē filiū cuiq̃ ꝛtū ītuit hi cū pp̃ noluit se fūdare sū ꝛbo pnis ē sū pbacōibz. Tno ar. ubiqz iudex exp̃mit flaz cāz sntia ē nlla licz ex alia cā possit sntia tolli. ut i c. ex trū de resti. i integ. ⁊ melius i c. ex pte. de re ꝛ pben. Ro. glo. mi q̃ ad p̃mū sentit nō tū clare q̃ iste hēbat alios filios legitimos. ⁊ cessat ꝛtū. de auc. Ut si qs. hi sol. dimat. Io. An. dt q̃ forte mr istiq̃ ēat mortua. qī sentiat q̃ ad hi⁹ ut īducati legitimā. aī pz appellat filiū nātē sipliz. oz q̃ mr viuat qī videat tūc cū ea facte ꝛhē mrō⁹ q̃ nō plaz hi d. An. q̃ tex. ī d. auc. lo⁹ indistincte ⁊ absolute pē si sol. hi ꝛtū. Sed ego clariq̃ dico. q̃ 1º auc. ñ potit hi hrē locū q̃ pz p 1º ꝛba nō intēdebat tūc legitimare cū pz dumsi q̃ mrō⁹ ꝛtraxerat cū mulē aliq̃ suscepissi filiū. ⁊ illa ꝛfo nō disponebat. Hū z q̃ testes deposuerī p⁹ si ꝛtū mrō⁹. secq̃ si filiq̃ fūdassi se si 1º uoiacōē dūtaxat. tūc ei hēbat locū ꝛtū. Et hi q̃ ad p̃. Ad 2º ꝛo ꝛtū dic q̃ assiōni pntū stat⁹ si filiacione ubi ñ pbat ꝛtū. ut ī l. 1. §. Iuliano. ff. de li. agnos. ⁊ pt ibi. c. tūsmisse ē. e. ⁊ hi ꝛt assiōnem pnis ēat fama vicinie. Ite tēcatq̃ suq̃ pcedēs q̃ tē tauⁱ illā ut ꝛtib. nō ut vxorē. Et fm ipiq̃ pnis pcedens. nā relinq̃do illā intuēz ⁊ tūseūdo ad a⁹ vota tacite vz ofēsq̃ illā nō fuisse vxorē suā. Ro. nō cre dz si p ea assenti ꝛtū. Et forte ob hi pp dt hi q̃ dec. tūsmisse. lo⁹ in cāu dissili. Et vide i qd dixi i d. c. tūsmisse. Ad 3º ad 3º ꝛtū dic ut sentit Hosti. q̃ pred⁹ qī vnica cā ⁊ fla z exp̃ssa ī sntia. secq̃ ubi exp̃mit alie cause. tūc ei ꝛtute aliaz sustinet⁹ sntia ut hi z cas nōbi. Et ad hi c. cū I. ⁊ A. de re indi. hi ei ep̃ fūdauit se si decretali tūsmisse. q̃ lo ī cāu dissili Et si pbacōibz ⁊ sustinet⁹ sntia vigore pbacōm. Et fuit nōbi iste tex. p dō Iuno. ī c. ī pntia. de renū. ū dt. q̃ si due exp̃mūt ī sntia vna ꝛ iūs litigatoris alia ꝛ iūs ꝛē. sustinet⁹ sntia pp illā q̃ nō z ꝛ iūs ꝛē. ⁊ hi predū ītelligēdo. q̃ 1º ꝛbū nō tā posi tū ī tex. stet p̃uatiue ut sit sensi q̃ pp fūdauit se in ꝛfirmōē nō si illa dec. tūsmisse. ⁊ si pbacōibz. Dicit hi q̃ stat ꝛpatiue. ut ſ sensi q̃ mgl fūdat se si pbacōē ⁊ si 1ª dec. tūc 1º dēz nō coll. Et ex hi colligt Io. An. aduocatū fouentē iustū cāz dō ec allegare iura nō multū efficacia. q̃ si iudex ñ z multū doctq̃ moueti pociq̃ ex q̃busdā colorat nō ꝛcludētibz ⁊ ex dēs nēo ꝛcludētib. In glo. ī v. filiū. ſ ī pblico istru⁹ Et differt iste casq̃ a p⁹ q̃ ī lo⁹ de testō. hi de a⁹ istru⁹ ⁊ nō glo. ex q̃ hēs 2º modos legitimandi filios nātales vide alios modos p hosti. ī su. e. ti. §. qli ⁊ a q̃. Et ī fi. glo. an at. ⁊ qm nōiacio pntū psit vl noceat filiis. dixi ī c. tūsmisse. ē. e. ⁊ p bar. ī l. 1. §. Iuliano. ff. de li. agnos. ⁊ no. ī lo⁹ pall. solu ꝛtū hi fortū. In glo. fi. hi vz p ipō filio. hi dissilitu⁹ quā assigt gli pax vz ſ Io. An. ⁊ bn. q̃ assiō pntū fit fide in p̃iudiciū filiacōis. ut i forciq̃ dz fact in fauorē. Ro. Io. An. allegat alias dissilitudines dt q̃ negat filiū hi at ēlitas q̃ dicebat nō legitimq̃. Et i assiō pntū nō hēbat tē tatū in ꝛtū. hi at secq̃ ut dixi. Et i cāt dz utiusq̃ pnis hi hat altiq̃ tūn. Et adde id qd ē. dixi. Ex q̃bz clare ptz q̃ c. tūsmisse lo⁹ ī cāu dissili hi c. mito hi nō debebat si stari dicto patris.

Det vtilē. Diffi ⁊ multū famosū c. ⁊ p abba. Io. An. sūmat sic. p⁹ nō legitimat ⁊ tpalib aliene iur dōi subtos. Ego vō laciq̃ ſ sūmo. ſ ītelligē q̃ in plq̃ placet. In tūs ecte pz pp̃ libē illegitimos legitimare. In tij vō alienis nō ni ex causi multū arduis. vl ni in spualibz. tūc tū idirē ⁊ p qnda ꝛniaz hi legitimare ex q̃ ad tpalia. hi tū ul. nō z sū scrupulo. ut ſ. clariq̃ ptēb. Dicit pnr ī 2. ptes In p⁹ petiō. In 2º rnsio. ⁊ q̃ at. 2º sō dt in ē. In ſ gbat ī vobz q̃ dispensacōēz petitā facē pt. In 2º ſ videbat ponit silitudiēz quā īducebat petitoz quā ⁊ vobz ipbat. In 3º pbat auc. vet. testi ⁊ no. q̃ ubiqz tiraz et ex cāusi int ꝛtanos pt se de tpalib intimittē. In 2º ī lic petiōēz ardire noluit. q̃a oēs lex ꝛdicebat. Sed. p⁹ ex pn. nūta suspscōē clīi ec plati pmouē posse cū lapsi apd ī ō. pōtif. Et ex hac lrā colli abb. q̃ clicq pt ēē pcator lauri ī undo ecci. Et de hi vide qd no. ī c. ī nrā. de pcu. ubi plenius dico. ⁊ p fre. dcit. clrm. qnimo plq̃ dico q̃ ec in foro sclari pt ēē clicq pcator lauri ī vna cā. Et tūc phibēdū tale pcatorē dūt ī hi de gnali p cātore. Ita voluit sigli. Imo. ī c. vnico. de obli. ad rōēz. ⁊ sentit ē in c. ñ. ne cle. vl mo. ⁊ ñ ob ista dcā q̃ dīr ꝛtrant. Et vide p Archi. ī c. pnc. lxxxvi. dis. ⁊ p coll. ī c. dilā. de arbi. Et p hi als dixi ī q̃one sū q̃ ec in foro sclari pt ēē clicq pcator clici cū possit ēē lauri qd forciq̃ z ut. Ro. 2º ibi. decorat. q̃ legitima ē decor ⁊ hōr. Ex q̃ infert q̃ oppo⁹ eiq̃ z ignīia. sed hi nō s pcez gnati. ē tū defēs. Dire at illegiti nō pnt pmoueri. vide bo. gl. ī c. ñ de h. pb. li. vi. Ro. ſ. duis causi ispis q̃ legitima⁹ vl dispēsa⁹ cū illegitis nō dz fū sū cā rōnabili. peccāt q̃ q̃ indistincte dispē sant sū cā. sed ut dt Io. An. ⁊ bn pp̃ z hō ⁊ peccat pt sic alij. ix. q. iii. alioq. Dt tū do. An. q̃ ī pp̃ hi z de honestate. nā ipē pt de sola voluntate dispēsare.

in bñficialib' ⁊ ī aliis phibit lege canō. tm̄ ꝓ ḥ
dt ee tex. nōbile in c. cū nrīs. ī v. nos de rescr. pben.
ꝗ ete ille tex. nō clare ꝓbat. ꝗ tex. ē melior ī c. ꝓposit.
co. ti. ⁊ ī c. ī notuit. de el. Et ḥ dr̄ dn̄. An. dicō q̄ ori
ginali ⁊ ꝓnna. ī c. cū ad mōstriū. de sta. regu. ⁊ ibi
dm̄. Ego limito ḥ q̄ ad ecclīas multātē. q̄ nēi ē licitū
disputare an licite ⁊ bñ dispēsari. ꝗ q̄ ad deū
dico q̄ peccat si dispēsat sīn cā maxīē q̄ affīte
carli. q̄ dr̄ ee prudēs ⁊ diligēs pīfaciliaꝫ ⁊ cū gē
rat vices dei dr̄ se ꝓforīe q̄ ītū pt̄ cū voluīt dei. ut
ī c. ut nūr. ut eccl. bñfi. ī pn̄. vide qd' dixī ꝓ ḥ be.
tho. ī c. de multa. de pben. Ite vide q̄ ꝓ. An. ī c. si
qn̄. de rescr. ⁊ ī c. sicīficat. de off. del. Nō. ibi. ꝗ de adu
lterinis. q̄ ee cū adulterinis pt̄ dispēsari ꝓ ecclīaꝫ ut ꝓmo
ueāt. ee in epōs. dic q̄ ee ī sūmos pōtifices pīt ꝓmo
ueri. Et vide plēs q̄ ex clīc̄ ꝓcreati fuerīt ꝓmoti ī sū. pōti.
ī c. ossius. lxxj. di. Et ꝓ dīdit ex adulterino ꝓpterea me
diate nō dico īmediate qd' it. ut hēs c. dnīs. c. di. Nō.
ibi. q̄ ī maiori redr̄. tex. valde singlāre quē nescio
alibi q̄ ī matia despōsationis licitū ⁊ arguē a a'.
⁊ fīt ꝑ opi. q̄ hīr q̄ liīz epīs decedat. aliqs casū non
ꝓpt' si' vr̄ data ptās ut possit ī maiore dispēsare.
iste tex. q̄ nō allegat' ꝓ aliq̄ nr̄ vnīq̄ ad hḥ īduxi
fīt multū in oppositū. de matia vide. qd' nō. ī c. at
si clīci. ī ḥ. de adulteriis. de iudi. Et dr̄ si vis tenē illā
opi. ꝑ. dic q̄ hḥ ꝓ lo' allegādo. Nō ꝑ. id at ī prīo
rē. q̄ donatio fīta ecclē ꝓ ꝓstantī ꝓbat' hḥ ⁊ clarīꝫ
ꝑ. c. ī ḥ. vīrīb. ad hḥ clarīꝫ ī de. cōni. de iure. fīt c. fīdal.
de cler. li. vj. qd' ⁊ ꝑ illos q̄ dicūt q̄ de ī donatīōē
nō reprīt scptīz auctētica. ꝓ vid. tex. nōbile. ī d. c.
fīdal. ubi dī ꝓserti de rō q̄ ī iactose ⁊ ex dispō
dīna illa donatio fīuit fīta. Et no. q̄ ī prīo' ecclē hḥ
ꝓ plena ptātē in tpalib' ⁊ spūtilib' ⁊ tex. ī d. de rō.
dt q̄ plenissīmē. Dr̄ q̄ ibi ꝓ iura ꝓpī ⁊ iura pōtif.
Et adū ⁊ q̄ ist' tex tib' ⁊ detiacoī ecclē. litz legislē dis
putēt de validit' illīꝫ donatīōis. ⁊ vide ꝓ balin
pheio c. Nō. ī in v. videbat' q̄ nō īmdīr cadē
cā oīb' ē īredēdā. fīt c. petisti. vij. q. j. Nō. ī v. sc.
q̄ rex fīancie nō adscīt supīorē in tpalib'. Idē dt gl.
de rege hysp. ī c. ad'anī lxxj. di. An at ist' ptāt nō
obediēdo īpatori dicā ī. Nō. tex. sīgl'are quē tene
b' sp̄ mētī q̄ pīcipes nō rēdscētes supīorē ī tpa
lib' saltē de stō pnīt ex'cē ea q̄ st' restituī īpatori in
sīg' spēat' pīuilegij. ut legitīare. fāme rstituē. ītpo
nē auctē in arrogatōē. ⁊ filia. Et ḥ inst' q̄ cīta'
italie q̄ hodie nō adscīt supīorē in tpalib' pnīt ex'cē
hḥ iura. ꝓ hḥ vide qd' nō. Bar. ī l. ī fāmē. ff. de pbli.
iudi. ⁊ ī l. ī. ff. de aq̄ plu. ar. ꝗ hḥ ē tex. aptī ⁊ vide a
lū tex. sīgl'are. ī c. sc̄ q̄ bruſq̄. de v. signi. ꝓbātē. q̄
hḥ iura pīcipis pnīt ꝓscribi ꝓ tm̄ tpī de cui' ītīo nō
ē mēō. ⁊ nō. ꝓpetuo. illū tex. ⁊ istū Nō. ī. iurisdīōis
nrē q̄ legitīare ē iurisdīōis qd' apte ꝓbat' hḥ. An at
sit volūtarie an ītentīose ā prorogabil' ex ōsensu pt̄z
ī. sbīctā. Iste tm̄ tex. multū sīgl'r fīt q̄ nō s' prorogat'
ī eo q̄ ꝓ dt q̄ rex fīancie potuit se sbīcē iurisdīōi ꝓ
q: nō reādscebat supīorē ī tpalib'. Iste vō nobilis
cāt sbīctī alti. cū ut apte hḥ allegat' ꝓcludit maīrīsk

collig' hḥ ⁊ alibi nō ita bñ q̄ pr̄ nō pt̄ in legitīatōē
filij sbīcere se iurisdīōi altīꝫ sīn ōsensu sui dnī. qd' ⁊ ꝑ
multos maxīē ꝓ pal. ī ḡtie. C. ut ī. sbīctā. Nō. ibi
dispēsare q̄ legitīatio ⁊ q̄dā dispēsatio. Et no. sīgl'r
q̄ pīceps pt̄ cū filijs ꝓpīis dispēsare sic cū alijs
sbiect' nō tōꝫ pr̄ cū filijs ꝗ tōꝫ pīceps cū sbiectis
Et q̄ ee collige q̄ duīse q̄lītat' pnīt ītīē ī eōdē hoīē q̄
fīūt ut sustineat vices plīōr. fīt ad mātz qd' le. ī
no. ī l. q̄ iurisdīōi pest. de iure. om. iudi Nō. ī. ī v.
vōīb' q̄ ad decisionē dubiorū lītē recūrit' ad no. ⁊ ex
testīm Nō. ī. tpalē iurisdīōēz cālit' ex'cōm̄ tex. val
de nōbile. q̄ ī tīs alienis ꝓ nō pt̄ ex'cē regulī iurīs.
tpalē ꝗ causalī sic. Et ꝓbat hḥ lrā q̄ ubi stm̄ ⁊ valde
arduū pt̄ ꝓ uti iurisdīōē tpali ex auc' dei. ꝓ hḥ c. ꝑ.
de homi. li. vi. ⁊ vide qd' plene dixī ī c. nouī. de iudi.
Et ex hḥ cāū pt̄ adduci ista lrā ī ar' q̄ ex magī ⁊ ardu
a cā pt̄ ꝓ deponē pīcipes sēlāres ⁊ si' nō sīnt sbīti ī
tpalib' nā alīs deposīnt ee' rēgē fīdāac. c. alī. xv. q. vj.
Nō. ī. sacdot' īpio q̄ ꝓ appellat' sacdos Et q̄ dr̄ hīē
īpīū. Est ei īpator ī spūālib' ꝓ ꝑ fīt. c. legī. xcvj. di.
Nō. ī. vrbē fīdēlēs rē. q̄ sedes aplica ē dīnitī col
locā apd' vrbē idōnā. Ex q̄ inferio q̄ ꝓ sīn cā non
pt̄ trāsfīre in sēdē. De q̄ vide ꝓ ꝓ. An. c. fīda' pall.
Nō. ī. sīēs ītelligēdo de cardīālib' tex. valde nō
bile ꝓbantē iudīcio meo. q̄ cardīnalatī st' de iure
dīno. cū ꝓ hḥ arguat ex veī testō. ⁊ ꝓ sacdos leuit.
Et' ꝓ cardīnales. nr̄ scio alibi tex. melī ꝓbātē
hḥ. vide qd' dixī ī c. ex qest. de cle. nō resi. ⁊ ī ꝓ host.
Nō. ī. iudicabit rē tex. nōbile q̄ ꝓ nō dr̄ arduā
explicare sīn ōsilio cardīnalīū ⁊ vr̄ ad hḥ tenēri de
iure dīno. vīn hḥ ꝓ. mo. ī c. sc̄ co. de hēt. li. vj. dicat
q̄ collegiū cardīnalīū ⁊ ī ista q̄ī possessīōē ex cō
suetudīe rē. ego dico q̄ de iure dīno ī hḥ ista auctē
hḥ ītentā nō pdrō. Et hḥ alīq̄ ītellīgat de epīs nō
tīs hḥ multū ꝑ ꝓ hḥ lrē q̄ ipī nō ꝓsūt vbi rōnē
nī dicas q̄ dīsīo epātūū sit de iure positīuo. hḥ ꝓ
petrī ⁊ alij ꝓpli pēcūt toti orbi. Epī at tenēt lo
cū aplōr ⁊ ꝓ loī petrī. c. ī nouo. xxj. di. ⁊ ī c. vide. ꝑ
xij. q. j. Nō. ul. q̄ ubīcūz ī iure canōīco reprīt pena
mortis. dr̄ exponī ꝓ sīnia excōis. qd' tenē mētī. q̄ ali
bi nō ita bñ ꝓbat' q̄ dīcī ē mors. qdā tpal' q̄ ē
separatio aīe a corpe. alia cīuil' ut excōi' ꝓ quā se
ꝓat' aīa a deo. ista dr̄ ꝓ vita aīa. Et ī ista ē dis
fīcilior mors q̄ ꝑ. ni q̄s ab ī' libēt Nō. in gl. n. ī fi.
ex hac gl. colligit' expl. tō opi. Prīma q̄ ꝓ non
legitīat pīcipalī ī tpalib' ī tīs īpīis ꝗ legitī do
q̄ ad spūālia ꝓ q̄ndā ītīa legitīat q̄ ad tpa'.
Et hḥ fīuit opi. ꝓ. Ꝗ opi. ē ber. glos. asserit q̄ in
tīs īpīis ꝓ legitīatio se nō extendt' nī ad actī spūā
les. Dr̄z ꝗ opi. ꝓ. in fi. glo. q̄ q̄ legitīat' q̄ ad spūā
lia censet' legitīatī q̄ ad alios hōīes sēlāres in
hēntes ꝓsonē puta ut possīt ēē iudex ⁊ hīē alias
dīgitas illegitīs ītēdētīs nō at q̄ ad hēdīt. Et rō diuersī
pt̄ ēē fī' hosti. q̄ ꝑ cāū nō tēlat' de ꝓnūdī alti. ꝗ
ꝑ sic. q̄ caūsē hēditas ꝓcēntib' ab ītestato. Ext'
glo. ⁊ ꝓ opi. quā hosti. pō' ꝑ. q̄ nedī īdūrē ꝗ ē di
recte ⁊ prīr pt̄ ꝓ legitīare ubīq̄ ⁊ q̄ ad eū ꝓ ꝓ

legitiā. 7 nō ad aliū. qr illegitimitas pueri ex defū
mriō. ꝑ aī solū q pī sr mriō disponē 7 nō ipator.
c. tuā. de or. cog. vni sic in principali ita 7 ī accesso
no spectat ad eū dispēsa. Pide ei q ꝑ induc illegi
timacōes p suas ꝓstitutōes ipediēdo mriō. sīā filij
duoꝝ fīm licite ꝓhibit de iure dīno. ī. de diuor. gāde.
7 ī c. de ifidelib. ī. de ꝓsang. 7 affi. ꝗ ler ꝑpe ipedt 7
alios legitimos fīt illegitimos ex tali mriō suscepto.
Dic q pī illegitimare qd ꝫ odiosu. sr 7 legitimare qd ē fa
uorabile. Ꝗ opi. vi colorata. ꝗ nullꝫ bo. hꝫ fīdat. qr
illegitimando dispo sr mriō qd spectat ad iur droꝝ
suā. ꝗ legitimando pīr nō inapiendo a radice mriō
ē disponē de tpalibꝫ pīr. qꝫ exitiū nō spectat ad
eū in tr tpij. c. cum ī. co. Jo. An. poit 7. opi. 7 sat
nōbile. Dicit ei q ā ꝑ vult legitimare plē suscepta
ex coitu nō mriōniali salte ꝓsensu 7 affirmē 7 nō
pī. qr ex q mtꝫ pntes nō fiunt mriō salte de fō n
pī ꝑ induce mriō supplendo ꝓsensu. 7 cū nō poss
supplē ꝓsensu nr disponē ī mriō nō potit legitimare
qr ēet disponē dire sr tpalibꝫ. Hoc vez ꝫ si vellet
legitimare in tr suis vl vacāte ipio. c. ꝫ ex suscep.
de fo. cpe. vl q ad foꝝ suū vl q ad spūalia. Aliū
plēs fiunt suscepta ex coitu mriōniali. ꝫ mriō de
iure nō tenuit. 7 tūc mriō nō tenu. ipediēte lege
dīna 7 nō pī legitimare qr nō pī disponē ī. mriō
ꝗ lege dīna. Aliū nō tenu. ipediēte lege canonica
7 tūc ā ꝑ utr. ꝗbo legitimationis. legitimando. s. mriō
7 plē. 7 efficat plēs legitimi q ad utrq foꝝ qr ꝑ pī
tollē ipedm inductū p canones. 7 remāsr mriō vali
dū. Aliū utr. ꝗbo dispēsationis. 7 tūc qr dispēsa est
stricti iuris refert solū ad ea ī qbꝫ expresse ē dispēsatū.
Ꝗ. c. j. 7 ij. de fi. ꝑs. li. vi. Sed ob. si dicat ꝑ posse
ex cā dispēsare ī gradibꝫ dīna lege ꝓhibit ut no.
p aliqs ī c. lrās. de regli. ꝑpe. qr id vez fī eū dispo
7 legitimando mriō ut ex nr nō aī ut ex tūc. ita ut
filij ante genti censeāt legitimati. Ꝓstq aī ꝑ ꝗ ꝓ
ptāte in gradibꝫ humana lege qꝫ dīna ꝓhibit ut ī
d. c. lrās. Et nōb hꝫ ulti ꝑpetuo. qr nō ꝓbat expresse a
liubi q ꝑ poss ex cā in qdibꝫ dīna lege ꝓhibit
dispēsare. 7 fīt qd no. in silī ī regla sel. de reg. iu.
li. vi. ī me. vbi ꝛclud ꝑ posse dispēsare cū religio
se ut ꝓhat mriō. Ad idē qd no. ī regla acty legū mer.
7 alīs merī audiuisse ī aura. Huiq ꝑ poss dispē
sare ut patruus ducēt neptē in vxōre. nā iste grad
dī dīna lege ꝓhibit ut no. ī d. c. lrās. 7 ī d. c. gāde.
7 ad istam magis principis audiu fīuisse dispensatū
Ꝗz puto tale dispēsacōes fīj nō posse. ni ex maxima
cā 7 ardua. Et ex hꝫ dubitat hꝫ Jo. An. Huiq ꝑ poss le
gitimare plē suscepta ex mriō ꝛcto p rescī ī sacis vt
ꝓfessū. Et vꝫ p pdcā vī q sr mriō ē eis idem de iu
re positiuo. q ꝑ pī dispensare tollēdo ipedm canonicū
7 p ēis legitimare plē. In ꝛciu fīt q ex votū ꝫ de iure
dīno 7 ipedt mriō. Ꝗhi p istos ꝫ ius cano dīmat ta
le mriō. Ad hꝫ c. vnicū de voto li. vi. 7 si ē ipedm dīmi
ni pī legitimare ut salte ꝛcthat 7 qo ꝫ sat dubitat.
Nas. de cal. mitt. ī milr ꝗtaue hāc opi Jo. An. Ꝗz qr
rōes sue ni videt mi ꝛclude ī omitto. Ipe aī ꝗas. tz
opi. q ꝑ possit legitimare ec ī tūs ipij qr legitimare ī iuri
dcōis voluitare q pī ercen ī iso sbditū 7 ex tūtorū
ut ī l. emancipati. ff. de adop. 7 ī l. ij. ff. de offi. proc.
Nar. ī auth. ex plenu. C. de ītest. mup. apte tz ot d. pusti
ter. ꝑ nō posse legitimare ī tūs ipij. Et id sentit Jo. An.
si pī pondēnt ꝓdta. sīā solū Jo. An. pmittit qn ꝑ le
gitimat ꝛcipiēdo a radice mriō. Do. An. multa hꝫ dt
ꝗ ī offai vz ꝛcordave cū opi. Jo. An. ni ī duobꝫ. Pr enī
vult q ipedm hꝫ fīat canonicū ī mriō ex q plēs fīut
suscepta. tū legitimā segis nō ꝓhit ad plē iā suscepta
ꝗ futurā. qr nō pī retrahi cū imineat ipedm canō
ꝑ suscepcōes pl ꝗ q ad plē futās bni vz legitimatio
cū nullꝫ ipedm repiat ꝑ legitimā mriō ꝑcedētē. Ego
p concordia dicēm q ā ꝑ legitimat simplr nē mriō
7 ꝓted opi. dom. An. Aut legitimat mriō ut ex tūc.
et ac si a pīr fīuss legitime ꝛctū 7 tūc legitimat plēs
ꝓcedens. 7 ita opi. Jo. An. moneor p ter. iuncta glo.
singlari. ī cle. j. de ītmu. et. ū dī q tūta ē ꝑpe ptās
ctr ius ꝓsitiuū ut possit tollē ꝓstitū et q ad effīs
ptātos adeo q ꝓiciūtur victore illū ꝓstitutōis nō
ꝓdigebit absolōe tdꝫ valde nōnꝫ. Ro. discrepant
7 sr opi. Jo. An. de q in glo. cū limitacōe tū. Dt ei
q legitimat q ad spūalia secūdo tū clicatu. et le
gitimat q ad tpalia. secū nō ēet secūdū clicatu. Et
hāc opi. senst er ctas. Et ēte hꝫ dependet ab itellectu hꝫ
ter. ī pī. sīā si itelligī q ꝑ lo. allegādo pcedt opi.
Nia. sīitelligī q ponat vī pcedit hꝫ opi. Innoc. pot
utrāq opi 7 vz sr pl placē q ī pīr iste ter. loqtur
allegādo. qstio vz nī sat dubia. Et de eqtēt placet
opi Jo. An. 7 do. An. ꝗ de sbtilt iuris pl. plꝫ opi Jo 7 B.
7 illā video suaci ī pūtica. sīā legitimati q ad or
dines nō admittūt ad successiones pntū vna cū aliis
legitis. 7 ꝓsuetū ꝫ eptia legū mipres. c. cū dilcs de
ꝓsue 7 ī l. si de ītpretacōe. ff. de legi. Et p hāc ꝓsue
tudīe fīt q spūalia 7 tpalia sūt diūsi iuris 7 dispē
satio ē odiosa 7 ī nō ꝓpiada ꝗ restrīgēda ut nī
excedat tūos ꝑpos ut ī c. i. 7 ij. de fi. ꝑs. li. vi. Et mar
tenerē hāc opi. qn dispēsat q ad spūalia cū fi
lijs adultinis vl ītestuos. nā ꝓsti ex a iure dīno
videt repulsi ab hēdi pntū. vide duos tex. qs te
nebis meti. xxxij. q. iij. dictū. 7 ī c. vnico. xxxv. q.
vij. Et ante ꝗ sūbtilia q in videat attīgo alia qoe
qd ī ipatore 7 ist hmōdꝫ ab eo ptāte. ut sūt comi
tes palatini. nūq pīr legitimare ī tūr ecē omiss
mlr. Ar. q in mā fīj pīr. dī q ī hꝫ vale sūt opi. sīa
sa. de bel. disputat 7 pot ī auc qdꝫ mo. na. effi fui.
7 recitat Jo. An. 7 ꝛcludēdo dī q sic motꝫ pīr q a
legitimare ꝫ iurdcōis voluitare 7 potuit ꝓcgai
iurdcō istoꝝ p rio sbm. Dīa opi. te. Ja. but. ī l. m. ff.
de offi. ꝓsi. qn ipator nullaꝫ hꝫ ptātē in tr ecē. Imo
cēset ꝓuata ꝑsona. Ar. ī d. l. li. Ꝗz ex tūto qs n
excet ptātē. c. ij. de ꝓsbi. li. vi. Bal. ī ꝓhēio seu sup
rubica. C. ꝛcordādo dī q de ꝓsensu pī pī hꝫ fīj. qr n
ītat de prudtio altis. 7 sentit q ista iurdcio
sr ꝓcgal p ptē. Do. An. vī ī hꝫ dubitat Ꝗz porq
hꝫ vz īclinari ut nō sr ꝓcgal p ptē. 7 q nō sr ꝓcgal. ego tenēs ī distīcte p ter. aptū hꝫ ī v. ꝓsi. ubi

pr petebat ut pp legitimaret filios suos sic legitimauerat filios regis franc. et pp int ceta videt q rex franc. no dissimilat supiore in tpalib no potuit sii iuris alteri lesione sic i eo sbiuge iurisdcoi ppe. Iste nobil erat alti sbi q aptissime pbat q alti sbi no potit progenere i ts iurisdcoi alti et principis q dci pt ee dux no. p q legitimare vi resuiati principi i sicf privilegi spalis. Ita eq eu diui q vi mostruosi ut no legiti ef ficiat legiti. et hi pbat hi in v. insti. fili l. i. Aut ptor s. de q. eff. de postu. vi tex. i auc. q. mo. na. effi. sui i d. §. u. dt tex. p rescip. nri. ie. Ista ch q sl resuia principi no dr sbi posse i aliu transfere. ar no q hi legitimare sit iurisdcois volutate eo respcu q excet in afficiete. qa pr no pt obtine legitimator filu ni fi afficiat q filu no cogit transire i ptate prio iuniu. ut i auc. palle. is. qialit tri alio espriu ista ptas seu iurisdco no cpunt voluntaria incptu excludit agnatos iuniores q succedent ab intestato vn si ipator no hi iurisd. i tri ecie ni vi q possit hi pudiciu affere no sbi. et tollere hoem resuiatu principi. Ita et idubitatu z q ipator vl hi no ptate ab eo no pt legitimare q ad spialia. et io legitimati ab ipatore ni pt promoueri ad ordines hi tenet glo. i c. lege. x. di. xi c. si officia lux. si sentit. Io. An. hi. et bart. i d. auc. et aplan. Aliud dm valde nobile si eet vez pmit hi do. An. d. q isti comites hintes ptate legitimandi ab ipatore ni pnt legitimare i pudiciu agnatorz. Pri oz q no solu pr si et agnati affiniat qa hi ptas trp alius pudicial restricteda z Ar. i l. ii. is. si ipsa pnc. ff. ne qd i. Ego dicere rspnde da vtra ptate collate. Ita si si eet data ptas a ede z q posit legitimare et i pudiciu agnatorz qad ipator qi i hac lechitiacoi iura no ftiut mentione ni de pre. qr agnat no pudicat ni respiu spei. et hac opi repio se tire bal i loco pal. Oz tene opi do. An. meti. q ni z modice auctit. et pdta resumendo sb epilogo q q a qut de legitimatoe fieda p pp z a p ipatore seu hinte ptate ab eo. Pcau si vult legitimare i prio care like pt ut hi si i tris alienis a sbest maria ta et ardua et nedo q posit hi legitimandi reqscat alia i dm. Nouer p istu tex. i d. rodz. ita si iste auctes no. et vetis testi ni adiuderint i actu legitimationis frustra eas pp adduxisti hi finge ei q et legitimatoe filij alij principis. sequtur magis fidei dilatio. sta tiu ob ca caz vl silez potit pp exie iurisd. tpale ut hi. et i dto c. p huiui de hoi. lib. vi. Aut cessat arduitas cae et si vult legitimare no reqscete supiore seu filios et pt ut hi et i ra ms. Aut vult legitimare reqscete supiore seu filios et no pt ni supior affiniat. ut ar. ista ira i d. isti et lati pt. et pdtis ni vellet legitimare i spiritualib. ut de fi. ff. i c. i. et ii. li. vi. Si ni vellet tape a radice mrio. ut i c. tuta. s. c. et i c. qe cta. s. de z sacr. et affi. qd decla ut dxi i dis. Io. An. In ipatore q q tempe do a radice mrio. no pt legitimare de iure qr legitimatio z fame restitutio qr no pt pp disponere si mrio. c. tua. de or. ng. Aut p rescptu vult legitimare et tui i spialib z ni pt ut dxi. mate pp roes q tangit glo. ic. i. de fi. ff. li. vi. In tpalib vo pt i tris

si sbi mediate vl imediate. mo de iure ipe sol pt i toto ipio. Pri reges et alij pri q reqscant ipatore i dnz de iure ni prius legitimare qr legitimatio sic et fame restitutio et filia vide reuiu soli principi ut dxi. Ecc si ecu pri ni reqscere supiore vl citas na hui isti tata ptate cptu hz ipator i ipio suo. Ad hi iste tex. i d. insti. et q no. dat. i l. i fame. et fi. ff. de pbli. iudi. et vide ad pdta. Immo. ic. cu p. de fi istru. Aut vult legitimare i tris ecte et ni pt ei de rob de qb sup dxi i pp. Ide et sorti. Ni in hinte ptate ab eo.

His pmissis qro de solenit adhibenda i actu legitimationis. Do. dic q pro dz qlitas illegitimationis plene researi principi ut puta q z incestuosi vl adultini vl utriq sit. alias legitimatio eet sicpticia p ea q dxi i d. c. qr eet. et igli. Si q oe tacitu q expsso pnceps no ita de facili res sisti legitimationi hz ipaz vicare. Ad hi. c. postul. de rescip. i l. i. ff. de nat. resti. p hi nonit dt Io. An. i addi. spe. c. ti. d. Oz qro q si legitimandus dxit se spuriu si eet spuriu duplicatu ut puta natu ex vroato et vroata no dz legitimari. Ide di in sibi. P hi ec dico q si hmo fres legitimos et nales experiuit legitimatio et ni fecit mentio q habet fres legitimos ni vz legitimatio q pnceps ni solu legitimare qn legitimandus hz fres legitimos vl salte no ita de facili. ut sentit Io. An. i addi. Expe i ti. de succes. ab intes. §. i. d. ff. et fro qrit qd bn nob. p q fit tex. i z. i auc. q mo. na. effi. sui. Ar. reqrit q legitimandus affiniat ite q pri. ut i d. z. qialit. de agnatis dubi utru deant vori et affinitate. Ia de bel i auc. qbz mod na effi. sui disputat. et tade setit q si alis ni valeb i pudicio coz. ff. et teneb oppo. ut no. Io. An. i d. v. si. et fro sentit. et hi ipe met. et bar. i l. gall z. q si tm. ff. de libe. et pthu. vni. concludo q a pr vui et sat z q pr affiniat adeo q ec agnati ab intestato succedit iste legitimatus qa pnceps q ab stulit isti bastard ius agnatois et dgtois pt eos resti tue sii alti iuria ad ius nale pmeuu ut i d. z. qialit. Si vo pr z mortu et tuc si pr disposuit ut iste legitimaret no z nce vocare agnatos Ar. i auc. ut si qs. c. de na. li. Aut pr ni disposuit et tuc z op q vocent agnati qbz hedis pna acqsita z Ar. i l. i. et fi. ff. de nata resti. alis no valet rescptu legitimationis seu salte no hret regsu ad bo pna. hi va ni pnceps ex cta scia vellet legitimare agnati no vacat. ut no. dt bar. i d. z. qd si tm. pri. n. pnceps ex cta scia restitue in itegz ac pudicio alti. Ad hi qd no. c. de sen. pas. l. fi. et i l. i cae. ff. de minor. Oz alia qo no hz Pone q pr ni hns filios legitimos fecit legitimare nales demu hnit filiu legiti nuq euanescat et legitimatio q qe sine iuenium vale. ut no. p Spec. et Io. An. i d. v. §. ex fro. lacu p tra. ff. de vulp. et pup. et i l. et fro. et tz bar. ut succedat vna cu legitimis qr ex q legitimatio fuit pfta no dz irritari ex fro sciencienti Ar. i c. fem legitie. de re. iu. li. vi. qd mi sat plaz et vide lacu et loco pall. In gl. i d. no nalib. no bn ista gl. i eo q dt q largo mo incestuosi adultini et filij sil es pnt dici nales et vide p Io. An. i addi. Spec. et ti. cta pnc. ubi dt q luz oes nati ex soluto et soluta ex coi usu loqdi dicant nales. pp tri nales st nati ex dubia retenta i domo. qr alij nab luz sit geniti. no tri merent appellari nales. ex q st nati ex damnato coitu.

ut hic i auc. q mo. na. effi. sui z. si qs aī def. ⁊ hī scā
sentit gl. i c. ñ aī prude. de renū. ⁊ vide i spe. i ti. de suc
cess ab intes. z. v. nī de nālib. ū dī ta rēqū ad hī q filij
dicāt nāles. p q sunt nati ex soluto ⁊ soluta. uta q
ut eos ex mrio potuissent. 2 q ex ancilla retētā domo
3 q sit vnica ancilla. Nā si qs hmo plres ancillas
suscepit ex eis filios isti nō mēnt dici nāles ꝓ effre
natā libidinē pnitū. hī vī de mēte tex. pal. Et hī bn
nōb ꝓ statuta q fiūt mētione de nālib. ⁊ vide bo.
tex. xxxi. q. iii. c. fi. Et ī glo. ñ bn dī dī mq q plerq
ꝛc. nā dz dicē q ēgl illi dnt nāles ꝛc. Et ī pdcō q
ē q iure ciuili ancillarum nō z reybat cū retinet vnica
i domo loco vxoris. ut ff. de ancil. p tō ff. de iure
can. ē reybat c. neo. xxxi. q. iii. In gl. i v. adultinis
ꝛo. istā glo. ⁊ tene eā mēti q fi. pī. dnī adultini.
Ex q infert q ex mrio sucedē nō pnt q tales nati
ex damnato coitu repellāt ab hēdē pnitū. ut i auc. ex
plenu. C. de ēt. nup. Ide dī de nat. ex alis clic. stitu
ti i sacis de q vide gl. i l. ii. C. de epis. ⁊ cle. qd pcedit
ex si sint nati ex vnica ancilla clici. ut no. bar. i l.
si gener. ff. de his q ut idīct. q ancillarum ē strafice
damnatū i ipis clic. ut de coha. cle ⁊ mu. p tō. Dz du
bitari pt qd de nat. ex clic. nō stitut. i sacis bnficia
at. tri. collige soloez. ex no. p Io. An. i regla sñi cui pa.
de reg. iu. i mer. ⁊ ex no. p bar. i l. i ancil. ff. de ancil.
In gl. i v. nō suatū i fi. no. bn istā glo. ⁊ vide q
hodie hī i cle. dispēdiosā. de iudi. Et q sī gl. pce. feci
mētio nē de filijs adultinis sacis q bal. i l. cū legi
tīe nupae. ff. de sta. ho. dī q filij nobiliū bastardi ñ dnt
de stīe nobiliū pnitū. q sordes nō mēnt. aputari mit
primos. Ar. i l. si q illustīs. C. ad orfi. nī pnt ēē portare
arma pnitū. qd ēē sē. do. An. hī An at bastardi dicāt
de domo nobiliū vī alioq pnitū maxīe ꝓ statuta
q qīz pnuiū de ēta domo mīq ꝓhēdāt bastardi
vide plene p bar. i l. fi. C. de v. sig. ⁊ i l. pnic. ff. eo. ti. ⁊ i
l. tutelas. ff. de capi. dimi. ū plene de hac qoe. In gl.
i v. de ēbz ibi. ⁊ ipē ds. pt gl. ibī duplī. p q ipē de
fuit ples i mrio ꝓto mtī Ioseph ⁊ ipāz ētāz vīg. sicī
no. i c. ol. all. i glo. ꝓ ibī q i ēlibz mrio ds ē ples ⁊
q ad suātū dei dnt hoī intendē ad gnōez pl. ⁊ ut ples s
uiat ipī deo. ⁊ ut ipē itellēs bonez i se. p tō mī pl placet.
In gl. i v. dubitari i fi. vult ista glo. q isti filij reg. stū
ae i vitate mātī legiti. ex q rex ꝓcerat mrio cū 2a auēte
ecē. Dz glo. seqs i fi. apte tenet ōtrū d. q ex q suātū sepa
tiois fuit illa ꝓ iudicariū ordēz nō suātū ples ex 2a
fuit illegitīa. Et attende q hī dōn glo. ē de dicō ō glo. i
c. platī. 8. eo. Dort. hī vidēt velle q illitas suīe nō hz
reddē filios illegitīos. ex q pntes de suīa ofisi ꝓcerunt i
frē ecē. ut i c. platī. 8. eo. Ad istū tex. rndet q hz rex sus
cepisse sedez iuge p suīaz ⁊ an phibicoez. tī filios s
cepit p phibicoez. Et ut ītēr suīas q ōcto mrio cū 2a
regina ꝓposuit se spoliatā ⁊ petīt se restitui allegā
do illitate suīe ipe nō ostito de illitate suīe mada
regina restitui. ⁊ regi itēdit sed mrio eiectu cause
p hac phibicoez rex suscepit filios ex 2a ⁊ nō pt dici
q bō fide filij fuissent suscepti. Et ex hī itellectu sētiūt
doc. dnī valde nō. q ignīa ipēdī ēē uni ex eis excusat

q ad legitīatoez plus qd ēē voluit i d. c. platī. ⁊ vide
qd ibi dīt. Nā puto hī prēdē ubi ēē fiūt pbat. In
glo. i v. reqscat. i fi. no. sicī istā glo. ex q hīs q rex
fiācie de iure nō z exempt a rōne ipio. mo dī q de
iure sbest ipe ⁊ nō ipatori. Host. tenet p d. q oēs
pnīs sclares dnt ēē reqscē ipatorē in dnz. ut i c. Adam
lxm. di. Et ex hī dī q reges hispanie fiācie ⁊ angle
tenet de iure obedire ipatori. z de fō nō obediāt
z nūq aī peccāt nō obediendo ⁊ nīq potuerī pscribē
ō ipū ⁊ spū pscriptois sentit q nō. ñ scipsisset pas
sus. ⁊ nōē rōne ēē ad hī qd le. ⁊ no. i tū ex officij.
⁊ c. cū nō liceat. de pscip. Respū pmi dī q arrusāt
facte a pētō dū ipator nō exig ab eis obiaz. sicī in
sili no. i decis. ut i c. cū hō. de dcī. Cū hī dō trasit
Io. An. ⁊ do. An. z do. cat. dī posse defendi q ipī pscip
serūt ō ipū nā ples posset ēē ipatores q ad qn ples
eligūt in discordia ⁊ de ꝓsue. utīq administrat. ut
no. glo. i cle. rōni de iurium. puto q isti pnīs pnt p
scribē iura ipī i eōz regnis. Arg. c. sī qb. de rā sig.
Ex hīs q no. Io. An. i c. si epī. de offi. ordi. li vi. ubi
dī q platī ōfior epō pt pscribē iura epālia i cta
diōc. pte. qd plenū dicā i c. cū ōfficat. de foro ꝓpe.
Dz q pīceps possit pscribē ut ipē nō st sb ipio nō vi
do hī possit i iure. q sīl possessioē pscriptio ñ pcedit
Dz qs nō pt possidē serpz. ⁊ iō lz ꝓ vī alī potuisset
pscribē ō ipatorē. tī actiue nō pcedit pscriptio. qd de
cla ut dxi i d. c. cū nō liceat. In glo. i v. reqr ibi ut
sucedēt si ōtiū dic ēē vez. ut coll. in v. isti. In glo.
i v. int sanguez. hī vba vario mō exponīt. p dor. z plz
ītellēs q cliat ex glo. ut p illa vba sanguē ⁊ sanguez
denotet cā criminal fori ciuil. ⁊ p vba lepra ⁊ lepra
denotē cā criminal fori ecc. Illa at vba cāz ⁊ cāz de
notāt cāz ciuile utriusq fori. ⁊ i summa hī vult ē auctz
q q litis q oriat difficultas ⁊ abrīcitas. sīl i foro scla
ri sīl ecc. sīl i cā criminali sīl ciuili. recurendū ē ad iudē
ꝓpe. Ex q notāt doct. ō legistas q in casibz dubijs de
iure ciuili nolūt stare decretalī frē p canōes. Nōe ex
i decisione duaz qstiaz de qbz i c. Raymuci ⁊ Raymal.

Ex tenore.

d. de testa. ecc.

Si iuratī viuēte p in frē ecē ōhit cū 2a hī
ignīate legitīa erit eōz ples. ⁊ st due ptes. In i po iudi
cū ōsultat. In 2a ñsio ⁊ ca iō q itelligētes Ꝓ iō p
q hz nepos sit legitī tī ex q susceptī ē ex prē illegitīo
nō admittit ad successione ab intī. Cū ei filij venit
ex pso pris si pt excludī p ānēz excludī ⁊ filij. No. 2o
q ad legitīandū pl st ignīa ab altī iuratī ec si sbeat ipedī
iuratī ⁊ ad hī cōtī allegat iste tex. Sed ul. q ignīa dz
sbesse tex. ꝓcep cōis filij vīī nō st ignīa tēpe ōcepī mrio
Ex q iō ex tex. dī q ad legitīandū pl exqrit q i frē ecē
fuit ōcepī mrio. hz qn dī i frē ecē ōtū. Eo dicūt doc.
qn coadiuctī amīcī ñllo senosē excluso mrio ōhit
p hī l. si vicinus scrētī. C. de nup. Anno. tī ⁊ hosti req
rūt ut fuerī solēnī. c. fi. de cla. despo. ⁊ hī dz no. ñ vide
qd i dxi. Vltō hī q. q si iuratī scīebāt ipedī hz ōtī
erūt in frē ecē nēc ōdicēte. nūq ples st legitīa. dic
q nō. Ar. hī dū pond at ignīa ñ licēs ut i d. c. fi. sīl hz
Hoss. restrīgat c. fi. qn sbest ipedī ōsang tī dī Io. An.

7 bñ. q̃ cadẽ c̃ ro in q̃libz ipedt. q̃ ei c. fi. vndeat pe
nale. tñ ex q̃ emanant fauores aiaꝝ nõ dz restingi
ꝫ dilatari cũ p dilatacõez euitẽt aiaꝝ pricla 7 hoꝰ
rethuit a actu illiciti mrõ. Nõ. singlẽ hat rõez Io.
An. 7 si tradas oblionõ. q̃ statuta penal dz extẽdi
7 largo mõ intptari q̃ emanat ut euitẽt aiaꝝ
pricla. vi. q̃ ī sili no. glo. ī c. saat actu de el. vel. li. In
glo. fi. i. l. m. ubi dz q̃ si liba xit cũ suo quẽ putabat libez soluto mrõ. p̃ errorẽ filij nõ st igenui
ꝫ spurij. ex q̃ st suscepti sũt legitimi mrõ. Io. An. tenz
lij actũ d. q̃ de iure can. ex q̃ mrõ tenebat int sua
7 libez data igrãt dz ples esse legitia data scã
Ar. lij. Sz de iure ciuili fez. q̃ ꝫ ī ans int eos ñ pt
ee mrõ. tñ in lis dt q̃ a liba xit cũ suo quẽ pu
tabat libez 7 filij st legiti. Et st libi q̃ sequnt. ꝛdicꝫ
vetrs. 8. de na. ex li. ven. c. vnico. Aut liber xit cũ
sua quã putabat libera 7 tũc filij st legiti ꝑ igꝰ
ratia pnis. ꝫ st sui q̃ sectũt. ꝛdicõez mris. sta igrãt
pris nõ potant facẽ qui filij sequãt ventrẽ. Et no.
ex his dcis iuncta glo. q̃ suscepti ex mrõ putatiuo
st legiti ee q̃ ad ordines. qd 3 bñ nõnq̃ Posset tñ
istam in ordũ. q̃ ī spualibz vitas attedit 7 non
opio. ut nõ. Archi. ī c. vnico. de voto li. vi. Ex pt mdi
q̃ filij st vel legiti ꝑ igrãt pntũ. nõ dñt filij illegi
ti p pte reputari 7 legiti p pte. Vltiõ cta igratia
ꝛclude q̃ a mrõez clandesti 7 igrãt pntũ nõ pdest
ut ī c. fi. de cla. despo. Aut fiunt ī frẽ ecte actũ 7 si
abo sciebãt ipedtꝰ ples 3 illegitia dñmõ sit tale
ipedtꝰ cui ꝛiuges renũciare ñ potant. puta ipe
dtꝰ ꝛsangtꝰ vl altis ꝛiuges. Aut igrabãt abo vl
alt eoꝝ 7 si 3 igrãt fũt ples ee legitia ut lis. si vo ee
igrãt unus tũ 3 magꝰ dubũ 7 dic ut ī c. predti.
7 c. referente. 8. eo.

Quidam. Ples ifidelũ q̃ p̃ca dũtãt
legitia 3 ee si pntes st in cau phibito
lege canonica. Nõ p̃ q̃ in dilatacõe fidei ꝛsatur
pblica utilitas. Sed ro. 2o q̃ int ifideles tem mrõez ꝛ
tũ in ẽdib. l. cano. phibit tñ. 7 ꝛ ro q̃ lex canonica
nõ astrigit ifideles. ut ī c. gãdes. j. de diuor. vñ ꝛsidãt
ipm ius diuũ. Adhis c. de ifidelib. 8. de ꝛsang. 7 affi.
Ex his appꝰ ꝛ tex. i dũ ꝑ dixt volui. nã ista vbũ
ꝛportat ius nouũ vl q̃ndã grãez. ut no. ī de. vni
cta. de offi. vica. Sz de iure scẽpto isti filij st cesedi
legiti. cũ int ifideles rez sit mrõez. ex q̃ ro nõ sbest
ipedtꝰ ñ lege canonica ꝛductũ. ut ī d. c. de ifidelib.
Sed iste tex. it dicit. ꝫ glo. 7 doc. p̃ ut ith ī mrõez actũ
ī gradu ꝛsangtꝰ phibito lege can. tñ. 7 ꝫ hũ ith
ut sileat ꝛtũ. expꝰ hostꝰ vbũ volui. ī. velle debemꝰ
ut ith de ple suscepta ex 2o mrõez regbato repu
diata p̃ ꝛiuges ꝫ lege ifidelũ 7 tũc vbũ volui
stat. ꝑ q̃ mrõez nõ valz cũ 2a p̃ ꝛiuete. c. gãdes
j. de diuor. ꝫ de cãtate 7 de grã filij ee reputãt le
gitimi p ꝛnisionẽ. Ꝑ his fũt ꝫ Io. An. q̃ si int ꝛtanos
ꝫ opi. ꝛdhentiũ ad legitimacõez plis forꝛa ꝛdez suf
fiẽ int infideles q̃ credebãt legitẽ posse ꝛhẽ p
repudiũ datũ ꝑme ꝛiuqi. Sed bñ th dcm q̃ certe
nullibi ꝛbat. nã h c. si bñ pondet lo. qm sbeat
ipedtꝰ lege canonica tñ. ꝫ ī alio ꝛtellcũ sbest ipedtꝰ de
iure dino. cũ x. expsse phibuit duci sed dz vuete p̃.
ut ī d. c. gãdes. Ꝑ ꝛa ro 2o iur dini nõez dz accusare. ut ī c.
q̃ ca. xxxvii. di. Et de rigore iuris hopi ee ꝛior ꝫ hi
to rspcũ q̃ filij fuerit suscepti ex mrõez putatiuo ꝫ
lege ifidelũ pt th dcm sustinẽi. ꝫ ut dicit nllibi ꝛbat.

Qui mrõez accusare pnt. 7 ita testi
cari.

Quo de mrõez 7 de ipedtꝰ eoꝝ se vide
licto de separacõibz seu diuortiis. ꝫ q̃ ad diuortia
pueniũt accusacõibz 7 testiõez predtibz. ro tẽtato auc
tor de diuortiis p̃misit ista rubcã. Cũ mrõez accusare
pnt 7 ꝫ ipm testificari. Et hz ista rubica duas ptes
tractat cũ q̃ st citatores idonei. 7 q̃ idonei testes ꝛ
mrõez. Primo. st pseqtꝰ matia rubre hẽ. Et cta pmũ dt
qd a agit ad separacõez thori. 7 solũ admittũt ꝛiuges
ad accusacõez q̃ alti nõ mtest. c. qãdo. 8. de iure iur.
Aut agit ad separacõez victi 7 admittũt oes ꝛsanguinei tñ
pferũt extrinseis cũ agit de ipedtꝰ ꝛsangtꝰ ut j. eo. vi. 7 it
extrinseis pferũt maturiores 7 antiqiores de vetnia.
xxxv. q. vi. ī c. j. 7 ij. th intelligẽ rez ñ sbsit tale ipedtꝰ
cui ꝛhentes pnt renũciare. puta ipedtꝰ errorꝰ ꝛdicõez
7 statꝰ vl frigiditas. nã pnt ptes sil stare. ut ī c. ꝛsul
tacoi. 8. de frigi. 7 male. 7 de ꝛiuicio suo. pto. 7 ideo
nõez dz admitti extrinseis ad accusacõez. Cta 2a pte rubre
dt Primo. q̃ q̃sq̃ ad actõez mrõez ee idoneus test 7 admi
tũt ꝛsanguinei 7 pntes ī testiõez. dic ut dicũ j. e. c. videt.
Sz qro. fũ q̃ in cũ mrionialis dcs possũt accusatores ee
7 test. Primo. dt q̃ sic. 7 fũt c. cũ ītuia. 7 c. ptea. 8. de
despa. Io. An. ī addi. spec. ca. ti. p̃ pm. dt se nõ posse
vtipe q̃ accusatoꝛ q̃ tenetur salte ad expẽsas si succũb
sit idoneus test. Sz possũt predẽ dcm Primo. qm officialis
pblicus denũciauit. ut ī c. ptea. de testi. cogẽ. vl qm
q̃s ductꝰ ꝛscia denũciauit ipedtꝰ iudici ut iudex ipe
ex offo inqrat tũc ei iste potit ee test de vlt. 7 nõ
ꝑ hat limitacõez.

Relatũ. Cũ agit de fede mrõez reo
absente ꝛtuacit prit si ipedtꝰ mrõez
recipi testes diuino sint legiti 7 ad dcm
eoꝝ fert sniã. Cõis disio. 2a j. ctũ. Pro.
iudicẽ posse citatũ ꝑditũ ex titorũ extrẽtẽ lis suus
7 nõ hz mte regre iudicẽ alterũ titorũ ut illũ citet.
Ad his fit l. oes. C. de epi. 7 cle. 7 vide p̃ Io. An. ī c. rõna.
3. ꝛthetes de fo. ꝛpe. li. vi. 7 dixi plene. ī c. fi. eo. ti. Pro.
2o q̃ absentẽ nõez pcedẽ ad sniãez qui absẽtia sua
clpa seu ex delicto ꝑpio 3 ꝛtita. Sta debat pcatorẽ di
te. Et no. q̃ pcedi pt ee ad ea q̃ st gratuis p̃iudicia
q̃ no. ꝛistos q̃ tiore accusacõis fiunt fuga. p q̃ fit
q̃ le. 7 no. ī l. papinianꝰ exili. ff. de mino. In glo.
j. ī fi. dic q̃ nõ expedit th inuestigare q̃ qd th dz de nuo
amoꝛ ee ñiatio fit. In glo. h. ī fi. de matia an 7 qm
vxor teneat seq̃ viz vl eat. dic ut dixi ī c. j. de ꝛiu
dio lepso. 7 ad istũ tex. dic q̃ ex diu capite vxor nõ
tenebat seq̃ viz p̃ q̃ negabat mrõez ee int eos salte
lectiti obstate agnacõe spuali. 2o q̃ iste vir vaga
bat. Sz qro nq̃ in actu mrõez possũt appm pactu
ut vxor ñ teneat seq̃ maritũ si ut maritꝰ moꝛet
cũ vxore 7 ī eto loco. Pe. 7 Ab. 7 dit dor. seqtes te

net q̃ sic. Ꝓ sic ni dicoꝝ rei pt apponi pactu. ut i c. vex. de adi. appo. ⁊ i l. t. c. de pac. inen. Ita ⁊ i dicoꝝ mlier. ⁊ hꝰ vex si oriat noua cā pp quā maritu q̃ p̃ teat se absentare ut pt poni ex ti i ter. mrio. fit l. si ꝛ uenit. cū se. ff. p socio. ꝯ societas pt extā sruenieti dissolui ante tpe. An ad admitat pena si fuit apposita refert do. An re cindisse ⁊ qone fri q̃ mrio. ante noua cā admitit pena q̃ mrio. z ō libtate mrio. nr i ꝛuugte do nr m sepādo. Ꝓz si noua cā absetie orit tiu mrio admitat pena q̃ eet ꝛ libtate retinente ꝛp mrio. Quidā dicē q̃ si ex cā sruenīete optet maritu se absetare pactu vide illicitu ut vxor nō tenet. seq̃ eu. Ꝓ sic daret via utriq̃ ad adulterandu. nr pactu expssu pnt se obligare ad hꝰ ec cū una. ut i c. tua de uxre uirl. Et no. sp hāc qone q̃ sepe accidit q̃ndo mrio. ꝛdhit in ciue ⁊ forense. In glo. fi. i cōiugat hꝰ sol. nō z bona p id qd hīt sup i phemio. ro dic q̃ erq̃ mantꝰ c absens clpa sua ⁊ diligēt pq̃sitꝰ nō reptt pt ꝛ eū pcedi ad diffinitiuā sniaz. nā fiuit i culpa ro ditted pcuratorē. Ita delictu suu dedit cāz absentie. ⁊ ad c. qm. allegatu p ꝛio. dic q̃ i lo qn ex eā ꝓbabili ⁊ nō malicose seu culpa sua ꝛuur se absetat. Illd vo qn ex delo suo. ꝛ c platu ti. pri. lo qn ꝛgrabat cāz absetie ro i dubio p̃sumēdu z q̃ i fraude vxoris se absentauit ex q̃ tenebat cohitare vxori ⁊ cū nō appente se absentat. de mā ⁊ itellat isto z capl z dic ut pl. no. Inno. i c. fi. de eo q̃ mit. i pos. ⁊ tetigi i c. qm allegato i ō. ⁊ hodie vide qd hīt i cle. dispēdiosa de iudi. ⁊ no. hīc istu casu fr itellt pall.

HOMIS. Accusatio ⁊ testioꝝ i cā mrioniali ꝛ psonalr ⁊ nō p lras fij dnt. In pa pte po. ꝛsto. In 2a ꝛnsio i ad hꝰ. Ro. pa q̃ vaie p̃sup coes pnt ꝛuugi ad sniaz pfenda ꝛ hꝰ c. cū cāz. ⁊ q̃ ibi dxi de pbat. Et no. uicta glo. i. q̃ test nō dz depone p septa fi voce viua. ⁊ fr hūc itellz vz hīt tex. ō Bart. i l. theopōp. ff. de dote plega. u dt p illa l. valere testioꝝ si test sepsit dm suu ⁊ pozgat iudici. liz fa teat iudice posse respue tale deposuoēz ⁊ pete ut viua voce deponat. ut ex trepidacōe ⁊ titubacōe fa cili possit vitate ꝛphende. fr dm nuq̃ in placuit ⁊ tex. i Ruu vz hīt. ut dxi u dī q̃ tales ꝛsepto nes nō sufficiāt ad sniaz. Et allego aliu tex. iij. q. ix. i c. testes. u dz. q̃ test in pntia dz depone ꝛ fiu ec i silli qd hīt de ꝛfitete. de pe. di. i. que penitet. ⁊ ad l. theopōp. sr q̃ se fudat bar. dic q̃ ibi nō eat ppe test. fr lo in eo q̃ fide testator elegerat. Et ꝛ ut i.

VIDETUR. In cā mrioniali sr ꝛsanguꝰ ⁊ ꝛitu testificari pnt ꝛsanguinei ⁊ pntes. Ita fuit po. po. dm. 2a ibi. ro q̃ ipsi voces. 3a i. q̃ vo solu ꝛiu qdā. ⁊ ita pe sic pone casu. Titi petebat q̃ndā m vxorē ⁊ ad pbandu ꝛitu iducebat pntes suos. Ipa vo mlr ꝛuetu ex ripiebat de ꝛsanguꝰ ad qua pbāda iducebat suos ꝛsanguineos. qrebat an isti ent ad mittendi ⁊ rndet ut i lra. Ro. pa rgliaz ex tex. isto q̃ i cā mrioniali. sr agat de mrio. ꝛuugedo siue separando. pntes ⁊ ꝛsanguinei utriusq̃ sex. ꝛuugui fuit admittendi ut idonei testes. q̃nimo q̃ reliqs pfe

nit q̃ p̃sumit hīre plenā notiā. cā ꝛsanguꝰ q̃ ꝛitu mrioniij. Ro. ⁊ q̃ q̃s p̃sumit fare genealogia sua ⁊ ex hꝰ infert q̃ allegatio ꝛgratia ꝛsanguꝰ fuit nō z de facili audiēdus. Ro. fr leges nō tenet mrio. ꝛctu p filiu ni pz ꝛsensit. qd m nō pcedit i filio e mācipato. ut i l. si filiu. ff. de ritu. nup. Ꝓz fr cā nones ꝛdistricte tenet mrio. ut dm fuit. i c. i. de de spon. i pub. Ro. alia q̃tā regula q̃ i cā cīuinali seu ciuili pt nō testificat in cā filij nr ext. q̃ nimo nr voletes pnt int se seu adūs se fre testioꝝ. iij. q. iij. pntes. fallit tri in qbusdā casib. q̃s vide p Ꝓ ec. i ti. de testi. §. i. p. pa. In glo. i. fi. idē vi finart glo penul. ut iste tex. admittat pntes ad testio. qn agit de ꝛsanguꝰ pbāda vl ꝛpbāda. seq si agit an mrio. sit ꝛctu. Ꝓz cte iste tex. pt itelligi i utq̃ cāu pt ex eo q̃ admittit pntes q̃ solet itueniri i ꝛitu q̃ admittit ad deponedu sr ꝛitu. Ꝓre ꝛclude p hosti. q̃ a sponsi filie e dicior a nobilior ⁊ tuc testioꝝ ꝛpi filie e suspectu. su q̃ at de ꝛsanguꝰ. su an mrio. fuit ꝛctu. Ar. i c. si eo. 8 de testi. nā ⁊ sr ꝛsanguꝰ posset pntes deserare. ponendo p gradu p 2o Ar. i c. scires de testi. Si vo filia e eqlr spōso ⁊ tuc idistincte admittit pntes. ut hīt ⁊ i d. c. si eo. de testi. si appeat q̃ filia affectet ꝛ mrio. vl ex ctu stutise eoꝝ testioꝝ appeat suspcm. Ide ⁊ fortius eet si filia eet superior. ⁊ i hac mā i vr nō pt dari cta regula. fr relinqdu z arbitio iudic. ut q̃ ctu sta tus deprehedat an testioꝝ sit suspcm. p hꝰ l. iij. ff. de testi. vide bo. glo. ⁊ i c. hris. 8. eo. ti. ꝛc.

IULIUS. Inuita desposata postea sponte ꝛgnita ꝛ mrio. non audit. In pa pte po. ꝛsultatio. In 2a ꝛnsio i. m hꝰ. Ro. pa q̃ mrio. nullu ex defectu etat ⁊ voe metꝰ ituenietꝰ qualidat ex spōtanea cohitacōe ituenīete p etate legitiaz maxie si mtcessit copula. de q̃ sat fuit dm i c. ad id qd. ⁊ i c. ꝛsultacoi. de spō. ⁊ vide q̃ le. ⁊ no. i c. i. de desspō. i pub. li. vi. Ro. 2o q̃ etas xii anoꝝ i legitia ifeia ad ꝛhendu mrio. in masclo vo requit xiiij. anoꝝ. ut i c. attestatoes. de desspō. i pub. Ro. casu in q̃ minoꝝ ubz fuit p̃scripto. Ita vides q̃ si puella nō ꝛdixit p xii anu nō audit recla mas ꝛ mrio. ⁊ hꝰ z speciale i cā mrioniali. q̃ alis multa mrio. legitia ꝛsoluent. fiu c. si anu. de eu di. li. vi. Quaeo q̃ si ista fuit iuita ꝛgnita. dt mno. q̃ tuc nō firmaret mrio. qd no. ⁊ vide qd dxi i d. c. ꝛsultacoi. ⁊ qd no. i d. c. 18 q̃ fide. ꝛc.

SIGNIFICATE. Repellit accusas mrio. ppt q̃stu. In pa pte po. fri iuratio. In 2a causē missio. i. cū ꝛgr. Ro. pa q̃ mrio. spōse seu vxoris posse accusare mrio. de ꝛsanguꝰ seu alio ꝛpedi. poti tri c. qda denūciatio q̃ accusatio cui finis tedit ad vindictā. si finis hīt cāe tendit ad separacōē mrio. ne stent iuncti i pcto. ut no. 8. e. c. ii. Ro. 2o q̃ plicq̃ malu nō agit. q̃ desit eis istruꝰ negcie explicide Ro. 3o q̃ accusatio istituta ob tpe cāz nō dz admitti et dicit qda doc. hīt. q̃ uder ex offo suo i cāu hīt. p. posit repelle istos accusatores. q̃ timet i hac mā

pudm aiar. Ergo arbo q ea in aliis accusacoib' hi idē
posse uider. pter nō opponēte ut le. 1 no. i c. iqrendū. 1 c.
si q' st. ii. q. vii. Dz qro glē pbari pt q ea q'stio ista mlier
instituit accusacōē. Ro. dicūt doc. q p mediatores. Ite
p testes qs ipa voluit cōrūpe obsta cōz. In glo. fi. de hr
mā. uz i mrio' cū s' mū de septē sacris cōte. Oficiat
grā. dic ut no. p doc. i c. p. de sacra uncti.

Quum in tuā. Repelli ab accusacōe mrio'
q denūciacōis tpe tacuit. si denūciationē
pbabile ignorauit. vt uiret de nouo didicisse 1 q nō ob
iat ullā malicē. p' po' qo. 2' distinguēs sc. p. sci q.
1 2' mēbz i. aliqn. 3' exripit p. ri. No. p' q cūm in
dpoc. psumit' hēc notica cōz q palā fuit i ātate. Et
no. q illa edicta 1 bāna q fuū i ātate pblice affixū
dēs cūm in dpocesi. Ro. 3' tres casus i qb' psumit' igrā
cōz q palā fuit i ātate. p'mo si qs existebat tūc tpis
ex dpoc. 1 vrsite casu ad multa maxīe qn fit statutū
penale aliq' exnte ex dpoc. 2' casu si qs eat tuū tpis
i tenera ētate. ita ut nō valeat cōtesta. ꝓ hēdē. 3' si
ex ifimi' patrebat mēt. cūlū. 1 de tū 3 i alia legitīa
cā. ut se i tex. ut puta p' ab. q eat exficat' tpe denūc.
1 nō potāt mrio' ꝓhendū denūciart. fiat c. q diūsi'
de desp. pben. Ex qro de qbz bānis itelligat' iste te. Ro. dt
Inno. q bāna cupiūt' qnz p edō fro sb pē pecūniaria
ut. xvi. qo. 1. statuū. ff. h sumit' p denūciatoribz q fiūt
tpe ꝓhendi mrio' ꝓtinētib' q qnz seu ipedi' dēat' denū
ciare i ētū tpr. Et si nō s' pfixū ētū tpr dt Inno. q dz
qs apare stati cū pt cū tpa metotū. q nō apell' illico
cre. Ad h l. cū dicā. ff. de sol. Et no. h dm Ino. q h edā
pūt pnū sū pfixione tpis ēti. et vide qd' i sili dixi i c.
cū pati. de appel. Dt et Inno. q ista dcā gnialia admi
tūt qn ples admi' pnt ad agendū vl ad accusādū
1 nescit q p sō sit citānda speali. Ro. sigli' ista dm
Nā potes colligē ista ꝛcloez q vz et citacio gnial' per
edcā qn nescit qs speali sit citand' ut i l. 1. 1 auct.
i posita. C. si minor. Ab hēdi se abst. Als aī cita' nō
dz ē gnial' p edcā s speal' ut i cle. 1 de iudi. qd' i no. 1
fāt iste tex. p ꝓsuetudīē q moleū q scholāē volētes
recedē a loco studij fiāt prlata 1 edicta i schol' ut vo
lētes aliq' ab eo petē ꝓcant i ētū tpr. de q p glo. i
l. ynicā. C. ut neō iuū. 1 p Bart. i l. ticia. ff. de actu.
In glo. i v. ianis. i fi. vl s' Io. An. sciebat iste ꝓsang'
s ex defū ētat' nō ꝓhēdebat q illa dīmet mrio'.
Dz ex glo. qro de q ētatis dēat it' iste tex. Dt Inno. q
usq ad xiiij ānū vidz qs excusari. vl s' ei usq ad doli
capacitatē. Nā sic doli capax pē pcāt. ut i c. 1 de dol.
puc. ita pt denūciare pēt. mitendū ibz ei fuit dz
si pfauit i te fr' tu. ꝛc. ii. q. 1 si pc. Als aī minores ñ
admitūt ad agendū ut isti de aura. 3. fl. iuū. 1 i c.
si ānū. de iud. li. vi. Ego h dittere iudicē iudicāt'
ut hēat discēē qlē 1 discēē pūi. Nā iste tex. solū
ꝓsidat utz ista ētas solū sufficēt ad ꝓhēsioēz ipedi'
1 denūciatoēz. Et no. si' ex i' dō Inno. q doli capaces
admitūt' ad denūciādū delīn iux formā eiā. In gl.
i v. repelled. i remouet' a denūciatoē. vult g gl. q re
pulsi ab accusacōē. q. ñ opnit i tō ñ dz admi. ex ad
denūciādū ipedi'. Dz 5. no. glo. i c. tua de regna. spir. Post.

hi dt q a denūciatio fit pūse ad pētz cōzicendū
1 dz admi. a ad dissoluēdē mrio' 1 nō dz admi.
Ete h sol. vidz m vbal. 1 q nō pnt isti agē pnū
ñ dissoluēt mrio' pbato ipedi'. 1 idē pesq ēt effectus
i denūciatoē q z i accusatoē. Et q denūciās ex ad
pētz cōzicendū dz ē sū ori suspicōē. vt m. q. vii. pro.
vii tenerī ista glo. i distictē. In glo. pe. i fi. no. glo.
dt tū. Io. An. q h iura' nō recipit fr' eo articlo i quo
ēat iuris psuptio. psuptio iuris ē ista sciuisse de
nūciatōēs emanasse. 1 iura' recipit q ipedi' fau
1 didic' pt denūciatōēs. Io. cal. dt q glo. hz bonū
itellectū. nā psuptio iuris z q iste sciebat tpe denū
ciatōis 1 ad illā psuptōēz excludēdā recip' iura'.
Ego dicerē q fr' q litatē psuptōis iudex arbitrēt
an sit iura' sufficiēs. sīa qnz psuptio z ita leuis q
p iura' exclud'. Ad h tex. i c. nulli. de ele. li. vi. ubi e
lectōres admittūt ad opponēdū s' clam si iurāt q ea
q obiciūt de nouo didicīnt. Ad idē tex. fr' eo. de sen.
exc. 1 no. glo. i c. i notuit. de el'. Cuiz psuptio z ita
stricta 1 vrgēs q iura' ꝓprū nō sf' ad cā exclu
dendā. p h tex. cū glo. i c. vidua. de regula. Ex qbus
excludēdz q dīm glo. nō z vnīusalē vez. In glo.
fi. i. modicū fit prudicū. vl dic clarius q accusa
tor nō causat fūdat' 1 sbnaz accusatōis ab ea pso
a q audiū ipedi' fz a testibz 1 ꝓbacōibz. Et ideo nō
obstāt q actor sacēs nō excludat' ex clpa ꝓpia dz
iste admi' q nō fuit i culpa. fz testi' q oppo' de audi
tu. totā sbnaz testio' fūdat. ex pso alti a q audiū
pō si actor repell' tūc ihabil' dz 1 iste repelli 1 ꝓpe
lo. c. lucē qdā de testi. alleg. p ꝓrio. Et i fi. no. glo.
sigli' glo. q fit ad qonē quā pdixi. si scholāē volē
te recedē a loco studij ꝓfigit' tīm q volētib' agē
utz p' tīm debeat qs audi. ista glo. fāt q s' sic res
z integra. fz ego itelligo rē ē integrā qn nō fert
ꝓpametū ad ea q sū dāno suo obtinē nō pt. Ar. i c.
i causis 1 q ibi no. de el'. Ctd ei si ꝓpōs' elapso tīo
edicti ꝓpauit multa q nō pnt differi sū dispedio.
Ete ab surdi ēt accusatorē admittendū p' tīm mū
1 dī latī quā glo. ꝓhēdendo mēte. Inno. q ā tīs
fiūt pfixi a lege cōi vl municipali 1 p' tīm nō dz
qs audi ñ pbato iusto ipedi' p h l. amissa. C. de
adul. 1 l. fi. ff. de dcar. ab ordi. fa. Aut tīs fiūt p
fixus ab hoīe. 1 tūc ā iudex tulit sīnaz iponēdo
silētiū oibz. 1 nō dz qs audi. ex re itegr ñ p appella
cōē. ut i l. ticia. 1 qd' ibi no. ff. de actu. 1 qd' no. i l. dif
famari. C. de iure. manu. 1 i c. ꝓqzēte. 1 qd' ibi no. In
no. de offi. ordi. Aut fnia nō fiūt lata. fz iudex sīpl'
pfixit tīm. 1 tūc tene dist. glo. q ā res integr ꝛc.
cū tpa' qd' sup tenēt. An aī valeat pfixio tīmi. sū
causē ꝓnicōē. dv. Tregla idultū. de reg. iuris. li. vi.
dīt q s' sīū sensū glo. i d. l. ynicā. C. ut neō iuū
1 bar. i d. l. ticia. p ꝓcordātia dicerē q i causis i q
ius mādat pfigi tīm seu edictū emanare non
req'rit causē ꝓgnio. ex h. ut i c. fi. de clā. desponsa.
Dz ubi edīm fiūt ꝓtra iuris rēgl'as. puta q statuit
tīmīū volētib' agē 1 tūc nō dz fieri sū causē ꝓgni
tione. q. z 5 tex. illig. l. C. ut neō iuū. 1 dt Bar.

ī dicta l. tota. q. si ssi cāe ꝛgrōe ꝓfigit timinꝰ ꝓs re
lenab. ꝑ remediū appellacōis. qi sentiat q. si appel
let nō dz audi. Ego alī dicerē. q. ā iudex iniusto
ꝓferit tim. ⁊ hz locū dom Bar. q. actꝰ iudicat. trā
seat ī rē iudicata. si appellet. ut ī c. cū int. de re. iu
di. et si sit int. locutoria. ut ī c. dilā. ⁊ el ī fi. Aut
iudex ex iudi. ꝓferit tim. hui ssi cāe ꝛgrōe. ⁊ dico
q. cū appellacōis ꝓg tim. velēs agere dz admitti. q. g
uamia illata ex iudi. nō tīseat in rē iudi. ut
ī c. legitia. de appellati. vi. Et lo. qn ꝓfigit tim. ꝛtra
iur. regulas ut dixi.

De diuortijs. Rubr.

Diuinuata ē hī rubrica ī prēdētī titulo. Vt pt
sic diuinari. Cup ī prēdētibz vsiz. ēgli mrīo. iugāt
zēgli accusent. merito restat videre ēgli diuidāt. Et
sciat q. diuortiū fit dup. primo q. ad sbnāz vīcli mrīo.
ut qn separatur mrīo. ꝓpter. ꝓpetuū. qnz fit q. ad thoz
mutua suitute ut ꝓ adultiū iuriū ꝛc.

Sequit. Preue ē ⁊ palā ex ba. pt. s. sumai.
hoīcidiū nām nō priuat spe iuriū. ꝓ
machinato ī morte iuriū sic. Sed. p. q.
hoīcidiū cū defensionis nō ꝓputat. ad cul
pā et q. ad pnāz ꝓponēdā. Ad hī tex. cū glo. ī cle. si fu
rioso de hoī. ⁊ vide glo. xiii. q. ī summa. Sed. 2. q. ꝓpter
machinatoēz ī morte iuriū secuto in aliq. hoīcidio
pūcui machinator spe iuriū. vīi p. morte iuriū ñ
potit cū alia. Ihē mrīo. Ozz ꝛgo q. si mlī morte ma
riti. ꝛtinue ī sidiat. nī pt. q. q. modo ꝛpesa iuriū liceat
hī casu marito ea deserere. tex. hī nō ꝛpit. Ozz hosti. fort
ꝛgōe ⁊ dī q. ꝛ q. cautionis remedio prudēs nō pt
pt ea repellere. ⁊ si peteti restituēdz obstab. exceptio
sentie. p hī to. tex. ī c. lrās. ī fi. de resti. spo. vbi videt
ybari idē in marito fore pseqte vxorē odio capitali
⁊ p illū tex. dico q. p iudice hī cau. potit separari mrīo
q. ad mutua cohitacōez. ⁊ nōb. sp illū tex. ī fi. que ne
scio alibi. remanebit tīn marito ⁊ vxor hz separati. ī. ī
c. pri. fit c. hij q. xxxi. q. vii. In glo. ī. ī fi. ī casib.
hī glo. nō rē excipit a prēdētibz. Nā sup̄ locuta ē de
hoīcidio nedō. ꝓ iura allegata ī exceptōe loquūt. de
hoīcidio voluntario. qn qb sg voluntarie interfeat vxorē
⁊ sensit. q. ꝓ hoīcidiū grialī ꝛmissū. nō pūcat. q. b
spe iuriū. ii in casibz exceptis. de qbz vide bo. glo. cū
tex. ī cl. ij. de pen. ⁊ remi. ⁊ ī ij. de penitētiis. xxxiii.
q. ii. In glo. ij. ī ubi de hī. ⁊ dī q. regli p iuriū quis
hz nō pfert delēm ex q. puenit ad actū ꝓpinquū nī
p eū stetit qn delēm pfecisset. de pe. di. i. si qs tū telo.
⁊ si qs nō dicū rapere. Et vide plene de matia c. i. de
eo q. nuit ī pos. Et ī fi. glo. no. glo. q. delētū q. ī pediūt
mrīo. ꝛhendi. nō dīmūt ia ꝛtū. qd intelige ñ ī
casibz exp̄ss. ⁊ vide de hī qd dixi ī c. i. ī. de iuis. ifidel. ꝛc.

Queliuit. iuriū ꝓ alīq. cimen nō separant
ñ spīāle fornicent. ⁊ durat tūc iuriū eis
ē separatis. Et st ta dcta. 27. i. 2. ⁊ 1. ī vīis. Sed. 1.
hī regula q. ēgleniq. telēm ꝛmitat alī iuriū. nō pt
reliqui. ob hī petē separacōez iuriū ꝛ q. ad thoz. fall.
ī delēo fornicationis sii st fornica. cāl. i. eo. c. ex hīs.
sii sit fornica. spīāl. ut ī. eo. ēqto. ut q. incidit ī hēsi.
De q. vide qd le. ⁊ no. ī c. de iui. iuriū. ī c. fi. An at ꝓpt
cimen sodomiticū ꝛmissū a marito pt vxor petē separacōez
mrīo. q. ad. petit ꝓ adultiū. vide p. Innno. ī c. i. de adul.
ubi plene dixi. ⁊ p glo. ī c. ocō causacōes. xxxii. q. vii.
⁊ ī c. mariti. de adul. ⁊ ibi vide opi. Ordo ꝛgo q. si
mariti conat. vxorē adducē ad ad delēm hēsim. ñ
q. vxor potit ob hī petē separacōez q. ad mutua cohī
tacōez. Innno. senit hī q. sic. ⁊ remitit ad no. ī eo. ēqto.
idē tenet ī c. i. de adul. pall. In ꝛeiū fit qd no. glo.
ī c. vxor. xxviii. q. ii. Ozz ad pmū fit c. vdolata. xxviii.
q. i. ⁊ sat. poss. q. si nō pt ꝛpesa ab ista ī solertia pt
fij separato. nā p suptio ē cau. dā ifideli. si p sistat cō
iuī in ꝓtrahēdo iuriū ꝛ ad delēm. ⁊ si ab hac praui.
ꝛpesa pt. Queit. 3. si sepet mrīo. ꝓ fornicatōez spīā
lē nūq. ī nocēs sit absolutus a rēdicōe debiti cāl. Sed ta
tenuerit q. nō. si tm a mutua suitute. q. xpi ꝛcepit
solū delēm fornicationis. Sed hī hz hosti. ⁊ meli. q.
hz ꝛcepit fornicatōez nō tīn distinx. int. spīāle et
carnāle. Vīn fauore fidei dē. et itelligē de spīāli
p hī. c. vdolata. pall. ⁊ no. bn hī drīm q. ī mā penali
vbū ēgrīale. ꝛt largo mō. si dispō. tedit ī fauore fidei ꝛc.

Quiu. vir nō pt dittē vxorē sn iudicio ecē
et ꝓ ipedī p nīcle notoriū. hī. d. s. 2. si fama
refert ipedī iuriū et nēc opponēte ēpt. ꝛ offo suo
pt de eo inqrē. Si vō ipedī z notoriū. pt ēpt ex offo
suo mrīo. separare. ⁊ drīm ī. ptea. Nō. p. q. mrīo. sel
dictū nō dz absq. iudī ecē et si ipedī sit notoriū separ
⁊ no. hī ul. q. nesao hī alibi. Et rō pt ē q. nīlta dnī
notoria q. nō st. ut ī c. solutī. de appel. ī o nō dz tīn
sacīm. tēsindi. ꝛ sola epi. iuriū credētiū forte iuste
ipedī notoriū ec. de hī aliq. s. Sed. 2. iuriū posse ꝛpal
li p ꝛdicacōez ad recipiendū vxorē ī cauta dimissa
seu temē. Sed. i. 3. ptea. q. si ipedī mrīo. iudex pt
ex offo suo ꝓcedē. Ut nio. nō z facile ut ꝛsanguitas
sit notoria ī 1. vl 2. gradu ꝛsangī. Nā fres q. sūt
ī pmo ⁊ filij duoz fīm q. st in 2. de facili exhibet
se ꝛcti p ꝛsangneis. Sed at sic ꝛtigit ī multioribz ēgdb
Et st nō q. licet ꝓntela ꝓbet. ꝛ p suptōe. puta ex di
ictu iuriū pt ē notoriū. ⁊ appellat hī notoriū pre
suptionis seu iuris. Quo. 3. pmū drīm. Nā ꝛ q.
ꝛgnata vxoris defuncte licite qb ducat ī vxorē. A
eni eat ꝛgnata vxoris. q. fuit vxor fīis vxoris. ⁊
tūc cū ista st in 2. ꝛtīe affinī. nō vr cū ea. ꝓhibitū
mrīo. ut ī c. nō dz. de ꝛsang. ⁊ affi. Aut eat ꝛgnā
vxoris. q. ēbo fuerit iuriū duoz fīm. ⁊ ei nō debz
ipedī. q. attinebat ista ī 3. gradu affinī. de q. ho
die nō z ciranduū. Vīn ī d. c. nō dz. Sed. si itelligī
q. eat ꝛgnā vxoris mod. pdcis. q. hī pred. istud
de iure ātiq. s. pt itelligi q. eat ꝛgnata vxoris
defuncte. ⁊ ꝛsangnea. Nā ꝛsangnei dnī ꝛgnati
vt ff. vii. ꝛg. i. i. In glo. i. in fi. no. bn fi. glo. maxīe
ī eo q. nīlla mēcionē fit de citacōe. s. alī dt ī c. ad
nuāz. 8. de iureiur. s. tu dic ut plenius dixi. in c.
vra. de coha. cle. ⁊ mulī. In glo. ij. ibi pena ē
no. glo. Io. An dt q. cū fit separatio ꝓ adultiū est
ꝓ. penal sma. ⁊ credo q. melior st rō quā tetigi ī

notabilib⁹ q̃ hoīes fallūt̃ i discrēdo an aliq̃ dicat̃
notoriū. Ra ut dt Io. ii. q. i. de manifesta. de notorio
loq̃m̃ z q̃ sit notoriū ignorat̃ z iō debet reqri iudicii
ecc̃e in separacōe tāti sacri. nō tri dūt sibi iteri debitū
rōdē si finiti credūt pritelā cē int̃ eos. ut i c. lrās. de
restit. spo. z pl̃ qd̃ dr. T glo. se. In glo. in i fi. Gz ōhāt so.
glo. z tex. oppō. nā petēti restituēdz obstare dz q̃ ad
oīa exceptio defēs̃ pprietat̃ notorie. ut z tex. i c. ad
decimas. de restit. spo. li. vi. optīe fūt i. c. pri. ubi ad
ulterū notoriū mlier obstat eidē petēti maritū
restituī. Et dt ibi Innoc. q̃ pred̃ nedū i cā matrimonialī
sī i q̃libet alia. p̃ suū difficili z vario mō p mo
derios solūt̃ h̃ i c. seq. p̃ dicit q̃ iste tex. nō dr̃
exceptōe nō obstāte. sī q̃ maritus nō dz dittē vxorē et
pr̃i pritelā notoriā preti iudi ecc̃e. Rā si bn podeat̃
tex. h̃ nō extipebat̃ de pritela notoria. Secdo solūt̃
q̃ pritela obstat matrimonio q̃ad carnalē copulā nō
aūt quo ad mutua suscia. Rā pt̃ q̃ hēē mlierē ut
sōrem quā nō pt̃ hēē ut vxorē. ut i c. Qsultacōi d̃.
de frig. z male. 7 hēc exceptio nō excludebat ex
toto defēs̃ pprietat̃. Zo solū q̃ h̃ loq̃t̃ de notorio
p̃sumptōis qd̃ ctiādiūdicālē pbari nō pt̃. Ita tamē
pcedit i notorio fūt qd̃ clare pbari pt̃. h̃ ultima sol.
nō multū ni placet q̃ h̃ notoriū sufficat ad solu
cōnē matrimonij sīn alia pbacōē. utz hic i fi. q̃ dz
sufficere q̃ad repellendā iuriē a peticōē restitu
cōnis. Et iō tene p̃ed̃tes soluēs. Et sic habes
clare itellectū h̃ c. qd̃ a plisq̃ diffi⁹ reputat̃ solet.
Sequitur. Repellit̃ vxor petens
restituēdz mariti si notorie fornicata ē
7 maritus retinuit. Cōis diuisio. Zo ibi Qsultacōi
Zo. primo maritū posse p ecclām exoīcari si
sīn iusta cā dimittat vxorem. Nc credit̃ si asse
rēti fuisse vxorē adulterā. Ad h̃ s. c. pri. Zo.
Zo. q̃ vxor dimissa tenē a marito nō extusat̃
ab adultio qd̃ sic relicta pp̃etrauī. Rā pt̃ertu pau
ptat̃ nō dz mlier iniuriē tāti ignominiā ff. de
ritu nup. l. palā. §. nō ei. Zo. q̃ adulterium
mlieris nō pt̃ cē notoriū qd̃ pt̃ retinēē mītis
mod̃. puta p Qfessionē ipsīus. vl q̃ pepit filiū.
lic maritus seū p nō hītauerit p ānū. Zo
ultīo q̃ petēti restituēdz obstat exceptio defē
tus notorie pprietat̃ sīue defēs̃ reluēdēs ad ex
ecutionē pprietat̃ notorie. Sed adultium nō pri
uat seu separat mrīō. sī priuat dūtaxat executio
nē mrīonij. 7 vide qd̃ dixi sup̃ i c. pri. Et te
ne mēti i hoc istū tex. In glo. i. sbi. ñ cā iui
tā. sēdē sentit Io. An. si volentē cā adulterādā
tradidisti alti tri nō cūdent ad ēxiū. Gz dic q̃ a
maritus dat vxori īmediatā causā adulterādi pu
tō dicat cā ad īmittēdū adultiū. 7 tūc nō pt̃
si adultiū obīcē. 7 itellige iura allegata i pīs
glose. nō tri p hoc excusat̃ mlr a pena legis. imo
utīq̃ punietur maritus 7 vxor. vt i l. ii. §. si pbli.
ff. de adul. Aut pstat cāz īmediatā seu remotā
puto q̃ cā relicti vl i ncūis nō pudit 7 tūc pt̃
si obīcē adultiū. ut h̃ 4 i c. se. 7 vide qd̃ dixi i
c. de cretionē alle. i glo. In ea. glo. ubi spoliata
itellig̃ nō bī hāt pnclāz glo. 7 idē tenet glo. i c. lrās.
de restit. spol. i c. itellexi. de adul. 7 p Anno. 7 c. veniens
de reg. 7 Expe. i ti. de spon. §. ꝓ. 1. 7 se. In fi. glo. no. hāt
qōnē. 7 iō decisionis ē q̃ ultrā mora nocz. ut i l. dld.
ff. de pic. 7 Innoc. rei ven. In glo. fi. i. optēt pbare
vult q̃ glo. q̃ vxor possit replicāē de adultio maita
cē nō notorio. In īriū fūt qd̃ no. glo. p̃cedēs. sī vxor
dādo dic q̃ maritus nō z audiēdus ad īpediēdū restitu
tionē q̃ iuriē exīpiat de adultio notorio. Rō q̃a
cā restituēdis z p̃ultēgata. ut i c. fi. de ordi. cog.
Gz vxor bī replicat de adultio mariti nō notorio
q̃ maritus nō petit restituēdz sī extipit ēi petentē.
7 cessat iō q̃ z in pōri casu. Et ex h̃ q̃ adultia iuriē
mutua īpensacōē tollūt̃ licz differat i q̃litate. ut
q̃a adultiū vnius ē notoriū. reliquū vō occultū. et.
Extrīs. Iniō separat̃ pp adultiū mulieris 7
si vir postea fornicet̃ reintegrat̃. Et i bonis
casibus 7 multis allegabil̃. Zo pb i vrē frēnitati. Ro.
p̃o 7 tene mēti q̃ Qfessio iuriē valet ex̃ executiōē mrīō
seu s̃ īritia ad ipīm mrīō vl p alia ōba sic nota
q̃ ubi agit̃ de adultio ad separacōē thori valz Qfessio
solus iuriē. Rā ad solā Qfōem mlieris fuit h̃ separatū
mrīō quo ad thorū. Secus ē ubi agit̃ de sbna vīculi
ut i c. sīr eo. de ad q̃ cog. sanguī. vx. sue. 7 ibi plenius dīr
Rō diuisīōis q̃ primo casu solū fitat̃ de p̃iudicio Qfitētis.
Zo. Zo maritū teneri ad p̃uidendū vxori i ncūis. et
si hūit dotē tenet̃ p̃uidē sēdm q̃litatē dotis. ut i l. si
cū dotē. §. sīn alī. ff. so. ma. Si nō hūit dotē tenet̃ pro
uidē de suo. ut dr i c. p vrās. s. ti. pri. Zo. Zo maritū
posse accusare de adultio. licz tpe adultij denega
uerit si p̃uidē in ncūis. nō ei extusat̃ pp h̃ mlier
de adultio dz ei agē ad vīr 7 petē alimēta. Et no.
q̃ pp delēs adultij nō separat mrīō q̃ad vīctim. sī tm
q̃ad thoy 7 mutuā cohitacōē. vī separati remanent
iuriē ad h̃. c. ii. 8. c. 7 xxxiij. q. vij. c. ii. Zo.
q̃ si vir innocens nō retinet post separacōē fēm
pp adultiū mlieris. debet mrīō reintegrari. Et z
casus hīs singularis q̃ nō z alibi sēdm vnū itel
lectū. q̃ adulterium viri 7 vxoris īpensantur.
nō solū ante sēntēciā latā. sī etiā postea. de q̃
plenius dicetur ai glo. pe. 7 istū tex. īdūcit Io. i c.
qd̃ deo pari. xxxiij. q. v. 7 i c. nosse. q. i. 7 si
iuriē pari īsensu voluēt retinēē 7 alī post
modū non retinet q̃ mrīō debet reintegrari.
Gz dicit Io. An. q̃ parū facit ad h̃ ista decre
7 remittit ad notata i c. diuū. de iuer iuriē.
7 dic q̃ parum facit ex eo q̃ mulier hēs que
deliquit non tenetur seruare continentiā
ex voto sed tantum q̃ priuata est iure suo
propter suum delictum. Sed marito post
modum delinquēte compensatur adulterium
suum cum adulterio mariti. Gz in casu pre
misso semper illi obligantur ad cōtinentiā
ex proprio voto. vnde credo q̃ etiam ex
officio iudicis non debet illud matri
monium redīnt — reg — arti.

ne vciat ꝯ votũ ꝓtinẽtie. ⁊ ℔ vz velle tex. i. d. c. qd deo. ¶ In gl. i. ibi. l. vl. vbi excusat pz q pp necessitatẽ famis vẽdit filiũ. sz dic q illd ñ ẽ dlictũ, maxie cũ fac aucte legis. sz adulteriũ i se ẽ malũ ⁊ oi. l. ꝓhibitũ. nec ex aliq cã pt fieri bonũ vt i. c. ⁊ si xps. de iureiu. ¶ In ea. gl. ibi auc. sz si p⁹. vbi filia q p⁹. xxv. ãnũ inupta peccauit corp⁹ suũ ñ pt a pze exhe redari. qsi pz fuerit i culpa differẽdo nuptias ei⁹ tãto tpe. sz dic illud, pcedere i odiũ pzis. ⁊ qz alia necessitate vz iducta qz famis. sec⁹ at in vxore. qz alijs remedijs dz sibi qrere victũ. ⁊ nõ bñ hũc casũ. ¶ In gl. ij. ibi ipz fcm respicere. q si velit dicere q cũ iudex ñ debeat supplere de fcõ vt nõ. in c. bone. de post. pla. ñ debeat eps p⁹ ꝓfessionẽ hitã istaz sz tene ꝯriũ vt et, pbat ista lia. Et hui⁹ dicti triplex pt eẽ rõ. p⁹ pp piculũ aiaꝝ qd iminet pp separationẽ mrimõij. scda pp fauorẽ mrimonij. tertia ne cã collusiõis ista ꝓfiteret. ar. i. c. audiuim⁹. j. de collusio. dete. Et i fi. nõ singlr vltimũ dcz gl. ⁊ ñ trada sobliuiõi q ꝓfessio fcã calore iracũdie ñ piudicat nisi det pseuerãtia. als ãt vz cõfessio fcã i criali. nec exigit alia pseuerãtia vt i. l. ꝓfessus. ff. de custo. ⁊ exhi. reo. ⁊ i c. ij. de ꝓfes. ⁊ i. c. p iqsitiõez de elec. Vel pt itelligi tex. fm bost. q icõtinẽti añ qz ꝓfessio sit descripta i actis pt fieri reuocatio ⁊ nõ singlr ℔ dcm. p quo allego gl. i. c. apd. xxxij. q. i. ⁊ i. c. fi. de iureiu. li. vi. Pot ⁊ tertio itelligi tex. q corã epo ⁊ socijs extra locũ iudicij ista mulier fuit ꝓfessa. ió eps admonuit vt dicat vitatẽ. alie pcedẽtes solutões sũt nõbiliores. ¶ In gl. i v. iuicẽ. nõ bñ istã gl. ⁊ vltimã q si mrimõio separato pp adulteriũ alteri⁹ cõiugis reliqu⁹ ñ cõtinet. dz matrimoniũ reitegrari ñ obstãte q snia separõnis lata fuerit. idẽ firmat gl. j. pri. qdã tenuerũt ꝯriũ. qd exquo snia fuit lata pdidit ius futuris oẽ q bẽbat i marito qd vz nõ posse recupare ex delicto viri supueniẽte ⁊ vide bo. gl. q. ℔ late disputat i. c. apls. xxxij. q. vij. ⁊ doc. ãtiq fuerũt varij i ℔. Dz opio cõior ⁊ fauorabilior ẽ vt mrimoniũ reitegret saltẽ ex offo iudicis qd tz inn. i. c. pr. ⁊ ℔ satis mihi plz. ne isti sic separati icidãt i adulteriũ. Et qz stãte viculo mrimoniali ñ pot dici q iuria fit illata mulieri seu ipi mrimõio ió dz bicide fieri ꝓpẽsatio. ⁊ ex ℔ nõ q snia sup separõe mrimonij quo ad thoꝝ ñ trãsit ex toto i rẽ iud., p quo fac qd nõ. i gl. se. ¶ In gl. fi. i fi. nõ ꝓclusionẽ gl. ⁊ ℔ cõclusio cõior ẽ vt dicamus q añ qz vxor cõfiteat possit iuita recõciliari marito lz fuerit separata iudicio ecclie. nã illa snia separõis fuit lata i fauorẽ nõ deliquẽtis ió nõ dz retorqri i ei⁹ lesionẽ maxie cũ duret viculũ mrimoniale iter eos. Et, p ℔ fac optie auc. sz hodie. C. de adul. ⁊ qd nõ gl. i. c. gaudem⁹. s. de ꝓuer. ꝓiu. ⁊ multũ bñ fac tex. ibi. ⁊ de vltio ꝯrio gl. dic vt nõ. in regla fcrũz legitime de regu. iu. li. vi. ⁊c.

De illa. Si vxor a viro lapso i heresiz, ppria auctoritate diuertit ad eũ reuersũ redire ꝓpellit. sec⁹ si p iudiciũ ecclie ab eo fuisset separata. ⁊ 2° ibi si vo. ¶ Casus lralis. Quidã vir lapsus fuit i heresiz: vxor ei⁹ stati sine iudicio ecclie ipi⁹ ꝓsortiũ declinauit tãdẽ ille reuersus ẽ ⁊ repetebat vxorẽ. ipa nolebat ad eũ redire. qrit qd iuris sit. rñdt pa. q si mlier maxie ea itẽtione discessit a viro. vt ille i heresiz lapsus tedio piter ⁊ ꝓfusiõe affect⁹ ab errore suo se ꝓuerteret. ei reuerso ẽ reddenda ⁊ si ad eũ redire noluerit ẽ ꝓpellẽda. Si vo iudicio ecclie ab eo recessit ad eũ recipiẽdũ ñ ẽ ꝓpellẽda. sz ℔ qd i fine dz corriget p. c. seqns Ber. ¶ Nõ p q si mari⁹ spũalr fornicat pt vxor, ppa aucte ab ei⁹ ꝓsortio declinat nec ꝓpellit p ecclia redit ad maritũ pseuerãtẽ i ifidelitatis error. ⁊ ex ℔ nõ vnũ casũ i quo differt fornicatio spũal ⁊ carnal. nã pp spũalẽ licet ñ ẽ inocẽti recedet, ppa aucte nec ꝓpellit redire. sec⁹ i carnali sz bost. Sz aduerte. nã si fornicatio carnal eẽt notoria puto q possz recedere alter, ppa aucte. nec cõpellit redire vt ẽ gl. i. c. fi. d adul. ⁊ ibi plene dixi. Sz dzia pdcã possz, p cedere vbi ñ daret notorietas delicti. ⁊ ℔ possz admitti pp piculũ ifectõis. qd ẽ crimẽ heresis. ¶ Nõ 2° q pp fornicationẽ spũalẽ pt separi mrimõiũ quo ad thoꝝ: de. ℔ in. c. fi. de ꝓuer. ꝓiu. ⁊ j. c. pr. Op. ꝯ tex. de. c. s., pri. vbi mari⁹ cõpellit redire ad vxorẽ p⁹ snia separõis cui⁹ ꝯriũ ℔ i fi. dz.

Ho. ibi marit⁹ ꝓmisit adulteriũ p⁹ snia: sz vxor ℔ ñ deligt p⁹ snia vl ibi ñ fuit lata snia. sz tene pmã sol. Sz op. vz. n. q exquo marit⁹ icidit i heresiz q ñ teneat vxor cũ eo reconciliari qzũcũ qz sit ꝓuersus hic dicim⁹ i mrimõio separato pp adulteriũ carnale. Ho. dic vt le. ⁊ nõ. i. c. fi. de ꝓuer. ꝓiu. et vide ibi aliqs dzias iter separões fcãs ob adulteriũ carnale ⁊ spũale. ¶ In gl. fi. i fi. vlt q ista gl. q siue iudicio ecclie siue ñ mlier recesserit a viro lapso i heresim. ꝓpellit tñ redir ad eũ reuersũ nisi vellet itrare religiõez. ⁊ fuerit separata iudicio ecclie. ⁊ idẽ tz gl. fi. j. c. pr. ⁊ gl. i. c. fi. d ꝓuer. ꝓiu. aliq ꝯ reducẽtes istã decretalẽ ad cõcordiã cũ. d. c. fi. lz opio gl. sit cõis. fac tñ tex. iste mltũ i ꝯriũ. vñ p argumẽtũ sũptũ a ꝯrio sẽlu i. d. c. ñ debem⁹ ipropare istũ tex. q aptissime logt. cõcludẽdo q dic q aut altero cõiugũ lapso i heresiz alter fces sit, ppa aucte ⁊ ñ ꝓpellit redire añ ꝓuersionẽ alteri⁹. sz p⁹ cõuersionẽ ꝓpellit vt ℔. Aut recessit iudicio ecclie. ⁊ si vult itrare religiõez ñ ꝓpellit redir ad ꝓuersũ vt i. d. c. fin. Aut ñ vult itrare religiõez. ⁊ sũt opi. de qb⁹. s. ⁊ dic vt ibi. Nũ qd possit pp heresiz separi mrimoniũ. dicã i. c. j., primo.

Quanto. Viculũ cõiugale ñ dissoluit altero ꝓiugũ fideliũ i heresim lapso. sz si vn⁹ ifideliũ ꝓiugũ ꝓuertat ad fidẽ. ⁊ alt nolit sibi cohitare vl ñ sine blasphemia vl sine peccato mortali soluit ꝓiugiũ ⁊ ꝓuersus ꝯhere poterit. Cõis diuisio. 2° ibi nos igr. q distiguit ⁊ 2° mẽbꝝ, pseqt ibi si vo. rõnez diuersitatis ponẽs ibi. nã obstaculũ soluẽs ibi nec. submittẽs duplicẽ solutõis effectũ ibi p hãc. ¶ Casus lral. Duo erãt ꝓiugati. alter eoꝝ trãsiuit ad heresiz. q remãsit in fide volebat ad scda vota trãsire. Eps ferrarien. qsiuit vtrũ posset rñt pa. distiguẽdo iter ifideles ⁊ fideles. si duo sũt ꝓiuges ifideles ⁊ alter ad fidẽ catholicã ꝓuertat altero nlso mõ vel si solũ sine blasphẽia dini nois. vl vt eũ trahat ad mortale pctm alto cohitat nolẽte. alt q relingt ad 2° vota si voluerit poterit ptrãsire. ⁊ i ℔ cãu itelligit qd dic apls. si ifidelis discedit. discedat. fr. n. vl soror ñ ẽ hmõi fuituri subiect⁹. Et canõ eodẽ mõ itellr q dic ꝓtumelia creatoris soluit ius matrimõij circa eũ q relingt. Si vo alter fideliũ ꝓiugũ labat i heresiz vl trãseat ad gẽtilitatis errorẽ i ℔ cãu is q relingt viuente altero non potest ad secunda vota transire licet i hoc casu maior videatur contumelia creatoris. licet enim inter i fideles sit veruz matrimõiũ ñ tñ ratũ existit. sz inter fideles ratũ ⁊ vex ẽ mrimoniũ vt ill viuẽtib⁹ ꝓiugiũ ipz perduret. nec obstat qd a qbusdã forsã possz oppõi q fidel relict⁹ ñ debeat iure suo fraudari sine cl pa cũ i mltis casib⁹ ℔ ꝓtingat. vt si alter ꝓiugũ icidat. Ber hãc rñsiõez qrũdã malicie obuiat q i odiũ ꝓiugũ qñ sibi iuicẽ displicerẽt si possit eas i tali casu dimittere simularẽt heresiz vt altero q remãsit i fide mrimõiũ ꝯhẽte ab heresi reuerteret. Et p hãc rñsionẽ soluit alia qõ q qrit. vtr ille q remãsit i fide cogat redire ad illum qui ab heresi vel infidelitate reuertit Ber. ¶ Nõ cãuz i quo vex mrimõiũ ꝓsũmatũ dissoluit. s. qñ alt i fideliũ vẽit ad fidẽ reliquo nolẽte secũ cohitare vl nõ sine blasphemia dini nois. Et ex ℔ hẽs casuz quotidianũ i istis iudeis. q qñqz veniũt ad fidẽ vxorib⁹ remanẽtib⁹ i iudaismo. pñt. n. cũ alijs mlierib⁹ de nouo ꝯhere. si vxores eoruz nolũt secũ cohitare vel ñ sine pctõ. Et ex ℔ nõ q cõuersus ad fidẽ licite hitat cũ vxore ifideli. exquo vult secũ hitare sine pctõ. Ex quo nõ singlr casũ i quo pt eẽ mrimoniũ inter xpianũ ⁊ ifidelẽ. ⁊ ℔ ió ẽ q mrimõiuz fuit ab initio ꝯctũ alias ñ teneret mrimõiũ si ꝯhereẽt iter xpianũ ⁊ ifidelẽ vt i. c. caue. xxviij. q. i. ¶ Nõ q iter ifideles ẽ vex mrimõiuz. lz ñ sit ita firmũ ⁊ idissolubile sic iter xpianos. ¶ Nõ 3° q mrimõiũ ꝓsũmatũ iter xpiãos durat sp nec pt dissolui aliquo cãu. ⁊ ẽ iste tex. ad ℔ oprim⁹ ⁊ p rõnẽ suã posset argui q ẽt eccl'ia ñ possz illd dissoluere. de quo vide disputatiõez Io. an. i regla act⁹ legitimi. li. vi. i mercu. ⁊ vide qd dixi in. c. ex publico de ꝓuer. ꝓiuga. Op. ꝯ pdcã ⁊ ꝯ tex. nã cũ mrimoniũ sit vex iter ifideles vt ℔ i tex. ⁊ i. c. j., pr. ñ vz q possit separi ñ obstãte defectu bapti. nã xps iterrogat⁹ a iudeis q si bẽbãt baptismũ rñdit. quos de⁹ ꝓiũxit bõ ñ sepet. vt i. c.

de ifidelib⁹.de ꝓſã.⁊ affi.⁊ ſic oñdit idiſſolubilitatẽ mr̃imo
nij ẽt iter ifideles.ad idẽ facit q̃ mr̃imoniũ iſtitutũ fuit lon
ge añ baptiſmũ.ſ.in ſtatu innocẽcie ĩ paradiſo ⁊ ibi recepit
idiſſolubilitatẽ ſuã cũ fuit dcũ ⁊ erunt duo in carne vna vt
le.⁊ nõ.in.c.i.de voto.li.vi.⁊ in.c.fraternitatis.xxxv.q. x.
Sol.doc.nõ tãgũt ſz puto ſic dicẽdũ q̃ iõ põderat baptiſ
mus in idiſſolubilitate mr̃imonij.q̃ vbi nõ eſt fides xpia
na mr̃imoniũ nõ bz ſuũ ſignificatũ.na mr̃imoniũ ꝓſũmatũ
denotat vnionẽ ⁊ cõformitatẽ iter deũ ⁊ ecclĩaz p aſſũptio
nez carnis humane vt in.c.debitũ.ē.de big.vñ ſicut figura
tũ eſt idiſſolubile:q̃ carnẽ quã de⁹ aſſumpſit nũq̃z dimiſit
ita ⁊ mr̃imoniũ illud figurãs dz eſſe indiſſolubile ſic figu
ratũ.pro quo vide bo.gl.in.c.q̃ pp.xxvij.q.ij. Hoc autẽ
ſignificatũ nõ bz mr̃imoniũ qõ ẽ iter ifideles q̃ negãt aſſũ
ptionẽ carnis ⁊ ſic mr̃imoniũ iter eos nõ eſt ita firmũ ⁊ in
diſſolubile q̃ ceſſat iter eos rõ idiſſolubilitatis. Nec ob.
qõ dz qõ de⁹ cõiũxit homo nõ ſeparet ꝛc.q̃ non eſt homo q̃
diſſoluit in caſu ſz ecclĩa auctoritate diuĩa.nã ecclĩa interpta
tur in ꝶ ius diuinũ ⁊ idurit in ꝶ ẽt fauore fidei ne infideles
tepeſcerẽt redire ad fidẽ videntes ſe artari ad cõtinẽtiã vxo
rib⁹ rẽnuẽtib⁹ ſecũ cohitare. In gl.in v̊.q relinq̃t ibi cir
ca eũ.i.q̃ quertit.vult q̃ gl.⁊ meli⁹ tex.q̃ remanẽs in ifide
litate dz reliquere trãſeũtẽ ad fidẽ.ſed poti⁹ videret dicen
dũ oppoſitũ q̃ ifidelis fuit relict⁹ a cõiuge trãſeũte ad fidẽ
ſz dic q̃ iõ dz ille relict⁹.q̃ cũ ãbo deberent accedere ad fi
dẽ:ſed alter accedit ⁊ reliqu⁹ nõ ſeqt dz illũ reliquere. Et
nõ gl.ĩ eo q̃ dic q̃ mr̃imoniũ non põt claudicare.i.ex pte
vni⁹ tenere ⁊ ex reliq̃ nõ. Et itelligo ꝶ quo ad ſubãm vicu
li.nã quo ad debitũ reddẽdũ qñq̃z claudicat vt ĩ.c.qdã de
quer.cõiug.vel quo ad obligationẽ expectãdi reliquũ vt ĩ
c.de illis de deſpõ.ĩpu. In ca.gl.ibi ⁊ nõ p ecclĩam. q̃ſi
dic nõ eſſe op⁹ vt iudex ferat ſnĩaz diuortij:ſz ipo fcõ ex cõ
tumelia creatoris ſepat mr̃imoniũ dic tñ hoſt.tutuz eẽ vt a
iudice ſtatuat termin⁹ ifideli ad cohitãdũ cuz cõuerſo quo
elapſo ſi noluerit cohitare ſolutũ erit mr̃imoniũ.ꝺ quo dic
vt lati⁹ dicã ĩ.c fi.j.e. In gl.fi.ĩ fi.gl.ꝶ inheret opi. ſue
quã.ē.tenuit ĩ.c.,pr.ſz tu dic clari⁹ vt ibi diri:⁊ iſte tex. pa
rũ fac,p opi.gl.q̃ nõ loqt qñ mr̃imoniũ ſepat iudicio ec
cleſie pp hereſiz alteri⁹.vñ volẽdo tenere opi.ꝓriaz poſſet
iſte tex.reduci ad terminos.c.p̃cedẽtis ꝛc.

§ Gaudemus Hoc.c.p̃nciplr bz tria di
cta ⁊.b.d.ĩ ſũma. Pagã
ni iũcti in gradu,phibito.l.canõica tñ cõuerſi ad
fidẽ nõ ſepant ꝶ p̃. Si pagan⁹ p̃us plures vxo
res hẽbat p⁹ fidẽ ſuſceptaz adherebit p̃me ꝶ 2ª. Et ſi repu
diata vxore cũ 2ª ꝓxerit ẽt p⁹ baptiſmũ dimittet ſcdaz ⁊ ad
herebit p̃me repudiate ẽt ſi repudiata cũ alio ꝓxiſſz:ſec⁹ ſi
fornicata fuiſſz.ꝶ tertio vſq̃z ad ſi.⁊ 2ᵐ dẽz ibi q̃ vo. tertũ
ibi q̃ aũt. Casus lĩalis. Pagani accipiũt vxores ĩ ſcdo
vel tertio gradu vel vlteriori pagãi talr cõiũcti quertũt ad
fidẽ. Queſitũ fuit a dño pa.vtrũ p⁹ baptiſmũ teneãt inſimul
remãere vl ab iuicẽ ſepari. Rñdet pa.q̃ ſacm̃ ꝓiugij apõ
fideles ⁊ ifideles exiſtit.vñ dic aplus. Sigs frater ifidelez
bz vxorẽ.⁊ hec ꝓſentit hitare cũ illo nõ dimittat illã.⁊ ĩ p̃di
cts gradib⁹ pagani licite ꝓhũt mr̃imoniũ:q̃ cõſtitutiõib⁹
cãonicis nõ artãt:⁊ iõ fideles huiuſmõi ĩ fauorẽ fidei xpia
ne mr̃imõialr copulari libere p̃nt ⁊ licite remanere cõiuncti
cũ p ſacm̃ baptiſmi nõ ſoluant cõiugia ſz crimĩa dimittãt
Q̃ vo. Pagani plures habẽt ſimul vxores : cõuertũt
ad fidẽ. Querit.vtrũ oẽs vel quã illaz hẽ ꝓbeãt p⁹ bapti
ſmũ.rñz pa.oñdẽs q̃ vnã tñ dz hẽ. Ab initio vna coſta ĩ
vnã feminã eſt cõuerſa.⁊ ſcriptura diuĩa teſtat:q̃ pp ꝶ re
linq̃t homo p̃rem ⁊ m̃rez ⁊ adherebit vxori ſue:⁊ erũt duo
ĩ carne vna.nõ dixit tres vel plures ſz duo:nec dixit adhe
rebit vxorib⁹ ſz vxori:nec alicui lz inſimul plures hẽ vxo
res niſi diuĩa reuelatiõe alicui fuerit cõceſſiz p quã ſic Ja
cob a mẽdacio iſrahelite a furto ⁊ ſanſon ab hõicidio excu
ſati fuerũt:ſic ⁊ p̃riarche ⁊ alij iuſti viri q̃ plures habuerũt
vxores ab adulterio excuſant.⁊ hec ſnĩa in euãgelio cõpro
bat. Quicũq̃z dimiſerit vxorẽ ſuã excepta fornicatiõis cã
⁊ aliã accepit mechat.q̃ ſi vxor dimiſſa alia duci ñ põt mul
toforti⁹ nec ea retẽta.p qõ euidẽter apparet q̃ nullus põt
ſimul hẽ plures vxores nec aliq̃ plures maritos.q̃ ſeqt q̃
p⁹ baptiſmũ p̃mã dz hẽ. Qui aũt. Pagani ſiue ifide
les dãt vxorib⁹ ſuis qñ volũt libellũ repudij.q̃rit vtruz il
lis viuẽtib⁹ poſſint accipe als ad fidẽ cõuerſi vel añ cõuer
ſionẽ.rñr q̃ ĩ euãgelio tale repudiũ reprobat ⁊ iõ viuente
vxore ẽt cõuerſus ad fidẽ aliã hẽ nõ põt niſi poſt cõuerſio
nẽ ipi⁹ illa rẽnuat hitare cũ illo.vel ſi cõſentiat nõ tñ ſine cõ
tumelia creatoris.vl vt eũ traheret ad mõtale peccatũ. In
qb⁹ caſib⁹ mulier reſtitutionẽ petere nõ poſſz.ẽt ſi de inui
ſta ſpoliatiõe ꝓſtiterit.q̃ ſz aplm alter alteri nõ ẽ huiuſmo
di fuitute ſubiect⁹. Quãuis quoq̃z. Aliqs paganus de
dit libellũ repudij vxori.illa nupſit alij ſm ritũ ſuũ vir con
uerſus eſt ad fidẽ ⁊ vxor ſua q̃ nupſit alij poſt repudiũ ſtlr
ꝓuerſa ẽ ad fidẽ ⁊ petit illũ.q̃rit an poſſit ñ obſtãte eo q̃ nu
pſit alij.rñr q̃ ſz ſm euãgelicã vitatẽ q̃ duxerit dimiſſã me
chabit.nõ tñ dimiſſor poterit obijcere fornicationẽ dimiſ
ſe p⁹ baptiſmũ,p eo q̃ nupſit alij p⁹ repudiũ.⁊ ſic eã tene
tur recipe niſi alias fuerat fornicata. Ber. Nõ ꝶ vna re
gulã gnãlẽ q̃ lex cãonica ĩ,phibitiõe matrimonij nõ extẽdi
tur ad ifideles.⁊ idẽ dicẽdũ ĩ alijs ſpũalib⁹ p illã auctorita
tez aplĩ.qd ad nos de his q̃ foris ſunt iudicare.dic foris.i.
extra ecclĩaz vel fidẽ catholicã. Secda regla colligit ex tex.
q̃ lex diuĩa oẽs ifideles cõphẽdit.vñ mr̃imoniũ eox ꝓctũ
ꝗ legẽ diuinã ẽ nullũ. Ex quo ifero q̃ pagani ſeu iudei de
liquẽtes ꝗ.l.diuinã p̃nt puniri ſec⁹ ſi deliquerẽt ꝗ.l.canoni
cã diſponẽtẽ ſup ſpũalib⁹.de his vide q̃ pulchre nõ. Inn.
ĩ.c.q̃ ſup his de voto. Nõ ibi frater.q̃ appellatiõe fra
tris cõphẽdit q̃libet xpian⁹ nã oẽs xpiani ſunt adiuicẽ fra
tres.q̃ hñt vnũ patrẽ.ſ.deũ.⁊ vide tex.cũ gl.ĩ.c.ad mẽſaz
xi.q.iij. Nõ q̃ iter fidelẽ ⁊ ifidelẽ põt eẽ mr̃imoniũ qõ
itellige qñ mr̃imoniũ fuit ꝓctũ añ cõuerſionẽ ad fidẽ. alias
aũt iter diſpares fidei nõ põt eẽ mr̃imoniuz vt ĩ.c.caue.xx
viij.q.i. Nõ q̃ p baptiſmũ dimittunt crimĩa.⁊ dic q̃ di
mittunt oĩa ẽt quo ad penã.ita q̃ ſi baptizat⁹ tẽ moreret ñ
ſẽtiret ẽt penã purgatorij vt dic aug.ꝺ pe.di.vij.c.ſi. Nõ
i.§.q̃ vo.q̃ nõ ẽ licituz cuicũq̃z quãtũcũq̃z ifideli ducere
ſeu hẽ codẽ tpe plures vxores.ꝶ.n.ẽ ꝗ.l.diuinã. Et nõ ex
tex.plurias rõnes ex qbus cõcludit vnicã vxorẽ eẽ ꝺbet.
Nõ q̃ pp fornicationẽ cõiugis nõ ſepat mr̃imoniũ quo
ad viculuz ẽt iter ifideles. Nõ i.§.q̃ ãt q̃ repudiũ factũ
ĩ ifidelitate nõ valet p⁹ cõuerſionẽ ad fidez.nec ẽt ꝶ valuit
ſm vitatẽ. Nõ q̃ repudiata ſm ritum paganorum ꝓhẽdo
cuz aliquo nõ cõmittit adulteriuz.iõ maritus cõuerſus ad
fidẽ nõ põt illi volẽti redire obijcere adulterium. Sz ꝗ ꝶ
oppõit.ignorãtia iuris diuĩ neminẽ excuſat.bz.n.locuz il
lud dcm aplĩ q̃ ignorat ꝛc.xxxviij.di.ĩ.c.q̃ ea.ſz de iure di
uino nemĩ ſz mittere libelluz repudij.q̃ repudiata alteri nu
bẽdo cõmittit adulteriũ. Sed ꝓbluz p⁹ frõte vĩ difficile. ſed
põt ſic ſolui. Repudium erat approbatum.l. ãtiqua.ſ.ve
teris teſtamenti.vnde vtẽtes lege illa antiqua vident excu
ſari ab adulterio.nã adulteriũ nõ cõmittit ſine dolo vt ĩ.c.
ĩ lectũ.xxxiiij.q.ij.⁊ ĩ.l.pe.ff.de adul.nõ.n.videt eẽ ĩ dolo
ifideles.ex quo nõ recognoſcũt fidẽ xpianã nec ſubijciunt
euãgelio a quo repudiũ fuit reprobatuz. Cõclude q̃ q̃ re
pudiũ nõ tenuit cũ ꝓhẽs excuſat ab adulterio rõne p̃dicta
In gl.i.ibi ſz nõ oĩs. dic clarius q̃ ſcdus gradus ẽ,phi
bitus.l.diuĩa in linea ineq̃li.exẽplũ ĩ patruo ⁊ ĩ nepte.nam
iſti,phibẽtur.l.diuĩa vt ĩ gl.ſz ſcdus gradus ĩ linea eq̃li eſt
,phbitus ſolũ.l.cãonica. Et ꝺ iſto gradu loqt iſte tex. exẽ
plũ ĩ duox fratrũ filijs ⁊ nõ ex gl.p̃ſonas,phibitas l. diui
na.⁊ dic lati⁹ vt diri ĩ.c.lĩas de reſti.ſpo. In gl.in v̊.cõſti
tutiõibus ibi ſed ĩdirecte.ſz dic meli⁹ q̃ ſi iudei nõ ſubſint
eccſie quo ad tpalẽ iuriſdictionẽ cãones ad eos nõ extẽdun
tur nec directe nec ĩdirecte q̃ ecclĩa nõ ſe ĩpedit de laicis ni
ſi rõne aĩe. Sz de aĩabuſ iudeox ecclĩa nõ curat ex quo no
lũt redire ad fidẽ.ſi tñ delinquerẽt iudei ꝗ.l.diui.bene poſ
ſet papa vt vicarius dei illos punire ẽt directe vel ſi eſſent ĩ
feſti fidei xpiane vt pz.j.p̃ totũ titulũ de iudeis.⁊ illa aucto

ritas apli qd ad nos ⁊c. pcedit quo ad sniam ercõicatiõis ite quo ad fidẽ ⁊ quo ad spũalia. sunt aũt iudei subiecti romão ipio. ⁊ deliquẽtes pñt pũiri p iudicẽ seclarẽ ẽt dũ veniunt ꝯ. l. dinã i ꝯbẽdo mrimoniũ vt i. l. ij. ⁊ i. l. nemo. C. ꝏ iudeis. Et vide ad mãz plene nõta p Inn. i. d. c. q; sup his ꝏ voto. ¶ In gl. i v. duo ibi q; si dormierit. dic q; ibi pmittũt plures vxores ñ eodẽ tpe sz successiue. Et nõ gl. q; numerus plural qñqz põit ad exclusiõez maioris numeri vt hic. qñqz minoris vt i. c. lz vniuersis. ⁊ qꝏ ibi nõt gl. ꝏ testi. dz g capi ille itellect⁹ ꝑz quẽ euitat absurditas. ¶ In gl. i v. si ad iparia i fi. nõ bñ gl. ⁊ p ei⁹ cõclusiõe fac. nã marit⁹ reuocat votũ vxoris ⁊ ñ eꝯ vt in. c. noluit. xxviij. q. v. ⁊ vide bo. gl. i. c. manifestũ. ea. q. Itẽ marit⁹ accusat vxorẽ de adulterio crialiter ⁊ ñ eꝯ. xxxij. q. i. §. publico. ⁊ vide qꝏ nõ. in. c. tuc. de pcura. ¶ In gl. i v. cõpellet ibi dixit Io. ⁊ h ẽt tz gl. i. c. si ifidel. xxviij. q. i. ⁊ i. c. si. ea. cã ⁊. q. ij. hoſt. dic h q; inter fideles mrimoniũ ñ dissolut vt. s. c. pri. Inter ifideles vo dz iudex pfigere terminũ remanẽti i ifidelitate. vt cohitet fideli. qꝏ si noluerit dissoluit mrimõiũ ⁊ sic sẽtit q; añ pfixionẽ termini ñ ẽ mrimoniũ solutũ. h dcm mihi ñ plz. lz vile sit illud a pncipio fuare. vt clare appareat de volũtate infidelis satiz ẽ. n. q; alijs mõis appere possit q; nolit cũ fideli hitare. ¶ In gl. si. ibi bñficiũ alicui cõpetẽs. Nõ bñ gl. et dicũt h doc. marie ino. q; p baptismũ ñ tollit accusatio criminis. ⁊ pt eẽ rõ iudicio meo. nã pẽa i foro iudiciali iponit qꝏ deliquẽdo lesit rẽpublicã. baptism⁹ vo opat remissiõez pctõꝝ respcũ lesiõis dci. als qsqz iudeus de facili p⁹ delictũ diceret se velle effici xpianũ vt euitaret penã. Itẽ p baptismũ ꝑz doc. tollit oĩs seqla peccati. vt ifamia ꝯcta rõne delicti. exẽplũ i vsurario. Idẽ de irregularitate q puẽit rõne delicti vt si ifidelis aliũ occidit reuersus ad fidẽ possit pmoueri ad ordĩes. qꝏ tollit illa irregularitas. cũ fit seqla peti p h. l. di. siqs viduã. Sz ẽ dubiũ qdde irregularitate ꝯcta sine pctõ. põe q; pagan⁹ rõe officij publici aliquẽ fac mori. Et i h doc. sũt varij. hoſt. ⁊ io. an. ⁊ do. an. sẽtuit q; hec irregularitas ñ tollat p baptismũ. qꝏ ñ ẽ seqla peti p h dcũ. c. siqs viduã. Sz li Aug. Tã. ⁊ Io. cal. tenẽt ꝯriũ q; idisticte oĩs irregularitas ꝯcta ex hõicidio tollit qꝏ mihi pl⁹ plz. p p ar. a ꝯrio sẽsu gnãlr sũptũ ex. d. c. siqs viduã. ⁊. l. di. c. i. Itẽ qs efficit irregularis ex hõicidio cõmisso sine pctõ rõe cuiusdã erroris. vt. n. qdã error q; is pmouear q fec hoiez mori q rõ cessat i ifidelib⁹. cũ p baptismũ videat nou⁹ hõ l. di. ferx. Itẽ ista irregularitas pcessit ex ꝯstitutõe ecclie. iõ nõ dz extẽdi ad ifideles vt h iũcto. c. is q de sẽ. ex. li. vi. fac nõbile dcm ino. i. c. ad audiẽtiã de bonis. vbi dic q; cũ irregularitas sit de iure positiuo debem⁹ idubio interptari quẽ ñ eẽ irregl̃are. Irregularitas vo ꝯcta ex defectu sacri ñ tollitur p baptismũ vt ẽ bigamia. xxvi. di. i. c. acuti⁹. ⁊ i. c. deinde. Ex pdcis iferr ad clarã ꝏcisionẽ isti⁹ qõnis nã eorpo q; vxor ꝯmisit adulteriũ fuit ius acqsitũ marito. vt possit vxorẽ adulterã a se abijcere. iõ p baptismũ h ius marito cõpetẽs ñ tollit ¶ Extra gl. qrit nũqd vxor reuersa ad fidẽ gaudeat pulegio dotiũ ꝯcesso mulierib⁹ ab ipatore i dotib⁹ repetẽdis vt pferat oĩb⁹ creditorib⁹ de qb⁹ i. l. assiduis. C. q po. i pig. ha. dixi i. c. ex lĩis de pig. Cõcludũt doc. q; sic qꝏ si ipator potuit cõcedere. forti⁹ ipe de⁹. h rõ pax ꝯcludit. qꝏ ñ appet q; p baptismũ de⁹ voluerit ꝯcedere. Sz ego allego tex. i auc. itẽ pulegiũ. C. de bereti. vbi dr q; pulegium dotiũ ñ ꝯpetit bis q ñ pticipat de fide. a ꝯrio g oĩb⁹ pticipãtib⁹ ꝯpetit. satis ẽ g q; tpe quo vlt vti pulegio ẽ i fide ar. corũ q nõ bar. i. l. ex fo. ff. de vul. ⁊ pup. satis. n. est qlitatẽ fidei iesse tpe vsus pulegij. ¶ Vltio iducit h lĩa ad qõnẽ qd si fidelis dicat plurib⁹ mulierib⁹. duco vos in vxores ⁊ ille piter rñdeat ⁊ nos te i maritũ q istax sit ꝯiũx. Cõclusio est q; nlla qꝏ ñ bũit aiuz obligãdi se pcise vni qꝏ, pcedit ẽt si iter illas vna tñ fuissz apta ad mrimõiũ isti⁹. deficit. n. h cõsensus respectu istius viri tantum ⁊c.

Deus Ponit dispẽsatõez ecclie cuz nouiter ꝯuersis ad fidẽ vt vrat mrimõio cũ relictis fratx ꝯcto ꝑz. l. mosaycã. Vel sũma alr sic. Nõ lz relictã fris i vxorẽ accipe ⁊ de scõ ducta separanda ẽ nisi ecclia aiter dispẽset. ¶ Casus litteralis. Quidã ifideles. s. liuoñ. cõtrahebant ma. cum relictis fratrum suorum. liuoñ. isti de nouo conuersi sunt ad fidem. quer ebatur vtrum deberent remanere cum relictis fratrum suorum. do. pa. cõcedit eis p. opter infirmitatem illorum vt matrimonijs ꝯtractis cuz relictis fratrũ vtãtur dũmõ fratribus decedẽtib⁹ sine ple cũ talib⁹ ꝯrerũt: vt iuxta legẽ mosaycã semẽ defũcti suscitarẽt phibẽdo ne tales de cetero sibi copulẽt post fidẽ recepram. Ber. ¶ Nõ p q; ꝑz. l. mosaycã licebat ducere vxorẽ fris defũcti duob⁹ mñ iterueniẽtib⁹. Primo q; fr decesserit sine ple. Secõdo vt duceret cã suscitãdi semẽ defuncti. nã soboles ide suscepta attribuebat fri defũcto. vñ iste supstes erat p carnal. defũct⁹ vo erat legal. vñ filij attribuebãt defũcto. ⁊ illud oli fuit istitutũ i figura. q hodie cessat cũ veritas illuxerit. de quo vide tex. i. c. oli. viij. q. i. ¶ Secõdo nõ pa p ẽ ex maria cã posse dispẽsar ꝯ nouũ testm ¶ Nõ vltio hodie non licere ducere vxorem fratris relictam in vxorem ẽt fm dispositionem. l. masayce ⁊c. Nicolaus Abbas.

De donationibus inter virum ⁊ vxorem ⁊ dote post diuortium restituenda. Rubrica.

¶ Sup visũ ẽ de diuortijs. Sz qꝏ diuortio fcõ dos reperi solet. ⁊ cõtẽdit plerũqz de dõatõe fcã pstãte mrimonio. iõ post rubricã pcedẽtẽ subijc istã i q tractat tã de dõatõe fcã iter virũ ⁊ vxorẽ qz de dote p⁹ diuortiũ restituẽda ⁊c.

Mulieres. Separato licite mrimõio dos ẽ restituẽda h. d. ¶ Nõ p q; qñqz mrimoniũ ex cã licita sepat puta pp cõsãguinitatẽ ⁊ affinitatẽ vl aliõ ipedimẽtũ. Et qꝏ iste tex. logt idisticte ⁊ gnãliter ibi fuerit separate. credo dispõnẽ tex. hẽ locũ ẽt si fit separatio fcã quo ad thoꝝ ⁊ mutuã fruitutẽ i eo cãu i quo mulier ñ vẽit dote priuãda. vt puta si pp nimiã viri scuitiã sepat mrimoniũ. vel qꝏ vxor ad fidẽ ẽ cõuersa vel i casu sili. ¶ Nõ vltio q; mrimonio separato dos dz itegre reddi. nihil g de iure marit⁹ dz lucrifacere pp expẽsas fcãs. nã ius solũmõ cõcedit sibi fructus doris ad onera mrimõij supportãda vt i. c. salubrit. de vsuris. ⁊ i. l. vnica. C. de rei vxo. actio. ¶ In gl. ij. ibi iquantũ facere pt. Io. an. dic gl. loq ꝯ tex. cũ tex. dicat totã dotez reddi debere. nec ob. iura allegata i gl. loquũt. n. qñ veruz mrimõiũ soluit. tũc. n. pp religas ꝯris mrimõij ꝏfert marito. vt ñ ꝯueniat nisi iquãtũ facere pt. Sz iste tex. dz itelligi i mrimonio putatiuo. puta cũ mrimoniũ sepat de fcõ pp ipedimẽtũ aliqꝏ. nã tũc cũ appeat illũ ñ fuisse maritũ ñ dz sibi cõsuli cũ pnudicio vxoris. Itẽ isto cãu ñ dat actio ꝏ dote. sz agit cõditõe ob cãz vel sine cã. vt nõt gl. j. e. c. de prudẽtia. merito cessat pulegiũ tributũ marito i reddinõe doris. Et nõ, bñ h dcm qꝏ multũ litat iura ciuilia allegata i gl. eo tñ casu quo marito ꝯpetit pulegiũ. dic io. an. ⁊ bñ q; nõ trãsit ad heredes mariti extrãeos. Et dz ꝯsiderari quãtuz facere pt marit⁹ habito respcũ ad tps cõdẽnatõis vt i. l. maritũ. ⁊ in. l. rei iudicate. ff. so. matri. Abbas.

Significauit. Soluto mrimõio cogit vir dotẽ restituere ⁊ bona diuidere. q cõiter eis obuenerũt. h dicit. Primo ponit duplicẽ mulieris querelã. scõo cãe cognitõem ibi ideoqz. ¶ Casus lrãlis. Inter. p. mulierẽ ⁊. h. vix suũ fuit diuortiuz celebratũ. Sz dcus. h. dotẽ suã illicite detiet ⁊ reddere ꝏdicit possessiones qsdã hẽbãt cões ⁊ illas silr retiere cõtendit. vñ mulier ista ꝯsta fuit do. pa. mãdat pa. gbusdã. qtenus si ẽ ita. nec ẽ aliõ. qꝏ ipediat vix illi ꝯpellãt ad restitõnẽ doris. ⁊ ad diuisiõez eorx q oli cõiter hũerũt Ber ¶ Nõ p oprimũ ar. q; eccha pt pncipãt adiri sup restõe doris mrimonio pus separato. ¶ Nõ 2° q; obuenẽtia cõiter marito ⁊ vxori debẽt diuidi soluto mrimõio. Et itellige vt dr i gl. ꝏ acqsitis ex hõis vtriusqz. Vel extra gl. itellige de donatis vel relictis vtrisqz. Vel ꝑz ꝯsuetudinẽ quorũdã locorũ ꝑz quã acqsita p altex ꝯiugũ pstãte mrimõio efficiunt cõia. ⁊ veniũt diuidẽda soluto mrimõio. ⁊ ꝑz istũ intellectũ collige tales ꝯsuetudines seu statuta vẽdicare sibi locũ ẽt in mri-

monio putatiuo. ⁊ sic ōclarato mrimōio nulla bōa p alterꝫ acqsita veniūt diuidēda ac si mrimoniuꝫ tenuisset. cessantibus autē istis cāis vel filib⁹ vxori restituit dos dūtaxat qa oia psumūtur acqsita ex bōis mariti vt in.l.certū.C.de dona.iter vi. ⁊ vxo. ⁊ i.l.quintus.ff.e.ti. Et iō si mulier repit aliquid habere vltra dotē.illud potest p maritū vendicari qz psumit acquisitum de bonis suis nisi ipa ꝓriū doceat si ēmꝫ dꝫ presumi q illicito modo acquisiuerit.

De prudentia.

Delegatus ad causā mrimonij si ferat sentētiā diuortij,pnūciare dꝫ dotē restitui. ⁊ ē casus multū allegabilis. duo facit. p ponit delegatorū rephēsibile fcm. 2° illud emēdari pcipit ibi qz igit. Casus lālis. Cā mrimonij q vtebat iter.h. ⁊ .m. cōmissa fuit qbusdā iudicibus. Iudices ꝓsāguinitate,pbata tulerūt snīaꝫ diuortij iter cos.sꝫ de dote quā mulier repetebat a viro nihil dixerūt. vñ mulier h significauit dño pa. Rñt pa.eisdē iudicibus. qz ipi de mrimonio pncipaliter coguerūt ⁊ de dote q est cā icidēs accessorie cogscere debuerūt ⁊ diffinire vñ mandat q̄ten⁹ pdictū.h. cōpellāt vt pdcē mulieri totā dotē sicut iustū fuerit restituat Ber. Nō p iudicē ecclīasticū posse cognoscere de cā tpali laicorū cū venit accessorie ad cāꝫ ecclesiasticā ⁊ ad h allegat quotidie iste tex.sec⁹ āt si cā spūal icidit corā iudice seculari.nā de ea ñ vꝫ cogscere secularis. sꝫ illā remittit ad ecclīasticū vt i.c.latorē.q ñ.sunt le. ⁊ .c.tuaꝫ de or.cogni.sec⁹ est i ecclīastico quo ad tpalia vt h vides.et rōnē diuersitatis tetigi i.d.c.latorē. Et aduerte qz pl⁹ ,pbat iste tex. q̄ꝫ soleat allegari.nā ñ solū ecclīastic⁹ cogscit de tpali cā icidēti seu pīudiciali sꝫ ēt de cā tpali.q̄ venit accessorie ad cāꝫ ecclīasticā.lꝫ ñ sit ipi⁹ pīudicialis.nā sine cā doris pt decidi cā mrimonialis. ⁊ sic ñ ē pīudicial ad cāꝫ mrimonialē. ⁊ nihilomin⁹ iudex ecclīastic⁹ cogscit rōe accessorij.depēdet.n.a cā mrimonij:qz vbi ñ ē mrimoniū ñ ē dos .l. iij.ff. de iure dotiū qd bñ nōbis. Nō q ꝓmissa cā pncipali vꝫ cōmissa cā accessoria facit.c.prudētiā de offi.dele. Nō vltimo sꝫ vex itellectū iudicē delegatū nō dici offō suo fūctū si ñ,pnūciauit sup dote.qd declara vt.j.latiꝫ. In gl.i.ibi cōditōe sine cā.nō bñ gl.q vbi cōstat mrimoniū nullū fuisse ñ agit actōe de dote ad restōnē doris.sꝫ cōditōe sine cā. ⁊,p h tex.i.l.fi.ff.de cōdi.sine cā. ⁊ dicūt doc.q hec ꝓditio ē ita pīuilegiata quo ad ipaꝫ mulierē sic actio de dote .ff. de pecu.l.ex fcō ⁊ i.l.ij.ff.de pui.cre.vide p spe.e.ti.§.fi.v.sꝫ si mrimōiū. ⁊ sic pferr alijs creditorib⁹.sic si vex fuissꝫ mrimoniū,put bꝫ i.l.assiduis . C.q po.i pig.ba. ⁊ in.c. ex lris cū ibi nōtis ō pig. In ea.gl.ibi trina dic.i.p āno restituebat tertia ps.i scdo āno alia tertia.i tertio reliq tertia.sꝫ hodie,pcedit qd dꝫ i fi.gl.vt īmobilia restituāt stati . mobilia vsqꝫ ad ānū. Quid āt si iteriꝫ vxor non hꝫ vñ viuat.dic q dꝫ alimētari ab herede mariti.vt nō.i.l.i.all.i gl. ⁊ an valeat statutū vt q̄ꝫdiu heres distulerit restituere dotē soluat certū qd mulieri,p cēntenario.vide p io.ō lig.i cle.vnica ō vsu. vbi vꝫ cōcludere q ñ. ⁊ credo q ān⁹ iste dꝫ dari vbi matrimoniū tenuit.sec⁹ si sep at pp ipedimētū vt dixi i.c.i.s.eo. In gl.ij.ibi coraꝫ iudice seculari.nō bñ gl.q vbi de dote agit pncipaliter.vtputa qz ñ fuit disputatū de virib⁹ mrimōij iudex ecclīastic⁹ ñ ē cōpetēs iter laicos.ꝓriū h tꝫ Inno. dicens q cū cā doris sit multū cōiūcta mrimōio.pt de ea iudex ecclīastic⁹ cogscere. ⁊ sic vterqꝫ.s.ecclīastic⁹ ⁊ secularis erit cōpetēs.do.an.tꝫ dcm gl.nisi repetēs dotē ēt vidua ⁊ oppssa. Pro dcō ino.alō tex.i.c.i. ⁊ .ij.s.e. ⁊ in. c.p vras j.e.nā rōne cōnexitatis āpliat iurisditio vt i.c.q̄nto ō iudi. Itē eccla dꝫ ēē fauorabilis mulierib⁹ i dotib⁹ recuperādis j.e.nisp. ⁊ tene mēti dcm ino. In fi.gl.vult q̄ gl.q iudex deputatus sup cā pncipali si i diffinitōe ipi⁹ nihil dixit ō accessorio ñ pt āpli⁹ de illa sine noua cōmissiōe se interponere qd bñ nōbis,p quo bñ fac.c.cū appellatōib⁹ de ap.li.vi. ⁊ l.termīato.C.de fruc. ⁊ lit.expē.do.an.dic ꝓriā opi. posse sustineri q̄ñ,p cā accessoria cōpetit actio vt i casu nro. qz tē vtraqꝫ cā vꝫ pncipaliter cōmissa.sec⁹ vbi expediret offō iudicis nihil allegaret.sꝫ,p h dcō qd mihi plꝫ allo tex.nō. in .l. iiij.C.depos.vbi vꝫ tex.aptē i eo q ibi pōderat vnicā actionē cōpetere,p deposito ⁊,p vsuris restituēdis ⁊,p dilatōe restōnis depositi.iō iudex q,pnūciauit sup restōne depositi. ⁊ nihil dixit de vsuris ñ pt āpli⁹ de illis cogscere q̄si sec⁹ si,p vsuris accessorie veniētib⁹ cōpeteret alia actio sed in casu nostro pro restitutione dotis competit alia actio vt i pria glo.ergo nō pōt dici iudicem functum officio suo . qz dos nō restituitur ex officio iudicis. Et notabis h dictum. ⁊ sic limita dictum glo. ⁊ ita loquunt iura allata in ea.

Plerunque.

Mulier pp adulteriū a viro separata pdit dotē.h.d. Nō ibi fornicatōis.q fornicatio ē nomeꝫ gnāle cōprehēdēs i se adulteriū ⁊ oēꝫ illicitū coitū. xxxvi.q.i. in pn. Nō 2° ibi iudicio ecclie.q marit⁹ nō lucrat dotem ob adulteriū vxoris separato mrimonio a iudice seculari.nā iudex secularis ñ ē i h cōpetēs q̄ñ agit ciuiliter vt in.c.tue. ⁊ qd ibi nō.de,pcu.vide p Io.an.i.c.fi.de fo.cōpe.lib.vi. ⁊ qd plene dixi i.c.cū sit gnāle de fo.cōpe. Nō 3° ibi aut ,ppa volūtate. ⁊ tene mēti q si vxor recedit a viro ,ppa volūtate itellige pp adulteriū.vt qz timuit maritū sibi repetēti dotē obstat exceptio adulterij. Et ex h nō singlr q maritus pt ꝓseq dotē sine accusatōe adulterij excipiēdo mō pdcō. Alij exponūt de,ppria volūtate mariti pt cōseq dotē vt qz marit⁹ eā expulit.et secūdū istū itellectū quē ñ approbāt doc.nō q marit⁹ pōt,ppa aūcte a se abijcere vxorē adulterā.qd itelligit adulterio exsite notorio vt dico plē . i.c. fi.j.de adul.vbi gl. ⁊ h ēt casu vxori repetēti dotē obstat exceptio adulterij. ⁊ sic nō q quo ad dotē lucrādā paria sunt mrimoniū separi iudicio ecclie vel,ppa volūtate vxoris vel mariti ob cām fornicatōis. Nō ibi recōciliatam. q vxor adultera recōciliata p maritū nō dꝫ pdere dotē. Sꝫ q̄ro qd de viro cōmittēte adulteriū.dico q dꝫ pdere donatōeꝫ pp nuptias.quā fecit vxori ⁊ pari mō pōt mrimoniū separi quo ad thoꝫ istāte vxore.vt ē tex.i.c.i.s.vt lite nō cōtes. nō.n.quo ad h iudicāt ad īparia marit⁹ ⁊ vxor.vt i.c.gaudem⁹.s.ti.,pri. ⁊ xxxij.q.vi.nihil iniqus. Secūdo q̄ro nūqd heres mariti possit vxori obijcere adulteriū ad effectū īpediēdi restitutōeꝫ doris. Spe. tāgit eo.ti.§. fi.v.qd si mlier agat ⁊ i ti.de excep.i.§.dicto.v.itē q̄rit.sꝫ plenī⁹ p Bar.i.l.rei iudicate. ff.fo.ma.vbi cōcludit q ñ p illū tex. ex quo maritus tacuit in vita qd satis mihi plꝫ.ar.in. c.fi.ō dona.sꝫ nūquid marit⁹ possit obijcere ꝗ heredē vxoris ōfūcti.dicēdū vt habet in tex. ⁊ glo.in.l.fi.C.de adul. In gl. in ver.doralitiū.nō duas vltimas expositiones glo. Pria q vxor ēt donationē pp nuptias pdit quā debebat lucrari ex pacto soluto mrimonio.2° q pdit ēt bona parafrenalia ⁊ dicūt parafrenalia bona q̄ mulier hꝫ vltra dotē.hec tñ vltima expositio nō vꝫ pcedere qz appellatione doris vel doralicij ex,ppria significatiōe nō venūt parafrenalia. ⁊ iō cū sumus in mā pēali verba nō debēt extēdi sꝫ potiꝫ restringi vt in.c.statutū.de elec.lib.vj. ⁊ in regula odia. ⁊ in regula in penis.de re.iur.lib.vj. ⁊ iō doc.vidēt approbare expositionē pcedētem in glo.tñ tenebis mēti glo.pp ipsius auctoritatē ⁊ pōt appellari doraliciū doris pciū. In glo.fi.ibi ⁊ istud verius credo. Nō glo.singulariter qz facit ad multa ⁊ cōiter doc.vt Inn. ⁊ Hosti. ⁊ Gof. ⁊ Io.an. sequūt gl. pp rōnes ipsius ⁊ maxie pp.l.si vxor.ff.de adul.vbi dicit q nec mrimoniū nec spē mrimonij violare lꝫ.vñ pp prauā intentionē mulieris. ⁊ qz iā snīa transiuit i rē iudicatā nō ō bet mulier dotem recupare.lꝫ nūc appareat matrimoniuꝫ fuisse nullum. ⁊ maxime hoc ē tenēdū ne det mlieri cā falsādi,p bationes vt dotē recuperet. ⁊ facit,p hac pte qd disputata i regula cū qs de reg.iu.li.vj.in mercu.vbi decidit q ille q cognouit soluta credēs cognoscere maritatā pūitur ,p crine adulterij. ⁊ lꝫ aliq aliter distinguāt.mihi tñ plꝫ vt s.dixi.opi.gl.que ēt videt esse cōmunis. Abbas.

Et si necesse.

Propter varietatē lecturaꝫ nō solꝫ sūmari ⁊ fm itellectū q pl⁹ plꝫ hoc intendit. Cogit mulier ex officio iudicis donata sibi a viro pp nuptias,p ꝓser-

uatiõe illiciti matrimonij relaxare. si talis donatio pstet ipe dimẽtũ dissolutiõi talis mrimonij. diuidit nã ponit mãdatũ pmissa triplici ipsi⁹ cã. quaꝫ pma psistit in facto relique i iure. secũda ibi cũ castra. tertia ibi ne ãt. Casus litteralis Rex legionẽ. accepit in vxorez filiã regis castelle ⁊ eidẽ dedit i donationẽ, ppter nuptias castra quedam ita videlicet q; si aliquo casu ipaz reliqueret castra ipa cederẽt i ius ei⁹ sed ipi, ppter cõsãguinitatẽ isimul ñ poterãt remanere vñ papa mãdauit q; deberẽt abiuicẽ separi: sz rex legionẽ. nolebat eã dimittere nisi castra sibi restituerent. ⁊ ita castra illa pstabãt ipedimẽtũ copule dissoluẽde. vñ mãdat pa. archiepo cõpostel. ⁊ vniuersis ep̃s i regno legionẽ. cõstitutis q; cũ castra ipa q̃ ipedimẽtũ pstant copule dissoluẽde ñ taz ob turpẽ qz ob nullã cãz sint data cũ iter eos mrimonium eẽ nõ possit: iõ nec dos nec donatio, ppter nuptias eẽ pt: et ne ad cõmodũ ei cedat qõ debet i penã eius poni⁹ retorqri castra ipa restitui faciãt: ⁊ ad id p excõicatõis sniaz puellaz coartari Ber. Nõ pmo ibi in dotem q; uir qñqz dotat mulierẽ. gl. tamẽ pma exponit dotẽ. i. donationẽ pp nuptias ⁊ tũc nõ colligit illud notabile. sed tenẽdo tex., pprie dicit Hin. q; loquit sm cõsuetudinẽ hispanorũ q vxores dotant. Exquo nota q; licite marit⁹ dotat vxorẽ. i. cõstituit sibi dotẽ ex, ppria substãtia. sed tu hoc lita qñ ista donatio dotis fit añ ꝛctuz matrimonij. sec⁹ãt si post ꝛctũ vel si effect⁹ donatiõis referret i tps mrimonij. qz tũc nõ valeret vt i. l. i. ⁊ qõ ibi nõ. C. de dona. añ nup. nisi plebei⁹ reciperet nobilẽ i vxorẽ. ⁊ tũc videat donasse cã recõpẽsãdi cũ nobilitate. vt ibi nõ. ⁊ per bar. i. l. si diuortio. ff. solu. ma. Nõ secũdo nõ valere pacta q̃ dissolutionẽ mrimõij ꝛ iuris dispositionẽ difficultãt. nã mrimõia debẽt eẽ libera i ꝛbẽdo ⁊ in dissoluẽdo vt i. l. libera. C. de inuti. stip. Nõ tertio q; vbi nõ ẽ mrimoniũ ñ pt dici dos. ⁊ q; talis dos soluta pretextu mrimonij nulli põt repeti cõditiõe sine cã. de quo i. l. auunculo. ff. de cõdi. sine cã. erãt. n. isti cõsanguinei i gradu prohibito vt in gl. Nõ q; nõ dz qs sentire cõmodũ. vñ dz penã sustinere. Ultimo collige iudicẽ ecclesiasticũ posse se ĩtromittere de restitutiõe dotis marie cũ difficultat dissolutionẽ illiciti mrimonij. In gl. fi. in fi. nõ singularit istaz gl. que satis plene discutit an ⁊ qñ ꝛbentes mrimoniũ ꝛ leges debeãt pdere dotẽ ⁊ donationez pp nuptias. ⁊ collige ex ea qnqz solutões seu lec. Prima q; isti ignorãter ꝛxerũt. iõ fit restitutio hinc inde ⁊ bona nõ applicãtur fisco. hec so. vera est i se. ⁊, pbatur in. l. q ꝛ. ⁊ auc. incestas. C. de incest. nup. vbi pena cõfiscatõis iponit sciẽter ꝛbẽtib⁹. sz hec solutio nõ plz gl. quo ad istũ tex. qz isti dicebãt cõsãguinei in secũdo gradu. ⁊ sic nõ erat psũptio ignorãtie. Nõ diligẽter hoc dcm q; cõiũcti in gradu, ppiquo psumũt hãc notiriã cõsãguinitatis. Secũda lec. seu so. q; isti sciebãt scm. sz igrabãt ius. forte. n. credebant q; regib⁹ liceret ꝛbere in gradu, phibito lege canonica. ⁊ fuit hec lec. Jo. ex qua collige q; ignorãtia iuris excusat ab illa pena cõfiscatõis bonorũ qõ nõ vñ placere Jo. an. hic. dicit. n. q; ignorãtia iuris non excusaret istos. qnimo nec feminã cũ illa nõ excuset nisi in casib⁹ a iure exp̃ssis. vt ẽ tex. notabilis i. l. nec passiz. C. de iuris ⁊ fac. igno. posset tamẽ, pcedere sz eũ. si errassent i facto. pnta qz credidisset dispẽsatũ. ⁊ sic trãseũt doctores cõiter hic. ⁊ videtur tenere legiste in. l. qui cõtra pallegata. ⁊ in l. auũculo. ff. de cõditiõib⁹ sine cã. sed Bar. tz ibi ꝛriuz sequẽdo istã opinionẽ Jo. lz ꝛ ea nõ faciat mẽtionẽ ⁊ h̃ p auctẽticã incestas. vbi pena apponit sciẽter ꝛbẽtib⁹ faciat. l. si adulterũ. ff. de adulterijs. vbi errãtes in iure excusãtur a pẽa icestus ⁊ adulterij. nec ob. dicta. l. q ꝛ. que regrit iustũ errorẽ. nã loquit sm eũ qñ agit de pena amissiõis lucri. non eni ex pacto pcedẽri poterit alter cõiugũ ex tali mrimonio aliqd lucrari nisi iusto errore tale mrimoniuz ꝛxisset. Et iõ cõclude tria. q; aut agit de pena adulterij seu icestus. ⁊ error iuris excusat. vt. d. l. si adulteriũ. vbi tex. notabilis. aut agit de pena pditiõis, pprie substãtie vt dotis seu donationis pp nuptias. ⁊ idẽ ar. in. d. auc. icestas. Aut de pena pditiõis lucri. ⁊ nõ excusat vt i. d. l. qui ꝛ. ⁊ hãc opinionẽ teneo marie cũ sim⁹ in penalib⁹. ⁊ sic assumẽda ẽ mitior opio vt in regula in penis li. vi. Et nõbis bñ hãc opionẽ. qz nemo ponit hic. sed doc. moderni cõiter trãseũt cũ opi. Joã. an. hec tñ so. lz sit vera in se. tñ nõ puto cõgruere huic lre. qz hic psupponit q; ista puella erat digna pena ex tali cõiũctiõe. ergo nõ errauerat in iure p dictã. l. si adulteriũ. Tertia solutio q; pena cõfiscatõis hẽbit locũ. sed papa, p bono pacis ex officio suo h̃, puidit ⁊ de hoc ifra i fine. Quarta solutio q; hic nõ poterat pena cõfiscatõis hẽre locũ. qz isti reges nõ recognoscũt supiorẽ vt diri in. c. p venerabilẽ q; filij sint legitimi. Nõ hãc solutionẽ singulariter. ex q̃ ego colligo notabile dcm q; in nõ recognoscẽtib⁹ supiorẽ de facto papa nõ vẽdicat sibi penã a lege ipositam. ⁊ sic vñ q; in istis papa nõ succedit loco iperatorũ. ⁊ si eẽt vera singulariter limitabit dicta inno. i. c. lz ex suscepto. de fo. ꝛpe. vbi dicit q; vbi deest superior de iure vel de fcõ recurrẽdum ẽ ad papã ex generali potestate quã a deo recepit. ⁊ idẽ sẽrit hostiẽ. in. c. nouit. de iudi. posset. n. dici q; papa succedit vt faciat iusticiã nõ aũt vt exigat penã a lege ipositã. posset tñ instari. sz ,pnũc trãseat ⁊ tene semp mẽti illã solutionẽ sic itellectã. Quinta solutio q; res nõ poterat aliter induci. vt recederet ab illa cõiũctiõe nisi castris restitutis. ⁊ hec vltia solutio icidit cuz tertia qõ papa ex offõ suo, puidit. Alij extra glo. dicũt q; ista erãt bona regni que nõ poterãt alienari vt i. c. itellecto. de iureiurã. Hec so. ẽ bona i se. sz nõ cõgruit littere cui⁹ rõnes sũt vniuersales. Alij dicũt q; hic fuerunt bona donata, p cõseruatiõe illiciti mrimonij. ⁊ sic nõ valebat pactũ cũ ipediret dissolutionẽ mrimõij. ⁊ sentit hãc sol. do. an. sed certe lz sit vera in se añ traditionẽ rei. nõ tñ valz post traditõez. qz in pari cã turpitudis melior ẽ pditõ possidẽtis vt in regula i pari i. vi. Et cõcludẽdo mãm cũ dcis doc. h̃ dic aut sũt cõtracta spõsalia tñ de futuro. ⁊ nõ hẽt locũ illa pena cõfiscatiõis bonorũ ẽt i sciẽter ꝛbẽtib⁹ vt ẽ tex. sz cõez lecturã in. d. l. auũculo. Itẽ putat h̃ do. an. si fuit ꝛctũ mrimoniũ ⁊ nõdũ cõsũmatũ de hoc dicto satis põt dubitari. ⁊ cõtrarium aperte sentit Bar. in. d. l. auũculo. vbi videt sentire q; ꝛcto mrimonio p verba de pñti hẽt locũ illa pena. nã nullus tex. expresse exigit copulã. facit. l. cũ hic status in fi. ff. de dona. inter vi. ⁊ vxo. Tene tñ menti opi. do. An. qz cũ simus i penalib⁹ posset obseruari. Aut matrimoniũ fuit cõsũmatũ. ⁊ tũc si sciẽter ꝛxerũt hz locuz illa pena cum limitatione predictorũ nisi supior ex officio suo velit prouidere pp bonũ pacis vel vt facilius dissoluat tale matrimonium. ⁊ in hoc casu itelligerẽ propie istuz tex. nã non video q; isti regi cõpetijsset actio qz dedit ob turpẽ cãm ⁊ tamen fuit secuta de facto. lz aliter inuat rõ lre. sz vñ tex. de hoc in. d. l. auunculo. nisi dicas q; licet fisco cõpetat ius auferendi. nõ tñ delatori deest ius repetẽdi ꝛ vxorem. sed ꝛ hoc facit illa regula in pari cã. Aut ꝛxerũt ignorãter ⁊ distingue qualitatem ignorãtie vt. s. dixi. Extra glo. h̃ quero nũqd illa pena cõfiscatõis hẽat locũ cõtra ꝛbentez in gradibus, phibitis lege canonica. Aliqui dixerũt q; nõ qz tex. i. d. l. qui contra. loquit in ꝛbentib⁹ ꝛ leges. Cõtrariũ cõsuluit do. meus do. car, cui⁹ dictum approbo. qz ex quo lex approbat in istis spũalibus canones vñ ꝛbere ꝛ legẽ qui cõtrahit ꝛ canonẽ. facit. c. i. de no. op. nũci. Itẽ cãones dicuntur leges. vt in. c. nicena. xxxi. di. hoc apte sentit ista glo. relata ad tex. ⁊ tene semp mẽti h̃ dcm qz facit ad cõ similes qõnes ⁊ poterit adducere hãc materiã contra contrahentes matrimonium impediente iusticia publice hõcstatis. Abbas.

Super a nobis. Usufructuarius sine cõsensu dñi donãs rẽ ipsaz vxori propter nuptias non trãsfert in eam plus iuris q̃z ipse habeat. Idem de eo qui sub conditione adimente habet rem in hereditatem vel in feudum hoc dicit. primo dupler questio. secõdo vtriusqz solutio ibi nos. tertio quedã instructio ibi illud. prima ⁊ f. cunda pars diuiduntur in duas. qua quelibet ponit qõnem ⁊ solutionẽ vt patet in littera. Casus litalis. Aliquis dedit

alicui aliquam terram non in feudũ vel hereditatem: sz tm̃
q̃z diu vineret possidẽdaz. ille postmodũ partem illius ter
re dedit vxori sue in donationẽ suã propter dotem. decessit
vir. q̃ritur vtrũ vxor eius prefatã donationẽ hẽre debeat dũ
vixerit ⁊ tenere cũ ecclesia dotes, ptegere tenetur viduarũ
Secũdo põit alia questio. Aliqs dedit alicui ⁊ heredi suo
de legitimo matrimonio nato in hereditatẽ vel feudũ aliq̃z
terrã. postmodũ prẽ ipius terre vxori sue dedit in dotem.
Querit an donationẽ illã de iure possit hẽre. cõsulto pa. rñt
q̃ regulariter nullus possit plus iuris in aliũ transferre q̃z
hẽat. vir predictus nõ potuit vxori relinquere qõ ei non li
cuit: nisi quoad vixerit possidere: nec mulier illa terrã illaz
habere potest. nisi ille ad quẽ terra illa spectat donationi vo
luerit cõsentire. Et idẽ ẽ in secũda qõne dicẽdũ. nã lz eccle
sia in causis viduarum fauorabilis debeat esse. tm̃ ꝯ iustici
am nõ ẽ eis fauor ecclie cõcedẽdus. In fi. dicit q̃ vxor dici
tur dotẽ dare viro: vir ãt vxori donationẽ propter nuptias
Ber. ¶ Nõ tres spẽs concessionis que de re aliqua fieri
pñt. nã quãdoq̃z dat seu cõcedit ĩ hereditatẽ. i. vt possit do
natarius ad libitũ disponere ⁊ heredẽ in illa instituere sicut
ĩ re, ppria. Qñq̃z ꝓcedit in feudũ. vt vtile dominiũ trãseat
ĩ vasallũ. directũ vero remaneat penes dñm de quo ĩ. c. i. ꝏ
feudis. Qñq̃z cõcedit donec vixerit is qui recipit. ⁊ videt
hoc casu cõcessus vsufructus rei. ¶ Itẽ nõ q̃ ecclia tenet
defendere dotes viduarũ nõ tm̃ ꝯ iusticiã. Ex quo nõ q̃ rõ
ne fauorabilis ⁊ pie cãe nõ est alicui iferẽda iniusticia. facit
ad illud vulgare. vnũ altare nõ eẽ discopiendũ vt coperiat
aliud. cõcor. c. cum cãm. ē. de preben. ¶ Item nota ibi ⁊
heredi q̃ appellatione heredis qñq̃z veniũt filij legitimi tã
tũ. de quo tamẽ dicẽdũ vt plene nõ. bar. i. l. gallus. ff. ꝏ li.
⁊ post. ¶ Itẽ nõ q̃ vsufructuarius põt ius suũ alijs conce
dere in vita sua. ¶ Itẽ nõ q̃ vasallus põt cõcedere feudu z
seu ptem feudi in dotem seu donationẽ, ppter nuptias. Et
dicit hic Inn. q̃ ex cã dotis aliter nõ permittit aliẽatio feu
di. ⁊ nõ bñ hoc dictũ de quo vide qõ plenius nõ. in. c. que ĩ
ecclesiarũ de ꝓsti. host. dicit q̃ ẽt ex alia cã põt alienari dũ
modo ad tps vt h̃ remittit ad nõ. in. c. fi. ne prela. vi. su.
¶ Ultimo nõ q̃ dñs cõsentiẽs alienationi facte de re sua si
bi preiudicat. Potes etiã colligere in fi. lr̃e. q̃ cõsulẽs, dz
vti vocabulis, ppris. hic. n. papa quodãmodo reprehẽdit
istũ de ineptitudine vocabulorũ in eo q̃ in cõsultatiõe dice
bat virũ dedisse vxori dotẽ. nã debebat dicere donationem
propter nuptias. Posset tm̃ intelligi tex. proprie, put diri
ē. c., pri. ¶ Oppo. videt enĩ hec lr̃a sine dubio. nã soluto
matrimonio donatio debet redire ad virũ sicut dos ad mu
lierẽ. vt. j. c. fi. ergo ista vxor nõ posset cõpellere retẽtorem
huius rei ẽt si fuisset, ppria mariti exquo vir erat mortuus.
Sol. doctores itelligũt vt decre. hẽat dubiũ q̃ erat pactuz
vel cõsuetudo vt vxor superstes lucraret donationẽ, ppter
nuptias vel saltẽ in vita sua teneret. sed rõ decidendi in con
trariũ patet in littera. q̃ maritus nõ potuit plus iuris. ⁊ c. et
ex h̃ nõ q̃ maritus nõ põt sibi retinere partẽ dotis ꝓz con
suetudinẽ loci si res dotalis fuit cõcessa vxori ad vitã suaz.
ex quo collige q̃ resoluto iure auctoris resoluit ius succes
soris cõcor. tex. ff. de pig. l. lex vec.

Per vestras. Marito ẏgente ad ĩopi
am pro dote satisdatio pt
peti. Ita sũmat abb. ⁊ ꝓm hunc intellectum esset
hic casus singularis qui non est alibi. sed inherẽdo verbis
littere põt sic sũmari. Vir agens pro dote nõ oĩno excludi
tur ex eo q̃ vergat ad inopiaz nec precise cogit satisdare vl
tra facultatẽ, ppriã. sed dos sibi assignat sub cautiõe quam
prestare potest. ⁊ si p illã cautionẽ non esset sufficienter, pui
sum cõsũptioni dotis deponetur dos apud mercatorez. vt
de honesto lucro vir sustineat onera matrimonij. h. d. ꝓm ĩ
tellectum quẽ teneo. ⁊ est casus nõbilis ⁊ quotidianus. di
uidit. nã in prima cõsultatio. in secũda respõsio cum mãda
to ibi cũ ergo. Prima ps ponit cãe delegationẽ actoris pe
titionẽ rei exceptionẽ. ⁊ iudicis iterlocutionẽ. Secũda ponit
duas cãs mãdati alternariui quod iter illas interserit.

Casus lr̃alis. Inter. h. virũ ⁊ vxorẽ suã corã cõsulib⁹ ci
uitatis ianue sup q̃libz sũma pecũie ipi⁹ mlieris qõ vtebat
corã qb⁹. d. h. petebat dotẽ vxoris sibi assignari. mlier di
cebat eꝯ q̃ assignari ñ dẽret ei cũ ad ĩopiã ẏgeret nisi cauti
onẽ pstaret de dote saluãda. Et qr eã a se expulerat. ⁊ ad in
opiã ẏgere videbat iudices, pnũciauerũt q̃ dos illa ñ assi
gnaret eidẽ. nisi pstaret idoneã cautõez ꝏ ipa ñ pitura. ⁊ sic
dos illa remãsit penes quẽdã magr̃m. r. postmodũ vo di
ct⁹. h. ipetrauit lr̃as ad archiepm ⁊ archidiaconũ ianuen.
circa illũ magr̃z. r. sup dote pdcã. Iudices dcũz magr̃z. r.
ad suã pstiã citauerũt. corã qb⁹ dcũs. h. petebat a dcõ ma
gistro. r. dotẽ vxoris sue. Sz idẽ. r. exceptiõez opposuit ꝯ
ipz vz q̃ vxorẽ suã a se repulerat ⁊ tacita ẏtate sup h̃ lr̃as ĩ
petrauerat vz q̃ alia vice. sup eadẽ dcã qõ mota fuit coram
ꝓsulib⁹ ciuitatis ⁊, pnũciatũ fz q̃ supi⁹ pmissũ ẽ. Iudices
cũ ꝏ h̃ ꝓstitisset eisdẽ pceperũt eidẽ vt de dote saluanda ca
ueret ⁊ vxorẽ recipet. Sz cũ ipe cautões pstare ñ posz ad
ipi⁹ istãtiã dño pape h̃ rescribere curauerũt. vñ dñs papa
dis pmissis mãdat eisdẽ. Quaten⁹ dotẽ faciãt assignari ei
dẽ sub ea cautõe quã pt pstare. vel saltẽ alicui mercatori eã
cõmittãt: vt de qte honesti lucri dcũs vir onera possit mr̃i
monij sustẽtare. ne occasiõe dotis detẽte: vxor a viro dimis
sa. vel vir q̃ dimisit vxorẽ adulterij reatũ incurrat. satis enĩ
põt ei credi modice dotis. cui credit corp⁹ vxoris Ber.
¶ Nõ p̃ ar. optimũ ex tex. q̃ ecclia pt se ipedire ꝏ dote nõ
solũ ĩ fauorẽ viduar. vt. ē. c. pr. sz ẽt ĩ fauorẽ mariti peten
tis dotẽ sibi, pmissã ⁊ sic fac, p opi. Inn. quã tetigi i. c. lator
ē. q fi. sint le. nisi dicat vt dixerũt qdã q̃ iste actor erat pau
per ⁊ miꝕabil pslõa iõ potuit recurrer ad eccliam. lxxxvij.
di. i. c. i. Et ex h̃ itellectu nõ q̃ paup ⁊ miꝕabil pslõa pt aliũ
ꝓuẽire corã iudice ecclĩastico, p h̃. c. sup qbusdã. j. ꝏ v. fi. ⁊
c. significãtib⁹ vbi p ĩno. de of. deleg. ⁊ tene mẽti vtrũq̃z di
ctũ nã reus h̃ erat laic⁹ qõ pz ex eo. qr p fuerat ꝓuẽt⁹ coraz
cõsulib⁹ ciuitatis. ¶ Nõ 2° ar. optimũ ex tex. q̃ vir pt repel
lere vxorẽ si dos sibi, pmissa ñ soluit. qr cuz ex dote teneat
sustiere onera mr̃imõij. vt ĩ. c. salubrit. j. ꝏ vsuris. ⁊ i. l. si cũ
dotẽ. §. si marit⁹. v. sin aũt. ff. so. ma. pt r̃ecusare h̃ onera. ex
quo ñ hz vñ sumat emolumẽta ⁊ pl⁹ nõnter, pbat h̃ lr̃a q̃ ẽt
vxore ex hac cã abiecta pt marit⁹ ager ad dotẽ sibi, pmissaz
exquo patũ se reddit soluta dote vxorẽ reassumere. ⁊ h̃ sen
tit host. h̃. Ex quo ẽt ĩfero maritũ si teneri ad traducẽdum
vxorẽ dote pus sibi ñ soluta. Quid ãt si q̃s duc vxorẽ sine
dote. dic q̃ marit⁹ tenet eã aler de suo ꝓz statũ pslõe. ita no
tãter vlt ĩno. h̃ ⁊ gl. i. d. v. sin ãt facit tex. i. l. q̃ si nulla. ff. ꝏ
relig. qõ bñ nõbis. ¶ Itẽ nõ q̃ si obligat⁹ ex iuris dispõne
ad pstãdũ cautõez idoneã vt fideiussoriã seu pigr̃aticiã illã
pstare ñ pt admittit pstãs eã quã pt pura iuratoriã, p h̃ iura
alle. i gl. ãnpe. ⁊ ad h̃ solz altari iste tex. qõ tm̃ lr̃a ꝓz nõ. i. c.
fi. ē. ꝏ pig. ¶ Itẽ nõ casũ singlarẽ q ñ ẽ alibi de iure cãonico
q̃ ex pecũia deposita apõ mercatorẽ licite pt capi ps hõe
sti lucri. ⁊ sic ex pecũia cũ misterio alteri⁹ pt, pcũre hõestũ
lucr. ⁊ fac optie h̃ lr̃a ĩ ar. vt solit⁹ mercari ex pecũia possit
agere ꝯ debitorẽ morosũ vt soluat loco itereẽ id qõ verisiliter
fuisz lucrat⁹ ex pecũia tradita. de quo vide qõ lati⁹ dixi in
c. ꝓqst⁹. j. de vsuris. ¶ Sz q̃ro q̃lit fiet ista depositio apud
mercatorẽ. io. an. dic q̃ mercator pstabit cautõez ꝏ pecũia
itegralr restituẽda. ⁊ de pte lucri reddẽda. ita q̃ cõpẽsato
lucro cũ dãno de eo qõ supest ꝏ lucro soluat certa ps pro
onerib⁹ mr̃imõij sustẽtãdis ad h̃ isti. p soc. i. §. de illo. ⁊ in
l. si ñ fuerit. §. aristo. ff. eo. ⁊ ad pmũ dcm̃ de cautõe pstãda
a mercatore adduco. l. ij. ff. so. ma. ¶ Nõ. singlr h̃ dcm̃ qr
nescio alibi. nã ex h̃ ifert vnũ mirabile vt pecũia possit de
põi apõ mercatorẽ cũ h̃ vt capitale sp sit saluũ. ⁊ q̃ ꝏ lucro
soluat certa ps. Et vide hãc qõnẽ plenĩ⁹ tractã p host. i sum
ma i ti. de vsuris. i. §. an aliqd vbi tẽuit expsse valet pactũ
vt deponẽs pecuniã ñ sẽtiat dãnũ ĩ capitali. mouet qr h̃ pa
ctũ ñ ẽ ꝯ sz pter nãm ꝯct⁹, pactũ ãt fcm̃ pter nãz ꝯct⁹ vz. l.
i. ff. ꝏ positi. ⁊ i. c. vnico. ē. ꝏ ꝓmoda. Dic tm̃ postea q̃ si ca
pitale eẽt pditũ cãu fortuito deberet deponẽs dimittere in
foro aĩe. sz ego ñ credo q̃ tal sit hõesta ⁊ licita societas qm̃

possz ꝓtigere q̃ ponẽs opaz sciret dãnũ i opis amissis ⁊ ĩ capitali pecũie qd ẽ ꝗ näz societatis. cũ societas sit q̃dã frmitas. l. vez. ff. p soc. h ãt societas eẽt potius leonina. l. si nõ fuerit palle. ⁊ pro hoc allego bo. gl. in. c. plericz. xiiij. q. iij que dic ad hoc vt societas sit honesta ⁊ licita iter ponẽtem pecuniã ⁊ ponẽtẽ opam oz q̃ ponẽs pecuniã sentiat de lucro ⁊ de dãno. hãc ẽt sniam vĩ iudicio meo sentire cal. in repetitiõe. c. nauigãti. j. de vsuris. Et ad. §. de illa. q multuz ob. vbi vĩ valere pcin vt alter nõ sentiat de dãno sed de lucro. rñdet Cal. q̃ dz itelligi non de capitali sed de dãnis ⁊ lucris cõtingẽtib⁹ saluo capitali. Ego vo do aliã solonem. clariorẽ. dico. n. q̃ ille tex. ,pcedit quo ad ponẽtez opam. ẽ enĩ licitũ ⁊ honestũ pactũ ex ꝑsona ipsius: vt ipse nõ sentiat dãnũ in opis. s. amissis in capitali. ró qr ipse sentit dãnũ in opis. nã tñ affert opa illius q̃ztũ pecunie alterius qnimo vt ibi tex. dicit opa ⁊ industria põt esse tãta vt valeat pactũ vt ipse lucret duas ꝑtes ⁊ tertiã hẽat ponẽs pecuniaz. In dubio aũt cũ duo ꝗbũt societatẽ ⁊ vnus ponit pecuniã ⁊ alter opam vĩ actũ vt lucrũ eq̃liter diuidat iter eos: de h̃ est gl. nõbilis quã oẽs tenẽt in. l. i. C. pro soc. nec ista lr̃a ꝗdicit p̃dictis cũ nihil dicat vt capitale debeat esse saluũ nec est speciale in pecunia dotali vt qdã sõniauerũt. qr ẽt ,p redimẽdis capti. nõ lz fenerari. vt in. c. sup eo. j. d vsuris. qn ĩmo tex. iste apte dicit vt capiat ꝑs de honesto lucro: nec ẽt credas q̃ sit licitũ a ꝓncipio pacisci vt habeat deponẽs. x. pro cẽtenario vel aliã q̃zitatẽ sicut faciũt q̃dã vidue credẽtes hoc eis licere ⁊ solẽt aliq̃ ad eax defensionẽ allegar istũ tex. cũ illa opi. Jo. an. Certe h̃ nõ est licitũ qr non lz ex pacto quãtũcũq̃z minimo capere ex pecunia si non subijcit se periculo. xiiij. q. iij. ꝑ totũ ⁊ h̃ nõbis. Jn gl. ij. ibi audiri nõ debuit. sed h̃ vĩ ꝗ tex. vbi fuit auditus restitutiõe prius nõ facta. Host. dicit ⁊ bene q̃ ille q̃ dotem ,pmiserat cũ cõueniret ex ,pmissiõe sua nõ poterat obijcere de spoliatione mulieris marie cũ ipse dedisz cãm huic spoliatiõi dotẽ nõ p̃stando. nec obstat si dicat q̃ exquo nõ sustinebat onera mãimonij nõ debebat audiri petẽs dotẽ qr ꝓz eũ iste paratus erat vxorẽ reassumere soluta dote. ⁊ h̃ mihi plz. licet Jnn. dicat q̃ illa exceptio q̃ vxorẽ abiecerat nõ erat vera in facto. nã dico q̃ p̃suppoſito q̃ esset ꝗa nõ tenebat subir onera mãimonij exquos dos sibi nõ soluebat: nisi velis dicere q̃ exquo recepit ,pmissionẽ ab extraneo debebat agere ꝗ extraneũ ⁊ nõ repellere mulierẽ. arg. in. l. si extraneus ff. de iure do. ⁊ satis h̃ possz admitti in marito diuite. sz iste erat paup vt dĩ in lr̃a. Jn gl. in v. tacita vĩtate. nõ glo. q̃ lr̃e ĩpetrate ad delegatũ sunt surrepticie si in eis nõ fiat mẽtio d ,pcessu negocij coã ordinario. ⁊ idẽ sentit glo. in. c. vt debitus d appel. Sed tunc ob. iste tex. vbi h̃ exceptio non fuit admissa. hoc ꝗziuz multipliciter soluit. ꝓmo q̃ ob hoc fuit appellatũ ⁊ papa ,pmisit. vt sequit in lr̃a vel q̃ isti iudices nihil noui fecerunt sed adhesẽrũt sniẽ illox consulũ vel ꝑ relationẽ retulerunt negociũ ad papã vel ꝗm Host. snia consulum erat nulla tanq̃z obligans istum pauperẽ ad impossibile. l. fi. ff. de sen. sine ap. ⁊ sic nõ fuit opus de tali sententia mentionẽ facere in lr̃is. Nõ bene hoc dictuz q̃ d ,pcessu nullo seu snia nulla coram ordinario nõ est opus facere mẽtionem in ĩpetratiõe lr̃ax sup eadem cã quẽadmodum nec d ꝓnibus lr̃is nullis d quo vide glo. in. c. ex tenore de rescrip. ⁊ in. c. suggestũ d iurepa. ⁊ in. c. cum nostris de concess. preben. Jn glo. in v. ad inopiã. nõ so. glo. q̃ lz aliqui hanc limitationẽ teneant ad iura ciuilia allegata in p̃n. glo. tñ cõiter nõ tenet maxime per legistas in. l. vbi. C. de iure do. ⁊ ibi per Ci. ⁊ plenissime bar. in repetitione. l. si constante. ff. so. ma. Et cõclusio cõis legistax q̃ qualitercunqz maritus v̀gat ad inopiaz etiam si sine culpa sua põt vxor agere ad dotem. pro hoc iste tex. vbi nõ pẽderat culpa istius mariti. sed solũ qr videbat v̀gere ad inopiã ⁊ scias q̃ varia iura emanauerũt in hac mã. p̃mũ fuit ius. ffox. vt in. d. l. si cõstãte. vbi dĩ q̃ si subã mariti nõ sufficit ad satisfactionẽ dotis ⁊ alioz creditoz põt vxor repetere dotẽ postea emanauit ius codicis. vt hĩ i. d. l. vbi. ⁊ ibi disponit q̃ si marit⁹ ita se gerit q̃ v̀git ad inopiã põt vxor repetere dotez. ⁊ sic ,puidit lati⁹ q̃z ius. ffozũ. qr nõ regrit. vt subã mariti nõ sufficiat sed satis est q̃ v̀gat ad inopiã. vtputa qr est nobilis. ⁊ vult facere sumpt⁹ vltra q̃z patiãt facultates sue Tertiũ fuit ius auctẽticox vt habet in auẽ. d eq̃litate dotis vbi dĩ q̃ si marit⁹ male ĩcipit vti subã sua põt vxor repetere dotẽ. ⁊ ,puidit adhuc latius q̃z ius codicis. qr p̃suppoſito q̃ nõ v̀gat ad inopiã. vtputa qr ditissimus est exquo tamẽ male vtit subã sua põt vxor sibi repetere dotẽ. vti in quolibet istox casuũ põt vxor ad dotẽ agere ⁊ fortⁿ excipe ꝗ maritũ petẽtẽ dotẽ. vt h̃. ita nõnter voluit bar. in. d. l. si cõstante. ⁊ sic nõ debemus hẽ respectũ vtrũ sit suspect⁹ de dilapidatiõe an ne. sed satis est q̃ sumus in aliquo dictox casuũ. Jus. n. tinet in istis casib⁹ cõsumptionẽ dotis. ⁊ scias q̃ vxor põt in his casib⁹ nedũ agere ad dotẽ sed ẽt ad donatõnez a marito sibi factã ꝑ nuptias vt est tex. nõ. in. d. l. vbi naz dos ⁊ donatio ꝑ nuptias subijciunt hodie oneribus mãimõij vt ibi. Et ex his hẽs vnũ nõbile effectũ isti⁹ donatiõis ꝑ nuptias. vide alios. j. c. ,pri. Sed nũc oppo. ꝗ istũ tex. d iuribus ciuilib⁹ supius allegatis. nã in eis dĩ q̃ in dictis casib⁹ põt vxor repetere dotẽ vt sibi assignet. h̃ ãt nõ assignat vxori sed ipsi marito cũ cautiõe vel deponitur apud mercatorez. ⁊ cũ isto tex. videt aliquatenus cõcordare tex. in. l si cũ dotez. ff. so. ma. vbi dos sequestratur ꝑ suspitionẽ mariti. Sol. do. an. p̃ dicit q̃ istud. c. limitat illa iura supius allegata vt loquit iste tex. qñ vxor a ꝓncipio ꝗrit cũ paupe ⁊ iõ est qd sibi ĩputet. vñ ,pcedet vt h̃ dz. ⁊ h̃ dicit q̃ vtrũq̃z remediuz põt obseruari plus tñ sibi plz ꝓcedẽs so. sz Jnn. quẽ nõ allegat do. an. dic q̃ vxor erat suspecta seu ñ erat idonea ad dotẽ recipiẽdã. iõ fit depositõ apd mercatorẽ. ⁊ hãc so. sentit bar. in. d. l. si cõstãte. dicens q̃ si mulier est idõea ⁊ industriosa dos sibi restituet vt alat se ⁊ maritũ ⁊ liberos. d. l. vbi. alias fiet seq̃strario ,put dĩ ĩ. d. l. si cũ dotẽ. ⁊ sic ẽt põt rñderi ad istũ tex. Itẽ vt dic Jnno. satis hz vxor si deponit apud mercatorez loco vxoris. ⁊ hec solu. est bona. Iste tñ tex. ,puidet d vno qd nõ repit ĩ iure ciuili qr reuertit dos penes maritũ v̀gẽtẽ ad inopiã si p̃stat cautionẽ ⁊ ex hoc sumit vna singularis limitatio ad totũ titulũ. C. ne fideius. do. den. vbi dĩ q̃ fideiussores nõ p̃nt interuenire pro dote restituẽda a marito ne oriat p̃fidia inter viz ⁊ vxorẽ. nã ,pcedit illud nisi maritus v̀gat ad inopiam tũc. n. licite p̃nt iteruenire fideiussores pro dote soluẽda ⁊ restituẽda: vt h̃ est tex. valde singularis ⁊ ad h̃ allegat eum Bar. in. d. l. si cõstante. ⁊ hoc teneas. lz io. an. tumore tui⁹ tituli dixerit q̃ h̃ dz intelligi d cautione iuratoria. qd certe nõ ,pcedit. qr papa dicit vt prestet quã põt nã iuratoriã q̃libet prestare põt sit q̃ztũcunqz pauper. ergo nõ intelligitur simpliciter d iuratoria. si ergo potuisset maritus prestare fideiussoriam vel pignoraticiã fuisz obligatus ad illam p̃standã ⁊ sic potuisset interuenire fideiussor pro dote restituenda. Tan. dicit q̃ forte iste tex. ,pcedit ex cõsuetudine loci. ⁊ nõ hanc solutionẽ in se vt valeat cõsuetudo vt marit⁹ p̃stet fideiussorẽ pro dote restituenda qd nõ puto ,pcedere cessante cã. qr nõ videt rõnabilis. ar. in. d. l. i. C. ne fideiuſ. do. dẽ. Et ad p̃dicta vide Jnn. hic qui dicit q̃ ista cautio p̃statur ꝑ maritũ vt euitet restitutionẽ dotis. dic etiam clari⁹ q̃ ista satisdatio exigit a marito in fauorẽ suuz vt releuet se ab onere dotis restituẽde. nã maior p̃fidia ⁊ maius scandalum orit cum dos ex toto eripit a manibus viri q̃z quãdo administratiõe sibi relicta p̃stat ab eo cautio. ⁊ sic cessat ,p̃hibitio illius ti. ne fideiuſ. do. den. cũ hoc fiat in fauorẽ ipsius mariti. Sed quero qr tex. h̃ loquit alternatiue vt dos soluat a marito sub cautiõe quã p̃stare põt vel vt mercatori cõmittat ⁊c. cui dabitur optio illius alternatiue. Quidã dixerunt q̃ vbi ꝑ satisdationem nõ esset sufficiẽter ,puisum periculo dotis. põt vxor petere vt fiat depositio apud mercatorẽ. Ego credo totũ hoc relinquẽdum arbitrio iudicantis: vt si videat cautionez sufficere sit cõtentus p̃ma ꝓ alternatiue. si videat nõ satis cautũ faciat fieri depositionem seu tradat vxori ꝗm distinctionẽ p̃dictã. naz in alternatiuis

iuris optio dat iudici nisi ꝗba dirigant ad partē vt dixi i.c. a crapula.de vi.⁊ bone.cle.⁊ ibi gl.vbi vide. ¶ Alteri⁹ q̃ritur qd si vxor a ꝓncipio ꝓrit cū pauere vel cū ꝗgente ad inopiā vel cū male vtēte subā sua:nū qd possit agere ad repetitionē dotis:vt.s̃.dictū est.⁊ vr̃ q̃ nō qr semel approbauit mores illi⁹.vt.xxxij.q.v.horrēdus.⁊ in.l.fi.C.de spō. ¶ Cōtrariū tz bar.i.d.l.si cōstāte.qr nō potuit vxor p tacitū pactū sibi p̃iudicare ⁊ pro bar.vr̃ ꝗ tex.nā publice vtilitatis est vt dos remaneat ītegra mulierib⁹.l.i.ff.soluo. matri. ¶ In gl.pe.in fi.hoc nō,pcedit de iure canonico:qr nō tenetur curator aiam suā impēdēr cōmodis pupilli.xlvi. di. in.c.sicut nec suo.⁊ qd ibi nō.

Donatio Prima ps demōstrat qm̃ ⁊ q̃liter donatio facta ītER coniuges valeat vel reuocata ītelligat.in 2ª docet an reddēda sit dos ⁊ donatio pp nuptias soluto mr̃imōio scda ibi sane. ¶ Et ꝗ diuisio sufficit pro sūmario qr decre. satis seipsam sūmat. ¶ Casus l̃ialis. ¶ Quesitū fuit a papa vtr̃ ītER vir̃ ⁊ vxorē durāte mr̃imonio donatio hinc ⁊ inde fcā teneat. Rn̄z pa.q̃ donatio durāte mr̃imonio ītER cōiuges fcā ex qua alter fiat locupletior ⁊ alter paupior: firmitatem nō hz:nisi donatio cōfirmet obitu donatoris. ¶ Et donatore viuēte penitus euanescit:si reuocet ab eo tacite vel expr̃sse: vel si pri⁹ moriat q̃z dōationē accepit. ¶ Sane dr̃ ī illo.§. q̃ soluto mr̃imonio dos redire dz ad mulierē ⁊ donatō ad vir̃ nisi ꝗ cōsuetudine ꝓriuz obtineat:vt nisi ex pacto facto inter vir̃ ⁊ vxorē de lucrāda dote ⁊ donatiōe pp nuptias ꝓriū inducat:⁊ pactū istud equale dz esse ex vtraqz parte. Ber. ¶ Nō regulam q̃ nedū de iure ciuili sed et canōico nō valet donatio fcā ītER cōiuges cōstāte mr̃imonio dūmodo ex illa donator efficiat pauperior ⁊ recipiēs locupletior.a ꝓrio g̃ vbi donator nō efficeret paupior vel recipiēs locupletior valeret donatio.qd qm̃ cōtigere possit dic vt in glo.ij. ¶ Et que fuit causa huius prohibitiōis dic vt in .gl.i. ¶ Scdo nō q̃ donatio fcā constante mr̃imōio nō est oīo nulla.naz vt vides ꝓfirmat obitu donatoris eo exñte in eadez volūtate. ¶ Tertio nō tres casus in qbus ,prius reuocat donatio fcā ꝓstante mr̃imonio.ita vt nō cōfirmet obitu donatoris.ꝑmus si donatio fuit tacite reuocata p donatorē scdus si expr̃sse ⁊ pone exēplū vt in glo.iij.terti⁹ casus si pius morit donatari⁹. ¶ Nō in.§.sane.q̃ de iure cōi soluto mr̃imonio nihil lucrat marit⁹ de dote vxoris:nec vxor de donatiōe sibi fcā a marito pp nuptias sed dos ītegra redit ad mulierē siue ad ei⁹ beredē ⁊ donatio pp nuptias ad virū seu ad ei⁹ beredē. ¶ Itē nō q̃ valet cōsuetudo de lucrāda dote vel donatiōe pp nuptias soluto mr̃imonio.⁊ fori⁹ valebit statutū.cū statutū hēat cōsensum expr̃ssum: cōsuetudo solū tacitū.l.d̄ qbus.ff.de legi. ¶ Circa ītellectū decre.p q̃ro nūqd donatio ītER cōiuges indistincte ānullaret.dic q̃ regulariter,phibet donatio oīno pura.⁊ illa dr̃ pura donatio q̃ nulla rōne cogēte fit.sed sola liberalitas est cā donatiōis.l. i.ff.d̄ dona.⁊ in.l.donari.ff.d̄ re.iu.iō donatio remunerati ua nō,phibet inter vir̃ ⁊ vxo. vt in.l.q̃ aūt.§.si vir.ff.d̄ dona.ītER vir̃ ⁊ vxo.vbi pz q̃ si marit⁹ donauit vnā rē vxori ⁊ vxor aliā marito fit hīcinde cōpēsatio. ¶ Et p ꝗ notāter dixit bar.in.l.si volūtate.C.d̄ dote ,pmis.q̃ si nobilis nubit plebeio pōt sibi cōstituere dotē aīo donādi.lz cōferat ī tēpus mr̃imonij.qr ista nō est simplex donatio q̃ ,phibet inter ꝓiuges. sed ē remuneratiua.qr nobilis nubēdo plebeo vr̃ sibi quoddā munus cōferre.⁊ sic maritus donādo vr̃ remunerare.⁊ nō simplr̃ donare ad ꝗ.l.aglius.ff.de dona.⁊ vide.qd nōt gl.in.d.l.donari.⁊ bar.in,phemio.ffor. ⁊ sic limita istū tex.⁊ multa alia iura ānullātia hāc donationez.⁊ ꝗ nōbis qr nō solet tāgi hꝰ. ¶ Scdo q̃rit qm̃ alter dz fieri locupletior ⁊ alter paupior. Sc. paupior fit donator qm̃ tradit d̄ subā sua ita q̃ diminuit p̃rimoniū suū. vt in.l.si sponsus in.§.maritus.ff.e.ri.secus g̃ si repudiat hereditatez vt veniat ad vxorē sibi substituta.nā tūc nō acqrēdo nō dicit fieri paupior.⁊ idē in simili casu locupletior fit recipiēs qm̃ ꝓseruat sibi rē donatā vel eā expēdit in vtilē cām. Sec⁹ aūt si inutiliter expēdit.puta vxor emit sibi vnguēta vel cōsumpsit in cōuiuio fiendo vel aliter inutiliter.tūc.n.illa talis donatio nō reuocat.qr vxor nō est effecta locupletior vt in .l. qd aūt.§.si vir.ff.e.secus esset si heres mariti inutiliter expēdisset.qr tūc tenet reficere.vt ī.l.q̃ de bonis.ff.ad.l. fal. qr satis est q̃ donatari⁹ fuerit effectus locupletior. ¶ Tertio q̃rit nūqd ꝗ donatio ꝓfirmet iuramēto vel saltē valeat vigore iuramēti. ¶ Quidā voluerūt q̃ nō.qr fuit ,phibita ,p pter bonos mores ne marit⁹ ⁊ vxor ex nimio amore se spoliarēt adinuicē.l.i.⁊.ij.ff.e.sed iuramētū ꝗ bonos mores ñ valet.vt in regula nō est obligatoriū de reg.iu.li.vi. ⁊ ꝗ est ps multū ,pbabilis.sed opi.ꝓria cōiter tenet p doc.vt nōt bar.in.l.siqs pro eo.ff.d̄ fideiu. Joā.de lig.in cle. romani de iureiu.vide p do.An.in .c.cū cōtingat.e.ti. de iureiur. optīe facit ille tex.,p ista 2ª parte nec ob.qd dixi d̄ bōis moribꝰ.qr dz ītelligi qm̃ iuramentū est ꝗ bonos mores nāles nō aūt d̄ bonis moribꝰ ciuilibꝰ.nā omne iuramētū ꝗ legez pōt dici ꝗ bonos mores ciuiles.qr q̃libet lex est fundata super bonis moribꝰciuilibꝰ.iiij.di.erit aūt lex.sed videmus q̃ in multis casibꝰtz iuramētū ꝗ legē vt.d.c.cū cōtingat.⁊ in.c.debitores.e.ti. ¶ Quarto q̃rit in.§.sane.vtrū dos redeat indistincte ad mulierē sol.ma.dic q̃ nō.sed tex.verificatur.qm̃ ipa mulier donauit dotē de ,ppa subā.vn̄ debes scire q̃ aut extraneꝰ cōstituit dotē mulieri.aut mulier sibiipsi. aut p̃ pro filia.⁊ extraneū appello quēlibet q nō hz mulierem ī ptāte.vt dicit tex.in.l.vnica ī.§.accedit.C.d̄ rei vxo. acti.p̄ casu qm̃ extraneꝰ cōstituit dotez tunc aut stipulatus fuit dotē sibi reddi soluto mr̃imonio ⁊ reuertit dos nō ad mulierē.sed ad illū extraneū. Aut nō fuit stipulatus vt sibi redderet ⁊ vr̃ tunc donare ipsi mulieri.⁊ sic redit ad ipsam mulierē vt est tex.nō.ī.d.§.accedit. Scdo casu qm̃ ipamet mulier cōstituit sibi dotē:tūc dos ad eā reuertit ⁊ fingitur stipulata dotē sibi reddi.vt.d.l.vnica. Tertō casu qm̃ p̃ cōstituit pro filia aut fuit stipulatꝰ dotez sibi reddi ⁊ redit ad p̃rem aut simplr̃ ⁊ tūc si p̃ emācipat filiā efficit filie.si autē ꝑius morit mulier.actio cōpetit p̃ri.l.ij.ff.solu.mr̃imo. ⁊ ī d.l.vnica.⁊ dicit ꝗ An.q̃ dos hoc casu redit ad p̃rem qm̃ filia p̄decessit et si extēt liberi ex ipsa filia p.l.dos a p̃re.C. solu.mr̃imo.⁊ nōbis singlr̃ hoc dictū vltimū.nā canonīste cōiter trāseūt cū hoc dicto:⁊ idē vr̃ tenere gl.in.d. l. dos a p̃re.plenissime disputat bar.in.l.post dotez.ff.solu.matri. Et tandem sequit istā ptez sed multi tenuerūt ꝓriuz vt ipse refert. ¶ Et ex hoc habes casum in quo dos mr̃is non venit ad filios qm̃.s.dos fuit,pfecta a p̃re ⁊ filia morit nō emācipata viuēte p̃re ⁊ cessat hoc casu regula illi⁹ auc.q̃ in successiōe p̄ma cā est filioꝝ.de qua in auc.in successione.C.de suis ⁊ legi. ¶ Ultimo q̃rit quid intrēdat ista lr̃a in fi. duz dicit q̃ valet pactū de lucrāda dote ⁊ donatiōe pp nuptias soluto mr̃imonio dūtamen fit equale hincinde. Solu.dicit Inno.q̃ post nuptias contractas debet esse equale dotis ⁊ donationis ,ppter nuptias ⁊ etiaz lucri querendi. nō.n. potest augmentari dos qn augmentet donatio pp nuptias argumen.in.l.fi.cū auc.sua.C.de dona.ante nup. Item si fit pactum de lucranda dote debet fieri pactuz de lucrāda donatione propter nuptias per ipsam mulierez.vnde si fit pactuz soluz de lucranda dote extendit ad donationez ,ppter nuptias.vt mulier lucret donationē pp nuptias viro p̄morīēte.si aūt pactum fuit de lucrāda maiori parte dotis q̃z donationis ,ppter nuptias.tunc pactū de maiori reducit ad minorem quantitatē.l.fi.C.de pac.conuen.tam sup do.⁊ procedit hoc vt dixi post nuptias ꝓctas.⁊ hoc factuz extuit ne fraudibus excogitatis veniant coniuges ꝗ prohibitionem fcām ne fiat donatio constante mr̃imonio sed ante nuptias.dicit Innocē.q̃ potest esse disparitas in dote ⁊ donatione pp nuptias ⁊ in quantitate lucri alle.l.ex morte C.de pac.conuen.super dote.⁊ nō hoc dictum sed iudicio meo tex.videtur hodie de iure auctenticorum in auctentica equalitas.eodem titulo.de pac.conuentionali.q̃ dos ⁊ donatio debent esse equales.⁊ pacta de lucro dotis vel donationis debent esse equalia. ¶ Et ita seruatur in hac

ciuitate vbi cõiter donatio ,ppter nuptias ē eiusdez quantitatis cũ dote sed in multis locis nõ fuat. vñ vt ibi dic gl. illa auc. est sublata hodie p ꝓsuetudinē q̃ cõstituit dos ⁊ semper nulla donatio fit a viro. sed tu dic ꝓsuetudinē fuãdã vbi viget als fua disponez hui⁹ auc. ⁊ tene eã mẽti. Sz tu dices qd opat ista donatio pp nuptias q̃ fit a marito cũ maritus ēt teneat bona donata ꝓstãte mrimonio. ⁊ facit fructus suos. soluto vo mrimonio redit ad eũ. pmũ, pbat in. l. vbi. C. de iur. dot. 2m, pbat h. Io. dicit Io. an. p⁹ Ide. ⁊ Albãē q̃ opat multos effect⁹. pmũ pp pactũ qõ fit de lucrãda dote. nã extẽdit in fauorẽ mulieris ad donationẽ pp nuptias. vt sic marit⁹ ex peccato lucrat dotez pmortua vxore ita vxor lucrat illã donatõem pmortuo viro vt h. 2° fortius ius hz mulier in reb⁹ sibi donatis pp nuptias in dote recuperãda q̃z in alijs bonis mariti. nã in alijs bonis põt vxor renũciare iuri hypothecaꝫ sed in istis reb⁹ donatis nõ. vt sic fit vñ possit ꝓsuli mulieri ĩ dote recupãda de quo ĩ auc. siue a me. C. ad vell. dixi plene in. c. puenit ō emp. ⁊ vẽ. vbi vide. tertio opat q̃ marito vgẽte ad inopiaz vxor põt ēt a creditorib⁹ mariti vẽdicare tã dotẽ q̃z dõationẽ pp nuptias nã debẽt deseruire onerib⁹ mrimonij vt. d. l. vbi. q̃rto si vir cõmittit adulteriũ mulier põt agere vt lucret illã donatõez pp nuptias. sicut agit vir vt lucret dotẽ mulieris qñ mulier adulterat. vt in. c. i. vt lite nõ cõte. vbi de hoc ⁊ ĩ. c. plerũq̃z s̃. eo. ⁊ h nõbis. Ex qb⁹ sis cautus vt semp fiat ista donatio pp nuptias ipi mlieri. ⁊ vide qõ dixi ĩ. d. c. puenit. Jn gl. i. ibi legitimũ modũ. oli nõ licebat donare sine ĩsinuatõne vsqz ad trecẽtos aureos cuicũqz. hodie vo valet donatio vsqz ad qngẽtos abinde vltra nõ valet nisi insinuet. vt ĩ l. sancim⁹. C. de do. Et ē insinuatio descriptio ipsi⁹ donatõnis in actis publice corã iudice. ⁊ fuit hoc adiuẽtũ ne ex clãdestina donatiõe hoies multũ fraudent. de hac ĩsinuatione vide plene p bar. in. l. modestin⁹. ff. de dona. ⁊ in. l. donatõnes. C. eo. Jn ea. gl. ibi sed fas nõ est. doc. hic cõcludũt q̃ aut donatio est facta cõcubine ⁊ valet exquo nõ tenebat vt vxor ĩtellige nisi donator fuerit miles vl cleric⁹ vt in. l. ij. ⁊ qõ ibi nõ. C. de do. iter viꝫ ⁊ vxo. dixi plenĩ⁹ in. c. i. ō cle. egr. sed ista gl. ,pcedit in mrimõio putatiuo. ita q̃ donator credebat mrimoniũ tenet. nã tũc est eadẽ rõ q̃ ĩ vo mrimonio. sz si donator sciebat mrimõiũ nõ tenere. vel vterqz sciebat donata applicant fisco. l. cũ h stat⁹ ĩ fi. ff. e. qõ nõ. Jn gl. ij. ibi rẽ alienã ĩtellige qñ ipsam vsucapit. Jtẽ ibi. ff. e. q̃ si vir vbi dr q̃ si marit⁹ dedit vxori pecuniã pro refectione ediũ dotaliũ valet dõatio q̃ten⁹ refectio postulat. ⁊ alios casus ĩ qb⁹ vz donatio inter viꝫ ⁊ vxo. vide per Hostien. in sũma. eo. ti. §. quero que donationes ver. porro. Jn gl. iij. ibi inter parentes ⁊ liberos. ⁊ h probatur in. l. donationes. C. eo. ti. ⁊ hoc procedit quãdo donatio fit filio existenti in patris potestate ⁊ non tanq̃z benemerito. secus si fieret emancipato vel filio in potestate tanq̃z benemerito vel ratione castrensis peculij. de quo dicendũ vt plene nõ. per Bar. in. l. frater a fratre. ff. de cõdi. inde. ⁊ in. l. i. in. §. nec castrense. ff. de colla. bo. vbi etiam nõ q̃ si pater donauit filio scholari libros vel pecunias pro sumptibus nũquid debeant computari in legitima sua. vel nũquid filius moriẽs possit de illis testari. ⁊ dic vt ibi aliqd de materia etiã nõ in l. ex testamẽto. C. de coll. ⁊ vide qõ nõ. hosti. in sũma huius ti. §. qualiter inutiles ad fi.

¶ De secundis nuptijs. Rubrica.

¶ Supra in precedẽtibus titulis dictũ est de mrimonio in genere nunc postremo subijcit de scõo mrimonio. vel magis ad proxima continua sic Quia diuortio facto solent homines transire ad secũdas nuptias: ideo viso de diuortijs competenti ordine subijcitur de secundis nupti. ⁊ scias q̃ nedum secunde nuptie approbantur ab ecclesia sed etiam tertie ⁊ vlteriores. vnde non solum bigamus ⁊ trigamus. sed etiam octogamus quis effici potest vt dicit tex. ĩ. c. aperiant. xxxi. q. i.

C Apellanum.

Scõe nuptie nõ benedicunt ⁊ benedicẽs puniendus ē. ¶ Casus lr̃alis. Quedam mulier mortuo viro suo trãsiuit ad scõda vota: qdã capellan⁹ benedixit mulirẽ istã transeuntẽ ad scõz mrimõiũ: q̃ scõe nuptie benedici nõ debẽt. Questũ fuit q̃liter capellanus iste puniri debeat. mandat pa. ẽpo suo. q̃tenus capellanũ illũ ab officio ⁊ beneficio suspẽdat: ⁊ sic suspensuz ad apostolicã sedẽ trãsmittat. Ber. ¶ Nõ p illud vbuz capellanũ. rector. e. pochie ad quẽ spectat benedictio nuptiaꝫ põt dici capellan⁹ ĩ q̃ztũ est illi capelle. idẽ verbũ hẽs ĩ. c. capellan⁹. s̃. de fer. ¶ Nõ scõo q̃ scõe nuptie nõ sunt benedicẽdẽ: rõnez videbis cũ gl. ⁊ nõ. j. eo. c. vir aũt. ¶ Sed quero pro intellectu lr̃e. nunqd ista pena suspensiõis ab officio ⁊ beneficio sit ordiaria. ¶ Jtẽ nunqd benedictus sit semp mittẽdus ad sedẽ apostolicam dic q̃ nõ. fuit. n. ista q̃dam ,puisio aplica. vñ pena h casu ē arbitraria. Et p h infert q̃ ista suspẽsio de qua in tex. nõ infligit ipso facto. vt voluit host. ⁊ bene lz qdam ꝗ animo ex grauitate pene putat Io. an. istũ tex. ,pcedere cũ viuẽte prima sacerdos benedixit scõas nuptias. h tñ dicit ex antiqua nõ patere ⁊ ideo satis puto qõ pdixi vt hodie attẽtis circũstãtijs ⁊ loci cõsuetudie iponat pena arbitraria. ¶ Jn gl. ibi q̃ sacrm nõ dz iterari. sentit p h gl. q̃ benedictio q̃ ipẽdit nuptijs sit sacrm qõ nõ approbat io. an. ⁊ bene. nõ. n. reperit inter. vij. sacramẽta ecclie de qbus p gl. in. c. veniẽs de trãsa. ⁊ gl. in. c. i. s̃. de cõiugi. fuo. ⁊ p Io. an. sup rubrica de sac. nõ ite. sed pori⁹ est quoddam sacrale. i. sacre rei signũ. ipm tñ mrimõiũ sacrm est. vt in. c. debitũ de biga. ⁊ vide ad hanc mãm qõ nõ. j. e. vir aũt.

D Ominus.

Dubitans de morte cõiugis nisi pus certificet ꝓbere non dz. ⁊ si ꝓxit reddat sed ñ exigat debitũ. ⁊ si postmodũ sciat pmã vinere dimittat scõdam. ⁊ tria sũt dicta. 2m ibi si vero. 3m ibi qõ si. ¶ Casus lr̃alis. Quidam xpiani erant in captiuitate sarracenoꝝ. qdam de his cõiugati nulla certitudine habita ō morte vxoꝝ ꝗhebãt secũda mrimonia. Querebat an deberẽt sic remanere cõiũcti. Respõdet pa. vt nullus ãmodo psumat ad scõas nuptias conuolare donec ei ꝓstet q̃ vxor sua de hac luce decessit. si vo aliqs vel aliq̃ hoc nõ fuauerit ⁊ dubitet adhuc ō morte poris cõiugis ei cui nupsit debitũ nõ deneget postulanti. sed nullaten⁹ exigat ab eadẽ. Si vo postea ꝓstiterit de vita poris cõiugis stati eã reliquet. ⁊ ad porẽ coniugẽ reuertatur. Ber. ¶ Nõ p iũcta suprascriptiõe q̃ pp captiuitatẽ ēt infideliũ nõ dissoluit mrimoniũ de iure canonico. lz secus esset de iure ciuili vt in. l. nõ sicut. ff. de cap. sola. n. mors nãlis sepat mrimoniũ vt in. c. i. ⁊. ij. xxxij. q. vij. ⁊ in. c. pe. ⁊ vl ti. j. e. ¶ Scõo nõ q̃ existẽs in captiuitate põt ꝗhere mrimõiũ. Ex quo infert q̃ existẽs in carcere põt mrimoniũ ꝗhere ⁊ tz mrimõiũ exquo vis nõ infert in mrimõio ꝗhẽdo. Et ex hoc ifero q̃ si mrimoniũ tenet qõ regrit libertatem maximã. vt in. c. cũ locum. s̃. de spõ. fortius tenebũt alij ꝗctus in carcere gesti de quo vide qõ dixi in. c. cum locuz p alle. ⁊ qõ nõ. ĩ. l. in carcere. ff. qõ me. cã. ¶ Tertio nõ q̃ ꝗbens cum scõa nõ habita certitudine de morte prioris coniugis non debet illico dimittere secũdam sed debet debitũ reddere. non aũt exigere qõ intellige vbi verisimiliter dubitat de morte poris. ¶ Vltimo nõ q̃ si quis pendẽte contractu cum scõa certificat de vita poris si nõ illico dimittit secundaz cõmittit adulterium. lz a prin. non fuerit in dolo. Et facit iste tex. in argu. q̃ lz a principio litigij quis fuerit in bona fide. si tamẽ in processũ cause instruitur de iniusticia sua ⁊ cãm non deserit ex tunc venit cõdẽnandus in expẽsis pro hoc bo. tex. in. l. si quis inficiatus. ff. depositi. ⁊ ibi per Bar. ⁊ ad materiam huius. c. vide quod plene dixi in. c. i presentia. s̃. de spon.

V Ir autem.

Breuiẽ vel sic. Si vn⁹ ex cõiugib⁹ fuit alis bñdict⁹ nõ dñt cõiuges de nouo bñdici. Nõ q̃ ñ tñ vir sz

et mlier dz trãsire ad bigamiã cũ trãsit ad scdas nup. Nõ
2° arg. optimũ ex tex. q; cõiunx als bñdict⁹ in p mrimonio
cõicat bñdictionẽ suã scde vxori. vñ tex. B dicit q; isti sũt be
nedicti lz alter ipox tñ fuerit bñdict⁹. sic ĩ sñ dz q; si oleũ
nõ cõsecratũ admiscet oleo psecrato totũ efficiat psecratũ.
vt in. c. qd in dubijs. de psec. eccle. vel alta. In ꝓriũ tñ facit
qz marit⁹ lz cõicet vxori actiões spũales nõ tñ passiões vt
nõt gl. in. c. i. de cogna. spiri. li. vi. fac. c. cũ marthe. 7 qd ibi
dixi de cele. mis. vbi pz q; si vinũ addit sangui xpi post cõ
secrationẽ nõ efficit sanguis. vñ verior rõ vt q; cũ ista bñdi
ctio fit cõis marito 7 vxori exquo alter fuit bñdict⁹ non dz
bñdictõ iterari. qz iteraret in psona alias bñdicta. In gl.
fi. ibi nõ fit sacm. nõ qz gl. vult q; extrema vnctio nõ fit sa
cm cui⁹ ꝓriũ nõ. i. c. venẽs. s. de trãsac. vbi gl. met enume
rat istud iter. vij. sacra 7 ponit Io. an. sup rubrica d sacra.
nõ iterã. Dz qz ĩ isto facto nõ iprimit caracter iõ pot itera
ri sine ipsi⁹ iniuria fm Io. an. 7 bñ 7 tene mẽti ĩ hoc istã gl.
Itẽ nõ gl. i eo q; dicit q; solẽnis pnia nõ dz iterari 7 itel
lige de pnia solẽni 7 publica de q in. c. i capite. l. di. q non i
ponit nisi pro scelere adeo graui q; cõmouet totã vrbẽ: vt
ibi nõ. 7 vide ad mãm qd nõ. i. c. qzuis alt. in glo. Altrio
nõ ex gl. q; et si vgo ducit ĩ vxorẽ a trãseũte ad scdas nup.
nõ debet tales nuptie bñdici nisi subsit ꝓsuetudo loci quaz
papa scit 7 tolerat. Et nõ q; in cõsuetudie exigit tacit⁹ con
sensus pape cuis ꝓriũ nõ. gl. iiij. di. leges. Dz cõcor. dic istã
glo. pcedere i sacralibus 7 ĩ B tenebis semp mẽti istã glo.

Super illa.

Mulier nubẽs. j. ãnum lu
gubrẽ ifamiã nõ icurrit. h.
d. cũ se. ponit qõnẽ cui rñdet ibi rñdem⁹. Ca
sus lialis. Scõm leges si mulier mortuo marito
ifra ãnũ nubat an debeat dici ifamis. Rñdet pa. q; cũ dicat
aplus mulier viro suo mõtuo soluta ẽ a lege viri sui. nubat
ĩ dño cui vult ex lnia 7 auctoritate apli: oĩs ifamia abolet.
nec dz legalis ifamie sustinere iacturã: cũ in his sacre leges
nõ dedignãt sacros cãones imitari. Aber. Nõ p q; mu
lier dz p ãnũ lugere mortez mariti hodie tñ ẽ sibi remissus
oĩs luct⁹ 7 solẽnitas vestis lugubris vt habet in. l. decreto.
C. ex q. cau. irro. ifa. 7 tenet luctũ ducere i vita viduali dũ
taxat vt ibi habet. Scdo nõ q; illico p⁹ mortẽ mariti sol
uit mulier a lege ipsi⁹: vñ in alio seculo ñ recognoscũt se p
ꝓiugib⁹: vt i. c. licite. xxxij. q. vij. Itẽ nõ q; dicta apli sũt
pferẽda legib⁹ ciuilib⁹ et in diffinitiõib⁹ cãx occurrẽtiuz q;
satis pot pcedere gnãliter i istis spũalib⁹. Dz qro qd ĩ
tendat tex. cũ dicit nubat in dño. Io. dicendũ ẽ q; ptãs ẽ
sibi idulta vt tãdẽ nubat regulr. s. fm deũ 7 leges xpianox
7 mãm hui⁹. c. vide infra. c. sequẽti.

Cum secũdum apostolũ

Sũmat vt pcedẽs 7 pmissa rõne ponit dictum 7
soluit obstaculũ. Nõ q; leges ciuiles i istis p
sertĩ spũalib⁹ subijciunt dictis apli 7 canonũ. Nõ 2° q;
illud qd pbibet ad tps pot dici pbibitũ. 7 illud qd simplr
cõcedit vt cõcessuz sine tpis pfinitiõe. Et p istã rõnẽ q po
nit ĩ fi. lre dic B nõnter io. an. q; oẽs. ll. ciuiles q ex aliq spã
li cã pbibẽt mrimõia ꝓbi. vt. j. tps luct⁹ pp turbationẽ san
guis. vt i. l. liberox. ff. de bis q nõ. ifa. vel ne suspitio ex fe
stinatiõe oriat marito. vt in auc. de resti. 7 ea q pa. §. verũ.
Itẽ in mrimonio iterdicto iter pupillã 7 tutorẽ seu curato
rẽ 7 liberos eox. vt. C. de iterdic. mri. iter tuto. 7 pupil. p
totũ. Itẽ iter rectorẽ puicie 7 puicialẽ. vt. C. si rector puĩ
cie. l. i. recipiũt correctionẽ a. l. cãonica. Et nõ bñ B dictũ 7
tenebis semp mẽti q; hodie licite ꝓbit mrimõiũ iter pupil
laz 7 tutorẽ seu curatorẽ seu eox libos vel als psonas. s. nu
meratas. Itẽ q; lex secularũ nõ pot pbibere mrimõiũ ad
tps vel et iter certas psonas. 7 idẽ p oĩa segt Fe. pfilio. xx
xv. In gl. ij. ibi. C. d scdis nu. l. i. p cuidẽtia scias q; mul
te pene iferũt mulieri trãseũti ad scdas nup. j. ãnũ luct⁹. i.
j. ãnũ a die mõtis mariti cõputãdo nã efficiebat ifamis taz
ipa qz scds marit⁹. 7 nõ poterat dare marito scdo vltra ter
nã ptẽ bonox suox nec sibi relinqre ĩ testõ. Itẽ mulier nõ

poterat capere hereditates legata fideicõmissa 7 dõatiões cã
mortis 7 pdebat oĩa sibi donata 7 rlicta a marito. p iste pe
ne habent ĩ. l. i. 7. ij. C. de scdis nup. Alie et pene inferunt
mulieri trãseũti ad scdas nup. p⁹ ãnũ. si hz libos ex p mri
monio de qb⁹ in. l. femie 7 i. l. hac edictali. 7 ĩ. l. fi. 7 in auc.
hisdẽ penis. C. e. 7 in auc. de resti. 7 ea q pa. 7 ĩ auc. de nup.
§. qz vo hacten⁹. 7 ĩ. l. oẽm mri. C. ad tertul. Vñ nũc dubi
tat vtrũ p B. c. sint sublate oẽs pene. Gl. variat vt B vides
Inn. 7 cõiter alij doc. sic distiguũt q; pene iposite ĩ odiuz
scdi mrimonij seu pp festiationẽ. vt qz voluit ꝓbere. j. ãnuz
luct⁹ sint sublate. nã exquo mulier licite ꝓbit nõ dz ex ꝓctu
licito 7 dmisso sustinere iacturã. 7 sic hodie sunt sublate pe
ne de qb⁹ in. l. i. 7. ij. C. d scdis nup. sz pene apposite fauo
re filiox vt sunt ille q apponunt mulieri trãseunti ad scdas
nup. p⁹ ãnũ ñ sunt hodie sublate. qz nõ sũt apposite ĩ odiũ
mrimonij sz fauore ipox filiox. 7 cũ hac opi. vt trãsit bar.
7 gl. in. d. l. liberox. 7 in. l. i. C. de scdis nup. lz aliud sense
rit gl. ĩ. l. decreto. C. ex. q. cau. irro. ifa. Repio bal. i. d. l. d
creto. referẽtẽ q; raineri⁹ de forlinio solẽnis legũ doctor 7
pau. de leaza. doctor decretox satis famosius tpe suo cõsu
lerũt q; si orit incertitudo, plis brit locũ oẽs pene legales
vt qz mulier pepit in. xi. mẽse p⁹ mortẽ mariti. nã pot attri
bui p 7 scdo. qz in nono 7. vij. pot mulier pducere fetũ cõ
pletũ. vt in. l. septio mẽse. 7 qd ibi nõ. ff. de sta. ho. 7 sic mu
lier volẽs euitare illas penas dz saltẽ differre p tres mẽses
7 lz bal. hãc opi. simplr nõ approbat in. d. l. decreto. sz sola
recitatiõe fit cõtẽtus. tñ in. d. l. liberox eã approbat 7 cã se
quit Pde. de ancha. in repetitiõe. c. canonũ. de cõsti. Et vt
pma frõte B opi. multũ pbabilis. nã ex cã iterdicit ad tps
vsus mrimõij ꝓcti. v. di. ad ei⁹ vo. 7 nõ. xxx. q. iiij. in sũma.
forti⁹ ex cã pot mrimoniũ ꝓbẽdũ ad tps ipediri. Sed iudi
cio meo ista lia multũ obstat dũ dicit q; j. tps luct⁹ libere
pot mulier ꝓbet. vñ pdera illã dictionẽ. j. q apte denotat
lniam cõcessaz in qlibet pte ãni. Si g mlier licite a pncipio
nupsit nõ dz deludi auctoritate legis. vt sic ex incertitudie
q postmodũ oritur debeat incurrere penas legales 7 qzqz
ista lia loqtur de infamia. tñ rõ lie ẽ vtis quo ad oẽs penas
pbat B satis in antiq dũ papa pbibuit ne ad iacturã vel ad
infamiã allegaret iste trãsit⁹ ad scdas nuptias ꝓ istã mulie
rem. 7 si audacia cõcederet tenerẽ ꝓ cõem opi. q; et penas
inflictas fauore filiox mulier nõ deberet incurrere. p qz fa
uor filiox nõ dz cẽ cã punicẽdi mulieres vel ipediendi mri
moniũ a deo cõcessuz. Itẽ ex defectu ptãtis statuẽtis. nam
impator nõ hz ptãtẽ interdicẽdi mrimõiũ ad tps vel appo
nẽdi penã p quã tollitur indirecte libera facultas ꝓbẽdi. fa
cit qd nõt Io. an. in. c. statutũ de bere. li. vi. nec lex tollit B
casu lucrũ qd ipamet ipẽderit. sz tollit relicta vxori ab ipo
marito. 7 sic sumus extra gl. c. cũ fm leges d bere. li. vi. nõ
cñ negari pot qn ex istis penis et inflictis fauore filiox inti
midet mrimõiũ 7 tollitur libera ꝓbẽdi libertas. 7 sic possz
mlier icurrere pcñ fornicatiõis abstinẽdo se a 2° mrimõio
ne icurrat pẽas iuris. Admitterẽ tñ illas penas qs icurrit
ex facto suo vtputa qz obligauit se ad tutelam filiox 7 post
modũ nõ reddita rõne nec perito tutore filijs trãsiuit ad se
cũdas nuptias. vt in. d. l. oẽm mri. 7 in. d. auc. eisdẽ penis.
nã nũc nõ punit qz ꝓrit sed qz nõ licite administrauit sic te
nebatur administrare. In iudicando tñ vt cõsulẽdo graue
esset recedere a cõi opi. doc. quã nõ repio in hoc p aliquez
violatã. 7 iõ nõ attẽtarẽ venire cõtra opi. doc. tãtox. Et ista
sufficãt quo ad finem libri ad laudẽ dei oipotẽtis necnõ
sancte 7 indiuidue trinitatis patris 7 filij 7 spirit⁹ sancti ac
gloriose Marie vginis 7 beati Sebastiani totiusqz curie
triumphantis. Amen. Abbas.

Sup quarto decre. lectura Abba. siculi venetijs impssa
sumptibus magistri Gabrielis brixiensis ac Dionysij de
bertochis de bononia. AD. ccccxcij. die xxviij. Junij.

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

ciuitate vbi cōiter donatio ,ppter nuptias ē eiusdez quantitatis cū dote sed in multis locis nō fuat. vñ vt ibi dic gl. illa auc. est sublata hodie p ꝓsuetudinē q: cōstituit dos ⁊ semp nulla donatio fit a viro. sed tu dic ꝓsuetudinē fuādā vbi viget als fua dispōnez hui⁹ auc. ⁊ tene eā mēti. Sz tu dices qd opat ista donatio pp nuptias q̄ fit a marito cū maritus ēt teneat bona donata ꝓstāte mrimonio. ⁊ facit fructus suos. soluto vo mrimonio redit ad eū. pmū ,pbat in. l. vbi. C. de iur. dot. 2m ,pbat h. Io. dicit Io. an. p⁹ Ibe. ⁊ Abbatē q̄ opat multos effect⁹. pmū pp pactū qd fit de lucrā

fauorē mulieris ad donationē pp nu peccato lucrat dotez pmortua vxore atōem pmortuo viro vt h. 2° fortius ibi donatis pp nuptias in dote recu is mariti. nā in alijs bonis pōt vxor ecax sed in istis reb⁹ donatis nō. vt ulieri i dote recupāda de quo i auc. ri plene in. c. puenit d emp. ⁊ vē. vbi arito ỷgēte ad inopiaz vxor pōt ēt a icare tā dotē q̄z dōationē pp nuptias trib⁹ mrimonij vt. d. l. vbi. q̄rto si vir ier pōt agere vt lucret illā donatōez vir vt lucret dotē mulieris qñ mulier ite nō cōte. vbi de hoc ⁊ i. c. plerū q̄z ⁹ sis cautus vt semp fiat ista donaeri. ⁊ vide qd dixi i. d. c. puenit. In i. oli nō licebat donare sine insinuatō reos cuicū q̄z. hodie vo valet donainde vltra nō valet nisi insinuet. vt i ē insinuatio descriptio ipsi⁹ donatō ā iudice. ⁊ fuit hoc adiuētū ne ex clā multū fraudent. de hac insinuatione nodestin⁹. ff. de dona. ⁊ in. l. donatō ibi sed fas nō est. doc. hic cōcludūt cōcubine ⁊ valet exquo nō tenebat ator fuerit miles vl cleric⁹ vt in. l. ij. er vix ⁊ vxo. dixi plenī⁹ in. c. i. d cle. n mrimōio putatiuo. ita q̄ donator et. nā tūc est eadē rō q̄ i vo mrimo t mrimōiū nō tenere. vel vter q̄z scie sco. l. cū h stat⁹ i fi. ff. e. qd nō. In e qñ ipsam vsucapit. Itē ibi. ff. e. q̄ dedit vxori pecuniā pro refectione o q̄ten⁹ refectio postulat. ⁊ alios ca ter vix ⁊ vxo. vide per Ipostien. in e donationes ver. porro. In gl. iberos. ⁊ h probatur in. l. donatio edit quādo donatio fit filio existen on tanq̄z benemerito. secus si fie in potestate tanq̄z benemerito vel ij. de quo dicendū vt plene nō. per . ff. de cōdi. inde. ⁊ in. l. i. in . § . nec . vbi etiam nō q̄ si pater donauit si ecunias pro sumptibus nūquid de tima sua. vel nūquid filius moriēs ic vt ibi aliqd de materia etiā nō in . ⁊ vide qd nō. hosti. in sūma huius fi.

s. Rubrica.

us titulis dictū est de mrimonio in ubijcit de scdo mrimonio. vel ma a sic Quia diuortio facto solent bo as nuptias: ideo viso de diuortijs competenti ordine subijcitur de secundis nupti. ⁊ scias q̄ nedum secunde nuptie approbantur ab ecclesia sed etiam tertie ⁊ vlteriores. vnde non solum bigamus ⁊ trigamus. sed et am octogamus quis effici potest vt dicit tex. i. c. aperiant. xxxi. q. i.

Capellanum.

Scde nuptie nō benedicunt ⁊ benedicēs puniendus ē. Casus lralis. Quedaz mulier mortuo viro suo trāsiuit ad scda vota: qdā capellan⁹ benedixit mulirē istā transeuntē ad scdz mrimōiū: q: scde nuptie benedici nō debēt. Quesitū fuit q̄liter capellanus iste puniri debeat. mandat pa. epo suo. q̄tenus capellanū illū ab officio ⁊ beneficio suspēdat: ⁊ sic suspensuz ad apostolicā sedē trāsmittat. Ber. Ilnō p illud vbuz capellanū. rector. e. pochie ad quē spectat benedictio nuptiax pōt dici capellan⁹ i q̄z tū pest illi capelle. idē verbū hēs i. c. capellan⁹. s. de fer. Ilnō scdo q̄ scde nuptie nō sunt benedicēde: rōnez videbis cū gl. ⁊ nō. j. eo. c. vir aūt. Sed quero pro intellectu lre. nunqd ista pena suspensiōis ab officio ⁊ beneficio fit ordiaria. Itē nunqd benedictus sit semp mittēdus ad sedē apostolicam dic q̄ nō. fuit. n. ista q̄dam ,puisio aplica. vñ pena h casu ē arbitraria. Et p h infert q̄ ista suspēsio de qua in tex. nō infligit ipo facto. vt voluit bost. ⁊ bene lz qdam ꝗ q̄nimo ex grauitate pene putat Io. an. istū tex. ,pcedere cū viuēte prima sacerdos benedixit scdas nuptias. h tñ dicit ex antiqua nō patere ⁊ ideo satis puto qd pdixi vt hodie attēctis circūstātijs ⁊ loci cōsuetudie iponat pena arbitraria. In gl. ibi q: sacrm nō dz iterari. sentit p h gl. q̄ benedictio q̄ ipē dit nuptijs sit sacrm qd nō approbat io. an. ⁊ bene. nō. n. reperit inter. vij. sacramēta ecclie de qbus p gl. in. c. veniēs de trāsa. ⁊ gl. in. c. i. s. de cōiugi. fuo. ⁊ p Io. an. sup rubrica de sac. nō ite. sed pori⁹ est quoddam sacrale. i. sacre rei signū. ipm tñ mrimōiū sacrm est. vt in. c. debitū de biga. ⁊ vide ad banc mām qd nō. j. e. vir aūt.

Dominus.

Dubitans de morte cōiugis nisi pus certificet ꝗbere non dz. ⁊ si ꝗrit reddat sed ñ exigat debitū. ⁊ si postmodū sciat pmā vinere dimittat scdam. ⁊ tria sūt dicta. 2m ibi si vero. 3m ibi qd si. Casus lralis. Quidam xpiani erant in captiuitate sarracenox. qdam de his cōiugati nulla certitudine habita d morte vxox ꝗhebāt secūda mrimonia. Querebat an deberēt sic remanere cōiūcti. Respōdet pa. vt nullus āmodo psumat ad scdas nuptias conuolare donec ei ꝓstet q̄ vxor sua de hac luce decessit. si vo aliqs vel aliq̄ hoc nō fuauerit ⁊ dubitet adhuc d morte poris cōiugis ei cui nupsit debitū nō deneget postulanti. sed nullaten⁹ exigat ab eadē. Si vo postea ꝓstiterit de vita poris cōiugis stati eā reliquet. ⁊ ad porē coniugē reuertatur. Ber. Ilnō p iūcta suprascriptiōe q̄ pp captiuitatē ēt infideliū nō dissoluit mrimoniū de iure canonico. lz secus esset de iure ciuili vt in. l. nō sicut. ff. de cap. sola. n. mors nālis sepat mrimoniū vt in. c. i. ⁊. ij. xxxij. q. vij. ⁊ in. c. pe. ⁊ vl ti. j. e. Scdo nō q̄ existēs in captiuitate pōt ꝗbere mrimōiū. Ex quo infert q̄ existēs in carcere pōt mrimoniū ꝗbere ⁊ tz mrimōiū exquo vis nō infert in mrimōio ꝗbēdo. Et ex hoc ifero q̄ si mrimoniū tenet qd regrit libertatem maximā. vt in. c. cū locum. s. de spō. fortius tenebūt alij ꝗctus in carcere gesti de quo vide qd dixi in. c. cum locuz p alle. ⁊ qd nō. i. l. in carcere. ff. qd me. cā. Tertio nō q̄ ꝗbens cum scda nō habita certitudine de morte prioris coniugis non debet illico dimittere secūdam sed debet debitū reddere. non aūt exigere qd intellige vbi verisimiliter dubitat de morte poris. Ultimo nō q̄ siquis pendēte contractu cum scda certificat de vita poris si nō illico dimittit secundaz cōmittit adulterium. lz a prin. non fuerit in dolo. Et facit iste tex. in argu. q̄ lz a principio litigij quis fuerit in bona fide. si tamē in processū cause instruitur de iniusticia sua ⁊ cām non deserit ex tunc venit cōdēnandus in expēsis pro hoc bo. tex. in. l. siquis inficiatus. ff. depositi. ⁊ ibi per Bar. ⁊ ad materiam huius. c. vide quod plene dixi in. c. i presentia. s. de spon.

Vir autem.

Breue ē vel sic. Si vn⁹ ex cōiugib⁹ fuit als bñdict⁹ nō dñt cōiuges de nouo bñdici. Nō q̄ ñ tm vir sz

R 264a